POLIROM
Top 10+

JONATHAN
FRANZEN

Al 27-lea oraş

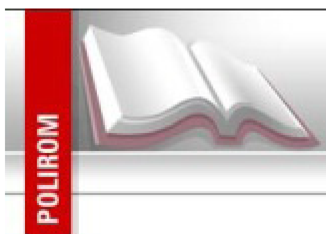
JONATHAN

FRANZEN

Al 27-lea oraş

Traducere din limba engleză
și note de Ion Crețu

POLIROM
2020

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-8824-1
ISBN PDF: 978-973-46-8825-8
ISBN print: 978-973-46-8266-9

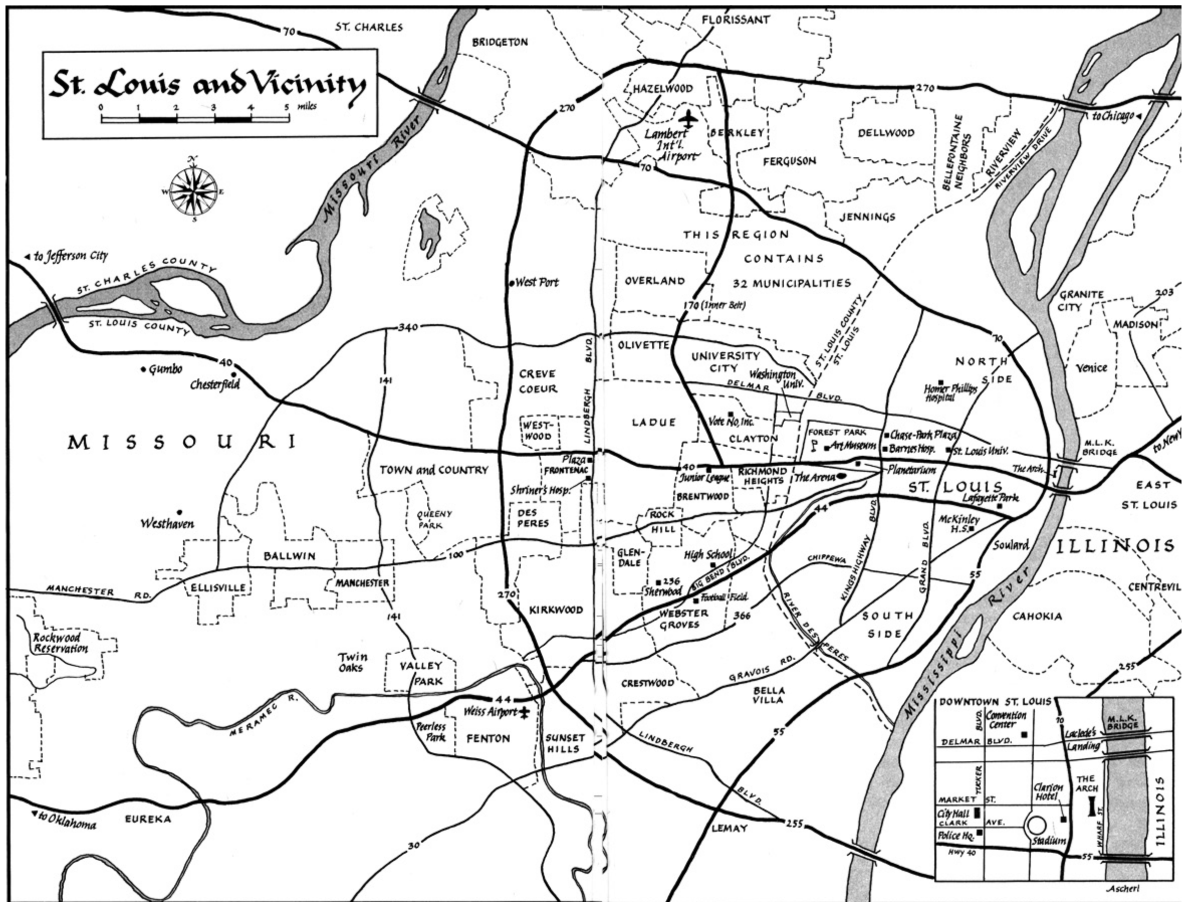
Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: © AndreyKr/Depositphotos.com

LIBRIS
We know
books

JONATHAN FRANZEN (n. 1959) a crescut în Webster Groves, Missouri, o suburbie a oraşului St. Louis. A studiat limba şi literatura germană la Swarthmore College şi pe urmă la Freie Universität din Berlin, ca bursier Fulbright. A lucrat în laboratorul de seismologie din cadrul Departamentului de Fizica Pământului şi Ştiinţe Planetare de la Harvard. Este autorul a cinci romane – *Al 27-lea oraş* (1988; Polirom, 2007), *Strong Motion* (1992), *Corecţii* (2001; Polirom, 2004, 2011, 2013, 2017), distins cu prestigiosul National Book Award şi cu James Tait Black Memorial Prize, *Libertate* (2010; Polirom, 2011, 2016, 2018) şi *Puritate* (2015; Polirom, 2016, 2020). A mai publicat câteva volume de eseuri, *How to Be Alone* (2002), *Farther Away* (2012), *Sfârşitul sfârşitului lumii* (2018; Polirom, 2019), *Ce-ar fi să nu ne mai prefacem? Să recunoaştem că nu putem opri catastrofa climatică* (2019; Polirom, 2020), şi unul de memorii, *The Discomfort Zone* (2006). Este un colaborator constant al revistei *The New Yorker* şi, din 2012, membru al Academiei Americane de Arte şi Litere.

Această poveste este situată în jurul anului 1984, într-un loc asemănător cu St. Louis. Numeroase realizări publice, politici şi produse actuale au fost atribuite diferitor personaje şi grupuri; acestea nu trebuie confundate cu personajele şi organizaţiile reale. Vieţile şi opiniile personajelor sunt cu totul imaginare.

Părinţilor mei

St. Louis and Vicinity
0 1 2 3 4 5 miles
MISSOURI
ILLINOIS
ST. CHARLES
BRIDGETON
FLORISSANT
HAZELWOOD
Lambert Int'l. Airport
BERKLEY
FERGUSON
DELLWOOD
JENNINGS
BELLEFONTAINE NEIGHBORS
RIVERVIEW
RIVERVIEW DRIVE
to Chicago
Missouri River
to Jefferson City
ST. CHARLES COUNTY
ST. LOUIS COUNTY
THIS REGION CONTAINS 32 MUNICIPALITIES
OVERLAND
170 (Inner Belt)
West Port
OLIVETTE
UNIVERSITY CITY
Washington Univ.
ST. LOUIS COUNTY
ST. LOUIS
CREVE COEUR
LINDBERGH BLVD.
DELMAR BLVD.
Gumbo
Chesterfield
LADUE
Vote No, Inc.
CLAYTON
FOREST PARK
Art Museum
Chase-Park Plaza
Barnes Hosp.
St. Louis Univ.
Homer Phillips hospital
NORTH SIDE
GRANITE CITY
MADISON
Venice
WEST-WOOD
Plaza
FRONTENAC
TOWN and COUNTRY
Shriner's Hosp.
Junior League
RICHMOND HEIGHTS
The Arena
Planetarium
ST. LOUIS
The Arch
M.L.K. BRIDGE
to New York
EAST ST. LOUIS
QUEENY PARK
DES PERES
BRENTWOOD
ROCK HILL
Westhaven
Lafayette Park
McKinley H.S.
Soulard
BALLWIN
GLEN-DALE
High School
BIG BEND BLVD.
CHIPPEWA
KINGSHIGHWAY BLVD.
GRAND BLVD.
MANCHESTER RD.
ELLISVILLE
MANCHESTER
Sherwood
Football Field
WEBSTER GROVES
KIRKWOOD
RIVER DES PERES
SOUTH SIDE
Mississippi River
CAHOKIA
CENTREVILLE
Rockwood Reservation
Twin Oaks
VALLEY PARK
CRESTWOOD
GRAVOIS RD.
BELLA VILLA
MERAMEC R.
Weiss Airport
Peerless Park
FENTON
SUNSET HILLS
LINDBERGH BLVD.
to Oklahoma
EUREKA
LEMAY
DOWNTOWN ST. LOUIS
Convention Center
DELMAR BLVD.
TUCKER BLVD.
Laclede's Landing
M.L.K. BRIDGE
MARKET ST.
Clarion Hotel
THE ARCH
WHARF ST.
City Hall
CLARK AVE.
Police Hq.
Stadium
Hwy 40
Ascherl

1

La începutul lunii iunie, William O'Connell, şeful Departamentului de Poliţie din St. Louis, şi-a anunţat ieşirea la pensie şi Consiliul Comisarilor de Poliţie, ignorându-i pe candidaţii preferaţi de conducerea politică a oraşului, comunitatea de culoare, presă, Asociaţia Ofiţerilor şi guvernatorul statului Missouri, a ales ca şef, pe termen de cinci ani, o femeie care a lucrat în poliţia din Bombay, India. Oraşul a fost îngrozit, dar femeia – pe nume S. Jammu – şi-a luat postul în primire înainte s-o poată cineva împiedica.

Asta s-a întâmplat la 1 august. Pe 4 august, Subcontinentul a ajuns din nou pe pagina unu a ştirilor locale când cel mai râvnit burlac din St. Louis s-a căsătorit cu o prinţesă din Bombay. Mirele era Sidney Hammaker, preşedintele Companiei Hammaker Brewing, industria-emblemă a oraşului. Despre mireasă se spunea că este fabulos de bogată. Relatările din presă privind nunta confirmau zvonurile că avea un colier cu diamante asigurat pentru unsprezece milioane de dolari şi că şi-a adus o suită de optsprezece servitori pentru a completa personalul reşedinţei din suburbia Ladue. Jocurile de artificii din timpul recepţiei au împrăştiat cenuşă pe peluze pe o rază de o milă.

O săptămână mai târziu a început spectacolul. O familie de indieni de zece membri a fost văzută stând pe un refugiu pentru pietoni, la o stradă distanţă de Centrul de Conferinţe Cervantes. Femeile purtau sariuri,

bărbaţii – costume închise la culoare, copiii – pantaloni scurţi de sport şi tricouri. Toţi aveau întipărite pe feţe expresii de supărare stăpânită.

Pe la începutul lui septembrie, asemenea scene deveniseră un element comun în viaţa de toate zilele a oraşului. Erau văzuţi indieni odihnindu-se, pur şi simplu, pe podul dintre Dillard's şi centrul oraşului St. Louis. Întinzând pături în parcările muzeelor de artă şi pregătindu-şi mese calde pe primusuri, jucând cărţi pe trotuarul din faţa clădirii National Bowling Hall of Fame, cercetând case de vânzare în Kirkwood şi Sunset Hills, făcând fotografii la gara Amtrak din centrul oraşului şi strângându-se în jurul unei capote ridicate de autoturism Delta 88 oprit pe promenada Forest Park. Copiii păreau întotdeauna deosebit de bine educaţi.

Începutul toamnei a fost şi anotimpul unui alt musafir estic, mai familiar, sosit la St. Louis, Profetul cu Văl din Khorassan. Un grup de oameni de afaceri îl invocase pe Profet în secolul al XIX-lea ca să-i ajute să strângă fonduri pentru cauze onorabile. El revenea în fiecare an şi se încarna într-un cetăţean de vază diferit, a cărui identitate era întotdeauna un secret bine păzit, şi plin de mistere nemărturisite, El aducea o strălucire ludică oraşului. Se scrisese:

Acolo, pe un tron, unde credinţa oarbă
A milioane de suflete l-a ridicat, şedea Profetul-şef,
Marele Mokanna. Peste trăsăturile feţei sale atârna
Vălul, Vălul de argint, pe care el l-a aruncat
Acolo, în semn de îndurare, pentru a ascunde de privirea muritorilor
Fruntea lui strălucitoare, până când omul va putea să-i suporte vederea.

În septembrie, a plouat doar o singură dată, în ziua defilării Profetului cu Văl. Apa şiroia pe tubele fanfarelor care mărşăluiau, iar trompetiştii

suflau cu greu în instrumente. Pampoanele s-au pleoştit, mânjind mâinile fetelor cu vopsea, pe care au întins-o pe frunţi când şi-au dat părul pe spate. Mai multe bărci s-au scufundat.

În noaptea Balului Profetului cu Văl, cel mai important eveniment monden al anului, vânturi puternice au rupt firele electrice peste tot în oraş. În Sala Khorassan din Hotelul Chase-Park Plaza balul debutantelor tocmai se terminase când luminile s-au stins. Ospătarii au adus în grabă candelabre şi, când a fost aprins primul dintre ele, sala de bal s-a umplut de murmure de surpriză şi de consternare: tronul Profetului era gol.

Pe autostrada Kings, un Ferrari 275 negru gonea pe lângă supermarketurile fără ferestre şi bisericile fortificate din nordul oraşului. Privitorii ar fi putut zări o rochie albă ca zăpada în spatele parbrizului, o coroană pe locul pasagerului. Profetul se îndrepta spre aeroport. A parcat pe locul rezervat pompierilor şi s-a repezit în holul Hotelului Marriott.

— Aveţi probleme? a întrebat un băiat de serviciu.

— Sunt Profetul cu Văl, dobitocule.

La ultimul etaj al hotelului, s-a oprit în faţa unei uşi şi a bătut la ea. O femeie înaltă, brunetă, îmbrăcată în trening a deschis uşa. Femeia era foarte frumoasă. A izbucnit în hohote de râs.

*

Când cerul a început să se lumineze, în partea de sud a statului Illinois, păsările au fost primele care au aflat lucrul ăsta. De-a lungul malului apei, în toate parcurile din centru şi în pieţe, copacii au început să ciripească şi să foşnească. Era prima dimineaţă de luni din octombrie. Păsările din centru se trezeau.

La nord de cartierul de afaceri, unde locuiau oamenii cei mai săraci, un vânticel de dimineaţă ducea cu el mirosuri de băutură şi de transpiraţie nefirească din alei, unde nimic nu mişca; zgomotul unei uşi trântite s-a

auzit până departe. În spaţiile de manevră ale căilor ferate din bazinul central al oraşului, în ţiuitul transformatoarelor defecte şi tremurul brusc şi sinistru al gardurilor de sârmă, bărbaţi cu părul tuns scurt dormitau în turnuri pătrăţoase, în vreme ce vagoanele se regrupau sub ei. Hoteluri de trei stele şi spitale particulare cu o înfăţişare mizeră ocupau spaţiile mai înalte. Spre vest, peisajul devenea deluros şi copaci mai zdraveni ţeseau aşezările împreună, dar ăsta nu mai era St. Louis, ci suburbia. La sud, se zăreau rânduri-rânduri de case cubice din cărămidă în care văduve şi văduvi zăceau în pat, iar jaluzelele de la ferestre, coborâte într-o altă epocă, nu se mai ridicau cât era ziua de lungă.

Dar nici o parte a oraşului nu era mai lipsită de viaţă decât centrul lui. Aici, în inima oraşului St. Louis, la adăpostul circulaţiei rutiere care mugea toată noaptea pe cele patru autostrăzi, erau numeroase locuri de parcare. Aici, vrăbiile ciuguleau şi porumbeii mâncau. Aici, primăria, o copie, cu acoperişul în patru laturi, a clădirii primăriei din Paris, se ridica într-o splendoare bidimensională pe un spaţiu liber, întins. În Market Street, cartierul central, aerul era salubru. De ambele laturi, se auzeau păsări cântând, atât singure, cât şi în cor – ca pe o pajişte. Parcă era o grădină.

Paznicul acestei linişti fusese treaz toată noaptea în Clark Avenue, chiar la sud de primărie. Şefa Jammu, la etajul cinci al sediului poliţiei, deschidea ziarul de dimineaţă şi-l desfăşura sub veioza de pe birou. În birou era încă întuneric şi, de la gât în jos, cu umerii înguşti şi aduşi, cu genunchii osoşi vârâţi în ciorapi lungi şi picioarele care nu aveau stare, Şefa părea oricui o şcolăriţă care-şi făcea lecţiile.

Capul ei era mai bătrân. Când se apleca peste ziar, lumina lămpii scotea la iveală şuviţe cărunte în părul ei mătăsos, deasupra urechii stângi. Ca şi Indira Gandhi, care în acea dimineaţă de octombrie mai era încă în viaţă şi prim-ministru al Indiei, Jammu dădea semne de încărunţire asimetrică. Îşi păstra părul suficient de lung ca să-l prindă la spate. Avea o

frunte înaltă, nasul îngust şi adus şi buze groase ce păreau lipsite de sânge, albăstrii. Când era odihnită, ochii ei negri dominau faţa, dar în dimineaţa asta erau îngânduraţi şi înconjuraţi de pungi. Riduri adânci îi brăzdau pielea fină din jurul gurii.

Întoarse o pagină a ziarului *Post-Dispatch* şi găsi ceea ce căuta, o fotografie a ei surprinsă într-un moment favorabil. Zâmbea, ochii ei erau minunaţi. Explicaţia fotografiei – *Jammu cu un ochi pe personal* – stârnea şi ea zâmbete. Articolul care urma, scris de Joseph Feig, era intitulat *O NOUĂ ŞANSĂ PENTRU VIAŢĂ*. Începu să citească.

> Puţini îşi amintesc acum, dar numele Jammu a apărut pentru prima oară în ziarele americane în urmă cu un deceniu. Era în 1975. Subcontinentul indian era în fierbere în urma suspendării drepturilor civile de către prim-ministrul Indira Gandhi şi a acţiunilor dure întreprinse de ea împotriva adversarilor politici.
>
> În toiul unor relatări contradictorii, sever cenzurate, o poveste ciudată din oraşul Bombay a început să pătrundă în presa occidentală. Relatările se refereau la o operaţiune cunoscută ca Proiectul Poori, implementată de un oficial al poliţiei pe nume Jammu. În Bombay, se pare, Departamentul de Poliţie se implicase în afaceri *en gros* cu alimente.
>
> În acel moment, operaţia păru nebunească; astăzi pare mai puţin astfel. Dar acum, că o turnură a sorţii a adus-o pe Jammu la St. Louis, în postul de şef al poliţiei, cetăţenii de aici se întreabă dacă Proiectul Poori a fost chiar nebunesc, la urma urmelor.
>
> Într-un recent interviu, acordat în spaţiosul ei birou din Clark Avenue, Jammu a vorbit despre împrejurările care au dus la acest proiect.
>
> „Înainte ca Doamna Gandhi să se dispenseze de constituţie, ţara era – precum Danemarca lui Gertrude – putredă până în măduva

oaselor. Dar, odată cu impunerea Legii Preşedintelui, noi, cei din sectorul de întărire a legii, aveam o şansă să facem ceva. Numai în Bombay, arestam până la 1 500 de infractori pe săptămână şi confiscam bunuri şi bani gheaţă în valoare de treizeci de milioane de rupii. Când ne-am evaluat eforturile, două luni mai târziu, ne-am dat seama că nu am înregistrat nici cel mai mic succes“, şi-a amintit Jammu.

Legea Preşedintelui derivă dintr-o clauză a constituţiei indiene care conferă guvernului central puteri nelimitate în stări de urgenţă. Pentru acest motiv, cele 19 luni ale acestei legi au fost denumite Starea de Urgenţă.

În 1975, o rupie valora cam zece cenţi SUA.

„În acel timp eram adjunctul şefului poliţiei“, a spus Jammu. „Am propus o abordare diferită. Întrucât ameninţările şi arestările nu au dat rezultate, de ce să nu încercăm să învingem corupţia pe terenul ei?“

„De ce să nu începem o afacere noi înşine şi să ne folosim resursele şi influenţa pentru a crea o piaţă liberă? Am ales un produs esenţial: alimentele“, a declarat ea.

Aşa a fost conceput Proiectul Poori. *Poori* este pâinea pufoasă, bine coaptă, populară în India. La sfârşitul anului 1975, Bombay era cunoscut ziariştilor occidentali ca oraşul indian în care alimentele se găseau din belşug şi preţurile erau accesibile.

Fireşte, atenţia s-a concentrat asupra lui Jammu. Modul cum s-a ocupat de această afacere, aşa cum a fost descris în cotidiene şi în *Time* şi *Newsweek*, a surprins imaginaţia poliţiei din această ţară. Dar, fireşte, nimeni nu ar fi sugerat că, într-o bună zi, ea se va afla în St. Louis şi că va purta insigna de Şef pe bluză şi un revolver departamental la brâu.

Colonelul Jammu, cu toate astea, intrând în a treia lună a mandatului se comportă ca şi când acesta ar fi lucrul cel mai firesc din

lume. „Un bun şef subliniază implicarea personală la toate nivelurile organizaţiei, a spus ea. Să port revolver este un simbol al dedicării mele.“

„Desigur, este deopotrivă un instrument al forţei letale“, a continuat ea, lăsându-se pe spate în scaunul de birou.

Stilul franc, îndrăzneţ al managementului întăririi respectării legii i-a adus o reputaţie care, literalmente vorbind, este generală. Când căutarea unui înlocuitor al fostului şef William O’Connell s-a încheiat în impasul facţiunilor opozante, numele lui Jammu a fost printre primele menţionate drept posibil candidat. Şi, în ciuda faptului că ea nu avea experienţă în activitatea poliţienească din Statele Unite, Consiliul Poliţiei a confirmat numirea ei în mai puţin de o săptămână de la sosirea ei în St. Louis pentru interviu.

Pentru mulţi, aici, a fost o surpriză că această indiancă a corespuns cerinţelor de cetăţenie necesare pentru această slujbă. Dar Jammu, care se născuse la Los Angeles şi al cărei tată era american, a spus că a făcut numeroase eforturi ca să-şi păstreze cetăţenia. De când era mică, a visat să se stabilească în America.

„Sunt extraordinar de patrioată“, a spus ea cu un zâmbet. „Aşa sunt de obicei noii rezidenţi, ca mine. Doresc să petrec mulţi ani în St. Louis. Am venit aici ca să rămân.“

Jammu vorbeşte cu o uşoară intonaţie britanică şi cu o uimitoare limpezime a ideilor. Cu trăsăturile ei fine şi trupul delicat, e cât se poate de străină de imaginea stereotipă a şefului de poliţie întruchipat de un bărbat dur. Dar biografia ei profesională oferă o impresie cu totul diferită.

La cinci ani după ce a intrat în poliţia indiană, în 1969, a devenit adjunct al Inspectorului General al Poliţiei din provincia Maharashtra. Cinci ani mai târziu, la surprinzătoarea vârstă de 31 de ani, a fost

numită şef al poliţiei din Bombay. La 35, este şi cel mai tânăr şef de poliţie şi prima femeie care ocupă această funcţie.

Înainte de a intra în poliţia indiană, a obţinut un masterat în electromecanică la Universitatea Srinagar din Caşmir. De asemenea, a urmat trei semestre studii postuniversitare în economie la Universitatea din Chicago.

„Am muncit din greu“, a spus ea. „Dar am avut şi mult noroc. Mă îndoiesc că aş fi obţinut acest post dacă nu aş fi făcut o impresie favorabilă presei cu Proiectul Poori. Dar, fireşte, adevărata problemă a fost dintotdeauna sexul meu. Nu este uşor să treci peste cinci milenii de discriminare sexuală.“

„Până am devenit şef al poliţiei, m-am îmbrăcat tot timpul în haine bărbăteşti“, şi-a amintit Jammu.

Se pare că acest aspect a jucat un rol-cheie în alegerea lui Jammu la şefia poliţiei. Într-un oraş care încă se mai luptă să-şi depăşească imaginea de „perdant“, alegerea neortodoxă a Consiliului dă bine, din punctul de vedere al relaţiilor publice. St. Louis este acum cel mai mare oraş american care are ca şef al poliţiei o femeie.

Nelson A. Nelson, preşedintele Consiliului, crede că St. Louis ar trebui să fie mândru de rolul său de frunte în permiterea accesului unei femei la o funcţie atât de importantă în guvernarea oraşului. „Este o acţiune pozitivă în cel mai deplin sens al cuvântului“, a comentat el.

Jammu, cu toate astea, a părut că priveşte cu neîncredere problema. „Ei, da, sunt femeie“, a declarat ea cu un zâmbet.

Ca unul dintre primele obiective, îl menţionează pe acela de a face străzile mai sigure. Deşi nu a emis nici un comentariu asupra performanţelor foştilor şefi în acest domeniu, a spus, totuşi, că lucrează strâns cu Primăria pentru a pune la punct un plan de luptă împotriva infracţionalităţii stradale.

„Oraşul are nevoie de o nouă şansă de viaţă, o schimbare fundamentală. Dacă vom reuşi să facem comunitatea oamenilor de afaceri şi grupurile de cetăţeni să ne ajute, dacă-i putem convinge pe oameni să vadă că aceasta este o problemă *regională* – sunt convinsă că, într-un timp foarte scurt, vom face străzile sigure din nou“, a spus ea.

Comandantului Jammu nu-i este teamă să-şi dezvăluie ambiţiile. Nu este greu să ghiceşti că va întâmpina o opoziţie plină de gelozie în acţiunile pe care le va întreprinde. Dar succesele ei în India o recomandă ca pe un adversar redutabil şi o figură politică a cărei evoluţie merită urmărită.

„Proiectul Poori este o ilustrare foarte bună“, a arătat ea. „Noi am aplicat un nou set de termeni la o situaţie care părea fără speranţă. Am înfiinţat bazare în apropierea fiecărei secţii de poliţie. Ne-am îmbunătăţit imaginea şi am îmbunătăţit moralul oamenilor. Pentru prima oară în atâţia zeci de ani, nu am avut nici o problemă să atragem recruţi bine calificaţi. Poliţia indiană are o adevărată faimă în materie de corupţie şi brutalitate, datorată în mare măsură incapacităţii ei de a recruta poliţişti responsabili, cu o bună educaţie. Proiectul Poori a început să schimbe lucrurile.“

Unii dintre criticii lui Jammu şi-au exprimat teama că un comandant de poliţie obişnuit cu atmosfera mai autoritară din India ar putea să fie insensibil la chestiunile de drepturi civile din St. Louis. Charles Grady, purtătorul de cuvânt al unei sucursale a Uniunii Americane a Drepturilor Civile, a mers chiar mai departe, cerând ca Jammu să fie demisă înainte să se producă „un dezastru constituţional“.

Jammu respinge în mod categoric aceste critici. „Am fost de-a dreptul surprinsă de reacţiile comunităţii liberale de aici“, a spus ea.

„Preocupările lor provin, cred, dintr-o neîncredere firească în Lumea a Treia, în general. Le scapă faptul că sistemul de guvernare al Indiei a fost influenţat în mod profund de idealurile occidentale, fireşte, de cele britanice, în particular. Nu reuşesc să facă deosebirea dintre ierarhia poliţiei indiene şi corpul naţional de ofiţeri, din care făceam parte.

Am fost pregătiţi în tradiţia britanică a serviciului civil. Aşteptările erau foarte mari. Eram mereu în cumpănă între a ne sacrifica pentru oamenii noştri şi a ne sacrifica pentru idealurile noastre. Criticii mei ignoră faptul că tocmai acest conflict a făcut atractiv pentru mine acest serviciu în Statele Unite.

În fapt, ceea ce mă surprinde acum în legătură cu Proiectul Poori este modul de abordare american. Într-o economie gripată şi falimentară, am injectat o doză puternică de iniţiativă personală. Curând mulţimile au descoperit că bunurile lor valorează jumătate din cât au plătit pentru ele. Profitorii au ajuns să-i implore pe clienţi. Pe o scară mică, am reuşit o autentică *Wirtschaftswunder*“, şi-a amintit Jammu, făcând aluzie la „miracolul economic“ al Germaniei postbelice.

Poate ea să facă aceleaşi minuni la St. Louis? Când au ocupat acest post, alţi şefi au insistat asupra loialităţii, pregătirii şi a progreselor tehnice. Jammu vede factorii cruciali ca fiind inovaţia, dedicaţia şi încrederea.

„Prea mult timp“, a spus ea, „ofiţerii noştri au acceptat ideea că misiunea lor constă pur şi simplu în a se asigura că St. Louis se deteriorează în cel mai ordonat mod posibil.

Aceasta a făcut minuni pentru moral“, a spus ea cu sarcasm.

Era poate inevitabil ca mulţi dintre ofiţerii de aici, în special cei mai în vârstă, să reacţioneze cu scepticism la numirea lui Jammu. Dar

atitudinea a început deja să se schimbe. Sentimentul exprimat cel mai adesea în secţiile de poliţie pare să fie: „Jammu este OK."

La cinci minute de la începutul interviului lui Joseph Feig, Jammu a simţit un miros de transpiraţie la subsuoară, un iz de mălură sălbatică. Feig avea nas; nu-i trebuia poligraf.

— Nu este Jammu numele unui oraş din Caşmir? a întrebat.

— Este capitala, în timpul iernii.

— Înţeleg. A privit-o fix vreme de câteva secunde. Apoi a întrebat: Cum este să schimbi ţara, aşa, în toiul vieţii?

— Sunt extraordinar de patrioată, a răspuns ea cu un zâmbet. A fost surprinsă că reporterul nu continuase cu întrebări despre trecutul ei. Aceste profile erau gesturi de rutină în St. Louis şi Feig, editor senior, era recunoscut, în genere, ca decanul genului reportaj din localitate. Când a păşit pentru prima oară în birou, în haina lui de tweed şifonată şi cu barba nerasă de o săptămână, sălbatică şi căruntă, a părut atât de investigativ încât Jammu chiar a roşit. Îşi imaginase ce putea fi mai rău:

FEIG: Colonel Jammu, pretinzi că ai vrut să scapi de violenţa societăţii indiene, de conflictele personale şi de castă, dar realitatea este că ai petrecut cincisprezece ani în fruntea unei forţe a cărei brutalitate este notorie. Nu suntem idioţi, doamnă Colonel. Am auzit de India. De membrele zdrobite, extracţiile de dinţi, violurile cu arma la tâmplă. De lumânări, acid, bastoane, bătăi sălbatice…

JAMMU: De regulă se făcea curăţenie înainte să ajung eu acolo.

FEIG: Colonel Jammu, cunoscând neîncrederea aproape obsesivă a doamnei Gandhi faţă de subordonaţi şi implicarea dumneavoastră centrală în Proiectul Poori, mă mir că nu sunteţi în nici un fel rudă cu Prim-ministrul. Nu văd cum ar putea o femeie să ajungă altfel şef al poliţiei, în special o femeie cu un tată american…

JAMMU: Nu-mi este clar ce importanţă ar avea pentru St. Louis dacă sunt rudă cu anumiţi oameni din India.

Dar articolul era acum tipărit, definitiv şi de neretractat. Ferestrele biroului lui Jammu începeau să se umple de lumină. Îşi sprijini bărbia în mâini şi lăsă literele să se estompeze. Era mulţumită de test, dar îngrijorată în legătură cu Feig. Cum putea fi cineva, a cărui inteligenţă era atât de evidentă, un simplu copist de platitudini? Părea imposibil. Poate că îi îndeplinea doar dorinţa de pe urmă, înainte de execuţie, „dându-i" un interviu ca pe o ultimă ţigară, în zori, în vreme ce în spatele ei, îşi concentra faptele într-un pluton de execuţie eficient…

Capul îi coborî spre birou. Întinse mâna spre întrerupătorul veiozei şi se lăsă moale, cu o mişcare scurtă, pe ziar. Închise ochii şi imediat începu să viseze. În vis, Joseph Feig era tatăl ei. Care îi lua un interviu. Şi zâmbea, în vreme ce ea vorbea despre triumfurile ei, încântarea pe care o simţi după o minciună pe care au înghiţit-o ceilalţi, evadarea din India sufocantă. Citi în ochii lui conştiinţa tristă, împărtăşită a credulităţii lumii. „Eşti o fată bătăioasă", a zis bătrânul. Ea se aplecă deasupra biroului şi-şi aşeză capul pe o mână spunându-şi: fată bătăioasă. Apoi, îl auzi pe ziarist păşind pe vârful picioarelor în spatele scaunului ei. Întinse mâna spre el să-l prindă, dar tot ce reuşi să apuce fu aerul. Faţa lui ţepoasă îi dădu părul la o parte şi îi mângâie gâtul. Limba lui îi ieşi din gură. Grea, caldă, asemenea aluatului, se lipi de pielea ei.

Se trezi cu o cutremurare.

Tatăl lui Jammu fusese ucis în 1974, cînd un elicopter care transporta ziarişti străini şi câţiva angajaţi civili ai armatei sud-vietnameze a fost doborât de o rachetă comunistă lângă graniţa cambodgiană. Al doilea elicopter a surprins accidentul pe peliculă înainte de evadarea din Saigon. Jammu şi mama ei au aflat veştile din ediţia pariziană a ziarului *Herald Tribune*, singura lor legătură cu individul. Jammu i-a aflat numele dintr-o

ediţie veche de o săptămână a lui *Herald Tribune*, cu peste un deceniu mai târziu. De când crescuse suficient de mare ca să pună întrebări, mama ei a evitat să-i răspundă, abandonând brusc subiectul de fiecare dată când Jammu revenea la el. Apoi, în primăvara de dinaintea admiterii la universitate, mama ei a vorbit. Se aflau la micul dejun, pe verandă, mama cu un exemplar din *Herald Tribune* în mână şi Jammu cu manualul de algebră. Mama a împins ziarul peste masă şi a subliniat cu degetul un articol în josul paginii unu:

TENSIUNEA CREŞTE LA GRANIŢA CHINO-INDIANĂ
Peter B. Clancy

Jammu a citit câteva paragrafe, dar nu a înţeles de ce. A ridicat ochii cerând o explicaţie.

— El este tatăl tău.

Tonul vocii era cât se poate de neutru. Mama vorbea cu Jammu numai în engleză şi se exprima cu un dispreţ pervers, ca şi când nu ar fi acceptat ce spunea în limba respectivă pentru nimic în lume. Jammu a cercetat din nou articolul. Contraatacuri. Secesionist. Percepţie slabă. Peter B. Clancy.

— Un reporter? întrebă ea.

— Mda.

Mama ei n-a vrut să-i povestească ce fel de om era. După ce i-a vorbit despre existenţa lui, a început să ia în derâdere curiozitatea fiicei ei. Nu era nimic de povestit, spusese ea. Se întâlniseră în Caşmir. Părăsiseră ţara şi petrecuseră doi ani la Los Angeles, unde Clancy a obţinut o diplomă universitară. După care mama se întorsese, singură, la Bombay, nu la Srinagar, cu copilul ei, şi locuise acolo de-atunci. Niciunde în cursul acestei relatări nu a sugerat că Clancy fusese mai mult decât un alt set de bagaje. Jammu a prins ideea – lucrurile nu merseseră între ei. Însă nici nu

a contat. Oraşul era plin de copii nelegitimi şi mama, în orice caz, nu dădea nici o atenţie opiniei publice. Ziarele au numit-o „şacalul zâmbitor al afacerilor imobiliare." Care zâmbea tot drumul până la bancă, voiau să spună. Era afaceristă şi proprietară de zone defavorizate, unul dintre cei mai de succes oameni de afaceri dintr-un oraş cunoscut pentru speculaţie şi cartiere sărace.

Jammu alese două pastile de Tylenol şi una de Dexedrină din sertarul de sus şi le luă cu o gură de cafea. Terminase lectura nocturnă mai devreme decât plănuise. Era doar 6:30. În Bombay era 5:00 seara – ora locală din India avea un decalaj de vreo treizeci de minute faţă de restul lumii –, şi probabil mama ei era acasă, la etaj, turnându-şi primul pahar cu alcool. Jammu întinse mâna după telefon, îl sună pe operatorul internaţional şi-i comunică numărul.

Legătura se stabili cu un fâşîit care străbătu jumătate din lume. Fireşte, în India chiar şi legăturile telefonice locale fâşâie în felul acesta. Mama ei răspunse.

— Eu sunt, zise Jammu.

— Ah, bună.

— Bună. Am vreun mesaj?

— Nu. Oraşul pare gol fără prietenii tăi. Mama ei râse. Ţi-e dor de casă?

— Nu chiar.

— Apropo, te-a sunat Despotul Luminat?

— Ha, ha.

— Serios. Este la New York. A început Sesiunea Generală ONU.

— Este la o mie de mile depărtare de-aici.

— Oh, îşi putea permite să sune. A ales să n-o facă. Da. Pur şi simplu, preferă să nu sune. Am citit de dimineaţă… mai citeşti ziarele?

— Când am timp.

— Aşa este. Când ai timp. Am citit despre întâlnirea ei cu intelectualii americani, asta voiam să spun. Pagina unu, coloana unu. Asimov, Sagan – futuriştii. E un miracol. Studiaz-o, poţi să înveţi. Nu că ar fi infailibilă. Am observat că Asimov mânca nişte costiţe în fotografia pe care au publicat-o. În fine… Cum este la St. Louis?

— Clima e temperată. Foarte uscată.

— Şi tu, cu sinusurile tale. Ce mai face Singh?

— Singh e Singh. Îl aştept să vină dintr-o clipă în alta.

— Să nu-l laşi să se ocupe de afacerile tale.

— Se ocupă de afacerile mele.

— Un băiat cu iniţiativă. Va trebui să-l trimit pe Bhandari înapoi spre sfârşitul lunii să verifice aranjamentele. Singh nu este…

— Aici? Îl trimiţi pe Karam aici?

— Numai pentru câteva zile. Aşteaptă-l cam pe 29.

— Nu-l trimite pe Karam. Nu-mi place.

— Iar mie nu-mi place Singh. Se auzi un zgomot uşor, Jammu recunoscu clinchetul cuburilor de gheaţă agitate într-un pahar. Ascultă, iubito, vorbim mâine.

— Bine. La revedere!

Mama ei şi Indira erau rude de sânge, brahmane din Caşmir, cu un străbunic comun dinspre partea lui Nehru. Nu era nici o coincidenţă că Jammu fusese admisă în Poliţia Indiană la mai puţin de un an de când Indira devenise prim-ministru. Odată admisă în poliţie, nimeni nu a primit ordin să fie promovată, fireşte, dar telefoane ocazionale de la Minister le indicau oficialilor pertinenţi că evoluţia ei era urmărită „cu interes“. De-a lungul anilor, ea însăşi primise sute de telefoane similare, în conţinutul lor vag, deşi mai precise, în preocuparea lor imediată. Un legiuitor din statul Maharashtra îşi manifesta interesul într-un anume caz, un şef al Partidului Congresului îşi exprima dezaprobarea faţă de afacerile unui anumit adversar. Foarte rar se dădea vreun telefon de la un nivel mai înalt decât

cel al biroului guvernatorului; Indira era un mare observator al detaliului, dar numai în chestiuni curriculare. Asemeni oricărui lider prevăzător, ea plasase numeroase tampoane între ea şi operaţiunile care trezeau suspiciuni, iar operaţiunile politice ale lui Jammu ridicau, în cel mai bun caz, bănuieli. Împreună, cele două au vorbit, în particular, doar o singură dată – imediat după ce Jammu şi mama ei au pus pe picioare Proiectul Poori. Jammu a luat avionul până la Delhi şi a petrecut şaptezeci de minute în grădina reşedinţei Doamnei, de pe Safdarjang Road. Doamna, aşezată într-un fotoliu de pânză, a urmărit-o pe Jammu îndeaproape, cu ochii ei ieşiţi în afară şi capul înclinat uşor într-o parte, cu buzele strânse într-un zâmbet care-i dezvelea din când în când gingiile, zâmbet în care Jammu a văzut doar o maşinărie. Mişcându-şi privirea, încet, lateral, spre un şir de trandafiri în spatele cărora se plimbau ţevile mitralierelor, Doamna vorbi: „Te rog să înţelegi că acest proiect *en gros* nu va funcţiona. Înţelege asta, eşti o tânără inteligentă. Dar îl vom finanţa, oricum."

Zgomot de paşi se auzi în afara biroului lui Jammu. Aceasta se ridică în picioare.

— Cine-i… Îşi drese vocea. Cine-i acolo?

Balwan Singh păşi înăuntru. Purta pantaloni gri plisaţi, o cămaşă cambrată şi o cravată bleu-ciel cu dungi fine, galbene. Avea un aer atât de competent şi inspira atâta încredere, încât abia dacă trebuia să-şi arate actele ca să poată urca la etaj.

— Eu sunt, zise el. Puse o pungă de hârtie albă pe biroul lui Jammu.

— Trăgeai cu urechea.

— Eu? Trăgeam cu urechea? Singh se apropie de ferestre. Era înalt, cu umeri laţi, iar pielea lui albă căpătase o strălucire suplimentară de la cine ştie ce străbun din Orientul Mijlociu. Numai o veche prietenă şi fostă amantă ca Jammu putea să detecteze momentele în care eleganţa mişcărilor lui devenea efeminată. Ea încă îl admira ca pe un ornament.

Pentru un bărbat care, până în iulie, locuise în mizeria din Dharavi, ar fi putut părea deosebit – bătător la ochi – de sclivisit dacă s-ar fi îmbrăcat asemenea foştilor lui prieteni din Bombay, al căror gust mergea de la velur şi Dacron la tricotaje ieftine. Singh era un marxist de tip estetic, atras de ideea de export de revoluţie, cel puţin în parte, fiindcă lipsa de stil continentală era exportată odată cu ea. Furnizorul garderobei lui avea un magazin pe Marine Drive. Jammu bănuise de mult că el abandonase sikhismul[1], ca adolescent, fiindcă socotea că barba desfigurează. Singh arătă spre punga de hârtie de pe birou.

— Ceva pentru micul dejun, dacă ţi-e foame.

Jammu aşeză punga în poală şi o desfăcu. Înăuntru erau două *doughnuts*[2] cu ciocolată şi o ceaşcă plină cu cafea.

— Ascultam nişte benzi, zise. Cine a plasat microfoanele în veceurile de la St. Louis Club?

— Eu.

— Aşa am crezut şi eu. Microfoanele lui Baxti sună de parcă sunt împachetate în gumă de mestecat. Ale tale se aud bine. Am auzit nişte schimburi de replici folositoare. Generalul Norris, Buzz Wismer…

— Nevastă-sa este o nenorocită, zise Singh absent.

— A lui Wismer?

— Da. Se numeşte Bev. Dintre toate femeile de aici care nu pot s-o ierte pe Asha fiindcă s-a căsătorit cu Sidney Hammaker, sau pe Hammaker că s-a însurat cu Asha – şi sunt multe asemenea femei – Bev este cea mai rea.

— Am auzit aceleaşi reproşuri pe toate benzile, zise Jammu. Cel puţin din partea femeilor. Bărbaţii spun mai degrabă că sunt „ambivalenţi“ în legătură cu Asha. Vorbesc despre inteligenţa ei.

— Vrând să spună frumuseţea ei extraordinară.

— Bogăţia ei fabuloasă.

— Wismer, cel puţin, este unul dintre cei ambivalenţi. Bev nu poate suferi asta. I-o reproşează tot timpul.

Jammu lăsă capacul ceştii să cadă în coşul de gunoi.

— De ce suportă?

— E ciudat. Un geniu timid. Singh se încruntă şi se aşeză pe pervazul ferestrei. Am auzit vorbindu-se despre reactoarele lui Wismer de-acum douăzeci de ani. Nimeni nu face avioane mai bune.

— Şi?

— Adică nu este tipul la care mă aşteptam. Vocea nu este a lui.

— Ai ascultat mult.

— Cel puţin 150 de ore. Ce crezi că fac cât e ziua de lungă?

Jammu ridică din umeri. Putea fi sigură că Singh nu exagera în legătură cu timpul pe care-l petrecea la lucru. Era de o destoinicie fără reproş. Fără distracţii (cu excepţia ocazională a vreunui băiat blond) şi fără responsabilităţi (în afară de cele faţă de ea), avea timp să ducă o viaţă ordonată. O viaţă preţioasă. Ea, care avea două servicii, fiecare reclamând câte şaizeci de ore pe săptămână pentru a le duce la bun sfârşit, nu se punea cu Singh când era vorba de detalii. Începu să bată cu piciorul într-un ritm propriu, semn că Dexedrina începea să lucreze.

— Îţi iau cazul Wismer, zise.

— Da?

— Te ocupi de Martin Probst.

— În regulă.

— Înseamnă că trebuie s-o iei de la început. Poţi să uiţi de Wismer şi de cele o sută cincizeci de ore.

— Asta doar benzile. Încearcă trei sute.

— Baxti a adus dosarul lui Probst. Începi imediat.

— Este o hotărâre pe care ai luat-o acum, pe loc?

— Nu, nici vorbă. Am vorbit *deja* cu Baxti, el a adus *deja* dosarul, de-asta eşti acum aici. Să-l preiei.

— Bine.

— Aşa că, iată-l. Arătă spre un dosar cu pete de ceai, aflat lângă veioza de pe birou.

Singh se îndreptă spre birou şi luă dosarul.

— Altceva?

— Da, lasă dosarul jos.

Singh puse dosarul jos.

— Adu-mi un pahar cu apă şi dă drumul la căldură.

Singh părăsi încăperea.

Martin Probst era antreprenorul a cărui companie construise Gateway Arch[3]. De asemenea, era şi preşedinte al Municipal Growth Inc., o organizaţie de voluntari formată din directori ai principalelor corporaţii şi instituţii financiare din zona St. Louis. Municipal Growth era un model de eficienţă şi făcea obiectul unui respect aproape universal. Dacă cineva avea nevoie de sponsori pentru un proiect de reînnoire urbană, Municipal Growth îi găsea. Dacă un cartier se opunea construcţiei unei autostrăzi, Municipal Growth plătea pentru un studiu de impact. Dacă Jammu voia să modifice structura puterii în zona metropolitană St. Louis, trebuia să discute cu Municipal Growth.

Singh se întoarse cu o ceaşcă Dixie.

— Baxti este în căutare de noi teritorii de cucerit?

— Ia un scaun şi stai jos.

Singh se conformă.

— Baxti este în mod evident doar marginal competent, aşa că de ce să facem caz din asta?

Singh scoase o ţigară dintr-un pachet caramel şi aprinse un chibrit, ferind flacăra de un ipotetic curent de aer.

— Fiindcă nu înţeleg de ce facem schimb.

— Va trebui, pur şi simplu, să ai încredere în mine.

— Aşa se pare.

— Presupun că eşti deja la curent cu elementele de bază – Barbara, încântătoarea soţie a lui Probst, Luisa, şarmanta lor fiică de optsprezece ani. Locuiesc în Webster Groves, ceea ce este interesant. O suburbie bogată, dar nu dintre cele mai bogate. Au un grădinar care locuieşte pe proprietate, totuşi… Baxti descrie viaţa lor domestică drept „foarte liniştită“.

— Microfoane?

— Bucătărie şi sufragerie.

— Dormitorul ar fi mai indicat.

— Nu avem atâtea frecvenţe. Iar în dormitor există un televizor.

— Bine. Altceva?

Jammu deschise dosarul lui Probst. Mâzgălelile lui Baxti în hindi o făcură să clipească mărunt.

— Înainte de toate, foloseşte numai forţă de muncă nesindicalizată. În anii ’60 s-a dat o mare bătălie legală. Avocatul lui principal a fost Charles Wilson, tatăl Barbarei, acum socrul lui. Aşa s-au cunoscut. Oamenii lui Probst n-au făcut niciodată grevă. Salarii agreate de sindicate sau asemănătoare. Asigurarea companiei, concedii de boală, şomaj şi planuri de pensie, unele dintre ele unice în domeniu. Paternalism la cel mai înalt nivel. Probst nu este vreun Vashni Lal. Realitatea este că are „reputaţia“ că se implică personal la toate nivelurile afacerii.

— Stă cu un ochi pe personal.

— Ha, ha. În prezent, este preşedinte la Municipal Growth, până în iunie viitor. Asta este foarte important. În plus – este membru al Comitetului Grădinii Zoologice din 1976 până în prezent. Membru în Comitetul Grădinii Botanice, Consiliul de Coordonare East-West Gateway. Membru permanent în conducerea Canalului 9. Asta nu este chiar atât de important. *Splits its ticket*[4], după cum se spune. Baxti a întreprins nişte acţiuni de teren foarte interesante. A studiat ziare vechi, a vorbit cu omul din stradă…

— Aş fi vrut să văd asta.

— Engleza lui este tot mai bună. Se pare că *Globe Democrat* îl vede pe Probst ca pe un fel de sfânt al soluţiei americane, zdrenţe pentru bogaţi, un nimeni în 1950, a construit Arcada în anii ’60, împreună cu structura de bază a Stadionului şi multe altele. Şi asta e foarte important.

— Se risipeşte.

— Ca noi toţi.

Singh căscă.

— Şi este cu adevărat cineva important.

— Aşa este. Jammu strânse ochii din cauza fumului ţigării. Nu căsca la mine. Este primul dintre egali la Municipal Growth şi ei sunt oamenii pe care-i avem în vedere dacă vrem să ne transferăm capitalul spre centrul oraşului. Nu are partizanate politice şi, în privinţa incoruptibilităţii, e asemeni lui Hristos. Ai observat cât le plac oamenilor simbolurile?

— Vrei să spui Arcada?

— Arcada, Profetul cu Văl, întreg Spiritul miturilor oraşului St. Louis. Şi Probst, se pare. Avem nevoie de el fie şi numai pentru voturile pe care le aduce.

— Când ai hotărât toate astea?

Jammu ridică din umeri.

— Nu m-am gândit prea mult la el până când nu am vorbit cu Baxti săptămâna trecută. Tocmai eliminase câinele lui Probst, un prim pas în promovarea lui în Stat…

— Statul, sigur.

— …deşi în clipa asta avem de-a face cu ceva mai mult decât terorism de cea mai rea speţă. Pentru ce se voia, operaţia a fost foarte curată.

— Da? Singh îndepărtă un fir de tutun de pe vârful limbii şi scuipă delicat.

— Probst ieşise să plimbe câinele. Baxti a trecut pe acolo într-o dubiţă şi câinele s-a luat după el. A găsit o companie furnizoare de produse

medicale care i-a vândut esenţă de miros de căţea în călduri. A turnat-o pe o cârpă pe care a legat-o de bara din spate.

— Probst nu a intrat la bănuieli?

— Se pare că nu.

— Ce-l va opri să cumpere un nou câine?

— Presupun că Baxti are o schemă şi pentru situaţia asta. Va trebui să te gândeşti şi tu la o teorie. Unul dintre motivele pentru care ţi-l dau ţie pe Probst este că el nu a avut nici o reacţie la accident.

Telefonul sună. Era Randy Fitch, directorul de buget al primarului, care anunţa că va întârzia la întâlnirea de la ora opt, fiindcă nu se trezise. Pe un ton blând, calm, Jammu l-a asigurat că nu era nici o problemă. După ce a pus telefonul în furcă, a zis:

— Aş prefera să nu fumezi aici.

Singh merse la fereastră, o deschise şi aruncă ţigara afară. Mirosuri vagi, de pe fluviu, intrară în încăpere şi, departe, pe Tucker Boulevard, un autobuz se auzi ambalând la intersecţia din Spruce Street. Singh se colorase portocaliu în lumina soarelui. Părea că asistă, detaşat, la o explozie titanică.

— Ştii, zise, începuse să-mi placă să mă ocup de Buzzy şi Bevy.

— Sunt convinsă.

— Buzz îi consideră buni prieteni pe Probst şi pe soţia lui.

— Da?

— Familia lui Probst se înţelege cu Bev. Am impresia că sunt „oameni de treabă“. Loiali.

— Bun. O provocare interesantă pentru tine. Jammu îi întinse dosarul. Dar nimic special, înţelegi?

Singh dădu din cap.

— Înţeleg.

1. Religie indiană, datând din secolul al XVI-lea, fondată în nordul Indiei şi socotită a noua religie din lume.
2. Gogoşi în formă de inel.
3. Unele oraşe americane sunt individualizate prin construcţii, monumente etc. reprezentative: Chicago prin Turnul Sears, New York prin Empire State Building, Seattle prin Turnul televiziunii etc. St. Louis este individualizat prin Arcadă, o spectaculoasă bandă de oţel inoxidabil, opera arhitectului Eero Saarinen. Construcţia ei a început în 12 februarie 1963 şi s-a încheiat în 28 octombrie 1965.
4. *Split ticket* este un vot pentru candidaţi din diferite partide politice pe acelaşi buletin de vot, în loc de vot acordat candidaţilor unui singur partid.

2

În 1870, St. Louis era al patrulea oraş din America. Era un înfloritor centru feroviar, principalul port intern, furnizorul *en gros* al unei jumătăţi de continent. Numai New York, Philadelphia şi Brooklyn aveau o populaţie mai mare. Cel mult al cincilea, potrivit unor ziare de la Chicago, care pretindeau că recensământul din 1870 numărase peste 90 000 de locuitori inexistenţi ai oraşului St. Louis, şi admiţând că aveau dreptate. Dar, în ultimă instanţă, toate oraşele sunt idei. Ele se creează singure şi restul lumii le percepe sau le ignoră, după cum doreşte.

În 1875, cu profeţii locali care-l considerau capitala naturală a lumii, poate chiar Primul Oraş, St. Louis a încercat să îndepărteze din drum un obstacol major. Obstacolul era Regiunea St. Louis, partea din Missouri de care aparţinea oraşul în mod nominal. Fără oraş, Regiunea St. Louis nu însemna nimic – o fâşie lată de pământ agricol şi pădure în furca a două râuri. Dar, vreme de decenii, Regiunea dominase afacerile oraşului prin mijlocirea unui organism administrativ arhaic numit Tribunalul Regional. Cei şapte „judecători“ ai Tribunalului erau cunoscuţi de toată lumea drept foarte corupţi şi insensibili la nevoile oraşului. Un fermier care dorea să-şi construiască un nou drum până la fermă putea să-şi cumpere unul ieftin, cu bani gheaţă sau voturi. Dacă însă parcurile şi iluminatul străzii erau necesare pentru bunăstarea oraşului, Tribunalul nu avea nimic de oferit.

Îngustimea în vederi a Tribunalului faţă de un oraş de graniţă mai tânăr era frustrantă; pentru al Patrulea Oraş, era intolerabilă.

Un grup de proeminenţi oameni de afaceri locali şi de avocaţi i-au convins pe fermieri de necesitatea unei noi constituţii a statului Missouri care să includă prevederi pentru o reformă civică. În ciuda hărţuirii de către Tribunalul Regional, grupul a redactat o schemă de desprindere a oraşului St. Louis de Regiunea St. Louis care avea să fie votată de toţi rezidenţii Regiunii, în august 1876.

Criticile preelectorale s-au concentrat asupra unui singur element al schemei, în particular: extinderea proprietăţii asupra pământului de către oraş, printr-o plată compensatorie, de la suprafaţa curentă de douăzeci şi una de mile pătrate la şaizeci şi una de mile pătrate. Regiunea a obiectat la încercarea de „furt“ din proprietatea sa. Ziarul *GlobeDemocrat* a denunţat lipsa de eleganţă a anexării „a tot felul de porumbişti şi pepenării şi taxarea lor ca proprietăţi ale oraşului.“ Dar susţinătorii schemei au insistat că oraşul are nevoie de mai mult teren pentru viitoarele parcuri şi industrii.

În alegerile conduse de Tribunalul Regional, votanţii au respins cu o mică marjă schema de secesiune. S-au rostit acuze de fraudă. Activiştii nu au avut nici o dificultate în a-l convinge pe judecătorul Curţii Itinerante (un anume Louis Gottschalk, care redactase personal prevederile reformei pentru Constituţia din 1875) să numească o comisie care să investigheze alegerile. La sfârşitul lui decembrie, membrii comisiei au scris un raport. Schema a fost adoptată, totuşi, cu 1 253 de voturi. Oraşul şi-a reclamat imediat terenurile şi a adoptat o nouă cartă, iar cinci luni mai târziu, Tribunalul Regional, pierzându-şi importanţa, s-a autodizolvat.

Timpul a trecut. Curând, cele şaizeci şi una de mile pătrate s-au dovedit mai puţine decât au presupus secesioniştii. La începutul anului 1900, oraşul era deja în criză de spaţiu şi Regiunea a refuzat să renunţe la alte terenuri. Vechea industrie a părăsit haosul pe care l-a creat. Noua

industrie s-a mutat la ţară. În anii ’30, familii de negri, sărace, sosite din sudul agricol, au grăbit migrarea albilor spre suburbii. Prin 1940, populaţia oraşului a început să scadă şi baza de taxare să se subţieze. Vechile cartiere statale tradiţionale au devenit pur şi simplu vechi. Noile proiecte edilitare, ca Pruit-Igoe, începute în anii ’50, au eşuat în mod spectaculos în anii ’60. Eforturile de reînnoire urbană au reuşit să atragă rezidenţi bogaţi din Regiune în câteva zone selecte, dar asta nu a însemnat mare lucru în vindecarea bolilor oraşului. Toată lumea s-a îngrijorat în legătură cu situaţia şcolilor din oraş, dar a fost numai un exerciţiu de imagine. Anii ’70 au devenit Epoca Parcărilor, pe măsură ce suprafeţe de asfalt au înlocuit clădirile cu birouri, pe jumătate goale din centrul oraşului.

În vremea asta, desigur, cele mai multe oraşe americane aveau probleme. Dar în comparaţie cu St. Louis, chiar şi Detroit arăta ca o metropolă înfloritoare, iar Cleveland părea un loc sigur pentru a întemeia o familie. Alte oraşe aveau opţiuni, vecini buni, o şansă de reuşită. Philadelphia avea teren de care putea dispune. Pittsburgh putea să conteze pe ajutorul Regiunii Allegheny. Insular şi limitat, St. Louis căzuse, în 1980, pe locul 27 printre oraşele americane. Populaţia lui era de 450 000, abia jumătate din cifra valabilă în 1930.

Profeţii autohtoni erau prudenţi. Dacă odinioară au pretins supremaţia, astăzi erau sensibili la orice semn de supravieţuire. Vreme de patruzeci de ani cântaseră: „St. Louis va reuşi.“ Arătau spre Arcada Gateway (avea o înălţime de 630 de picioare[1]; nu puteai s-o ignori). Arătau spre noul centru de conferinţe, spre trei noi clădiri înalte şi două centre comerciale masive. Spre proiectele de eradicare a mahalalelor, spre programele de recondiţionare, spre planurile pentru un Gateway Mall care ar rivaliza cu Mall-ul din Washington.

Dar oraşele sunt idei. Imaginaţi-vă cititorii cotidianului *The New York Times* care încercau, în 1984, să-şi facă de departe o idee despre oraş. Ar

fi putut vedea articolul despre o nouă dispoziţie municipală care interzicea scotocirea în lăzile de gunoi ale cartierelor rezidenţiale. Sau povestea despre închiderea iminentă a ziarului falimentar *GlobeDemocrat*. Sau despre hoţii care demolau vechile clădiri într-un ritm de una pe zi şi vindeau cărămizile rezultate constructorilor din afara statului.

De ce noi?

Fără să-şi ascundă înfrângerea, profeţii n-au pus niciodată întrebări. Şi nici spiritele protectoare, ale căror bune intenţii condamnaseră oraşul; ele îşi mutaseră casele la ţară cu mult timp în urmă. Problema, dacă se ridica, se ridica în tăcere, în tăcerea străzilor goale ale oraşului şi, mai insistent, în tăcerea secolului care despărţea un St. Louis tânăr de unul mort. Ce se întâmplă cu un oraş despre care nimeni nu-şi aminteşte, cu un timp căruia nimeni nu i-a supravieţuit pentru a-l regreta? Numai St. Louis ştia asta. Soarta lui era pecetluită în sânul lui, propria-i tragedie îi era proprie doar lui.

După întâlnirea cu Jammu, Singh luă dosarul substanţial al lui Probst în apartamentul lui din West End, îl citi, îl sună pe Baxti de opt ori pentru clarificări, apoi, în dimineaţa următoare, merse în Webster Groves într-o vizită la scena viitoarelor crime.

Familia Probst locuia într-o casă din stuc cu trei etaje, situată pe o stradă lungă şi lată, numită Sherwood Drive. Barbara Probst plecase la timp. Marţea, ca şi joia, lucra la Departamentul de Achiziţii al Bibliotecii Universităţii St. Louis şi se întorcea acasă la ora 5:30. Marţea era şi ziua liberă a grădinarului. Când semnalul din căştile lui Singh se transformă într-un fâşâit (Baxti echipase BMW-ul Barbarei cu un transmiţător cu raza de un kilometru), verifică cele două canale de la microfoanele din interiorul casei şi, găsind că totul era în regulă, se apropie pe jos. În timpul orelor de şcoală, pietonii erau la fel de rari pe Sherwood Drive ca într-un cimitir.

Singh era îmbrăcat aproximativ ca un cititor de contor de la gaze. Purta o geantă mare de umăr, din piele. În buzunar avea pregătite mănuşi chirurgicale de latex pentru protecţie contra amprentelor digitale. Coborî scările din spate şi intră în subsol cu cheia pe care i-o dăduse Baxti. Privind în jur, fu impresionat de marea cantitate de lucruri nefolositoare. În special, de numeroasele cauciucuri tocite, de numeroasele ghivece de flori din plastic şi de numeroasele căni de cafea. Merse la etaj, în bucătărie. Aici, aerul mirosea a redecorări recente, aroma amestecată de tapet, ţesături noi, noi etanşeizări şi vopsea proaspătă. O maşină de spălat vase se învârtea în faza de uscare. Singh ridică ecranul de la indicatorul de temperatură al cuptorului, înlocui bateria din transmiţător, reglă avansul microfonului (Baxti făcea totdeauna asta), înlocui ecranul şi repetă procedura pentru transmiţătorul din sufragerie.

Baxti trecuse deja prin biroul lui Probst şi biroul şi dulapurile Barbarei, agendele de telefon şi cecurile anulate şi corespondenţa veche, aşa că Singh se concentră asupra dormitorului fetei – Luisa. Filmă şase picioare de microfilm, înregistrând fiecare document de interes. Când termină, era deja ora prânzului. Îşi şterse fruntea cu mâneca de la cămaşă şi deschise o pungă de M&M (nu făcea firimituri). Mesteca ultimul baton, de culoare galbenă, când auzi o voce familiară venind de-afară.

Se îndreptă spre o fereastră de la stradă. Luisa înainta pe alee împreună cu o prietenă. Singh intră în cel mai apropiat dormitor, îşi ascunse geanta sub pat şi se vârî după ea, ştergând praful, exact când fetele intrară în bucătăria de la parter. Schimbă canalele de la receptor şi ascultă mişcările lor. Fără să vorbească, au deschis uşa frigiderului şi a dulapurilor, turnând băutură în pahare şi foşnind pungi de plastic.

— Nu mânca tâmpenia asta, zise Luisa.

— De ce?

— Mama şi-ar da seama.

— Dar astea?

— Mai bine nu.

Au urcat la etaj, au trecut de camera de oaspeţi şi s-au instalat în camera Luisei. Singh stătu liniştit. Trei ore mai târziu, sătule de televizor, fetele ieşiră cu binoclul. Revenind la fereastra dinspre stradă, Singh le-a urmărit până s-au îndepărtat la o bună distanţă. După care s-a întors la subsol şi a ieşit pe scările exterioare, mâzgălind carnetul de citire a contorului.

În al doilea apartament al său, în Brentwood, developă şi procesă filmele. Rămase înăuntru trei nopţi şi două zile, citind documentele şi ascultând câteva dintre sutele de ore de conversaţie între membrii familiei Probst pe care le înregistrase până atunci. Şi-a încălzit mâncare semipreparată. A băut apă de la robinet şi, din când în când, a dormit.

Când a ieşit Luisa, vineri seara, el aştepta pe Lockwood Avenue în maşina cu două uşi marca LeSabre pe care o închiriase în urmă cu două luni. Pentru el, adoptase, în glumă, pronunţia franceză: LeSob. Luisa a luat patru prietene de la patru adrese şi a mers în Forest Park, unde s-au aşezat pe jos, s-au rostogolit pe gazon, s-au zbenguit şi alergat pe iarba unui dâmb numit Art. Art Hill. Muzeul avea perspectivă asupra lui. Când venea seara, adolescenţii mergeau zece mile spre sud-vest, la un teren de golf în miniatură, pe Autostrada 366[2], numit Mini-Links. Singh parcă maşina LeSob de-a latul străzii şi studie cu binoclul puştimea care arunca mingi colorate prin poarta unui totem. Feţele celor doi băieţi erau la fel de proaspete şi de senine ca ale celor trei fete. Toţi chicotiră şi se fuduliră în această fericită ascendenţă, respingătoare în orice ţară, a adolescenţilor pe terenul lor.

În noaptea următoare, sâmbătă, Luisa şi prietena ei chiulangioaică, Stacy, au fumat marijuana într-un parc întunecos şi s-au dus la un film pornografic *hard*, plăceri pe care Singh hotărî să le sară. Duminică dimineaţă, Luisa şi o altă fată au pus echipamentul de observat păsările

într-un automobil BMW şi au pornit spre vest. Singh nu le-a urmărit mai departe de limitele Regiunii. Văzuse destul.

Pe terenul neutru, mărginit de rampele de acces ale autostrăzilor din East St. Louis, Illinois, se ridica depozitul în care îşi avea Singh locuinţa, al treilea apartament al său şi cel pe care-l prefera. Prinţesa Asha îl găsise pentru el – clădirea figura printre proprietăţile imobiliare ale Corporaţiei Hammaker – şi ea plătise pentru mocheta verde din cele trei camere, pentru aparatura din bucătărie şi duşul adăugat dormitorului. Apartamentul nu avea ferestre, doar aplice de tavan din sticlă mată. Treptele erau din metal. Pereţii, înalţi de trei metri, erau ignifugaţi şi insonorizaţi. Închis în camera cea mai retrasă, Singh putea să se creadă oriunde pe glob. Cu alte cuvinte, nu în St. Louis. De aici atractivitatea locului.

Umbra slabă a unui porumbel căzu pe iluminator şi o a doua umbră i se alătură. Singh deschise dosarul lui Probst care zăcea pe jos, aproape de el. Jammu îl sunase toată săptămâna insistând să pună în aplicare un plan care să-l aducă pe Probst în tabăra ei. Era teribil de grăbită. Deja, cu ajutorul primarului şi al unui membru corupt din legislativ, punea la cale schimbări în legile privind taxele orăşeneşti, schimbări pe care oraşul nu-şi permitea să le întreprindă decât dacă, între timp, unii dintre oamenii bogaţi din Regiune şi populaţia erau ademenţi din nou spre est. Dar Regiunea îşi păzea bogăţiile cu mare grijă. Nimic, cu excepţia reunificării, nu putea să convingă Regiunea să dea o mână de ajutor oraşului. Şi, întrucât alegătorii regionali se opuneau din răsputeri oricărei forme de cooperare, Singh şi Jammu hotărâseră că singurul mod de a cataliza o fuziune era să se concentreze asupra indivizilor particulari care modelau politica Regiunii, care decideau locaţia şi dimensiunea investiţiei. Era nevoie de cel puţin o duzină de catalizatori, potrivit lui Jammu, dacă puteau fi făcuţi să acţioneze fiecare din proprie voinţă. Şi dacă investigaţiile ei erau demne de încredere, îi identificase pe toţi

doisprezece. Deloc suprinzător, toţi erau de gen masculin şi participau la şedinţele de la Municipal Growth, şi majoritatea erau directori cu o puternică influenţă asupra acţionarilor. Ăştia erau oamenii pe care ea „trebuia să-i aibă."

Ce avea să facă, odată ce-i va „avea", când va fi curăţat oraşul de toate relele şi se va fi ridicat deasupra rolului ei în Departamentul de Poliţie ca să devină Doamna din Mound City, nu putea să spună. În clipa asta era preocupată doar de mijloace.

Combătându-şi duşmanii în Bombay şi promovând interesele rubedeniilor, Jammu dezvoltase ideea unui „Stat" în care conştiinţa unui individ comun devenea drastic de mărginită. Cea mai domestică versiune de Stat, cea întâlnită în Bombay, exploata neliniştea plătitorului de taxe. Pentru numeroşi cetăţeni a căror gândire dorea s-o modifice, Jammu ceruse Biroului de Taxe să redacteze audituri extrem de complicate. Şi când individul atingea o stare în care trăia şi respira şi visa numai taxe, apărea ea cu lovitura finală. Cerea o favoare pe care individului nici nu-i trecea prin gând, în mod firesc, să o acorde, să-l împingă la o greşeală pe care individul respectiv nu ar fi comis-o cu nici un chip în urmă cu o jumătate de an, să obţină o investiţie pe care individul avea o sută şi una de motive să n-o facă… Metoda nu făcea minuni, fireşte. Jammu avea nevoie de un oarecare avantaj iniţial. Dar, adesea, avantajul consta doar în susceptibilitatea individului la şarmul ei.

Statul avea două avantaje faţă de formele mai convenţionale de constrângere. Mai întâi, era oblic. Intervenea într-un domeniu al vieţii individului care nu avea nici o legătură cu Jammu, cu poliţia şi, adesea, cu sfera publică, în general. În al doilea rând, era flexibil. Orice situaţie putea fi dezvoltată, orice slăbiciune din partea individului. Jammu îl transformase pe periculosul Jehangir Kumar, un tip căruia îi plăcea să bea, într-un alcoolic incorigibil. Când domnul Vashni Lal, un om cu probleme repetate cu sudorii prost plătiţi din Poona, încercase s-o dea jos pe Jammu

din funcţia de şef al poliţiei, ea i-a oferit o criză pe frontul muncii, o răscoală sângeroasă la a cărei domolire fuseseră chemate trupele ei. Luase liberali şi-i îmbolnăvise de sentimentul vinovăţiei, luase bigoţi şi-i transformase în paranoici. Contase pe cele mai rele temeri ale oamenilor de afaceri foarte dinamici, împiedicându-i să doarmă, şi pe înclinaţiile spre desfrâu ale unui inspector rival trimiţându-i un bucătar bengalez care i-a pregătit o operaţie de bilă şi o pensionare prematură. Singh intrase personal în viaţa unui dezmăţat, un milionar din Surat, care a murit curând după aceea, şi îl legase de mâini şi de picioare, punându-l în slujba Proiectului Poori condus de Jammu.

Dat fiind caracterul interşanjabil al directorilor de corporaţii, Jammu a insistat ca oamenii ei din St. Louis să rămână operaţionali. Trebuiau să rămână la cârmă, însă cu o autoritate subminată. Şi când fost vorba să găsească o cale de a ajunge la Stat, un mijloc de subminare, Singh s-a confruntat cu problema Martin Probst.

Probst nu avea nici o slăbiciune.

Nu avea nici un viciu, era cinstit, capabil şi calm până la automulţumire. Pentru un antreprenor, dosarul lui de afaceri era de o curăţenie incredibilă. Licita numai în proiecte pentru care exista o nevoie limpede. Angaja consultanţi independenţi să-i revadă actele. În fiecare iulie, trimitea angajaţilor săi un decont detaliat al cheltuielilor companiei. Singurii duşmani pe care-i avea erau sindicatele muncitoreşti pe care le combătuse în 1962 – iar sindicatele nu mai erau un factor important în politica oraşului St. Louis.

Şi viaţa lui Probst în familie părea în ordine. Singh auzise nişte bârfe între servitori, dar nu erau altceva decât simple buruieni, cu rădăcini la suprafaţă, răsărind printre crăpături, în trotuarul de beton. Imaginea liniştită a vieţii lui Probst era, în fapt, ceea ce părea că admiră mai mult St. Louis. Singh adunase o grămadă de citate din biblioteca de benzi magnetice pe care R. Gopal le cataloga pentru Jammu. Într-una, primarul

Pete Wesley discuta cu responsabilul financiar al Consiliului de Coordonare al Companiei East-West Gateway.

WESLEY (+ R. Crawford, sâmb. 10/9, 10:15, Primărie)

PW: Nu, încă n-am vorbit cu el. Dar am văzut-o pe Barbara la jocul de joi şi am întrebat-o dacă s-a gândit la asta.

RC: Tot timpul jocului.

PW: Nu este chestia asta ceva deosebit? Dacă ar fi fost oricine altcineva, ai fi putut să crezi că este nebună.

RC: Să meargă singură, vrei să spui.

PC: Nu văd cum ar fi scos-o la capăt. Nici altcineva… Poţi să-ţi imaginezi că vezi pe cineva ca Betty Norris stând singură în lojă?

RC: Ce-a spus Barbara?

PW: Am vorbit o vreme. N-am aflat niciodată ce părere are Martin, însă *ea* s-a hotărât cu siguranţă.

RC: În ce fel?

PW: Oh, pentru. Cu siguranţă, pentru. Este o mare domniţă. Şi ştii, pentru o familie mică, nu este teribil de surprinzător cât de des îi întâlneşti?

Ripley (Rolf, Audrey, luni, 5/9, 22:15)

AR: Nu pare Luisa unul dintre acei copii cărora poate să li se întâmple ceva? Astăzi a fost foarte drăguţă. Totul este atât de perfect în ceea ce o priveşte, nu e greu să nu te gândeşti că ceva îngrozitor se va întâmpla? (*Pauză*.) Ca o păpuşă pe care poţi s-o strici. (*Pauză*.) Nu crezi?

RR: Nu.

Meisner (Chuck, Bea, sâmbătă 10/9, 01: *30)*

CM: A fost Martin. A vrut să se asigure că am ajuns cu bine acasă. (*Pauză.*) Sunt sigur că n-a putut să doarmă până a sunat. (*Pauză*.) Chiar am părut aşa de beat?

BM: Toţi am părut foarte beţi, Chuck.

CM: Este comic că nu ai observat asta cât ai stat cu ei. Vreau să spun că te-au făcut să te simţi în largul tău.

BM: Sunt un cuplu foarte special.

CM: Sunt, într-adevăr. Un cuplu foarte special.

A fost un ghinion, s-a gândit Singh, că R. Gopal n-a mai avut timp să se uite prin aceste conversaţii înregistrate şi să le transcrie într-o formă atât de utilă. „Cred că am trecut de faza asta“, spusese Jammu. „Am altceva pentru Gopal.“

Murphy (Chester, Jane, Alvin, 19/9, 18: *45)*

JANE: Ştii pe cine am văzut azi, Alvin? Luisa Probst. Ţi-o aminteşti?

ALVN: (*mestecând)* Oarecum.

JANE: S-a făcut o fată foarte drăguţă.

ALVN: (*mestecând*)

JANE: M-am gândit că ar fi frumos s-o suni într-o zi. Sunt sigură că ar fi încântată să te audă.

ALVN: (*mestecând*)

JANE: Spun doar, ar fi frumos dacă ai suna-o.

ALVN: (*mestecând*)

JANE: Mi-o amintesc ca pe o dolofană. N-am văzut-o de, oh, trei ani. Nu mai merg pe la Webster Groves. O văd pe mama ei mereu, totuşi. (*Pauză.*) Cred că ar fi foarte, foarte frumos să-i dai un telefon.

CHES: Las-o baltă, Jane.

O fată foarte drăguţă. Un cuplu special. Singh era atent să nu sugereze că frumoasa familie a lui Probst a contribuit la puterea lui de acum în oraş, dar familia era în mod evident de o mare forţă. O asemenea putere putea să însemne slăbiciune. Chiar Baxti a recunoscut asta. A scris în rezumatul lui:

NeCorupt în ’72, şi mai rău.

(În 1972 cineva din Comitetul de Eradicare a Sărăciei ceruse suplimentarea fondurilor şi Probst dezvăluise totul presei.)

> Nu are păcate, doar moralitate. Va muri: fiecare om este moral. Asta este cheia întregii poveşti. *Moartea pluteşte în aer*. Pasul unu: câine. Pasul doi: fiică. Pasul trei: soţie. Tiparul pierzaniei. Rămânând singur. Iubindu-şi câinele. Spunându-i pe nume. Şi câin…???

Ăsta era modul inspiraţional al lui Baxti. Modul lui informaţional, în hindi, era oarecum mai uşor de urmărit.

Singh închise dosarul şi se uită la porumbeii care se profilau pe luminator. Baxti era stângaci, dar nu tâmpit. Pornise în direcţia potrivită. În calitate de cetăţean al Occidentului, Probst era *a priori* sentimental. Pentru a-i induce Statul, ar putea să fie necesar doar să accelereze procesul pierderilor, să comprime în trei sau patru ani pierderile din douăzeci de ani. Evenimentele ar consta din întâmplări disparate, o „trăsătură fatală“, cum a spus Baxti într-o altă împrejurare. Şi procesul putea să se concentreze în creşteri, care durau doar atâta timp cât avea nevoie Probst ca s-o sprijine public pe Jammu şi să îndemne Municipal Growth să procedeze la fel.

Foarte bine, deci. Fiica reprezenta pasul următor. Umplând ultimul gol din investigaţia lui Baxti, Singh citise scrisorile, jurnalele şi notiţele

Luisei, ascultase mărturiile cuceririlor ei şi, deşi nu era expert în tineretul american, o considera cât se poate de tipică. Dantura ei era corectă din punct de vedere ortodontic. Nu suferea de nici o boală şi nu avea paraziţi. Era blondă, mai mult sau mai puţin, avea un metru şaptezeci înălţime şi-şi afişa bogăţia pentru a face impresie. Avusese prieteni şi-l părăsise pe cel mai recent dintre aceştia. Avea un stereo TEAC, 175 de discuri de patefon, nu avea maşină, nici computer, o plasă de insecte şi un borcan cu cianură, o diafragmă în cutia originală, cu un mic tub de Gynol II, un mic televizor, peste 40 de pulovere, peste 20 de perechi de pantofi. Avea economii de 3 700 de dolari în contul personal, şi, deşi nu conta, aproape 250 000 de dolari în conturi comune şi *trust funds*[3]. Această rată – de 2 500 la 37 – era o expresie matematică a distanţei ei faţă de maturitate. Chiulea de la şcoală şi lua droguri; o lepădătură.

Singh hotărâse cum s-o despartă de familie. „Nimic special“, insistase Jammu. Cea mai puţin specială tehnică este violenţa. Dar în vreme ce una era, pentru Baxti, să omoare câinele lui Probst, cu totul alta era să aplice familiei şocul, ca primă soluţie. Şocul presupunea durere, convulsii cathartice. Foarte bine. Dar nu inducea Statul.

Puţine dintre celelalte tehnici-standard se potriveau Luisei. Singh nu putea s-o răpească; răpirea presupunea prea multă teroare şi durere. Nu putea folosi amabilităţile, nu putea să o convingă că avea un mare talent în vreun domeniu anume, fiindcă nu avea, şi era prea sarcastică pentru a fi păcălită. Mita era şi ea exclusă. Jammu avea un bancher care i-ar fi deschis oricând un cont, dar Luisa nu învăţase ce înseamnă banii lichizi. De asemenea, era prea tânără pentru a fi convinsă, în stilul *Mission Impossible*, de faptul că un asociat apropiat sau o rubedenie complota împotriva ei. Nu era prea tânără pentru narcotice, desigur, şi Singh era un *dealer* excelent, dar drogurile reprezentau pur şi simplu o altă formă de şoc. Îndoctrinarea politică putea fi o soluţie, dar era nevoie de prea mult timp.

Singura soluţie care-i rămânea era să o seducă pe fată. Deşi era o tehnică sofisticată, seducţia era o soluţie ideală pentru tinerele ţinte senzuale, la vârsta când erau cinice şi căutau distracţie şi scandal. Singura problemă reală era accesul. Luisa nu era niciodată singură, în afară de acasă sau în maşină, sau în magazin, sau urmărind păsări sălbatice ori la bibliotecă (şi Singh ştia deja suficient ca să nu facă cunoştinţă în bibliotecile publice americane). Ce ocazie ar fi putut avea un străin ca s-o cunoască?

Omul trebuia să fie Singh, fireşte. Nimeni altul. Imaginează-ţi-l pe Baxti: fata ar fi preferat să aibă de-a face cu un crocodil. Dar Singh era curat. În vremuri dificile, fusese manechin pentru cravate. Radia Curăţenie. I se spusese că era vorba despre dinţi. Poate aşa stăteau lucrurile. În orice caz, era curat. Curat şi – fără să exagerăm – irezistibil. Era un vechi profesionist în materie de americance. Chiar săpămâna trecută…

Problema era accesul. Indiferent cum o ademenea – trimiţându-i legitimaţii de intrare gratuită la un bar, bilete gratis la un concert – ea aducea o prietenă. Uneori, e adevărat, mergea să observe, de una singură, păsări sălbatice, dar Singh nu ştia nimic despre păsări. Ar fi avut nevoie de săpătămâni ca să-şi însuşească „ştiinţa“ aceea şi ideea de a-şi pierde timpul împrăştiind de bunăvoie excremente lichide (Singh nu iubea natura) îi diplăcea total. Păcat că hobby-ul Luisei nu erau cuţitele. Avea unele propuneri pentru care unii colecţionari şi-ar vinde surorile. Jupuitorul Birmanez…

Problema era accesul. O singură oră cu fata era suficientă. Mistica Estului ar avea grijă de restul. Figurine de jad, Moët, o duzină de trandafiri. Destrăbălare, o călătorie la New Orleans; cocaină.

Singh se întinse pe covorul moale, verde.

1. Un prieten din afara statului, de exemplu, un corespondent, soseşte pe neaşteptate în oraş. O sună pe Luisa, o invită la un bar. Şi pleacă exact

când soseşte Luisa. Cunoaşte un străin curtenitor.

2. Un reprezentant al revistei pentru adolescenţi, un tip interesant, cu dinţi sănătoşi, o sună. Ar vrea să-i ceară un interviu. Profund. Vrea ca ea să devină un simbol pentru revistă. O invită la şedinţe editoriale închise.
3. Un iubitor de natură cu nişte calităţi deosebite o întâlneşte pe teren într-o bună zi când este singură. Ca urmare a unor tachinări nevinovate, merg la o plimbare în pădurea cea deasă.

Singh stătea întins pe duşumea, într-o încăpere care-l aducea la realitate. Stomacul îi bolborosea încet, o coloană sonoră discretă pentru umbrele de porumbei de pe luminator. Dintre cei cu care crescuse, tovarăşii lui din Srinagar, din Grupul Popular de Lectură, cel puţin zece erau la închisoare. O duzină erau morţi şi alţi zece erau activişti în Madras, Sri Lanka, Bombay. Câţiva trăiau confortabil în West Bengal. Unul era în Angola, trei în Africa de Sud, unul în Etiopia, o jumătate de duzină încă la Moscova şi, cel puţin doi, în America Centrală, în vreme ce Balwan Singh, creierul grupului, puştiul care-l luase în vârful baionetei pe viceguvernator, ajunsese mai departe decât toţi ceilalţi. Până în East St. Louis, Illinois, unde, acum, stând pe spate, punea la cale cea mai decadentă dintre subversiuni. Singurul alt membru din vechea gardă aflat chiar în SUA era Jammu. Jammuji, floarea munţilor, cu un parfum deosebit. Şi nu trebuia să comploteze. Acumulase putere şi lăsase detaliile murdare subordonaţilor, demnitatea îi rămăsese neatinsă. Singh voia să fie în mijlocul acţiunii, acolo uita de aceste planuri. O voia şi pe Luisa Probst, cu o putere criminală neaşteptată. Voia s-o înfrângă. Îşi scoase un pantof şi-l agită furios spre luminator. Umbrele dispărură.

*

Martin Probst crescuse în St. Louis, într-un cartier german din partea de sud a oraşului. Când a împlinit optsprezce ani, a demarat o afacere cu demolări şi, doi ani mai târziu, şi-a extins afacerea în domeniul construcţiilor. La douăzeci şi şapte de ani, a zguduit industria de construcţii locală câştigând contractul pentru construcţia Arcadei Gateway. Curând a devenit cel mai prolific constructor din St. Louis, licitaţiile lui mici fiind preferate de guvernele locale, standardele lui înalte de execuţie – la mare cerere printre grupurile particulare. Ziarele îl menţionau adesea ca pe un candidat potenţial pentru funcţii statale şi locale – nu fiindcă dovedise vreodată înclinaţii spre funcţii politice, dar lumea, observatorii nu-l vedeau lucrând toată viaţa în limitele, oarecum meschine, ale cercului antreprenorilor. Spre deosebire de numeroşi antreprenori, nu era un „personaj", un aventurier osos, tărăgănat la vorbă, un antreprenor roşu la faţă, fumător de trabucuri. Avea aproape doi metri, era bun orator, un director născut în Missouri, a cărui faţă devenise cunoscută doar fiindcă apăruse în oraş vreme de peste treizeci de ani; asemeni unui mason medieval, indispensabil, dar mândru, mergea acolo unde se afla construcţia.

În clipa aceea, zona de construcţii era, în special, în West County, partea extravilană a Regiunii St. Louis, dincolo de centura autostrăzii. În ultimii cinci ani, Probst construise St. Luke's West Hospital, un liceu în districtul şcolar Parkway West şi un complex de birouri-distracţii hoteluri-magazine numit West Port. Construise apartamentele Ardmore West, o extensie a încrucişărilor de drumuri regionale, o bandă în plus la şoseau U.S. 40 spre marginile vestice ale regiunii. De curând, începuse lucrul pe Westhaven, un „mediu al activităţilor multilaterale şi al stilului de viaţă" ai cărui mii de metri de picioare pătrate de spaţii de închiriat trebuiau să pună în umbră West Port.

În a treia sâmbătă din octombrie, la o săptămână după ce Singh îşi limpezise planurile în privinţa Luisei, Probst se întorcea acasă în micul lui

Lincoln, de la o şedinţă la Municipal Growth, ascultând programul de jazz de sâmbătă seara la Radio KSLX. Cânta Benny Goodman. Luna răsărise în urmă cu cinci ore, când Probst plecase de acasă, dar vremea se stricase între timp. Picături de ploaie stropiseră parbrizul maşinii când conducea pe Lockwood Avenue. Conducea în viteză, ţinând pasul cu ritmul îndrăcit al clarinetului lui Goodman.

Şedinţa de la Growth Municipal fusese un eşec. Sperând să construiască un *esprit de corps*, Probst avusese ideea să programeze o şedinţă sâmbătă seara – o şedinţă cu cină, *beef* Wellington pentru douăzeci şi patru de persoane, într-un separeu din restaurantul Baseball Star. Fusese o idee groaznică. N-au întrunit nici măcar numărul necesar până când Probst nu l-a sunat pe Rick Crawford şi l-a convins să renunţe la o seară la teatru. Toată lumea a băut din greu aşteptându-l pe Crawford să sosească. Discuţia purtată în jurul spitalului orăşenesc a fost confuză şi interminabilă. Şi când Probst s-a pregătit să încheie, generalul Norris s-a ridicat şi a vorbit vreme de patruzeci de minute.

Generalul Norris era directorul-executiv al companiei General Synthetics, unul dintre producătorii chimici de frunte şi unul dintre stâlpii industriei din Regiunea St. Louis. Bogăţia lui personală şi vederile sale politice extreme erau aproape mitice în magnitudine. Ce voia el să discute în seara aceea era *conspiraţia*. A susţinut că a găsit alarmant şi semnificativ faptul că în timpul aceleiaşi săptămâni, în august, două femei din India îşi asumaseră poziţii de conducere în St. Louis. El a subliniat că India era, fundamental, un satelit sovietic şi a invitat Municipal Growth să se gândească la ceea ce ar fi putut să se întâmple acum, când Jammu avea control asupra poliţiei oraşului, şi prinţesa avea control asupra celui care conducea Hammaker Brewing Company şi deţinea multe dintre bunurile companiei. (Din fericire pentru cei preocupaţi, Sidney Hammaker se număra printre cei absenţi în seara aceea.) Norris a spus că existau semne convingătoare că Jammu, cu ajutorul Prinţesei, se angajase într-un

complot pentru subminarea guvernului din St. Louis. El a îndemnat Municipal Growth să formeze un comitet care să le monitorizeze acţiunile în oraş. A pomenit de FBI…

Probst a sugerat că FBI avea lucruri mai bune de făcut decât s-o investigheze pe şefa poliţiei şi pe soţia lui Sidney Hammaker.

Generalul Norris a replicat că încă nu terminase de vorbit.

Probst a spus că a auzit destul şi credea că şi ceilalţi erau de aceeaşi părere. A spus că Jammu părea să facă o treabă bună ca şef al poliţiei; era doar o coincidenţă faptul că ea şi Prinţesa apăruseră pe scenă în acelaşi timp. A spus mai departe că Municipal Growth trebuia să-şi facă o politică din evitarea oricărei acţiuni care putea să-i pună în pericol eficienţa prin polarizarea calităţii de membru şi atragerea atenţiei spre sine, ca fiind altceva decât un simplu grup voluntar.

Generalul Norris bătea darabana cu degetele pe birou.

Probst a observat că Norris însuşi fusese în spatele candidaturii lui Rick Jergensen la funcţia de şef al poliţiei. După cum a remarcat, candidatura lui Jergensen – sau mai degrabă puterea susţinătorilor lui – fusese un factor major în situaţia de impas, iar impasul condusese direct la alegerea lui Jammu…

— Urăsc chestia asta! Generalul Norris sări în picioare şi arătă spre Probst. Urăsc chestia asta! Urăsc acest amestec!

Probst suspendă şedinţa. Ştia că-i jignise pe general şi pe prieteni, dar nu rămase ca să îndrepte lucrurile. Era clar că generalul i-o luase deja înainte.

Până când a ajuns acasă, ploaia se înteţise. Părăsi interiorul confortabil, scăldat în muzică de jazz al maşinii, închise uşa garajului şi păşi în grabă pe gazon spre casă. În aer pluteau frunze moarte şi ude.

La etaj o găsi pe Barbara dormind în pat cu ultima ediţie a ziarului *New Yorker* pe piept. Televizorul mergea, dar sonorul era dat la mic. Evită scândurile duşumelei care scârţâiau sub covor.

În baie, când se spăla pe dinţi, observă câteva fire cărunte în dosul tâmplei drepte, un întreg petic. Îi reţineau privirea asemeni unei răni dureroase. De ce, se miră, trebuie să fie dintr-odată cărunt. Era în avans cu proiectul Westhaven, cam ducea lipsă de mână de lucru, poate, preocupat de vreme, într-o anumită măsură, dar cu siguranţă în avans şi nu-şi făcea griji din cauza lui, nu-şi făcea griji pentru nimic, de fapt.

Dar, trebuia să recunoască, avea aproape cincizeci de ani.

S-a destins şi s-a spălat bine pe dinţi, străduindu-se să ajungă la partea din spate a celor patru măsele de minte, zone susceptibile de carie. Amintindu-şi că Luisa încă n-a ajuns acasă, s-a îndreptat prin hol spre camera ei, care părea mai răcoroasă decât restul casei, a aprins veioza şi i-a răscolit aşternuturile. A ieşit din nou în hol şi a coborât scările. A deschis uşa de la intrare şi a aprins lumina de-afară.

— Tu eşti, dragă? întrebă Barbara din dormitor.

Probst urcă scările înainte de a răspunde.

— Da.

Barbara dăduse mai tare sonorul folosindu-se de telecomandă.

— Îţi spun, „dragă“?

Strada 42 nu este poate centrul universului, dar…

— Cum a fost şedinţa? întrebă ea.

— Un eşec total.

Şi v-aş spune întreaga poveste, dar avem cenzori…

Imaginea se boţi când Probst stinse televizorul. Barbara se încruntă şi-şi luă revista. Purta ochelarii de citit şi o cămaşă de noapte de un albastru-pal prin care îi zărea sânii, traiectoriile lor tangenţiale, aureolele de un maroniu intens. Părul, pe care în ultima vreme îl lăsase să crească mai lung, îi cădea într-o curbă ca un S pe partea dreaptă a feţei, ferindu-i ochii de lumina lămpii de lectură.

Când Probst s-a suit în pat, ea s-a tras spre mijlocul saltelei, dar a continuat să citească. Lui nu-i veni să creadă că era atât de concentrată.

Nu dormea în urmă cu două minute? Răsfoi un teanc de reviste de pe noptieră şi alese un număr pe care nu-l citise din *National Geographic*. Pe copertă era un Buddha zâmbitor, cu ochi orbi, din piatră.

— Cumnatul tău nu a venit la şedinţă, îi spuse Barbarei. E genul de favoare pe care am început să-l apreciez.

Barbara ridică din umeri. Sora ei mai în vârstă, Audrey, era căsătorită cu Rolf Ripley, unul dintre industraşii cei mai renumiţi din St. Louis. Nici lui Probst, nici Barbarei nu le plăcea compania lui Rolf (ca să spunem foarte delicat), dar Barbara simţea o responsabilitate faţă de Audrey, care era înclinată emoţional spre dezastre şi, astfel, Probst era obligat, în schimb, să fie politicos cu Rolf. Se întâlneau săptămânal la un meci de tenis la vechiul Racquet Club. Jucaseră în dimineaţa aceea şi Rolf îl făcuse praf. Se încruntă. Dacă Rolf avea timp de tenis, atunci de ce nu avea timp şi de Municipal Growth?

— Ai idee pe unde a fost? Ai vorbit cu Audrey astăzi?

— Ieri.

— Şi?

— Şi ce?

— Au avut ceva de făcut în seara asta?

Barbara şi-a scos ochelarii şi s-a întors spre el.

— Rolf are o aventură. Din nou. Nu-mi mai pune alte întrebări.

Probst privi într-o parte. Simţi absenţa curioasă a oricărei indignări. Barbara se enerva întotdeauna suficient de tare din cauza lui Rolf pentru amândoi; el a încetat să mai fie preocupat. Rolf conducea imperiul de produse electrice Ripleycorp (numai Wismer Aeronautics avea un număr mai mare de angajaţi) şi era recunoscut drept marele consilier financiar al oraşului St. Louis, dar avea obiceiurile unui *playboy* iresponsabil şi o zvelteţe ponosită pe măsură. În urmă cu vreo zece ani, a început să vorbească ciudat, cu accent britanic. Accentul a devenit tot mai evident cu fiecare dintre aventurile sale. Era prea ciudat ca să-l jignească pe Probst.

— Şi azi dimineaţă am jucat tenis, zise acesta. Unde-i Lu?

— Mă miră că nu-i aici. I-am spus să nu întârzie. Răceala ei se agravează.

— A ieşit în oraş cu Alan?

— Asta-i bună, Martin.

— Fireşte, fireşte, fireşte, spuse el. Luisa se certase definitiv cu Alan. Atunci unde-i?

— Habar n-am.

— Cum adică n-ai habar?

— Exact aşa. Nu ştiu.

— Păi, n-ai *întrebat*-o?

— Eram aici, la etaj, când a plecat. A spus că nu stă mult.

— Când era asta?

— În jur de şapte. Nu mult după ce-ai plecat tu.

— Este aproape miezul nopţii.

O pagină se întoarse. Ploaia se izbea în ferestre şi curgea în rigole.

— Credeam că este politica noastră să ştim unde este.

— Îmi pare rău, Martin. Nu m-am gândit la asta. Lasă-mă să mai citesc un pic, bine?

— Bine, bine. Îmi iese politica pe nas, îmi pare rău.

Practic, în aparenţă, datorită faptului, verificabil, că nu păcătuise niciodată, Probst pretindea un ascendent moral de necontestat asupra lui Rolf Ripley. Chiar de la început, ambiţiile lui l-au ţinut în mişcare ca pe un tren de marfă, în viteză şi pe ruta principală. Când împlinise douăzeci de ani, prietenii lui căsătoriţi trebuiau să facă eforturi ca să-l convingă să iasă la cină cel puţin o dată pe lună. Cel mai important dintre aceşti prieteni era Jack DuChamp, un vecin al lui Probst şi un tip care-i împărtăşea singurătatea la liceul McKinley. Jack fusese unul dintre acei băieţi care de la pubertate încolo nu-şi doresc altceva decât să devină nişte bătrâni înţelepţi ca taţii lor. Căsătoria şi maturitatea erau biblia lui Jack, şi

Probst, inevitabil, a fost unul dintre primii sălbatici pe care a încercat să-i convertească. Încercarea începuse la modul serios într-o vineri, într-o noapte de beţie, în iulie, în căsuţa pe care Jack şi soţia lui, Elaine, o închiriaseră. Jack încă mai purta pe piept decoraţia matrimonială. Tot timpul cinei, îi zâmbise lui Probst ca şi când ar fi aşteptat noi felicitări. Când Elaine a început să strângă masa, Jack a mai deschis nişte cutii de bere Falstaff şi l-a condus pe Probst pe verandă. Soarele coborâse spre asfinţit deasupra terasamentelor de dincolo de gardul din spatele lui DuChamps. Gândacii se ridicau din buruieni.

— Pfuii, pufni Juck. Lucrurile pot fi uneori destul de frumoase.

Probst nu zise nimic.

— Eşti cu gândul departe, bătrâne, se vede, continuă Jack, cu vocea încărcată de numeroase subînţelesuri. Lucrurile se petrec foarte repede şi îmi cam plac cum arată. Sper, totuşi, că vom putea să te mai vedem din când în când.

— Ce vrei să spui?

— Eh. Jack schiţă un zâmbet părintesc. Îţi spun eu. Numeroase lucruri sunt în favoarea ta şi sunt al naibii de sigur că nu suntem singurii care văd asta. Ai douăzeci de ani, ai, în sfârşit, nişte bani de cheltuială, eşti arătos, deştept…

Probst râse.

— Despre ce vorbeşti?

— Spun că eu, personal, Jack DuChamp – Jack arătă spre sine – uneori te cam invidiez.

Probst privi spre geamul de la bucătărie. Vasele zăceau în chiuvetă.

— Nu aşa, zise Jack. Sunt un om norocos, şi ştiu asta. Doar că ne place să speculăm.

— În legătură cu ce?

— Ei bine, ne place să speculăm – eşti pregătit? Jack făcu o pauză. Ne place să speculăm în legătură cu viaţa ta sexuală, Martin.

Probst simţi că păleşte.

— Ce să faceţi?

— Să speculăm. La petreceri. Este un fel de joc de societate când eşti prezent. Trebuie să fi auzit ce a spus Dave Hepner sâmbăta trecută. „Cearşafuri de satin şi trei deodată“. Da, Elaine a fost furioasă, spunea că sunt murdării.

— *Jack*. Probst era şocat.

Trecu un moment. Apoi Jack scutură capul şi-l prinse pe Probst de braţ. Întotdeauna fusese un glumeţ, un pontos, un farseur.

— Nu, zise. Te tachinez doar. Suntem numai puţin preocupaţi ca nu cumva să munceşti *prea* mult. Şi… în fine. Ştim o fată pe care s-ar putea să vrei s-o cunoşti. De fapt, e o verişoară de-a mea. Se numeşte Helen Scott.

Vreme de aproape o lună, Probst nu făcu nimic cu numărul de telefon pe care i l-a dat Jack, dar numele de Helen Scott a dat naştere, încetul cu încetul, la o viziune de splendoare feminină atât de atractivă încât nu i-a lăsat nici o alegere, în cele din urmă, decât s-o sune. Şi-au dat întâlnire. A luat-o într-o duminică după-masă de acasă, un apartament cu chirie, pe care-l ocupa (venise la oraş ca să se angajeze la Bell Telephone) şi au mers în Sportsman’s Park să urmărească meciul dintre echipele Browns şi Yankees. Totul era în regulă cu Helen Scott. După cum sperase Probst, nu prea semăna cu verişorul ei Jack. Avea o voce gravă, rurală. Avea părul ondulat şi purta o fustă cu talie înaltă în pas cu moda vremii, care, mai democratică decât modele ulterioare, nu diminua, cel puţin, din farmecele native ale femeii. Iubirea preconcepută a lui Probst îl împiedică să o înţeleagă într-un mod mai specific. Au stat în tribune. Cei de la Browns, pe care jucătorii de la Yankees i-au dominat imediat, erau echipa perfectă pe care s-o urmăreşti la o primă întâlnire, modul lor legănat de a arunca mingea şi înclinaţia generală spre greşeală dându-le o nevinovăţie care

părea că le lipseşte cu desăvârşire celor de la Yankees. Probst, cu o fată drăguţă alături, simţi o milă care se transforma în bucurie.

După meci, el şi Helen merseră la Crown Candy unde luară sendvişuri şi *milkshakes* (aici a putut observa că avea o gură mare şi nici un pic de poftă de mâncare), apoi se opriră la el în apartament, care era, de fapt, demisolul casei unchiului său George. Acolo, pe sofa, cu o repeziciune care presupunea că fusese nerăbdătoare, cu toate preliminariile din după-amiaza aceea, Helen îl sărută. Îndată ce simţi cum se mişca în braţele lui, înţelese că putea s-o aibă. Capul începu să-i bubuie. Ea îl lăsă să-i scoată bluza şi sutienul. Paşii unchiului lui, înceţi şi ezitanţi, se auziră pe duşumeaua de deasupra lor. Ea-şi desfăcu fermoarul fustei şi Probst îi sărută coastele şi-i ciupi sfârcurile, lucru despre care auzise că femeile îl găsesc teribil de plăcut.

— Nu face asta.

În vocea ei era durere. Se îndepărtă şi se aşeză în capul oaselor pe pat, gâfâind precum înotătorii. Probst crezu că înţelege. Crezu că voia să spună că mersese prea departe. După care ea se răzgândi cu adevărat; pe când stătea acolo, umilit şi nesigur, ea-şi puse hainele pe ea, apărându-se (după cum înţelese el) de mâinile lui de mascul agresiv.

O conduse înapoi, la apartamentul ei, unde ea-l sărută pe frunte şi alergă înăuntru. O vreme aşteptă în întuneric, sperând oarecum că va ieşi din nou. Îi fu greu să accepte că succesele lui în afaceri nu contaseră deloc pe sofa, că să fii bărbat în lumea asta nu însemna neapărat să fii bărbat de lume. Şi nici când stătea în maşină sau, după mulţi ani, aducându-şi aminte cum stătea în maşină – locul momentului respectiv avea ambiguitatea schimbătoare, acum o vezi, acum n-o vezi, a unei autodecepţii pe care cineva este conştient că o comite – hotărî să aştepte până când succesele lui erau atât de mari încât nu mai avea nevoie, ca mascul, să atace. Voia să fie dorit şi luat. Voia să fie un obiect pe de-a-ntregul, să aibă acea putere. Voia să fie atât de mare.

Şi aşa s-a întâmplat că era virgin când a întâlnit-o pe Barbara şi că-i fusese credincios de-atunci încoace.

Barbara stinse veioza.

— Te culci? întrebă Probst.

— Da, tu nu?

Încercă să-şi ia un ton degajat.

— Nu, cred că aştept să vină Luisa.

Îl sărută.

— Sper că nu durează mult.

— Noapte bună.

Ferestrele dormitorului zăngăniră în bătaia vântului. Era 12:40, dar Probst nu era îngrijorat că Luisa nu putea să aibă grijă de ea. Era foarte sigur că putea. Controlul pe care-l avea asupra propriei vieţi era aproape supranatural; singurul lucru care-l depăşea era controlul pe care-l avea asupra vieţilor altor oameni, asupra vieţilor băieţilor ca Alan. Când Alan venea s-o vadă, cum făcuse aproape în fiecare zi, în primăvară, ea vorbea la telefon cu alţi prieteni, uneori şi câte o oră întreagă. Alan aştepta în sufragerie, zâmbind şi dând din cap la chestiile comice pe care o auzea spunându-le.

Rolf are o aventură. Iar.

Luisa l-a părăsit pe Alan în iunie, în ultimul weekend petrecut acasă înainte de a pleca în Franţa. A făcut anunţul la masa de seară. Păruse o hotărâre foarte complicată, ca şi când ar fi făcut tot timpul analize costuri/beneficii, şi Alan ar fi căzut la una dintre ele. Deşi Probst a aprobat hotărârea, nu a lăsat să se vadă asta. Socotea că virtutea se dezvoltă cel mai bine într-un mediu auster, într-o atmosferă de dezaprobare provocatoare, şi în Webster Groves, când propriul tată îşi plătea o sumă confortabilă de 190 000 de dolari anual şi angaja un grădinar cu normă

întreagă şi o femeie de serviciu cu jumătate de normă, austeritatea şi provocarea erau greu de găsit. Ca atare, şi-a asumat răspunderea de a juca rolul mediului ostil faţă de Luisa. A refuzat să-i dea o maşină. A refuzat să o dea la o şcoală particulară. A obligat-o să încerce organizaţia de cercetaşe. Nu i-a cumpărat cele mai bune sisteme stereo de pe piaţă. I-a impus o oră de culcare. (Îşi depăşise deja ora de culcare din timpul weekendului cu patruzeci de minute.) Primea o alocaţie săptămânală pe care uneori se prefăcea că uită să i-o lase pe măsuţa de toaletă. (Ea se ducea şi i se plângea Barbarei, care-i dădea întotdeauna tot ce dorea.) A făcut-o să plângă când a primit un B – la ştiinţe sociale. A pus-o să mănânce sfeclă.

Barbara a început să sforăie uşor. Ca şi când ar fi aştepat acest semnal, Probst se dădu jos din pat. Deschise dulapul, îmbrăcă halatul şi-şi puse în picioare papucii. Era obosit, dar nu avea să se culce înainte ca Luisa să ajungă acasă. Ieşise la ora şapte şi spusese că se va întoarce repede. Acum era aproape unu. Era ora lui Rolf Ripley, ora oamenilor urâţi, faţă de care străinii se dezbară de inhibiţii în mod inexplicabil, ora când lumea se droghează. Se droga şi Luisa? Unde era? Prietenii ei obişnuiţi ştiau suficient ca să n-o ţină mult peste ora ei de culcare, aşa că probabil se dusese undeva fără ei. Era o fată cu voinţă proprie. Moştenise dorinţele lui Probst, dar nu şi dezavantajele lui. Se născuse fată – era dorită – şi nu trebuia să muncească pentru asta. Nu trebuia să aştepte.

La parter, aerul era rece, vremea de afară se făcea simţită prin ferestre. Mohnwirbel, grădinarul, nu pusese încă obloanele. Probst şi-o imagină pe Luisa undeva în ploaie, dincolo de zidurile casei, în braţele unui tânăr care n-o merita. Se văzu pălmuind-o când, în sfârşit, intra. „Eşti pedepsită permanent." O rafală de ploaie se izbi în ferestrele livingului. O maşină cu motorul turat coti pe Lockwood Avenue şi se îndreptă pe Sherwood Drive. Când trecu pe lângă Probst avea cel puţin 80 la oră şi duduitul cilindrilor deveni un muget prelung.

Uşa din faţă era deschisă. Luisa se strecură înăuntru. Apăsând clanţa cu o mână şi paravanul pentru vreme rea cu cealaltă, închise cu grijă. O balama scârţâi uşor. Probst auzi un clic. Luisa stinse lumina de afară şi se îndreptă cu prudenţă spre scări.

— Unde ai fost? întrebă pe un ton indiferent.

O văzu tresărind şi scoţând o exclamaţie de surpriză. Tresări şi el, speriat de teama ei.

— Tată?

— Cine altcineva?

— Vai, ce m-ai speriat.

— Unde ai fost? Se vedea aşa cum îl vedea ea, în halatul până la pământ, cu braţele încrucişate, cu părul cărunt şi în dezordine, manşetele pijamalei căzându-i pe papuci. Se văzu ca un tată şi o blamă pentru viziunea ei.

— Ce faci treaz aşa târziu? zise ea, fără să-i răspundă la întrebare.

— N-am putut să dorm.

— Îmi pare rău că am…

— Te-ai distrat bine? Simţi un iz puternic de păr umed. Purta pantaloni negri, o haină neagră şi tenişi negri, toate ude. Pantalonii se lipiseră de curbele adolescentine ale coapselor şi pulpelor ei, cusăturile care se intersectau luceau palid sub lumina ce venea de la etaj.

— Mda. Îi ocoli privirea. Ne-am dus la film. Am mâncat îngheţată.

— Noi?

Luisa se întoarse cu faţa spre balustradă.

— Ştii – Stacy şi ceilalţi… Mă duc să mă culc acum, OK?

Era clar că minţea. O făcuse se mintă şi era mulţumit. O lăsă în pace.

1. Unitate de măsură egală cu circa 30 cm.

2. Nomenclatorul şoselelor americane este destul de încâlcit. Highways (expressways), Interstates (urmate de o cifră), Routes, Roads etc. De

regulă, *the highways* sunt verticale, de la graniţa canadiană până în Sud, iar *the routes* sunt artere rutiere orizontale etc. Sistemul naţional măsoară peste 75 000 km. Limitele de viteză sunt fixate de fiecare stat în parte.

3. Proprietăţi sau bani administrate de o persoană în beneficiul altei persoane.

3

Realitatea era că Luisa se plictisea. Se plictisea de când se întorsese de la Paris. Se plictisise şi la Paris. La Paris, tinerii se sărutau pe stradă. Atât erau de plictisiţi. Participase la Experimentul în Viaţa Internaţională. Dăduse Rezultate Negative. Familia ei Experimentală, Giraud, ceruse, se pare, în mod expres, să li se dea un băiat, un băiat american. Luisa se simţise ca o „greşeală“ comisă la maturitate de doamna Giraud. O auzise, fără să vrea, pe doamna Giraud discutând cu vecinii. Vecinii aşteptau un băiat.

Doamna Giraud vindea vecinilor abonamente la reviste, dar şi străinilor, la telefon. Aveau deja două fete, Paulette (de 19 ani) şi Gabrielle (de 16). De dragul lor se afla Luisa acolo. Se aşteptau să fie amuzantă. În a doua noapte în Franţa, nostimul ei card American Express atrăsese atenţia surorilor. Paulette pusese mâna pe card şi-l ţinuse ridicat în faţa ochilor Gabriellei ca şi când ar fi fost o frumoasă insectă. Fetele îşi zâmbiră una alteia, apoi Luisei, care făcu ochii mari şi le zâmbi şi ea. Încerca să fie prietenoasă. Când s-au uitat în altă parte, s-a întors şi s-a încruntat la publicul pe care îl simţea adesea în spatele ei.

În ziua următoare, cele trei s-au dus la cumpărături, ceea ce în franceză însemna că Luisa intra şi ieşea din cabinele de probă în vreme ce surorile scoteau de pe raft haine după haine. Erau bune vânzătoare. Luisa a cumpărat haine în valoare de 2 700 de franci. Acasă, doamna Giraud

aruncă o singură privire la toate cutiile şi îi sugeră Luisei să meargă să facă o baie. În capul scărilor, Luisa îşi mirosi subsuorile. Oare americanii le miroseau urât francezilor? Crezu că încuiase uşa de la baie, dar, de îndată ce se dezbrăcă şi se băgă în cadă, doamna Giraud dădu buzna cu un prosop pentru ea. Luisa se acoperi. Avea deja un prosop. Doamna Giraud îi spuse că de obicei ei nu umpleau cada aşa mult. Apoi i-a spus că a doua zi o s-o ajute să ducă înapoi cumpărăturile. Apoi a întrebat-o cum a dormit cu o noapte înainte. Mai suferea de diferenţa de fus orar? Luisa îşi privi picioarele. Oh. *Jet lag*[1]. Apoi doamna Giraud vru să ştie dacă Luisa mânca ficat. Era ca Inchiziţia franceză: *manges-tu le foie*? Până plecă, apa se răci. Luisa se frecă temeinic la subsuoară. La cină, înainte de servirea feliilor groase de ficat, domnul Giraud o întrebă din ce trăia tatăl ei.

— *Mon papa*, zise ea fericită, *il est constructeur*. *Un grand constructeur, un…*

— *Je comprends*. Dl Giraud strânse satisfăcut din buze. Un zidar.

— *Non, non, non. Il bâtit ponts et chemins, il bâtit maisons et écoles et monuments…*

— *Un entrepreneur*!

— *Oui.*

Ura Franţa. Mama ei o împinsese să se ducă. Tatăl ei o sfătuise să o ia mai domol cu Experimentul. Luisa avusese parte de ce-i plătise el. Era o snoabă; şi ce dacă? Se plictisese de familia Giraud. Ar fi trebuit să stea în cafenele cu băieţi şi băuturi colorate. Dna Giraud n-o lăsa să iasă singură în oraş după lăsatul serii. Paulette şi Gabrielle fuseseră angajate ca să o distreze şi ele o duceau într-un bar gol din Cartierul Latin în care se ascultau discuri vechi la un jukebox. O priveau cu ochi ficşi şi lucioşi ca de animale împăiate. Distracţie? Te distrezi? Duminica, bătrânii Giraud o duceau cu maşina în tot felul de locuri ca St. Denis şi Versailles. Peste săptămână, o ajuta pe doamna Giraud în grădină şi la cumpărături, ceea ce era mai mult decât făcuseră vreodată propriile fete. Luisa o ajuta chiar cu

abonamentele până când domnul Giraud a aflat despre asta. A însoţit familia la o casă închirată în Bretania vreme de două săptămâni şi s-a îngrăşat cinci livre, îndeosebi de la brânză. A făcut puzderie de coşuri, în mici arhipelaguri. Îi era dor de părinţi, cei adevăraţi. În Bretania ploua. Pe un câmp de lângă Atlantic, o oaie a încercat s-o muşte.

Se plictisise în august, se plictisise în septembrie şi se plictisea şi acum, în octombrie. Era o altă după-amiază de vineri. A ieşit pe uşa liceului în praful scăldat de lumina soarelui, praf stârnit de antrenamentul de fotbal de peste drum. Vremea era bună, fiindcă se apropia luna plină, dar Stacy Montefusco, cea mai bună prietenă a ei, stătea acasă, de peste o săptămână, cu bronşită. Sara Perkins era pândită de o răceală şi era irascibilă. Marcy Coughlin îşi luxase glezna la ora de gimnastică în ziua precedentă. Nimeni nu avea chef să meargă să observe păsările. Nimeni nu avea chef de nimic. Luisa se îndreptă spre casă.

Aparatul de radio din bucătărie transmitea ştirile de la ora patru când a intrat. Şi-a luat corespondenţa de pe masă şi a urcat la etaj. Uşa spre solar era deschisă. Mama ei, după colţ, în living arunca o umbră peste rogojina de ratan care bătea în gri. Luisa închise uşa de la dormitor în urma ei.

În corespondenţă găsi o ilustrată cu Statuia Libertăţii. Era de la Paulette Giraud.

LOUISA,

MĂ AFLU ÎN STATELE UNITE! VIN CRED LA ST. LOUIS!

GRUPUL NOSTRU STĂ O NOAPTE. EŞTI ACASĂ PE 20 OCTOMBRIE? TE SUN EU!

TOATĂ DRAGOSTEA,

Paulette

20 octombrie? Era chiar în seara aceea. Aruncă ilustrata. Doamna Giraud trebuie să-i fi spus lui Paulette să sune. Luisa nu voia s-o

întâlnească. Puse ceva muzică, se aruncă pe pat, sări şi căzu, şi-şi citi restul corespondenţei. Avea o altă scrisoare de la Tufts şi un pachet gros, cu stofă, de la Purdue. Deschise scrisoarea de la Tufts, şi mama ei bătu la uşă. Luisa îşi desfăcu braţele ca Iisus pe cruce şi privi în tavan.

— Intră.

Mama ei purta o cămaşă albă a tatălui ei, cu poalele înnodate în faţă. Marcă locul în carte cu degetul.

— Ai venit devreme.

— N-am găsit pe nimeni cu care să mă distrez.

— Poftim?

Luisa ridică vocea.

— Toată lumea e răcită.

— De la cine e ilustrata?

— N-ai citit-o?

— Nu-mi era adresată, spuse mama ei. Avea nişte maniere dezgustător de bune.

— E de la Paulette Giraud. Vine în oraş astăzi.

— Azi?

— Aşa spune.

— Ar trebui s-o invităm la cină.

— Am crezut că tu şi cu tata ieşiţi în oraş.

— Ne gândeam să mergem la un film, dar nu contează.

— Nu *vreau* să vină.

— Foarte bine. Interesul mamei ei pentru conversaţie scăzu brusc: păru că oftează abia auzit, umerii îi căzură. Cum vrei. Dintr-o grămadă de lângă dulap culese două bluze murdare. Trebuie să mă schimb pentru tenis. Rămâi acasă până la cină?

— Poate. Luisa aruncă manualul de calcul pe podea. Tata mai are vreo cămaşă veche ca asta?

— Tata mai are cincizeci de cămăşi ca asta.

Luisa dădu drumul la radio mai tare şi aşteptă ca mama ei să revină cu o cămaşă sau două. Zece minute mai târziu, auzi BMW-ul ieşind pe alee. Nici o cămaşă. Mama ei uitase? Merse în dormitorul părinţilor şi acolo, împăturite pe pat, erau trei dintre cămăşile la care se gândise. Îşi scoase puloverul şi îmbrăcă o cămaşă albă, înnodându-i poalele şi suflecându-şi mânecile. În faţa oglinzii mamei sale, desfăcu al doilea şi al treilea nasture şi-şi dădu gulerul pe spate. Pieptul ei avea o piele frumoasă. Cămaşa îi venea bine. Îşi puse mâinile în şolduri şi-şi scutură părul pe spate. Trase de pleoapele de jos şi-şi făcu nişte ochi de unguroaică injectaţi de sânge. Trase de colţurile ochilor şi făcu pe chinezoaica. Zâmbi în oglindă. Avea dinţi mai frumoşi decât mama ei.

La 7:30, imediat după ce părinţii ei rostiră formulele de rămas-bun, sună telefonul. O voce, a lui Paulette, se auzi pe fundalul zgomotului dintr-un bar sau restaurant.

— Louisa?

— *Bonjour*, Paulette.

— Da, da, aici Paulette. Ai primit… ilustrata mea?

— *Oui*, Paulette. *Aujourd'hui*. *À quatre heures*. *Merci beaucoup*.

— Da, da. Sunt, sunt pe Euclid Avenue?

— Unde eşti?

— Hm, Euclid Avenue? E aproape?

— Hmmm, nu foarte aproape. Nu locuiesc în oraş.

— Sunt într-un bar? Da?

— Poţi vorbi franţuzeşte, zise Luisa.

— Barul ăsta se numeşte Deckstair?

— Păi, ai putea… Ai cum să ieşi din oraş?

— Nu. Nu. Vii la bar, la Deckstair? Da?

Luisa nu ţinea minte ca engleza ei să fie atât de bună. Dar, realitatea este că nu prea au vorbit în engleză.

— Da? repetă Paulette.

Poate că mama ei o pusese să sune. Dar, oricum, putea să nu se ţină de cuvânt.

— Oh, bine, zise Luisa. Ştia unde e barul Dexter. Eşti acolo în douăzeci de minute?

— Da! Da, chiar aici. Deckstair. Paulette râse.

Luisa încercă s-o sune pe Marcy Coughlin, să vadă dacă era dispusă să vină cu ea, dar linia telefonică era ocupată. Încercă la Edgar Voss şi la Nancy Butterfield. Şi telefoanele lor erau ocupate. Semnalele de ocupat sunau stins, ca şi când telefonul ar fi fost deranjat, dar, evident, nu era. Scrise un bilet pentru părinţii ei şi preciză numele barului.

Era aproape 8:30 când ajunse în Central West End, cartierul cu numeroase baruri de zi, restaurante şi magazine cu specialităţi. Luisa parcă BMW-ul în zona de aprovizionare a magazinului Baskin-Robbins şi traversă aleea spre Euclid Avenue. Tomberoanele se căscau dezgustătoare. În ferestrele apartamentelor de deasupra ei jaluzelele erau trase până la pervaz.

Era ciudat că un grup de turişti din Europa dorea să viziteze St. Louis. Dar, în fine, oamenii pe care-i întâlnise Luisa în Franţa nu păreau să ştie ce loc plicticos era. Chiar şi oamenii maturi credeau că ea se distra de minune în San Louie şi că asculta blues-uri în fiecare noapte pe un vas fluvial. Oamenii din Europa erau convinşi că St. Louis era, cu adevărat, un oraş incitant.

Câţiva indivizi trăgeau mâţa de coadă în faţa ferestrei din faţă a barului Dexter, tineri gălăgioşi de douăzeci de ani, instinctul îi spunea Luisei că nu puteau fi absolvenţi de facultate sau studenţi eminenţi. În mână aveau pahare cu băutură. Râdeau, frizurile lor erau colorate în roz flamingo de lumina neonului firmei. Luisa se uită înăuntru pe fereastră. Restaurantul era ticsit. Ezită, agitată, cu mâinile în buzunare.

Un tip în cămaşă albă, ca a ei, se desprinse din grup. Avea o figură de străin, fu aproape sigură că era algerian, doar că părea prea curat. Ridică

din sprâncene ca şi când ar fi ştiut cine era ea. Tipul vorbi:

— Cauţi…?

Inima îi tresări şi intră, sperând să-şi păstreze echilibrul în pădurea de picioare şi tibii. Se răsuci şi se aplecă într-o parte, încercând să prindă vreun cuvânt în franceză. Nu auzea decât engleză. Orice sunet era un hohot. În fiecare grup părea să fie o femeie solidă, mai scundă şi mai roşie în obraz decât ceilalţi, care spunea glume printre înghiţituri, pe care aproape le pulveriza. Lângă colţul rotund al barului, unde oamenii se înghesuiau unii într-alţii, Luisa nu mai putu înainta. Nu era suficient de înaltă ca să aibă o bună vedere asupra meselor şi a separeurilor şi nu putea să se mişte ca să ajungă la ele. Şi cineva *nu făcuse baie* în dimineaţa aceea. Încercă să-şi ţină respiraţia şi se apropie de bar. Aici recunoscu o figură din profil, dar nu era Paulette. Era un băiat din liceu. Doug? Dave? Duane. Duane Thompson. Absolvise în urmă cu doi ani. Ţinea ambele mâini pe bar şi în faţă avea o bere. El se întoarse, brusc, ca şi când simţise că era privit şi ea îi zâmbi uşor. Zâmbetul lui fu şi mai uşor.

Ea îşi vârî cotul în abdomenul unui grăsan şi-şi făcu drum spre zona unde se stătea jos. Acum putea să vadă toate mesele şi totuşi nici urmă de Paulette. O ospătăriţă veni cu tava.

— Iartă-mă… Luisa o prinse de cot. Este vreun grup de francezi în local?

Ospătăriţa deschise gura surprinsă.

Luisa avea senzaţia că fusese trasă pe sfoară. Îşi spuse că era timpul să se întoarcă acasă, şi ar fi plecat, dacă algerianul nu ar fi avut faţa lipită de fereastra dinspre stradă. Încă se comporta ca şi când ar fi avut ceva deosebit să-i spună. Când senzaţia de teamă dispăru, îi păru arătos. Luisa se întoarse spre mese şi apoi spre bar. Duane Thompson o privea fix. Toată atenţia asta! Se îndreptă spre bar, se aplecă pe sub un braţ şi-l privi în faţă.

— Salut! strigă. Eşti Duane Thompson.

— Da, încuviinţă el. Tu eşti Luisa Probst.

— Corect. Caut nişte francezi. Ai văzut vreun francez pe-aici?

— Am sosit abia acum câteva minute.

— Oh, exclamă. Aruncă o privire inutilă prin fumul din local. Când ea era boboacă, Duane Thompson era în ultima clasă. Ieşea cu o fată pe nume Holly, una din fandositele alea cu pretenţii artistice, care purta smoching de brocart fără sutien şi nu lua masa la cantină. Duane fusese blond, lăţos, slab. Între timp se tunsese. Purta o geacă de jeans, o bluză cu guler prins în năsturaşi, pantaloni Levi negri şi tenişi albi. Luisa mai observă că avea sub ochi urma vagă, bătând în galben, a unei vânătăi, ceea ce o făcu să se simtă stingheră. Dacă nu vezi în fiecare zi pe cineva în hol sau la cantină, nu ştii ce fel de viaţă duce, ce fel de probleme are.

— Mai există vreo încăpere? strigă ea.

— Nu, asta e tot.

— Pot să stau aici cu tine?

El o privi peste umăr, zâmbind încruntat.

— De ce?

Jignită şi incapabilă să răspundă, făcu un pas spre uşă. Algerianul era afară şi o urmărea cu privirea. Ea îi aruncă o privire dezgustată, făcu un pas în spate şi-şi propti un cot de bar. Un barman într-o cămaşă lucioasă se opri în faţa ei.

— N-am voie să te servesc, spuse.

— Dar pe el? Luisa arătă cu capul spre Duane.

— El? Este un prieten.

— N-ai douăzeci şi unu de ani, nu-i aşa? îl întrebă ea pe Duane.

— Nu tocmai.

Barmanul se îndepărtă. Era timpul ca Luisa să plece. Dar nu voia să plece acasă.

— Aştepţi pe cineva? îl întrebă pe Duane.

— Nu, nu tocmai.

— Vrei să mă conduci până la maşină?

Expresia feţei lui căpătă un aer formal.

— Sigur. Bucuros.

Afară, după tot fumul din local, aerul avea gust de oxigen pur. Algerianul plecase, probabil ca să se ascundă pe bancheta din spate a maşinii Luisei. Ea şi Duane păşiră în tăcere pe strada Euclid. Luisa se întrebă dacă Duane avea o prietenă.

— Mda, locuieşti pe aici, prin apropiere?

— Am un apartament lângă Wash U[2]. Tocmai m-am mutat din cămin.

— Eşti la facultate?

— Am fost, dar am abandonat-o.

Nu arăta a repetent, dar fu suficient de finuţă ca să întrebe:

— De curând?

— Marţea trecută.

— Chiar ai abandonat-o?

— Abia dacă m-am înscris. Încetini pasul, poate întrebându-se care dintre maşinile parcate pe Euclid era a Luisei.

— Nu-ţi place cuvântul ăsta?

— Ba da, zise, deşi nu părea să-i placă. M-au trecut în anul doi pentru anul petrecut la München – am fost la München anul trecut.

— Tocmai m-am întors de la Paris.

— A fost distractiv?

— Oh, non-stop, non-stop. Luisa arătă din cap spre alee.

— Asta-i maşina ta?

— Regret, dar este a mamei. Îşi vârî mâinile în buzunarele de la spate şi-l privi în ochi. Se aşternu o tăcere plină de înţelesuri, dar se prelungi prea mult. Duane era foarte drăguţ, cu ochii adânciţi în orbite, negri în lumina slabă. Ea-şi aminti de vânătaie.

— Ce-ai păţit la ochi?

Duane duse mâna la ochi şi se întoarse.

— Sau n-ar trebui să întreb?

— M-am lovit de-o uşă.

Făcu afirmaţia asta ca şi când ar fi fost o glumă. Luisa nu înţelese.

— Bine, îţi mulţumesc că m-ai condus până aici.

— Sigur.

Luisa îl privi îndepărtându-se pe alee. Ce tip închis. Luisa ar fi profitat de cea mai mică ocazie să aibă o aventură cu cineva ca ea. Deschise portiera, urcă în maşină şi porni motorul, ambală. Era pur şi simplu plictisită. Şi acum trebuia să se întoarcă acasă, să nu facă nimic, să se uite la televizor şi să se plictisească. Nici măcar nu explicase ce căutase acolo, în primul rând. Duane crezuse probabil că venise în cautare de distracţie şi că se întorcea acasă dezamăgită. Conduse pe alee, întoarse pe Euclid şi se îndreptă spre bar.

Duane stătea pe trotuar, fumând o ţigară. Luisa apăsă butonul ferestrei portierei dinspre pasager.

— Vrei să te duc undeva cu maşina? strigă.

El reacţionă cu asemenea surpriză că ţigara îi sări din mână şi se lovi de o clădire împrăştiind scântei portocalii.

— Te duc undeva? zise din nou, întinzându-se cu greu ca să menţină piciorul pe frână şi să ţină deschisă portira.

Duane ezită şi pe urmă urcă.

— M-ai speriat, zise.

Luisa acceleră.

— Eşti paranoic sau care e problema ta?

— Mda, paranoic. Se lăsă pe spătarul scaunului, scoase mâna pe fereastră şi reglă oglinda retrovizoare. Viaţa mea a devenit cam ciudată în ultima vreme. Roti oglinda în toate direcţiile. Îl cunoşti pe Thomas Pynchon?

— Nu, răspunse Luisa. O cunoşti pe Stacy Montefusco?

— Cine?

— Edgar Voss?

— Doar după nume.

— Sara Perkins?

— Nu.

— Dar ştiai cine sunt eu?

Duane încetă să se mai joace cu oglinda.

— Te ştiam după nume. Fie, mi-am amintit de tine şi de fata aia, cum o cheamă…. Luisa îşi ţinu respiraţia.

— Holly Cleland? Asta era acum câţiva ani.

— Ah. Hei, încotro mergem?

— O luăm la stânga spre Lindell. Locuiesc chiar lângă Delmar, în U-City.

Aşadar ea îl ducea acasă. Vor vedea ce se se va întâmpla.

— N-am plătit pentru bere, spuse Duane.

Ea hotărî să-l lase să întoarcă problema pe toate părţile. Conduse maiestuos, o adevărată regină a şoselei, până la Lindell. Tăcerea îşi făcu loc între ei. Un minut trecu.

— Încă te mai simţi paranoic? întrebă ea.

— Numai în preajma uşilor.

— Ce?

— Uşi.

— Aha. Nu înţelegea.

Duane îşi drese glasul.

— Ce chestii iei?

— Să iau? zise stăpână pe situaţie. Erau în centrul Oraşului Universitar, acum, trecând printr-un şir de semafoare pe verde.

El îşi drese glasul şi mai temeinic.

— La şcoală.

— Geamurile deschise te deranjează?

— Nu.

— Putem să le închidem.

— Nu.

— Am fost destul de supărată din cauza gerului de săptămâna trecută. Spuse asta la întâmplare. A distrus cele mai multe insecte pe care le poţi prinde cu o plasă. Esenţialmente, sunt un om al plaselor. Vreau să spun, atunci când colecţionez. Am urmat un curs de entomologie toamna trecută şi, dacă eşti bun la prinsul cu plasa, poate să-ţi meargă într-adevăr bine. Dar domnul Benson a început să creadă că sunt protejata lui sau ceva de genul ăsta. A venit la mine în aprilie şi m-a întrebat dacă vreau să merg să culeg larve cu el. Larve. Abia dacă am schimbat câteva cuvinte cu el din trimestrul trecut. Credea că-mi face o surpriză plăcută. M-a întrebat dacă vreau să merg să culeg larve, din cauza *interesului* meu deosebit pentru gândaci.

Duane întinse gâtul.

Luisa îşi imagină că treceau deja de strada lui.

— Aşadar, mergem pe la şase dimineaţa la lacul ăsta din Fenton şi primul lucru la care mă gândesc e oh, Doamne, mă molestează şi mă aruncă în lacul ăsta. Este destul de înfricoşător, ca să nu spun mai mult. Vedeam titlurile din ziare, ştii, SADIC, SADIC, SADICI, O ÎNEACĂ ÎN LAC.

Aşa gândise în aprilie. Duane râse.

— În schimb, îmi dă nişte cizme speciale din cauciuc, cam cu douăzeci de numere mai mari, şi după aceea începem să înotăm prin mocirlă cu un dispozitiv special pentru culesul larvelor. El se afundă în apă – vreau să spun, o adevărată *mlaştină*, îmi zic, nu-i de mirare că e plină de gândaci. Se apleacă adânc şi primul lucru pe care-l scoate este acest organism dezgustător, nu ştiu, o larvă de streche, pe care mi-o vâră în faţă şi zice, „Vrei să ţi-o dau ţie?“ Un cadou special. Tocmai eram pe cale să vomit. Zic, „*Asta*?“ Probabil că l-am jignit de moarte, însă chestia asta îmi convine fiindcă asta înseamnă că n-o să mă mai invite niciodată.

Când e vorba de larve, prefer să zic pas. Primul lucru pe care l-a spus a fost „cred că este ceva foarte interesant pentru tine. Ca să continui studiul entomologiei cum se cuvine, trebuie să aduni larve în *toate* fazele.“ N-am putut să-i spun că ăsta era exact motivul pentru care nu voi continua niciodată studiul entomologiei.

— Dar omizile?

— Sunt larvare. Sunt dezgustătoare.

Lumina rece a unei reclame la berea Hammaker a licărit în dreapta, semnalând un magazin de băuturi spirtoase. Luisa trase pe dreapta şi frână brusc lângă un hidrant.

— Cumperi nişte vin? întrebă ea.

Duane o privi.

— Ce culoare?

— *Blanc, s'il vous plaît*. Ceva cu dop de plută.

Întoarse maşina şi-l aşteptă de partea cealaltă. Într-o pungă, pe bancheta din spate, erau pahare de carton. Turnă nişte vin Gallo în două dintre ele şi-i întinse unul lui Duane. El întrebă încotro mergeau.

— Spune-mi tu, zise ea. Zgomotele şoselei umplură maşina, contactul continuu al cauciucurilor pe asfalt.

— Aparatul meu de luat hotărâri este total paralizat.

— Eşti amuzant.

— Sunt emoţionat.

Ea nu voia să audă nimic despre asta.

— Ce s-a întâmplat, te-ai lovit de o altă uşă?

— Nu sunt obişnuit să ies cu oameni ca tine.

— Ce fel de om sunt eu?

— Unul care merge la dans.

Ea clipi des, nefiind sigură dacă era un compliment, şi băgă maşina în viteză. Vor merge în curtea vechiului depozit.

— La ce facultăţi vrei să te înscrii? Duane îşi drese glasul ca şi când întrebarea îi lăsase cine ştie ce în gât.

— Stanford, Yale, Princeton, Harvard, Amherst, şi… ce altceva? Swarthmore. Şi Carlton. Carlton este refugiul meu.

— Ştii ce o să studiezi?

— Biologie, poate. Nu m-ar deranja să fiu medic.

— Amândoi părinţii mei sunt medici, spuse Duane. Iar fratele meu este student la medicină.

— Tata a construit Arcada.

Hopa.

— Ştiu, spuse Duane.

— S-a vorbit despre asta la Webster?

Se întoarse spre ea şi zâmbi blajin.

— Nu.

— Dar tu ai ştiut.

— Am citit presa.

— Aşa ţi-ai amintit de mine?

— Nu te dai bătută, văd.

Îşi ţinu respiraţia vreme de o secundă. Coti la dreapta, pe Skinker Boulevard, simţindu-se ofensată într-un mod plăcut, ca atunci când o critica mama ei.

Se auzi zgomotul unei brichete.

— N-ar trebui să fumezi, zise ea.

— Fireşte. Duane scutură scrumul pe fereastră. Nu fumez de mult timp. Cam de-o lună şi jumătate. M-am întors din Germania şi m-am scârbit de cât sunt oamenii de vanitoşi în legătură cu sănătatea lor. Familia mea, mai ales. Mi-am spus că îndată ce-mi scot Webster Groves din sistem renunţ. Între timp este amuzant. Îmi ţine tovărăşie când sunt singur.

— Atunci de ce fumezi acum?

Aruncă ţigara pe fereastră. Luisa urmări un camion-cisternă Exxon pe Manchester Road. Spre dreapta, semnale luminoase galbene străluciră de-a lungul şoselei pe o porţiune mai ridicată. Patru străzi mai departe, spre est, părăsi şoseaua. Pietrişul sări în toate părţile şi lovi şasiul maşinii. Reveni pe şosea între două adăposturi de metal.

— Unde suntem?

— Pe un şantier.

— Hei!

Ea stinse luminile. Albeaţa de cretă a peisajului luminat de lună deveni mai evidentă. Dincolo de gard, pe remorcile negre, litere mari, roşii formau cuvântul PROBST. Duane scoase o husă mică de aparat foto din buzunarul scurtei şi se dădu jos din maşină. Luisa îl urmă, cu paharul de vin în mână.

— Ce vrei să faci cu aparatul?

— Sunt un fel de fotograf.

— De când?

— De, nu ştiu. De câteva săptămâni. Am încercat să vând nişte fotografii la *Post-Dispatch*.

— Şi ai avut noroc?

— Nu.

Lanţul de pe gard era suficient de larg pentru a le permite să treacă fără greutate. Coborâră nişte trepte de lemn spre structura depozitului, care avea vreo trei sute de picioare lungime, şi era cam tot atât de adâncă. Elemenţi de metal verticali marcau structura la fiecare douăzeci de picioare, şi o scară din prefabricate se înălţa fără nici un rost până la înălţimea grinzilor. Becuri ardeau pe stâlpi deasupra fundaţiei.

— Nu ai voie să faci fotografii aici.

— De ce?

— N-avem voie să fim aici.

În jurul lor zăceau în dezordine grămezi de placaj, legături de armătură atârnând colţuroase. Pantofii de tenis ai lui Duane făcură un zgomot sec pe metalul uscat când urcă în fugă pe scară. Luisa se gândi la părinţii ei aflaţi la cinematograf. Se duseseră să vadă *Harold şi Maude*. Şi-o închipui pe mama ei râzând şi pe tatăl ei urmărind filmul cu o figură impasibilă.

Printre structurile metalice de deasupra ei putea să vadă W-ul Cassiopeei. La sud, două dâre verticale luminoase venind de la turnul de televiziune concurau asemeni canalelor cărora le aparţineau. Camioane treceau cu mare zgomot pe Manchester Road. Luisa se clătina în întuneric şi-şi bea vinul cu ochii la Duane.

*

În dimineaţa următoare Luisa se trezi la ora şapte. Tatăl ei pleca la muncă, apoi la tenis, programul obişnuit de sâmbătă, şi ea-l auzea fluierând în baie. Melodia îi era familiară. Era tema muzicală din *I Love Lucy.*

În bucătărie, mama ei citea paginile cu cotaţiile la bursă din *Post*, cu ceaşca de cafea goală în faţă. Îşi rodea unghiile, aşa cum făcea în fiecare dimineaţă în ultimii nouă ani, în loc să fumeze o ţigară.

— Te-ai trezit devreme, zise.

Luisa se lăsă să cadă pe un scaun.

— Mă simt rău.

— Ai răcit?

— Ce altceva? Se întinse după un pahar cu suc de portocale şi tuşi slab.

— Ai venit târziu aseară.

— Am fost cu băiatul ăsta de la şcoală. Luisa explică în propoziţii eliptice ce i se întâmplase la bar. Şi-a odihnit faţa pe mână şi cotul pe faţa

de masă în pătrăţele.

— Ai băut?

— Nu sufăr de mahmureală, mamă. E ceva adevărat.

— Poate ar trebui să te întorci în pat.

Luisa n-avea chef. Patul ei ardea ca focul.

— Vrei să-ţi fac ceva să mănânci?

— Da, te rog.

Luisa era în camera ei şi urmărea serialul *Bullwinkle* când tatăl ei se întoarse de la tenis. Tot mai fluiera tema din *I Love Lucy*. Faţa lui roşie de efort se ivi în cadrul uşii deschise.

— Mama mi-a spus că nu te simţi bine.

Luisa se rostogoli pe pat şi făcu un efort să fie prietenoasă.

— Acum mă simt ceva mai bine.

— Să te dai jos din pat este totdeauna lucrul cel mai rău. Tatăl era sentenţios.

— Mda… Ai câştigat?

Zîmbi.

— Unchiul tău este un jucător foarte bun. Ochii i se făcură mici, zâmbetul deveni fals. Unchiul Rolf îl bătea întotdeauna.

— Cum a fost filmul? întrebă Luisa.

— Oh, foarte comic. O bună alegere. Mamei tale i-a plăcut foarte mult.

— Dar ţie?

— Mi-a plăcut personajul Maude. A fost foarte bine interpretat. Făcu o pauză. Mă duc să fac un duş. Cobori la prânz?

Plictisită de discuri şi de televizor, Luisa îşi petrecu prima parte a după-amiezii stând, pur şi simplu, ghemuită lângă fereastră, cu bărbia sprijinită pe degetele împreunate. Copacii se agitau şi prin aer zburau norişori mici şi pufoşi. Domnul LeMaster, de peste drum, se chinuia să

adune frunzele căzute. Un individ într-o dubiţă albastră aruncă ziarul de weekend *Post-Dispatch* pe alee. Luisa coborî să-l ia.

Tatăl ei era ocupat cu afacerile în birou, comandând optsprezece fripturi de vită Wellington pentru o întâlnire. Mama ei gătea în bucătărie. Luisa auzi limba ceasului ticăind şi genericul ştirilor de la ora trei.

Aerul de afară era deopotrivă cald şi rece, ca febra şi frisoanele. Domnul LeMaster, care credea că este o răsfăţată, nu o salută.

Luisa desfăcu ziarul din banderolă şi-l puse la baza scărilor, cu excepţia secţiunii de divertisment şi a secţiunii *Everyday*, cu glume. Pe astea le duse sus, la ea în cameră, şi se întinse pe pat. Începu să dea paginile cu glume când o fotografie de pe prima pagină îi atrase atenţia. Era fotografia unui negru care îi arăta degetul mijlociu fotoreporterului. Ca autor al fotografiei figura: *D.Thompson/Post-Dispatch.*

Luisa fu străbătută de un fior. Cum au putut să publice o asemenea fotografie? Şi atât de repede? Duane spusese că nu vânduse nimic.

O SÂMBĂTĂ ÎN FOREST PARK, era titlul principal de pe pagină. Alte fotografii ofereau imagini ale unor petrecăreţi anonimi şi, în fundalul fotografiei lui Duane, nişte copii care jucau fotbal pe teren, lângă Planetariu. Buzele bărbatului din planul întâi erau strânse într-un surâs dispreţuitor. Degetul lui era îndreptat spre fotograful nevăzut. *Cămăşi şi piei în parc,* suna explicaţia. *Benjamin Brown, prim-plan, este şomer din noiembrie. Bărbatul din dreapta nu era identificat.*

Bărbatul din dreapta era un asiatic cu nas acvilin şi turban, un pieton. Privea într-o parte atât de intens încât ochii lui erau în întregime albi. Parcă era orb.

*

Opt ore mai târziu, Luisa şi Duane se giugiuleau în ploaie, în Blackburn Park. Când ploaia s-a înteţit prea tare, au continuat să se

giugiulească în Audi-ul argintiu al mamei lui, pe care-l împrumutase pentru o seară. Geamurile s-au aburit până sus. Lumea care trecea pe lângă maşină, pe Glendale Road, nu putea să vadă nimic înăuntru.

Luisa avea febră, aproape 39 de grade, dar nu se simţea bolnavă. Duane o întrebă în mai multe rânduri dacă trebuia să meargă acasă. Când Luisa a ajuns acasă, totul era scăldat în întuneric; îi părea bine că întârziase doar o oră. Dar, îndată ce-a închis uşa de la intrare, tatăl ei a surprins-o. Mai întâi a speriat-o, pe urmă s-a purtat groaznic cu ea. Nu înţelegea cum putea cineva să se supere pentru o întârziere de o oră. Înainte de a adormi, s-a hotărât să-l păstreze pe Duane pentru ea o vreme, chiar dacă trebuia să mintă.

Când s-a trezit a doua zi dimineaţă, soarele strălucea şi aerul din apropierea ferestrelor dormitorului ei era mult mai cald decât cu o seară mai înainte. După micul dejun, i-a spus mamei ei că merge cu Stacy să privească păsările. Tatălui ei i-a spus că, după părerea ei, pantalonii lui erau prea scurţi. După care, s-a dus în University City, l-a luat pe Duane şi i-a telefonat lui Stacy de la o benzinărie, rugând-o s-o acopere.

În mijlocul pajiştii din Washington State Park, Luisa a întins o pătură şi s-au aşezat jos. La jumătate de milă distanţă, în susul văii Marelui Fluviu, se ridica fumul de la focurile care se stingeau. Locuitorii campingului turnau apă pe jăratic, încărcau corturile în camioane. Pentru ei era vremea somnului în aşternuturi jilave şi a tristeţii, gândurile lor se îndreptau spre treburile cotidiene de a doua zi, în vreme ce Luisa se prăjea la soare. Ochii noului ei prieten străluceau. Dormise bine, a spus. Adusese o cameră, una mare, Canon.

— Psi-psi-psi-psi-psi-psi-psi-psi.

— Ce-i asta?

— Păsărilor le place, răspunse ea. Psi-psi-psi-psi-psi-psipsi-psi.

— Căror păsări?

— Tuturor păsărilor. Devin curioase. Se întreabă ce este asta. Uite! Arătă spre un ghemotoc roşu şi alb din pâlcul de sălcii.

— Ce?

— *Rufous-sided towhee*. Una dintre păsările mele preferate.

— Câte…

— *St*! Psi-psi-psi-psi-psi-psi-psi-psi.

— Câte specii cunoşti? şopti Duane.

— Anul ăsta am văzut o sută douăsprezece. Am strâns pe lista mea până acum vreo sută cincizeci. Ceea nu înseamă prea mult, de fapt.

— Par multe.

— Într-adevăr? Luisa s-a aplecat spre Duane şi l-a acoperit cu trupul ei. Într-adevăr? Într-adevăr? Febra şi medicamentele o făcură să dorească să se întindă. Într-adevăr? Într-adevăr? Îşi desfăcu braţele şi picioarele, ca să fie aidoma lui. Penisul lui erect o împungea în şold. Au rămas aşa o vreme. Luisa putea vedea cum stătea întinsă şi cum arăta dintr-o perspectivă care ar fi fost total imposibilă dacă părinţii ar fi ştiut cu cine era. Chiar în acel moment, în Webster Groves mama ei pregătea cina şi tatăl ei urmărea un meci de fotbal. O aşteptau să se întoarcă din clipă în clipă.

— Ascultă! Duane îşi schimbă poziţia sub Luisa.

Gâştele gâgâiau. Luisa se rostogoli şi văzu un V de păsări Canada îndreptându-se spre sud. Strănută din cauza soarelui şi a pufului de lână.

— Ridică-te puţin, zise Duane. Înşuruba o lentilă borcănată la cameră.

— Vrei să spui noroc.

Duane se aşeză pe burtă şi făcu mai multe fotografii. Ce fel de gâşte sunt astea?

Luisa se întoarse ca să vadă mai bine.

— Nu te uita. Zâmbeşte. Şterge-ţi grimasa de pe faţă.

Luisa zâmbi spre gâştele care se îndepărtau. O să apar în ziar?

— *Zâmbeşte*. Eşti un vis. Spre *mine*.

— Spre tine? Luisa se opri din zâmbit şi se uită la Duane. De ce?

— Ca nu cumva să-i vină cuiva ideea că se uită la orice altceva decât la o fotografie. Vreau să existe un fotograf implicit.

— Ai totul pus la punct, se pare, zise Luisa.

— Cam aşa, aş zice.

— Asta le-ai spus celor de la *Post-Dispatch*?

— Nu le-am spus nimic. M-am dus la ei cu nişte fotografii şi mi-au dat cu tifla. Iar acum, începând de ieri, mă pun pe *statul de plată*? Eram sigur că or să spună că mi-au pierdut fotografiile.

— Ai mare noroc.

— Ştiu. Tu eşti talismanul meu. Acum pot să-mi plătesc chiria.

Chiria? Ce noţiune curioasă. *Să-ţi plăteşti chiria*. Ce noţiune plictisitoare.

— Îţi place de mine?

— Tu ce crezi?

— De ce-ţi place de mine?

— Fiindcă eşti deşteaptă şi fiindcă eşti drăguţă şi ai apărut la momentul potrivit.

— Vrei să te întorci în apartamentul tău?

— Mai târziu, poate.

— Hai acum. Trebuie să fiu acasă la ora şase.

1. *Jet lag*, şi nu *leg* (picior) – stare de inconfort provocată de schimbarea de fus orar.

2. Prescurtare de la Washington University.

4

Din spatele primului *tee*[1] de pe terenul de golf de 18 găuri, Forest Park, arbitrul ieşi din cort şi strigă două nume.

— Davis şi White?

RC White şi cumnatul lui, Clarence Davis, s-au ridicat de pe o bancă şi şi-au scos cardurile.

— Dublu, spuse arbitrul, dezaprobator. Îşi aţinti privirea asupra umărului său stâng. Îi lipsea mâna stângă.

— Jucăm încet, explică RC. Suntem oameni răbdători.

— Uh, huh. Aşteptaţi doar până când vor începe din nou jocul copiii ăia de-acolo.

— Vă mulţumim, zise Clarence.

Cinci sau şase grupuri se strânseră în spatele lor aşteptând să dea lovitura de începere. Era sâmbătă dimineaţă, aerul era deja ceţos, soarele nu avea să iasă dintre copaci încă o jumătate de oră. RC deschise o cutie cu bere Hammaker, gustă şi o aşeză pe o policioară sub *cart*[2]. Scoase husa de pe crosă şi execută câteva mişcări spectaculoase de încălzire.

— Stai să vezi, spuse Clarence ştergându-şi roua şi iarba de pe braţ. Purta pantaloni *chinos* negri, de bumbac, o cămaşă sport maronie şi pantofi de golf albi. RC era în jeanşi, tenişi şi tricou. Privi de-a lungul terenului din colţurile căruia cei patru membri ai unei echipe tinere, îmbrăcată în alb, se uitau unii la alţii. Prima pată de *green* plutea undeva,

nesigur, în depărtare, în *par-patru*, asemeni unui petic de ceaţă pe care cei patru încercau să-l vâneze şi să-l fixeze la pământ.

Clarence îşi mişca buzele ca un jucător profesionist. Era fratele mai în vârstă al soţiei lui RC. El îi dăduse lui RC setul lui vechi de crose în urmă cu doi ani, de Crăciun. Acum RC trebuia să i se alăture pentru o partidă în fiecare sâmbătă.

— Începe tu, zise RC.

Clarence se concentră asupra mingii şi duse crosa deasupra capului cu o mişcare studiată. Totul după manual, îşi zise RC. Aşa era Clarence. După ce se întinse la maximum, se desfăşură rapid. Crosa şuieră. Lovi mingea, după care dădu din cap, acceptă lovitura ca pe un compliment personal.

RC potrivi *tee* şi mingea şi, fără nici o mişcare pregătitoare, lovi. Se dădu înapoi şi privi spre cer.

— La naiba!

— Proasta este la o milă înălţime, spuse Clarence. Ai mare altitudine, trebuie să recunosc.

— Am lovit sub. *Sub*, asta este.

Mingea a aterizat la şaizeci de metri de *tee*, atât de aproape încât putură să-i audă impactul amortizat. Şi-au vârât crosele în sac şi s-au îndepărtat de *tee*. Se dovedi că Clarence lovise un *bunker*. Priceput la mânuirea croselor, RC ajunse pe *green* din trei lovituri. Trebuiră să îndepărteze frunzele de platan înainte de a lovi la gaură. Picioarele lui RC erau deja ude leoarcă. Când lovi, mingea se opuse cu un fâşâit de marker, aruncând spirale de picături de apă în toate părţile.

La următoarea gaură, jucară printre puştii dinaintea lor şi înregistrară *bogies*. Găsind un grup de cinci, la al cincilea *tee*, se aşezară pe o bancă. Gaura, *par trei,* cerea o lovitură lungă peste un pârâu şi în sus, pe un deal golaş. Grupul de cinci lovea minge după minge, la întâmplare. Clarence aprinse un trabuc şi-i urmări cu un zâmbet reţinut, elocvent. Era adus de

umeri, cu ochi blânzi, pielea de culoarea cojii de nucă şi sprâncene şi perciuni cu fire de păr cărunt. RC îl admira pe Clarence – ceea ce era un mod de a spune că erau diferiţi, un fel de a scuza diferenţele dintre ei. Clarence era proprietarul unei firme de demolare şi avea numeroase contracte. Cânta într-un cor de baptişti, făcea parte din Urban League, organiza petreceri pentru toată lumea. Fratele soţiei lui era Ronald Struthers, un consilier municipal care într-o zi avea să ajungă primar; legătura nu dăuna în nici un fel afacerilor lui Clarence. Fiul lui mai mare, Stanly, era o stea a echipei de fotbal a liceului, pe postul de mijlocaş. Soţia lui, Kate, era cea mai frumoasă doamnă pe care a cunoscut-o RC, mai frumoasă decât însăşi soţia lui, Annie (sora mai mică a soţiei lui Clarence), deşi nici pe jumătate la fel de sexy. Annie avea doar douăzeci şi şase de ani. În cei trei ani de când RC se căsătorise cu ea, Clarence „făcuse un efort“ cu el. Uneori, ca atunci când i-a dat lui RC propriile crose, prietenia lui părea premeditată, puţin prea evidentă, fiindcă RC îşi pierduse fratele în Vietnam. Dar Annie i-a spus lui RC să nu-şi facă iluzii, deoarece Kate ar fi fost împotriva unor crose noi, dacă Clarence le mai avea pe cele vechi.

— Ai auzit de Bryant Hooper? Clarence pufăi senin din trabuc.

— Ce-i cu el?

— A fost împuşcat în cap, zise Clarence. Joi dimineaţă.

— Oh, Doamne! Hooper era poliţist. Departamentul de Droguri. Mort?

— Nu, va trăi. Şi-a pierdut un obraz şi dinţii, o rană urâtă, urâtă, dar ar fi putut fi mai rău. Am fost la el la spital, aseară.

— Cum s-a întâmplat?

— Oh, nimic deosebit, RC. Nimic deosebit. Un *dealer* şmecher cu pistolul. Ex-şmecher.

— Da?

— L-au măcelărit. Clarence închise ochii. Mai erau alţi şapte în clădire. Undeva, la nord de Columbus Square. O fostă ascunzătoare.

— Da?

— Proprietarul a cerut să se facă o razie şi, după ce Hooper a fost împuşcat, colegii au atacat cu grenade fumigene. Şandramaua a ars până în temelii, înainte ca cineva să bage de seamă. Clarence se întoarse spre RC. Te întrebi care-i poanta?

RC ridică din umeri.

— Poanta este că Ronald Struthers era proprietarul acelei clădiri.

— Este asigurat?

— Normal. O bună afacere pentru el. A căpătat ceva gratis.

— Pare un accident, zise RC terminându-şi de băut berea.

— Desigur. A fost un accident. Dar parte dintr-o schemă, fratele meu. Parte dintr-o schemă.

Grupul de la *tee* îi făcu semn lui Clarence. Acesta îşi lăsă trabucul pe marginea băncii, luă crosa nr. 7 şi le mulţumi. După câteva mişcări uşoare de încălzire, reuşi o lovitură perfectă, direct pe *green*.

Imaginea finului consilier municipal Ronald Struthers, îmbrăcat într-un costum cu vestă, îl deranja pe RC. Închise ochii când lovi şi – sub, *baby* – lovi o *line drive.* Dar mingea ieşi de pe terenul accidentat şi se rostogoli în sus pe deal. Clarence înfundă în pământ *putt*-ul pentru o *birdie*. RC a ratat primul *putt* cu aproape o milă. A ratat al doilea *putt*. L-a ratat pe al treilea. Clarence aştepta cu steagul lipit de piept şi cu o expresie la fel de tristă şi înstrăinată ca şi când s-ar fi uitat la cineva străin care îneacă nişte pui de câine. Membrii grupului de cinci îşi dreseră glasul. RC se simţi ca un nelegiuit. Soarele îi venea în ochi şi berea îl făcea să-şi simtă braţele lungi de trei metri. Depăşi al patrulea *putt*. Odată pe latura greşită a *par*-ului, odată pierdut în bălării, a început să se grăbească, să insiste, să se scufunde şi să fie tot mai puţin preocupat de ce se întâmpla. Când Clarence a avut dificultăţi, s-a îndepărtat. RC spuse doar la naiba.

Mingea lui se afla doar la o jumătate de metru de gaură când Clarence zise:

— Ţi-o las pe asta. RC o aruncă afară de pe *green*.

Nu mai puţin de opt jucători de golf stăteau în jurul celui de-al patrulea *tee*. Clarence îl conduse pe RC undeva, în spatele unor brazi.

— RC, băiatule, îi şopti, ţii ochii închişi.

RC închise ochii.

— Ştiu.

— Capul în jos, privirea pe minge. Poziţia standard.

RC scuipă.

— Ştiu. Trebuie să mă liniştesc. Aşteaptă puţin. Cu un *tee* răzui de pe suprafaţa crosei firele de iarbă întărită. Pe *driver* nu trebuie să *fie* nici un pic de iarbă.

— Capul jos. Merită douăzeci de lovituri o rundă.

— Ei, şi ce-i cu Struthers? întrebă RC.

Clarence îşi reaprinse trabucul şi îl inspectă cu un aer profesionist. Mici perle de transpiraţie îi atârnau de perciuni.

— Ronald, zise el, s-a schimbat mult.

— N-o să se schimbe niciodată.

— S-a schimbat, zise Clarence. A trecut de partea noului nostru şef al poliţiei.

— De unde ai scos asta?

— Din felul în care vorbeşte, în care se comportă. E ca un *robot*, RC. E un om superficial. A făcut rost de bani de nu ştiu unde. Micul birou din Cass? Nu mai e. A închiriat un întreg etaj în clădirea aceea, lângă adventişti. Şi-a angajat nouă oameni noi de la întâi octombrie, şi nu face nici un secret din asta. Şi-i spun, „Hei, Rondo, ai câştigat la loterie?“ Şi el se crispează şi-mi spune, „Sunt doar comisioane, Clarence, nu încalc nici o lege.“

RC dădu din cap.

— Chiar aşa, zise Clarence. Ca şi când l-aş fi acuzat de cine ştie ce. E OK, totuşi. Am obrazul suficient de gros. Dar pe urmă spun, ştii, întrebarea ta politicoasă standard: „Cine cumpără ce proprietate? Corect?“ Şi el îmi aruncă o privire. Clarence demonstră cum arăta privirea făcându-şi ochii mici, cu răutate. Şi el spune „Anumite persoane.“ Ca şi când aş fi de la Fisc, nu din familia lui cea mare. Aşa că spun „OK, Rondo, ne mai vedem“, dar el zice „Stai puţin, Clarence“ – şi ăsta nu este Ronald Struthers care încearcă să salveze Homer Phillips Hospital – zice: „Se vor ridica nişte clădiri extraordinare luna viitoare.“ Zic: „Chiar?“ Şi el zice: „Da.“ Şi eu zic: „Cine le ridică?“ Şi el zice: „Oameni cărora nu le plac întrebările.“ Şi eu zic: „Mie nu-mi place să lucrez pentru oamenii ăştia“. Şi el zice: „O să-i iubeşti înainte de sfârşitul anului.“

— Spune-i să se ducă dracului, zise RC.

Clarence închise ochii şi-şi linse buzele.

— Ezit, fratele meu, ezit. Am patru copii de crescut. Şi tu nu m-ai întrebat despre Jammu.

— Jammu. RC se săturase de toate astea. Voia să mai joace o partidă de golf.

— Exact, Jammu. Razia asta de joi, când a fost împuşcat Hooper, nu ar fi avut loc în nici un chip sub Bill O'Connell. Prea periculoasă, şi care-i rostul ei? Dar acum ei demolează cartierul ăla bloc cu bloc, îi scot pe drogaţi şi pe boschetari şi câteva familii şi-i aruncă în stradă. Tot spaţiul este îngrădit. Acum o săptămână am dărâmat câteva case pentru două familii, în dosul unui gard înalt de trei metri. Un gard de trei metri! Şi nu trebuie să fii un geniu ca să-ţi dai seama unde-şi fac cumpărăturile aceşti noi clienţi ai lui Ronald. Acelaşi lucru s-a întâmplat în blocurile alea urâte, la est de Rumbold. Jammu atacă fiecare casă în parte şi *cineva* cumpără terenul în urma ei. Ronald este vârât în afacerea asta, îţi jur. Şi încă cineva, cineva numit Cleon.

Cleon, RC ştia, putea să fie doar Cleon Toussaint, un proprietar neruşinat de maghernițe, un vechi duşman al lui Struthers. Mergea în cărucior, dar nimănui nu-i era milă de el.

— Cine spune asta? întrebă RC jucându-se cu crosa.

— Spune vocea târgului. Dl Toussaint este acum mândrul proprietar al unei *mile* şi un sfert de faleză la sud de Easton care nu era a lui acum patru săptămâni. Un cartier întreg, RC. A cumpărat chiar şi groapa de gunoi din Easton. Şi le-a cumpărat pe toate de la întâi octombrie încoace şi nu-i pasă că ştie toată lumea.

— De unde are banii?

— Aşteptam să mă întrebi asta. Nimeni nu ştie de unde are banii, nici eu, nici altcineva. Ce ştiu este din ce trăieşte fratele lui.

RC tremură în transpirația lui. John Toussaint, fratele mai odiosului Cleon, era şeful secției a şaptea de poliție, atâta doar că nu mai era şef; Jammu l-a promovat la sediul central, în septembrie.

— Ca să nu menționez felul în care Ronald vorbeşte despre Jammu. E ca şi când ar fi cine ştie ce religie. E…

Capul unui jucător de golf apăru din spatele unor tufe.

— Vreți să continuați jocul?

Clarence se întoarse spre individ, surprins.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră. Spre RC, în şoaptă. Ne întoarcem la discuția asta.

Indivizii de pe teren îşi alegeau nerăbdători crosele din saci, regretând poate oferta făcută. Clarence înfipse suportul în pământ, scuipă în palme, se aplecă şi execută o lovitură foarte înaltă peste Art Hill, în această etapă de *par cinci*. Lacul de la poalele dealului era la fel de calm ca o farfurie de jeleu neatinsă. Frunzele pluteau pe el, nemişcate. În vârful dealului, soarele de dimineață se aşezase pe structura de piatră a muzeului. Ținându-şi capul plecat, privirea pe minge, RC reuşi prima lovitură curată

din dimineaţa aceea. Mingea lui sări lângă mingea lui Clarence şi se rostogoli spre următorul deal.

— Ţine-o tot aşa, îl sfătui Clarence.

După ce Clarence lovi a doua oară în nişte plopi din apropiere, lângă un braţ al lacului, RC lovi al naibii de departe peste al doilea deal, sperând, împotriva oricăror evidenţe, să-şi vadă mingea în apropierea *pin*-ului. În schimb, zări o mulţime de frunze de platan. Acestea acopereau pata de *green* şi pista de apropiere. Lucitoare şi albicioase, păreau nişte mingi de golf.

Începu să caute pata de *green.* A treia lovitură a lui Clarence zbură pe deasupra capului său şi se lovi de trunchiul unui platan, ricoşând în mod fericit.

— Ai pierdut-o, hm? Clarence era binedispus când traversă pata de *green*, cu capetele croselor zăngănind în sac. O vezi pe-a mea?

RC păşi în cercuri înguste, dând cu piciorul în frunze şi ameţind; pata de *green* începu să se încline. Privi spre cer şi văzu imaginile negative ale unui trilion de frunze. În cele din urmă, fu obligat să pună o nouă minge în joc, să accepte penalizarea şi să joace mai departe din acel moment.

Clarence defectă *chip*-ul, dar reuşi să introducă mingea în gaură făcând un *bogey.* Când scoase steagul, ca să recupereze mingea, îngheţă.

— RC, băiatule. Vorbea cu ceva din gaură. Fii cinstit, acum. Cu ce minge joci?

RC se gândi.

— Wilson. Trei puncte.

— Joc în două lovituri. Clarence continua să stea aplecat deasupra găurii. *Double Eagle*. Eşti un ticălos al naibii de norocos.

*

La şase luni după ce a terminat liceul, RC a fost luat în armată şi trimis la Fort Leonard Wood, unde sergenţii l-au învăţat tot ce avea nevoie să ştie ca să devină carne de tun pentru insurgenţii vietnamezi. Când restul unităţii lui a fost expediat, totuşi, comenduirea l-a transferat în trupa de infirmieri în uniformă, scutindu-l de un lung drum dus-întors. Recunoscător pentru asta şi din fire un om care nu deranja pe nimeni, RC s-a mai oferit de două ori voluntar. Experienţa lui de război s-a limitat la dactilografierea de poveşti. Dar când s-a întors la St. Louis, i-a fost foarte greu să se acomodeze. Se presupunea că armata îi transforma pe băieţi în bărbaţi, însă adesea îi transforma pe bărbaţi în copii, şi asta fiindcă, spre deosebire de mănăstire sau universitate sau de organizaţiile non-profit, armata nu avea etică. Când scădea presiunea, chiuleai; era o reacţie automată. RC nu bea prea des, dar când bea se făcea turtă. Cuvântul „păsărică“ era cel mai important. Se hlizea, râdea prosteşte şi dormea cu orice prilej. Era o catastrofă. În St. Louis, vechii prieteni se ţineau departe de el. Cei potenţial noi erau sceptici. Îl întrebau cum se numea şi el ridica din umeri şi spunea „Richard, bănuiesc.“ „Bănuieşti?“ Au încercat să-i spună Ricky, Rick, Rich, Richie, Dickie, Dick, White şi White Man. Au încercat să-i spună Ice, fiindcă găsise o slujbă la Cold Ice Company în North Grand. Nu era idiot; era doar nesigur. În cele din urmă s-a mulţumit cu numele RC, prescurtare de la Richard Craig, primele lui două nume. A devenit manager de fabrică la Cold Ice. La vârsta de treizeci de ani, a întâlnit o fată din fabrică pe nume Annie Davis. Patru ani mai târziu, el şi Annie aveau un apartament frumos şi un fiu de trei ani, după care, în iulie, în chiar luna când te-ai aştepta mai puţin, Cold Ice a dat faliment. Clarence i-a oferit imediat o slujbă lui RC, pe care el a refuzat-o pe loc, fiindcă ori Clarence ar fi trebuit să dea afară nişte oameni nevinovaţi ca să-i facă lui loc, ori ar fi trebuit să-l plătească pe RC din profit, de milă.

Astfel că, de trei luni, RC muncea ca responsabil cu locurile de parcare la birourile posturilor TV-KSLX şi Radio-KSLX din centrul

oraşului. Nu era cine ştie ce, dar nu era deloc rău pentru o slujbă temporară şi nu fără o anumită provocare iritantă. KSLX îşi sporise numărul de angajaţi cu aproape o treime în ultimul deceniu fără să adauge vreun spaţiu în plus la parcarea lui. RC era obligat să jongleze cu multe maşini, să jongleze cu rapiditate, în special în cele două ore de vârf. Când parchezi maşinile pe patru rânduri ca să scoţi una din rândul din spate, e ca şi când faci un joc de puzzle în care trebuie să rearanjezi cele opt pătrate în nouă spaţii, în ordine diferită, dar cu o diferenţă importantă: maşinile nu se mişcă lateral, aşa cum se întâmplă cu acele pătrate. Trebuie să ţii minte cui îi trebuie maşina, la exact ce oră. Şi trebuie să păstrezi o schemă flexibilă. În august, dl Hutchinson, managerul-general al postului şi cel mai important om din media din Midwest, îşi ceruse Lincolnul la patru ore după ce spusese că va pleca la New York cu avionul pentru trei zile şi RC scosese Lincolnul în mai puţin de cincizeci de secunde (cronometrase operaţiunea) introducând trei iahturi cu patru uşi în spaţii care altădată i se păreau prea înguste pentru o bicicletă.

Dar luni dimineaţa, după ce-l umilise pe Clarence cu acel *Double Eagle*, în dimineaţa zilei de dinainte de Halloween, un VIP i-a cerut să facă imposibilul. Acest VIP, un străin cu pielea închisă la culoare, se jurase pe toţi sfinţii că nu-i trebuie Skylark-ul înainte de ora două după-amiaza; avea treabă în clădire cu tipi de la management. Astfel că RC l-a pus într-unul dintre spaţiile mai retrase şi i-a permis lui Cliff Quinlan să-şi parcheze Alfa în faţa lui. Quinlan, cel mai tare reporter de investigaţii din companie, menţionase un rendez-vous la ora zece şi-şi luase cheile din starter cu el. Asta nu-l deranja pe RC, având în vedere că ora două se afla la patru ore distanţă, mai târziu, de ora zece.

La 9:30, VIP-ul ieşi din clădire şi-şi ceru maşina. Învingându-şi primul impuls, care fu acela de a ţipa, RC îl sfătui să aibă răbdare o jumătate de oră.

— Nici pomeneală, prietene. VIP-ul arătă spre maşina lui Skylark ca şi când ar fi fost un băţ care trebuia adus la picioarele lui. Adu-mi maşina, imediat!

RC se scărpină în ceafa ţepoasă. Având în vedere oasele proeminente ale lobilor frontali, urechile lungi şi nasul complicat, considera potrivit să-şi păstreze părul tuns scurt.

— Ai o problemă, zise el, pe care n-o pot rezolva.

Era o dimineaţă cenuşie, înăbuşitoare în St. Louis. Trecătorii de pe Olive Street încetiniseră să privească la maşina Skylark în discuţie. VIP-ul aşteptă până când nu mai fură auziţi de cei din jur. După care îşi îndreptă cravata, o chestie argintie, strălucitoare, legată într-un nod mare cât un cartof, şi spuse:

— Ştii că sunt de la All-India Radio. Mă aflu aici într-o vizită de curtoazie şi aştept să fiu tratat cu toată curtoazia. O palmă orizontală se apropie de RC. În ea era o bancnotă de cincizeci de dolari.

— Oh, Doamne! M-ai înţeles greşit. Asta nu este o chestiune de economie, ci una de fizică.

Palma nu se retrase şi nici nu se îndepărtă.

— Bine, murmură RC luând bancnota. Nu spun că acum este uşor. Se strecură printre automobilul Alfa al lui Cliff Quinlan şi se urcă în Skylark, frecându-şi mâinile. Dacă putea să hâţâie maşina înainte şi înapoi şi s-o mişte o jumătate de metru lateral, spre stânga, putea să dea înapoi şi să urce cu roţile din faţă pe bordura parcării, să întoarcă volanul în sens invers, să treacă cu roţile din spate peste bordură, să frâneze brusc şi s-o scoată pe aleea dinspre VIP.

Pornind motorul, forţă roţile mult spre stânga şi înaintă până când atinse balustrada de metal. Uşor, uşor. Trase de volan mult spre dreapta, bara de direcţie protestând cu un scrâşnet, şi dădu înapoi până la un milimetru de Alfa, după care trase din nou de volan în direcţia opusă şi repetă operaţiunea. Făcu asta de şase ori, înainte şi înapoi. După care veni

partea cu adevărat dificilă. Trebuia să apese pe accelerator şi, cu ajutorul frânei, să sară peste bordura de ciment a parcării şi să se oprească brusc. Şi acum, botul maşinii lui Quinlan era în pericol, nu spatele. RC dădu înapoi puţin câte puţin, un inci, altă jumătate de inci. Era aproape de bara din faţă, dar dădu înapoi încă puţin, când auzi izbitura.

Impactul fu catastrofal.

Pământul zgudui maşina, zgudui clădirea, îi zgudui creierii. Panică înainte de a frâna. O asurzire dureroasă se risipea. Auzi zgomot de sticlă şi metal, mari fragmente, izbindu-se de maşini.

Colţul îndepărtat al parcării era un infern de fum negru şi de flăcări portocalii. RC deschise portiera, zgâriind-o de marginea parcării, şi alergă la VIP. VIP-ul era întins pe burtă, pe pământ, cu mâinile deasupra capului. Stătea chiar pe o baltă de ulei. Flăcările trosniră şi duduiră, unele dintre ele abia vizibile, asemeni unor curenţi de aer violenţi. RC văzu că iadul nu era nimic altceva decât Lincolnul domnului Hutchinson. Două treimi din faţa automobilului lipseau. Automobilul Regal al domnului Strom era alături. Toate maşinile din jur îşi pierduseră parbrizele şi ferestrele.

Sirenele se auzeau deja apropiindu-se. RC privi în jur. Într-o agonie de neajutorare, sări în sus şi în jos.

VIP-ul se mişcă. RC îngenunche.

— Eşti viu?

VIP-ul dădu din cap. Ochii îi erau larg deschişi.

— Doamne, Doamne, Doamne, spuse RC. Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

— *Nimic*?

— N-am *văzut* nimic. A explodat.

— Doamne. RC făcu o pauză ca să-şi dea seama cu aproximaţie de religia tipului şi adăugă: Fără supărare.

Aerul însuşi părea să fi dat naştere unui bruiaj în staţiile radio ale poliţiei. O maşină de pompieri opri alături. Pompierii începură să

stropească din abundenţă carnajul, să ude cu apă o peluză imensă cu ajutorul unor furtunuri uriaşe, înainte chiar să coboare din maşină. O maşină a poliţiei ieşi din Olive Street şi aproape îi călcă pe RC şi pe VIP. Frână brusc. Uşile se deschiseră.

— Cine-i şeful aici?

RC se uită în sus. Persoana care-i vorbise era Jammu.

— Eu parchez maşini, explică el.

— Omul ăsta este rănit?

— Din câte-mi dau seama, nu.

RC o urmări pe Jammu cu privirea când aceasta se aplecă asupra VIP-ului. Ce femeie măruntă era. Mai măruntă decât părea în fotografii. Purta un fulgarin gri-deschis. Părul ei era desfăcut şi aranjat pe după urechi. Deşi foarte scund el însuşi, RC se uită fix la ea. Ce femeie măruntă.

VIP-ul se ridică cu greu în genunchi. Costumul îi era murdar, în faţă, de pete mari de ulei.

Jammu se întoarse spre RC.

— A cui maşină a fost?

— A domnului Hutchinson. El este…

— Ştiu cine este. Cum s-a întâmplat?

— N-am idee.

— Cum adică, n-ai idee?

RC începu să transpire.

— Încercam să scot Skylark-ul tipului ăstuia dintr-un, înţelegeţi, un loc strâmt. Şi în clipa următoare…

Îi povesti tot ce văzuse. Nu văzuse nimic. Dar ea nu-şi luă o clipă ochii de la el. Se simţi ca şi când ar fi fost ţinut minte. Când îi dădu numele şi adresa, ea îi mulţumi şi, plecând, îi atinse încheietura mâinii cu degetele. Pielea îi luă foc. Se îndreptă spre maşina care explodase, acum era scrum şi era ridicată cu macaraua de către poliţişti. RC privi din nou în

jur, neputincios. Nici acum nu ştia ce să facă. Observă că VIP-ul şi maşina poliţiei dispăruseră.

Mai rău era că lovise botul maşinii lui Cliff Quinlan. Ştia asta fără să verifice. Ca slujbă, gluma asta se învechise şi RC nu era prost. Se depuneau cereri pentru post la Academia de Poliţie.

*

Unu şi cincisprezece minute după-amiaza. Jammu stătea la fereastra unei camere de la etajul douăzeci şi doi al hotelului Clarion şi căsca, privind spre instalaţia companiei Peabody Coal and Continental Grain de pe malul celălalt al Mississippi-ului. Pe malul apropiat al fluviului, Jaycees[3] purtând coifuri de hârtie se îndreptau pe rând spre Arcadă. Jammu se uită la reflecţia oaspetelui ei în fereastră. Karam Bhandari stătea la capătul patului dublu cojind între picioare folia de pe sticla de Mumm's. Bhandari era avocatul personal al mamei ei şi, uneori, sfetnicul ei spiritual. Deşi provenea dintr-o familie de Jains, mânca multă carne, ochii îi erau pe jumătate acoperiţi de pleoape, pielea ca de reptilă. Lui Jammu nu i-a plăcut niciodată, dar s-a simţit obligată să-l facă să se simtă bine în St. Louis. Îl lăsase să detoneze o bombă în dimineaţa aceea.

Dopul pocni. Bhandari aduse la fereastră două pahare de plastic cu picior, pline cu şampanie. Îşi schimbase cămaşa pătată cu ulei, nu însă şi maioul, iar grăsimea intrase în textura lui. Ridică paharul şi-şi arătă dinţii mici şi ascuţiţi.

— Pentru eforturile tale, zise el.

Jammu îi întoarse toastul cu o mişcare a sprâncenelor şi-şi goli paharul. Bhandari avea un interes financiar precis în eforturile ei. Dacă azi era somnoroasă (şi era), acesta era efectul întâlnirii lor din biroul ei cu o seară înainte. Bhandari era specializat în tăceri obstinate şi oftaturi irascibile. *Maman* îl trimisese să inspecteze managementul investiţiei ei,

să discute cu Jammu şi cu Asha Hammaker şi, după propriile cuvinte, „să ia pulsul situaţiei“. *Maman* avea toate drepturile să-l trimită, întrucât aruncase paisprezece milioane şi jumătate de dolari pe piaţa imobiliară din St. Louis şi cheltuia alţi cinci sute de mii în bani pentru mită. Dar Bhandari era găzduit de Jammu, chiar persoana a cărei judecată venise să o confirme sau să o contrazică. Situaţia crea tensiuni.

— Este pur şi simplu imposibil, zise el la un moment dat. Trebuie să ai un contabil permanent.

— Ţi-am spus, zise ea, îl am pe Singh, o am pe Asha…

— Înţeleg. Pot să întreb de ce acest domn Singh nu este prezent în seara asta?

— Balwan Singh, Karam. Îl ştii pe Balwan. În seara asta este în Illinois.

— Oh, *acel Singh*. Nu este un om de încredere, Essie. Cu siguranţă poţi găsi pe altcineva.

— Mai sunt contabilul lui Asha şi avocaţii ei, pe care, din păcate, ea a considerat că nu este bine să-i întâlneşti. Dar Singh este foarte capabil. Şi, indiferent ce ţi-a spus *Maman*, este pe deplin demn de încredere.

Bhandari făcu o faţă lungă, asină, plictisită, clipind mărunt.

— Cu siguranţă poţi găsi pe altcineva.

Întorcându-se acum cu sticla de Mumm’s, Bhandari se întinse pe după ea şi-i umplu paharul. Bărbia lui îi atinse umărul. Astăzi era într-o dispoziţie mai bună, de când îl lăsase să detoneze bomba. Ea îl bătu părinteşte pe obraz.

— *Merci*, Karam. Sorbi o înghiţitură de şampanie. Ai transmiţătorul?

El se trase înapoi şi căută în buzunarul hainei, scoase transmiţătorul şi-l puse pe marginea ferestrei.

— Da, iată-l.

O pauză. Cerul deveni mai întunecat cu o nuanţă.

— Tu ai fabricat transmiţătorul?

— Schema, da.

— Şi mai ai timp să fii şi şeful poliţiei.

Jammu zâmbi.

— Este o schemă veche. Versiunea-standard.

— Şi automobilul?

— A aparţinut unui tip pe nume Hutchinson, managerul general al postului.

— Şi tu încerci să storci, hm, să storci un anume… Presupun că ăsta este un act de stoarcere de bani.

— Nu. N-am formulat nici un fel de cereri.

Un val de ploaie se zări venind dinspre vest, lipindu-se de Arcadă.

— Nici un fel de cerere, repetă el.

— Aşa este. E absurd.

— Dar mi-ai spus că nimeni nu trebuie să fie rănit.

— Încă nu rănim oameni. Vrem să-i speriem. În acest caz, să-l speriem pe Hutchinson. Dar vom merge oricât de departe va fi nevoie.

— Trebuie să spun că nu văd care-i rostul.

Cu o seară în urmă nu văzuse rostul strategiei ei privind proprietatea imobiliară din North Side. Era simplu, îi spusese ea. Întrucât nici chiar *Maman* nu avea suficienţi bani gheaţă ca să declanşeze o panică legitimă, oamenii lui Asha cumpărau mici loturi de teren peste tot în zonă, de la fluviu până la limitele vestice, creând impresia că existau numeroase părţi interesate care acţionau potrivit unor informaţii confidenţiale. Iar ei sporeau impresia cumpărând numai proprietăţi aflate în posesia băncilor locale. Asta lăsa suficient teren în mâinile oamenilor de afaceri negri din oraş – lucru vital din punct de vedere politic – în vreme ce băncilor li se sugera că suma acestor investiţii era mult mai mare decât cei paisprezece milioane de dolari. Fiindcă cine ar bănui că cineva şi-ar propune să cumpere în mod exclusiv de la bănci?

Degetele lui Bhandari alunecară peste petele de ulei de pe buzunarul cămăşii. Adevărata problemă era inabilitatea lui înăscută de a înţelege idei exprimate de o femeie; el se retrăgea într-un spaţiu închis care creştea cu atât mai sufocant cu cât Jammu vorbea mai mult. Jammu hotărî să-l chinuie mai departe.

— Formalisme, zise ea. Ştii. Speculaţiile pe piaţa imobiliară sunt un formalism, Karam. În mod esenţial anistoric. Odată pus în mişcare – odată ce noi îl punem în mişcare – funcţionează de la sine şi trage după el politica şi economia. Teroarea funcţionează în acelaşi mod. Îl vrem pe Hutchinson în Stat. Vrem să lipsim lumea lui de două din dimensiunile sale, să dezvoltăm o situaţie care depăşeşte toate represiunile care-l fac să creadă în ceea ce lumea numeşte o cale normală. Mă auzi, Karam? Auzi cuvintele pe care le rostesc?

Bhandari îi umplu din nou paharul.

— Bea, bea zise el. Duse la buze, cu stângăcie, propriul pahar, ca şi când ar fi turnat, nu ar fi sorbit. Aparent după o lungă reflecţie, ridică paharul.

— Pentru proiectul tău!

Jammu va trebui să vorbească urgent cu *Maman*. Era sigură că, dacă *Maman* ar fi ştiut cum se va comporta Bhandari, ar fi trimis un spion mai competent. Sau ar fi venit ea însăşi. Jammu îşi ridică mânecile pardesiului. Ora două. Ziua se evapora. Inspiră profund şi, când expiră, Bhandari, din spatele ei, îşi trecu mâinile pe sub braţele ei şi le aşeză pe sâni. Ea sări în lături.

Bhandari îşi îndreptă spatele, devenind din nou un avocat, un consilier de familie demn de încredere.

— Presupun, zise, că s-au luat măsurile de siguranţă care se impun cu privire la legăturile noastre cu negrii.

Jammu se întoarse spre fluviu cu un zâmbet.

— Da, zise. Boyd şi Toussaint nu ne-au creat nici un fel de probleme. Aveau deja destule lucruri de ascuns. Dar Struthers, cum am spus, a fost scump. El a fost alegerea evidentă – broker şi politician, consilier municipal popular, chiar într-un fel cruciat. Dar am reuşit să dăm peste nişte secrete bine ascunse, o iubită pe care o are de peste zece ani. Era clar că are la activ câteva violări de conflicte de interes în favoarea familiei femeii respective, ceea ce este mai mult decât ne trebuie. Aşa că am avut un atu când l-am abordat, suficient ca să mă protejez dacă n-ar fi fost interesat. Şi n-a fost, până când n-am ajuns la partea bănească. Apropo, chiar *Maman* a rezolvat aspectul legat de mită. Nu ne jucăm când îmi este pielea în pericol.

Jammu simţi respiraţia lui Bhandari pe gât. Faţa lui îşi făcea loc prin părul ei în căutarea pielii. Se răsuci în braţele lui şi-i permise s-o sărute pe gât. Peste tunsoarea lui scurtă, zări cuvertura camerei de hotel „de lux“, reproducerile de artă „contemporană“, tavanul cu stucatură. El îi desfăcu nasturii bluzei, sforăind intermitent. Probabil, cea mai bună metaforă pentru Stat era obsesia sexuală. O lume paralelă fascinantă, un principiu de organizare clandestin. Oamenii mişcă munţii de dragul contractării în întuneric a câtorva muşchi.

Telefonul sună.

Bhandari nu făcu nici o mişcare bruscă. Nu-şi dădu seama că sunase. Jammu opri degetele ocupate cu desfăcutul sutienului ei şi se eliberă. Merse să răspundă la telefon, dar se opri, gândindu-se o clipă.

— Răspunde tu, îi spuse ea.

Bhandari îşi întinse gâtul cu multă grijă şi se aşeză pe pat.

— Alo? Ascultă. *Da*, bineînţeles.

Judecând după tonul condenscendent al vocii lui, Jammu a ghicit că era Prinţesa Asha. O altă amânare? Îşi încheie din nou bluza şi-şi aranjă părul. Îi vor simţi lipsa la serviciu.

— A fost un coşciug *deschis*? Bhandari râse nervos. Râdea nervos de douăzeci şi patru de ore. Târziu, seara trecută, ajunseseră să discute despre JK Exports, afacerile lui *Maman* cu lână şi principalul canal de finanţare între Bombay şi Zürich. Bhandari descrisese un incident recent. „Câţiva *Sikhs* au intrat în depozitele mamei tale săptămâna trecută.“ Cuvântul Sikhs suna în gura lui ca o mică molie.

Acoperi microfonul telefonului şi-i spuse lui Jammu:

— Asha nu poate să vină până diseară. Fixăm o întâlnire?

— Sunt ocupată în seara asta. Spune-i după miezul nopţii. Să zicem ora unu?

*

Jim Hutchinson, managerul-general al postului KSLX merse acasă, în seara aceea, împreună cu soţia lui, Bunny, care, aşa cum a vrut soarta, se afla în centrul oraşului când a explodat bomba. Era o prezenţă reconfortantă. Când a venit la el la birou, o oră după explozie, nu era grămada de nervi care ar fi fost orice altă femeie. Părea abătută, aproape ofensată. Strâmbă din nas. Se plimbă în sus şi în jos. Nu îl sărută.

— Bine că nu erai în maşină, zise.

— Al dracului de bine, Bunny.

Mulţumită să vadă că nu era rănit, plecă din nou la cumpărături, reveni abia la 17:30 ca să-l ducă acasă. A lăsat-o pe ea să conducă. De îndată ce s-au angajat în traficul de pe Autostrada 40, ea a spus:

— Se ştie cine-i autorul? Se întoarse spre ştergătoarele de parbriz. Ploaia cădea dintr-un cer întunecat înainte de vreme.

— Nu, zise el.

— Ce bine că avem un Departament de Poliţie în care putem avea încredere.

—Vorbeşti despre Jammu?

Bunny ridică din umeri.

— Jammu este în regulă, zise el.

— Chiar? O fâşie de lumini roşii, un val de lavă, sclipea în faţa lor. Bunny frână.

— Poţi să ai obiecţii cu privire la naţionalitatea ei, zise Hutchinson, amintindu-şi pe măsură ce vorbea că Jammu era americancă, dar a asmuţit întreaga divizie antitero şi de incendii în cazul ăsta.

— N-ar face oricine la fel?

— Exact asta este problema, iubita mea soţie.

— Ce-au găsit?

— Nu prea multe indicii după care să te iei. Cineva a informat poliţia la ora şase dimineaţa, dar nu a fost cine ştie ce informaţie.

— Da?

— Mă asculţi?

— Cineva a telefonat la poliţie, la ora şase dimineaţa, dar…

— N-au ştiut cum să interpreteze. Cineva a sunat şi a spus: „Când se întâmplă, autorii suntem noi.“ Tipul de la centrală a avut prezenţa de spirit să nu închidă. A întrebat cine sună şi apelantul a spus: „*Ow*!“ Tipul a întrebat din nou. Apelantul a spus din nou „*Ow*!“ Asta a fost informaţia.

— Ce informaţie!

— Nu se pune problema că aş avea duşmani. Le-am spus poliţiştilor că trebuie să fie o chestie întâmplătoare, exceptând…

— Exceptând faptul că în centrul oraşului sunt parcate multe maşini.

— Aşa că, de ce maşina noastră?

Bunny trase maşina pe banda din dreapta, pe care părea că rulează mai bine. Hutchinon continuă:

— N-a fost, efectiv, nici un martor şi n-a rămas aproape nimic din bombă. Dar ei cred că a fost plantată. Poliţistul cu care am vorbit a spus că a fost unul dintre casetofoanele alea pe care le poartă cu ei puştii negri. O cutie de făcut zgomot. Acum o să înceapă să se ia de negri, îşi zise. Dar

n-a început. Continuă să explice. Au spus că au găsit piese de casetofon împrăştiate peste tot. După câte se pare, chestia asta a fost golită şi umplută cu exploziv, apoi pusă sub maşină şi detonată de la distanţă. N-a fost dinamită, totuşi.

— Hm?

— A fost plastic. Ceea ce este ciudat. Nu prea pare treabă de amatori.

— Oh, hum. Poţi să faci un reportaj pe tema asta?

— Este vorba despre ştiri, de ce nu? Putem să facem ce vrem.

— Poate Cliff Quinlan?

— Şi să aruncăm gunoiul în curtea lui Jammu? Asta este sugestia?

— Povestea e că eu n-am auzit niciodată despre maşini explodate în St. Louis, asta-i tot.

O jumătate de oră mai târziu, părăsiră Autostrada 40, ieşind în Clayton Road. Ploaia continua să cadă. Dovleci uriaşi de plastic clipeau cu subînţeles din vitrinele vechilor magazine din Clayton.

Acasă, fiica lor mai mică, Lee, stătea de vorbă în bucătărie cu Queenie, menajera şi bucătăreasa lor. Doi dovleci de dimensiunea unui televizor erau sacrificaţi lângă uşă. Lee se juca liniştită cu o tărtăcuţă plină de nuci dintr-un coş cu obiecte autumnale. Bunny şi Hutchinson se spălară pe mâini şi merseră în sufragerie unde se aşezară, dar masa nu era pusă. Queenie nu terminase cu lustruitul ei, după toate aparenţele. Aşezase masa în sala pentru micul dejun. A tăiat friptura şi a pus pe fiecare porţie sos *béarnais*. Mai erau dovlecei aburinzi, salată roşie, arpagic şi inimi de palmier.

După rugăciune, murmurată de Lee, Hutchinson atacă friptura şi-i spuse fiicei sale povestea cu bomba, deşi ea o ştia deja de la televizor. Bunny se uită fără nici un chef la rondelele de dovlecei. Auzea un elicopter afară. Poate că era *traficopterul* postului KSLX. Se auzea aproape, dar putea fi şi ploaia sau vântul care ducea cu sine zgomotul.

Nu. Era foarte aproape, practic deasupra lor. Puteau auzi motorul mergând ca şi palele. Lee se lăsă pe spate, în scaunul ei şi se uită pe fereastră. Nu vedea nimic.

— Mă întreb ce-o fi *chestia* asta? zise Bunny.

Când Hutchinson ridică din umeri, începu rafala. Primele căzură ferestrele livingului. Se sparseră aproape în tăcere sub carcasa metalică a elicopterului. Gloanţe loviră uşa din faţă. Loviră alama şi şuierară.

Ca şi când ar fi urmat un scenariu, Hutchinson o prinse pe Lee şi o trase pe podea şi se ascunse cu ea sub masă. Bunny căzu în genunchi şi li se alătură. I se tăie respiraţia, dar se simţi mai bine de îndată ce vomă. Urme de friptură mâncată cu Cliff Quinlan în pat împroşcară podeaua din faţa ei. A închis ochii. Queenie ţipa în cămară.

Ferestrele de la sufragerie fură spulberate. Gloanţele loviră pereţii. Porţelanurile căzură pe podea cu un zgomot slab. Bradul de Norfolk de lângă uşa de la bucătărie se răsturnă. Hutchinson o apucă de mână pe Lee.

La câteva secunde de la atac, prima maşină Ladue a poliţiei trase în faţa casei. Strada se umpluse deja cu vecini isterici, familiile Fussel, Miller, Cox, Randall, Jaeger şi toţi servitorii lor. Lumini roşii spintecau întunericul. Câteva maşini ale pompierilor sosiră, dar nu ardea nimic. O ambulanţă apăru şi făcu cale întoarsă. Nimeni nu era rănit.

Poliţia găsi peluza din faţa casei lui Hutchinson acoperită cu manifeste multiplicate pe hârtie lucioasă şi acoperite cu un scris copilăresc. Şeful Andrews ridică unul din ele.[4]

Free the Land!

OW = Osage Warriors = Death to Gentials

Free the Land!

God is Red! OW!

Andrew le ordonă la doi poliţişti să adune manifestele şi le aminti să nu lase amprente pe ele. După care vorbi la radio cu poliţia din St. Louis. Şefa Jammu, i s-a comunicat, era deja pe drum. Rezidenţii din alte şase comunităţi din jurul oraşului St. Louis – Rock Hill, Glendale, Webster Groves, Affton, Carondelet şi Lemay – au anunţat că auziseră un elicopter care zbura la înălţime joasă în minutele care au urmat atacului. Poliţia rutieră din Illinois a fost alertată, dar era prea târziu. Elicopterul dispăruse în ploaia mohorâtă, la răsărit de fluviu.

*

— Nu-mi fac prea multe griji în privinţa FBI-ului. Le-au trebuit ani ca să-i prindă pe portoricanii din Chicago şi chiar şi atunci au făcut o treabă de mântuială. Acesta este un show cu două personaje, Gopal şi Suresh, ei n-au identitate, acţiunile lor n-au un tipar fix şi au furat tot ce le trebuia cu şase săptămâni mai devreme. Singura persoană care l-a prins cu adevărat pe Gopal sunt eu. FBI-ul nu este în elementul lui. Ei sunt mai familiarizaţi cu ce fac eu în oraş, dar chiar dacă fac cercetări, ceea ce nu vor face, nu vor găsi mare lucru, vreun transmiţător, poate, dar nu pot trasa destinaţia semnalelor. Acelaşi lucru cu staţiile de retransmitere, şi chiar şi atunci, doar un profesionist ar putea spune despre ce este vorba. Profesioniştii nu fac cercetări. Uneori sunt tentată să închid tot departamentul de electronică, dar electronica mai mult împiedică descoperirile decât le încurajează. Oamenii de pe teren – Singh, Baxti, Sarada, Usha, Kamala, Devi, Savidri, Sohan, Kashi – au nevoie de informaţii pentru munca şi siguranţa lor. Bună încercare, însă nu-ţi bate prea mult capul.

— Dacă cineva dă peste tiparul achiziţiilor Ashei în North Side, vor găsi numele lui Hammaker. Sunt banii lui *Maman*, dar cecurile băncii Hammaker. În oraş, ăsta este un lucru neobişnuit. Şi media mă place. La

fel şi procuratura, toţi tinerii avocaţi ai Procurorului care adună scalpuri. Avem o rată înaltă a arestărilor şi condamnările aduc promovări. Şi nu există motiv de suspiciune în privinţa mea. Cel mai rău lucru pe care-l poate face poliţia, la o adică, este să bată şi să trişeze. Noi nu-i batem pe oameni, nu luăm mită, nu la nivelurile superioare, în orice caz. Ţipă mama?

— Da, pământul este scump în centru, oraşul este înghesuit şi nu poate face anexări, dar ce-i sperie, cu adevărat, pe bogaţii din Regiune este criminalitatea. Există o teamă întărită de rasism. Separarea oraş-Regiune este o formă de discriminare. Cotul. Surprinzător este că oraşul nu doreşte fuziunea, cum nici Regiunea n-o doreşte. Negrii se tem că vor obţine un număr mic de voturi într-un guvern regional, în special dacă ei nu deţin controlul asupra oraşului. Este incredibil, dar St. Louis n-a avut niciodată un primar negru. Dar este doar o chestiune de timp, şi o să-l aibă, încă o alegere sau două, după care nimeni nu va mai dori oraşul şi Regiunea reunificate.

— Industria este deja stabilită în Regiune, aşa că de ce să se mute? Oh. Lăcomia. Avem casete pe care vei auzi consilii de conducere ale băncilor informându-şi prietenii că terenul în oraş a devenit o comoditate de care nu te mai poţi atinge. Asta nu doar din curtoazie. Băncile au un interes major în preţurile terenurilor şi în prosperitatea oraşului. Ele deţin majoritatea obligaţiunilor urbane. Aşa că băncile sunt deja de partea noastră.

— *Maman* poate să vândă deja în aprilie pentru cel puţin treizeci de milioane. Noi luăm un sfert din asta în taxe, dar ea va avea, totuşi, cincizeci de procente. Cotul! Există o lege, se numeşte Missouri 353, care permite oraşului să ofere o diminuare a taxelor pe termen lung oricui va dezvolta o zonă defavorizată. Defavorizată înseamnă orice – acum zece ani declaraseră întreg centrul oraşului defavorizat, aşa că-ţi poţi imagina.

Şi noul nostru plan de taxare va face afacerea mai atractivă. Auzi ce-ţi spun?

— Fireşte, nu este treaba şefului poliţiei să dicteze politica de taxe a oraşului. Dar de unde să ştiu eu asta? Eu sunt nouă aici. Şi pedeapsa pentru activitatea mea politică este expunerea în media şi popularitatea personală! Este total contradictoriu. Motivul pentru care-mi pot permite să-mi asum libertăţi în funcţia mea este chiar acela pentru care nimănui nu-i este teamă de mine: sunt femeie, sunt străină, sunt irelevantă. Ştii, Kama Sutrei[5] îi place să amâni.

Bandhari se dădu la o parte. Cearşaful se lipi de spatele lui umed şi-l urmă, dezvelind umărul şi braţul ei drept. Îşi ţinu mai departe mâna între picioare. Pentru moment, era din nou o adolescentă încăpăţânată, care se simţea la ea acasă în domeniul masturbării. Se uită fix la tavan, pe care veioza de la capul patului arunca o secţiune conică de lumină, întretăiată de dâre de umbre, proiecţii ale sârmelor de susţinere ale abajurului.

Agitându-se în somn, Bhandari îi atinse coapsa. Era plină de convingerea neplăcută că atunci când se afla acasă la *Maman*, când i se cerea, el făcea dragoste conversaţională şi încântătoare.

Dar mâine Jammu va fi din nou liberă şi particulele trecutului ei, înflăcărate din nou de Bhandari, se vor răci şi vor păli când va păşi din nou în întuneric, în tiparul ei, în îndepărtatul St. Louis. Cutremurarea ei veni şi dispăru neobservată.

Asha trebuia să sosească la 1:00. Jammu se uită la ceas, singurul obiect de îmbrăcăminte pe care-l purta. Era 12:20. Întinse o mână pe parchet, îşi găsi chiloţii şi-şi scoase picioarele din pat.

Cineva bătu la uşă.

Se ridică poticnindu-se şi trase cearşaful de pe Bhandari, care zăcea ca o balenă naufragiată pe plajă, cu aripile pe jumătate îngropate în nisip. Îi zgâlţâi capul.

— *Sus*, zise. A venit.

El se ridică somnoros, privind la pieptul ei.

Bătăile în uşă se înteţiră şi clanţa zdrăngăni. Nu părea să fie Asha. Jammu abia reuşi să-şi întoarcă bluza pe faţă. Îşi trase fermoarul de la fustă. Bhandari încerca să-şi înnoade cordonul halatului.

— Deschide nenorocita aia de uşă, şopti ea, îndreptându-se spre baie. După un moment, îl auzi mergând spre uşă şi deschizând-o. Se auzi o exclamaţie, a lui.

— *Ce faci* aici?

Jammu se îndepărtă de chiuvetă. Singh stătea aproape de ea, în uşa băii. Se uita la ea cu o mare suferinţă şi se simţi fericită să vadă un bărbat pe care încă era capabilă să-l rănească în mod direct. Îşi roti umerii, dându-şi părul pe spate.

— Indira este moartă, zise el. Împuşcată.

— Ce?

— Au împuşcat-o.

— Sikhs! spuse Bhandari. Se strecurase în spatele lui Singh şi într-o furie anti-Singh se repezi cu pumnii asupra lui. Cu eleganţă, aproape cu delicateţe, Singh îl aruncă de perete şi-i apăsă gâtul cu antebraţul. Slăbi presiunea şi Bhandari se uită în jur, în gol. Apoi alergă la telefonul de lângă pat.

— Operator. Operator.

— Am crezut că vrei să ştii, îi zise Singh lui Jammu.

— Romesh? Vocea lui Bhandari tremura. Romesh, tu eşti? Ascultă. Toate dosarele – auzi? – *toate* dosarele însemnate cu C – C ca în Chandigarh – toate dosarele însemnate cu C. Ascultă-mă. Toate dosarele…

Ceva anapoda se petrecea cu gura lui Jammu. O combinaţie grea a limbii şi a palatinului o ţinea deschisă şi împiedica aerul să-i ajungă sau să-i iasă din plămâni. Simţi un glonţ în şira spinării şi nu mai putu să respire.

1. Termen specific jocului de golf, ca şi următorii din capitolul 4. *Tee* este suportul folosit pentru a potrivi mingea. *Par* este un număr predeterminat de lovituri pe care un jucător trebuie să le execute pentru a completa o gaură, o partidă etc. Fiecărei găuri îi este alocat un anumit număr de lovituri, 2, 3, 4 şi chiar 5, în funcţie de dificultatea terenului etc.

2. Maşinuţă folosită pentru transportul jucătorilor pe terenul de golf.

3. Membri ai unei camere de comerţ mai mici.

4. *Afară cu voi!*

OW = Războinicii Osage = Moarte albilor

Afară cu voi!

Dumnezeu este roşu! OW!

5. *Kama Sutra* este considerat textul de bază despre dragoste în literatura sanscrită.

5

— Barbie?

— Bună. Tocmai voiam să te sun.

— Te întrerup din ceva?

— Nu, nu fac nimic, încă. Trebuie să pregătesc o prăjitură.

— Ascultă, a sosit pachetul ?

— Da, luni.

— Ştii, recipisa este în cutie.

— O să-i placă lui Audrey. A văzut ceva asemănător mai zilele trecute la Famous care i-a plăcut.

— Foarte bine. Ai vreun plan special în seara asta?

— Lu merge, după cină, să petreacă noaptea la o prietenă.

— În timpul săptămânii?

— Este ziua ei de naştere. De ce-ar vrea să stea acasă?

— M-am gândit şi eu. Aveai obiceiul să faci lucruri deosebite. M-am gândit… Cum te simţi?

— Sincer, cam obosită. Răceala m-a ţinut trează ieri-noapte. Aproape m-am auzit sforăind.

— Sforăind!

— Întotdeauna sforăi când sunt răcită. Îl scoteam din minţi pe Martin. Infecţia aia groaznică pe care am avut-o, atunci când am avut-o, vreme de trei luni, îmi amintesc că mă trezea în toiul nopţii cu o expresie de nebun

şi-mi spunea ceva de genul DACĂ NU ÎNCETEZI CU SFORĂITUL puncte puncte.

— Şi pe urmă?

— Se ducea să doarmă pe canapea.

— Nostim.

Aşezând receptorul la locul lui, scăpând de Audrey câteva zile, Barbara se odihni pe un scaun din bucătărie. Era prima zi din noiembrie şi trebuia să facă o prăjitură cu mirodenii înainte să se întoarcă Luisa acasă. Deşi ieşea după cină, Luisa avea un ascuţit simţ al responsabilităţii pentru ritualul juvenil (dorea să se bălăcească în piscinele hotelurilor, să mănânce copănele de pui) şi putea să insiste să facă ceva tradiţional de îndată ce Martin venea acasă, de pildă să se uite la filme făcute de ea în casă (nu existau alte filme domestice) sau chiar (era de presupus) să joace Yahtzee. În cel mai rău caz cerea (şi i se dădea) un *cockteil* şi Martin aducea jos cadoul pe care Barbara îl cumpărase pentru el ca să i-l ofere (o maşină de scris) şi să-l adauge la cutiile primite de la rude şi la ale Barbarei, contribuţii ceva mai comune (mămoase) – şosete, pulovere, hârtie de scris cu ilustraţii tropicale, ciocolată elveţiană, un halat de mătase, un set de înregistrări, foarte controversat, cu triluri de păsări, Jane Austen în coperţi de lux şi, aşa ca să fie, Wallace Stevens în coperţi simple pe care Luisa, cerând încă un pahar (şi obţinându-l), le desfăcea. După care, cei trei vor discuta despre una şi despre alta ca şi când Luisa ar fi fost adultă, însă cadourile de la picioarele ei şi încântarea ei arătau că încă nu devenise adultă. Bunicii ar fi dat o mână de ajutor în seara aceea. Dar părinţii Barbarei tocmai plecaseră în Australia şi Noua Zeelandă într-o vacanţă de o lună, iar mama lui Martin, chiar şi nici înainte de-a muri nu părăsea Arizona pentru nimic în lume, exceptând o înmormântare. Martin însuşi nu avea să-i dea o mână de ajutor în seara aceea. Fusese în relaţii proaste cu Luisa, în ultima vreme. Luni venise acasă cufundat în gânduri (în legătură cu proiectul Westhaven, spusese) şi la masa de seară, încă pe

gânduri, încă adâncit în propria lume a orarelor şi echipelor de muncitori, începuse s-o chinuiască pe Luisa cu ce voia să urmeze la facultate. Interogatoriul a continuat vreme de zece minute.

— Engleză? Dacă cineva cu diplomă în engleză vine la mine şi caută o slujbă, pur şi simplu dau din cap că nu. Tăie un nou romb din friptura de viţel.

— Astronomie? De ce naiba vrea cineva să studieze aşa ceva? Luă în furculiţă un bob de fasole. Luisa privi neajutorată la lumânări. Barbara spuse:

— Dă-i pace, Martin.

El ridică privirea din farfurie.

— Încercam şi eu să fiu de ajutor. Se întoarse spre Luisa. Te necăjesc?

Luisa aruncă şervetul în sosul marsala şi alergă la etaj. Toamna asta îşi pierduse pofta de mâncare, pierduse câteva kilograme, de care (după părerea Barbarei) nu prea-şi permitea să se despartă. La micul dejun, în dimineaţa aceea, păruse mult mai în vârstă de optsprezece ani. Barbara tocmai se trezise dintr-un vis în care Luisa era un schelet într-un halat alb, pătat şi în care mâinile întinzându-se să o mângâie, mâini de mamă, erau nişte oase gri.

— Să-ţi fac nişte vafe?

— Vreau nişte cafea.

— Bine. Dar vafe?

— Sigur. Te rog.

Era dureros s-o priveşti cum îşi îndesa vafa în gură. Era clar că nu-i era foame. Suferea de o răceală persistentă şi, deşi refuzase până atunci să recunoască, se pare că avea şi un nou iubit, pe care-l cunoscuse când se dusese s-o întâlnească pe fata franţuzoaică, în urmă cu două săptămâni. Franţuzoaica nu venise. Iubitul ei făcuse fotografia care apăruse în secţiunea Everyday din sâmbăta aceea. *D. Thompson* era autorul ei şi explicaţia suna astfel: *Toamnă indiană. Luisa Probst din Webster Groves*

se bucură de o vreme frumoasă în Washington State Park. În spatele ei, un stol de gâşte canadiene. Martin cumpărase douăzeci de exemplare şi Luisa mărturisise, destul de târziu, că Duane fusese la ţară cu ea şi Stacy. Barbara nu era deranjată deloc de faptul că Luisa încerca să-şi păstreze sentimentele faţă de Duane numai pentru ea o vreme. Ea însăşi crescuse sub supraveghere (atât sub supravegherea mamei, cât şi a Bisericii Romano-Catolice) şi fusese nefericită. În afară de asta, de vreme ce Luisa petrecea atâta timp cu Stacy, cât de important putea fi Duane?

Afară era înnorat. Două păsări Cardinal, păsări de iarnă, săreau din ram în ram, în căsuţa lor de lângă fereastra sufrageriei. Barbara putea auzi un uşor râcâit în partea de sud a casei, era Mohnwirbel care aduna frunze de pe trotuar. În ziua aceea purta haina lui roşie de lână, uniforma lui de iarnă, culorile lui de cardinal. Locuia pe domeniu, în micul apartament de deasupra garajului, şi părea un rezident nativ al Sherwood Drive sau, cel puţin, unul mai puţin conştient de asta decât ar fi putut să fie Barbara vreodată.

Ea înghiţi câteva aspirine cu o gură de scotch şi puse paharul direct în maşina de spălat vase. Purta o fustă groasă, în carouri, un pulover de mătase roşu-închis, cizme până la glezne, uşor demodate, (preluate de la Luisa), o brăţară de argint la încheietura mâinii şi inele de argint. În fiecare zi, bolnavă sau nu, se îmbrăca bine. Primăvara şi toamna (anotimpuri retrospective, anotimpuri în care se căsătorise cu bărbaţi diferiţi) se machia.

Când dădu drumul la radio, potrivit mereu pe KSLX (Radio Informaţii), Jack Strom îşi prezenta invitatul din ziua aceea pentru segmentul de la două la trei al emisiunii lui de după-amiază. Invitatul era Dr Mickey McFarland. Medic. Profesor. Discipolul Iubirii… Autorul bestsellerului *Tu şi numai tu.* Barbara îşi puse un şorţ.

— Domnule doctor, spunea Jack Strom, în cea mai recentă carte a dumneavoastră, descrieţi ceea ce numiţi cele Şapte Stadii ale Cinismului

… un fel de scară pe care coborâm când ajungem la vârsta depresiei maturităţii – şi discutaţi căile prin care procesul poate fi inversat. Sunt sigur că mulţi ascultători au fost surprinşi că toate exemplele pe care le-aţi ales au implicat bărbaţi de vârstă medie. Cu siguranţă acest lucru a fost intenţionat din partea dumneavoastră, aşa că mă întreb dacă aţi putea să ne spuneţi cum vedeţi femeile înscriindu-se în această schemă a cinismului, pe care odată aţi numit-o Provocarea Anilor ’80.

— Jack, îngăimă McFarland, mă bucur că mi-ai pus întrebarea asta.

Totdeauna, totdeauna erau bucuroşi că Jack punea întrebări.

— După cum, poate, îţi aminteşti, când a apărut *Un prieten cu adevărat*, în ’79 – după cum poate îţi aminteşti, s-a clasat pe locul întâi pe lista celor mai bine vândute cărţi – un lucru pe care nu-l voi uita niciodată. Hei. Nu ştiu dacă a spus cineva asta, dar primul bestseller este ca primul copil – îl iubeşti până la moarte, înţelegi, rămâne mereu favoritul tău. Dar oricum, după cum îţi aminteşti, în volumul *Un prieten cu adevărat* (în care, apropo, am vorbit despre problema depresiei feminine) am discutat despre rolul special pe care femeile trebuie să-l joace în Provocarea Anilor ’80.

— Şi care este acest rol?

— Jack, rolul acesta este cel de iubire.

— Rolul de a iubi.

Jack Strom era dur cu autorii de bestselleruri, umilindu-i cu extraordinara lui voce mieroasă. Fusese gazda unor talk-show-uri de după-amiază de când îşi amintea Barbara, cel puţin de douăzeci de ani, şi vocea lui nu se schimbase deloc. Oare faţa lui se schimbase?

— …mă bucur că mă întrebi şi asta, Jack, fiindcă întâmplător mă gândesc că al Cincilea Amendament, care asigură protecţia libertăţii religioase este, în ţara noastră, cea mai preţioasă sursă. Cred că ce vedem la aceste culte este un strigăt după dragoste la scară largă. Nu ştiu dacă te-ai gândit vreodată la asta, dar în centrul fiecărei, absolut al fiecărei religii,

există o doctrină a iubirii, fie ea estică, vestică, nu contează. Şi cred – cred asta cu adevărat – că există un teren comun la care noi toţi încercăm să ajungem.

Linişte profundă.

— Domnul doctor Mickey McFarland, autorul volumului *Tu şi numai tu.* Trecem la mesajele telefonice imediat după pauza publicitară.

Mohnwirbel se mutase alături, într-o alee din spatele casei, în urmărirea frunzelor de iederă. Erau suficiente frunze şi suficient teren ca să-l ţină ocupat cu greblatul toată ziua şi în ziua următoare. Avusese momentul lui de glorie în urmă cu o săptămână, când nişte fotografi de la revista *House* veniseră să fotografieze peluza şi grădina. A fost prima dată în unsprezece ani când Barbara îl văzuse pe Mohnwirbel agitat. Stătuse în mijlocul grădinii din spatele casei ca un câine în mijlocul unui roi furios de albine, cu o figură extrem de preocupată, ameninţat de veveriţele care aruncau cu crengi şi de copacii cărora le cădeau frunzele.

— Atenţie, suntem în direct.

Barbara cântări untul.

— Dr McFarland?

— Ascultăm. Daţi-i drumul.

— Domnule doctor, numele meu este Sally.

— …Aveţi o întrebare sau un comentariu pentru domnul doctor?

— Te ascult, Sally.

Deschise cutia cu zahăr. Fu frapată de – ce? – al zahărului alb. Inutilitatea lui. Folosi cupa de oţel.

Într-o săptămână obişnuită citea patru cărţi şi cataloga patru sute la bibliotecă. Se ducea o dată la ora de gimnastică şi de trei ori să joace tenis. Într-o săptămână obişnuită, pregătea şase mic dejunuri şi gătea şase cine. Mergea o sută de mile cu maşina. Se uita pe geam vreme de patruzeci şi cinci de minute. Lua masa la restaurant de trei ori, o dată cu Audrey, şi de două ori cu Jill Montgomery, Bea Meisner, Lorri Wulkowicz

(ultima ei bună colegă de facultate), Bev Wismer, Bunny Hutchinson, Marilyn Weber, Biz DeMann, Jane Replogle, diferite bibliotecare şi multe cunoştinţe ocazionale. Petrecea şase ore făcând cumpărături, o oră în duş. Dormea cincizeci şi una de ore. Se uita la televizor nouă ore. Vorbea cu Audrey de 3-5 ori. Vorbea cu alţi prieteni, în total, de paisprezece ori. Radioul mergea toată ziua.

— 6334900 este numărul nostru. Dacă telefonaţi din Illinois, telefonul este 8421100. Alo, întrebarea sau comentariul dumneavoastră pentru domnul doctor McFarland?

Cu spatula răzui restul de cremă de unt de pe marginile bolului în care făcuse compoziţia. Scoase pe masă laptele bătut şi ouăle din frigider şi sparse ouăle în cel mai mic dintre boluri. Aruncând cojile în chiuvetă, se gândi la Martin. El nu ar fi scăpat atât de uşor de coji. Ar fi râcâit cu degetul în interiorul lor pentru a aduna ultimele resturi de albuş. Îl vedea făcând asta când pregătea omleta duminica.

În primele săptămâni ale căsniciei lor aruncase la coş un ziar citit de două ori şi el îl recuperase. „Astea sunt folositoare“, a spus el.

Dar nu le-a folosit niciodată. Oprea apa caldă în timp ce-şi săpunea mâinile. Punea cărămizi în bazinul de colectare al toaletei. Vechea casă din Algonquin Place era luminată în general cu becuri de 40 de waţi. Ardea cărbunele pentru grătar de două ori. Dacă ea arunca vechile reviste *Time,* el făcea mutre sau se înfuria. Lua cutiile de chibrituri din scrumierele restaurantelor. Când uda iarba, lăsa furtunul, care încă mai picura, între tufişuri, nu pe asfalt, pentru ca tufişurile să primească puţină apă.

El conserva. Dar conservatorismul lui era personal, aproape pervers. Când încerca să-şi împiedice muncitorii să intre în sindicat, în urmă cu douăzeci de ani, presa din oraş abia putea să creadă că tatăl Barbarei hotărâse să-l reprezinte. În vremea aceea, toţi cei din Teamsters[1], până la muncitorii care lucrau la acoperişuri, făceau grevă împotriva lui Martin şi

grevele se înmulţeau în firmele solidare. În mod normal, tatăl ei nu ar fi luat pentru nimic în lume un asemenea caz (una dintre specialităţile lui era compensarea muncitorilor), dar era greu să spui nu preşedintelui unei companii care se plimba prin birourile lambrisate în ghete şi pantaloni de lucru kaki. Martin avea o problemă personală, nu de ordin ideologic cu sindicatul. Părea uimit că era cauza unei dezordini generale şi părea să creadă că faptul de-a fi câştigat procesul cu ajutorul tatălui ei era un lucru firesc. Şi când s-a prezentat la casa părinţilor ei, la petrecerea de 4 Iulie, Barbara l-a remarcat.

Ea tocmai terminase facultatea şi primise o bursă de cercetare în domeniul fizicii de la Washington University. În mai puţin de un an, totuşi, renunţase la diplomă şi se căsătorise cu Martin. Nu avea nevoie de ştiinţă pentru a se remarca, nu când îl avea pe Martin Probst. Îi plăcea să-l vadă în pauzele concertelor simfonice discutând cu vechi cunoştinţe ale ei de la Mary Institute. („Vezi tromboanele?“, întreba el. „Îmi plac tromboanele.“). Îi plăcea să-l vadă dansând rock-and-roll cu prietenele ei din facultate. La balurile de caritate, îi căuta pe inginerii stagiari şi vorbea cu ei despre beton-armat şi baraje, şi grămezi de ciment în vreme ce frumoase în şifon şi mătase pluteau vaporoase pe lângă el.

Într-o duminică după-masă, cam la trei ani după ce s-au căsătorit, a luat-o pe Barbara într-un tur al Arcadei, care încă nu era deschisă pentru public. A desferecat două porţi, o uşă de metal, altă poartă şi s-a oprit în faţa unei cutii de control din metal galvanizat. Păşea cu o aroganţă pe care Barbara n-o recunoştea, aruncând priviri dispreţuitoare la lucrare. A apăsat pe nenumărate întrerupătoare. În spaţiul triunghiular de deasupra lor, luminile s-au aprins pe scări, pe cablurile şi T-urile răsturnate care ancorau în pereţi liniile de tramvai. Martin nu s-a uitat la ea. Ar fi putut fi un gentleman sudist de dinainte de război care-şi pierde amabilitatea la trecerea în revistă a sclavilor săi. Trăgând cu putere de balustradă, ca şi când s-ar fi aşteptat să se rupă, a început să urce scările. Ea l-a urmat,

urându-l oarecum. Mirosea a unsoare, suduri la rece şi beton uscat. Ecouri răsunau, prelungi, zumzăind, în treptele subţiri de metal. Când treptele au adus-o aproape de ziduri, şi-a trecut mâna peste oţelul carbon dur, peste scurgeri de beton, peste coduri numerice înscrise de mână şi a văzut luciul albastru al bavurilor şi ondulaţiilor. Dintr-odată, scările au cotit spre cealaltă parte a liniilor de tramvai şi înapoi, adaptându-se la modificările îngrozitoare ale verticalei.

— Încasezi vreo recompensă dacă pic de-aici?

— Să nu cazi, zise el curtenitor. Era un ordin, dar ea era fericită să se supună. Tipare diagonale – traversele şi grinzile pentru şine, cablurile şi consolele pentru scări – se repetau la un nivel după care lăsau loc, element cu element, unor tipare ceva mai strâmte şi mai răsucite. Uitându-se în jos (întâmplător) văzu unele dintre etajele la care urcase, dar nici pe departe pe toate. Ele mergeau în zigzag de jur împrejur asemeni pistei unei rectiliniarităţi scoase din minţi de o logică de tip catenar. Culorile erau primitive, vopseaua anticorozivă portocalie, plasticul izolator albastru-deschis, instalaţia electrică roşie şi galbenă, ţeava verde. Mai sus, pe măsură ce bolta curbei se accentua, urcă lungi scări în spirală legate între ele, de sus până jos, prin tunele înguste cu vergele de metal subţiri drept balustrade. Ar fi putut cădea dacă s-ar fi oprit să se gândească. L-a urmat pe Martin. Peste tot era metal, originea lui turnată, aparentă în această incintă metalică, în răceala efectivă: putea vedea înrobirea oţelului de către formă. Tras în fire, se prindea într-o îmbrăţişare a morţii, într-o îmbrăţişare nesfârşită. Îmbinări, asemeni braţelor unor curteni nemişcaţi, iar barele susţineau pasarelele, iar pasarelele pe Martin. În trecut, puterea lui fusese o reputaţie, un lucru cu care se putea juca. Acum, la o privire mai atentă, de la o distanţă mai mare (adevărul este straniu), îl iubea foarte mult.

Se ivi lumina albastră a zilei. Păşiră afară, în camera de observaţie, scăldată în razele soarelui. Şi după ce se bucură de priveliştea spre est şi

vest, după ce alese o maşină care mergea pe lângă vechiul tribunal, o camionetă roşie, şi-o urmă cu privirea prin străzile pustii din centru, văzând cum dispare şi apare printre clădiri, şi o zări (crezu ea) pe Olive Street până, hăt departe, în Grand Avenue, după ce sări pe podea pentru a-i pune la încercare rezistenţa, după ce stătu pe marginea ferestrei, cu spatele la soare şi coapsele lipite de metalul cald, după ce-şi scoase pantofii şi Martin se insinuă între picioarele ei şi o sărută; după ce protestă că oamenii puteau să-i vadă şi el o asigură că nu puteau, el îi desfăcu jeanşii şi-i dădu jos. Apoi făcu dragoste cu ea pe podea. El o strivi sub el şi o manevră, în vreme ce ea încerca iară şi iară să se ridice. Umerii ei se împotriveau spasmodic fixării la podea. Îl cunoştea ea, oare, pe bărbatul acesta? Era aproape extatică. Partea cea mai tare este că el nici măcar nu zâmbi.

— Mickey McFarland, autor al cărţii *Tu şi numai tu*. Domnule doctor ne bucurăm că aţi putut trece pe aici în după-amiaza asta, suntem sigur că sunteţi foarte ocupat…

— Oh, postul KSLX are un loc special în inima mea.

— Vă mulţumim că aţi venit. Sunt Jack Strom. De la ora trei la patru voi vorbi cu doctorul Ernest Quitschak, un seismolog care ne va povesti despre trei dintre cele mai mari cutremure în istoria Americii şi despre următorul mare cutremur, care poate avea loc în orice moment… acum, chiar aici în Missouri, Radio KSLX, *Saint* Louis, este… ora trei.

Bang.

Împinse cele trei tigăi în raftul de sus al cuptorului, fixă timpul şi se lăsă să cadă într-un fotoliu. Era frântă. Urechile îi ţiuiau. Mohnwirbel dispăruse undeva, lăsând grebla în iederă, cu colţii în jos.

În New Dehli, prim-ministrul indian Rajiv Gandhi s-a numărat, astăzi, printre sutele de mii de…

La auzul ştirii morţii doamnei Gandhi, survenite luni, Barbara s-a gândit imediat la Jammu, şeful poliţiei. Jammu copiase atât de limpede

atitudinea fermecătoare a doamnei Gandhi, încât Barbara era sigură că asasinatul o va devasta. Dar când Jammu a apărut la TV-KSLX, cu o seară înainte, pentru a discuta implicaţiile crimei, a vorbit cu calmul ei obişnuit. „Este surprinzător că femeia a supravieţuit atât de mult. Nu ducea lipsă de duşmani.“ Zâmbetul rece pe care îl adresă ziaristului care-i lua interviul o dezgustă pe Barbara.

— Nu poţi s-o judeci după asta, spuse Martin. Cine ştie ce gândeşte ea în particular.

Sigur, nimeni nu putea şti. Barbara admitea chiar posibilitatea ca Martin, în particular, acum că părul lui încărunţise, să se teamă de moarte. Dar nu putea şti cu certitudine. Liniile directoare ale personalităţii lui Martin, suma existenţei lui interioare, era dorinţa de a fi lăsat în pace. Dacă în toţi anii ăştia căutase atenţia, chiar noutatea, şi dacă încă le aprecia, asta se întâmpla fiindcă atenţia îi dovedea că este diferit şi că solitudinea începe în diferenţă.

Îşi aminti petrecerea dată în seara alegerii la casa lor din Algonquin Place, când a pierdut Humphrey. Grupul *The Animals* care se dezlănţuise în camera de zi, studenţii dansând în sala din faţă. Barbara fusese la etaj să vadă ce face Luisa. La baza scărilor, îl zări pe Martin stând de vorbă cu cumnatul lui Biz DeMann, Andrew, un student la drept, rotofei, îmbrăcat în blazer şi purtând ochelari cu ramă din carapace de broască-ţestoasă.

— Harvard, spunea Martin… Harvard. Nu ştiu de ce, dar îmi închipuiam că ăsta este numele unui restaurant.

Tânărul DeMann:

— Nu pot să cred că nu aţi auzit de această universitate.

— Ascultă, Andrew. Martin îşi puse braţul în jurul umărului lui Andrew şi-l trase spre el. M-am întrebat întotdeauna un lucru. Poate mă poţi ajuta. Ce înseamnă alma mater?

— Nu ştiu exact. Ceva de genul Mama Noastră.

Martin se încruntă.

— A cui mamă? Făcea pe prostul.

— În mod metaforic. De exemplu: Harvard este alma mater a mea.

— Înţeleg. Este Mama Noastră a ta.

Andrew zâmbi cu indulgenţă.

— Sigur. De ce nu?

— De ce nu? Martin îl apucă pe Andrew de rever şi-l înghesui în uşa de la intrare. Fiindcă înseamnă *mamă hrănitoare*, idiotule!

Barbara se albi la faţă şi-l trase pe Martin în sufragerie.

— Martin, Martin, Martin…

— L-am întrebat pe puşti la ce facultate merge, îi spuse el pe un ton caustic. Eram destul de sigur că merge la Harvard, eram doar politicos. El îmi zice: „Oh, la o mică şcoală lângă Boston.“ Se desprinse din strânsoarea ei. Lasă-mă să-i dau vreo două.

— Este *musafir*, Martin.

Îl trase în patio-ul din spate şi-l împinse într-un scaun. Îşi dădu seama că nu era deloc beat. Toţi oamenii ăştia, zise el. Toţi oamenii ăştia care îşi fac griji din cauza săracilor. N-au nici cea mai vagă idee despre ce înseamnă să fii sărac… toţi ăştia care studiază. Mă fac să mă simt deplasat. Pare atât de… atât de *meschin*. Vreau să spun, cum se justifică ei? Toţi ăştia. Toţi ăştia. N-au trebuit în viaţa lor să muncească într-un loc care nu le plăcea.

Toţi ăştia erau oamenii Barbarei.

Dacă Barbara n-ar mai încerca, ea şi Martin nu i-ar mai vedea niciodată.

N-a mai încercat. Petrecerile au încetat. Ea a rămas acasă; a făcut o infecţie de sinus. Oamenii făceau ocolul lunii, iar ea stătea într-un scaun de bucătărie, tânjind să poată simţi ceva. A fost cea mai urâtă infecţie pe care a avut-o vreodată. În duş, îşi lingea săpunul de pe buze şi-l găsea dulce, asemenea unei otrăvi mai atrăgătoare. Gătitul era un laborator de chimie. Carnea de vită fiartă se făcea gri, puiul – alb. Pâinea avea o

elasticitate scăzută. Un lichid putea fi extras dintr-o portocală, ocupa un volum într-un pahar, avea 150 de mililitri.

Infecţia a ţinut toată luna februarie şi martie, dar primăvara era doar o schimbare de lumină, o înmuiere a frigului, nimic mai mult. A consultat un doctor care i-a spus că era vorba de un virus, că trebuia să doarmă mult şi să-l lase să-şi facă de cap. În cele din urmă, putu să respire uşor, dar tot nu simţea nici un gust. Începu să fumeze din nou. Fumul era îngheţat şi aproape mestecabil, iar durerea de gât, în absenţa gustului, avea o calitate electrică, asemeni unei scurgeri de curent. Era oare posibil ca oamenii să guste cuvintele pe care le rostesc? Era posibil. Cuvintele se mişcau în cutia ei craniană asemeni unor păsări-fantomă căzând pe ghearele lor rigide. Martin o învinovăţea. Ce-i cu tine? *Du-te naibii, sunt răcită*. Ar trebui să încerci să dormi. *Du-te naibii*. Un steak putea fi îndoit. Ridichile nu. În fiecare dimineaţă, lingea săpun, tot sperând, şi în aprilie, ceva s-a petrecut şi a înţeles că în dulapul ei miroasea a molitox. Era exact aşa cum îşi amintea. Dar acum, fiecare gust pe care-l descoperea era însoţit de un sentiment de proprietate. Gusturile şi mirosurile nu mai păreau o proprietate comună, la care fiecare individ participa după nevoi şi predispoziţie. Ci o proprietate individuală. Citea Sartre, şi a lovit-o ca un tren. S-a simţit sălbatică. Avea spaţii lăuntrice şi în momentul acela nu erau nişte locuri singuratice. Întreabă-l pe Martin despre anii aceia şi el îţi va spune o poveste cu totul diferită. Povestea ei era simplă: începuse să trăiască pentru ea însăşi, nu pentru ei amândoi. Observase că are o fiică.

— Şi cu ce este lucrul ăsta diferit de falia San Andreas?

— San Andreas se găseşte la marginea plăcii continentale – plăcile, desigur, sunt părţile rigide ale crustei pământului care formează continentele şi fundul oceanelor…

Cuptorul încălzea bucătăria, dar Barbara nu simţea mirosul de prăjitură, doar fierbinţeala sinusurilor. Farfuriile păreau o creaţie a chiuvetei, care le aduna pe margine, farfurioare ciudate, linguri de lemn.

În decembrie, alţi ziarişti de la revista *House*, inclusiv un redactor pe nume John Nissing, cu care Barbara vorbise până atunci doar la telefon, urmau să sosească să facă un pictorial cu interiorul casei. Ar fi trebuit să vină în ziua aceea, îşi zise, şi să surprindă casa *au naturel*, s-o surprindă pe Barbara pe scaun, dând din cap în totală confuzie şi privind la mâinile ei pudrate cu făină, aşezate în poală. În visul pe care-l avusese noaptea trecută, Luisa avea aceste mâini, aceste inele, aceste riduri.

Când Mara, fiica mai mică a lui Audrey, era de vârsta Luisei, fugise de acasă deja de trei ori. Fusese exmatriculată de la Mary Institute şi arestată pentru cleptomanie şi posesie de droguri. Rudele îngrjorate, respectiv Barbara şi tatăl ei, au fost de acord că în căminul Ripley (ca să nu spunem mai mult) nu-i pria deloc Marei, şi Barbara s-a opus obiecţiilor lui Martin şi s-a oferit să ia fata la ei până se liniştea sau îşi lua o diplomă. Spre jena Barbarei, Mara o admirase totdeauna şi o respectase, ca pe un model de adult pe care-l accepta. A primit invitaţia şi Barbara a încercat să fie înţelegătoare şi să fie o bună mamă vitregă şi să repare unele dintre stricăciuni. Dar după două luni, într-o duminică din luna martie, ea şi Martin s-au întors de la o gustare de dimineaţă şi au găsit-o pe Luisa, care avea zece ani, stând încruntată în bucătărie. Nehotărârea ei era elaborată.

— Uneori, a zis ea, mă gândesc la camerele pe care nu le folosim?

Îi părea rău pentru camerele nefolosite. Şi pentru toate lucrurile din ele? Cele din subsol. Şi de la etajul trei? Interesant că nu se ducea niciodată acolo? Mămica se ducea vreodată acolo? Nu se găsea acolo o veche maşină de cusut cu pedale? Şi multe lucruri ale lui tăticu'? Şi o sofa veche, cam aşa ceva?

Barbara îi coji, calmă, un măr şi-l trimise pe Martin la etajul trei, unde Mara (care chipurile era „undeva pe afară") şi un băiat de vârsta ei se îmbrăcau în mare grabă. Martin spuse că Mara trebuia să plece şi Barbara fu de acord. A fost pedepsită să descopere că numai Luisa conta pentru ea, că o zgârietură pe psihicul ei o îngrijora incomparabil mai mult decât o

gaură care se căsca în sufletul Marei. Ştia Luisa că geamantanele din holul din faţă erau rezultatul direct al mărturisirii ei? Făcuse ea vreo legătură între a face sex şi a fi aruncat în stradă? Ştia că toate astea se petrecuseră spre binele ei? În Barbara s-a născut un fel de neîncredere foarte ciudată: câte lucruri, de fapt le ţinem ascunse de ea? Multe sau numai câteva? Ar fi vrut să aibă o minte incapabilă să perceapă atât de clar toate matematicile maturizării Luisei sau un trup care să-i fi dat mai mult decât un copil, orice, care să uşureze teribila specificitate a conştiinţei ei. Dacă nu ar fi contat ce avea să se întâmple cu Luisa sau ce avea să devină ea şi cum avea să se întâmple asta, graţie cărui defect sau cărei virtuţi a Barbarei. Dacă ar putea fi ca Audrey, căreia i se întâmplau lucruri de care nu se simţea responsabilă. Sau ca Martin, căruia părea că nu-i pasă.

Auzi paşi la etaj. Zgomot de cărţi. Luisa intrase pe uşa principală şi se dusese direct în camera ei.

*

Trecură trei săptămâni. Era în ajun de Thanksgiving şi liceul era în mare fierbere. După a cincea oră, nătărăii plini de energie, organizatorii şi combatanţii începură să pună stăpânire pe holuri după bunul plac. Purtau ameninţări cu înfrângerea în negru şi portocaliu, aruncau confetti negre şi portocalii, fixau hârtie creponată portocalie şi neagră de tavan. Era Miercurea Energiei, ziua dinaintea meciului echipei Statesmen cu Kirkwood Pioneers. Parada avea să aibă loc la ora trei şi pe urmă, la ora opt, focurile de artificii, când cinci sute de fideli aveau să se adune la Moss Field ca să asiste la arderea efigiei lui Kirk E. Wood. Acest adevărat Pioneer avea să fie ars în vârtejul unui dans macabru, în vreme ce fumul şi uralele purtau spiritul şcolii spre înălţimi dureroase pentru ziua următoare. Ziua următoare era Turkey Day[2]. Ziua următoare era ziua cea mare.

Dl Sonnenfeld închise uşa. Aruncă o privire asupra clasei din faţa lui. Împinse buza de jos înainte şi îşi suflă părul rar de pe frunte.

— Avem patruzeci şi cinci de minute, zise. Bucuraţi-vă când vom termina.

Clasa nu-l privi. Îi ascultă cuvintele într-o plictiseală mută, ca o judecată umilitoare la adresa lor. Da, domnule, este exact cum spui. Lumina fluorescentă cădea pe părul lor obosit, jeanşii obosiţi, genţile obosite. Erau un grup la fel de posomorât precum erau norii reci de afară. Erau prezenţi fiindcă Sonnenfeld nu pica pe nimeni dacă venea regulat la ore. Băiatul de lângă Luisa, din ultimul rând din spate, era atât de vârât în scaun că genunchii i se sprijineau de pupitru. Numele lui era Archie. Era negru. Desena pe pupitru cu creionul, transformând un punct mic într-unul mare.

Luisa îşi frecă nasul cu dosul palmei. De fiecare dată când făcea asta, simţea mirosul lui Duane. Spălatul masca mirosul, dar nu pentru mult timp. Venea din interiorul ei. Tot mai mult, mirosul lui de fum îi persista până şi în nări; în creier.

Mama ei îi spusese:

— De ce tot faci asta?

— Ce fac? Lăsă mâna jos, ascunzând-o între picioare. Îşi dădu seama cum capătă oamenii ticuri dezgustătoare din întâmplare.

— Îţi miroşi mâna.

— Nu mi-o miros.

Dl Sonnenfeld îşi umezi buricele degetelor şi se plimbă în sus şi în jos printre rândurile de pupitre, împărţind còpii ale poemelor.

— Am ales patru poeme pentru a vă prezenta opera lui William Carlos Williams, zise. Luisa luă copiile ei, dar avu grijă să nu arate un interes imediat pentru ele. Se afla acolo doar fiindcă această materie se potrivea cu orarul ei, destul de dezordonat în acel trimestru. Se simţea în centrul atenţiei. Un rând mai în faţă, în colţ, o fată pe nume Janice Jones o privea.

Janice purta jeanşi largi, fără curea, jachetă de ciclist şi o bluză indiană cu broderii, desfăcută la cei patru nasturi de sus. Avea ochi mici, de drogată. Numele ei era scris pe dulăpioarele şi pereţii şcolii. JANICE JONES DĂ BINE CU CAPUL. JJ = MUIE. În fiecare zi, o fixa pe Luisa fără vreun motiv anume; nu vedea nici o maliţiozitate când ochii lor se întâlneau, nici un zâmbet, nici o legătură.

— …cred că, atunci când vă veţi uita la poemele astea, veţi vedea multe asemănări cu Ezra Pound şi alţi imagişti cu care am început. Gulerul cămăşii lui Sonnenfeld intră în grăsimea din jurul gâtului când îi distribui copiile, peste două pupitre goale, lui Janice Jones. Aproape îşi pierdu echilibrul. Archie pufni. Părea să fi văzut totul, fără să se uite.

— Şi acum, înainte de toate, a citit cineva ceva de Williams? Sonnefeld ţopăi înapoi şi se aşeză pe catedră. Îşi trase pantalonii pentru a slăbi tensiunea.

Pagini albe se întoarseră. Nimeni nu răspunse. Acesta era singurul curs pe care îl avusese Luisa unde nu cunoştea aproape pe nimeni. Cei pe care-i cunoştea ea ar fi spus ceva.

— Ştie cineva ce meserie a avut Williams?

— Poponar, murmură Archie.

— Archie?

Continuând să-şi deseneze punctul, Archie zâmbi şi se opri. Tensiunea creştea între el şi Sonnenfeld, de când începuse trimestrul, în urmă cu două săptămâni, şi starea era periculoasă în ziua aceea. De obicei, Archie era tăcut în clasă. Era zgomotos pe coridoare, unde toţi copiii negri îşi pierdeau timiditatea. O speriau pe Luisa. Nu o plăceau şi ea simţea că nu va putea pentru nimic în lume să se destindă suficient pentru a arăta neutralitate, pentru a le da fie şi un mic semn că nu-i ura.

Sonnenfeld îşi puse mâinile în şolduri şi adoptă un ton dezamăgit.

— William Carlos Williams a fost doctor. A locuit toată viaţa lui la Paterson, în New Jersey. În zilele următoare, vom afla că nu este

neobişnuit pentru poeţii americani să aibă alte ocupaţii de bază. Mulţi au fost profesori. Wallace Stevens, care este probabil cel mai mare poet din acest secol, un poet foarte dur, a lucrat într-o agenţie de asigurări. Când a murit era vicepreşedinte. Sylvia Plath, de care, sunt sigur, aţi auzit, a fost mamă şi casnică.

Un vag sentiment de vinovăţie îşi făcu loc în stomacul Luisei. Cartea lui Wallace Stevens pe care i-o dăduse mama ei.

— Archie?

Archie dădu răbdător din cap. Luisa se uită la degetele lui osoase. Se gândi la mâinile lui Duane. În palma mâinii stângi numele lui era scris cu pixul negru. Îl scrisese în ora de calcul algebric, pe jumătate adormită. Abia dacă dormise cu o noapte înainte. Pentru a treia oară în luna aceea, ieşise pe furiş ca să-l întâlnească pe Duane. Se urcase pe luminator, de la fereastra dormitorului, şi de acolo coborâse târâş-grăpiş, cu mâini tremurătoare, pe colţarii în formă de scări de pe peluza din faţa casei. Era extraordinar de uşor, ca o casă de bani deschisă şi nimeni împrejur. Părinţii ei nu intrau niciodată în camera ei după 11:00 seara. Ultimul autobuz de pe Lockwood Avenue spre U-City sosea la ora 12:05. Putea să-l vadă pe Duane în orice seară dorea şi-i plăcea mai mult seara, când putea să vadă o semireflecţie albă în fereastra autobuzului privind fix la ea, netulburată de luminile străzii şi ale neonului care treceau prin ea. Duane o aştepta la autobuz, cu baticul legat sub bărbie, o şuviţă de păr atârnând deasupra sprâncenelor. El dădea din cap. Nu-i venea niciodată să creadă că ea se afla într-adevăr în autobuz.

— …Amy Lowell şi Ezra Pound, care au avut amândoi influenţe majore asupra lui Williams.

— Ha, ha, ha, spuse Archie, încercând să prindă o muscă imaginară.

— Archie? Sonnenfeld se înfuria. Tonul vocii lui deveni mai ridicat.

Janice Jones adormise.

Luisa se uită la copiile de pe pupitrul ei. THE RED WHEELBARROW. *So much depends upon a red wheelbarrow glazed with water beside the white chickens*[3]. Era destul de uşor. Îi plăceau poemele scurte. Trecu la următorul poem şi, găsindu-l la fel de uşor, continuă să citească. Nu se opri până când nu simţi o întrebare la care nu se răspunsese plutind în aer. Sonnenfeld îi întrebase ceva. Trecu în revistă secundele precedente şi auzi, din depărtare.

— Ce este imagismul?

Fără să ridice mâna, răspunse:

— Vers liber, imagini puternice care apelează direct la emoţii?

— *Ce-ai zis*?

Se uită în sus, surprinsă. Sonnenfeld coborâse de pe catedră. Nu vorbea cu ea. Vorbea cu Archie. Nici măcar nu i-a auzit răspunsul. Archie mărea punctul gri, zâmbind.

— Ce-ai spus?

— Poponar, zise Archie.

— N-am auzit.

Unghiile Luisei intrară în palme. Privi la banca ei, la fel ca ceilalţi. Încercă să nu roşească. Doamne, cât era de *idioată*. Coridoarele se liniştiră o clipă. Sonnenfeld se mişcă printre rânduri. Luisa auzi scârţâitul calm al creionului lui Archie. După aceea o încăierare, zgomotul picioarelor de metal ale unui pupitru pe linoleum, scârţâitul unui creion. Aruncă o privire furişă. Sonnenfeld îl apucase pe Archie de guler şi-l trăgea spre uşă. Îl împinse afară şi-l urmă. Din coridor, clasa auzi:

— Cum mi-ai spus?

Urmă un murmur din partea lui Archie.

— Cum?

— Poponar.

— Cum, negroteiule?

— Poponar.

— Negroteiule!

— POPONARULE!

— NEGROTEIULE!

Se lăsă tăcerea. Trebuia. Sonnenfeld îl trăgea pe Archie spre biroul directorului-adjunct. Încă simţind presiunea atenţiei asupra ei, Luisa puse capul pe pupitru şi închise ochii. Afară, parada se apropia de cântecul „Old Wisconsin".

On with Webster, on with Webster
Fight, fight, fight, fight, fight.[4]

Trompetistul trebuia să sară peste unele note pentru a ţine ritmul cu cântăreţii. Când grupul trecu pe lângă uşă, Luisa auzi paşi. Câţiva elevi ieşiră din clasă. Auzi un chibrit aprinzându-se şi ridică privirea. Janice Jones îşi aprindea o ţigară.

În seara aceea, Luisa trebuia să meargă la focul de artificii şi pe urmă să rămână la Stacy. De fapt, ieşea la cină cu Duane şi petrecea noaptea cu el. Asemenea „presupuse-de fapt" aranjamente fuseseră numeroase în ultimele trei săptămâni. De ziua ei lucrurile se complicaseră. Stacy chiar o sunase pe mama Luisei pentru sugestii privind micul dejun şi cadourile. Stacy avea o mamă ca a lui Duane, genul de părinte comod, care munceşte toată ziua şi care crede că a fost o petrecere la ea acasă chiar dacă n-a fost. Luisei nu-i era teamă atât că avea să fie prinsă, cât de faptul că într-una din aceste săptămâni, în oboseala ei, avea să uite de care parte a ferestrei se găsea şi că avea să facă ceva stupid acasă, ca de pildă să dea un *French kiss* mamei ei sau să-i spună tatălui ei „Baby". Simţea nerăbdarea în interiorul ei. De ce nu se sărută tot timpul oamenii care se plac? De ce trebuie oamenii să mintă? Era mai cinstită în sentimente decât în acţiuni. Era un amestec periculos, ca benzina şi vinul, ca febra şi frigurile. Mai era răcită, un fel de răceală permanentă, astfel că toate

lucrurile care contau cândva nu mai contau deloc. Putea să facă ce poftea. Putea să spună pur şi simplu:

— Dă-mi o ţigară.

Janice Jones păru uimită.

— Sunt mentolate.

Luisa ridică din umeri. Când a aprins, a tras uşor în piept ca să nu tuşească. Spre uşurarea ei, fumul era slab, ca o adiere de molitox. Janice Jones împături poemele şi le vârî neglijent în poşetă. Se uită la Luisa.

— Pa, zise. Niciodată nu fusese atât de prietenoasă.

— Pe curând. Trăgând din ţigară, Luisa se simţi la fel de *cool* ca şi Janice. Din păcate, singurii doi copii rămaşi în clasă ca s-o aprecieze erau Alice Bunyan, care desena cai în timpul orelor, şi Jenny Brown, care avea ochi mari, trişti şi era peltică, purta salopetă şi niciodată nu ştia răspunsurile. Nici uneia nu-i păsa de Luisa. Închise ochii. Simţi o briză uşoară, o atingere de pene în stomac – scrumul care căzu.

Sonnenfeld.

Se sprijinea cu ambele mâini de pupitrul din faţă, de pe rândul ei. Se uita fix la ea.

— Pot să te întreb ce faci?

Nu răspunse. Dădu drumul ţigării şi o strivi cu călcâiul. Sonnenfeld puse un bilet verde pe pupitrul ei. *Fumatul în clasă.*

— Îmi pare rău, zise cu răceală.

— De la tine mă aşteptam la mai mult.

Îşi strânse cărţile şi-şi puse geanta pe umăr. Cumva, trupul ei nu putea crede că pleacă. Directorul-adjunct putea s-o elimine trei zile pentru fumat şi, exceptând asta, un telefon dat părinţilor era un lucru sigur. Se opri la uşă şi se uită în hol. Pe jos erau portocale ferfeniţă şi tot felul de capodopere pe uşile dulapurilor aparţinând membrilor echipei de fotbal. Clubul suporterilor desenase portrete grosolane ale fiecărui membru şi-i

dăduse un slogan. Nr. 65 WILL FISHER. DR DURUL. Vestiarele arătau ca nişte morminte. Luisa se întoarse nesigură spre Sonnenfeld.

Acesta stătea pe catedră cu o carte în mână. Înmuie un deget în gură, întoarse o pagină şi se adresă celor doi elevi rămaşi.

— Atât de mult… *depinde*, zise.

— Lasă spaţiile alea necompletate, White.

— Bine. Ce spunem? Gateway Arch? Degetele lui RC apăsară tastele. *Gateway Arch.* Adresa?

— Lasă adresa.

— Împuşcat în picior, corect?

— Foarte comic. Picior sudist, faţă estică, lovit de o rafală automată.

— *…rafală automată*. Însemnând? spuse RC.

— Automat performant cu gloanţe de oţel.

— *…gloanţe de oţel.*

— Obiectul atacului necunoscut. Trăsături distinctive: urmele au alcătuit literele O şi W. Restul coloanei necompletată.

— *…literele O şi W*. Şi acum, *eu* ştiu suspecţii, zise RC.

— Taci, White. Dictez. Înţelegi? Numele necunoscut, sexul masculin, înălţimea 1,80 – 1.85, restul necunoscut.

Necunoscut. Necunoscut. Necunoscut.

— La baza paginii. 3:16 dimineaţa, noiembrie etc., Donald R. Colfax de la Gateway Security Systems, 1360 DeBaliviere, telefon 3361171– a semnalat împuşcături lângă partea de sud a Arcadei. Paragraf nou. 3:18 dimineaţa, ofiţerii Dominick Luzzi şi Robert Driscoll – dublu z, White – trimişi la locul faptei prin radio. Paragraf nou. 3:20 dimineaţa, Colfax a declarat că auzind focuri de armă s-a grăbit în direcţia aceea de la biroul său din partea de nord a holului de la subsolul Arcadei.

— *Grăbit,* RC spuse, în direcţia *puştii automate*?

— Ajungând la locul împuşcăturilor, a zărit…

— *…holului Arcadei.*

— …suspectul descris mai sus dispărând printre copaci spre sudul Arcadei. Colfax a declarat că suspectul purta…

— Luzzi, telefonul! lătră sergentul de serviciu McClintoch.

— Ia o pauză, White. Gândeşte-te la împrejurări. Soţia mea este gravidă în luna a zecea. Relaxează-te, ia o pauză.

RC se relaxă. Se uită în pachetul cu prânzul pe care i-l pregătise Annie. Salată de ou pe pâine de secară, fursecuri şi un măr. Îi era o foame de lup, dar voia să mănânce mai târziu fiindcă avea un curs de Procedură Legală, de la şase la opt, la Academie. Pe urmă, mâine avea zi liberă. Mâine era Thanksgiving. Atmosfera din secţia de poliţie era ca înaintea sărbătorilor, cam înnebunitoare.

Tipul de la biroul vecin se încrunta, pe măsură ce căuta şi apăsa cu greutate tastele. RC, care scrisese milioane de rapoarte în armată, bătea la maşină cu toate cele zece degete. În armată se antrenase şi pe o mitralieră. *Ţinteşte, nu împrăştia. Alege o ţintă, cinci lovituri, următoarea ţintă, cinci lovituri. Aşa*. Dar mitralierele nu erau instrumente de precizie; ai nevoie de braţe al naibii de puternice ca să scrii ceva cu o mitralieră, fie şi iniţialele grupului tău terorist. Dacă RC ar fi provocat vreodată la duel în zorii zilei, ar alege drept armă o maşină de scris. Rat-a-tat, rat-a-tat. Alfabetul în viteză.

Se uită din nou la pachetul cu mâncare. Încă zece minute, îşi spuse, trăgând de franjurii pernei de vinil a scaunului. Pe peretele verde, două birouri mai spre dreapta, se afla o fotografie elegantă, de 12 × 15 inci a şefului poliţiei, Jammu, împreună cu sergentul Luzzi, făcută în august, pe treptele secţiei de poliţie. RC însuşi vorbise cu şeful poliţiei numai atunci, după explozie, înainte să-şi ia postul în primire, şi o văzuse în persoană încă o dată, când a ţinut o cuvântare în faţa noilor recruţi la sfârşitul primei lor săptămâni. Nu-şi amintea nici un cuvânt din ce spusese, dar fusese grozav, oricum. Şi nu-l deranja deloc cum îl trataseră, în afară de

nişte accese de aroganţă din partea ofiţerilor albi mai tineri. Departamentul era un echipaj unit, mult mai interesant decât Cold Ice Company şi cu mult mai puţin idiot decât cel din armată. Când i-au testat abilităţile de tragere cu pistolul şi a trecut testul, i-au spus să nu mai meargă la poligon şi i-au încredinţat mai multe ore de muncă la birou. Lucra treizeci de ore pe săptămână – muncă-studiu – ideea Şefului. Cu toate astea, plus cursurile, era un om ocupat. Dar în februarie va absolvi şi viaţa va fi mai uşoară.

Luzzi încă mai pălăvrăgea la telefon. Se părea că soţia lui nu avea să nască încă. Ar fi avut nevoie de aproape o oră (plus indiferent cât timp petrecea la telefon) ca să-şi bată la maşină raportul pe care RC l-ar fi bătut în zece minute. Din câte ştia RC, el era pe locul patru între cei mai buni dactilografi din secţie. Îi auzise pe ofiţeri spunând:

— Eşti grăbit? Dă-i-l lui White, dacă nu te deranjează vorbăria lui.

Singurele reproşuri veneau zilele astea din partea lui Clarence.

— Jur pe Dumnezeul meu, zicea, n-am crezut că-mi va părea rău că vei promova. Până şi gheaţa este mai tare decât dogoarea. Mi-ar părea rău să te văd făcându-le jocul. *Jocul* lor era jocul Şefului. Mai nou, Clarence nu se ducea prea des la golf. Nu vorbea cu Consilierul Orăşenesc Struthers şi afacerile îi mergeau prost. Nu *atât* de prost (oraşul ăsta nu ducea niciodată lipsă de maghernişe de dărâmat), dar tot mergeau destul de prost. RC nu-l putea face pe Clarence să vadă că asta nu avea nimic de-a face cu Şeful Poliţiei.

— Citeşte ce-ai scris, White!

Luzzi reveni şi RC se întoarse la maşina de scris.

— Colfax, citi, a declarat că suspectul purta…

— O armă, Luzzi spuse. O armă…

— Mare surpriză, zise RC şi aşteptă să i se spună să tacă din gură.

La sediul central al companiei, în South St. Louis, Probst îi urmări pe Bob Montgomery şi pe Cal Markham, vicepreşedinţii lui, intrând în birou şi luând loc. Se aflau acolo ca să pună la cale strategia Westhaven.

— Ei bine? zise Probst.

— Când vine o zi ca asta, zise Cal, se schimbă lucrurile. Asta e vreme de zăpadă.

Afară, în soarele după-amiezii, aproape negru, un porumbel îşi întinse aripile şi încetini, asemeni unui ziar care se desface în vânt. Mereu zburau în stol în jurul secţiei de peste drum.

— Nu ninge în Ballwin, nu?

— Nu, zise Cal.

Bob îi aruncă lui Cal o privire severă.

— Fulguieşte.

— Cum am intrat în încurcătura asta? zise Probst.

— N-am ştiut cât de mare este nenorocitul. Am ştiut, dar n-am ştiut.

— Sau cât de vast este, adăugă Bob. Aceste ultime trei mile.

— Îţi spun eu ce este, nu ne-am gândit că o să obţinem contractul.

— Să ne gândim câteva minute, zise Probst.

— M-am gândit toată luna, zise Cal.

— Să ne gândim.

Problema era una concretă: cum să amesteci 23 000 de metri cubi, să-i transporţi în Westhaven şi să-i torni în fundaţii, totul în următoarele patru săptămâni. Când dădeau zăpada şi gheaţa de Crăciun sau de Anul Nou era imposibil să se mai toarne, şi fără fundaţii nu se putea continua munca. Dar munca trebuia continuată. Contractul impunea ca unităţile-model să fie terminate până în aprilie, întreg complexul până în octombrie viitor. Şi Cal avea dreptate. Ştiuseră, dar nu ştiuseră. Ştiuseră că era o suprafaţă enormă, ştiuseră că era o zonă prea îndepărtată a regiunii (şi ultimele trei mile de şosea erau îngrozitor de întortocheate), ştiuseră că erau sub presiunea timpului, dar nici un singur factor nu păruse prohibitiv. Au

licitat foarte mult, cântărind fiecare cifră, cu excepţia prognozei meteo. Câştigaseră contractul oricum şi acum aveau probleme. Soluţia evidentă…

— Îmi pare rău că vă deranjez, domnule Probst, zise secretara lui, Carmen, la interfon, dar vă caută soţia la telefon.

— Spune-i că sunt în şedinţă. O sun eu.

Soluţia evidentă era să subcontracteze. Dar lui Probst nu-i plăcea să subcontracteze, nu-i plăcea să cheltuiască banii, nu-i plăcea să renunţe la controlul asupra calităţii muncii, nu-i plăcea să-şi pună în pericol reputaţia că ducea o treabă până la cap. Mai era şi o problemă de lichidităţi. Şeful de proiect, Harvey Ardmore, nu programase să plătească a doua tranşă de 25% din contract până nu era turnată fundaţia şi Ardmore era bine-cunoscut pentru refuzul lui de a renegocia. Probst nu voia să-l plătească pe subcontractor din propriul buzunar. Ce era şi mai rău, avea să fie greu să găsească pe cineva să trateze cu sindicatele. Doar Probst putea să negocieze fără consecinţe neplăcute, şi nici chiar el, cu adevărat, fiindcă cealaltă soluţie la problema concretă era să angajeze mai mulţi muncitori pentru o lună şi să facă treaba el însuşi. Avea nevoie de şoferi. Şoferii aparţineau sindicatului Teamsters. Chiar dacă ei ar fi de acord să lucreze pentru el…

— Îmi pare rău, domnule Probst, zise Carmen la interfon, dar doamna spune…

Probst apucă telefonul şi preluă convorbirea.

— Este ceva urgent?

— Nu, nu tocmai, spuse Barbara, deşi…

— Iartă-mă, te sun eu mai târziu… puse receptorul în furcă. Barbara ştia foarte bine că soţului ei nu-i plăcea să fie întrerupt în mijlocul unor discuţii şi chiar în dimineaţa aceea îi spusese câte probleme avea…

Sindicatul Teamsters. Dacă ar fi de acord să lucreze pentru el – nu le ceruse niciodată asta până acum, şi probabil vor refuza doar pentru a-l

umili –, ar negocia la sânge. În cele din urmă, ar tergiversa. Aşa că, dacă Probst nu subcontracta, singura cale acceptabilă să ţină contractul în familie era să folosească mâna de lucru pe care o avea acum, să consume cele opt săptămâni de care avea nevoie, şi să rişte să fie surprins de vremea rea. Cal, amator de riscuri, era în favoarea acestei alternative. Bob prefera să subcontracteze. În orice caz, sacrificau ceva, fie reputaţia, fie siguranţa. Problema era, însă, chiar ideea de Westhaven, măreţia concepţiei. Era un proiect prea mare, prea extravagant pentru regiunea înapoiată din Vest şi piaţa era prea necruţătoare. Harvey Ardmore fixa termenele (nu puteai să-l condamni pentru asta, se lupta cu competitorii şi cu creditorii) pe care Probst nu putea să le respecte fără compromisuri.

— Ai discutat cu cei de la Teamsters?

— Da.

— Şi?

Bob zâmbi.

— Cred că mai degrabă ar lucra pentru diavol.

Din copacii negri de pe Swon Avenue fulgii se rostogoleau ca nişte mici îndrăgostiţi, întâlnindu-se şi despărţindu-se, căzând şi topindu-se. Luisa începu să tremure în jacheta subţire, respirând uşor în aerul rece de-afară. Se duse direct din clasa lui Sonnenfeld în biroul directorului-adjunct. Când ajunse acolo, descoperi că acesta plecase deja să supravegheze parada. Secretara directorului-adjunct o trimise la diriginte şi dirigintele îi acceptă scuzele caraghios de sincere şi spuse:

— Ştergem cu buretele, de data asta. Se simţi salvată; fusese tratată preferenţial; se simţi bine.

Se opri într-un loc numit Plant Memorial Wildlife Sanctuary (dedicat unui individ, unui oarecare domn Plant, nu unui regat) şi căută din obişnuinţă păsări. Descoperi o femelă de cardinal şi o ciocănitoare, dar

majoritatea erau gaiţe şi grauri. De când îl întâlnise pe Duane, nu mai mersese niciodată să privească păsările, cu adevărat.

O rafală de fulgi trecu pe lângă ea. Părculeţul ăla fusese destinaţia multor plimbări pe care le făcuse cu tatăl ei când era mică. Şi-a amintit că era totdeauna surprinsă când o lua de mână şi-i spunea: „Vrei să mergi cu mine la plimbare?“ Sigur, îşi spunea ea, însă noi nu facem niciodată plimbări. Dar, în aparenţă, făceau plimbări. Era însă ceva fals în legătură cu ele. Tatăl ei părea că avea, oarecum, altă fetiţă în minte.

Se angajă pe Jefferson Avenue. Când era cu Duane se arăta critică faţă de părinţii ei. Trebuia să-i dea motive ca să n-o sune acasă sau să-i întâlnească părinţii şi nu exista nici motiv evident pentru asta. Aşa că vorbea despre modul în care tatăl ei i-a tratat pe ea şi pe Alan, despre respectul lui snob. Ca s-o ironizeze, juca o scenă ca şi când ea şi Alan se căsătoreau. Făcea în aşa fel încât totul părea caraghios. Era ca şi când n-ar fi suportat s-o lase pe Luisa să uite că prietenii ei nu ar fi fost la fel de importanţi pe cât era el, că nimeni, în afară de el, nu construise Arcada.

Mama ei era total opusul. De la bun început, se simţise obligată să-l găsească pe Alan mai interesant decât îl găsea Luisa. Nu era Alan drăguţ şi simpatic, şi dulce? Şi extraordinar de deştept? O făcea pe Luisa să se simtă stingheră. Mama ei se simţea singură.

Cu o durere în gât, traversă Rock Hill Road, care era atât de pustie încât fulgii de nea acopereau şoseaua în mod uniform, netulburaţi de roţile maşinilor. Motivele pentru care hotărâse să-l păstreze pe Duane pentru ea n-au părut niciodată suficient de bune ca să justifice săritul pe fereastră şi atâtea nopţi de nesomn. Cel mai important lucru era că nu *simţea* că trebuia să-l împartă pe Duane. Acum însă se îndoia. Poate când ajungea acasă, acum, ar trebui să-i împărtăşească mamei ei câte ceva despre el. Nu să-i spună că a minţit, ci că l-a văzut pe Duane de câteva ori la Stacy şi că i-a plăcut mult. Durerea din gât se estompă. Acum avea emoţii. Nu era

sigură că avea suficient curaj să-i vorbească mamei ei despre asta de îndată ce va ajunge acasă.

Un triunghi de cer albastru se deschise în norii negri de deasupra casei ei. Dl Mohnwirbel săpa bordura de cărămidă de-a lungul aleii din faţă.

— Bună, domnule Mohnwirbel!

Acesta privi în sus.

— Bună, răspunse cu vocea lui aspră, nemţească.

— Te duci la meci mâine? întrebă ea, tare.

El dădu din cap că nu.

— Pregăteşti curcanul pentru cina de Thanksgiving? spuse ea şi mai tare.

El dădu din cap că nu.

— Îţi iei zi liberă?

— Plec într-o vacanţă.

— Pleci în vacanţă? I-auzi! Unde?

— În Illinois.

— Măi să fie! Luisa se legănă pe tocuri. Sper din toată inima că o să ai timp bun.

El dădu din cap şi luă o altă cărămidă.

Avea emoţii din ce în ce mai mari. Ocoli casa până la intrarea din spate, făcându-şi curaj, şi intră hotărâtă.

În bucătărie era întuneric şi mirosea. Mama ei fumase. Mirosea ca în unele şcoli după-masa, când se fuma tot timpul. Stătea la masă şi arăta rău, părea dărâmată rău de tot. Probabil nu era cel mai potrivit moment să-i spună.

— Bună, zise Luisa.

Mama ei îi aruncă o privire galeşă şi scutură nişte scrum de pe masă. Sunase dirigintele să-i spună despre fumat, totuşi?

— Ce s-a întâmplat? întrebă Luisa.

Mama ei îi aruncă din nou o privire.

— Nu te înţeleg.

— Ce? Poate că nu era fumatul. Poate… Simţi un gol în stomac.

Mama ei se uită la chiuvetă.

— Alegeam curcanul la magazinul Straub, zise ea, vorbind unei persoane inexistente. Stăteam în rând la casierie. Femeia din faţa mea se uita la mine. Mi s-a părut uşor familiară. A zis „Eşti Barbara Probst, nu-i aşa?“ Am spus „Da, eu sunt“. „Fetele noastre sunt prietene bune“. Am spus…

Destul. Luisa o luă la fugă pe hol şi se închise în baie. În oglindă, se surprinse mirosindu-şi mâna şi se întoarse.

— *Luisa*! Vocea mamei ei era aspră. Luisa, ce sunt figurile astea?

— Trebuie să merg la *toaletă.* Spera că picuratul urinei o va face pe mama ei să-i dea pace. Ideea de ceartă nu intra în discuţie. Orice i-ar fi spus ar fi umilit-o.

Îşi ridică pantalonii şi trase apa. Sub acoperirea zgomotului făcut de apă, îndepărtă vazele de flori ale mamei ei de pe pervaz şi desfăcu perdeluţele. Va ninge din nou. Din întunericul toaletei, cerul părea luminos şi nemărginit.

În toaletă se lăsă tăcerea.

— Luisa, n-am de gând să fiu înţelegătoare de data asta. Îmi pare rău, dar n-am să fiu, mai întâi pentru că nu înţeleg şi apoi pentru că nu cred că vrei să-nţeleg. Dacă vrei să te tratez ca pe-un adult, ai face bine să ieşi şi să începi să te comporţi ca atare. Ce faci acolo?

Luisa abia auzea vorbele mamei ei. Era doar un apel patetic adresat ei. Se simţea rea şi-i era dor de Duane. Se bucura că minţise. Îi părea rău că fusese prinsă.

— Închipuie-ţi cum m-am simţit, zise mama ei. Imaginează-ţi cum stăteam acolo încercând să zâmbesc şi să întreţin conversaţia în vreme ce femeia aia *pe care nici măcar n-o cunosc* îmi spunea…

Trase apa a doua oară, de dragul zgomotului, şi deschise fereastra. Din fericire, nu era înţepenită. Scoase cârligul şi împinse fereastra în sus. Vasul toaletei gâlgâi când se goli. Puse un picior pe pervaz, se strecură pe fereastră şi sări în grădină. Mama ei continua să-i vorbească.

1. Sindicatul transportatorilor.
2. Termen familiar pentru sărbătoarea Thanksgiving Day, când se mănâncă, în mod tradiţional, curcan.
3. ROABA ROŞIE. Atâtea lucruri depind de o roabă roşie, învăluită într-o peliculă de apă lângă puii albi.
4. Haide, Webster, haide, Webster,
Luptă, luptă, luptă, luptă.

6

Singh era tot un zâmbet; ca un mic inventator, folosise cuvântul „rezultate“ de zeci de ori într-o jumătate de oră. Îndepărtând norul de fum care-i intra în ochi, apăsă butonul *rewind* al casetofonului şi scutură scrumul de ţigară pe covorul din biroul lui Jammu. Cu un gest leneş călcă pe scrum transformându-l în praf. Tocmai reprodusese pentru Jammu scena sosirii Luisei Probst la apartamentul prietenului ei, Duane Thompson, şi înregistrarea unui telefon dat curând după sosirea ei, o conversaţie între Thompson şi Barbara Probst. „Spune-i că am sunat“, spusese Barbara. „are numărul nostru de telefon, cred. Şi dacă-ţi schimbi părerea în legătură cu ziua de mâine, vino, pur şi simplu. Ne bucurăm să te vedem.“

Jammu îşi rosese unghiile atât de mult încât nu mai rămăsese decât un strat subţire de piele până când începeau să sângereze. Deşi nu intensă, durerea era ca o mâncărime care cerea s-o sporeşti. Apăsă unghia în carne şi simţi durerea adânc, până în anus.

Nu auzisese niciodată vocea Barbarei Probst sau vreo altă voce de prin partea locului care să pară atât de conştientă că telefonul era ascultat şi totuşi atât de dispreţuitoare. Vocea era stăpânită şi calmă, tonul lipsit de melodicitate, dar pur, ca şi când în gâtul femeii ar fi existat un filtru selectiv, care elimina excesele de tonalitate, nota guturală şi tremuratul, nazalele, tulburarea, teama. Asta o nelinişti fără îndoială pe Jammu. Nici

măcar o singură dată în cinci luni nu considerase că ar putea exista elemente de control ascunse în St. Louis, că în spatele lui Martin Probst s-ar putea ascunde nu un iepuraş cu voce nazală sau o snoabă insipidă, ci o femeie cu o voce ca a ei. Cum putea o voce ca a Barbarei să-şi impună să vorbească doar despre chestiuni de familie? Era imposibil. În conversaţia înregistrată, Jammu putea să audă lucrăturile unei operaţiuni sub acoperire, dedicată păstrării ordinii. Fata refuza să vină la telefon, dar mama îl asigura pe băiat, în fraze monotone şi impersonale, că totul era în regulă. Era clar că St. Louis avea o Poliţie a Gândului şi că Singh, cu o exuberanţă bizară, ştersese vocea agentului principal.

— Ai dormit vreun pic noaptea asta? întrebă Singh.

— Să nu-mi mai pui niciodată înregistrarea cu vocea aia.

Banda ajunse la capăt.

— Vocea Barbarei? Ar trebui s-o auzi înainte de a…

— Niciodată, înţelegi?

Era dimineaţa de Thanksgiving. La ora trei, Jammu trebuia să fie la sediul primarului pentru prânz, un *tête-à-tête* pentru care îşi planificase aceste ore ca să se pregătească. Deşi îşi dădea seama că nici măcar nu avea timp să se spele pe dinţi înainte de plecare, cu atât mai puţin să-şi aleagă hainele. Cu siguranţă, avea să sfârşească prin a se duce îmbrăcată într-o jachetă şi o fustă de lână uni.

Singh îşi drese glasul.

— După cum eram pe cale să spun…

— Ce-i cu focul de artificii?

El suspină.

— Nimic important.

— Cine-i Stacy?

— O cheamă Montefusco. O prietenă a Luisei. O acoperă.

— Unde locuieşte Thompson?

— În University City.

— Cum merge la şcoală dacă stă la el?

— Cu autobuzul, bănuiesc.

Jammu dădu din cap în semn de aprobare.

— Bănuieşti. Directorul de la Bi-State îmi este dator cu o favoare. Dacă eşti de părere că are nevoie de o linie de autobuz ca să meargă la şcoală, spune-mi.

— Mulţumesc. Există o legătură bună. Ia un autobuz de noapte ca să doarmă la el. Din 22 octombrie au făcut dragoste de unsprezece ori. În cinci dintre aceste prilejuri, a reuşit să rămână toată noaptea. O dată, afară, în plină zi, celelalte cinci dăţi, seara, în apartament.

— Îţi mulţumesc pentru contabilitate, Singh. Îţi respect conştiinciozitatea. Dar de ce nu i-a spus Barbarei de la bun început? Dacă i-ar fi spus, n-ar fi trebuit să se strecoare afară sau să fugă. Cum ai reuşit să aranjezi astfel lucrurile?

— Cum am aranjat eu lucrurile?

— Da.

— Înşelătoria a început încet, spuse Singh. A fost o conversaţie – în 8 noiembrie. Seara. Între Luisa şi Barbara, care încerca să discute cu ea şi a exagerat în tonul adoptat. Am auzit răspunsul fetei.

— Care a fost acela?

— Un oftat adânc. Ca şi când ar fi fost prea târziu să explice. Aşa că a minţit. Copiii singuri la părinţi se simt uneori oprimaţi şi foarte adesea sunt duplicitari. Ei nu au rivali de vârsta lor. Luisa nu trebuie să-şi facă griji că pierde afecţiunea mamei ei, aşa că face exact ce-i place. De asemenea, trece printr-o criză de revoltă adolescentină tipică.

— Înţeleg că familia este mai puţin fericită decât pare. Jammu zâmbi distant. Cine este Duane Thompson?

— Nu ştii?

— Nu mi-ai spus. Am fost ocupată, de unde să ştiu?

— Dar i-ai văzut fotografiile, cu siguranţă.

— Nu mă trata ca pe un copil, Singh. I-am văzut fotografiile, dar el, cine-i? Cât de bine-l cunoşti?

Singh îşi trase un scaun aproape de biroul lui Jammu, se aşeză şi se uită la ea pe deasupra dosarelor.

— Deloc. Nu l-am întâlnit niciodată. N-are nici o legătură cu noi – „fără pată“. Luisa îl cunoaşte de la şcoală. A fost un şoc puternic, fiindcă am avut nevoie de o săptămână întreagă să fac aranjamentele necesare ca să mă întâlnesc cu ea…

— Ca s-o seduci.

— Corect.

— Bine. Lui Jammu îi plăcea să-şi vadă subalternii făcând planuri potrivit cu posibilităţile lor. Singh era atrăgător şi era mulţumită că ştia cum să exploateze asta în favoarea lui.

— Am ademenit-o într-un bar şi a venit singură, ceea ce a fost foarte bine. Din păcate intrasem la toaletă când a sosit. Când am ieşit, stătea de vorbă cu Thompson. Au rămas împreună. N-am mai putut face nimic. Şi patruzeci şi opt de ore mai târziu…

— Făceau dragoste, mda. De ce te-ai dus la toaletă?

— A fost o greşeală.

Interesant. Singh nu făcea, de regulă, astfel de greşeli. Avea control asupra vezicii urinare.

— Te întreb din nou, spuse Jammu. Cine-i Duane Thompson?

— Un tânăr. Fără legătură cu noi, cu excepţia faptului că i-am obţinut să-şi publice fotografiile.

— În aceeaşi seară când s-au întâlnit.

— De ce?

— Când cineva câştigă un milion de dolari, sărută prima persoană pe care o întâlneşte.

— Dacă înţeleg bine, nu eşti împotriva acestei legături.

Singh zâmbi.

— Nu mă uitam la detaliile tehnice. Cum spuneai, Şefa. Nimic deosebit. O aventură cu un băiat din oraş era cu siguranţă de preferat. O chestiune de verosimilitudine. Dacă am vreun merit pentru rezultate, este doar fiindcă am ademenit-o la bar. Şi l-a întâlnit acolo.

— Dacă nu l-ai cunoscut înainte de asta, de unde ai ştiut că are de vânzare fotografii la *Post*?

— Am tras cu urechea. Thompson făcea caz de asta. Am plecat, am confirmat povestea la ziarul *Post* şi… am săpat mai departe.

— Un mod de gândire foarte rapid. Se va întoarce acasă?

— Judecă şi singură. Mie mi s-a părut că-şi făcea planuri pentru o şedere mai lungă.

— Există precedente pentru astfel de situaţii? Din punct de vedere sociologic?

— Da şi nu. Nu, nu este normal pentru o fată din clasa de sus sau pentru băiat să plece de acasă câtă vreme mai este în liceu. Desigur, Probst crede că nu este normal. Pe de altă parte, Barbara ar accepta cu greu. Nepoata ei, fata lui Ripley – a plecat de acasă la vârsta de cincisprezece ani. Avea, desigur, o problemă clinică, adăugă Singh, dar există un precedent în familie.

— O să-i fie dor de casă. Într-o săptămână se va întoarce.

— Sunt de acord că e greu să-ţi închipui că va „rata“ sărbătorile de iarnă. Dar poate foarte bine să reziste până atunci. Are mândria ei. A mai fost plecată în Franţa. Mi se pare că o lună. Treizeci de zile. Avem timp.

— Timp pentru ce?

— Păi, presupunând că Statul se dezvoltă…

— Nu mi-ai dat nici o probă că lucrurile ar sta aşa.

— Bine, fireşte, semnele sunt neînsemnate. Dar, presupunând că ar fi semnificative, ce se va întâmpla cu Probst după ce şi-a pierdut şi câinele şi fiica? Nu mai târziu de 24 octombrie – nu şi înainte, nu în înregistrările

din septembrie – am surprins o replică de genul ăsta din partea Barbarei: „Ce-i cu tine? N-ai auzit un cuvânt din ce ţi-am spus.“

— Din partea Barbarei, repetă Jammu cu asprime.

— Iar el a început să-i ţină predici Luisei. Pare nebun când face asta – vorbeşte despre „oportunitate“ şi despre „autodisciplină“. Capodopere ale banalităţii. Nu este atent. Alţi oameni vorbesc despre el – chiar îl plasează în opoziţie faţă de tine, ca şi când ar exista deja, de facto, două tabere, a ta şi a lui. Şi-l ascult în fiecare zi, îl ascult pentru a prinde un semn că este conştient de ce faci tu pentru oraş, pentru o înclinare a balanţei într-o parte sau alta, orice fărâmă de conştiinţă istorică, şi nu există nimic. Zero. Asta putea fi anul trecut sau cu un an înainte de asta. Pur şi simplu, numele tău nu este rostit. Exceptând pentru a spune cuiva să te ignore. Nu este incorect să credem că obţinem rezultate.

Jammu îi aruncă lui Singh o privire lungă, dură.

— Şi cum te gândeşti, mai exact, să-l faci să lucreze pentru noi? Care este următorul pas în planul tău?

— Ar trebui să trecem la măsuri drastice imediat, răspunse Singh. Cineva din sindicatul tău ar trebui să-l contacteze. Primarul Wesley, de exemplu. Cu puţin timp înainte ca Luisei să i se facă dor de casă – cândva, luna viitoare – Wesley ar trebui să-l lovească tare pe Probst. Mai întâi, Probst are probleme serioase cu Westhaven. Wesley poate să construiască pe chestia asta, dacă tu crezi că este capabil. Ar trebui să insiste asupra reînnoirii urbane, forţelor care duc spre o nouă creştere, o nouă solidaritate. Dar să nu-ţi amestece numele în toată povestea asta şi nici să nu spună nimic explicit despre fuziunea dintre oraş şi Regiune. Să-l lăsăm pe Probst să tragă singur concluziile.

— Deci, în principiu, spui că Probst se află în Stat şi va fi sensibil la sugestiile noastre.

— În principiu, da. Este o situaţie care-l aşteaptă să se confrunte cu ea. Doarme într-un tren. Îl trezeşti, îi spui că este la Varşovia. Va începe să

vorbească în poloneză.

— Presupunând că ar cunoaşte limba. Jammu se răsuci în scaun ca să vadă ceasul din perete. Era amiază. Pregăteşte un rezumat, zise. Mă întâlnesc cu Wesley la ora trei, aşa că am nevoie de el până la ora două. Nu fiindcă aş fi sigură că planul tău este măcar pe jumătate acceptabil. Băgă mai multe hârtii în aparatul de tocat, în mod demonstrativ. Zici că Probst abia îmi cunoaşte numele. Ce vrei să fac, să te felicit pentru asta? Spui că este vag şi lipsit de relevanţă când vorbeşte cu fiica lui. Mie mi se pare că este un tată obişnuit. Spui că omorându-i câinele şi făcându-i fiica să fugă de acasă nu l-am tulburat. Ei bine? Poate că este un tip cu pielea groasă. Spui că-i lipseşte conştiinţa istorică. Pot să te întreb cărui om din St. Louis nu-i lipseşte? Ce ai descris, Singh, este portretul unui om într-o *condiţie mentală excelentă*.

Singh îşi compuse o expresie de surzenie plină de demnitate, o reminescenţă de la Karam Bhandari. Jammu continuă.

— Spui că Probst nu este în relaţii bune cu Barbara. Dar poate că asta este doar la suprafaţă. Ea pare să mai fie încă o forţă. Poate că este atentă *pentru* el. Pare o persoană nepotrivită pe care el să se bazeze. Vreau ca el să audă vocea mea, vocea a ceea ce fac eu. Nu pe a ei.

— Fă-i o vizită.

— N-am timp. Nu încă. Am nevoie de un pretext.

— Bine. Din buzunarul de la cămaşă, Singh scoase o ţigară aromată, neobişnuit de groasă. O inspectă şi o puse la loc. Dacă, prin cine ştie ce întâmplare, Probst nu este încă în Stat, se pot face multe lucruri. Pot să intervin şi să pun mâna pe Barbara în orice moment. Bazele operaţiunii sunt puse. Dar prefer să aştept până vedem cum reacţionează Probst la Wesley. Îţi recomand să-l instruieşti cât mai repede pe Wesley, în caz că Probst vine să-l vadă din proprie iniţiativă. Şi dacă nu vine până în paisprezece, spune-i lui Wesley să-l abordeze după Municipal Growth.

— Bine. Jammu se ridică de pe scaun. Adu-mi rezumatul acasă, până în ora două.

*

Barbara începu să tragă din nou de tendoane cu cleştii. În cioturile copanelor de curcan erau ochi mici, albi. Apăsă pe ţesutul roz din jurul unuia dintre ei, puse cleştii într-o poziţie de lucru acceptabilă şi începu să smulgă. Sună telefonul. Îşi pierdu concentrarea.

— La naiba!

Apucă din nou tendonul şi trase cu putere, în vreme ce telefonul sună a doua şi apoi a treia oară.

— Dacă este Audrey…

Brusc, tendonul scăpă şi alunecă afară, purpuriu şi rigid, ca o erecţie, trăgând după el o fâşie de carne maronie. Luă o cârpă de bucătărie, una curată, şi se şterse pe mâini de grăsime. Răspunse la telefon.

— Alo, zise.

Tăcere. Imediat ştiu cine era.

— Bună, iubito, zise, unde eşti?

— Sunt acasă la Duane. Vocea era foarte slabă.

— E totul în ordine?

— Da. Volumul crescu, ca şi când legătura telefonică s-ar fi limpezit. DA, TU CE FACI?

— Totul este bine. Tata tocmai a plecat la meciul de fotbal. Eu pregătesc curcanul. E unul mare. Tu şi Duane vreţi să veniţi încoace?

După o tăcere, Luisa spuse:

— Nu. Vocea ei se blocă.

— Nu-i nimic, nu trebuie neapărat să vii. M-am gândit doar – ţi-am spus nişte lucruri atât de îngrozitoare?

— Nu. Se auzi o respiraţie lungă. Da.

— Atunci îmi pare rău. Îmi pare cu adevărat rău. O să mă ierţi vreodată? Barbara o auzi pe fiica ei plângând. Oh, fetiţa mea, *ce-i*? Vrei să vin eu la tine? Pot să vin imediat.

— Nu.

— Nu. OK. Ştii că-mi fac griji din cauza ta.

Curcanul, care fusese proptit de robinet, alunecă pe fundul chiuvetei.

— Duane îţi pregăteşte ceva bun la cină?

— Da. Pui. Îl umple. Luisa înghiţi. În bucătărie.

— Am avut o discuţie cu adevărat frumoasă aseară.

— Aşa a spus şi el.

— A fost încântător. Mi-ar plăcea să-l întâlnesc într-o zi. Am avut…

— Te sun eu. OK?

Legătura se întrerupse.

Barbara se uită în jur ca şi când s-ar fi trezit, şi era dimineaţă, foarte senin. Răsturnă din nou curcanul pe spate şi găsi alt tendon. Telefonul sună.

— Pot să vin să-mi iau nişte haine mâine?

*

Întrucât parcarea avea să fie o problemă, Probst merse pe jos la meciul de fotbal. Din coşurile caselor de pe Baker Avenue, fumul se înălţa câteva picioare şi cobora din nou când se răcea, ca să se strângă în nori albăstrii pe peluzele caselor. Nu se zărea nici o lumină în micile magazine de pe Big Bend Boulevard – Porter Paints, Kaegel Drug, librăria SF – care să se ia la întrecere cu soarele strălucitor din ferestre, dar Schnucks, supermarketul, era încă deschis. Probst se opri să cumpere jumătatea de litru de smântână pe care i-o comandase Barbara. După care se alătură valului de suporteri care ieşeau din măruntaiele cartierului Webster Groves.

La porţile de la Moss Field era înghesuială. Tribunele echipei care juca în deplasare erau pline cu suporterii lui Pioneers, iar tribunele echipei-gazdă, mult mai mari, erau şi ele pline. Sub standul presei se afla fanfara Webster Groves Marching Statesmen, cu alămurile strălucind în soare. Probst găsi un loc bun în partea de sud a tribunelor, spre capăt, la trei rânduri de ultimul rând de sus. La dreapta, se afla un grup de fete în jeanşi albaştri sfâşiaţi, cu ţigări aprinse în mâini, iar la stânga un cuplu trandafiriu în obraji, la vreo patruzeci de ani, îmbrăcat în portocaliu. Se simţi anonim şi în siguranţă.

— Ţineţi cu Webster? întrebă femeia din stânga. Doamna Portocalie.

— Da. Probst zâmbi politicos.

— Şi noi.

El dădu din cap într-un mod care indica faptul că nu venise la meci ca să discute cu străinii, şi lăsă punga cu smântână să alunece printre mâini şi picioare lângă pilonul de beton pe care era fixată banca. Sus, la uşile care duceau spre vestiarele de la piscină, unde echipele se îmbrăcau, numeroşi studenţi se îngrămădiseră ca şi când cine ştie ce bunătate s-ar fi distribuit gratis înăuntru. Jos, pe teren, marjoretele echipei Statesmen, o duzină de fete îmbrăcate în fuste albe şi pulovere, începură să-şi facă numărul:

The Pi – o – neers
Think they're real – ly tall,
But the bigger they are,
The harder they fall.[1]

Probst se uită la feţele din jur, căutând-o pe Luisa, dar era sigur că nu era acolo. Se întreba dacă nu cumva era la meciul lui Washington U împreună cu Duane Thompson. Barbara făcuse mult caz de faptul că Duane era la Washington U.; îi plăcea să exagereze importanţa tuturor băieţilor cu care se întâlnea Luisa la un moment dat. Probst nu era prost. Îi

era clar că fata care sărise pe fereastra de la toaletă avea o imagine a viitorului ei radical diferită de cea pe care şi-o făcuse el. În ceea ce-l privea, Thompson putea să fie şi repetent.

Un mare muget salută echipa Pioneers când coborî pe scări cu pas legănat, ca marinarii, în terenul de joc. Urale şi mai puternice au izbucnit când a urmat echipa Statesmen. Domnul şi doamna Portocalii au sărit în picioare, cu pumnii strânşi, cu mâinile în aer. „Ura“ au strigat. Toată lumea s-a ridicat. Probst s-a ridicat.

Kirkwood a câştigat tragerea la sorţi şi un Pioneer, la primire, un tânăr negru, lovi mingea în linia de 10 yarzi. La 35, unul de la Statesmen, îi puse piedică din spate, trimiţându-l într-un salt peste cap la pământ, ca să aterizeze, într-un mod groaznic, în cap. Sărind, mingea a părăsit terenul.

— Perfect! Perfect! Perfect! strigară Portocaliii. În tribunele lui Kirkwood se lăsă o tăcere interogativă. Antrenorul şi conducătorii de joc alergară la jucătorul căzut, care zăcea pe spate.

— PERFECT! urlară Portocaliii. Probst le aruncă o privire critică. Părul blond, aspru, le atârna pe cap, ca nişte peruci, şi puloverele Webster, de culoare portocalie, pe care le purtau, sporeau impresia de falsitate. Obrajii femeii erau roşii, buzele albastre şi supte. Capul soţului se agita încoace şi încolo când majoretele echipei Statesmen începură un nou refren…

That’s all right,
That’s OK.
We are going to beat you
Anyway.[2]

...un mesaj deconcertant întrucât Pioneers tocmai pierduseră unul dintre cei mai buni jucători ai lor.

După două pierderi de balon şi o pasă incompletă, Kirkwood trebuia să degajeze. Cei de la Statesmen preluară controlul jocului în propria jumătate de teren, la 20 de yarzi, şi Probst era fericit să se cufunde în joc, să ţină scorul în minte şi să observe linia jucătorilor adunându-se şi împrăştiindu-se. Era fericit că nu era acasă. Acasă, cu o noapte înainte, Barbara îi dăduse impresia vagă că se aştepta ca el să ia vreun fel de măsură în privinţa Luisei. *Era un om de afaceri activ, nu-i aşa*? Să fii sever cu ea! Du-te şi o adu acasă! Sau cel puţin fii o mângîiere pentru soţie… Dar acţiunea era imposibilă. Luisa îl înfuria ca o femeie, nu ca o fiică. Pe când stătea treaz în pat, un singur gând îi stăpânea mintea: am tăria să nu fiu egoist şi mincinos, în vreme ce ea, după câte se pare, nu este aşa. Şi era limpede că Barbara, dormind lângă el, nu voia să audă despre asta.

— Abia l-a cunoscut pe Duane de o lună, a zis ea. Sunt sigură că este OK, totuşi. Nu-l pot condamna pe el. O ştii pe Luisa. N-ar fi acolo dacă n-ar vrea ea să fie… Oh, Martin, asta îmi sfâşie inima.

Probst nu o cunoştea pe Luisa. Începu s-o mângâie pe Barbara pe păr.

Portocaliii săriră în picioare.

— PERFECT! PERFECT!

Un arbitru ridică mâna în aer şi fanfara Marching Statesmen cântă imnul şcolii. Un gol. Ce minunat.

Presupunând că o iubea sau că-şi uita amărăciunea din cauza dorinţei pe care o simţea pentru ea, dacă n-o iubea, Barbara, întinse mâna cu degete reci, puternice şi corectă unghiul penisului lui, şi-l introduse.

— O sun mâine pe Lu, minţi el şoptit. Ea întoarse capul de la el. Gura ei se deschidea. El spori presiunea, după care zărindu-i dinţii, îşi aminti o după-amiază târzie de septembrie. O vineri. O dubiţă cu o ţeavă de eşapament defectă care mergea pe Sherwood Drive. Dozer, *retriever*[3]-ul lui de trei ani, alergând după ea. O lovitură şi un schelălăit scurt. Şoferul n-a oprit, probabil nici n-a ştiut că a lovit ceva. Probst a îngenuncheat în

stradă. Dozer era mort, iar dinţii lui, incisivii, caninii şi molarii, erau rânjiţi într-un râs amar, şi corpul lui era cald şi greu, coastele rupte ascuţite, când Probst l-a ridicat. Îmbrăţişarea a fost teribilă. S-a grăbit să ajungă acasă, alergând, alergând, alergând, dar a fost prea târziu. Dozer devenise ţeapăn, privind într-o parte spre pământ, care se ridică mecanic să-i atingă picioarele. L-a lăsat pe iarbă. În cele din urmă, Barbara şi-a pierdut răbdarea, l-a îngropat în fugă şi a plecat.

Echipa Statesmen era aliniată pentru un nou început. Doamna Portocalie îl prinse de braţ pe soţul ei şi se uită în jur, cu un aer războinic, la Probst şi la oamenii din spatele lui, ca şi când n-ar fi meritat să trăiască în Webster, dacă nici măcar nu se ridicau pentru o lovitură de start.

Kirkwood prinse balonul şi porni spre linia de 20 de yarzi. La primul joc tribunele explodară în confetti şi serpentine. Un jucător de la Statesman prinse o pasă şi alergă cu mingea spre linia de fund. Doamna Portocalie părea transportată de convulsie.

— PERFECT! PERFECT! PERFECT!PERFECT!

Probst decise că-i era suficient. Se ridică hotărât.

— PERFECT! Îşi făcu loc pe lângă genunchi şi coate, grăbindu-se.

— PERFECT! Strigătul era mai slab acum. Ajunse la capătul rândului şi coborî spre ieşire. Acolo îşi dădu seama, după cât îi erau de uşoare mâinile, că lăsase smântâna sub bancă.

— Hei, Martin!

Era Norm Hoelzer, care avea loc în rândul doi. Hoelzer era un oarecare. Bucătării şi băi.

— Hei, salut! zise Probst.

— Tare meci, nu-i aşa?

— Oh, e… Nu ştia cum era.

— E şi Barbara cu tine?

Cum îşi permitea Hoelzer să ştie numele mic al soţiei lui?

Dădu din cap. Nu, nu era cu Barbara. Soţia lui Hoelzer se numea Bonnie. Creştea trandafiri. Probst îşi făcu loc printr-un grup de băieţi îmbrăcaţi în geci inscripţionate.

— Hei, Martin! O mână flutură de undeva din tribune. Joe Farrell. Împreună cu nişte oameni care păreau a fi fiica şi ginerele lui.

— Hei, salut! zise Probst. (De la distanţa aceea, Farrell nu putea, fireşte, să-l audă.) Merse mai departe. Jocul avea un scor strâns, majoretele ocupau jumătate din pistă, şi suporterii, cei mai mulţi copii, făceau un lanţ între ele şi băncile jucătorilor de la Statesmen.

— Hey, Martin – îl strigă o altă voce din tribune. Probst – oh, salut! – ignoră chemarea.

— *Martin*! Vacarmul, la urma urmei, era asurzitor. Uralele curgeau în valuri, asemeni chemărilor potopitoare ale greierilor. Cele mai multe dintre majorete stăteau degeaba, în acel moment, dar câteva făceau figuri acrobatice, din entuziasm. Ce splendid erau construite aceste fete. Probst îl urmă pe un individ îmbrăcat într-un palton de lână, încet, mulţumit că nu trebuia să se grăbească.

— Martin! O mână puternică îl apucă de braţ. Tipul în palton de lână se întorsese şi când Probst îi văzu figura avu un şoc. Era Jack DuChamp, vechiul lui prieten din liceu. Probst nu-l văzuse de mai bine de zece ani.

— Mă întrebam cine-mi calcă pe urme! Jack îl prinse şi de celălalt braţ şi-l privi în faţă.

— Măi să fie! zise Probst. Nu ştia ce altceva să spună.

— Ar fi trebuit să-mi imaginez că nu ratezi meciul ăsta, spuse Jack.

— De fapt, l-am ratat vreo câţiva ani la rând.

Jack dădu din cap, fără să-l audă.

— Mergeam să-mi iau o Coca Cola, dar cozile sunt prea lungi. Vrei să stai cu mine?

Invitaţia căzu asupra lui asemenea trapei unei capcane pe un animal. Să stea în tribune cu Jack DuChamp – să-şi amintească despre zilele

petrecute la South Side, să-şi compare carierele atât de diferite – era ultimul lucru din lume pe care şi-l dorea.

— Măi să fie! zise din nou.

— Sau eşti aici cu cineva?

— Nu, da. Eu… expresia rugătoare de pe faţa lui Jack era mai mult decât putea suporta Probst. Îşi petrecuse o prea mare parte din viaţă cu Jack ca să poată minţi uşor. Nu – spuse. Am venit singur. Unde stai?

Jack arătă spre partea de nord a terenului şi râse.

— În zona cu trei dolari locul!

Probst se auzi chicotind.

— Doamne, Martin, nu ne-am văzut de atâta timp, nu-i aşa? Jack îşi ridică braţul. Urcau în tribune.

— Să fie zece ani. Imediat, Probst regretă că rostise cifra exactă.

— Îţi mai vedem încă numele în ziare, totuşi…

De pe teren, Probst auzi eforturile fără cuvinte ale unui alt joc, icniturile, uralele puternice şi echipamentul sfâşiat. Jack DuChamp se mutase cu familia la Webster Groves cam în acelaşi timp când Probst şi Barbara se stabiliseră aici. Din păcate, casa pe care o cumpărase Jack fusese condamnată imediat să facă loc Autostrăzii Interstatale 44 şi singurele case de vânzare din Webster din acea vreme erau cu mult peste posibilităţile lui financiare. Aşa că s-a mutat cu familia la Crestwood, un oraş nou, un nou district şcolar, şi Probst, a cărui companie deţinea contractul de demolare şi construia proiectul edilitar, se simţea responsabil. De fapt, se simţea vinovat.

— Tot tu… Jack se oprise la jumătatea treptelor şi se uita la mulţimea din dreapta.

— Poftim?

— Am spus că nu te-ai schimbat.

— Nu.

— Ai fost tot timpul cu capul în nori.

— Ce?

— Scuză-ne, zise Jack. O familie tânără îmbrăcată în tartan se ridică pentru a le face loc să treacă. Probst încercă să se uite la picioare, dar spaţiul întunecat de desubtul băncii îi aminti în mod deranjant de smântână. Se întreba cât de puţine minute era nevoie să stea înainte să plece din nou. Cinci ar fi fost suficiente? Cinci minute pentru a răscumpăra un deceniu de tăcere?

Jack se opri.

— Martin, el este Billy Wonder, un prieten de-al meu. Billy, el este Martin Probst, un foarte vechi prieten. El, hm…

— Sigur! Un bărbat cu oase mari şi dinţi de ţap sări în picioare. Sigur, este o adevărată onoare! Luă mâna lui Probst şi o scutură cu putere.

— Nu v-am reţinut numele, zise Probst.

— Sigur! Windell, Bill Windell. Mă bucur de cunoştinţă.

Probst se uită fix la dinţii de ţap.

— Putem face puţin loc aici? zise Jack. Windell îl împinse pe Probst într-un loc strâmt, pe bancă. Jack se aşeză în dreapta, cu aerul că făcuse un lucru deosebit. Windell împinse o sticlă plată, într-o învelitoare de piele, în pieptul lui Probst.

— Nu beau! Ha, ha, ha, ha, ha, ha! îşi vârî cotul în bicepsul stâng al lui Probst.

— Bill este şeful meu, explică Jack.

— Nu ţi-ai da seama dacă ne-ai vedea lucrând, zise Windell.

— Să nu crezi chestia asta. Jack se întinse peste genunchii lui Probst şi scoase capacul sticlei de buzunar. A făcut o sută patruzeci de unul singur.

— O sută treizeci, poate. Windell îi făcut lui Probst un semn cu ochiul şi Probst, fără să se întrebe despre ce vorbeau cei doi, era sigur că Windell era cercetaş-şef. Ochii lui, care erau albaştri, aveau o albeaţă specifică celor mânaţi de valori morale. Mai mult, avea o tunsoare militărească.

— Deci: Martin Probst. Windell îşi supse dinţii şi dădu din cap în mod filosofic.

Probst nu avea unde să-şi pună coatele. Duse sticla la buze, cu intenţia de a lua o mică înghiţitură, din politeţe. Se înecă. Era ţuică de piersici. Cu coatele aproape sprijinite pe genunchi, îi trecu sticla lui Jack, care refuză cu o mişcare a capului.

— Mulţumesc, e prea devreme pentru mine.

Încercă să i-o dea înapoi lui Windell, dar Windell spuse:

— Nu, te rog, eşti musafirul meu.

Probst luă o înghiţitură serioasă, îşi şterse gura şi se uită la Jack căutând capacul sticlei. Jack nu părea să-l aibă. Probst îl observă sub el, la picioare, şi se aplecă, dar picioarele i se întinseră când se îndoi, ajungând sub locul din faţă. Căzu grămadă, ghemuindu-se.

— Lasă, stai, nu, zise Jack, îl iau eu.

— Nu, nu, l-am luat. Probst se întinse până când degetele îi atinseră pământul, după care, brusc, se retraseră şi căzu în fund, la umbra suporterilor, care săreau în picioare drept răspuns la ceva ce se petrecea pe teren. Simţi ceva rece în pantaloni, dar se simţea mai comod acolo jos. Mâna lui continua să bâjbâie după capac. Dădu peste un tenis şi se retrase pe cimentul aspru şi umed, apoi atinse ceva moale – un cotor de măr. Ţipete străbătură aerul. Spaţiul era prea strâmt ca să vadă ce făcea. Se ghemui în continuare, simţind privirea de instructor de cercetaşi a lui Windell pironită asupra lui. Probst şi Jack au fost amândoi cercetaşi, uneori colegi de cort, până au ajuns la Eagledom.

— Ia te uită! Capacul. Găsise capacul. Mâna lui îl apucă strâns. Cred că este mai bine să plec, zise.

Un sunet deznădăjduit îi scăpă lui Jack.

— Nu.

— Rămâi cel puţin până la sfârşitul primei reprize, zise Windell.

Probst îşi aminti puterea ciudată pe care o exercita Jack, vârtejul de vinovăţie în care-l putea antrena pe prietenul lui care a avut mai mult succes în viaţă.

— Cât timp a mai rămas?

— Patru minute, spuse Jack pe un ton de reproş.

Un joc dezordonat s-a consumat în faţa lor. Scorul încă mai era 13-0. Probst se întoarse spre Windell.

— Tu unde locuieşti, Bill? Ştia, deja, în mare, ce făcea Windell, el fiind patronul lui Jack şi Jack lucrând în departamentul de management de la Sears.

— Locuiesc în West County de şase ani. Windell râse.

Ce era atât de comic?

— Înţeleg. Pe unde?

— Ballwin, Cedar Hill Drive. Nu departe de, cum să-i spun, West…

— Haven, Westhaven.

— Asta era. Stăm cam la o milă la est. Mereu trec pe acolo. Îţi văd numele destul de des.

— Mda. Probst oftă.

— Pare un proiect important.

— Numai fundaţiile se întind pe 25 de acri.

— Mda. Windell se uită spre teren, unde steguleţele de penalti fuseseră lăsate în jos. Jack stătea pe mâini, în aparenţă mulţumit să lase prezenţa lui Probst să vorbească de la sine. Nasul îi era roşu. Mici smocuri de păr cărunt îi împodobeau urechile.

— Dar trebuie să fie o navetă destul de lungă, zise Probst.

— Hm? O! Nu-i chiar atât de rău. Te obişnuieşti.

— Ei bine, dacă noi continuăm să construim aşa în West County, vei sta într-un loc drăguţ. Cine ştie, poate Sears îşi mută cartierul general aici.

— Sears?

— Exact, zise Probst. Am crezut că lucrezi la Sears.

— Nu. Am lucrat la Penney de când aveam, Doamne, douăzeci de ani. Dar Jack a lucrat pentru Sears. S-a mutat la noi, acum cinci ani.

Jack pufni şi înghiţi. Nu părea să asculte, dar după câteva secunde, fără să se uite la ei, zise cu o voce puternică, profundă:

— Aşa e.

— Noi nu ne-am… Probst simţi că avea să explodeze asemeni unui balon dacă mai rămânea acolo încă un minut. Nu ne-am prea întâlnit de când Jack a plecat din Webster…

— Oh, hai, bagă viteză! strigă Windell, întrerupându-l.

— Ce meci, Jack încuviinţă.

Acesta a fost momentul pe care-l aştepta Probst. Se ridică iute.

— Mie-mi ajunge. Bill, mă bucur că ne-am întâlnit. Dacă mai treci prin Westhaven, unul din oamenii mei va fi bucuros să-ţi arate împrejurimile. Şi Jack, tu şi cu mine – scăparea era atât de aproape încât îi simţea deja gustul. Se uită la Jack, care-şi ridicase bărbia, dar nu ajungea la nivelul ochilor lui. Trebuie să ne întâlnim într-o zi. Îl bătu uşor pe Jack pe umăr şi se îndepărtă.

— Martin, spuse Jack dintr-odată. Am un bilet în plus pentru meciul de duminică cu Big Red, săptămâna viitoare. Bill pleacă împreună cu echipa lui de cercetaşi şi…

Probst se întoarse, simţindu-şi chipul luminându-i-se.

— Eşti şef de cercetaşi?

— Este cel mai mic şi mai nevinovat păcat pe care-l poţi comite în lumea asta, zise Bill, care nu era bătrân şi părea inocent.

— …Redskins, spuse Jack, am putea să depănăm nişte amintiri, să mâncăm ceva înainte.

— Sigur, da, fireşte, zise Probst, încă privindu-l pe Bill.

*

Lui Rolf Ripley îi plăceau fetele nurlii, şi Devi, ultima lui achiziţie, avea tot ce trebuia. Cu o noapte înainte, în apartamentul ei de la aeroportul Marriott, ea îi spusese că avea nasul mai roşu decât un beţiv.

— Al unui beţiv, iubito? Hai să-ţi dea tata Rolf o palmă la fund.

— Şi începi să tuşeşti, zise ea.

— Asta n-o să se întâmple, iubito. Nu tuşesc.

— Nu?

— Nu, zise el. Am învăţat, după zeci de ani de experimentări, să dorm cu *capul la nivelul saltelei.* În felul ăsta – cum Dumnezeu numeşti tu chestia asta – *mucusul* rămâne acolo unde trebuie. Fără tuse.

Devi râse.

— Ce-i aşa de comic?

— O răceală nu se răspândeşte cu ajutorul mucusului, ci al sângelui.

— De unde ştii tu asta?

— Am auzit la radio.

— În cazul ăsta, de ce, mă rog, nu tuşesc?

— Corpul tău trebuie să fie la fel de idiot ca şi creierul tău!

Era o comoară. O comoară. Şi când a vrut să schimbe tonul, a apăsat pur şi simplu o pedală.

— Retrage-ţi cuvintele.

— Mi le retrag.

Nu avusese niciodată pe cineva asemeni ei. Toate femeile din trecutul lui, toate acele Tricia, Maude şi Amanda, aventurile lui sexuale, snoabele de Dallas şi studentele zvăpăiate, curvuliţele mute, soţiile de directori, vânzătoarele ahtiate după bani, dansatoarele, secretarele cinice şi târfele de doi bani; toate păleau în faţa lui Devi. Chiar şi cele pe care le avusese la Londra şi New York nu erau marfă adevărată, ci importuri, ţărăncuţe la inimă, păcătoase cu trupul şi nu cu sufletul. Bărbaţii din capitale nu-şi împărţeau bucăţelele cele mai bune şi, deşi Rolf le era superior din toate punctele de vedere, Destinul îl ţintuise în Saint Louis. Oh, fetele din Saint

Louis! Dumnezeu îi era martor că pusese la bătaie toate talentele lui de Pigmalion ca să le educe; însă continuau să arate ca nişte scroafe şi să se poticnească în cuvinte. Nu ajungeau la degetul mic al lui Devi. Ea era împlinirea lui estetică, educabilă şi educatoare, la fel de strălucitoare ca şi oraşul Bombay şi, în docilitatea ei, mai veche decât Lumea Veche, un obiect excitant şi un înger de pus în ramă. În fapt, aproape se îndrăgostise de ea şi, dacă n-ar fi fost indiancă, ar fi mers mai departe şi ar fi făcut din el însuşi clovnul ei. Însă încerca din răsputeri să aibă grijă. Devi nu era doar la cuţite cu S. Jammu şi cu Prinţesa Asha Hammaker, era şi îngrozitor de indiscretă. Printre lucrurile lipsite de importanţă pe care le spusese peste tot erau faptul că Jammu aspira la inima primarului; că Asha, a cărei avere era de dată recentă, îl vâna şi pe Buzz Wismer; şi că ambele intrigi de dragoste sud-asiatice erau menite să pună în scenă o adevărată panică a imobiliarelor în ghetou. Interesant.

În ceea ce privea maşinile, îi plăceau cele mici şi rapide. Lotusul lui îl ducea într-o clipită de la Marriott pentru un somn lung de iarnă, şi în ziua de Thanksgiving, maşina lui, Ferrari, îi purtase pe el şi pe Audreykins la Club pentru câteva băuturi civilizate şi un mic show. Era un bărbat de familie, la urma urmelor. N-ar fi firesc s-o ducă pe Devi la Club. Erau prea mulţi acţionari la bar, şi Rolf, în ultimul timp, devenise extrem de sensibil faţă de acţionarii lui. Pentru prima oară în ani, situaţia lui financiară era incertă. Dacă vreunul dintre membrii clubului, care dădea pe gât pahare cu băutură, şi-ar fi pierdut încrederea în buna judecată a lui Rolf, de ce, atunci, nu ar fi putut şi alt membru şi următorul, şi următorul şi, curând, NYSE, şi Rolf însuşi s-ar fi găsit în situaţia să nu mai producă nici prăjitoare, nici sisteme de ghidaj inerţiale, să nu-şi mai aibă sediul nici în Regiune, nici în oraş, ci să trăiască permanent în Barbados şi Lincolnshire, şi nu în Ladue. Era mai bine să n-o aducă pe Devi. Acestor babalâci le plăcea Audreykins, şi de ce nu?

Chester (3,7%) Murphy s-a plimbat încoace şi încolo şi a mărturisit că Audreykins arăta foarte bine azi, aşa cum arăta întotdeauna, în ciuda faptului că Armani-ul pe care-l purta era croit pentru o femeie, cu un al treilea umăr plasat undeva în vecinătatea celei de-a cincea vertebre. Ieşind din încăpere ca să-i lase pe ea şi pe Chester să converseze despre Peace, Hope şi Charity, Rolf i-a dat un telefon amoros lui Davi la Marriott. Sfârşi prin a acoperi receptorul, încă fierbinte de la respiraţia ultimului apelant, cu sărutări. Când a revenit, a văzut-o pe Audreykins sorbind vorbele înţelepte ale Starului Baseball-ului, care purta un blazer verde, doar o nuanţă mai deschis decât blazerul pe care-l purta Rolf însuşi, ca să nu mai spunem că Starul era prieten cu Julian (5,5%) Woolman şi Chuck (creditor major) Meisner, a găsit oportun să viziteze barul pentru încă un pahar. Cui pe cui scoate. Avea o senzaţie ciudată că inhalase apă. Doze repetate de The Glenlivet erau singurul remediu cert. Muşchii îl dureau mai puţin atunci când erau înecaţi în alcool, deşi sentimentul de revoltă îl stăpânea încă. Răceala asta o luase din cauza lui Audreykins. În urmă cu două săptămâni, ea fusese o adevărată fabrică de mucozităţi, peste măsură de sârguincioasă, în schimbul de noapte, şi îşi smiorcăise nasul iarăşi şi iarăşi ca şi când ar fi jelit. Barbie, se pare, o infectase. Rolf observase că al treilea umăr Armani al ei migrase în regiunea subsuorii drepte. Draga de ea. Clubul zumzăia fără oprire în după-amiaza însorită.

— Cum te simţi? întrebase Audreykins o oră mai devreme, când rătăceau prin cartierul de afaceri de prost gust din Webster Groves.

— Excelent, mulţumesc, zise el.

— Cu atât mai rău, zise ea fără prietenie.

— Oh, nu e vorba de răceală, minţi el. Ci de gândul la un alt prânz cu Martin şi Barbie şi răsfăţata. Băgând în viteza a patra pentru marea curbă din Lockwood Avenue, era satisfăcut s-o vadă apăsând pe o pedală de frână imaginară. Cred, continuă, că ar trebui să-i mulţumesc lui Dumnezeu că părinţii tăi sunt în Pago Pago.

— Nu înţeleg de ce aduci vorba despre asta acum. Am fi putut merge la Club.

— Numai că atunci Martin ar fi spus: „Oh, ce ziceţi despre Saint Louis Club, în loc? Oh, au o cină tradiţională, hm, gâscă, curcan, şi celelalte. Vă interesează? Martin credea că noul Saint Louis Club era cel mai select loc în oraş. Rolf reuşise o imitaţie grozavă a lui Martin.

— Şi este Noua Zeelandă şi nu Pago Pago.

— *Mea culpa*. Privi spre stânga şi zări Sherwood Drive, îndepărtându-se rapid. La naiba, de ce n-ai spus nimic?

— Hm, a zis ea. Rolf se încruntă. Sigur că nu-i spusese nimic. Ea nu-i dădu nici o mână de ajutor.

— În cazul ăsta, trebuie să ne întoarcem, nu-i aşa? La treizeci de metri de pasajul peste calea ferată, coti brusc, sărind peste bordură cu o mişcare bine gândită. Ambalând motorul, băgă Ferrariul în viteza a doua, şi traversă linia mediană a şoselei. Cauciucurile muşcară din asfalt. Maşina mai acceleră o dată sub pod şi pe Sherwood Drive, în vreme ce Audreykins tremura ca o frunză.

Aproape se urcă pe zidul de cărămidă din faţa casei lui Probst. Rolf îşi consultă ceasul Tourneau. Trei fără douăzeci. Nu intenţionase să fie atât de punctual. Audreykins bătu de câteva ori, copilăreşte, la uşa principală („Suntem noi!“), iar Martin îi văzuse, probabil, venind fiindcă uşa se dădu imediat de perete. Îi invită înăuntru, luă mâna lui Audreykins şi, zâmbind cu admiraţie, îi depuse un sărut pe obraz. Se întoarse.

— Rolf. Bună. Purta un pulover roşu intens şi pantaloni de culoare închisă.

— Mă bucur să te văd, Martin. Aşa era. Martin arăta groaznic, cu ochii umflaţi şi părul în dezordine. Rolf se simţea deja mai bine.

Audreykins vorbea cu Barbie în şoaptă şi, când Rolf le zări împreună, dispoziţia lui se întunecă din nou. Soţia lui pălea când stătea alături de

sora ei. El o împinse în lături şi se înclină ca să primească sărutul lui Barbie.

— Barbara, dragă. Îi dădu o îmbrăţişare scurtă, strategică, pe la spate.

— Doamne, Dumnezeule!

El se îndreptă.

— Poftim?

— Rolf, dă-mi voie să-ţi iau paltonul. Martin se învârtea în jurul umerilor lui, iar el îşi scoase haina. Barbie era fata cu vino-ncoa'. El avusese parte de cealaltă soră.

Femeile se îndreptară spre bucătărie. Martin vârî cu greu hainele în debara, în care Rolf recunoscu haine care datau de pe la jumătatea anilor '60. Un hanorac auriu îi atrase, în mod deosebit, atenţia. Look-ul marţian. Martin Marţianul.

— Hainele astea vechi ocupă tot spaţiul, nu-i aşa? zise el răutăcios.

Martin renunţă, lăsând paltonul şi fularul lui Rolf agăţate peste celelalte şi închise uşa în grabă.

Intrară din nou în sufragerie şi se opriră în faţa şemineului, unde surcelele trosneau sub buştenii uzi. Un curent de aer învălui genunchii lui Rolf. Martin şi Barbara decoraseră camera de când o văzuse, în august, şi îi era imposibil să înţeleagă de ce nu puseseră mochetă. Era la fel de confortabilă ca şi o blestemată de catedrală. Martin aţâţă focul cu un vătrai. Lumina soarelui, bătând în verde din cauza iederii care invada totul, proiecta dâre de culoare pe ferestrele de pe peretele dinspre vest. Sub ele se afla un loc de stat, acoperit cu perne de un galben-pal, iar în dreapta lui Rolf, un pian, la care Barbie putea să cânte cu mai mult sentiment şi cu mai puţină precizie decât Audreykins. Barbie avusese fără doar şi poate control deplin asupra redecorării. Pe peretele de deasupra sofalei, unde Martin agăţa reproduceri de tot felul, de fazani şi de setteri, ea instalase o serie de naturi moarte peste măsură de mari, toate de acelaşi autor. Tablourile dominau încăperea. Primul reprezenta un ananas tăiat în

două, cu coaja striată ca o gabardină şi miezul ca un tul galben. În celălalt erau banane, banane babane pe o mare de griuri şi alburi, şi în al treilea, o – ce? Un kiwi. Tăiat în patru, de culoarea smaraldului, cu pete închise, arăta ca un animal marin. Privea cele trei tablouri cu un aer întunecat. Încăperea era rece şi sumbră. Nu se simţea bine.

Martin îşi scutură praful şi cenuşa de pe mâini, iar Rolf închise ochii. Individul avea să-l întrebe cum îi mergeau afacerile. În mod invariabil, măgarul punea întrebări despre afaceri. Aşteptă. Întrebarea nu sosi. Deschise ochii şi-l văzu pe Martin încruntându-se.

— Ai avut o zi plăcută? întrebă Rolf, sigur că nu avusese.

— M-am dus la meciul Webster-Kirkwood, cam asta e tot.

— Luisa te-a dus?

Martin tuşi şi figura lui deveni şi mai sumbră.

— Nu, este plecată de acasă weekendul ăsta.

— Nu vine în seara asta? *Ce* păcat.

— Cu ce te pot servi, Rolf?

— Scotch, dacă ai, Martin. De parcă ar fi putut să nu aibă.

Martin se îndepărtă şi se întoarse câteva clipe mai târziu cu paharele pline. Ridică paharul.

— Un Thanksgiving fericit!

— Aşa să fie! Se întoarse posomorît spre şemineu. Unul dintre buşteni trosni. Frumos foc ai aici.

— Barbara l-a făcut, spuse Martin, cu o faţă inexpresivă.

— Unde sunt fetele?

— Sunt în bucătărie.

— Şi Luisa?

— Îşi petrece weekendul împreună cu prietenul ei.

Rolf ridică privirea din pahar. Ochii lui Martin erau sticloşi.

— Mărturisesc că sunt surprins, Martin.

— Hai să mergem să ne uităm la fotbal, Rolf.

— Într-adevăr foarte surprins.

Ieşiră din living şi se uitară la fotbal. Martin refuză să admită că Rolf era bolnav. Nu că Rolf ar fi avut nevoie de înţelegere, dar în camera familială, în vreme ce hominizi Bears se confruntau cu hominizi Jets[4], începu să simtă ca şi când ar trebui să stea în pat, cu pătura lui electrică, o sticlă de *cheer*, şi televizorul dat pe cel mai explicit dintre canale. Fotbalul nu era sportul lui preferat. În bucătărie, fetele sporovăiau *ad nauseam*, şi soarele care apunea strecura prin ferestre un fel de lumină claustrofobică. Dintr-odată lumina se stinse. Era noapte, deşi oarecum, cerul de deasupra oraşului Chicago încă strălucea, norii erau încă roz şi violet. Fusese meciul înregistrat? Rolf se cufundă tot mai adânc în fotoliul îmbrăcat în catifea. O durere nesuferită îi cuprindea pieptul. Tuşi.

— Ai răcit? Martin îl privea cu severitate.

Încercă un zâmbet, dar observă că, de fapt, i se spunea să pună mâna la gură.

— Da. Aruncă spre Martin o tuse bine concentrată.

Audreykins apăru în pragul uşii, cu al treilea umăr al ei, acum un alt sân, şi anunţă cina. Rolf ghici că trebuie să fie cel puţin ora opt. Se uită la ceas. *Cinci-treizeci*! Casa asta era o casă de nebuni!

Barbie făcuse, totuşi, o treabă foarte bună. Curcanul se odihnea pe un platou în faţa scaunului lui Martin, şi pe faţa de masă albă se găseau vase de argint şi tăviţe încărcate cu iguane, mazăre şi porumb fiert, garnitură de ciuperci, sos aburind, ceva greu de definit, şi cartofi piure mărunţiţi grosolan. O sticlă de Muscadet de calitate superioară stătea pregătită. Rolf o ajută pe soţia lui să se aşeze, având grijă să n-o atingă, şi-şi luă locul de partea cealaltă. Îşi frecă mâinile.

— Excelent!

— Barbara a pregătit o budincă de scoici pentru voi, spuse Audreykins.

— Pentru mine? Se încruntă. Faţa lui Audreykins era pierdută în flăcările lumânărilor. Nu ştia că nu-i plăceau scoicile? Cu siguranţă ştia. Trebuie să fie o greşeală, zise el. Nu… budincă de prune? Care îi plăcea la nebunie.

— Nu-ţi plac scoicile? zise Barbie, făcând ochii mari cât scoicile.

— Oh, nu mă *deranjează…*

— Rolf! ţipară lumânările. Te rog să fii politicos. Le-a pregătit special pentru tine.

— Te rog să te serveşti, gânguri Barbie. Ia mai mult.

În vreme ce Martin se concentra să nu-şi taie un deget cu cuţitul, Rolf luă o porţie zdravănă de budincă şi o aşeză în farfurie. Va fi nisipoasă. Scoicile sunt totdeauna nisipoase.

Celelalte boluri făcură ocolul mesei şi Martin încărcă fiecare farfurie cu felii tăiate cu cuţitul zimţat. Rolf se găsi faţă în faţă cu câteva kilograme de tradiţie. Tuşi asupra lor, modul lui de a le binecuvânta. Politicos, apoi, pentru Barbie, îşi afundă furculiţa în budincă şi luă o înghiţitură.

Ah!

O scoică grasă, şi nisipoasă, pe deasupra.

Nimeni altcineva nu mânca. Se uită în sus. Audreykins îşi drese glasul. Doamne Dumnezeule! Tocmai avea să spună rugăciunea.

— Poate că ar fi bine să ne ţinem de mâini, zise.

Ar fi putut să spună rugăciunea, mai degrabă decât să înghită scoica. Se întinse după şervet, dar îl aşteptau să li se alăture în ritualul idiot al ţinutului de mâini. Îşi întinse braţele şi se crispă, pe măsură ce mâna lui atinse mâna dreaptă a lui Martin, care era periculos de încordat. Dar mâna lui Barbie era mică şi musculoasă, şi caldă.

— Doamne, spuse Audreykins cu o voce tremurătoare. Binecuvântează mâncarea pe care suntem pe cale s-o mâncăm…

Îşi strecură degetele printre degetele lui Barbie spre zonele umede ale palmei şi strânse cu putere.

— Îţi aducem mulţumiri pentru o nouă recoltă. Pentru bunătatea harului tău şi darurile din preajma noastră, binecuvântările familiei şi ale căminului…

Ea răspunse cu o strângere a mâinii, înfigându-şi diamantul în pielea şi osul lui. Ce comoară era. El nu slăbi strânsoarea. Ea o slăbi pe a ei.

— De asemenea, ne aducem aminte de Pelerini, şi de primul Thanksgiving, şi de Miles Standish[5], şi de indieni, de ajutorul tău plin de iubire în vremuri de nevoie…

A fost o rugăciune de toată frumuseţea pentru clasa a treia. Mai mestecă o dată scoica, scrâşnind din dinţi. Mângâie palma Barbarei cu degetul mare. Ea îşi trase imediat mâna.

— …împreună cu mama şi cu tata din Noua Zeelandă şi cu Luisa şi cu Bill şi Ellen, şi în New York, în New York… Inevitabil, se bâlbâia. Astfel, ne rugăm.

Degetele lui se strecurară pe după vasul cu sos ca să atingă degetele Barbarei. După care, tuşi tare şi fără avertisment.

— Vie Împărăţia Ta, facă-se Voia Ta…

Şi-ar fi dorit să ţină cu toţii ochii închişi. Şi-ar fi dorit ca scoica să se izbească de farfurie. Să fi terminat cu ea, în orice caz.

— Şi ne păzeşte de cel rău, amin!

— Amin, lătră Martin bătând din palme. Rolf, de ce nu faci tu onorurile cu vinul?

Nimeni nu scoase nici o vorbă în vreme ce el umplu paharele. Scoica ateriză printre cartofi. Audreykins îşi suflă nasul şi purtă un dialog tăcut cu Dumnezeu, care părea că-şi găsise locul în batista ei. Seara era pe cale să devină o amintire de toată frumuseţea. Fără răsfăţată lucrurile deveniră ceva mai ostile.

— Păcat că Luisa n-a putut să vină, zise. Apropo, un *vino* delicios. Nu m-ar fi deranjat să-i întâlnesc cavalerul.

— Nu mai vorbi aşa, şoptiră lumânările.

Barbara îi aruncă un zâmbet sinistru.

— A spus că-i pare rău că nu te vede.

— Într-adevăr? Foarte drăguţ din partea ei. Rupse felia de piept şi întinse pielea în mod ornamental deasupra budincii. O aventură nouă, nu?

— Da, zise Martin. Ai suficient sos?

— Berechet, mulţumesc.

După ce s-a îngrijit de devierea conversaţiei, şi-a îndreptat atenţia asupra mesei, umplându-şi stomacul, în vreme ce Martin umplea timpul cu unul din pompoasele lui monologouri tehnice. Ca subiect pentru seara aceea alesese obscenitatea numită Westhaven. Rolf a arătat cu cuţitul spre el în repetate rânduri, în semn de aprobare. *Da*, era un spaţiu comercial fabulos de mare. *Da*, reprezenta o adevărată investiţie din partea băncilor din afara oraşului. *Da*, va modifica fără îndoială structura economică a zonei. *Da*, vor trece o sută de ani până când ghetourile se vor dezvolta atât de mult. *Da, da, da* – Martin nu avea nici o idee despre planurile grupării Hammaker. Încă i se mai părea că dezvoltarea spre vest a regiunii va fi fără sfârşit. Unchiul Rolf, fiind informat despre iminenţa schimbării valorii proprietăţilor terenurilor regionale, şi-a pus la bătaie cele douăsprezece cvartale din North Saint Louis, atâta vreme cât cotele erau favorabile, şi savura conferinţa acestui expert în problema viitorului economic al regiunii. Îndată ce Barbara s-a pregătit să strângă masa, totuşi, impulsurile sale romantice izbucniră din nou.

— Te deranjează dacă folosesc telefonul tău, Martin?

— Te rog, nu e nici o problemă. Martin arătă cu capul spre bucătărie.

— Telefonul din birou. Trebuie să-l sun pe omul meu care se ocupă de afaceri.

— De Thanksgiving?

— Pieţele sunt deschise mâine.

— Nu te opreşti o clipă, nu? Lumina este deasupra scărilor.

Biroul era umplut cu mai multe cărţi decât ar fi putut citi Martin Probst în cinci vieţi. Erau acolo scaune cu fundul lat, o cuvertură în nuanţe de verde şi auriu, o fotografie a Barbarei tânără, într-o ramă cromată, pe birou. Frigul de la etaj îl învioră pe Rolf. Rotindu-se în scaunul lui Martin, anticipând telefonul, răsfoi hârtiile îngrămădite pe birou şi pe jos de-a lungul rafturilor cu cărţi. Westhaven, Westhaven, Westhaven. Ridică telefonul şi formă numărul. În timp ce suna, răsuci cheia din sertarul de jos şi-l deschise.

Înăuntru erau scrisori. Le răsfoi. În capăt, găsi trei pachete legate cu panglici gri. Scrisori de dragoste?

Fu dezamăgit să recunoască scrisul Barbarei, dezamăgit că scrisorile nu erau de la altcineva. Dar alese una dintre misivele mai groase din mijlocul pachetului şi o puse în buzunarul de la piept. Îi putea fi de folos cândva.

Telefonul lui Devi continuă să sune. Unde Dumnezeu putea fi? Împinse sertarul la loc şi scormoni printre hârtiile de pe birou. Găsi o grămadă de pagini din ziarul *Post*, o duzină bună, cu figura răsfăţatei pe fiecare dintre ele. Ce clovn ar păstra atâtea exempare? Avea nasul mamei ei. Tuşi nefericit.

Devi răspunse cam după douăzeci de apeluri.

Spuse că fusese în baie. Vreme de douăzeci de apeluri? Spuse că s-ar putea să fie răcită. Rolf se încruntă. Dar ea deja nu se simţea bine, doar auzindu-i vocea, şi poate că ar putea să treacă pe la ea? Rolf o asigură că asta era cât se poate de plăcut pentru el. Ar putea chiar să-i aducă mai multe mici dovezi ale…

Ea făcu un zgomot de sărut şi închise. Evident, nu era în toane prea bune.

Oprindu-se în capul scărilor, înainte de a coborî, Rolf observă o luminiţă slabă în dormitorul gazdei şi se întrebă dacă răsfăţata nu era cumva ascunsă acolo, la urma urmelor. Pe nesimţite, cercetă locul. Dormitorul era gol. O lumină ardea deasupra toaletei Barbarei.

De jos, din sufragerie, auzi un murmur slab, asemeni susurului fericit al apei într-o fântână. Auzi limpede vocea lui Audrey. Murmurul se repetă. Urmară râsete.

De pe toaletă culese un pieptene al Barbarei, dar îl puse la loc, de teamă că ar putea să-l podidească plânsul când l-ar mirosi. Atinse pe rând sticluţele ei cu parfum. Observă nivelurile diferite ale lichidelor din ele, devenind martorul unui continuum de cumpărături şi folosiri, unei selecţii şi modificări a mirosului unic al acestei femei, unic în întreaga lume. În spatele toaletei, printre sticle cu loţiuni şi borcane cu creme se afla un triptic cu fotografii recente ale fetei. Rolf se cutremură şi privi fix şi Luisa se uită fix la el, blondă şi deschisă, ca o fată din genul celor reţinute, dintre cele pe care nu le puteai atinge.

Dar asta era caraghios. Cu un gest brusc, se lepădă de acel fior şi deschise sertarul de jos al toaletei. I se oferea o bogată gamă de lenjerie. Alese o pereche de chiloţi negri şi-i atinse de obraz, mirosindu-i. I s-ar potrivi lui Devi? Cu siguranţă, i-ar veni de minune.

1. *Pi-o-nie-rii*
Cred că sunt foarte mari,
Dar cu cât sunt mai mari,
Cu atât cad mai tare.
2. E în regulă,
E OK,
Oricum vă vom bate,
Măi flăcăi.
3. Rasă de câini.

4. Bears şi Jets, echipe de fotbal american.

5. Colonist britanic în America. Angajat de pelerinii englezi să-i însoţească în drumul spre Lumea Nouă (1620), a devenit lider militar şi politic în primii ani ai colonizării.

7

Luni noaptea, sărbătoarea trecuse. Jammu aprinse farurile când trecu pe banda din mijloc a Autostrăzii 40. Stâlpii gardurilor autostrăzii ţâşneau în exploziile de lumină albastră. Mergea cu optzeci de mile la oră.

Ziua începuse cu un telefon de la Nelson A. Nelson, preşedintele Consiliului Poliţiei. Nelson tocmai aflase că, din septembrie, recrutase 190 de negri şi doar 35 de albi.

— Şi…? zise ea. Nelson murmură ceva vreme de câteva secunde înainte de a pune întrebarea.

— Nu crezi că există o inegalitate aici?

— Oh, da, zise ea. Treizeci şi cinci era prea mult. Albii reprezentau cel mult zece la sută dintre aplicanţi.

— Şi de ce, vru să ştie Nelson, sunt atât de puţini albi printre aplicanţi? Jammu promise o investigaţie temeinică. Urmară telefoane de la ceilalţi membri ai Consiliului. Chiar şi suporterii ei erau furioşi, deşi în august sprijiniseră în unanimitate propunerile ei de a spori mâna de lucru. Acum, că se ţinuse de cuvânt, o tratau ca pe o idioată, o fetiţă rea. A fost nevoie de un adevărat efort să rămână ipocrită. O şedinţă era programată pentru miercuri.

După masă, Oficiul pentru Buget şi Finanţe şi-a deschis ghişeele pentru a dezvălui, fără nici un pic de ruşine, o „eroare“ de 2,4 milioane de dolari. Consiliul îi transferase jurisdicţia asupra oficiului lui Jammu, în

luna august. Acum îşi dădea seama că făcuse o eroare tactică asumându-şi responsabilitatea pentru finanţe înainte de a-şi întări controlul asupra operaţiunilor. Funcţionarul de la contabilitate, Chip Osmond, unul dintre oamenii lui Rick Jergensen, devenise foarte imprudent în golul de putere. Rick Jorgensen sperase să fie numit şef, în iulie, „eroarea“ avea o notă de dispreţ. Şeful auditului municipal îşi făcu apariţia într-un nimb de superioritate împreună cu un director de buget, Randy Fitch, care-l urma îndeaproape. Osmond trimise toate registrele în biroul ei, pe un cărucior, şi cei patru se ciondăniră şi-şi schimbară opiniile în timpul cinei până seara târziu. În cele din urmă, Jammu îşi pierdu răbdarea şi declară, pur şi simplu, că primarul va trebui să adauge cei 2,4 milioane de dolari la bugetul ei.

Inspectorul de la audit zise:

— Ce să spun, veşti bune!

Osmond o sună pe soţia lui acasă.

Randy Fitch râse.

Inspectorul spuse că primarul nu avea să fie de acord. Jammu ştia însă că da.

Randy Fitch continuă să râdă.

Tipii îşi închideau genţile-diplomat când Singh intră în birou.

— Tu cine mai eşti? întrebă funcţionarul de la audit.

— Omul de serviciu, răspunse Singh, aprinzându-şi una dintre chestiile lui aromate. Jammu l-a certat îndată ce rămaseră singuri. Răspunsul lui:

— Administraţiei tale îi lipseşte aroganţa.

Ajungând în autostrada Kings, ieşi pe la Barnes Hospital. O ambulanţă trecu pe lângă ea, în tăcere. Telefonă centralistei.

— Maşina Unu, a zis, sunt acasă în noaptea asta.

— OK, Maşina Unu.

Parcă Maşina Unu într-o zonă de încărcare şi-şi ridică gulerul hainei. Cerul avea o întunecime urban-portocalie, aerul îi lăsa un gust metalic pe limbă. În aleea din spatele apartamentului ei, doi ospătari homosexuali de la Balaban ţipau unul la celălalt.

Înăuntru, îşi sortă corespondenţa şi-şi ascultă mesajele telefonice. Numai Gopal o sunase. Vorbise în marathi, amestecat cu termeni englezeşti codificaţi. A spus că a văzut un camion plin cu mere într-o parcare goală de lângă Soulard Market. Dacă s-ar putea ca poliţia să fie atentă. *Merele* însemnau cordită.

Jammu scoase o sticlă cu vodcă din frigiderul cu două uşi şi copanele rămase de la cina de Thanksgiving cu primarul. Geamul uneia dintre ferestrele dormitorului zdrăngăni în ritmul publicităţii de la televizorul de la etaj. Şi-a scos pantofii, s-a întins pe pat şi a deschis plicul, Federal Express, primit de la serviciul de monitorizare a presei Burrelle, biroul din New Jersey. Plicul conţinea un teanc substanţial de tăieturi din ziar, o creştere faţă de săptămâna trecută. Remontată cu o înghiţitură de vodcă, se uită pe ele.

ST. LOUIS ESTE GAZDA CONVENŢIEI FEROVIARILOR
Dividendele de la SW Bell în scădere
Iepuraşi de zăpadă, un musical, în premieră în Midwest
Scad dividendele de la SW Bell
Muzeul St. Louis achiziţionează două tablouri de Degas
Se schimbă vremurile la Ripleycorp
RIPLYCORP SE VA DIVERSIFICA
Parker va fi şeful Comisiei Cheese

A despăturit un articol lung din *New York Times,* de Erik Tannenberg, care o dusese la un prânz la Anthony, cu zece ani în urmă.

În aceeaşi zi, proprietatea dlui Hutchinson, din suburbia oraşului Ladue, a fost supusă unui tir automat de către un elicopter care survola zona. Două zile mai târziu, turnul principal de transmisie al staţiei KSLX a fost scos din funcţiune timp de cinci ore, de un al treilea atac, de astă dată cu grenade de mână…

În atmosfera tensionată, atenţia s-a concentrat asupra şefului poliţiei oraşului St. Louis, S. Jammu, care la mijlocul lunii iulie îşi părăsise postul de Şef al Poliţiei din Bombay, India, pentru a deveni Şeful Poliţiei din St. Louis.

Colonelul Jammu, o femeie de 35 de ani, care şi-a păstrat cetăţenia americană, a stârnit un viu interes, în 1975, ca arhitect al „experimentului în libera iniţiativă“, un atac al poliţiei împotriva corupţiei din sectorul particular.

La început, mulţi lideri civici şi-au exprimat scepticismul faţă de faptul că doamna Colonel Jammu, ca femeie şi ca persoană familiarizată cu legile americane, ar putea să se adapteze noului ei rol. Dar cu o inteligenţă care a redus la tăcere toate aceste critici, a pornit la revigorarea Departamentului de Poliţie şi la transformarea acestui post de Şef într-un program politic.

Vizibilitate Mare

Colonelul Jammu, care are un master în economie de la Universitatea din Chicago, a făcut din vizibilitatea sa personală o marcă. A apărut în mod regulat prin tot oraşul şi a vorbit despre diverse subiecte precum planificarea familială şi legislaţia privind controlul armelor.

La jumătatea lui septembrie, poliţiştii care patrulează au început să afişeze la chipiuri insigne albastre, aluzie la „St. Louis Blues“, porecla poliţiei, inspirată de popularul serial de televiziune *Hill Street Blues*.

Deviza a apărut, de asemenea, pe etichetele donate de oamenii de afaceri locali şi lipite pe maşinile de patrulare ale poliţiei…

Chiar înainte de începerea atacurilor, Colonelul Jammu a cerut şi a primit aprobarea să sporească forţele de ordine cu 30%. Liderii societăţii civile au fost uimiţi de creşterea proiectată, dar s-a dovedit că doamna Colonel Jammu şi-a impus, cel puţin pentru moment, punctul de vedere.

Cifrele pentru al treilea trimestru al anului arată că rata de arest a oraşului a sărit de 24% per total şi de 38% la crimele violente.

Tribunalele şi biroul procurorilor au promis să coopereze, aranjându-se să modernizeze sistemul judiciar şi să reducă în mod substanţial perioada nesfârşită de aşteptare dintre arest şi judecată.

Acest lucru a permis Uniunii Americane a Libertărţilor Civile să înceapă o acţiune în cadrul Curţii de Apel a Statelor Unite, cerând un ordin de restricţie care ar îngheţa perioada medie de aşteptare la media prezentă, până când procurorul va putea să demonstreze că dreptul la procesul legal nu este violat.

„Suntem speriaţi“

Charles Grady, purtătorul de cuvânt al filialei locale a ACLU, a declarat că „oficiul drepturilor civile din Saint Louis nu este în nici un caz capabil să facă faţă la tot ceea ce se petrece de când Jammu a ocupat funcţia de Şef al poliţiei. Suntem speriaţi.“

Vorbind la o adunare a studenţilor de la Washington University, săptămâna trecută, dl Grady şi-a reînnoit cererea pentru demiterea lui Jammu, subliniind importanţa „dreptăţii indiene pentru indieni, a justiţiei americane pentru americani.“

S-a oprit din lectură. A aruncat la coşul de gunoi copanele mâncate pe jumătate şi a băut mai multă vodcă. Cu două săptămâni în urmă, aceste tăieturi de ziar încă o amuzau şi o edificau; acum îi făceau rău la stomac. Reporterii ştiau prea mult. În tonul lui Tannenberg existau implicaţii înşelătoare de informaţii, în indiferenţa cu care aruncase termeni ca „vizibilitate“ şi „inteligenţă“. Tannenberg cunoştea genul ei. În New York n-ar fi orginială. Superficialitatea tratamentului lui îi ţinea, deopotrivă, pe ea şi oraşul St. Louis, aproape, admiţând posibilitatea ca ea să-i păcălească pe aceşti *midwesterners* – este nevoie de tot felul de oraşe ca să faci o naţiune – în vreme ce-i asigura pe cititorii din New York că totul era în ordine, că naţiunea, ca întreg, era reglementată…

O maşină opri în stradă. O portieră se trânti. Jammu se duse în living şi privi printr-o despărţitură dintre lamelele de la storuri. Zăpada cădea, părând că urcă în vreme se rostogolea prin luminile străzii şi farurilor taxiurilor. Ştergătoarele taxiurilor murdăreau zăpada care se topea. Se auzi soneria de la intrare.

Lakshmi? Devi? Kamala?

Deschise uşa şi Devi Madan păşi înăuntru. Părul ei era strâns sub gulerul unui palton lung, din blană de vulpe.

— Mă aşteaptă un taxi, zise.

— Poţi să-l expediezi. În cartier sunt destule.

— Nu.

— Dă-i liber.

Davi trânti uşa în urma ei. Jammu puse deoparte vodca, clătinând din cap, şi aprinse focul sub ceainic. Devi Madan făcuse o greşeală fundamentală în viaţa ei, când, fără ştiinţa părinţilor, răspunsese unui anunţ din *The Bombayite* („Cel Distractiv“)

FETELOR!

Sunteţi *drăguţe*? Sunteţi emancipate-responsabile? Câştigaţi bani buni făcând modelling pentru reviste din SUA-Japonia-Franţa, cu referinţe complete.

Devi zgâlţâi clanţa. Jammu traversă bucătăria şi-i deschise.

— Dă-mi mie paltonul, zise. Devi înălţă din umeri.

— Nu. Încercă să-şi scuture părul pe spate, dar părul nu se mişcă, gulerul rămase lipit de cap. Mâinile ei înmănuşate tremurau şi căutau uşurare în atingerea feţei, faţa ei cu trăsături deosebite, dar nu găsi nimic.

— Ce faci? întrebă Jammu.

Devi se lăsă pe o sofa şi-şi ascunse călcâiele ude între perne. Îşi scoase mănuşile şi le împături.

— Ce să spun?

— Ai ajuns devreme. Nu primi nici un răspuns. Aşteaptă aici.

Seiful era sub tejghea, în bucătărie. Cheia de siguranţă şi heroina intactă pe care o adusese din Bombay erau ascunse în Illinois. Aici avea 6%. Formă combinaţia seifului, apăsă pe mâner şi scoase sertarul. Ţevile de gaz se zăreau printre rafturile pe care erau puse drogurile şi paşapoartele, gata să ia foc dacă cineva ar fi forţat încuietoarea. Sătulă de vizitele frecvente ale lui Devi, Jammu nu-şi mai dădu osteneala să mai calculeze cantitatea obişnuită, ci reveni cu un săculeţ de 50 de grame.

Sufrageria era cufundată într-un parfum înecăcios. Davi smulse săculeţul şi se închise în baie.

În vreme ce ceainicul se încălzea, Jammu dădu la o parte perdelele din mica bucătărie şi ridică storurile. Zăpada se adunase pe partea exterioară. În alee, se auzi zdrăngănit de sticle. Un funcţionar de la Balaban aruncase nişte sticle la gunoi. Stând pe vârful picioarelor, se întinse după ele. Umărul lui se agită. Ceva se izbi, răsună, se sparse. Spărgea sticlele una de alta.

Davi ieşi din baie cu pardesiul pe braţ şi geanta în mâini.

— Vreau să rămân aici la noapte, zise.

Jammu se aşeză pe sofa şi turnă ceaiul.

— Mă trezesc la cinci şi jumătate.

— Pot să dorm pe divan. Ai o ţigară?

Jammu arătă spre bucătărie. Pe frigider.

— Vrei o ţigară?

— Nu.

Tinereţea lui Davi era evidentă. Avea douăzeci şi unu de ani. În Bombay, Jammu ar fi prosperat cu mâna de lucru, având grijă de fetele ei în loc să le folosească până când se uzau. Făcuse ordine în obiceiurile lui Davi, se ocupase de banii ei, îi dăduse o sumă fixă şi plătise pentru asistenţa medicală lunară. Acum, în St. Louis, încerca să o vindece de droguri.

Devi se întoarse, inspirând adânc şi fluturându-şi buzele.

— Astea-s stătute.

Jammu râse.

— Ale tale unde-s?

— M-am lăsat ieri. Sunt Săgetător. Scutură scrumul pe covor. Tu ce eşti?

— Leu, bănuiesc.

— Când te-ai născut?

— Pe 19 august.

— Eşti aproape la graniţa dintre zodii. Ziua mea este săptămâna viitoare. Marţi. Văzu ceaiul şi se strâmbă. N-ai nimic altceva?

Jammu dădu din nou din cap spre bucătărie şi privi cu un aer sumbru spre ceaşca şi farfuria din braţele ei. Voia să doarmă. În bucătărie se auzi fâsâitul unei sticle de bere. Devi se întoarse cu o sticlă de Amstel Light şi o ţigară, într-o mână, şi un borcan cu măsline în cealaltă. Bău din sticlă şi Jammu tresări văzând cât de aproape de ochi era ţigara.

— Asta înseamnă nouăzeci şi cinci de calorii, dar toate sunt carbohidrate. Până acum, m-am menţinut sub o mie. Încercă să-şi scoată o cizmă folosindu-şi celălalt picior, se dezechilibră, şi în cele din urmă şi-o scoase agăţând un călcâi de un picior al sofalei. Zâmbi şi clipi spre Jammu. Mai degrabă treizeci de măsline decât un martini. Este aceeaşi cantitate de calorii. Am descoperit ieri cum se socotesc câte calorii ai mâncat. Se numeşte calorimetru. L-a produs compania lui Rolf.

Făcu o pauză. Nu-i răspunde, îşi spuse Jammu.

— *Ard* mâncarea. O ard şi văd câtă căldură elimină. Devi îşi propti berea în mod periculos în balansoar şi trase de cealaltă cizmă. Aşa că am spus, *cum ard laptele*? Eram sigură că l-am prins. A spus că-l încălzesc până când dă în fierbere, după care îl fierb până arde. Mi-a trecut prin minte imaginea unor oameni de ştiinţă în halate albe stând grupaţi şi privind laptele arzând şi nu ştiu ce mi s-a întâmplat, dar am început să râd şi atunci el mi-a dat o palmă la fund. Se încruntă la chiştocul din mână.

— Spune-i să înceteze.

Zâmbind, Devi îngăimă o frază.

— Ce?

— O s-o împuşc pe nevastă-sa.

Jammu închise ochii.

— Glumesc doar.

— Nu-i deloc comic.

— Am spus doar că glumesc.

— Am spus că nu e comic.

O auzi pe Devi deschizând frigiderul. Se uită şi o văzu înfigându-şi linguriţa în borcanul cu iaurt.

— Exact între ochi, Audreykins!

— Nu te atinge de chestia aia, spuse Jammu.

Speriată, Devi se întoarse, cu ochii mari.

— De ce nu?

— Fiindcă aşa am spus eu.

Devi rămase înlemnită de nehotărâre, ţinând linguriţa plină deasupra borcanului. Jammu puse jos ceaiul. Închise uşa frigiderului, luă linguriţa din mâna lui Devi şi puse iaurtul înapoi în borcan.

— Ascultă, zise, probabil eşti epuizată. Am să chem un taxi şi poţi să te întorci, să dormi şi vom mai vedea. Vom vedea dacă vei putea să iei avionul spre Bombay de ziua ta de naştere.

Davi dădu din cap că nu.

— Este singurul meu prieten, zise.

— Un răsfăţat nenorocit!

Lovitura o prinse pe Jammu pe picior greşit. Se răsuci spre chiuvetă şi durerea izbucni asemenea unei mâini care răspunde din interiorul obrazului. Se uită în spate cu ochii aproape închişi.

Devi căzuse în genunchi.

— Este îndrăgostit de Barbie.

Ceva nu era în regulă. În mod normal, Devi era un mieluşel drogat.

— Te-ai drogat sau nu?

— Dă-mi voie să stau aici.

— Nu. Jammu o trase de păr şi o ridică în picioare. O singură lacrimă lăsă o dâră întunecată pe obrazul ei. Jammu chemă un taxi după care îi şterse faţa cu un şervet.

Devi se încruntă.

— Cât e ceasul?

— Pune-ţi cizmele. Jammu o urmă în living. Ai spus că Rolf este îndrăgostit de… altă femeie?

Devi dădu afirmativ din cap, trăgându-şi cizmele cu o indolenţă subacvatică.

— Barbie.

— Care Barbie?

— Ştii tu. Sora.

Jammu se simţi mai rău ca niciodată, îi era greaţă. Fu nevoie de un efort conştient să nu alerge la frigider să ia sticla de vodcă. Barbara Probst?

— Ne-am jucat de-a Martin şi Barbie. Devi se descheie la pantaloni şi trase de chiloţii negri. Ne-am…

— Încheie-te la pantaloni… zise Jammu.

O maşină claxonă în stradă. Devi stătu să i se aşeze pardesiul pe spate. Jammu îi puse geanta în mână.

— Nu pierde chestia asta.

Devi scutură din cap ascultătoare.

— O să fie bine.

*

Era vina subcontractorului. Betonul era ca un terci de ovăz lipicios. Era vina subcontractorului. Probst alergă de-a curmezişul fundaţiei proaspăt turnate de la Westhaven. Urmărea o dâră de urme de tălpi, încercând să-l prindă pe cel care le făcuse. (Fusese subcontractorul?) O peliculă de apă de ploaie acoperea betonul, în care se reflecta albastrul cerului, dar cerul nu era albastru, avea culoarea betonului. O pasăre roşie îşi luă zborul, ciripind ascuţit în limba ei. Probst continuă să alerge şi ajunse în vârful unui deal de beton care dădea spre o vale de beton. Urmele de paşi, imprimate în zăpadă, duceau spre o siluetă aflată undeva jos, în bazin. Era Jack DuChamp. Pasărea roşie se rotea pe cerul cenuşiu. „Martin!“ Strigătul venea dinspre Jack, dar părea un ţipăt de pasăre. Urmele paşilor îl conduseră pe Probst în vale. Când se apropie, văzu că Jack se înfundase în beton până la brâu şi că ochii lui erau acoperiţi cu o pojghiţă de sânge închegat. Erau scoşi, orbitele supte. Globii oculari fuseseră smulşi. Probst se opri şi Jack spuse „Martin?“ cu o voce înnebunită de groază. Probst nu putea vorbi. Îl prinse pe Jack de subsuori

ca să-l ridice, dar când îl ridică văzu că Jack nu avea picioare. Probst îl puse înapoi şi Jack gemu:

— Voi muri? Probst nu putea scoate nici o vorbă. Îşi puse mâinile pe fruntea lui Jack şi-i atinse din greşeală ochii. Erau moi. Păreau nişte sâni şi Probst începu să-i mângîie. Sfârcurile prinseră viaţă sub palmele lui.

— Nu poţi parca aici, domnu'. Nu fără permis.

Încerca să-şi lase maşina în parcarea postului KSLX din centrul oraşului.

Timp de cincisprezece ani parcase abuziv aici în timpul weekendului. Jim Hutchinson îl încurajase să facă asta. Parcarea era, de regulă, goală şi dacă paznicul îl întreba vreodată cine era, era de ajuns să menţioneze numele lui Hutch şi putea parca. Frână.

— Crezi că am o bombă în portbagaj?

— Tu ai spus-o, nu eu. Supraveghetorul avea o faţă plină de coşuri, faţa unui falsificator de duzină sau a unui comerciant de literatură pornografică. Se scobi în nas şi modelă ce scoase.

— Avem vreo problemă aici? Un poliţist negru îşi făcu apariţia.

— Tipul crede că poate parca aici, spuse supraveghetorul.

— Hei*, ascultă*… începu Probst.

— Aşa deci, care va să zică.

— Face „glume“ despre bombe.

— I-auzi. Poliţistul îl îndepărtă pe supraveghetor cu o mişcare a mâinii şi se aplecă atât de mult, încât puteai să-i simţi respiraţia cu miros de cafea. Cine sunteţi?

— Martin Probst, sunt un prieten apropiat a domnului Hutch…

— Afton Taylor, secţia întâi, recită poliţistul; saliva din gură îi plescăi. Mă bucur să vă cunosc, domnule Boabst, şi-acum vă rog să plecaţi cu maşina din această parcare… parcarea este restricţionată de şeful poliţiei, sunt sigur că vă daţi seama de împrejurări.

Probst închise ochii.

— Există suficiente parcări publice, domnule Boabst. Chiar suficiente. Unde credeţi că parchează restul lumii? Poliţistul Taylor făcu un pas înapoi şi arătă cu bastonul fluorescent spre stradă. Supraveghetorul făcu un semn delicat cu degetele în semn de rămas-bun. Nici unul dintre ei nu-l recunoscuse pe Probst, nici măcar numele.

Dimineaţă, plecase târziu. Aşteptase o veşnicie la coadă, la staţia de benzină din Webster (coada de la celelalte pompe se mişcase foarte repede), după ce tândălise prea mult acasă. Barbara se prefăcu uimită. Te duci cu Jack DuChamp?

— Da.

Se strâmbă.

— Jack DuChamp?

— Da. Cred, de fapt, că va fi plăcut.

— N-am nimic împotrivă, zise ea. Dar eu crezusem că a renunţat.

— Ei bine. Nu ştia niciodată ce să spună când îi descuraja un sentiment generos. Vom vedea. Nu-i menţionă visul. Dacă ar fi făcut-o, ar fi tras probabil aceeaşi concluzie la care ajunsese şi el, respectiv că se simţea vinovat în legătură cu Jack. Se simţea vinovat. Şi cu toate astea, amintirea sânilor îi rămăsese întipărită în minte.

În Market Street ocupă un loc de parcare în faţa unui hidrant, imaginându-şi că putea plăti amenda. Nu i-ar sălta maşina într-o zi de duminică.

Cerul scuipă câteva picături de ploaie când se apropie de stadion. Jack îl aştepta în haina lui de lână şi fularul lui bej în dreptul statuii Starului Baseball-ului, potrivit înţelegerii. Se legăna pe călcâie privind prietenos lumea indiferentă. Când îl zări pe Probst, expresia feţei lui nu se schimbă deloc.

— Îmi pare rău că am întârziat, zise Probst.

— Niiiiiici o problemă. Nici o problemă, nici o problemă. Jack râse cu glasul lui baritonal de comis-voiajor. Crezi că ar începe fără noi? Îi întinse

lui Probst un bilet, după care-l urmă până la porţile stadionului, mergând la câţiva centimetri în spatele lui. Braţul unei bariere se ridică în dreptul şliţului lui Probst.

— Sus de tot, zise Jack.

Deşi la cucurigu, locurile nu erau rele. În spatele lor, vântul sufla prin marginea de beton a stadionului, prin arcadele ornamentale, modelate după Marea Arcadă, ale cărei culmi se întindeau peste terenul din faţa lor, de un gri închis, foarte aproape. Cu picioarele ascunse vederii, părea să se ridice nu la o depărtare de şase străzi, ci chiar în piaţa din faţa stadionului, înălţându-se şi privind în jos spre gazonul albăstrui, unde echipele Cardinals şi Redskins erau angajate în luptă.

— Am ratat lovitura de deschidere! zise Jack. S-a înscris deja.

Probst îşi încrucişă braţele şi se aplecă în faţă. Big Red era la balon în propriul careu de 17 metri. Un început promiţător. Redskins în pantalonii lor roşii şi tricouri albe loviră balonul în margine cu o siguranţă nepăsătoare. Deja aveau titlul Diviziei Estice în vreme ce Big Red…

— Pasează-i lui Ottis, pentru Dumnezeu, murmură Jack. …Big Red, pentru al doilea an în competiţie, îşi apăra cu multă hotărâre locul patru.

Bumber, Brarkty-Bee, Bardkdy Brarkerbark, bicking for the Brarkinals[1], urlară difuzoarele. Din punct de vedere acustic, locurile erau inferioare.

— Bravo, spuse Jack furios. Este posibil *aşa* ceva? Dădu din cap acuzator când un jucător de la Cardinal execută o lovitură de picior, iar balonul zbură în terenul celor de la Redskins, pe linia de 40. După care se întoarse spre Probst, aşteptă să li se întâlnească privirile şi zâmbi. Ce face Barbara? A venit cu tine?

Povestea este că Probst nu putuse să vină împreună cu Jack fiindcă urma să iasă în oraş cu Barbara după meci. Era pregătit pentru întrebare.

— Nu, zise. A hotărît să nu vină. O să mă întâlnesc cu ea în Clayton. Ea…

— Ce mai face?

Barbara nu era genul de persoană care „să facă“ ceva.

— Ca de obicei, zise Probst. Ce face?…

— Excepţional, zise Jack. Excepţional. Ţi-am spus că s-a întors la şcoală şi şi-a terminat studiile la St. Louis U.?

— Grozav. (Elaine, desigur, Elaine.)

— I-a plăcut atât de mult că a mers până la capăt. Îşi ia şi masterul în iunie.

Kerking na tackle, Bumber Berky, Bork McRukkuk…[2]

— În economie. Doar bunul Dumnezeu ştie la ce-o să-i servească. Îţi aminteşti că am făcut un pact că poate să se întoarcă la şcoală îndată ce copiii intră la liceu? Ca să fiu sincer, uitasem de toate astea, dar ea s-a implicat cu toată fiinţa ei. Îşi făcea temele? Am ajuns chiar să calc o cămaşă sau două, de când a început. Ne-a fost de mare folos, de foarte mare folos, Martin. Femeile, în zilele astea, au nevoie de chestia aia în plus, acel ceva în plus… nu ştiu, un stimulent al eului, ei asta e o mişcare pe care aş vrea să-i văd făcând-o mai des. Mulţimea aplaudă în mod semnificativ pentru prima dată. Vezi că fundaşul de pe dreapta înaintează?

Probst făcu un gest circular da-nu cu capul.

Jack îşi acoperi bărbia pătrată cu mâna şi studie terenul. Scorul? Zero-Zero. Probst îi aruncă mai multe priviri lui Jack, a cărui următoare întrebare începuse să se închege ca un ţipăt, cu ochii strălucitori, umerii rostogolindu-i-se, degetele împletindu-i-se, până când izbucni:

— Luisa trebuie să înceapă facultatea curând.

Patruzeci şi patru, Dwight Eigenrarkman…

— S-a înscris. Probst speră că nu avea să fie nevoit să-i spună unde.

— Va fi grozav s-o vezi matură. Ştii, ultima dată când am văzut-o, nu cred că avea mai mult de patru sau cinci ani. Parcă a fost ieri, nu? Îmi amintesc că o luai la plimbare şi când am întrebat-o dacă-i place să se plimbe cu tăticul, ţii minte ce-a spus? „Merge prea încet.“ Chiar pe tonul

ăsta. Nu o să uit niciodată. „Merge prea încet.“ Jack îi dădu o palmă peste genunchi lui Probst. Dar acum are armata ei de admiratori, nu? Jack zâmbi spre terenul de joc. Da, domnule. Faţa lui deveni serioasă. Are un iubit?

— Ea…

— Cu zecile! Cred că ăsta-i adevărul şi chiar unul nou în fiecare săptămână. O să… John-son! Ce Dumnezeu face tipul ăsta? Tot jocul se deplasează spre *stânga,* el ce naiba *face*?

Probst îşi scoase haina şi o împături pe genunchi, stând cu umerii contra vântului.

— Ei bine, da, zise. La dreapta lui un bărbat şi o femeie liniştită, amândoi în jur de şaizeci de ani, îşi turnau cafea dintr-un termos în pahare de plastic, uitându-se în jos ca şi când paharele ar fi avut în ele ceva mai preţios decât cafeaua, ochii ei strălucind de o dulce preocupare nevinovată. Trecuse mult timp de când Probst văzuse o femeie în vârstă atât de drăguţă.

Steagurile de penalti fluturară, fluierele şuierară. Mulţimea se agită dezamăgită.

Doamnelor şi domnilor, Departamentul de Poliţie a emis…

În tribune se aşternu tăcerea.

— Laurie iese tot cu acelaşi prieten…

Probst îl prinse pe Jack de braţ.

— Sssst!

…oficialităţile stadionului. Nu există…

— Iese cu…

— Sssst!

Stadionul îşi ţinea respiraţia, jucătorii erau în neorânduială, terenul – o tablă de şah în dezordine.

— Ce s-a întâmplat? şopti Jack.

Securitate. Repetăm. Să. Nu. Panică, îndreptaţi-vă spre cea mai apropiată poartă.“

Era sfârşitul. Paralizat, Probst îşi simţi sufletul părăsindu-i trupul şi ridicându-se spre ceruri, lăsând trupul ca pe un obiect rece într-un scaun roz de plastic să aştepte jocul de artificii pe care îl ştia din alte dăţi. În spatele lui, o femeie gemu. Stadionul începu să zumzăie. Murmure. Vocile se înteţiră şi se auziră tot mai tare. Sirenele răsunară în stradă, ecou după ecou, după ecou. Oamenii stăteau în picioare.

— Să mergem, spuse Jack.

Fuga nu avea nici un sens. Nu aveai unde să fugi.

— *Vino*! Jack îl ridică în picioare.

— E o păcăleală, exclamă un individ. Doar o glumă proastă.

Probst se întoarse spre Jack.

— Ce s-a întâmplat?

— O ameninţare cu bombă. Arătă cu capul spre capătul rândului. Să mergem.

Ameninţare cu bombă? Probst închise gura, jenat. Crezuse că era vorba despre ceva mai grav.

Doamnelor şi domnilor, repetăm… informaţia privitoare la un atentat cu bombă… regretăm întreruperea meciului de astăzi dintre Washington Redskins şi Cardinals din St. Louis. Vă rugăm să vă îndreptaţi spre cea mai apropiată ieşire pentru instrucţiuni de la oficialităţile stadionului.

Ceasul stadionului arăta că mai erau 7:12 minute din prima repriză 7:11, 7:10, 7:09. Uitaseră să-l oprească. Pe tabela de marcaj apărea şi dispărea un mesaj:

RĂMÂNEŢI CALMI. NU INTRAŢI ÎN PANICĂ.
O AMENINŢARE A FOST ANUNŢATĂ.
EXISTĂ SUFICIENT TIMP.

Suporterii din rândurile de mai sus şi de mai jos de Probst râdeau. Mai mulţi imitau, ajutându-se de braţe, zgomotul făcut de o bombă care explodează şi adăugând efecte de sunet dezgustătoare.

6:54, 6:53, 6:52…

Dacă bomba era programată să explodeze la un anumit moment al meciului?

Ce prostie!

Pe teren, câţiva jucători de la Redskins aruncau mingi de la unul la altul, săreau să prindă pasele, arătau spre dezordinea din tribune. Secţiuni întregi au devenit roz, culoarea scaunelor, pe măsură ce suporterii s-au scurs spre ieşire. Jucătorii de la Cardinals plecaseră deja de mult.

Printr-o poartă aflată în spatele zonei de apărare a echipei ce juca în deplasare se strecurară în teren – şase, opt, zece, o duzină de maşini de patrulare ale poliţiei, silenţioase, dar cu girofarurile aprinse. Echipe de patrulare veneau pe jos în urma lor. S-a pus capăt paselor. Jucătorii de la Redskins au alergat spre linia de tuşă, aruncând pase laterale înainte şi-napoi.

6:25, 6:24, 6:23…

Cu ochii pe ceas, Probst se îndreptă spre femeia care stătuse lângă el.

— Iertaţi-mă, zise.

Femeia se întoarse spre el.

— Nici o problemă. Dinţii ei erau albi, perfecţi, ca perlele, mici. Ochii ei priviră timid în jos. Trudy Churchill, zise ea.

— Să mergem, să mergem, să mergem, îi strigă Jack în ureche.

Probst privi în ochii care clipeau.

— Martin Probst.

Doamna Churchill continuă să zâmbească.

— Ştiu.

El o prinse de braţ găsindu-i muşchii cam prea fermi.

— Rândul se mişcă, zise el.

— Oh! Femeia privi peste umăr.

Ceva explodă.

A fost o explozie puternică. Femeia se aruncă în braţele lui, cu faţa îngropată în puloverul lui. Simţi explozia în coşul pieptului. Organele lui zdrăngăniră. O străfulgerare orbitoare lumină arcadele la capătul de sus al stadionului. Se auziră rupturi, bufnituri în depărtare şi ţipete. Fum negru se ridică într-un fuior, de undeva, din afara stadionului.

— Mişcaţi-vă, la naiba! ţipă cineva.

Stângaci, Probst o mângâie pe doamna Churchill pe păr, cu ochii la soţul ei care se întoarse chiar în acel moment şi-i aruncă o privire goală.

— *Mişcaţi-vă*! Ţipătul era disperat.

Nu aveai unde să te duci. Bărbia ascuţită a lui Jack se izbi în ceafa lui Probst. El o ţinea strâns pe domana Churchill.

— Cincizeci de mii de oameni futuţi, zise Jack cu o voce strangulată la urechea lui Probst. Şi noi o să fim printre ultimii la ieşire.

Trei elicoptere coborâră peste stadion, năpustindu-se şi oprindu-se, asemeni unor libelule, cu elicele pierdute în norii de fum.

— La naiba, oh, la naiba!

Spectatorii de deasupra lui Probst ţipau. El se întoarse, slăbind strânsoarea în care o ţinea pe doamna Churchill.

5:40.

— Gâtul meu…

Un val de trupuri se prăbuşiră de deasupra lor, o masă fără echilibru, înghiţindu-i pe el şi pe femeia pe care o ţinea strâns şi pe Jack şi pe toţi ceilalţi şi…

— Ah!

Căzură peste scaunele de sub ei, cu capul înainte. Un picior voluminos se strânse în jurul gâtului lui Probst. Ochii i se măriră şi rozul de plastic al scaunului se apropie cu mare rapiditate, intrându-i în coaste. Degetul mic de la mâna stângă i se prinse în braţul unui scuan. Se îndoi şi se rupse.

Trupuri icneau, se văitau, ţipau. Grasul, dând din picioare cu sălbăticie, sări peste următorul rând de scaune. Printre lacrimi, Probst putu vedea cerul albastru deasupra lui, fuioare furioase de fum şi păsări.

Jack stătea în picioare pe un scaun, respirând adânc. Peste el nu căzuseră prea mulţi oameni. Doamna Churchill zăcea lângă Probst pe cimentul stropit cu Cola. Încercă să se ridice, dar durerea din mână îl forţă să se aşeze. Se aplecă peste doamna Churchill. Îi curgea sânge dintr-o rană proaspătă în obraz. Puse degetul pe rană.

— V-aţi rupt ceva? întrebă el.

— Da. Vocea i se frânse. Cred că piciorul.

El se uită la piciorul subţire, îmbrăcat în pantaloni. Stătea într-o poziţie nefirească faţă de şold, glezna îi era prinsă în scaunul pe care stătea Jack. În spatele ei, soţul se sforţă să se ridice în picioare şi coborî ajutându-se de nişte mâini pătate de vârstă.

3:47, 3:46, 3:45…

Capetele altor suporteri uluiţi răsăriră de peste tot. Cel mai dens grup de trupuri era trei rânduri mai sus, unde câţiva poliţişti se agitau printre membre rănite şi pline de vânătăi, ajutându-i pe oameni să se ridice în picioare şi îndreptându-i spre ieşire. Presa de la ieşire se împrăştiase.

— Cei care pot, strigă unul dintre poliţişti, să se îndrepte spre porţi. Vă rog să vă mişcaţi. Vă rugăm. Putem trata orice fel de rană, aşa că vă rugăm să vă mişcaţi.

— Coborâm? zise Jack.

— Femeia asta este rănită. Probst îşi întinse haina peste ea. Soţul ştergea sângele de pe faţa ei cu un şerveţel. Trudy, zise el. Poţi să mergi?

Ea reuşi să scuture din cap. Soţul, palid, cu părul lui alb în dezordine, se uită spre Probst şi Jack.

— S-o lăsăm să se odihnească o clipă. Voi avea nevoie de ajutor. Începu să-i scoată piciorul de sub scaun.

Un elicopter se apropie de deasupra. Probst fu surprins să vadă logo-ul postului TV - KAKA, rivalul principal al lui KSLX, pe bordul aparatului. Presupuse că era elicopterul poliţiei. Obiectivul unei camere video se zări prin portiera laterală.

Jack strigă ceva. Arăta spre tabela principală de marcaj.

ATENŢIE PORCI UCIGAŞI
DUMNEZEU ESTE MARELE ROŞU
NOI TOŢI SUNTEM REDSKINS
NOI ELIBERĂM ŢARA DE
IMPERIALISMUL NAZIST U.S.
MOARTE CELOR CARE SE ARATĂ BINEVOITORI.

Poliţia din teren văzuse şi ea asta. Un grup de oameni în albastru se uita la tabela de marcaj şi mai mulţi alergară spre maşinile lor. Peste douăzeci de maşini ocupau acum terenul, jumătate dintre ele se învârteau în cerc. Cea mai mare parte a stadionului era roz.

2:36… 2:36. Ceasul se oprise.

Probst se uită la lumina fixă a ceasului. Adresa lui. 236 Sherwood.

— Să încercăm s-o deplasăm, strigă domnul Churchill.

Probst încercă să îndoaie degetul rănit. Nu reuşi. Jack şi domnul Churchill îşi trecură braţele pe sub umerii doamnei Churchill şi o ridicară în picioare ca s-o transporte un pompier. Ea nu scoase nici un sunet. Haina lui Probst abia atârna în jurul mijlocului ei. Se simţi inutil, dar degetul îl durea îngrozitor.

În spaţiile comerciale erau difuzoare. Fuseseră instalate pentru ca suporterii care cumpărau răcoritoare să audă postul KSLX transmiţând meciul, dar Jack Strom vorbea acum din studiouri. Vocea lui era gravă şi joasă. … „80%, 90% dintre suporteri au părăsit stadionul, deşi mai sunt încă mulţi în imediata apropiere. Pe străzile din jur, în special Broadway

şi Walnut, sunt mase compacte de oameni, poliţia dirijând lumea să se îndepărteze cât mai mult posibil de zona de pericol. Circulaţia rutieră a fost blocată în întregime, exceptând Spruce Street, pe care poliţia şi pompierii o folosesc ca să ajungă la stadion. Pentru cei dintre voi care aţi deschis radioul acum, s-a raportat o ameninţare cu bombă asupra stadionului de fotbal, în zona centrală a oraşului St. Louis, unde se desfăşura un meci. O mică explozie a avut deja loc în piaţa din faţa stadionului. Poliţia se pare că a primit un avertisment în legătură cu această explozie, care s-a resimţit în toată zona centrală a oraşului, nu s-au înregistrat accidente grave. Repet, nici în alte zone nu s-au înregistrat accidente grave pentru moment, evacuarea stadionului ar trebui să fie completă în următoarele cinci sau zece minute. Noi… un moment… am primit confirmarea că este într-adevăr vorba despre un grup cunoscut sub numele Osage Warriors care este responsabil de această situaţie… vom da acum legătura lui Don Daizy, care se află în faţa sediului principal al poliţiei. Don?

— Jack, se pare că situaţia *este* sub control. Am vorbit acum câteva momente cu şeful poliţiei, Jammu, care se află *la* postul de comandă în acest moment, încărcăturile explozive de sub stadion *au fost* localizate şi se pare că avem de-a face cu suficient explozibil ca să ducă la capăt ceea ce a indicat ameninţarea, respectiv să-i omoare pe toţi suporterii – la *meci*. Acum, nu este deloc sigur că încărcăturile sunt într-adevăr autentice, Departamentul de Muniţie şi Explozibil se află la faţa locului dezamorsând încărcăturile, dar estimările pe care le-am primit de la Şeful Poliţiei *Jammu* spun că ameninţarea este *reală*. S-au produs mai multe acte de dezordine în tribune pe măsură ce suporterii s-au deplasat spre ieşire dar aşa cum spui, poliţia *a păstrat* Spruce Street relativ degajată, deci se pare că ambulanţele ajung la stadion în număr suficient ca să se ocupe de această *problemă*. Poliţia a reuşit să *se* mobilizeze foarte rapid, a

făcut o treabă excelentă pentru moment, evacuarea s-a produs cât s-a putut *de bine* şi…

În agitaţia mulţimii, Probst simţi că-l lasă genunchii. Se prinse de ţevile unei fântâni şi căzu la pământ, străin de toate, cu excepţia unei profunde nefericiri.

INFORMAŢII

Cuvintele se îngrămădesc într-un singur rând, indivizii trec printr-o singură poartă. Presiunea este constantă, fuga interminabilă. Există suficient timp. Născute în mişcare, transportate de sintaxă, străin căsătorit cu străin, se îndreaptă spre vid…

Probst îşi reveni. Gloata din faţa lui se subţia, suporteri mergând în vârful picioarelor, în graba mare, cu degetele odihnindu-se pe umerii suporterilor din faţă. Privi în sus, spre porţelanul îngălbenit de pe partea de dedesubt a fântânii. Ţurţuri de minerale se formaseră la îmbinările ţevilor.

Ridicându-se, văzu un cuvânt strălucitor care apărea, dispărea şi apoi apărea din nou printre capetele mulţimii. Cuvântul era INFORMAŢII. De cealaltă parte a holului era un birou de informaţii.

„Vom reveni imediat, după buletinul de la ora două, cu ultimele ştiri de la stadion, sunt Jack Strom, Radio Informaţii, KSLX, St. Louis, este ora două.“

— Ascultă, măi să fie! Jack ridică un picior pentru a se echilibra şi bău o gură cu apă.

— Am impresia că am leşinat, zise Probst, ştergându-şi un strop de apă de pe frunte.

— Doamne, Martin, ai o rană urâtă.

Jack se uita la ceafa lui Probst. Probst băgă mâna sub guler. Şi o scoase udă. Acum simţea sângele curgând spre centura pantalonilor, dar nu simţea rana.

— Unde este familia Churchill?

— I-am urcat într-un ascensor. Stai să mă uit la tine. De ce n-ai spus nimic?

Probst îl lăsă să-i cerceteze ceafa.

— Vai, vai, făcu Jack. Ţţţ. Probst tot nu simţea nimic. Degetul îi pulsa, îi tresărea. Pantofii lui Jack scârţâiră pe ciment.

— Ţţţ. Ooooo. Martin. Ţţţ.

— Ce-i?

— Ţţţ.

— Ar fi bine să plecăm.

— Ţţţ. Ai o batistă?

Probst îşi dădu seama că batista lui dispăruse odată cu haina. La fel şi cheile de la maşină. Barbara va trebui să se folosească de celălalt set de chei. Va trebui să vină oricum. Soţul ei sângera.

1. Slogan de stadion, joc de cuvinte intraductibil.

2. Slogan de stadion, bazat pe un joc de cuvinte intraductibil.

8

Cândva, demult, pământul fusese un teren de vânătoare pentru tribul Cahokia, băştinaşi americani care-şi duceau viaţa având atât de puţine tangenţe cu experienţa albilor din câmpiile estice, încât părea că, atunci când au dispărut, au luat cu ei însuşi pământul. Istoria trăieşte sau moare prin clădiri şi neamul Cahokia nu clădise în piatră. Peste fluviul Illinois şi spre sud, în Missouri, îşi construiseră uriaşe cimitire de pământ, care supravieţuiseră pentru a se arcui deasupra triburilor care au urmat, asemeni piscurilor tocite ale Atlantidei scufundate, dar aici, în munţi, nu a mai rămas nici urmă din tribul Cahokia şi numai nişte capete de săgeată au marcat trecerea triburilor de mai târziu, Iowa şi Sauk şi Fox, acei americani suficient de moderni pentru a fi numiţi în mod eronat indieni.

Fusese nevoie de oameni albi pentru a delimita pământul cu un gard. Ei l-au împrejmuit în secolul al XIX-lea aducând lemnul de la cinci mile la est până la Mississippi, şi cărându-l pe apă în jos la St. Louis, unde era tăiat pentru construirea vaselor cu aburi sau prelucrat pentru construcţia caselor. De asemenea, ei au încercat să lucreze pământul, dar recoltele erau sărăcăcioase pe terenul pietros, denivelat. Pe la începutul secolului, căzuse în mâinile creditorilor care l-au lăsat în paragină, aşa cum fac creditorii, pământurile joase transformându-se în mlaştini, terenul de pe înălţimi ştergând treptat rănile pionierilor.

Buzz Wismer cumpărase două secţiuni în 1939 pentru ceva mai mult decât încrederea lui în afacerile cu pământ, care nu putea să se destrame aşa cum ar fi putut s-o facă afacerile lui cu avioane, aflate la început. Zece ani mai târziu, după ce războiul făcuse din el un om bogat o dată pentru totdeauna, pământul s-a dovedit a oferi o siguranţă de un tip diferit. Avea un mare adăpost contra bombelor, săpat în partea de nord a celei mai înalte culmi, un rai iernatic pentru lunile când vânturile dominante băteau dinspre nord. Adăpostul lui de vară era în regiunea Ozarks şi avea o poziţie ideală pentru a evita prăbuşirile atât ale silozurilor, cât şi ale centrelor urbane. Doar, fireşte, dacă nu cumva vântul nu decidea altfel.

Pământul era frumos. Vegetaţia secundară – stejari pitici şi *cottonwood*[1], sicomori şi sasafras, măceşi şi oţetari – a crescut în siguranţa râpelor şi s-a întins an de an tot mai departe, spre terenurile plantate cu porumb, ajungând până la ele şi crescând mare. Coniferele au consolidat cuceririle timpurii, rugii de mure şi papură au pus stăpânire pe mlaştini, vechea livadă de meri s-a pleoştit, a crescut sălbatică, în putreziciunea dulce, alimentată de fructele căzute, şi nimeni nu avea voie să se atingă de o creangă din aceşti copaci fără permisiunea lui Buzz. El împrejmuise terenul cu un gard înalt de trei metri, cu sârmă ghimpată în vârf şi avertismente severe în câteva puncte unde era întrerupt pentru a lăsa căprioarele să intre şi să iasă. În interiorul ocolului a lăsat să crească pădurea. A evitat chiar să facă poteci, preferând să şi le croiască pe măsură ce înainta, îndepărtând mărăcinişul cu sabia scurtă, cu bocancii şi mănuşile. Mai sus, pe potecile de piatră se mergea mai uşor.

La vârsta de şaisprezece ani, Buzz fusese un fel de copil-minune al teatrelor ambulante, colindând regiunea Warren şi oraşul, apoi de-a latul ţării. Zburase în partea de nord a Midwestului, în Alberta, Toronto, Quebec. Zburase peste New England, coborâse în zbor asupra acoperişurilor din Aurora, şi cu bani la teşcherea şi cu porecla pe fuselaj, se întorsese din nou acasă. La un spectacol aerian din St. Charles, sărise

de la 1 800 de metri şi îşi rupsese ambele picioare. Îşi revizuise priorităţile, se căsătorise cu o soră de caritate numită Nancy George şi intrase în afaceri. Afacerile îi prosperaseră, dar Nancy a lui, intrându-i în viaţă într-un fel de picaj aproape vertical, asemenea unui VTOL[2], pe care avea să-l construiască mai târziu, îşi luase din nou zborul. Acum era căsătorită cu un petrolist, un tip pe nume Howard Green.

Soţia de-acum a lui Buzz, Bev era a treia. Oamenilor nu le plăcea, Bev, şi, deşi lui nu-i păsa nici de ei, nici de ea, revelaţia treptată a lipsei de caritate a lumii l-a îngrozit. Pentru a avea o viaţă socială în timpul zilei, oricare ar fi ea, dincolo de rarele prânzuri cu Barbara Probst, Bev era limitată la organizarea de partide de bridge pentru nevestele inginerilor din eşalonul doi al lui Buzz, neveste care se simţeau onorate că soţia lui Wismer se interesa de ele. Seara, neavând nici un fel de invitaţie, Bev îl punea pe Buzz s-o ducă la cină la Clubul St. Louis – o datorie pe care Buzz o detesta de mulţi ani şi o îndeplinea în silă. Toamna asta, totuşi, serile la Clubul St. Louis deveniseră mult mai plăcute, fiindcă prinţesa Asha Hammaker începuse să ia masa acolo în mod regulat cu soţul ei Sidney.

Buzz era cu adevărat entuziasmat de această indiancă proaspăt sosită. Jammu îi era indiferentă; Asha Hammaker avea profunzime. El şi cu Bev împărţiseră un televizor cu familia Hammaker la petrecerea organizată la Club în seara alegerilor. Stătuseră la aceeaşi masă, la recepţia de nuntă oferită de fata lui Murphy. Şi în cele din urmă, în barul Clubului, în prima sâmbătă din decembrie, Buzz avusese prilejul să petreacă mai multe minute cu prinţesa – „Spune-mi Asha“ – în vreme ce Bev era la toaletă şi Sidney era reţinut de Desmond, *le maître d'hôtel.* Cu o graţioasă mişcare a mâinii, Asha şi-a îndepărtat părul negru de pe frunte, de pe punctul roşu, şi l-a prins la spate cu ambele mâini.

— Am auzit un secret despre tine, zise ea înclinându-se spre Buzz. Am auzit că ai cumpărat teren intraviran.

— Ah, da? Este adevărat.

— Mă bucur să aud asta. Îi atinse uşor încheietura mâinii cu vârfurile a două degete. Te gândeşti să construieşti?

— Pe teren?

— Da.

— Hm. Poate.

— Poate. Cu o unghie, trasă, intenţionat, o linie lungă de-a lungul încheieturii mâinii lui şi de-a latul palmei, oprindu-se la bariera reprezentată de verighetă. Aş vrea să discut acest aspect cu tine într-o zi. Dar… Se ridică brusc de pe scaun. În particular.

Buzz privi peste umăr şi-l văzu pe Generalul Norris, cu paharul de whisky în mână, trabucul în gură, urmărindu-l cu privirea. Buzz zâmbi şi Asha se îndepărtă în grabă. Generalul se apropie şi propuse o partidă de vânătoare.

În fiecare toamnă, cu o frecvenţă misterioasă, Generalul apărea în viaţa lui Buzz şi-l trata cu un pahar, vorbindu-i despre agoniile şi extazele preşedinţiei corporative, dăruindu-i trabucuri şi perorând fără încetare despre teoria lui conspirativă indiană. Buzz nu înţelegea de ce era Norris interesat, brusc, să-şi petreacă timpul cu el. Generalul avea destui tovarăşi şi o armată de sicofanţi, şi părea să nu-i fi plăcut niciodată compania lui Buzz. Cu greu i-ai fi putut numi prieteni.

Cu toate astea, iată-i pe pământul lui Buzz, la ora unsprezece, într-o marţi dimineaţă, pregătiţi pentru o vânătoare în toiul zilei. Cei doi bărbaţi stăteau pe scaune de safari în veranda bungalow-lui, cam o sută metri mai jos de adăpost. Totul era la fel de calm ca într-o capelă, într-o zi de peste săptămână, cerul avea o nuanţă alb-albăstruie.

Generalul desfăcu sacul cu puşca şi-şi etală arma.

— Un om mare are nevoie de o sculă mare, zise el. Purta o haină de pădurar, roşu cu negru, pantaloni verzi şi cizme de mlaştină uriaşe.

Degetul lui mare mângâie patul puştii. Am făcut-o la comandă, în afară de ţeavă. Îţi imaginezi cât a putut să mă coste?

Buzz încărca magazia puştii lui marca Sako.

— Încearcă trei miare, zise Generalul.

— Cam mult, zise Buzz.

— Merită fiecare bănuţ. Să-ţi arăt luneta? Uită-te puţin ce câmp are.

Cu un efort – puşca era grea – Buzz puse luneta la ochi. Avea un câmp luminos, drept, foarte larg, autocorecţie, cu un reticul mobil. Dar o lunetă e o lunetă.

— Nu-i rea. Înapoie puşca Generalului.

— Este potrivită pentru ochiul meu, Buzz. Este potrivită pentru ochiul meu. Făcu o pauză. Ai pe aici vreo toaletă?

— Toaletă? Avea 1 300 de acri de pământ. Sus la adăpost.

— Ne oprim acolo o clipă.

Generalul coborî cu graţie de pe verandă. Buzz băgă mai multe cartuşe în buzunarul hainei şi-l urmă. La adăpost, deschise trei lacăte şi două uşi şi-l trimise pe Norris la toaletă, care, probabil, nu fusese folosită de două ori în douăzeci de ani. Spera că vor putea vâna repede o căprioară ca să se poată întoarce în oraş la timp, să ia un prânz târziu şi să muncească opt ore. Câţiva tineri de la R&D[3] îl ajutaseră să scrie un set de programe ca să simuleze tensorii curenţilor de aer. Lucra la un program de prognoză a vremii, dintr-un punct de vedere relativist, bazându-şi modelul pe mutaţia coordonatelor unui sistem de presiune individual – un teritoriu nou, şi avea un oarecare potenţial, cel puţin în domeniile meteorologice „simple“, ca Great Plains. În jur de 7:00 suna jos, după un sendviş Reuban, cartofi prăjiţi, castraveciori şi o sticlă cu Guinness.

Aici, sus pe creastă, copacii îşi păstrau pacea. Coroanele lor dezgolite erau pline de cuiburi de veveriţe şi de gaiţe albastre[4] care ciripeau la lumina prăfuită a soarelui. Ziua de azi ar fi fost perfectă pentru o plimbare. În afară de un mic strat de zăpadă, care nu durase, săptămâna

trecută, nu mai fuseseră demult precipitaţii, de dinainte de Thanksgiving. Pământul era uscat. Frunzele oftau şi fluturau când le loveai cu piciorul, căldura ridicându-se din lutul roşu de dedesubt.

Norris închise uşa cu zgomot în urma lui şi-şi şterse fruntea şi sprâncenele de un blond cărunt cu o batistă de mărimea unui prosop pentru oaspeţi.

— Hai să mergem să împuşcăm nişte sălbăticiuni. Ai o frânghie?

— Fir-ar să fie! Am lăsat-o la bungalow.

— O să ne descurcăm fără. Vreau o pradă.

În vârful crestei, s-au întors şi s-au îndreptat spre apus în mare grabă, Generalul înaintând în toane vizibil foarte bune, şi Buzz urmându-l îndeaproape. Sabia i se lovea de coapsă, iar cizmele Wellington înalte, care nu erau făcute pentru marşuri forţate, începeau să-i facă bătături la glezne. Pământul avea o culoare vag roşiatică. Ideea lui Buzz despre vânătoare era să stea într-un adăpost în vreme ce soarele se ridica, bând cafea, pălăvrăgind cu ginerele lui, Eric, şi pe urmă, poate, să ochească o căprioară. Generalul se opri. Buzz îl ajunse din urmă la timp ca să-l audă întrebând:

— Ăsta-i ţinutul Osage?

— Oh, nu chiar.

Generalul începu să meargă din nou.

— Bănuiesc că a existat un astfel de trib.

— Oh, da. Au existat, de fapt, două triburi, şi pe urmă… tribul Missouri. Erau înrudite. Buzz trase o gură de aer. Trăiau în partea de sud a văii Missouri când au venit francezii. Triburile Missouri şi Little Osage au rămas în apropierea fluviului. Au fost decimaţi serios de variolă şi de triburile din zona Marilor Lacuri…

— Şi de whisky, spuse Norris, privind drept înainte.

— Desigur, şi de whisky. Dar tribul Big Osage a rezistat până în secolul al XX-lea. În Ozarks. Pe urmă în Oklahoma. S-au îmbogăţit. Au

făcut bani din petrol. Putem să ne oprim o clipă?

Norris se opri.

— La un moment dat, era cel mai bogat trib de indieni din lume. Deşi, poate, noua generaţie…

Norris pufni.

— De unde ştii toate chestiile astea?

— Nu citeşti ziarul *Post-Dispatch*?

— Nişte sălbatici.

— Ei bine. Nu erau chiar atât de sălbatici.

— N-am prea văzut multe dovezi care să afirme contrariul, zise Norris. Erau sălbatici.

— Ei bine, fireşte. Deşi ăsta este un mod dispreţuitor de a privi lucrurile.

— Însetaţi de sânge, sălbatici în pielea goală.

— Aşa erau, da, este adevărat, deşi…

— La stadion au fost răniţi doisprezece spectatori, Buzz. Doisprezece grav răniţi. Şi ce citim noi de fapt în *Post-Dispatch*? Cât de recunoscători ar trebui să fim că aceşti Warriors latră mai tare decât muşcă. Sunt sigur că cei doisprezece oameni de la spital…

— Treisprezece, de fapt. Martin Probst a fost acolo…

— Probst. Generalul scuipă şi nimeri un copac de *sweetgum*[5].

— Mda. A fost lovit zdravăn. Şi-a rupt un deget şi s-a rănit la gât. Crede că a pierdut cam un sfert de litru de sânge şi Barbara l-a dus…

— A avut o cană gradată la el?

— Serios. S-a aflat chiar în toiul evenimentelor.

— Stând de vorbă cu doamnele, în tribuna întâi.

— Nu, Generale. L-au dus la spital. Nu înţeleg ce ai împotriva lui.

— E puţin cam *dandy* pentru gustul meu.

— Credeam că sunteţi prieteni.

— Greşeşti.

— Ah, să nu-mi spui că laşi cearta aia neînsemnată de la Municipal Growth să intervină între voi doi. Sunt sigur că el a uitat cu totul de asta. Nu există absolut nici…

— Cam efeminat.

— Hei, stai puţin, Generale. Nu-l judeca prea aspru. Sunt de partea ta, nu uita, şi spun că iei chestia aia indiană prea în serios. Acum, te rog să mă ierţi, dar Martin Probst se întâmplă să fie unul dintre cei mai patrioţi, generoşi şi masculini bărbaţi pe care-i cunosc. A fost la stadion duminică, a fost destul de grav rănit, i-au pus douăsprezece copci…

— Stai puţin… *a sângerat*?

— Tocmai asta am spus.

— Păi dacă a sângerat… Norris se încruntă. Poate am greşit. Poate am greşit. Hmmmm.

Buzz le datora foarte mult lui Martin şi Barbarei, fie şi numai fiindcă au fost foarte drăguţi cu Bev când mulţi dintre ceilalţi prieteni ai lui începuseră să-i şteargă pe ea şi pe Buzz de pe listele lor de invitaţi la petreceri. A insistat.

— Nu cred că există vreun motiv să dai cu piciorul unui aliat ca Martin. Nu are nici un sens.

Norris pipăi gânditor cu degetul gura ţevii puştii sale.

— A sângerat pentru cauză…

— Mă rog, se poate spune şi aşa.

— Pentru cauză.

— Mai dă-i o şansă, Generale, ce zici?

Generalul îşi reluă drumul şi din nou Buzz trebui să alerge ca să ţină pasul cu el. Pădurea devenea mai deasă, terenul cobora în pantă. Merseseră o jumătate de milă. Curând, se zări râpa noroioasă care dădea spre pajiştea dinspre apus şi Norris sări stângaci pe pantă în jos proptindu-şi picioarele de-o parte şi de alta. Buzz îl urmă cu greutate. Noroiul uscat, un labirint de crăpături, ridică în aer nori de praf când trecură peste el.

Pământul avea nevoie de ploaie. Buzz simţea miros de fum, probabil de la gospodăria dinspre partea de nord-vest a proprietăţii lui. Un cuplu tânăr cumpărase de curând pământul şi construise o gospodărie. Fumul avea un miros înviorător.

— Ssst! Generalul făcu un semn rapid.

Buzz îl urmă pe un promontoriu pietros şi privi în jos, la pajiştea care se întindea înaintea lor. Printre ierburi se mişcau căprioare. Patru, şase… vreo opt. Cel mai mare dintre cerbi avea nişte coarne demne de un premiu.

Generalul urcă din nou râpa noroioasă şi dispăru din vedere. Buzz urmări căprioarele. Tocmai părăseau pajiştea, îndreptându-se fără grabă spre pădure, pe latura de vest a pajiştii. Cerbul cel mai mare rămase în urmă. Dacă Buzz ar fi tras din picioare n-ar fi reuşit să-l nimerească, iar, dacă se aşeza, nu putea vedea. Se spriji de trunchiul unui arţar şi-şi desfăcu picioarele, puse arma la umăr şi urmări cerbul prin lunetă. Mira se mişca uşor. Umerii cerbului dispărură printre buruienile de la marginea pajiştii. Buzz ridică piedica, privi atent şi trase.

Reculul îl lovi destul de tare. Cerbul, neatins, dispăru sărind printre buruienile dese. Îşi ascunse coarnele printre crengile mai joase, sări din nou şi, lăsându-se într-o rână, se prăbuşi dintr-odată.

Lovitura venise din stânga lui Buzz. O bluză roşie se zări mai sus, pe pantă. Generalul alerga în jos spre Buzz, care deschidea drumul.

Cerbul zăcea pe-o parte, pe un pat de frunze de stejar şi ace de pin. Sângele ţâşnea dintr-o rană de la gât, chiar deasupra umerilor. Gâlgâia. Buzz nu auzise niciodată un cerb respirând. Zăcu nemişcat, după care lovi frunzele cu picioarele din faţă întinse la orizontală. Picioarele din spate îi erau în întregime paralizate. Coarnele i se mişcau în toate părţile. Sânge proaspăt păta blana şi se scurgea pe frunze. Mirosul de fum, de fum de lemn, fum fierbinte deveni mai puternic în nările lui Buzz.

Norris respira greu, printre dinţi.

— Frumoasă lovitură, zise Buzz.

— Frumuseţea asta poate trage bine. Vrei să faci onorurile?

Stomacul lui Buzz tresări.

— Nu, te rog.

Norris întinse braţul asemeni unui chirurg. Buzz desprinse cureaua şi-i puse sabia în mâna întinsă. Când Norris îngenunche, Buzz închise ochii. Auzi carnea sfâşiindu-se. Deschise un ochi. Sângele curgea într-un pârâiaş larg, rapid, din jugulara deschisă a cerbului. Norris zâmbi.

— Vino-ncoa'.

Buzz scutură din cap.

Zâmbetul lui se lărgi.

— Vino-*ncoa'*.

Buzz privi în gol. Ochii îi ardeau. Aerul părea înceţoşat de fum. Auzi o altă sfâşiere de carne. Generalul despicase burta cerbului. Se ridică în picioare şi puse braţul în jurul umerilor lui Buzz.

— Trofeul este al tău, zise îl conduse la leş, şi-l trase în jos, în genunchi. Sângele continua să curgă, feruginos, dezgustător. Picioarele lui Buzz tremurară şi cedară. Se lăsă să cadă pe spate, pe călcâie.

Praful păta ochii holbaţi ai cerbului.

— Pipăie-i inima, zise Generalul.

— Ce?

— Pipăie-o. E mai fierbinte decât orice târfă indiană.

Buzz privi valul de sânge curgând din burta despicată.

— Despre ce vorbeşti?

— Ştii tu despre ce vorbesc. Pipăie-o.

— Aşteaptă puţin.

— Pipăie-o, Buzz! Generalul îi prinse încheietura mâinii şi-i puse palma pe animal, sub cavitatea toracică prin peritoneul despicat. Era fierbinte. Buzz bâjbâi. Găsi inima care nu mai bătea. Era fierbinte şi întregul lui corp fu cuprins de o transformare, căldura urcându-i prin piept

în cap, fumul în plămâni şi pe faţă, pâlpâind în trecerea lui, pârjolind pielea. Animalul defecase. Totul fumega, şi Buzz, netulburat de căldură, strecură înăuntru şi cealaltă mână. ERA FIERBINTE.

— În regulă. Generalul stătea aplecat deasupra lui, fumând un nenorocit de trabuc. Buzz se îndepărtă de rană. Mânecile îi erau pătate de sânge şi lipicioase, până mai sus de cot. Degetele începură să-i înţepenească, în aerul rece. Ai trecut proba, Buzz, băiatule. Agaţă-l pe nenorocitul ăsta în tindă şi aminteşte-ţi de asta prima oară când te mânigâie în palmă.

Buzz privi în sus cu un sentiment de vinovăţie care semăna cu iubirea. Trecuse proba. Generalul, aplecat deasupra lui, trăgea cu putere din trabuc şi inhala. Dar fumul era invizibil. Aerul era alb. Privirea lui Buzz rătăci de jur împrejur.

— Vai de mine, mormăi.

O coloană uriaşă de fum de culoare închisă se ridica spre răsărit din centrul proprietăţii lui. Proprietatea ardea.

Generalul se întoarse.

— Iisuse Hristoase!

Buzz încercă să se ridice în picioare, căzu în fund, mătură pământul cu mâinile şi se ridică nesigur pe el.

Generalul alerga deja. Buzz alergă după el, lăsând totul în urmă, puşcă, sabie, trofeu. Generalul îşi ducea arma deasupra capului lui ca pe o suliţă. Viteza lui era incredibilă pentru un om de afaceri în vârstă de şaizeci de ani. Îl lăsă pe Buzz în praf.

— Generale, aşteaptă-mă!

Jacheta roşie săltă şi flutură îndreptându-se spre deal, pe latura îndepărtată a pajiştii.

— Aşteaptă! N-avea nici un sens. Buzz se opri şi tuşi şi-i veni să vomite. Valuri mari de fum se rostogoleau peste pajişte. Soarele se transformase într-o stea tulbure, crem.

Să cheme pompierii. Unde se găsea cel mai apropiat telefon?

Tinerii de la ferma de alături. Văzuse liniile telefonice.

Alergă spre colţul proprietăţii sale şi căzu în repetate rânduri pe distanţa a două sute de metri, aterizând în tufişuri. Zgârieturi proaspete, roz, apărură pe mâinile lui pătate. Ajunse la gard, găsi poarta pentru căprioare şi se repezi disperat pe drumul spre fermă, năpădit de buruieni.

Haine de lucru decolorate şi izmene îngălbenite atârnau pe sfoară, în spatele fermei. Bătu la uşa din spate şi se uită peste umăr. Coloana de fum se lăţea şi se întindea spre sud în vântul blând de sezon. Într-o asemenea zi, un incendiu s-ar fi răspândit mai repede decât ar fi putut să meargă un om. Buzz bătu din nou, încercă uşa şi descoperi că era deschisă. Intră în casă. În bucătărie era un miros neplăcut care părea că vine din chiuvetă, unde resturile unei tocane de un portocaliu-aprins pluteau într-o oală. Buzz văzu cărţi de bucătărie pe pervazul ferestrei. *Whole-Grain Treasures. Laurel's Kitchen. Staples of India. Deena's Guide to Cooking with the Weed.* Pe perete, lângă sobă, era un telefon. Formă zero şi ceru pompierii.

I se spuse că pompierii fuseseră anunţaţi. Departamentele locale fuseseră informate de cineva şi cineva fusese trimis să arunce nisip.

— Un elicopter? întrebă Buzz.

— Da, domnule. Care este situaţia apei?

— Nu foarte bună. Apele sunt cam secate.

— Piedici pentru foc?

— Din păcate nu.

— Vom face ce vom putea.

Legătura se întrerupse. Buzz alergă afară din casă şi reveni pe pajişte şi, în sus, pe şosea. Pe pajişte, se opri. Fumul se înteţise, se adunase în straturi groase, care-şi schimbau direcţia, se aşezau, înecăcioase. Mână de lucru, vecini: avea nevoie de ajutor cu focul, dar nu-i cunoştea pe vecini.

Era prea mult lemn, nu suficient teren, şi merii creşteau în mijlocul singurei şosele. Era nevoie de un elicopter…

Îl auzi. Apropiindu-se din spate, elicopterul apăru de după copaci, încă foarte sus, dar coborând. Jeturi de material extinctor cădeau din ţevile lui. Privi cu respect cum plutea deasupra şi cobora spre sursa fumului. Motorul încetini şi când aripile se pierdură în coloana de fum, auzi zgomotul unei împuşcături. Mai auzi două, la un interval de două secunde. Căzu în genunchi şi se apucă de păr.

Încă o împuşcătură.

— Generale, *opreşte-te*! strigă.

Altă împuşcătură.

Cu motorul ambalat din nou, elicopterul se înălţă şi se îndepărtă de fum, fără să-şi lanseze încărcătura. Viră departe, spre sud, într-un unghi periculos. Buzz îl pierdu printre copaci şi Generalul, cu încărcătorul gol, încetă focul.

*

— Martin? Sunt Norris.

— Oh. Ochii lui Probst parcă erau închişi. ’Neaţa. Sâmbată dimineaţa, ora opt. Picături de ploaie se prelingeau pe ferestre, rigolele scârţâiau şi apa curgea liniştit în baie, unde Barbara făcea duş. Ce pot face pentru tine, Generale?

— Martin, eşti ocupat?

— Dormeam.

— Motivul pentru care te sun atât de devreme – te superi dacă te uiţi afară pe fereastră?

— Poate ar fi mai bine să-mi spui tu ce e acolo, zise Probst.

— Maşina mea. Vorbesc din maşină. Eşti ocupat?

— Am o partidă de tenis la ora 11.

— Ne întoarcem până la trei sau patru.

— Înţeleg. Probst îşi întinse piciorul în spaţiul răcoros din partea de pat a Barbarei. Unde mergem?

— Mexic.

— Mexic, înţeleg.

— Am să-ţi explic, zise Generalul. Nu te preocupa din cauza micului dejun. Am totul pregătit.

— Ai impresia că o să merg la Mexic cu tine?

— Vino până afară. Am să-ţi explic.

— Ascultă, Generale, nu pot să ies la plimbare o zi întreagă.

— Aş fi sunat ieri, Martin, dar stricam elementul de surpriză.

— Sunt surprins, nici o îndoială în privinţa asta.

— Nu tu. Ei. Nu ne ia mai mult de câteva ore. E important.

— Dacă iar e vorba despre Jammu…

Generalul închise. Probst trase pătura de pe el şi se dădu jos din pat. Îl durea capul. Cu o seară înainte mâncase ton fierbinte Szechuan şi băuse multă bere cu Bob şi Jill Montgomery, în Chesterfield. Se îndreptă spre toaletă şi apăsă pe clanţă.

Încuiat? *Încuiat*?

— Doar o clipă! zise Barbara.

— Ce naiba? Ai încuiat uşa?

Se îndreptă în viteză spre partea opusă a camerei, dădu colţul, ieşi în hol şi intră în trombă în toaletă pe uşa care nu era încuiată. Aburul saturat cu Vitabath îi tăie respiraţia. Barbara scoase capul de după perdelele duşului şi îi aruncă o privire surprinsă, încruntată.

— Ce-i?

— Trebuie să mă bărbieresc.

Ea se încruntă şi mai mult, ofensată.

— Te rog.

— N-ai stat destul în baie?

Capul ei dispăru. Apa se opri. Nu se gândea niciodată câtă apă folosea.

— Dă-mi un prosop.

El luă un prosop de pe raft şi dădu la o parte cortina. Ea tresări, speriată, ca să-l facă să se simtă ca un străin, ca o brută.

— Îmi pare rău, zise. Generalul Norris mă aşteaptă în maşină, afară.

Se înfăşură în prosop, fără să se usuce, şi ieşi trântind uşa. El deschise uşa şi strigă în urma ei:

— Îmi pare rău!

— Şi de ce mă rog?

Lucrurile nu mergeau deloc bine de când plecase Luisa.

Îşi udă barba cu o mişcare ineficientă cu o singură mână. Apa se scurse pe piept în jos, în elasticul pantalonilor de pijama şi el încercă s-o verse în chiuvetă, dar ajunsese deja pe picior, curgând în jos ca şi când ar fi fost un fermoar. Turnă un pic de cremă de ras în mâna stângă şi şi-o întinse pe faţă cu mâna dreaptă. Întotdeauna se folosea de mâna stângă pentru a-şi uda barba. Faţa lui îi păru străină, plină de riduri şi de adâncituri inaccesibile.

După ce se îmbrăcă în hainele pe care le purtase cu o seară înainte (miroseau a restaurant), merse în bucătărie şi-i ceru Barbarei să-i înnoade şireturile. Ea le făcea nod dublu. Generalul claxonă tare şi prelung din Rolls-ul lui.

Probst străbătuse deja jumătate din aleea din faţa casei când Barbara îl strigă. Se întoarse.

— Mă suni? zise ea.

Claxonul răsună din nou. El zâmbi în direcţia ei şi dădu afirmativ din cap. Uşa se închise şi Barbara intră în atmosfera verde din camera de zi. Se uită la maşină neagră, mortuară, care-i înghiţea soţul. Singură, privi de-a lungul camerei de zi şi înapoi şi-şi dori ca Luisa să iasă dintr-un dulap, să iasă şi să spună ceva, indiferent ce, „Bolul mare a fost prea fierbinte, cel mijlociul a fost prea rece, dar cel mic a fost toooooocmai potrivit“:

Luisa, o fată cu părul de aur[6] care venise să fure terciul de ovăz, să rupă scaunul şi să plece din nou ca să trăiască fericită până la sfârşitul zilelor în altă parte, în tărâmul fiinţelor umane… Mama Urs merse prin pădurea fermecată până la bucătărie şi-şi turnă nişte cafea. Se aşeză la masă, îşi şterse ochii şi îşi suflă nasul. Îi va scrie lui Goldilocks altă scrisoare. Deşi vorbeau la telefon zilnic, ea şi Goldilocks, nu era suficient. Scrise data în susul paginii, pe topul de hârtie, 9 decembrie, şi fumă un Winston, apucându-se din nou de fumat, făcând-o în mod conştient de data asta, cu bună ştiinţă. Nu a rugat-o niciodată pe Goldilocks să se întoarcă acasă. Aceasta nu era un obiect, nu era un aparat. Era o persoană. Acţiona într-o singură direcţie acum, dar oarecum, curând, se va comporta în mod diferit. Acum, Mamei Ursoaice îi plăcea să vadă dat peste cap echilibrul Tatălui Urs. Nu avea să-i aranjeze ea viaţa în locul lui. Dar nici nu avea să se retragă din viaţa lui. Avea să sune într-o oră. Atât, deocamdată, dragă Luisa. Am fost să cumpăr cadourile de Crăciun.

Fumul îl deranja pe Probst.

— Pot să deschid o fereastră?

Generalul deschise fereastra dinspre partea lui şi aruncă trabucul în ploaie; acesta ateriză în rigolă, ca un rahat rotund de câine. Semaforul se schimbă pe verde. Prin ferestrele colorate în verde părea aproape alb. Motorul toarse când Generalul acceleră pe o intrare în pantă spre centura interioară. Probst privi din nou biletul pe care îl primise când urcase în maşină.

Nu spune nimic. Maşina are microfoane.
Mexicul este un truc. Vom rămâne în oraş.
Îţi voi explica.

Probst se lovi peste coapse.

— Doamne, n-am mai fost în Mexic de veacuri.

Norris îi aruncă o privire severă, dar îi dădu încă o gogoaşă.

— Şi cum se simte Betty? întrebă Probst mestecând.

— Betty este foarte bine. E preşedinta unui consiliu şcolar acum.

— Asta înseamnă comisii pentru aprobarea manualelor?

— Nu, dacă poate să nu participe la ele.

Partea de nord a Centurii Interne trecea printre imobile cu apartamente nou construite, clădiri comerciale fără ferestre, recent ridicate şi spaţii maronii de terenuri de construcţii. În St. John, în ploaie, Probst surprinse imaginea unui bărbat înalt, îmbrăcat în halat care atârna o ghirlandă pe balustradă.

— Te superi dacă dau un telefon? întrebă.

— Nici o problemă.

Formă numărul lui Ripley şi dădu peste Audrey. Nu putu să nu-i spună:

— Telefonez dintr-o maşină.

— A, da? Vocea ei era plictisită.

— Poţi să-i spui lui Rolf că trebuie să amân partida de tenis din dimineaţa asta?

Închise cu un plăcut sentiment de iresponsabilitate. Se întoarse spre General, care purta o haină de ploaie neagră şi, pe dedesubt, o cămaşă de lână foarte fină, cu dungi verticale late, maro şi negre.

— De unde ai cumpărat cămaşa asta?

— Neiman. Generalul conducea acum printr-un parc industrial undeva, la est de aeroport. În spatele parcului era un gard înalt cu şipci din plastic verde, şi o poartă în consolă la unul dintre capete. Coborî geamul, introduse un card şi formă un şir de cifre pe tastaura telefonică. Poarta se ridică şi intrară într-un spaţiu în care erau parcate opt sau nouă maşini. În spatele maşinilor se afla o clădire asemănătoare cu un hangar cu luminatoare din plexiglas. Pavajul mergea direct spre partea inferioară a zidului format din blocuri de construcţie, fără nici un fel de margini, ca şi

când clădirea, asemeni maşinilor, se odihnea pe acea suprafaţă şi putea fi transportată.

Când coborî din maşină, Probst îşi prinse mâna în portieră. Genunchiul îi sări înapoi, lovind portiera de o maşină din apropiere şi făcând o zgârietură de toată frumuseţea. Maşina era un LeSabre verde, cu dâre de noroi pe spatele roţilor. Consideră că era responsabilitatea lui să lase un bilet, dar, în schimb, se trezi urmându-l pe Norris. Nu era cine ştie ce maşină, oricum.

La uşă, Norris formă alte numere, dintre care ultimul făcu lacătul să bâzâie. În interior, totul era acoperit cu mochetă şi slab luminat. Câteva siluete se conturau lângă rampa joasă, încet-încet, un birou cu picioare de crom şi un bărbat într-un halat argintiu. Bărbatul stătea într-o rână, scoţându-şi picioarele de sub birou, spre dreapta.

— Numele? zise. Avea o frizură militărească.

— Bancroft, zise Norris. Şi un prieten. Am o rezervare. Apartamentul 6. Aş vrea altul.

— Apartamentul 12. Bărbatul îi întinse cheile peste birou. Se răsuci cu scaunul şi se întoarse spre peretele din faţa lui. De două ori la stânga, urcaţi scările, şi din nou la stânga.

Pereţii aveau culoarea blocurilor de ciment, tavanele, o înălţime greu de precizat. Mocheta mirosea a nou. Pe la jumătatea celui de-al doilea coridor întâlniră o fată orientală care purta doar un tricou, negru, asemeni triunghiului de păr pubian. Mergea în direcţie opusă. Degetele ei pipăiau peretele. Se uită în sus şi Probst încercă să n-o privească în ochi. Ea se uită direct prin el.

— Este oarbă? şopti el.

— Toate sunt oarbe.

— Groaznic.

— Locul ăsta este groaznic de ciudat. Dar foarte privat.

— Ce fel de loc este?

— Un club de sănătate.

Între coridor şi apartament erau două uşi fixate împreună cu un sistem de pârghii, care delimitau un mic vestibul. Apartamentul în sine era spaţios. Probst făcu un pas înapoi ca să aibă o bună perspectivă. Era o bucătărioară, un aparat Universal pentru fitness, un pat dublu, o bicicletă fixă, un jacuzzi, o unitate de bronzaj, mai multe aparate cu înfăţişare sadică pe care nu putu să le identifice. Lângă uşă, o cutie albă, emailată, aproape ca un coşciug, puţin mai mare decât un congelator adânc. Bătu în el.

— Ce-i asta?

— Ştergătorul cu senzori.

Probst se îndepărtă de cutie. Din spatele ei ieşea aer cald printr-un orificiu de ventilaţie. Aerul mirosea ciudat. A mirodenii.

— Groaznic de ciudat, repetă Generalul.

Probst se îndreptă spre pat şi-şi scoase haina. Privi spre tavan. Era o oglindă. În ea părea să nu aibă măcar un metru înălţime.

— Aşadar ai găsit…

Generalul îi acoperi gura cu o mână parfumată.

— Nici nu pot să-ţi spun cât costă să fii membru, zise el tare. Am folosit cardul lui Pavel Nilson. Din haina de ploaie scoase două cutii negre cu un luciu de lux pe ele. Atinse un buton. O lumină roşie se aprinse şi făcu loc unei lumini verzi permanente. Atinse un buton de pe cealaltă cutie. Iar asta o să ne asigure liniştea.

— Nu ar fi fost mai uşor să ne întâlnim pur şi simplu în pădure?

— Am şaizeci de ani. Îmi place confortul. Recunosc. Ţie nu?

— Cui nu-i place.

Generalul se aşeză şi-şi dădu jos pantofii. Probst se eliberă de o senzaţie neplăcută de adulter.

— Ai fost în pădure marţi, totuşi.

— Să nu vorbim despre asta. Generalul îşi puse cămaşa în dungi pe pat şi Probst continuă s-o admire. Am de gând să fac o saună. Vino cu mine.

— Sigur, n-am mai făcut asta de mult.

— Hai să-ţi dau câteva răspunsuri rapide. Da, am tras în elicopter. Da, a fost o greşeală. Nu, nu regret. Nu, nu cred că incendiul a fost un accident. Da, Buzz Wismer a refuzat să mă ducă înapoi în oraş. Nu, nu mi-a păsat nici cât negru sub unghie. Motivul pentru care te găseşti aici nu are nici o legătură cu Buzz Wismer.

— Îţi miroase a ceva? zise Probst.

Norris adulmecă.

— Tămâie.

— Miroase a prăjitură arsă cu mirodenii.

— Am mirosit lucruri mult mai urâte aici. Au un sistem de încălzire compromis. Norris, acum în boxeri, aprinse un trabuc.

— Aşadar, ai găsit un microfon. Probst începu să se dezbrace. Norris băgă din nou mâna în pelerină şi-i dădu o pungă transparentă. Probst avu o revelaţie. Microfoanele[7] se numeau gândaci fiindcă aşa arătau. Ăsta era mic, avea diametrul unui bănuţ şi era pe jumătate tot atât de gros. De pe una dintre feţe ieşeau opt firişoare asemeni unor picioare.

— Asta e înaltă tehnologie, Martin. Asta e tehnologie foarte înaltă.

— Unde l-ai găsit?

— În birou la mine.

— Cum?

Norris arătă spre cutiile de metal.

— Contra-tehnologie. Aş fi bucuros să ţi-o împrumut.

Asta era prea străin de Probst. Fu bucuros când Norris scoase din pelerină ceva mai omenesc, o sticlă de whisky, ceva irlandez.

— Şi ai găsit un microfon în maşină, zise.

— Da. Dar nu vreau ca ei să ştie. Ăsta a fost descoperit „accidental“ de custode.

— Şi acasă?

Norris dădu din cap şi păşi în bucătărioară.

— Casa nu le este de nici un folos.

— „Ei“ fiind competitorii tăi industriali.

— Nu fi prost, Martin. Ştii bine cine sunt. Alese un pahar din dulăpior şi-şi turnă whisky. Vrei şi tu ceva?

— Orice ai, glumi Probst.

Primi mai puţin de o lingură. Asta era prima dată când se afla într-o astfel de companie particulară cu Norris şi-l găsea mai puţin idiot decât Generalul public, mai stilat. În saună, au stat pe bănci faţă în faţă, cu trupurile relaxate în anticiparea valului de căldură. Aburii se insinuau printre scândurile din podea. Încet, prosopul lui Norris se desfăcu şi lăsă să se vadă comoara moale, roz şi păroasă, dintre picioare. Părţile private. Fusese născut cu ele.

— Într-o vreme puteam să telefonez la poliţie şi să obţin detalii. Dar acum poliţia orăşenească nu discută cu mine. Jammu nu tratează nici cu Biroul[8] prea mult. Se ocupă personal de investigarea celor petrecute la stadion. Ai putea spune că nu vrea să împartă gloria când îi prinde pe terorişti. Sau ai putea spune că încearcă să-i protejeze. Aş zice ultima variantă. Dar este totuşi posibil să mai afli câte ceva în oraş. Au fost trei tone de cordită pe stadion, în două loturi, cu un rezervor de nitrogen ataşat de fiecare. Au fost opt încărcături mai mici ca structură, suficiente ca să dărâme cea mai mare parte a tribunei superioare. De asemenea, a fost clorul industrial, presurizat, suficient ca să omoare un întreg batalion şi să orbească o întreagă divizie. Mecanismele de detonare erau independente şi nu aveau telecomandă. Fără receptoare. Timpul a fost coordonat şi secvenţial, nu simultan, cu declanşarea gazului la sfârşit, pentru a spori

mortalitatea. Totul a fost fixat să înceapă la ora 2:25 p.m., CST[9]. Explozia care a avut loc, cea care a aruncat în aer statuia jucătorului de baseball…

— Căreia n-o să-i duc dorul, zise Probst.

— Mină antitanc. Sovietică, se pare. Biroul nu este sigur.

Probst se sprijini cu toată puterea de peretele de lemn şi închise ochii care-i ardeau.

— Concluziile, zise Generalul. Mai întâi, securitatea stadionului în timpul nopţii lasă foarte mult de dorit. Dar ştiam asta. Securitatea este groaznică pretutindeni. Doi, aceşti Worriors au legături internaţionale. Mina sovietică…

— *Dacă* este sovietică, zise Probst.

— Mai mult, tancul este N_2. Asta înseamnă Orientul Mijlociu. Născut acolo, popularizat acolo. Trei, şi aici lucrurile devin urâte, Martin, mă asculţi?

— Da.

— Trei: s-au luat măsuri foarte severe pentru a omorî peste zece *mii* de civili şi a răni alţi douăzeci de mii. Te rog să-ţi imaginezi o clipă genul ăsta de carnaj în centrul oraşului Saint Louie.

Probst nu putea să-şi imagineze.

— În timpul ăsta s-a lansat un avertisment poliţiei orăşeneşti, la 1:17 p.m. CST, cu şaizeci şi opt de minute înainte ca bombele să fie detonate. Poliţiei i-au trebuit patru minute să ajungă la scenă, şi alte cincizeci şi şapte de minute ca să localizeze şi să dezactiveze fiecare încărcătură. Nu le-a scăpat nici una şi n-a fost nici un accident. Aşa că au avut numai şapte minute la dispoziţie. Miroşi o oarecare coregrafie în chestia asta? Eu da. Dar mai e o problemă – şi n-am văzut-o menţionată niciunde, n-am auzit nici un rând în nici unul din buletinele de ştiri: de ce să cheltuieşti o avere pe un material sofisticat, să-ţi asumi riscuri serioase ca să-l instalezi şi pe urmă să dai un avertisment? De ce să arunci în aer o maşină în care nu e nimeni? De ce să tragi cu automatul în singura fereastră neluminată dintr-

o casă? De ce să bombardezi un turn de transmisiuni în care nu e nici un om? Cu siguranţă s-a vărsat sânge, şi aproape te invidiez pentru privilegiul că ai fost rănit, Martin…

— Mulţumesc.

— Dar, dacă mă ierţi că spun asta, nu este suficient. Cu tot cu atacul acela mărunt asupra turnului, au existat patru scenarii separate şi nimeni nu a fost nici măcar atins de un glonţ. Mie îmi miroase că e mâna cuiva foarte bun la astfel de aranjamente. Îmi miroase a femeie. Îmi miroase a Jammu.

— Pe mine nu m-a frapat ca fiind deosebit de intrigantă.

— Sigur, dar asta este doar faţada.

— Ei, hai, zise Probst. Nu poţi să le ai pe toate. Dacă teroriştii sunt machiavelici, dacă încearcă, pur şi simplu, să producă haos, cu ameninţări credibile, atunci totul este în ordine. Dar, dacă sunt serioşi, şi rezervoarele cu nitrogen mi se par un lucru destul de serios, atunci Jammu face o treabă bună şi toţi fug speriaţi.

— Total greşit. Asta-i al *naibii* de greşit. Generalul îşi strânse prosopul, îl aruncă în aburi, sări în picioare şi începu să se plimbe încolo şi-ncoace într-un pătrat strâmt. Nu este pur şi simplu haos. Sunt prea mulţi bani băgaţi în asta, prea mult echipament străin, prea multă ştiinţă. Dar nu este nici foarte serios. Este Jammu, Martin. Este trucul cel mai vechi la cărţi. Creezi iluzia unei erori, pe urmă primeşti credit pentru corectarea ei; primeşti fonduri, primeşti putere. Şi asta este exact ce se întâmplă. Jammu joacă tare. Uită-te la Jim Hutchinson, de pildă. Nimeni nu poate înţelege de ce Warriors l-au atacat pe el şi postul lui. Şi nimeni nu se întreabă de ce mai este în viaţă. Este atât de evident că-mi vine să plâng. *Hutchinson o sprijină pe Jammu*. Acum două luni, nu o făcea. Acum el este partizanul ei cel mai mare şi nu se mai poate discuta cu el. Din cauza asta n-a fost ucis. KSLX este pur şi simplu, editorial după editorial, în favoarea poliţiei, în favoarea creşterii fondurilor, în favoarea lui Jammu în persoană, şi tu ştii

la fel de bine ca şi mine că toată lumea consideră KSLX vocea oraşului St. Louis. Dar nu este aşa, este vocea lui Jim Hutchinson, şi uite ce s-a întâmplat.

— Dar, zise Probst. Transpiraţia îi curgea acum în mii de viermi superficiali. Mi se pare că nu s-a prea schimbat nimic. Hutch a fost totdeauna un liberal. Jammu este liberală, cel puţin în parte, dacă este să ne luăm după ziare. Hutch o sprijină acum. El mai este liberal. Te gândeai la conspiraţii şi în urmă cu trei luni. Te mai gândeşti şi acum. Ai ştiut înainte să înceapă. Nu te-ai schimbat. Ceea ce văd eu sunt consecinţele. Indieni şi indieni. O prinţesă, o poliţistă, ambele din Bombay. Primul meci Big Red la care am fost în ultimii ani se întîmplă să fie cel fatal. Coincidenţă, nimic mai mult. Am nişte variante la îndemână, dar de ce să-mi bat capul. „Dumnezeu este Roşu.“ Tu, probabil, te gândeşti că asta înseamnă comunist.

— Exact.

— Ei bine, eu nu văd nici o raţiune obligatorie ca lucrurile să sugereze asta. Văd motive să nu. Nu văd nici o raţiune obligatorie pentru ca Jammu să înceapă să pună bombe când îi merge bine aşa cum îi merge acum. Nici măcar nu cred că este capabilă de aşa ceva. Pur şi simplu nu cred că oamenii reacţionează în felul ăsta. Nu cred că o persoană, de una singură, – reţine, abia a fost numită în fruntea poliţiei –, nu cred nici măcar că are timp să facă mai mult decât îi cere serviciul. Evident, nici eu nu m-am schimbat. Spuneam asta acum trei luni.

Se făcu linişte. Găuri întunecate se formau şi creşteau în aburul uşor, se închideau şi se deschideau. Atunci Generalul spuse:

— Nu ai prea fost atent, Probst.

Observaţia îl jigni. Faptul că era vagă.

— Măcar citeşti presa?

Era distras de un val de durere în degetul rupt. Transpiraţia şi condensarea au udat buretele verde al atelei.

— Eu, hm. Îşi încleştă dinţii ca să-şi limpezească gândurile. De obicei.

— Ştii ceva despre proprietăţile imobiliare din North Side?

— Este… ce? Are o situaţie bună.

— Ar fi bine să verifici. Ştii ceva despre Hammaker Corporation?

— Ca de pildă?

— Ca de pildă anunţul pe care-l vor face marţi…

Marţi era ziua de naştere a lui Probst.

— …că oraşul St. Louis va intra în posesia a 21% din averea comună, cu alte cuvinte, a proprietăţii care se află acum în mâinile familiei Hammaker.

— Asta-i scandalos, zise Probst. Despre ce tot vorbeşti?

— Fapte. Sigur, este un aranjament special, fără privilegii de vot. Sigur, este supersecret. Dar este un cadou. Făcut oraşului. Care se îndreaptă spre o criză financiară.

— Nu pot face asta. Nu se stipulează în Cartă.

— Ba pot. Dinţii Generalului luciră prin aburi. Paragraful pe care l-au votat când au crezut că trebuie să-i cumpere pe Blues, ca să-i păstreze aici. Pot să posede toată întreprinderea sau orice întreprindere. Citez, este în mod manifest o instituţie civică. Şi Hammaker se califică din plin ca o instituţie civică.

— Este scandalos, repetă Probst.

— Fapte. La urma urmei, cine-l conduce în ziua de azi pe Hammaker? Mica prinţesă, dacă vrei să ştii. Cea care-i face avansuri şi lui Buzz Wismer.

— Coincidenţă.

— Conspiraţie. Povestea este că nu vreau să spun că lucrurile sunt atât de nedrepte pe cât par, dar. Tu eşti preşedintele Municipal Growth – ar trebui să fii atent.

— Sunt atent, Generale. Sunt atent la spitale. Sunt atent la desegregare. La renegocierea acţiunilor.

— Ţara arde şi baba se piaptănă. În vreme ce Roşiii angajează 90% negri pentru poliţia orăşenească. În vreme ce două curve naţionalizează o industrie privată. În vreme ce cumnatul tău înşală Municipal Growth. În vreme ce cineva îţi perverteşte propria fiică.

Sauna păru să se învârtă, Norris ocupând-o în mod centrifugal, în tangente, o zvastică în formă de trup. În faţa lui Probst era un picior, un braţ într-un colţ, celălalt sprijinit de peretele opus, torsul, gâtul, capul zburând deasupra lui şi legănându-se în centrul viziunii lui, testiculele negre acoperite cu păr alb.

— Am făcut suficientă saună.

— Eu nu.

— Viaţa mea particulară nu te priveşte.

— Martin, ştiu că nu mă priveşte. Dar lumea vorbeşte. Oamenii aud lucruri. Ar trebui să ştii ce spune lumea.

— Mai bine nu.

— Dumnezeule mare! N-am văzut niciodată atâţia struţi! Vocea îi tremura de emoţie. N-ai întâlnit niciodată pe cineva pe care l-ai urât, dar despre care toată lumea crede că este cel mai bun lucru sub soare? Şi ştii că ai dreptate, ştii că vezi ceva. Cum te face să te simţi? Toată lumea aplaudă şi ea pune în pericol cincizeci de mii de oameni. Ţi se pare incitant să-ţi zboare picioarele? Oamenii nu cred asta. Şi Buzz Wismar? Fireşte, s-a cam înmuiat pe ici pe colo, dar reuşeşte totuşi să păstreze compania aia solventă, an de an. Şi iat-o pe nebuna asta de prinţesă frecându-se de el şi pe el interesat. Încerc să fac ceva, înţelegi? Văd că oraşul meu are probleme. Încerc să ajut. Tu şi cu mine nu suntem prieteni. De regulă, drumurile noastre nu se intersectează. Dar am primit informaţia asta când am auzit că sângerezi, am avut informaţia asta şi am început să sper din nou. Noi doi suntem în centrul lucrurilor.

Probst rămase calm. Pericolul trecuse. Putea să facă faţă abstracţiunilor. Ridică paharul, dar numai o singură picătură îi ajunse pe

limbă, dulce, apoasă.

— Nu povestea asta cu negrii mă deranjează, zise Norris. Nici măcar Roşiii. Ci asiaticii ăştia, industriaşii japonezi şi indienii. Ei n-au moralitate, nu ştiu decât eu, eu, eu. Eu să câştig. Eu să fiu primul. Ştii că japonezii nici măcar nu se duc la film?

— Interesant că spui asta. Probst zâmbi. Fiindcă aşa, probabil, gândeau şi englezii despre americani acum cincizeci de ani. Nu tu cultură, totul pentru afaceri. Comportament necinstit. Este trist când nu te mai afli în top. Noi nu putem concura cu industria japoneză. Sau… sau cu atleţii comunişti. Aşa că ne îndreptăm spre lucruri mai fine. Filme. Etică.

— Spui că strugurii sunt acri.

— Sigur. Nu asta a vrut să spună. Era un optimist. Încercă să găsească ceva optimist de spus. Jammu este… Ai adus sticla aia?

— Nu.

— Jammu atacă frontal problemele. Face o treabă bună, fără nici o legătură cu investigaţia teroristă. Nimeni nu a crezut că ar fi posibil. Se descurcă. Rata criminalităţii scade. Vom discuta cifrele la următoarea întâlnire de la Municipal Growth. Cred că eşti gelos pe ea. Cred că eşti puţin gelos.

— Nu neg faptul că este o poliţistă dură, zise Norris. Dar ce nu poţi să negi este că nu existau terorişti înainte de sosirea lui Jammu în oraş. Nu văd nici o coincidenţă.

— Eu văd. Şi unde ne duce lucrul ăsta?

— Te rog doar să iei în calcul posibilitatea asta. Să nu lucrezi împotriva mea, să nu mă defăimezi. Îmi pare rău că Jammu a primit un vot negativ în iulie, dar nu este nimic personal. Nu ştiam nimic în iulie. Aşa că, fă-mi o favoare. Ia detectorul meu de sunete şi verifică-ţi casa, biroul şi maşina. Fă asta chiar azi, înainte ca ei să afle că ai tehnologia. Pe urmă, convoacă o şedinţă urgentă la MG. Vorbeşte cu Hutchinson,

Hammaker, Meisner, Wesley şi, pentru numele lui Dumnezeu, vorbeşte cu Ripley. Trezeşte-te. Cântăreşte faptele. Avem nevoie de tine.

— Mă bucur că gândeşti aşa, Generale.

— Sam, dacă vrei.

— Sigur, Sam.

Puţini oameni erau invitaţi să folosească numele de botez al Generalului; asta era considerată o onoare.

Mai târziu, când el şi Probst au părăsit clubul de sănătate, totul se schimbase. Căzuse deja un strat de zăpadă de şase centimetri şi încă mai ningea, în faţa lor se întindeau întregi văi aeropurtate, piscuri albe, păduri albastre şi câmpuri cenuşii. Era ora 10:30. Maşina pe care o lovise Probst trebuie să fi plecat câteva momente mai devreme. Pe caldarâm era un dreptunghi fără zăpadă, o scurgere de la ţeava de eşapament în spate, urme proaspete de cauciucuri şi de paşi. Probst se uită la urmele paşilor prin zăpada care cădea. Erau greu de descris.

*

— Trebuie să mă scuz, bătrâne, îmi pare rău. Poate în ianuarie. Rolf prinse la pantaloni bretelele vechi şi trase fermoarul. Se uită cu uimire la ceas. Când naiba s-a făcut atât de târziu?

— Ai insistat să mai facem un set, şuieră Martin. Iată cum.

— M-am lăsat furat de timp, da. Competiţie bărbătească. Rolf chichoti, şi-şi îmbrăcă pardesiul.

— Termină, Rolf, zise Martin. Încă în chiloţi, înaintă ameninţător. Acum o jumătate de oră nu aveai nici o grabă.

— Ba da, aveam, bătrâne, aveam. Doar că nu am lăsat să se vadă. A fost politeţe, pur şi simplu.

— Nu-mi spune mie chestii de-astea. Martin mai făcu un pas şi Rolf fu obligat să tuşească tare, apărându-se. Martin bătu în retragere.

— Pune mâna la gură, ce naiba.

— A venit pe neaşteptate.

— Încă o oră, Rolf.

— Cu dragă inimă, dar nu mai pot.

Mâna lui Martin îi prinse braţul. O îndepărtă, tuşind, îşi aranjă eşarfa cu o mişcare iute şi se întoarse să plece.

— Ascultă, Rolf. Nu ştiu ce fel de minciuni răspândeşti…

— Neştiinţa este o binecuvântare, bătrâne. Trebuie să fug. Mă cheamă afacerile. Salut!

Şi se îndepărtă de-a lungul coridoarelor calde şi lambrisate ale Clubului. Doar la uşă şi-a amintit de zăpadă. Încă mai cădea dintr-un cer plumburiu de după-amiază. Se afundă în ea. Paşii îi erau nesiguri, piezişi, ca şi când făcea eforturi să ajungă la garaj. Toată zăpada aia. Îi plăcea zăpada chiar mai puţin decât îi plăceau animalele de casă.

Minciuni? Ce o fi vrut să spună Martin? Cu siguranţă nu se referea la mica anecdotă despre răsfăţată. El înfrumuseţase cel mult lucrurile pe care i le spusese Audreykins. Nu era cine ştie ce motiv de supărare, dacă ăsta era motivul. Dar probabil era mai mult de atât. Martin s-a purtat îngrozitor de ciudat în ziua aceea. Mai întâi, sunase ca să suspende întâlnirea. Pe urmă, la prânz, sunase ca să insiste să joace, în cele din urmă. Jocul lui fusese şi el ciudat. De obicei, juca precum un robot – Pam! Pam! Tu! Punct, dar astăzi, când probabil degetul rupt îi stricase reverul, devenise un agresiv. Pe urmă, în vestiare, se repezise la Rolf ca un câine:

— Vreau să vorbesc cu tine. Părea că aflase ceva. Hm, hm. Mă întreb ce. Hm, hm.

Rolf urcă vesel în viteza a patra pe Warson Road, cu umerii ridicaţi şi nasul aproape de parbriz. Nu mergea acasă; Martin ar fi putut să-l găsească acolo. *Bum!*

Un obiect se lovi în geamul din spate. Un bulgăre de zăpadă?

Bum! Bum! Altele două loviră maşina din lateral. Veneau din direcţia şcolii, Liceul Ladue. *Bum!* Pierdea controlul maşinii. *Bum!* Doamne, ura substanţa asta. Alunecă într-o intersecţie. Nu avea frâne. Alţi câţiva bulgări de zăpadă aterizară pe partea stângă a maşinii.

Dar ajunse la Marriott, fără alte probleme. Avea o cheie de la apartamentul ei, intră uşor. Ea era îmbrăcată doar în desuuri, o colecţie de unghiuri rotunjite de-a curmezişul unui fotoliu, citind o revistă. Privi spre el.

— Cine-i?

— Rolf. Făcu cu ochiul.

În vreme ce se schimbă, el observă dezordinea din cameră, rufele aruncate peste tot şi cărţile de Tarot împrăştiate, cutiile de Tab[10] şi scrumierele. O aromă de *curry*. Total nefiresc. Mai târziu, va trebui să pună puţină ordine în lucruri.

Se întoarse îmbrăcată într-un costum de serviciu, din lână verde, şi pantofi cu tocuri joase.

— Ce vânt te aduce? Se încruntă puţin.

— Într-o zi atât de urâtă?

— Într-o zi atât de urâtă.

— Eram în cartier, zise. M-am gândit să-ţi fac o vizită. Martin nu-i aici?

— Nu, e la un meci de fotbal. Să te ajut cu pardesiul. Scutură zăpada de pe guler. El o ciupi de fund. Oh, ce *dobitoc*! îi şopti în ureche, când se duse la dulap. El o prinse de mână. Ea îşi vârî unghiile în plama lui şi se eliberă.

— Cum îndrăzneşti?

Brusc, tuşi, dând din cap, pentru a nega valabilitatea întreruperii.

— Pneumonie, zise ea.

El oftă.

— Chiar trebuie s-o luăm de la început?

— Îmi pare rău. Clipi des. E o zi aşa de urâtă.

— Şi, totuşi, nu-i. Trebuie să te simţi singură, aici.

Ea se întoarse şi se întinse ca să agaţe pardesiul, iar el, cu o mişcare scurtă a mâinii, îi trase jos fusta.

Ea ţipă foarte convingător.

— Rolf Ripley! Se retrase între umeraşele goale, se încurcă în fustă şi se sprijini de peretele dulapului. El îngenunche.

— În sfârşit, zise el.

— Oh, Rolf. Oh, Rolf. Aici?

Era pregătit.

— Aici.

Ea îi luă degetele în gură şi le muşcă. Se încruntă.

— Dar dacă Martin…

— E la meci. Meciul abia a început.

Ea se relaxă. Un umeraş căzu, cu întârziere, şi ricoşă de umărul lui. El se apropie. Ea îi prinse sexul şi începu să-l mângâie cu o mişcare a degetului arătător.

— Oh, zise. Mi-era dor de tine.

*

Probst era treaz în zorii zilei următoare şi-şi pregătea micul dejun pe la 7:15. La postul KSLX – coruri de mormoni. Barbara încă mai dormea. Îşi legă şireturile în noduri pătrăţoase ajutându-se de dinţi.

Dădu telefoane, fixă întâlniri, programă ziua care începea. Purta un costum negru cu revere înguste, cravată roşie şi o cămaşă albă cu dunguliţe gri, foarte fine. În oglinda din baie arăta diplomatic, eşalonul superior. Părul lui devenise hotărât cărunt, iar faţa, mai îngustă decât de obicei, mai mult proeminentă decât plată. Căldura ei părea inepuizabilă când păşi afară, în aerul rece. Motorul porni din prima şi se ambală.

Să conduci, în dimineaţa aceea, era ca şi când ai fi plutit într-o barcă, coborai şi urcai, fiecare suprafaţă fiind la fel de navigabilă. Drumul era pustiu. Sub zăpadă, oraşul avea un aer de secolul al XIX-lea.

Probst încă mai încerca să proceseze informaţia primită de la General – Sam – cu o zi înainte. Îi lua mai mult timp când trebuia s-o facă de unul singur, fără ajutorul Barbarei. Venise acasă de la Clubul de Sănătate cu o nevoie aproape fizică să se destăinuie şi să discute, dar nevoia dispăru când îi zări sclipirea de ură din ochi, focul mocnit. Chiar „măturatul" casei nu-i făcu nici o plăcere (nu scoase la iveală nici un microfon) când văzu că nu-i acorda nici o atenţie. Stătea citind şi fumând până când camera de zi începu să miroasă ca o bucată de şuncă de Canada.

— *Entrez-vous*, zise Chuck Meisner, ţinând uşa deschisă. Probst intră bătând din picioare, scuturând zăpadă pe covor. Chiar şi într-o zi de duminică dimineaţă livingul lui Meisner părea de curând aspirat şi şters de praf, curăţat, pernuţele abia înfoiate. Chuck purta haine de ţară, fără nici o formă, din reiat şi lână.

— Cu ce te servesc? Cafea? Bloody Mary?

— Nimic, îţi mulţumesc, Chuck. Trupul lui era în formă. N-avea nevoie de nimic.

— Vrei să vorbim mai degrabă sus?

— Da, ar fi mai bine.

Toamna asta, Probst şi Barbara s-au întâlnit destul de frecvent cu familia Meisner. Chuck era preşedintele First National Bank şi director la First Union şi Centerre. Dacă lumea se ferea de Probst, din cine ştie ce motive, atunci Chuck era unul dintre ei. Desigur, în particular, Chuck fusese totdeauna discret în chestiuni profesionale, ca un proprietar de oficiu de pompe funebre. Iar Probst îşi rula toţi banii prin Boatmen's, banca lui Hammaker, care, în ciuda respectului lui pentru Chuck, era demult, în opinia lui, cea mai bine condusă din St. Louis. Nu credea în

socializarea cu bancherii. Banii curaţi, ca şi sexul curat, erau un demon malefic într-o prietenie. Alţi antreprenori din St. Louis aveau tendinţa să se asocieze în mod incestuos în bănci ale fraţilor sau ale cumnaţilor şi adesea aveau linii de credit foarte flexibile, ceea ce era legal, dar mai degrabă lipsit de etică; Probst nu proceda aşa. Îi plăcea să-l întâlnească pe Chuck, fiindcă Chuck era democrat şi lui Probst îi plăceau curiozităţile, oamenii care mergeau puţin împotriva curentului. Un bancher democrat îţi dădea o senzaţie plăcută, ca un fruct proaspăt de papaia.

Chuck se aşeză la anticul birou masiv din camera lui de lucru şi-i indică lui Probst scaunul potrivit. Afară, un nor de fulgi de zăpadă duşi de vânt, extraordinar de mărunţi, o oaste îngerească, se rotea în lumina soarelui. Pereţii scârţâiau în bătaia vântului. Probst spera că Chuck bănuia că venise în căutarea unui sfat în chestiuni personale, o problemă de investiţie, de protecţie împotriva taxelor, o garanţie a succesului. Nu-i plăcea să deruteze un prieten, dar confruntarea cu Rolf cu o zi înainte îl făcuse suspicios în a-şi dezvălui afacerile în mod prematur. Acum era pregătit să treacă direct la problemă. Începu prin a-şi privi îndelung prietenul şi nu merse mai departe.

Chuck arăta groaznic.

Ştia şi el asta. Se uită în ochii lui Probst aşteptând, cu o candoare vinovată, tristă, a individului prins cu mâţa în sac. Pleoapele îi erau umflate şi ridate, albul ochilor – trandafiriu. Buza de sus îi era crăpată, roşie. Părul îi era lipsit de viaţă.

— Nu arăt prea bine, nu-i aşa?

— Ai fost bolnav?

— N-am mai dormit bine de peste două luni.

Probst recunoscu mânia controlată din vocea lui Chuck. *De peste două lun*i. Fraza era o autopropagandă plină de cruzime, o plângere mută, făcută mereu şi mereu, un imbold lăuntric (Ştii, vizuina aia miroase ca o şuncă de Canada) până când plângerea devenea atât de plină de

semnificaţie, de puternică, încât rostind-o nu puteai decât să-i reduci importanţa, iar păstrând-o pentru tine însemna să te declari învins.

— Nu te-am văzut niciodată atât de obosit, zise Probst.

— Uneori sunt OK. Chuck închise ochii. Crezi că ai trecut peste asta. Pe urmă ai o noapte proastă. Îşi scutură capul.

— Ai consultat un medic?

— Da, am pastile. Şi aminoacizi. Săptămâna trecută am fost la un hipnotizator. Bea m-a trimis la un psiholog. Şi rezultatul este că ieri-noapte am dormit vreo douăzeci de minute. Marţi am dormit şase ore. Noaptea următoare, zero. Părea o corvoadă pentru Chuck să vorbească oricât de puţin. Făcea un efort imens.

— Ţi-au spus care este problema?

— Am încercat să mai reduc băutura, cafeaua. N-am mâncat carne o vreme, doar proteine, un timp. Am schimbat paturile, ceea ce, de fapt, mi-a fost de ajutor, dar numai o noapte. Am fost bine la conferinţa ABA din San Francisco, dar asta a durat doar trei zile, m-am întors şi bum! Am încercat cu meditaţia. Cu yoga, cu jogging, fără jogging, cu băi fierbinţi. Lapte cald, gustări înainte de culcare, mult Valium. Sunt total inconştient. Sunt într-o stupoare, dar partea de somn, Martin… Ridică mâinile şi, cu degetele, prinse ceea ce descria. Partea de somn din mine este trează tot timpul.

— Ce crezi că este?

— Asta-i problema. Totul pare important. Partea de pat pe care dorm. Faptul că muncesc prea mult. Faptul că nu muncesc suficient. Trebuie să mă enervez? Sau trebuie să rămân calm? Sfârşitul de săptămână versus noaptea de peste săptămână, vinul roşu versus vinul alb. Înţelegi? Fiindcă trebuie să existe un motiv pentru toate astea, şi fiecare parte a vieţii mele, tot ceea ce fac în fiecare zi – sunt prea multe variabile, prea multe combinaţii. Nu pot să le detaşez pe cele importante prin nici un proces de eliminare. Dacă motivele pentru care nu dorm sunt că mănânc zahăr, că

mă duc la culcare prea devreme şi că mă uit la sport la sfârşit de săptămână? Nu pot să izolez nici unul dintre ele. Şi zac acolo, încercând să întorc variabilele pe toate părţile. Nu-mi amintesc *când* am dormit bine. Ca şi cum întreaga mea viaţă a fost aşa.

Probst era acum în încurcătură. Nu era momentul pentru o confruntare, indiferent cât de prietenoasă. Îşi drese glasul şi-şi aminti de cutia din buzunar. O ridică şi o puse pe un genunchi.

— Ce-i asta? întrebă Chuck.

— O jucărie pe care am primit-o ieri. Probst apăsă pe butonul Test. Lumină roşie. Lumina roşie! O stricase?

— Ce-i asta?

Probst se ridică şi se învârti pe după scaun. Când trecu de fereastră, cutia începu să ţiuie ca un ceas deşteptător cu cuarţ. Se îndepărtă de fereastră şi ţiuitul încetă.

— Cred că încăperea asta are microfoane, anunţă. Scană peretele la stânga ferestrei, jucându-se cu ţiuitul pentru a localiza centrul iritării electronice. La nivelul taliei găsi un punct în perete unde vopseaua era o nuanţă mai deschisă decât restul. Ciocăni în acea pată. Gol. Împinse cu degetul în ea. Era tifon tare lipit peste o gaură şi vopsit ca să nu se distingă de restul peretelui. Îl smulse. Gaura avea doi centimetri diametru şi un centimetru adâncime. În centru, cu picioarele fixate în ipsos, era un microfon. Desfăcu briceagul şi îl dezlipi. O sârmă subţire ca un fir de păr, de vreo zece centimetri lungime, se desprinse din vopseaua proaspătă. O aruncă pe biroul lui Chuck.

— Ştiai că este aici? întrebă Chuck.

— Bineînţeles că nu. Dar cred că trebuie să ştii că Sam Norrris a găsit un microfon identic cu ăsta în biroul lui.

— Oh, da? Asprimea replicii lui Chuck îl surprinse. Eşti sigur că l-a găsit?

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun, eşti sigur că nu l-a primit de la vreun prieten şi *a spus* că l-a găsit? Vocea lui Chuck era respingătoare. Sam Norris, cum îi spui tu, le face curte în draci lui Bobby Caputo şi Oscar Thorpe de la FBI. Prima mea reacţie la chestia asta – Chuck aruncă microfonul de pe birou pe covorul persan – este numele Hoover. Norris nu mai are *încredere* în mine. Comportamentul meu este *suspect.* Şi de când eşti în termeni buni cu el? Credeam că nici măcar nu vă vorbiţi.

— Păi…

— Eşti surprins că am menţionat FBI-ul. Nu cred să fi auzit nici că Norris a trimis un detectiv particular la Bombay ca să dezgroape tot felul de mizerii despre Jammu. Sau că este la un pas de a semna actul de cumpărare a ziarului *Globe-Democrat*, fiindcă nimeni nu-l mai tipăreşte. Chuck suspină şi se legănă în fotoliu. Îşi mişcă alene braţul. Aşadar, avem un microfon aici. Nu cred că este prima oară. Dar ce nu ştie Norris, ce nu ştie FBI-ul este că nu toată lumea este atât de perfidă ca ei. Nu am nimic de ascuns nimănui.

În afară de mine şi de Barbara, îşi zise Probst. Ţi-ai ascuns oboseala.

— Atunci spune-mi ce se petrece în partea de nord a oraşului St. Louis.

— Nimic mai mult decât scrie în ziare astăzi. Chuck ridică glasul, ca şi când mulţi idioţi i-ar fi pus aceeaşi întrebare. Nimic în afara afacerilor obişnuite. Lumea investeşte în noi mai mult decât bani, Martin. Investeşte încredere şi ăsta este un lucru foarte important. Avem o răspundere faţă de investitorii noştri ca să folosim banii ăştia – această încredere – în cea mai productivă formă posibilă. Am fi neglijenţi dacă n-am face asta. Din câte ştiu, nu s-au făcut speculaţii excesive în partea de nord. Valoarea proprietăţilor a crescut şi diferite instituţii pe care le servesc au găsit de cuviinţă să-şi protejeze viitorul lor şi pe al depozitarilor – al oamenilor simpli, Martin, – făcând câteva achiziţii profitabile şi înţelepte în zonă. Pentru a le adăuga la ceea ce aveam deja. Şi, fireşte, pentru a înlocui ceea

ce am vândut înainte de a calcula în mod cert forţa pieţii. Există proprietăţi extrem de valoroase acolo şi este vremea ca oraşul să facă ceva cu ele. Esenţa afacerii noastre este să încurajăm dezvoltarea. Este parte din încrederea publică. Cred că a venit timpul. Suntem, cu siguranţă, foarte satisfăcuţi de situaţia criminalităţii, în acest moment.

Probst, cu o ipotetică mişcare a degetelor:

— Dar asta nu are un efect advers asupra economiei din regiune, în general?

— Cum pot să aibă investiţiile sporite un efect negativ asupra economiei regiunii în general? zâmbi Chuck asemeni unui educator.

— Păi, să zicem în West County.

— Oh, Martin. Această zonă în particular este încă *atât* de sănătoasă. *Atât* de sănătoasă. Nu ai de ce să-ţi faci probleme în legătură cu asta. Asta te preocupă? Dumnezeule! West County! N-ai nici un motiv să-ţi faci griji, nici unul!

*

Următoarea oprire a lui Probst a fost din nou în Webster Groves, în Webster Park, în spatele bibliotecii. Îşi făcu drum prin zăpada de pe alee şi sună la uşă. Aşteptă. Nu auzise soneria. Era oare defectă? Bătu la uşă. Curând uşa fu deschisă de un bărbat nebărbierit, de vârsta lui Probst, care purta jeanşi şi un halat verde, de chirurg, fără revere.

— Martin Probst. Bună. Tipul întinse o mână şi-l trase pe Probst înăuntru. Rodney Thompson.

În grămezile ce zăceau în dezordine de-a lungul dulapurilor din livingul lui Thompson erau sute de reviste, cele mai multe cu text, dar fără fotografii pe copertă. Aerul miroasea puternic a clătite învechite. Plantele din fereastră lăsaseră frunze uscate pe podeaua de lemn şi cineva vărsase

o ceaşcă de cafea pe covorul de lângă televizor. Ceaşca zăcea încă pe o parte.

— Camera asta nu prea este folosită, zise Thompson. Îşi băgă mâinile în buzunarele jeanşilor şi se întoarse la bucătărie. La fel făcu şi Probst.

— Aşadar eşti tatăl Luisei.

— Da.

— Am impresia că soţiile noastre au vorbit deja. Thompson se aşeză şi bău suc de portocale dintr-un pahar înalt şi, înghiţind, îi făcu lui Probst semn să facă acelaşi lucru; acesta dădu din cap. Aşadar, tu ai construit Arcada.

— Nu de unul singur. Răspunsul-standard.

— Sigur că nu. Este o realizare, totuşi. Sunt foarte impresionat. Impresionat şi de Luisa. Îmi place.

Probst îşi dori să găsească un mod de a întreba, în contextul acestei vizite de cunoaştere, cât timp petrecuse Thompson cu ea.

— Vorbeşte foarte mult despre tine, foarte politicos, deşi înţeleg, totuşi, că nu sunteţi în relaţii chiar atât de bune în acest moment, din cine ştie ce motive.

— Cât de des o vezi? întrebă Probst.

— Am ieşit cu ea la cină de câteva ori. Facem eforturi să păstrăm legătura. Sunt ani dificili pentru adolescenţi. Ştiu că Duane traversează o perioadă de reevaluări, cântărind alternativele, încercând să se adune. Păstrăm legătura. Nu că Pat şi cu mine am avea mult timp zilele astea. Pat lucrează, apropo, îmi pare rău că nu te-a întâlnit. Va trebui să ne întâlnim cândva, toţi şase.

Thompson se uită atent la un calendar din apropiere.

— Nu săptămâna asta, totuşi, nu săptămâna viitoare. Poate după Crăciun. În ianuarie. Oh. Sau în februarie. Puteţi veni cu toţii la noi, vom petrece o seară de pomină. Copiilor le place *paella* gătită de Pat. Fractură?

— Da. Probst îi arătă mai bine degetul, după care, pentru a douăzecea oară, povesti ce s-a întâmplat la stadion. În ultimele zece luni, povestise acelaşi lucru în mod identic, cuvânt cu cuvânt.

Thompson aprobă cu o înclinare a capului de fiecare dată. Făcu gesturi largi de încuviinţare, şiruri mici, orizontale de înclinări din cap, înclinări rotative de totală înţelegere şi aprobare, înclinări în planuri înclinate, înclinări monotone, de ştergător de parbriz. Când Probst termină, zise:

— În ceea ce-i priveşte pe Lou şi pe Duane, este greu de spus cât sunt de serioşi, dar eu cred că este ceva serios. Ea pare foarte hotărâtă să-şi afirme independenţa. Thompson desfăşură prima pagină din ediţia de duminică a ziarului *Post* şi citi câteva rânduri. Este cu siguranţă o chestiune de valori, la urma urmelor. Vechea poveste, nu? Personal, nu pot adăuga multe lucruri în afara faptului că amândoi, Pat şi eu însumi, ţinem foarte mult la Lou. Mai mult, o respectăm. Se uită la ceas.

*

Trecuseră două săptămâni de când Buzz Wismer îl întâlnise pe Martin Probst. Multe lucruri se schimbaseră. Nu şi Martin. El părea în formă şi plin de energie când sosi, în după-amiaza aceea de duminică, la biroul lui Buzz. Chiar şi atela de aluminiu îţi lăsa impresia asta. Arăta ca un soldat eminent în permisie.

— M-am gândit, zise, că ai putea să-mi spui ce se întâmplă zilele astea cu Rolf Ripley. Sunt căsătorit cu cumnata lui şi nu ştiu nimic.

— Păi, zise Buzz, a avut loc un scandal în legătură cu noua lui divizie de tehnologie de apărare. Din câte aud, totuşi, chestia asta durează de mai mult timp.

— Stai puţin, zise Martin calm. De unde ştii că durează de mai mult timp?

— Păi, bănuiesc că ar trebui să ştiu. Suntem în competiţie pentru ingineri. Oamenii de la mine de la personal mi-au spus că în martie recruta în noi zone. Mai multe computere, mai mulţi specialişti în nucleară…

— OK. Bine. Ce altceva?

— În ultimul timp, vrei să spui? Circulă zvonul că-şi mută unele afaceri înapoi în oraş.

— Dar ziarele vorbesc tot timpul despre genul ăsta de afaceri.

— Este adevărat. Am luat-o mai în serios, totuşi, fiindcă numele meu a fost menţionat în acelaşi context. Mulţi acţionari au văzut zvonul, cred că inclusiv *The New York Times* a preluat povestea, şi am primit telefoane chiar de la Boston. Am simţit că trebuia să întrebăm ziarul *Post* despre sursele sale, ceea ce echivalează cu scosul dinţilor. Pe scurt, se pare că cineva bine plasat în Ripleycorp a lansat zvonul relocării şi a spus că şi noi ne gândim la o mişcare similară.

— Aşadar, nu a pornit de la tine?

— Şi nu şi da. Buzz i-a explicat că, deşi zvonul nu pornise de la el, l-a determinat să ceară Departamentului de Finanţe să vadă care este fezabilitatea unei schimbări de sediu. Departamentul de Finanţe ne-a sfătuit să nu facem asta, dar au sugerat, totuşi, cumpărarea unor proprietăţi în oraş, înainte ca preţurile să crească mai mult. Buzz a autorizat cumpărarea. Era o chestiune de rutină. Dar s-a înfierbântat când i-a explicat asta lui Martin, ca şi când i-ar fi dezvăluit un secret vinovat, ceva primitiv, fiindcă achiziţia era asociată cu Asha.

Martin zâmbi melancolic.

— Îţi mulţumesc că mi-ai spus, Buzz. Din punctul de vedere al afacerilor, după cum îţi dai seama, trebuie să fiu în temă cu ce se întîmplă şi, într-un anumit fel, în ultimele luni, n-am prea fost atent. E un mod eronat de a conduce – simt un fel de obligaţie administrativă, anul ăsta, ca preşedinte al MG. În acelaşi timp, nu cred că este vina mea. Nu au fost

tendinţele din partea locului vizibile pentru toată lumea cu ani înainte? Ca şi Clayton, autostrăzile, faleza, West County. Era o vreme când exista deschidere şi n-o mai văd. De aceea vreau să ştiu ce simţi tu în legătură cu schimbările astea.

Nu era vorba de ceea ce spusese Martin, îşi zise Buzz, sau chiar de felul în care o spusese, era onestitatea de dedesubt, naivitatea aproape. Tipul ăsta era dintr-o bucată. Răul îl surprindea. Nu se schimbase.

— Ce simt eu… Cred că avem dreptate, fireşte. Buzz clipi. Am avut o săptămână destul de grea, bănuiesc. Şi am tendinţa să pierd din vedere…

— Ce crezi despre Asha Hammaker? întrebă Martin dintr-odată.

Pentru o clipă, Buzz avu bănuiala clară că asta era singura întrebare pe care Martin voia să i-o pună.

— Nu vreau să spun personal, adăugă Martin. Vreau să spun ca femeie de afaceri.

— Ca femeie de afaceri n-am nici o idee.

— N-ai auzit nimic despre un transfer de acţiuni către oraş?

— Dar dacă nu ai auzit zvonurile, continuă Buzz, nedorind să scape prilejul ăsta pentru a se confesa. Ar trebui să adaug că este adevărat că doamna Hammaker a făcut în repetate rânduri oferte cu, hm, caracter fizic, mie şi poate şi altora, în public, aşa că poate zvonurile pe care le-ai auzit erau referitoare la chestia asta.

Martin zâmbi şi dădu din cap cu un amuzament retoric.

— Mie de ce nu-mi fac chestia asta?

Ochii li se întâlniră. Buzz simţi un hohot de râs smuls din el asemenea unei aşchii…

*

S-a întâmplat după ce Probst a plecat de la complexul lui Wismer şi s-a îndreptat din nou spre sud, chiar în mijlocul unei zile lungi pe care şi-o

rezervase pentru sine, când micul dejun i-a luat toată dimineaţa şi din el n-au mai rămas decât nişte derivaţi metabolici şi un gust uşor acid de suc în gură – atunci s-a întâmplat ca povara de fapte a weekendului, suspiciunile, posibilităţile şi conştiinţa trează să devină prea mult pentru el.

Încercă un sentiment de oboseală. Soarele de iarnă, foarte jos pe pământ, înaintea lui, era orbitor de alb, incredibil de strălucitor, iar străzile ude, acoperite de zăpadă, erau un catalog de absurdităţi. Hălci de toate dimensiunile şi formele ştergeau liniile simple, de dedesubt. În această strălucire, nu reuşea să-şi dea seama pe ce culoare erau semafoarele: roşu, galben sau verde. Încetinea la fiecare din ele, când traversa intersecţia.

Tocmai atunci, când ochii lui căutau uşurare în oglinda retrovizoare, în scenele mai închise, mai reci din spatele lui, a început să bănuiască faptul că era urmărit. Maşina era o Chevy mare, albă. Îşi aminti că o văzuse mai devreme, în Webster Park, iar acum era la o sută de paşi în urma lui, pe Hanley Road. Parbrizul era o fâşie neregulată de lumină solară reflectată.

Maşina îl urmă în Clayton, şi când coti spre dreapta, pe Maryland Avenue, făcu acelaşi lucru. Intră în parcarea de la Straub ca să cumpere nişte fructe pentru prânz şi maşina trecu pe lângă el, ocupanţii fiind încă ascunşi de strălucirea luminii.

*

În livingul lui Jim Hutchinson, făcu o nouă verificare, dar nu găsi nici un microfon. Jim reveni din biroul lui, unde răspunsese la un telefon.

— Sunt conştient, zise, că Generalului i se pare suspect că Warriors nu m-au lichidat încă. Pe de altă parte, ei trag cu gloanţe adevărate. În tine au tras? Nu e o experienţă pe care să vreau s-o repet. Dacă vrei să ştii, elicopterul a tras în ferestrele astea din stânga ta, fiindcă de obicei cinăm în camera din faţă. Contrar a ceea ce probabil ţi s-a spus, ferestrele astea erau luminate. Perdelele din camera unde luam micul dejun erau trase,

totuşi, şi sunt apărate de copaci şi de casa din spatele nostru. Cât despre bomba din maşină, nu sunt sigur. Există semne că a explodat pe neaşteptate, cu o oră înainte de termen. În dimineaţa aceea, plecam de acasă la ora unsprezece. Grenada de la transmiţătorul nostru şi-a găsit ţinta, nu era destinată unor puncte slabe. De atunci, mi-am luat mai multe precauţii. Şi poliţia m-a ajutat foarte mult. Se pare că Warriors şi-au schimbat tactica. Ceea ce este în ordine, din punctul meu de vedere. Aş prefera să nu fiu împuşcat în stradă numai ca să-l liniştesc pe General. De asemenea, este adevărat că m-am răzgândit în ceea ce-o priveşte pe Jammu. Prin încăpăţânare nu dovedeşti nimic. M-am întâlnit cu ea, personal, de mai multe ori şi te pot asigura că *nu* este o teroristă.

— De unde ştii?

— Nu te numeri tu printre cei care au susţinut un punct de vedere contrar toată toamna? Şi oricum, am o intuiţie. Am fost reporter vreme de douăzeci de ani. Jammu nu este total sinceră cu mine, nu are nici un motiv să fie, dar nu este nici chiar atât de necinstită. Nu la fel ca Norrris, de pildă.

— Este adevărat că achiziţionează *Globe*?

— Ar vrea el. Dacă va fi lăsat s-o facă, nu ştiu.

— De ce nu s-a vorbit despre asta, dacă a încercat să-l cumpere?

Jim se gândi o clipă.

— *No comment*. Să spunem că doar din amabilitate profesională. În faza asta, nu este nimic ieşit din comun. Oricum, sunt sigur că *Post* va scrie un reportaj pe tema asta la sfârşitul săptămânii.

— Dar afacerea cu acţiuni a lui Hammaker?

— Asta, da. Despre asta vei auzi la ştiri – postul naţional, bănuiesc. Este un bun exemplu despre modul în care Jammu nu joacă cinstit. Asha Hammaker, născută Parvati Asha Umeshwari Nandaksachandra, nu este doar o frumuseţe orientală oarecare. Mai întâi, are patruzeci şi unu de ani…

— Zău? Probst dădu din cap a uimire. El i-ar fi dat douăzeci şi cinci.

— Are trei diplome de studii aprofundate, de la Berkeley, London School şi de undeva din India, a petrecut cinci ani lucrând pentru Tatas, a fost promovată până la funcţia de vicepreşedinte şi, în 1975, a trecut printr-o conversiune politică, poate şi religioasă, cu totul inexplicabilă, a petrecut doi ani în închisoare, a lucrat trei ani la Bombay ca agitator marxist, după care, lucrul cel mai surprinzător dintre toate, s-a angajat într-o nouă carieră, ca actriţă de teatru, în care a avut de asemenea foarte mult succes. Poate nu ai auzit cum a întâlnit-o tânărul Hammaker.

— Nu cred că ştie cineva.

— Turna un film în Mexic, mi se pare că era primul ei rol important. Hammaker îşi făcea vacanţa acolo. Era în februarie sau martie. Aprilie, cel mai târziu. Jim făcu o pauză, ca şi când ar fi aşteptat ca Probst să spună ceva.

În cele din urmă, spuse.

— Jammu n-a fost invitată aici decât în iulie. În aprilie, n-ar fi ştiut că va veni.

— N-ar fi ştiut, repetă Jim. Bill O'Connell putea să rămână şeful poliţiei încă paisprezece luni, sau Jergensen ar fi putut să-l înlocuiască. Nu avea cum să ştie că va veni aici.

— Doar dacă nu cumva Asha nu a avut ceva în comun cu…

— Atât cu ieşirea la pensie, cât şi cu lupta pentru şefie? Imposibil. Nici măcar nu venise la St. Louis şi încă nu era o Hammaker.

— Jim, de ce nu-i divulgi şi Generalului câteva din detaliile astea?

— Fiindcă nu are sens. Ştii că el nu e raţional. Şi există anumite coincidenţe pe care le-ar putea exploata dacă ar şti de ele. În mod evident, Jammu şi Asha se cunoşteau bine în Bombay. De unde ştiu? Am întrebat-o pe Jammu. Dacă i-aş spune Generalului, faptele ar arăta nu numai că două femei extraordinar de talentate din Bombay au poposit în plictisitorul nostru St. Louis la distanţă de trei luni una de cealaltă, dar şi că,

întâmplător, sunt prietene. În mod clar, Jammu şi-a exprimat interesul pentru post fiindcă Asha se îndrepta deja spre St. Louis, şi este un dat al imigraţiei că grupurile au tendinţa să se strângă într-un oraş. Grupul lui Jammu nu face excepţie. Dar coincidenţa rămâne şi nu vreau să hrănesc iluziile Generalului mai mult decât până acum.

— Dar problema acţiunilor?

— Cred că Jammu şi Asha au pus la cale afacerea. În ceea ce o priveşte pe Jammu, este un joc al puterii. Ajuţi la salvarea financiară a unui oraş, poţi să ceri unele favoruri în schimb, şi va fi interesant de văzut în următoarele luni ce fel de favoruri va cere. De asemenea, are foarte mulţi angajaţi de plătit şi nu vrea să renunţe la toţi cei pe care i-a angajat în ultimele trei luni. Cât priveşte familia Hammaker, asta nu-i va ruina. Îmi imaginez că Asha priveşte lucrurile în felul ăsta: ea şi Sidney sunt singurii moştenitori ai acestor bunuri, nu au copii – deşi, dacă Sidney nu-i ştie vârsta poate că nu este conştient de asta – aşa că nu are nici un sens să se agaţe de nişte bunuri care sunt lipsite de relevanţă pentru stilul lor de viaţă prezentă? Scapă de ele, le trimite la oraş, primesc întreg creditul, plus că au ceva valoros să adauge la arsenalul lor de marketing deja monstruos: Hammaker este o asemenea instituţie, este chiar proprietatea oraşului în care a fost creată. Nu pierd nici unul dintre elementele de control ale corporaţiei şi, dacă Asha este doar pe jumătate la fel de deşteaptă pe cât e de frumoasă, sunt sigur că pot să ia înapoi acţiunile respective oricând vor. Ceea ce va da un nou sens termenului de donator indian. În acest moment, oraşul va pune totul ca bunuri colaterale pentru un împrumut aranjat de…

— Chuck Meisner, zise Probst.

— Felix Rohatyn din St. Louis. Aşa vrea el. Chuck este OK, totuşi. Cred că s-a extins prea mult, dar asta, în parte, fiindcă oraşul s-a extins prea mult. Bănuiesc că l-ai văzut de curând?

— Azi dimineaţă. Nici măcar nu mi-a trecut prin cap să-l întreb despre chestia asta cu Hammaker. Nu se simte bine, ştii.

— Insomnie.

— Ştii totul.

— Nu chiar.

— În fine, ştii mai multe decât mine. Ar trebui să faci un comunicat. Aş plăti foarte mult pentru un abonament.

Jim zâmbi.

— Poziţia mea nu mă frapează deloc ca fiind neobişnuită. Dacă vrei să ai ce am eu, va trebui să vii şi să ceri. Acelaşi lucru este valabil şi pentru Jammu. Aş vrea ca cineva ca tine să meargă şi să stea de vorbă cu ea, în loc să facă speculaţii.

— Am nevoie de un pretext, zise Probst, întrebându-se de ce nu se gândise el însuşi la asta. Dar spune-mi ce ştii despre Rolf Ripley.

— Tu ştii mai mult decât mine. Bănuiesc că te-a abordat în legătură cu dezvoltarea pe care o are în plan…

Probst văzu negru în faţa ochilor.

— Dezvoltare?

— Ceea ce am auzit este doar o schemă, North Side, douăsprezece străzi. Birouri, spaţii de închiriat, aripa lui de cercetări şi poate, în ultimul rând, şi ceva manufactură, şi fireşte unităţile locative obligatorii. Fără blocuri-turn, cred. Cât să spun – opt, nouă etaje, cel mult?

— Încă nu am discutat chestia asta, zise Probst.

— Bine. Jim se uită la el cu viclenie pe deasupra ochelarilor. Odată ce ai pus lucrurile la punct cu Harvey Ardmore…

— Ardmore?

— Martin. Vocea lui Jim coborî practic până la şoaptă. Ştii, nu-i aşa, că-şi întocmeşte dosarul pentru faliment?

În acel moment deveni clar cât de puţin ştia Probst.

— Sper că nu-ţi datorează nimic, adăugă Jim

Ardmore, investitorul de la Westhaven, îi datora lui Probst un sfert din totalul de un miliard. Probst îi plătise pe subcontractori în avans, dar plata lui Ardmore nu urma să sosească înainte de săptămâna asta.

— Ruinat? zise Probst.

— Foarte posibil. A vorbit în stânga şi în dreapta, dar nimeni nu ascultă. Băncile suburbane sunt deja în mare nevoie de lichidităţi. Acest *boom* va răsturna totate speculaţiile legate de West County. Are, de departe, dimensiunile celei mai mari operaţiuni de dezvoltare din istoria regiunii. Nu din punctul de vedere al suprafeţei, fireşte. Dar, cu siguranţă, al banilor. Şi asta este doar o profeţie, fireşte, dar cred că rezultatul va fi reintrarea oraşului în Regiune, şi asta în condiţiile impuse de oraş, nu de Regiune. Stai să vezi. Ţine minte cine a spus asta primul.

*

Probst a primit un telefon de la Buzz curând după ce a ajuns la biroul primarului. A dus telefonul la fereastră şi a privit spre grămezile sumbre de zăpadă de pe Tucker Boulevard, şi dincolo de el, dincolo de Mall, spre o Arcadă care era aurie în soarele care apunea.

— Spune, Buzz.

— Păi, zise Buzz, Ed Smetana – l-ai întâlnit pe Ed – a fost în birou o vreme, şi ne-am uitat împreună la jucăria ta. Bateria şi circuitul sunt americane, locale, de fapt. Este General Syn Power Seed şi cip Ripleycorp, nu făcute exact pentru funcţia asta, dar, evident, suficient de aproape. Aş spune că este ceva ce se face pentru CIA. Cât priveşte microfonul şi restul, care este partea cea mai isteaţă a construcţiei – n-aş putea să-ţi spun. N-am nici o idee. Ar fi nevoie de un laborator de analize. Singurul alt lucru interesant este că transmiţătorul are o rază de emisie de maximum trei sute de metri, ceea ce înseamnă că există un receptor foarte apropiat de locul unde l-ai găsit.

— În ordine. Mulţumesc foarte mult, Buzz. Mai vorbim.

— Sigur, Martin.

Probst dădu să se întoarcă la scaun, dar ceva ce văzuse subliminal pe Tucker l-a făcut să revină la ferestre. Un Chevy mare, alb era parcat chiar sub el, cu motorul pornit. Şoferul era ascuns de acoperişul maşinii şi umbrit de clădirea Primăriei.

— E ceva acolo? întrebă Pete Wesley.

— Zăpadă, răspunse Probst. S-a întors la locul lui, un scaun cu pielea crăpată. Telefonul întrerupsese un monolog pesimist al lui Wesley, un mesaj obscur, după câte îşi dădea seama, o conversaţie demnă de Camera de Comerţ. Probst nu se preocupase niciodată de Wesley. Se părea că primarii americani se împărţeau în două clase fizice diferite: endomorfii dezinhibaţi, cu personalităţi zgomotoase, care puteau să distrugă orice opoziţie, şi oamenii rafinaţi sau femeile cu minte puţină sau îngustă, adaptate la ieşirea din dificultăţi. Pete Wesley aparţinea clasei din urmă. Faţa lui era asemeni unei feţe generice de *homo sapiens* dintr-o enciclopedie.

— După cum spuneam, Martin, este îmbucurător să te vedem aici.

— Probst închise ochii. Nepoliticos. Îi deschise.

— Fiindcă pentru cineva născut şi crescut în oraş, şi stabilit aici, să nu crezi că nu-ţi cunosc adresa biroului – aş îndrăzni să spun că nu te-am prea văzut în ultima vreme. Wesley făcu o pauză. Dă-mi voie să mă opresc aici o clipă. Dă-mi voie să arunc câteva întrebări. M-am gândit la situaţia ta în ultima vreme, încercând să te ghicesc mai bine. Fiind în afaceri eu însumi, am o înţelegere destul de bună a problemelor centrale. De pildă: ce limite de creştere are o întreprindere ca a ta? Te-ai gândit vreodată la aspectele teoretice în acest caz? Eu m-am gândit şi te rog să mă opreşti dacă greşesc… Limitele creşterii pentru tine, Martin Probst, trebuie să fie, unu, instabilitatea pieţei, numărul doi, incapacitatea ce decurge de aici de a mobiliza capital la nesfârşit, şi numărul trei,

consideraţiile interne, precum nevoia de control strâns şi centralizat al operaţiunilor. Cum mă descurc?

Fiindcă era vorba de ceva abstract, Probst s-a trezit provocat de întrebare. Şi-a mutat greutatea de pe un picior pe altul.

— Ei bine, în acele limite, aş putea să adaug că piaţa este finită şi nesigură, iar creşterea nelimitată are o importanţă mai mică pentru mine decât calitatea muncii, o situaţie onorabilă pentru angajaţii mei, şi în particular un volum de muncă normal pentru directorii mei.

Wesley aprobă toate astea.

— Corect. Absolut. Piaţa este finită. Dar aşa este şi universul. Şi totuşi este destul de mare, corect? Dă-mi voie să-ţi prezint un scenariu la zi. Să spunem că, dintr-odată, se construiesc numeroase clădiri de birouri şi ca să construieşti una trebuie să ai o macara mare. N-aş putea să ştiu precis câte macarale mari ai, dar să spunem două.

— Una, de fapt. Dacă vorbeşti despre macarale mari, noi…

— Una. OK. Chiar mai bine. Aşadar, chiar dacă sunt ridicate şase proiecte mari în mod simultan, nu poţi să pariezi decât pe unul dintre ele. Poţi paria pe mai multe, dar ar trebui să incluzi costurile închirierii sau achiziţionării mai multor macarale, care pot să te facă necompetitiv. Corect?

— Nu greşeşti în totalitate.

— Dar, acum, să spunem că mâine se întâmplă ceva care va face să fie mult mai uşor să plăteşti pentru o macara. Ceva – indiferent ce, OK? Şi să mai spunem că, fiindcă intenţionezi să construieşti un număr de proiecte similare, toate în aceeaşi zonă, nu la distanţă de mile, ci de străzi, cinci sute de picioare, vei putea să lucrezi mai eficient şi să elimini suficiente oferte, astfel că, şi cu costuri de finanţare suplimentare rămâi competitiv. Nu este posibil să obţii toate cele şase contracte şi să multiplici cu cinci beneficiile pe care le aştepţi de fapt?

— Asta ar depinde în întregime de termenii finanţării, zise Probst liniştit. În simplitatea calmului lui Wesley, naivitatea simulată, simţise proferarea iminentă a unei ilegalităţi şi fusese întotdeauna abil să-i conducă pe oameni spre autoincriminare.

— Să spunem că termenii erau buni, replică Wesley. Să spunem că a fost în interesul unor cetăţeni extrem de influenţi să implice un om de talia ta, cu funcţia ta şi întreaga ta istorie, în reînnoirea oraşului, într-un set de proiecte care, indiferent cum le priveşti, sunt în cel mai bun interes al locuitorilor din St. Louis, al tuturor, al întregului oraş. Oraşul tău.

— Te referi la North Side.

— North Side, South Side, West Side, indiferent care. Întreb ipotetic.

— Nu-mi plac ipotezele, zise Probst cu un aer de criminal stăpân pe situaţie. Îmi plac faptele.

— OK. Fapt este că ştiu un grup de oameni, oameni de treabă, oameni pe care i-ai cunoscut toată viaţa, care se potrivesc cu imaginea pe care ţi-am descris-o.

— Şi de ce nu vorbesc ei înşişi cu mine?

— Într-un fel o fac. Să spunem că sunt un reprezentant al lor.

Aşadar: o recunoaştere.

— Rolf este un alt reprezentant? întrebă Probst. Fiindcă, dacă este aşa, atunci sunt foarte sigur că greşeşti în privinţa interesului lor de a mă implica.

— Martin. Te-ai gândit vreodată cum ar fi viaţa în alte afaceri în afara construcţiilor? În afaceri mai speculative? Dacă te-ai gândit, atunci sunt sigur că îţi poţi imagina cât de dispuşi suntem să-ţi lărgim cercul în mod prematur.

Cerc. Inel. Clică. Ceva răsună în mintea lui Probst şi-l făcu să se ridice în picioare.

— Nu mai am întrebări, zise.

Wesley privi ca şi când nici nu s-ar fi aşteptat să-l fi convins pe Probst fără efort.

— Cu siguranţă, vrei nişte detalii, zise.

Probst îşi puse haina şi, stând în picioare, observă că rolele dictafonului primarului Wesley se învârteau.

— Nu, mulţumesc. Îşi trecu fularul pe după gât şi-l înnodă. N-am nevoie de clici.

— Stai jos, Martin. Tonul lui Wesley era blând. Te rog. Stai jos. Se pare că ţi-am dat o impresie greşită. Asta nu este o clică – Dumnezeu ştie asta, urăsc însăşi ideea de clică. Este ceva pentru toată lumea.

Probst căută să vadă dacă avea mănuşa. O avea.

— Atunci, zise, am să aştept până aud despre chestia asta ca toată lumea.

Wesley dădu din cap la lipsa de înţelegere a lui Probst.

— Lumea nu va fi interesată dacă nu sunt interesaţi oameni ca tine.

— Oh, sunt sigur că vei găsi destui care să fie interesaţi. Este nevoie de tot felul de oameni. Fiindcă, Pete, dacă ce spui este adevărat, atunci tot ce trebuie să faci este să ridici problema la Municipal Growth. Joi seara, ora şapte.

— Sunt prezent *ex officio*.

— Hammaker, în cazul ăsta. Sau Ripley.

— Martin, ştii foarte bine că tu eşti cel pe care îl vor asculta. Unii dintre aceşti oameni nici măcar nu mai merg la Municipal Growth.

— Am observat. Am vorbit cu ei.

— Ei bine, ar trebui să ştii că ei ar putea să demisioneze dacă grupul nu începe să arate mai mult interes faţă de problemele lor.

— Dacă lipsesc de la a treia întâlnire, sunt daţi afară oricum, zise Probst. Acum am să plec, domnule primar, dar, mai întâi, dacă eşti atât de binevoitor, ai putea să-mi răspunzi la o întrebare. De ce să încerc să negociez? Ori ai nevoie de mine, ori nu.

— Ei bine, îmi placi, Martin. Nu cred că există cineva căruia să nu-i placi…

— Bla, bla, bla…

— Hei, aşteaptă puţin, îţi spun asta pentru binele tău. Îţi fac o favoare. Înţelegi? Uneori mă întreb dacă nu eşti cumva un mic snob. Procesul de dezvoltare merge înainte indiferent de ce se întâmplă, cu sau fără tine. Nu poţi face nimic ca să-l opreşti. Iar noi suntem prietenii tăi. Te vrem printre noi. Te vrem în echipă. Tu eşti un om de echipă şi te vrem. Comunitatea de afaceri a fost unită sub aceeaşi conducere vreme de peste douăzeci de ani…

— Comunitatea de afaceri albă. Probst se întrebă de unde venea replica asta.

— Comunitatea care contează, oamenii care au ceva de câştigat în St. Louis. Am fost uniţi, am avut grijă de propriul nostru interes şi vom continua să facem exact acelaşi lucru. Aşa că să nu facem ceva urât.

Probst se îndreptă spre fereastră. Maşina Chevy albă dispăruse. Arcada era neagră.

— Şi puterea mea de negociere?

— Foarte simplu. Nu ai nici una dacă nu faci jocul. Dar, dacă îl faci, poţi avea aproape orice îţi doreşti. Ai fi automat preşedinte, ai…

— Preşedinte a ce?

— Orice. Ai avea acces permanent la evenimente. Ai avea mai mult de lucru şi ai putea s-o faci mai eficient, mai mult decât ai făcut-o vreodată.

— Şi dacă nu fac jocul?

— Să nu aştepţi multe oferte.

— Halal prieteni.

Wesley ezită.

— Nu am spus…

— Sunt sigur că nu. Probst se răsuci pe călcâie. Să nu te înşeli în privinţa asta, domnule primar. Nu cred nici zece la sută din ce mi-ai spus.

Dar chiar ipotetic, lucrul despre care vorbim s-ar putea numi *avantaj incorect.* Îmi imaginez că o să-mi spui că este legal şi am auzit mizeriile astea toată viaţa mea. Legal. Indiferent cum pui problema, vorbim despre un avantaj incorect în favoarea cuiva, a mea sau a altcuiva. Nu asta este ideea mea despre afaceri sănătoase, nu este ideea mea despre a trăi corect. Acum, domnule primar, Probst îşi dădu seama că aproape îi venea să plângă, încă mai am ceva de spus în conducerea acestui oraş şi te asigur chiar acum, voi face orice îmi stă în puteri ca această comunitate să nu cadă în mâinile nici unui sindicat, indiferent cât de simpatici sunt cei care-l conduc, indiferent cât de buni prieteni îmi sunt. Cât priveşte restul, vom discuta mai târziu, la şapte seara. Joi, şi dacă nu eşti acolo, ai zburat, te dăm afară, eşti terminat – am voturile, Pete – şi putem vorbi despre asta în prezenţa mai multora, nu doar a dictafonului tău.

— Oh, la naiba! Jammu îşi scoase microfonul şi-l aruncă pe birou. De ce naiba merge dictafonul?

Singh scoase celălalt set de microfoane şi-l aşeză pe birou alături de al ei.

— Ştie că ascultăm?

— Nu. Se sprijini de speteaza scaunului, devenind tot mai agitată. Singh recunoscu, dar nu văzu asta un timp. Dar ştie că n-am nevoie de o transcriere. Un sumar va fi suficient.

— Se joacă de-a conspiraţia, spuse Singh. Este contagios.

Ea bătu cu piciorul în podea, trânti un sertar, bătu din nou cu piciorul.

— Dictafonul nu are nimic de-a face cu asta, continuă Singh în tonuri bine alese şi liniştitoare. Probst era deja suficient de „antrenat"…

— Un *idiot*. Pur şi simplu un *idiot.*

— Calmează-te, te rog. Te cred. Trebuie să fii flămândă. Mesteca o brioşă cu mure pe jumătate mâncată, una dintre cele două pe care i le adusese şi i le pusese pe birou.

Ea o strivi cu pumnul şi aruncă bucăţelele pe jos.

— Pleacă de aici, Singh. Mă enervezi. Telefonul o să sune…

— În orice minut, zise Singh. Tu o să ieşi şi noi nu ne-am ţinut „conferinţa“. Voi fi în ceaţă. Nu voi şti ce să fac. Ore valoroase vor fi pierdute. Se duse la fereastra dinspre răsărit cu paşi care abia mângâiară covorul. Calmează-te. De ce nu. Să zicem că Wesley a jucat greşit cartea. Şi ce dacă? Nu sunt surprins.

— Wesley s-a descurcat bine, spuse Jammu. Probst al tău este cel care…

— Hm, într-adevăr. Cum am spus. Nu este dictafonul. Este Probst al meu. Şi dacă am fi avut doar câteva minute înainte ca Probst să sosească, ţi-aş fi spus de ce asta nu a fost o surpriză.

— Fiindcă ai risipit trei luni întregi.

Singh privi pe fereastră la silueta Arcadei. Soarele apusese, dar ziua era luminoasă.

— Posibil, zise. Deşi ştii că am făcut tot ce se putea face. Acelaşi lucru este valabil şi pentru Wesley. Complimentele mele. În special, faptul că a evitat să-ţi menţioneze numele. Asta dovedeşte dedicaţie. Un adevărat soldat politic. Eu, de exemplu, te-aş fi învinovăţit pentru *toate*, la primul semn de rezistenţă al lui Probst.

— Nu-l pot înghiţi pe idiotul ăla.

— Sigur, Şefa, natural.

— Este o catastrofă.

— Prea puţin. Singh pregăti o ţigară aromată, o aprinse, trase şi se auzi dând fumul afară cu putere. Aspectul informaţional nu este deloc catrastrofal. Am avut timp mai mult decât suficient să reduc la tăcere casa lui. El, admit asta, m-a surprins când a găsit microfonul în biroul lui Meisner. Dar asta nu e întru totul nefolositor. Acum e convins că aparatul lui funcţionează. Voi rebobina ambele aparate în următoarele zile şi nu vom mai avea probleme. Numai lumini verzi. Ai spus-o tu însăţi: toate scurgerile de informaţii, în cazul ăsta, sunt accidentale. Iar pierderile de

date sunt minime. Singura conversaţie importantă pe care am ratat-o este o oră pe care a petrecut-o cu Wismer, pe urmă cu Hutchinson. Când am putut am tras cu urechea cu un microfon direcţional. Sunetul era foarte prost, dar am prins esenţa. Poţi să-i spui lui Gopal, aşa întâmplător, că Bunny Hutchinson a fost surprinsă în adulter.

— Ştie, spuse Jammu. El a aranjat detectarea. Poţi tu…

— Fireşte. Un om ocupat. Cât sunt de nesofisticat. Dar să…? Da. Am să-i spun. Acum se poate spune fără teamă că Probst nu se mai află într-o stare de spirit în suspensie.

— Nu se mai află în Stat, vrei să spui. Ziceai că era în Stat în urmă cu trei săptămâni. Acum nu este.

— Din contră. Este. Un manual de dialectică, ce mai. Libertate absolută, teroare absolută, Revoluţia Franceză à la Hegel. Este dovada, nu negarea.

— Vrei să fii mai clar? Am cel mult două minute.

— Şi vei fi ocupată toată noaptea.

— Asta e o lecţie majoră.

— Bine, zise Singh. Cred că nu s-a schimbat nimic. Ne-am aşteptat ca Probst să se trezească la un moment dat, şi s-a trezit pe filiera Norris. Dar să fii treaz nu prea este acelaşi lucru cu să-ţi dai seama. Mi-ai citit rezumatul întâlnirii lui cu Norris ieri?

— Nu.

— Te invit să-l citeşti. Este unul dintre cele mai bune rapoarte ale mele. Norris – şi acum Probst – ştie mai multe despre incidentul de la stadion chiar decât mine. Dar chiar şi Norris, care se gândeşte la asta tot timpul, nu vede raţiunea avertismentului dat de Warriors.

— Sper şi eu că nu.

— Nu poate să o vadă şi n-o va vedea, deşi era implicită în întreaga conversaţie. La fel şi Hutchinson. El pare să ştie câteva lucruri despre Asha…

— L-am ajutat în investigaţia făcută, spuse Jammu, am vrut să ştie exact când s-a întâlnit ea cu Hammaker.

— Ştie. Şi bănuiesc că nu va şti cum…

— Fireşte că nu. Nimeni nu ştie nimic despre Asha.

— Deşi, dacă ai un moment…

— N-am, zise Jammu. Ce-i?

— Detectivul lui Norris?

— Se numeşte Pokorny. Bhise l-a băgat la răcoare în baza unei acuzaţii de viol în stare de ebrietate împreună cu alţi şase violatori. Trei zile. Şi când l-a scos consulul, Birjinder a aranjat un accident de maşină.

— Fatal?

— Nu, dar a luat un taxi de la spital la aeroport.

— Pokorny. Ce-i, ungur?

— Treci la subiect. Am cinci secunde.

— Patru, trei, două, una. Aştept. Ei bine, subiectul. Nimeni, nici chiar eu, nu poate şti ce efect vor avea revelaţiile astea asupra lui Probst. Dar cunoaşte faptele. Hutchinson i-a spus despre Harvey Ardmore şi Westhaven. Când se va linişti, s-ar putea să reconsidere multe din ce-a spus azi.

— Mă îndoiesc.

— Nu este nici un pericol dacă aşteptăm până joi. Municipal Growth.

— Nici un pericol. Însă e vorba de patru zile. Dacă se întoarce fata acasă?

— Asta n-o să se întâmple. În orice caz am nevoie de timp.

— Pentru?

— S-o agăţ pe Barbara.

— Dă-i drumul mâine, Singh. Poţi oricând să te retragi.

— Chiar la asta m-am gândit. Dar am aprobarea ta?

— S-o agăţi pe Barbara?

Singh dădu din cap.

— Da, dacă o faci într-un mod simplu. Da, dacă tu crezi că ne va fi de folos.

— Ne va fi, ne va fi.

Telefonul sună. Singh se aplecă şi privi spre Tucker. Maşina lui Probst plecase. Lăsase un loc gol la bordură, absenţa vie care rămâne când un obiect dispare, de la o clipă la alta, ca fumul în vânt: istorie vie, plecarea care precede conectarea.

Telefonul mai sună o dată. Singh se întoarse. Jammu plecase deja, uşa exterioară a biroului se trânti în urma ei. Scaunul ei era gol.

*

Un Sedan alb îi apăru lui Probst în oglinda retrovizoare când traversă liniile ferate, pe strada 18. Îl urma încet, ocolind grămezile de zăpadă din rigole, discret. Era aceeaşi maşină pe care o văzuse toată ziua? Cui îi aparţineau oamenii dinăuntru? Lui Wesley? Lui Norris? Luă piciorul de pe acceleraţie, sperând că semaforul din faţa lui îşi va schimba culoarea din verde în galben. Voia ca Chevy-ul să oprească drept în spatele lui. Acum vizibilitatea era bună. Dar semaforul nu s-a schimbat. Trecu prin intersecţie, abia privind la strada goală în faţa lui. Chevy-ul se muta de pe o parte a străzii pe cealaltă. Cu o săptămână, cu două zile în urmă, Probst nu ar fi crezut că-l urmărea cu adevărat, dar credulitatea lui s-a diminuat. Îl urmăreau, cineva era interesat de mişcările lui. Credeau că puteau face orice doreau. Se vor împrăştia în vreme ce el dormea, oameni care complotau, nu munceau, furişându-se pentru a evita munca adevărată, adevăratele teste ale meritului, căutând să se se strângă în cercuri pentru a-şi apăra prostia şi a-şi hrăni lăcomia murdară…

La Chouteau Avenue lumina semaforului s-a schimbat la timp. A oprit brusc, mult înainte de linia de oprire, surprinzând Chevy-ul, care s-a apropiat şi a umplut oglinda retrovizoare. Cauciucurile lui au scrâşnit. A

deschis uşa şi a sărit din maşină şi imediat şi-a dat seama că făcuse o greşeală.

În maşină erau cinci tineri, doi în faţă, trei în spate. Toate patru uşile s-au deschis. Tinerii aveau pomeţi înalţi, care păreau că-i forţează să-şi ţină ochii închişi, erau roşii în obraji şi aveau tunsori galbene milităreşti, braţe uriaşe. Ţineau în mână cutii de bere Hammaker.

— Hei, dobitocule, spuse şoferul, trântind portiera şi înaintând spre Probst.

Probst se dădu un pas înapoi. Al cincilea tânăr, un individ slab, cu ochelari groşi, coborî din Chevy. Probst se uită de la unul la altul. Nimeni nu spuse nici un cuvânt. Nici o maşină nu trecea. Duminică după-amiază târziu, într-un cartier oarecare, în sens contrar autostrăzii I-44, totul era destul de pustiu.

— Dobitocule, zise şoferul. Ceilalţi patru se strânseră lângă el. Purtau jachete de jeans, jachete milităreşti. Probst zări un steag american tatuat. Şoferul înaintă şi scuipă pe Lincoln. Nici unul dintre ei nu ştia cine este Probst. N-au ştiut niciodată, nici n-ar fi avut cum.

Şoferul îl lovi peste ureche.

Se sprijini de Lincoln.

— Uită-te la chestia asta, zise cu glas răguşit.

— Uită-te la chestia asta! Falsetto.

— Nenorocitule.

— Poponarule.

— Uită-te la chestia asta!

Slăbănogul începu să urineze pe portbagaj. Ceilalţi chiuiră. Şoferul îl înşfăcă pe Probst şi-l învârti, la care Probst, lucid în cele din urmă, zise:

— Vine poliţia!

Când ceilalţi se întoarseră, el se eliberă din strânsoare, sări în Lincoln şi blocă portiera. Tinerii începură să izbească în acoperişul şi ferestrele maşinii. Flegmele loviră parbrizul şi Probst acceleră trecând peste lumina

roşie a semaforului. Se auzi o bufnitură în acoperiş şi o cutie de bere Hammaker ricoşă în stânga. În urma lui, se închise şi ultima din cele patru portiere. În geamurile maşinii Chevy răsăriră braţe, patru braţe, toate făcându-i semnul obscen cu degetul mijlociu.

Curând intră pe banda din mijloc a autostrăzii I-44 şi Chevy-ul îl urmă la mică distanţă. Şi-i putea imagina intrând pur şi simplu în el. Ştergătoarele întinseră scuipaţii în pete opace. Gonea cu 85 de mile pe oră. La viteza asta, ar ajunge acasă în zece minute. Dar şi ei. Urechea îi ţiuia. Nu putea să-i conducă la el acasă. I-ar nenoroci-o cu pietre. Unde era poliţia? De data asta îşi dorea să fie pe undeva, prin apropiere, la pândă, cu radarele ei. Se gândi la birou, citadela lui, şi la secţia de poliţie de peste drum.

Ieşi rapid de pe autostradă. Trecu strada pe galben, dar nu scăpă de Chevy. Chiar în spatele lui, sări peste rampa de intrare în autostradă de pe partea cealaltă. Patru mâini continuau să-i arate degetul mijlociu. Era groaznic. Unde era poliţia?

Golanii îl urmară pe strada 12 şi pe şoseaua I-55. În întunecimea din jur, în străzile cenuşii, lumini albastre se perindau asemeni ferestrelor unui tren de călători, şi o mare tăcere, ca şi când oraşul ar fi fost mort, ca şi când Probst însuşi murea, iar vederea şi echilibrul erau singurele simţuri asupra cărora mai avea control. Iată fabrica de bere, mătăhăloasă, învăluită în fum, în umbra căreia o plasase în mod greşit pe Helen Scott, iată licăririle roşii ale furnalelor sale, Broadway-ul, toate străzile lăturalnice care mureau deja când le părăsise în urmă cu treizeci de ani, iată Chippewa, iată Gravois, birourile de pompe funebre şi Banca Boatmen, iată terenul unde fusese magazinul de textile al lui Katie Flynn până când fiul ei retardat se jucase cu chibriturile, iată vizuina unde ţiganii jucau jocuri de noroc şi unde fusese cândva o băcănie poloneză…

Şi iată poliţia.

O jumătate de duzină de maşini parcaseră în mijlocul străzii Gravois. Probst se opri. În retrovizoare văzu că maşina Chevy se oprise mult în urmă; se întorsese şi se îndepărta. Lumini albastre şi albe se intersectau, cerul cădea şi se spărgea în cioburi luminoase. Sirene şi radiouri, reflectoare, zăpadă. Un poliţist arăta spre Probst, agitându-şi degetul, spunând:

— Întoarce-te. Probst sări din maşină. Acum era în siguranţă.

— Întoarce-te, spuse poliţistul.

— Unde să mă duc? întrebă Probst.

— Drumul este închis. În spatele lui, alţi poliţişti alergau spre bariera de pe şosea cu puşti şi automate în mâini.

— Ce se întâmplă?

— Întoarce-te.

Mai multe maşini ale poliţiei se opriră în spatele lui Probst, blocându-l.

Departe, în urmă, traficul era dirijat spre Morganford. Deasupra, un elicopter.

„Unitatea Şase, Unitatea Şase“, se auzeau radiourile. „Exces de viteză pe Kingshighway South. Unitatea Şapte Holly Hills“.

Probst se urcă din nou în maşină. Era cu adevărat blocat. La stânga văzu un alt automobilist, şi el blocat, cu roţile din spate pe linia din centrul şoselei.

O dubiţă, cu o antenă parabolică pe ea, se îndrepta într-o direcţie greşită, spre benzile goale din Gravois. Nici nu opri bine, că uşa din spate şi ambele uşi laterale se deschiseră, rupând în două logo-ul KSLX. Un cameraman sări afară, urmat de un reporter pe care Probst îl recunoscu. Era Don Daizy. Luminile camerelor de filmat îl conduseră spre linia maşinilor poliţieneşti, şi în clipa aceea, pentru prima oară, Probst îşi dădu seama care era centrul întregii activităţi: îmbrăcată într-un fulgarin,

sprijinindu-se de una dintre maşini, cu un megafon care se clătina într-o mână şi un microfon de radio de maşină în cealaltă, se afla Jammu.

Don Daizy se apropie de ea cu un alai legat de tot felul de cabluri. Un ofiţer, cu pistoul scos, îi ieşi în cale şi-l întoarse. Schimbară câteva cuvinte. Un al doilea ofiţer îl apucă pe cameraman şi-l conduse spre dubiţă. Daizy îşi puse nişte căşti şi ascultă, făcând ochii mici şi dând din cap. Bătu cu degetul într-un microfon mare.

Probst deschise radioul maşinii şi o urmări cu privirea pe Jammu. Noaptea se lăsase. Farurile nenumărate răspândeau o lumină care era aproape constantă, aşa cum ţârâitul greierilor se topeşte într-un singur glas. Jack Strom vorbea la postul KSLX. Jammu purta cizme de zăpadă. Stătea nemişcată lângă maşină, privind fix la ceea ce se petrecea dincolo de bariera de pe şosea. Doi ofiţeri, lângă ea, priveau în aceeaşi direcţie.

„…în urma unui atac nereuşit asupra unei instalaţii Bell Telephone în partea de sud-vest a oraşului. Rezidenţii din zona mărginită de Chippewa, Gravois şi River des Peres sunt sfătuiţi să *rămână în casele lor*. Repet, în zona mărginită de Chippewa, Gravois Avenue şi capătul oraşului, rezidenţii…“

Probst şi-o va aminti aşa cum o văzuse prima oară. Descriindu-şi aventura în următoarele săptămâni, va insista asupra calmului şi stăpânirii cu care domina evenimentele, asupra modului în care, spunând numai câteva cuvinte în transmiţător la fiecare minut sau două, rămânând complet nemişcată pe măsură ce criza se dezvolta, părea să controleze fiecare acţiune a oamenilor din jurul ei şi a celorlalţi oameni, aflaţi mai departe, în întuneric. Îşi va aminti cum era îmbrăcată, cizmele de zăpadă şi fulgarinul, încrederea improvizată, îşi va aminti chiar când şi-a folosit argumentele inteligente, crude, ca să stoarcă acea oră – duminică, 10 decembrie, de la 4 la 5 p.m., de fiecare strop al valorii ei politice…

„Înarmaţi şi periculoşi. Îi dăm acum legătura lui Don Daizy care se află la bariera din strada Gravois. Don?“

…Fiindcă barierele nu servesc nici unui scop. Ossage Warriors, prinşi în capcană în cele din urmă, îşi vor abandona maşina, vor traversa râul uscat, vor ocoli forţele de poliţie din sud, insuficiente şi dezorganizate, şi vor scăpa. Jammu va declara cu amărăciune în Jefferson City: „Ne aşteptam la asta, organizaserăm capcana până în ultimul detaliu, şi toate astea au fost anulate de o forţă care nu se află sub controlul meu.“ Probst va auzi aceste cuvinte, va recunoaşte manipularea pe care o ascundeau şi o va ierta fiindcă el o văzuse în persoană chiar în toiul acţiunii, şi ştia să recunoască un profesionist când îl vedea.

„Arterele sunt efectiv blocate şi în depărtare zăresc maşini de patrulare dispărând în străzile dinspre sud şi vest…“

Daizy vorbea în microfon.

„Şefa poliţiei, Jammu, stă la zece metri în stânga mea şi conduce operaţiunile împreună cu ofiţerii din elicopterul poliţiei…“

Vocea lui Daizy vorbea de la radioul lui Probst.

„Din datele pe care le-am strâns, poliţia a primit indicaţii despre poziţia teroriştilor acum câteva ore, iar în ultimele douăzeci de minute a reuşit să le urmărească mişcările cu un mare grad de precizie…“

Daizy gesticula în vreme ce se adresa publicului său invizibil, buzele lui mişcându-se în lumina slabă în vreme ce cuvintele lui, în sincronie perfectă cu buzele, se loveau ca picăturile de ploaie de ferestrele maşinii lui Probst.

1. Arbust din familia plopului.
2. Tip de avion care are capacitatea de a decola şi a ateriza aproape vertical.
3. Prescurtare de la *Research and Development* – Cercetare şi dezvoltare.
4. Pasăre din America de Nord *(Cyanocitta cristata*) având capul cu creastă şi penajul predominant albastre.

5. Copac din flora americană, din zonele calde si temperate, cunoscut şi sub numele de Redgum, genul *Liquidambar*.

6. Aluzie la povestea „Fata cu părul de aur şi cei trei urşi“ (*Goldilocks and the Three Bears*).

7. În engleza argotică, pentru microfon se foloseşte termenul *bug* (gândac), de unde descrierea de mai departe.

8. FBI.

9. Central Standard Time.

10. Marcă de băutură fără alcool, fabricată de Coca-Cola.

9

Titus Klaxon şi oamenii lui din echipa Steamcats, localnici care reuşiseră extraordinar de bine şi plecaseră la LA, dădeau un spectacol în exclusivitate la Shea's Lounge, pe Vandeventer Avenue, un eveniment de genul „trebuie neapărat văzut". RC şi Annie şi-au lăsat odrasla, Robbie, cu copiii lui Clarence şi ai lui Kate şi l-au lăsat pe Clarence să-i conducă pe ei patru, printr-o furtună de zăpadă, şi să parcheze într-un spaţiu liber a cărui identitate şi proprietate (o pajişte? un lot? o stradă?) erau ascunse de un strat de zăpadă. Era a doua furtună din ultimele două zile şi cerul nu se înseninase. Trecând de portar, RC văzu ochelarii lui Annie aburindu-se şi orbind-o. Ea i-a scos şi a zâmbit, el a sărutat-o şi a cuprins-o pe după umeri. Pe estrada cufundată în întuneric, cineva cânta într-un ritm îndrăcit, ceea ce însemna că spectacolul nu avea să înceapă curând. Ernie Shea, un prieten al lui Clarence, i-a însoţit pe toţi la o masă bine situată şi a adus el însuşi o carafă cu bere Hammaker. Bateristul se opri. RC şi Clarence, Kate şi Annie au vorbit o vreme despre toate şi nimic, ca pe vremuri, o întâlnire în patru, atâta doar că vremuri ca astea nu au existat niciodată. RC avea zece ani, iar Annie doi când se căsătoriseră Kate şi Clarence.

Curând Clarence şi-a împins scaunul înapoi câţiva centimetri pentru o discuţie cu RC.

— Ei, offi-ţerule, zise. Cum te descurci?

RC reflectă. Lucrul cel mai important în viaţa lui, în acel moment, era că el şi Annie erau scoşi din apartamentul lor de către Sloane, proprietarul. Se dăduseră noi ordonanţe pentru a se păstra chiriile cât de cât rezonabile, doar că Sloane încasa bani extra făcând renovări zgomotoase în timpul nopţii şi oferind sume frumoase de bani celor dispuşi să plece. Deja mai mulţi acceptaseră.

Clarence trase dintr-un trabuc şi deveni serios.

— Nu este sută la sută grozav? Cât de roşii îi erau ochii se vedea chiar şi în lumina portocalie slabă şi fum. Ce-ar putea fi rău, offi-ţer-ule?

— Te interesează sau doar faci haz de mine?

— Mă interesează, offi-ţer-ule.

— Atunci nu-mi mai spune aşa. Aceste sesiuni Q&A[1] îl iritau pe RC când Annie era chiar acolo, în faţa lor. Clarence avu apoi o nelinişte de genul „Cum o tratează viaţa pe surioara mea?“

— Sunt bine, răspunse RC. Doar că suntem forţaţi să părăsim apartamentul.

— Într-adevăr? se miră Clarence.

— Sâmbătă, Sloane a venit să vorbească cu Annie. A zis că nu-şi poate permite să nu ne dea afară.

— Sloane va fi totdeauna Sloane. Ochii lui Clarence arătau ca şi când l-ar fi durut când privea.

— Ce altceva este nou.

Nu era o întrebare, dar RC răspunse.

— Annie a primit postul, ştii. Iar eu am trecut cu brio testul de comunicaţii.

— Înseamnă că sunteţi pregătiţi să plătiţi o chirie mai mare.

RC îşi bău berea. Actorii mişcându-se în spatele estradei purtau cămăşi din plase pescăreşti şi tricouri, iar afară era o vreme să nu scoţi nici un câine din casă. Nu era plăcut, gândi RC, să petreci timpul cu un pesimist care îşi vedea prezicerile confirmate, iar Clarence era aşa, exact

aşa. Îl făcea pe RC să vrea să-şi ceară scuze pentru întreaga lume, pentru toate lucrurile rele care se petreceau în ea. Putea să se împace cu necazurile şi costurile vieţii sale, dar murea să vadă că acestea se potriveau cu aşteptările minime ale lui Clarence.

Ieri, RC îl sunase de fapt pe Struthers, consilierul municipal Rondo, să vadă ce se poate face în legătură cu Sloane. Cu calm, cu mult calm, cu foarte mult calm, Struthers a spus că se construiau apartamente, dar RC a întrebat cine ar vrea să locuiască într-un proiect dacă putea să se lipsească, chiar dacă era un proiect „bun", pentru oameni „buni", cum spusese Struthers, ceea ce, probabil, era o minciună, într-un fel sau altul, cunoscând proiectele şi ştiindu-l pe Struthers. Struthers a spus că noile fonduri pentru apartamente plăteau chiria pentru trei luni, nu înainte de februarie sau martie, dar puteai să faci un împrumut cu un document justificativ. Şi RC a spus:

— Şi ce-i cu asta? O să stăm trei luni într-un motel. Pe urmă? Vor fi locuri în care se va putea locui în oraşul ăsta peste trei luni dacă toţi cei ca noi se află în aceeaşi barcă? Şi Struthers a spus:

— Va fi bine, în cele din urmă, fratele meu. Nimeni nu va mai fi exploatat la nesfârşit. Struthers, exact opusul lui Clarence, îl făcea pe RC să spere că tot ce este mai rău se va întâmpla. În lumea lui Ronald Struthers, cel mai bogat om pe care RC îl cunoştea sau l-a cunoscut vreodată, totul strălucea ca o monedă de zece cenţi.

Annie şi Kate se uitau la fotografiile scoase din poşeta lui Kate.

— Marţi am dărâmat o clădire pe strada Biddle, RC, zise Clarence luând o expresie comică, cu ochii îngustaţi şi ţigara fumegând. Marţi şi miercuri. Totul a fost demontat, ţevile, partea electrică, fierăria, uşile şi multe cărămizi. Nişte uşi vechi, foarte frumoase, aş zice. În orice caz, ne-am asigurat că n-a fost obiect care merita să fie luat şi pe care să-l fi abandonat şi nu m-ar mira dacă ar exista vreun subsol care ne-a scăpat din vedere. Într-unul dintre aceste blocuri vechi, cu pământ pe jos, se păstrau

cartofi şi castraveţi muraţi şi cărbuni la subsol, la începutul secolului. Vreau să spun, până şi din cea mai mică *gaură* ieşea o familie cu trei membri.

Clarence îi aruncă lui RC un zâmbet îngrozitor, pe care-l avea în ultima vreme, de genul „asta nu-i o surpriză pentru mine“.

— O domnişorică nu mai în vârstă decât Stanly avea un copil de trei ani şi unul la sân, sugând chiar în vreme ce vorbeam noi. Făcu o pauză pentru a se asigura de atenţia lui RC. Chestiile astea mă afectează, RC. Încă mă mai afectează. M-am îndepărtat cu bila de metal şi am vorbit cu ea. A venit în august din Mississippi, dintr-un oraş numit Carthage, n-a fost niciodată în St. Louis decât în nişte vizite, în căutarea tatălui copiilor ei. Un lucru duce la altul, şi când vine decembrie stă într-o pivniţă pentru cărbuni şi mănâncă la cantina săracilor, prea proastă sau prea timidă ca să facă ceva, şi acum locuieşte într-o pivniţă pentru cărbuni. I-am spus, îmi pare rău, domnişoară, dar suntem aici ca să facem o treabă, însă voi unde o să vă duceţi? Nu ştia. Domnule offi-ţer. Chestia este că oamenii nu *ar trebui* să locuiască în pivniţe pentru cărbuni. Dărâm ca să fac loc unor spaţii pentru birouri. Însă astfel de oameni există şi vine iarna.

RC îl cunoştea pe Clarence.

— S-a întors la Carthage?

— Tot ce pot garanta este că s-a urcat în autobuz. Brusc, Clarence s-a îndreptat, asemeni unui câine de vânătoare. Ia te uită. Arătă cu capul şi în partea opusă a încăperii, tocmai vorbeau despre lup, era însuşi Ronald Struthers. Purta o bluză pe gât şi pantaloni din catifea reiată şi lanţul lui de aur cu medalionul reprezentând un pumn strâns şi stătea de vorbă cu Ernie Shea. Amândoi erau întorşi cu faţa spre estradă. În spatele cortinei s-a lăsat o tăcere preliminară. Puncte luminoase apărură pe instrumentele de percuţie în aşteptare, pe stativele care susţineau saxofoane şi trompete fără muştiucuri. Sala era plină şi nerăbdătoare, fumul era atât de des încât te-ai fi aşteptat să ningă cu gudron în curând.

— Oooooo, făcu Clarence foarte neimpresionat. Ce face aici?

— Poate a venit pentru muzică, răspunse RC cu sarcasm, dar şi cu puţină înţelegere, prins cum era într-o ceartă care nu-l privea. Struthers şi Shea se apropiară de estradă ca la o întrunire politică, oprindu-se la fiecare masă şi lăsându-i lui Struthers timp ca să strângă o mână, să zâmbească şi să complimenteze lumea. Dispărură în spatele cortinei şi deveniră două ghemotoace cu picioare. RC îşi apropie din nou scaunul de masă şi atinse umărul lui Annie.

— Mm? zise aceasta, zâmbind la o remarcă a lui Kate.

— Îl vezi pe Struthers?

— Ar trebui? Se întoarse la Kate.

RC îşi umplu paharul, umplu paharele doamnelor, se întinse şi-l umplu şi pe al lui Clarence şi făcu semn unei ospătăriţe să aducă o nouă carafă. Va plăti scump pentru această băută la ora 6, mâine dimineaţă, când va lua autobuzul spre Academie. Annie avea nevoie de maşină acum. Va îngheţa şi va tremura din toate încheieturile în zăpada proaspătă, ascuţită ca pilitura.

Membrii formaţiei Steamcats deschiseră cortina şi-şi ocupară locurile. Bateristul, un rastafarian[2] cu pieptul gol sau doar cu înfăţişare de rastafarian, a atacat plin de importanţă mai multe fraze ritmice, şi-a aranjat scaunul, a aruncat un băţ în aer şi a executat un număr la tobe, încheiat cu un ropot. Titus şi-a făcut apariţia, mai gras ca niciodată, într-o tunică argintie, cu ornamente aplicate şi ceva cu pene pe cap, ca un indian. S-a holbat la audienţă şi a obţinut câteva aplauze. După care, făcând un semn cu ochiul spre public s-a retras şi s-a ascuns din nou în spatele cortinei.

— Ăsta este cel mai tare, şopti Annie

Clarence îşi mesteca trabucul şi părea bolnav.

Ernie Shea şi Roland Struthers îşi făceau acum drum printre instrumentişti, Ernie ţinându-l pe Roland de cot, ca un ghid pe un teren

ostil, neatractiv. Se opriră în faţa microfonului şi priviră mulţimea. Instrumentiştii îşi încrucişară braţele, ridicară din umeri şi priviră spre Struthers ca şi când ar fi fost un preşedinte de bancă alb. Luminile din sală se făcură mai mici. Lumina se retrase spre estradă, se grupă într-o baie roşie în care Steamcats se dădură în lături şi-şi linseră buzele. Shea bătu uşor în microfon.

— Este totdeauna o mare plăcere, zise, să le urăm bun venit acasă acestor domni care-mi trezesc asemenea amintiri, mie, dar sunt sigur că şi vouă. Vedeta noastră tocmai a stricat momentul culminant intrând şi ieşind puţin cam în grabă…

Toată lumea râse.

— Dar avem toată noaptea înainte şi vom mai încerca. Hai să facem lucrurile ca lumea de data asta. Doamnelor şi domnilor, prieteni, romani, concetăţeni, vi-l dau pe însuşi omul oraşului Saint Louie – Titus Klaxon!

Titus a revenit mai puţin vesel de data asta. Privind în jos, s-a îndreptat spre Shea şi Struthers şi i-a strivit sub prestanţa lui de muzician. S-a aşezat între ei. I-a îmbrăţişat pe amândoi ca pe nişte păpuşi.

— Mulţumesc, zise el când aplauzele începură să se potolească. Vă mulţumesc foarte mult.

Oamenii mureau în vifornița de afară. În orice viforniţă mor oameni.

— Aş vrea să spun câteva cuvinte, dacă se poate, zise Struthers la microfon.

Tăcere adâncă. Mulţimea jenată.

— Sunt sigur că o să-i urăm lui Titus bun venit aşa cum merită, spuse Struthers. Sunt sigur de asta, fiindcă îl cunosc pe Titus Klaxon, un om despre care ştiu că nu-şi va uita rădăcinile şi ştiu acelaşi lucru despre fiecare bărbat şi femeie din această sală…

Cineva chicoti în dreapta lui RC; în stânga lui, Clarence îşi mesteca degetul mare, nu unghia, ci chiar degetul.

— Îmi amintesc când tipii ăştia erau la începuturi, când cântau…

PAC. Bateristul execută un număr de virtuozitate şi Struthers tresări. Steamcats priviră spre tavan.

— Ei bine. Struthers îşi drese glasul. Se pare că ardem cu toţii de nerăbdare să continuăm, vom preţui cu toţii amintirile pe care ni le va lăsa această seară, aşa că fără să o mai lungim… punând un braţ în jurul lui Shea şi altul pe după Titus aruncă un zâmbet larg întregii săli de parcă era în căutarea fotografilor, după care, o lumină albastră, fusese fotografiat. Erau permise aparatele de fotografiat aici? RC întinse gâtul, în căutarea sursei luminii. O găsi. Sprijinit de perete, la trei mese distanţă, un puşti alb, cu părul cârlionţat, cu un aparat de fotografiat şi o fată. Tineri, cu înfăţişare suburbană. Tipici.

— Ăsta este puştiul care l-a fotografiat pe Benny Brown, şopti Clarence.

Struthers dispăru şi Shea se strecură printre mese spre fotograf. Vorbiră. Fata arăta speriată. Puştiul scoase o carte de vizită, iar Shea dădu din cap, dar nu era mulţumit.

În vreme ce Steamcats îşi fixară muştiucurile şi îşi acordară corzile, Titus luă microfonul.

— Bunul meu prieten, Ronald Struthers, zise el, tocmai m-a rugat să dedic o melodie unei doamne pe care bănuiesc o cunoaşteţi cu toţii, iar această primă melodie e la fel de bună ca oricare alta. Titus îşi întinse abdomenul şi luă o gură zdravănă de aer, ca şi când ar fi încercat să ţină mâncarea înghiţită sub control. Aceasta este o melodie nou-nouţă. A trecut ceva vreme de când am văzut vechile străzi şi poate – vă rog pe voi toţi să vă gândiţi la asta – fiind un om din afară, pot să văd lucruri pe care voi nu le vedeţi. Dacă aşa stau lucrurile, nu-mi cer scuze fiindcă sunt bucuros, cu adevărat bucuros, să mă aflu aici cu voi în seara asta. Regula mea este că blues-ul este adevărul însuşi aşa că, băieţi, să le arătăm acestor oameni minunaţi despre ce fel de blues vorbesc. Bateristul atacă. Iată un cântec

pentru doamna în albastru, se numeşte… vocea lui coborî până la o tonalitate profundă de bas: *Gentrifyin' Blues*.

*

Probst era bolnav. Era răcit cobză, ca niciodată în ultimii ani, tot tacâmul, frisoane şi dureri de cap sfredelitoare, dureri de gât şi un sentiment general de suferinţă şi de nedreptate. Medicamentele obişnuite nu prea dădeau rezultate. În weekend venise în contact cu o anumită suprafaţă sau suprafaţa aceea venise în contact cu el, după care îşi atinsese ochii sau nările şi viruşii îi pătrunseseră în trup. Putea să fie orice suprafaţă. Orice lucru are suprafaţă şi microbii activi aşteptau sărind nerăbdători prin aer într-un număr infinit – pe creioane, pe pernele scaunelor, pe pantofi şi trotuare, străzi şi podele, pe pahare şi prosoape, pe aparatele care pontau parcarea. Telefoanele erau pline de microbi. Banii luaţi ca rest erau calzi, contaminaţi. Butoanele ascensoarelor erau bube strălucind cu o virulenţă tainică. Rolf Ripley ştersese tampoane întregi cu mucozităţi pe mâneci şi Probst venise în contact cu ele. Secreţiile lui Buzz se vedeau peste tot. Hutchinson luase pardesiul lui Probst, Dr Thompson îi strânsese mâna, lui Meisner îi curgea nasul şi Generalul – Sam – îl servise cu gogoşi. Privind retrospectiv, nu avea încredere în nimeni.

Era ora 3 după-masă, 12 decembrie. Înfofolit în palton, cu un fular la gât, trecu printre cele două seturi de uşi din Plaza Frontenac, centrul comercial preferat al Barbarei şi al lui. Cei care intrau odată cu el aveau mâinile goale şi paşi grăbiţi. Cei care plecau aveau pachete, pungi Saks care se legănau la nivelul tibiei, cărţi împachetate sau discuri în braţele îndoite, gurile micilor pungi de hârtie le ieşeau din buzunarele paltoanelor. Probst se opri să se orienteze. Mall-urile nu erau prietenoase cu directorii şi el se simţi, în particular, nedorit la acea oră, într-o după-amiază de peste săptămână. În mod normal, chiar o răceală zdravănă nu l-ar fi împiedicat

să meargă la birou. Dar se întâmpla să fie şi ziua lui de naştere, care se anunţa a fi cea mai urâtă din ultimii ani. Împlinise cincizeci de ani. Un băiat într-o haină verde alerga după un balon roşu care plutea chiar la picioarele lui şi strănută deasupra părului blond, cârlionţat, al copilului.

— Sănătate! spuse vocea precoce.

— Ei bine, mulţumesc.

Cuvinele îi lăsară un gust amar în gură. Oamenii îl înghionteau. Se refugie lângă cea mai apropiată vitrină în care torsuri albe expuneau lenjerie neagră. *Well*! *Well*! *Well*[3] ! Parcă era tatăl lui. Tatăl lui făcea apel frecvent la cuvântul *Well*, folosindu-l nu ca pe o particulă domoală, ci ca pe o exclamaţie care însemna atât surpriză, cât şi aprobare. Dacă un client care venea la magazinul de pantofi Gamm's unde lucra îi făcea complimente legate de costumul şi de cravata pe care le purta (era foarte pretenţios în privinţa hainelor), îşi începea răspunsul cu un *Well*, rostit din inimă, chiar dacă uneori puţin confuz. Când Ginny şi Martin veneau la Gamm's ca să ceară bani, cuvântul exprima încântarea lui faţă de faptul că avea o fată atât de drăguţă şi de plină de viaţă sau un băiat bine crescut şi serios. *Well*! Cuvântul punea clientela în aşteptare; aceştia erau copiii lui importanţi, copiii lui, luaţi seama, nu nepoţii. De la magazin a adus acasă alte ticuri, care nu păreau deloc distractive la vremea aceea, dar care, după patruzeci de ani, ieşeau din gura lui Martin cu o frecvenţă sporită, pe măsură ce se apropia de vârsta pe care o avea tatăl lui când devenise conştient, pentru prima oară, că acesta era o persoană mai slabă decât el însuşi. În ultimele luni s-a surprins folosind cuvântul „*Well*“ ca adverb, şi mai rău, construcţia „problema dacă“ o frază tipică unui om care gândeşte cu voce tare (exista o aroganţă în a gândi cu voce tare), în loc să se adreseze celor din jurul lui. La cină, Ginny şi Martin şi mama lor discutau dacă să-l înlocuiască pe Shannon, câinele, care, într-o noapte, nu se mai întorsese din plimbarea lui nocturnă; tatăl lor stătuse tăcut cu berea în mână, în vreme ce masa era debarasată şi erau servite piersici în sirop şi,

pe urmă, spusese cu un mormăit: „Problema este dacă n-ar fi mai simplu să facem rost de un animal împăiat pentru Gin şi de o iubită pentru Martin.“

În vitrină, chiar în faţa ochilor lui Probst, un tors alb se trezea la viaţă. S-a scuturat şi s-a rotit cu o mişcare frenetică în ciuda lipsei membrelor; două mâini de vânzătoare l-au prins de gât şi au schimbat sutienul de pe sânii conici, de alabastru. O văzu pe vânzătoare citind măsura de pe eticheta sutienului. S-a întors spre o clientă, a dat din cap, pe urmă a ridicat din umeri.

În stânga lui, o fetiţă plângea. Mama a îngenuncheat şi i-a aranjat zulufii ca şi când pregătea o fotografie. I-a şters lacrimile cu un deget, nedându-şi seama că ăsta era un mod excelent de a introduce microbi în venele fiicei ei. Probst merse mai departe.

Venise să cumpere cadouri de Crăciun pentru Barbara, să fie sigur că reuşea să facă măcar un singur lucru în ziua aceea. Pe lista lui erau cărţi, produse cosmetice pentru baie şi cercei cu diamante. Se gândise să lase Plaza Frontenac să dea formă celorlalte idei ale lui de cadouri, mai abstracte. Din fericire, Barbara era singura persoană pentru care trebuia să meargă la cumpărături.

Ieri seară, când a încercat să-i arate trupului lui cine-i şefu’, ajutându-l pe Mohnwirbel să cureţe ultimii centimetri de zăpadă de pe alee, Barbara l-a chemat în casă. Jack DuChamp era la telefon. Jack nu mai telefonase din noaptea cu accidentul de la stadion. Spuse că el şi Elaine totdeauna – ei bine, de ani de zile – dădeau o petrecere de Crăciun pe douăzeci şi trei. Le părea rău că îi anunţau atât de târziu, dar s-ar bucura foarte mult de prezenţa lui Martin şi a Barbarei.

Probst, sub supravegherea Barbarei, a reuşit să-i spună lui Jack că era posibil să nu ajungă, nişte rude ale Barbarei au spus că s-ar putea să vină în vizită, genul ăsta de chestii, deşi ei vor face, fără doar şi poate, un efort…

— Grozav, grozav, spuse Jack, pe când Barbara, se pare satisfăcută, ieşea din cameră. Ne-am bucura să te revedem. Adu-o şi pe Luisa, vor fi prezente multe familii. Copiii noştri ar fi încântaţi să o revadă.

Ieşind în zăpadă, Probst şi-a vârît capul în bucătăria plină de fum. A spus că se părea că nu vor trebui să se ducă. Nu vor trebui să se ducă? Doamne Dumnezeule, Martin. Bineînţeles că nu se vor duce.

În dimineaţa aceea, mai plasase o comandă telefonică trustului de citrice din Florida care se îngrijea de cele mai multe dintre cadourile Barbarei provenite din afara oraşului. Familia DuChamp va primi grapefruit într-un februarie viforos; cadourile trebuiau să sosească în ziua petrecerii. Probst spera că citricele – formalismul gestului – vor avea, oarecum, efectul dorit.

Acela ca Jack să-l lase în pace.

Ferindu-se de două ghiulele, doi băieţi în geci de blugi care se năpusteau într-un magazin video – ajunse la ascensor, unde strănută în palmă, după care se prinse de bara de plastic negru ca să-şi menţină echilibrul, infectând-o. Văzu bara întinzându-se în faţa lui şi pe după braţ, intrând în mecanica operaţiei. Îşi văzu microbii de-a lungul întregului grup. Se întoarse. Zece feţe priviră spre el, unele dintre acestea cu foarte puţină recunoştinţă. (Morton Priest?…) Îi îmbolnăvise.

Un magazin care respira ştiinţă şi bogăţie, o tutungerie, îi atrase atenţia. Borcane de patru litri, cu capace rotunde de siguranţă erau etichetate şi aşezate pe rafturi, ca într-un muzeu cu tipuri de soluri, unele dintre tutunuri la fel de negre ca Iowa, altele roşii ca Arkansas, altele severe şi blonde, altele nisipoase, altele aride şi pestriţe. Magazinul vindea şi dulciuri, şi reviste. Un magazin din alte vremuri. Probst intră, îl salută pe proprietar, dădu din cap – mă uit doar. Mergând în sus şi în jos pe scările unde erau expuse dulciurile, privirile îi fură atrase de cutiile triunghiulare de Toblerone. Întoarse unul pe dos şi văzu textele în germană, franceză şi italiană, câte o limbă pe fiecare parte.

Nici un text în engleză? Asta-i bună! Cât de frumos, cât de interesant, cât de elveţian din partea acestor ciocolatieri, să folosească toate cele trei limbi din Elveţia. Un mister neînsemnat – de ce erau cutiile triunghiulare? – era lămurit. O să cumpere câteva. Aveau culorile Crăciunului.

De pe raftul cu periodice, luă un exemplar din revista *House*. Voia să-şi facă o idee despre cum văd lucrurile cei care vor fotografia vineri camera de zi, sufrageria şi bucătăria. Proprietarul luă comenzile. Probst îl întrebă dacă a comandat Toblerone direct din Elveţia.

— De ce?

— Păi nu scrie în engleză pe cutii.

Proprietarul se încruntă şi se uită.

— Ba da, scrie.

Probst se uită şi el. Scria şi în engleză. De asemenea în germană şi italiană. Cum Dumnezeu confundase engleza cu franceza?

— Da, engleză, franceză şi germană, preciză proprietarul. Probst ridică din umeri şi se îndreptă spre ieşire, dar nu putu să nu observe un tip care-şi freca nasul cu două degete cu care tocmai luase o bancnotă de cinci dolari.

— Totul este în regulă?

Încuviinţând peste umăr, Probst nimeri în ceva de care încercă să se prindă, ca să se echilibreze, şi peste care aproape căzu înainte să vadă ce era: un suport de trabucuri în formă de indian, aproape la fel de înalt cât el, care se legăna violent. Îl forţă să stea locului. Proprietarul dădea din cap enervat şi dezaprobator. Probst îşi exagerase vigoarea în ziua respectivă.

Traversă atriumul şi se aşeză pe o bancă de stejar lustruit, sub un copac miniatural cu frunze lăcuite. Nu era în stare să se ocupe de cumpărături. Dar, dacă nu făcea toate cumpărăturile atunci, trebuia să revină altă dată. Barbara îl întrebase cât avea să stea în oraş şi îi spusese

că cel puţin o oră. Nu putea să dea buzna în toiul pregătirilor pentru ziua de naştere. În afară de asta, dacă s-ar duce acasă, s-ar băga în pat. Nu-i plăcea să se bage în pat de ziua lui.

Dar ce era o zi de naştere, până la urmă? Tot ce putea să vadă, când se gândea la ziua când se născuse, era capul care-i ieşea dintr-o gaură dintre picioarele mamei lui. Imaginea a devenit extrem de vie când s-a gândit la ea, ca şi când ar fi văzut-o la televizor sau într-o piesă de teatru şi-şi aducea aminte. Ce cameră la nivelul patului prinsese neliniştea capului lui? Era un vechi film tremurat, dintr-un vechi aparat de filmat. Nici o poveste nu părea mai veche.

În zilele când îi punea încă întrebări interesante, Luisa îl întrebase care era cea mai veche amintire a lui. Asta trebuie să fi fost, accidentul cu tramvaiul când încă nu împlinise trei ani. Îşi amintea că zbura prin aer şi că se lovise de o bară argintie. Da. Stătea într-un scaun şi încă nu avea trei ani…

Paşii şi murmurul vocilor cumpărătorilor care-l depăşeau păreau nerăbdătoare, aşa cum par întotdeauna mişcările trecătorilor cuiva care se odihneşte, alcătuind un vacarm atât de greu de suportat că doar alăturându-i-se simţea o oarecare uşurare. Cu toate astea, Probst a rezistat. Gâtul lui era un tub dureros. Trebuia să stea jos ceva mai mult timp. După care se va duce la cumpărături, o să cumpere uleiuri de baie, cărţi şi cercei. Poate că astăzi nu are puterea să caute cele mai bune oferte, dar răceala îl făcea extravagant. Era bolnav, era ziua lui de naştere, putea face ce-i dorea inima. Îşi amintea că de ani de zile fusese obsedat de memoria propulsării, a coliziunii cu o bară, ca într-un coşmar care nu se risipea prin identificare ca atare, fără să ştie că un asemenea lucru i se întâmplase de fapt lui. Oamenii uită de accidente şi, doar din întâmplare, mama lui, menţionase, mulţi ani mai târziu, un accident pe linia Grand Avenue, când tu, Martin, ai fost aruncat şi te-ai rănit.

Putea să meargă înapoi în timp şi mai mult, până la povestea tatălui lui. Carl Probst avusese o fermă şi o casă în Stillwater, era tânăr şi fără obligaţii şi avea acţiuni în cea mai mare bancă din localitate, când au venit vremurile grele peste Oklahoma. Soţia lui a murit şi ploaia nu a mai căzut. Băncile începuseră să prescrie ipotecile. El şi-a vândut acţiunile în semn de protest (aşa a pretins mai târziu, deşi, fără doar şi poate, avea şi el nevoie de bani gheaţă) şi le-a vândut, mai mult, în ciuda a ceea ce ştia toată lumea: în zonă exista petrol. În 1940, banca se număra printre cele mai bogate din Oklahoma. În 1940, Carl Probst se afla în St. Louis ocupându-se de picioarele străinilor. Dacă nu ar fi dat acţiunile, n-ar fi fost fabulos de bogat, dar nici atât de sărac încât să nu treacă prin anii de secetă, şi-ar fi arendat pământul, ar fi reuşit. Nu a reuşit. Probst l-a văzut încercând să sape pământul acela roşu, de cărămidă, în februarie, folosindu-se de doi cai şi de unicul lui fiu – Carl jr – ca să facă loc pentru seminţe pe care nici o ploaie sau nu suficientă ploaie avea să cadă, în vreme ce în toate zările, pe toate pământurile nenorocite se ridicau sonde. L-a auzit spunându-le fiilor avuţi cu cea de-a doua soţie că el făcuse Ce Trebuia să Facă. Şi-şi amintea, copil fiind, că l-a crezut.

A deschis o cutie de Sucret[4]. Pantofii de tenis scârţâiau pe podeaua acoperită cu parchet. Sentimentul pe care-l avea acum era cel pe care-l avusese, tânăr fiind, când stătea pe bănci, sentimentul că era un bătrân care stătea pe bancă şi privea cum trecea lumea pe lângă el. Lumea era formată din femeile Frontenac în cizme cu pete de sare, secretare grăbite care se uitau pe furiş la ceas, oameni de afaceri care făceau glume între ei, copii fugind de lângă mamele lor pentru a arăta spre elefanţii de culoarea levănţicii din vitrina din faţa lui Probst, pentru a-i mângâia de la distanţă. Dar existau şi lumi paralele – lumi ale lucrurilor invizibile, ale viruşilor, ale comportamentului ascuns, ale frazelor tatălui lui. Duminică, atunci când Wesley îşi anunţase propunerea şi menţionase cuvântul „cerc“, iar Probst hotărâse să plece pe dată, nu luase, de fapt, o hotărâre. Se aflase

sub influenţa cauzei şi efectului, urmând o acţiune care venea direct şi subtil din sufletul lui, aşa cum reînvia negarea esenţială a tatălui său: nu voi fi părtaş la asta, indiferent cât mă va costa, nu voi fi părtaş la asta.

O femeie mai în vârstă, în cizme de cauciuc roşii, stătea alături de el pe bancă. El începu să lase o distanţă mai mare între ei şi o auzi spunând clar: „Prinţişorule". Lăsă între ei o distanţă de un metru.

Suntem în centrul lucrurilor, Martin.

Probst nu se oprise să se gândească la dimineaţa aceea, petrecută în saună – cu Sam. Lui Sam i se păruse important că Probst sângerase pe stadion. Lui Probst i se păruse ciudat că rănile lui nu fuseseră menţionate în ziare sau în emisiunile radio. Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât părea mai straniu. Era preşedintele lui Municipal Growth, fusese la fel de grav rănit ca şi unii dintre ceilalţi doisprezece; de ce mai era nevoie ca să fii băgat în seamă? Refuzase vreun sergent de poliţie sau vreun funcţionar de la spital să numere o a treisprezecea rană pentru acelaşi motiv pentru care blocurile zgârie-nori nu au etajul treisprezece? Pe Probst nu-l deranja că numele lui nu apărea în ziare, era menţionat suficient de frecvent în alte contexte, dar se întreba de ce puterilor informaţiei li se păruse potrivit, de data asta, să-l ignore. Dacă numele lui Trudy Churchill şi adresa şi piciorul rupt le erau Cunoscute, atunci degetul rupt al lui Probst şi pierderea de sânge trebuie să fi fost la fel de bine Cunoscute. Lucrul ăsta fusese evident trecut sub tăcere.

Conspiraţie. Coincidenţă. *Conspiraţie*.

Jammu controla poliţia. Hutchinson, care vorbise de rău amabilitatea profesională, controla KSLX. Părinţii lui Duane Thompson erau ambii oameni influenţi la Barnes, unde fusese tratat Probst, Pete Wesley controla biroul de presă al oraşului. Proprietarii lui *Big Red* erau în cele mai bune relaţii cu toată lumea care însemna ceva, cu Meisner, Norris, Buzz, Ross Billerica, Harvey Ardmore.

Probst nu avea încredere în nimeni. Nu cunoştea motivele tuturor. Cum putea fi în centrul lucrurilor când era atât de îngrozitor de prost informat. Era oare neinformat *fiindcă* se afla în centrul lor? Dacă aşa stăteau lucrurile, atunci conspiraţia funcţiona în ambele direcţii, excluzându-l atât pe el de la ştiri, cât şi ştirile despre el. Era bolnav. Oamenii se ţineau la distanţă de el. Îi auzea râzând şi strigând şi şoptind ca nişte şcolari în spatele ferestrei salonului lui medical interior. Era bolnav şi nu era în stare să-şi limpezească gândurile, cum nu putea să găsească drumul înapoi spre viaţa publică a oraşului, deşi oficial se afla încă în centrul ei. Totul era trădare, dintr-odată, Wesley, Meisner, Ripley, Ardmore, însăşi fiica lui, cei mai mulţi membri ai Municipal Growth. Voiau să-l folosească fără să i se spună ceva. Nu conta, deoarece conspiraţia nu voia ca el să conteze.

Miile de voci calme din Plaza Frontenac puteau fi vizitatori la spital, îndoliaţi la un mausoleu, refugiaţi, evacuaţi, călători nocturni sau privitori ai scenei unei crime sau a unui accident, atât de implacabilă era lipsa de conştiinţă a vocii lor colective. Pe când Probst asculta, un mare gol părea că se creează pe fondul sonor. Capilare perceptive umpleau întregul spaţiu interior, superexfoliindu-se, inducându-i o durere surdă, toate translucide, şi toate ale lui Probst; sau centrul comercial se micşorase în acea senzaţie maladivă de micime, până când intrase în urechea lui şi redusese miile de sunete la puncte auditive, comprimându-le în carapacea craniului lui, în pura mişcare albă a unui ocean fără viaţă. Ziua de naştere îl irita. Concepţia lui deveni hidropică şi cuprinzătoare. Dacă el era oraşul? Localizat mai mult decât central: lucrul în sine?

Născut în gaura Depresiei, el bâjbâise şi se luptase, în felul lui, până ajunsese într-un fel la lumină, demolând şi transportând şi clădind tot mai sus, construind Arcada, construind proiecte de cea mai tinerească şi mai prosperă natură, epoca de aur a lui Martin Probst. Înăuntru, totuşi, era bolnav, şi oraşul era şi el bolnav în interior, înecându-se cu motive

nedigerate, ros de minciuni. Conspiraţia intrase în circulaţia sanguină a oraşului, în vreme ce lăsa suprafaţa neschimbată, bântuia în jurul şi înăuntrul lui, în vreme ce el rămânea aparent nevăzut, nesocotit, neimplicat, şi tocmai în această identitate a vieţii lui cu viaţa oraşului se putea vedea dispărând. Cu cât era mai mult o figură importantă, cu atât era exclus mai mult. Erau doi Probst, se părea, şi totdeauna fusese aşa; cine altcineva manevrase aparatul de filmat în camera de naştere şi cine altul stătea gânditor pe această bancă în acel moment? Dar Probst personal dispăruse. Aşa cum capul lui apăruse în urmă cu cincizeci de ani, aşa dispărea acum. El însuşi era un conspirator, la fel de responsabil pentru dispariţia sa ca oricare altul. Lăsase un prieten din copilărie să-l calce pe nervi, o veche dispută cu Barbara să-l uzeze, lăsase absolut totul să-i distragă atenţia, iar în timpul ăsta microfoanele cădeau din pereţi, personalităţile se prăbuşeau de la o săptămână la alta şi peste tot mişunau indieni – punând bombe, făcând haz de directori, uimind presa, transferând acţiuni şi oprind circulaţia, ca nişte vestitori şi furii totodată, năvălind pe drumurile vechiului Teritoriu Indian, de unde Osage Warriors îi spuneau, acum, că nu există o scăpare permanentă. *Nu am nevoie de clici*. Era o vorbă a tatălui lui. Fiul ar fi trebuit să spună: *n-am deloc nevoie de ele*. Nimic nu era în siguranţă acum de xenofobia lui, nici măcar inima lui, nici măcar inima oraşului lui.

Auzi un plescăit de apă.

Era bătrâna cu cizme roşii. „Domni-şoa-ra-ştie-tot", cântă ea. „Domni-şoa-ra-ştie-tot". Îşi legăna picioarele, cu haina deschisă larg, şi urina într-o baltă galbenă, printre scândurile băncii pe parchetul lustruit, lăsând să curgă urina ca şi când ar fi fost găurită. Probst se ridică în picioare. „Domni-şoa-ra-ştie-tot!" Îşi legănă picioarele, continuând să urineze până când el nu mai auzi nici un zgomot.

Ajunse la Crabtree & Evelyn, un magazin ca o cutie înfăşurată în culori discrete şi inundată de miresme care se amestecau aproape într-un

potpuriu caustic. Spre deosebire de Barbara, Probst îşi pierdea rareori simţul mirosului. Văzu perii şi bureţi, calupuri de săpun. Cristale roz. Tremura din tot trupul.

— Vă pot ajuta cu ceva?

— Da, aş vrea să cumpăr nişte uleiuri de baie.

O femeie cu un aer sever zâmbea, încercând să se facă utilă. Părea simplă şi bună.

— La ce anume vă gândiţi?

Probst se lăsă condus prin magazin. De obicei nu era atât de umil cu vânzătoarele, dar voia să fie condus. Răspunse la întrebări referitoare la preferinţele Barbarei. Luă patru sticle diferite, caraghios de multe, dar erau toate sortimentele pe care le văzuse odată pe etajera de lângă cadă. Cu cât cumpăra mai multe sticle, cu atât femeia devenea mai plină de solicitudine. Faptul că făcea cumpărături îl calma.

— Cred că este suficient, spuse el pe un ton glumeţ.

— Oh, voiam să vă arăt una…

— Mulţumesc. Este suficient. O urmă la casă. Să plătească era un lucru plăcut. Folosea cardul American Express. Femeia vorbi despre zăpadă. Multă, fu el de acord. Se va topi, totuşi, în curând. Când îi întinse chitanţa ca să semneze, sună telefonul. Vânzătoarea se scuză.

Martin Probst

Se uită la cuvintele pe care le scrisese. Ca întotdeauna, scrisese fiecare literă în mod individual, desenând-o. Erau douăsprezece. Şase litere în fiecare nume. Data era 12/12. Luisa se născuse pe 1/11 şi Barbara pe 8/4. „Luisa“ avea cinci litere şi „Barbara“ şapte. Martin, născut pe 12.12, era şi

media, şi suma şi el dispărea în brusca strălucire a schemelor. Aici schemele erau atât de perfecte, încât nu mai exista nici o rămăşiţă, nu-i rămânea nimic altceva de făcut decât să moară, viaţa lui fiind explicată.

— Poftim, domnule, totul este în ordine. Femeia în verde încerca să-l binedispună. Să aveţi parte de o zi bună!

Îşi puse cardul în portmoneu în drum spre ieşire şi portmoneul în pantaloni, când intră în holul principal. Trebuia să iasă de acolo. Dar o asigurase pe Barbara că nu o va deranja. Se opri în faţa micului magazin Johnston & Murphy, unde un vânzător stătea ca un pinguin încălţat în pantofi lucitori. Neiman sau Saks? Asta era întrebarea. Saks era mai mare, dar drumul spre el trecea pe lângă femeia cu cizme roşii. Bine, atunci, era Neiman. Îşi aminti de cămaşa de bumbac în dungi a lui Norris.

Te iubesc, Barbara. *Te iubesc, Barbara*.

Era greu, dar în cele din urmă se va descurca, fiindcă în ultimă instanţă putea să creadă că este finită, în ultimă instanţă o putea vedea pe o brancardă şi putea crede că era moartă.

Dar sunt Martin Probst? *Sunt eu Martin Probst*?

Existau limite – viteza luminii, momentul naşterii – şi să-şi pronunţe numele, să-l spună cu convingere însemna să-i depăşească limitele, să se scindeze în două şi să se vadă născându-se. Dispăru în mulţimea pe care o văzu în jur. La dreapta lui era un cerşetor în pantaloni scurţi, adidaşi roz şi haină lungă de nurcă. La stânga, două bătrâne în bluze cu nasturi care se închideau la gât se uitau cu o lipsă de gust dispreţuitoare la locurile de unde-şi cumpăraseră cadourile. Trecând, acum, braţele care se bălăngăneau ale unui negru gras îi pompau pe gură tot felul de sunete guturale afirmative. Cât ar fi fost de uşor pentru un reporter de teren, un Don Daizy sau un Cliff Quinlan, să-i oprească pe oamenii ăştia unul câte unul şi să le spună fiecăruia în parte: „Nu vreau să-mi spui cum te cheamă, vreau să-ţi spui ţie însuşi cine eşti,“ şi camera de filmat să înregistreze chipul respectiv în timp ce persoana făcea ce i se ceruse,

indiferent ce surpriză sau descurajare trecea peste el când el sau ea era pus faţă în faţă cu o lume care nu era un ecran sferic închis pe care erau proiectate imaginile, ci o colecţie de obiecte căreia persoana respectivă era provocată să-i aparţină. Era o viziune teribilă: în mall şi dincolo de el, o infinitate de cariere şi de conştiinţe latente. Infectarea pământului cu spectacolul fiinţelor umane.

Dar Probst a ajuns la Neiman-Marcus şi a intrat în tăcerea colorată produsă de cumpărăturile serioase. Luă un ascensor, atent la mâini, de data asta. Îi privi pe oamenii din jurul lui într-un mod cu totul nou: ca pe nişte co-conspiratori. Generalul avea dreptate. Viziunea lui era prea brută, totuşi; putea să gândească doar în termeni literali, în termeni de aparatură de ascultare şi subterfugii docu-dramatice. În casa lui Probst nu exita nici un microfon.

Erau foarte multe cămăşi. O gamă de culori rustice, amestecuri de lână Ralph Lauren. Pasteluri Calvin Klein. O personalitate străină, Alexander Julians. Probst întâlni ochii unui bărbat foarte bronzat, care purta ochelari fără rame. Ochii se măriră puţin. Exista o anumită suspiciune între el şi Probst. Suspiciunea recunoaşterii. Probst se uită după mărimea lui, care era medie, la hainele de stradă, iar la celelalte 15,5 – 34.

Nu erau nici un fel de microfoane. Dar era ceva mai rău, scheme prea interne şi personale pentru a conduce spre ideea unui complot uman, prea coerente pentru a fi accidentale. Era o problemă de simplă aritmetică faptul că Luisa împlinea 18 ani în acelaşi an în care Probst împlinea 50. Dar de ce trebuia să fie acesta şi anul în care DuChamp reintra în viaţa lui? De ce nu anul trecut sau anul viitor, sau, pur şi simplu, nici un an? De ce reîncepuse Barbara să fumeze după un deceniu de sănătate? De ce murise Dozer? Şi de ce Rolf Ripley devenise dintr-odată răuvoitor, iar întregul oraş se preschimbase într-un loc străin şi ameninţător? De ce se întâmplau toate astea dintr-odată?

Exista un răspuns. Materiale în carouri, mătăsoase, şase sau opt variaţii pe o temă de roşu şi galben, l-au făcut să şi le dorească pe toate şi să le poarte pe toate, să facă dreptate spectrului inventivităţii designerului. Se uită la faţa unei fete de vârsta Luisei. Înlocuise cămaşa pe care o pipăise şi se uitase în urmă. Ar fi putut fi o Hatfield, iar el un McCoy[5] … cămăşi urâte, semnate de Christian Dior, făcute, aşa cum era clar pe raft, pentru bărbaţi cu piepturi rotunde, de manechin, şi talii de viespe.

Exista un răspuns: dacă erai în căutarea unor scheme, le găseai. Dacă nu le căutai, nu erau. Probst nu se născuse ieri, la urma urmei. Ştia că nu exista Dumnezeu, nu exista conspiraţie, nici sens; nu exista absolut nimic. În afară de cămăşi. Din întâmplare, aparent, găsise cămăşile pe care le căuta. Erau în trei culori, maro şi negru, verde şi negru şi galben şi negru. Ultimele două erau caraghioase, şi un alt bărbat pusese deja mâna pe ele. Bărbatul avea mustaţă. *Era Harvey Ardmore*.

S-au învălmăşit. Priviri mânioase şi expresii de surpriză şi consternare. S-au îndepărtat.

Bărbatul nu era Harvey Ardmore. Probst se întoarse pe călcâie şi părăsi Plaza Frontenac.

Metereze mari de zăpadă înconjurau lotul de parcare. Soarele apunea spre vest, iar la sud luminile băteau în ferestrele Spitalului Shriners' pentru Copii Infirmi.

După ce a dus pachetul în birou, s-a întors în bucătărie.

— M-am gândit că poate ar trebui să merg s-o văd pe S. Jammu, zise el.

— Pe Jammu? Barbara a comparat părţile opuse ale prăjiturii pe care o orna. Pentru ce?

Probst şi-a umflat din nou micii saci pulmonari şi a încercat, fără succes, să formeze cuvinte cu aerul pe care-l expira. În bucătăria înăbuşitoare, căldura permanentă a Barbarei din ziua aceea, nu putea să

reconstruiască schemele pe care le văzuse la Plaza Frontenac. Nu putea să gândească în casa asta.

— Vrei să lingi bolul? întrebă Barbara.

— O să văd.

— Ai ascultat radioul în maşină?

— Nu.

— Mă întrebam dacă ai auzit despre atac.

— Nu.

— Cred că s-a întâmplat în Chesterfield, pe la trei sau cam aşa ceva. Indienii. Poţi să dai din nou drumul la radio. Am obosit de câte ori au repetat chestia asta. Învârti prăjitura, în aparenţă terminase cu ornarea ei. Cineva a fost rănit, dar nimeni n-a fost ucis. S-a întâmplat la nu ştiu ce instalaţie telefonică. Rachete. Rachete… manuale. Cred că n-am ascultat prea atent.

— Hm. Probst luă cu o lingură cremă de pe marginea bolului. Barbara scotea bucăţile de folie de sub tort. Nu s-a gândit prea mult la Jammu. Uneori, părea că nu prea pune preţ pe nimeni. Lucrez la agenda pentru Municipal Growth pentru luna februarie, a zis. M-am gândit că am putea s-o invităm pe Jammu. S-a descurcat surprinzător de bine.

— Surprinzător? Barbara îşi linse degetul. Vrei să spui pentru o femeie?

— Pentru oricine. Dar, da, în mod sigur pentru o femeie. Foarte capabilă.

Capabilă. Era un alt obicei moştenit şi Barbara se întoarse spre el. Dacă şi-a dat seama, era în mare măsură meritul ei.

— Te rog să mergi să vorbeşti cu ea, atunci. Îl mângâie pe obraz şi-i îndepărtă părul de pe frunte. Cum te simţi?

— Cred că asta am să şi fac. Este extrem de comunicativă, din câte aud.

Barbara aşteptă puţin.

— Încă o mai ai la suflet?

— N-aş fi surprins dacă aş afla că va ajunge departe, continuă el, cu siguranţă, îşi dă aere, oarecum.

— Vrei, probabil, să faci duş şi să te schimbi, zise Barbara. Am putea avea musafiri.

— Bănuiesc că vine dintr-un loc în care femeile fac chestii de genul ăsta.

— Aş vrea să spăl câteva dintre farfuriile astea, după care merg şi mă pregătesc.

— Îmi vine greu să cred că are doar treizeci şi cinci de ani.

— Martin. Îi cuprinse obrajii între mâini şi-l sili să o privească. Te rog să taci, bine?

El se eliberă.

— *Te rog* să te duci să faci duş sau ce mai ai de făcut.

El bătu gânditor cu degetele în marginea blatului, pregătindu-se să iasă din bucătărie, mulţumit să vadă că pericolul trecuse. Dar era prea târziu. Barbara se plimba de colo colo furioasă, luând farfurii şi punându-le în chiuvetă, desfăcându-şi şorţul şi făcându-l ghem. Ce se *întâmpla* cu el? (Se întrebă ea). Se transforma într-un monstru. (Pretindea ea). Putea să-i tolereze prostiile, putea să-i tolereze tăcerile, dar nu va fi insultată într-un asemenea mod; îi părea rău că se comporta aşa de ziua lui de naştere, dar venea un moment când nu mai putea să suporte (A explicat ea). De ce stătea acolo? De ce nu se dusese să se schimbe? (A întrebat ea). *Pleacă* de-aici.

Probst se încruntă.

— Ce-am spus? Nu-mi amintesc ce-am spus.

— Nu-ţi aminteşti ce-ai spus? Se apropie de el. Nu mai ţii minte ce-ai spus? Nu *mai ţii minte* ce-ai spus?

Hai, hai. O auzise de la început. Zâmbi uşor şi-şi dădu seama că asta era în defavoarea lui. Stilul mişcărilor ei prin încăpere se modificase. Se

plimba prin bucătărie cu mâinile la spate, cu sprâncenele unite, cu umerii adunaţi, asemeni lui Peter Falk în *Colombo*. Se opri şi-l privi.

— De ce mă tratezi ca pe un rahat?

— Am spus, pur şi simplu, zise, că ar putea să fie o idee bună să mă duc s-o văd pe Jammu. Nu văd ce poate fi rău în asta. Pur şi simplu ca o chestie de responsabilitate civică.

— Oh, Doamne. Căzu într-o rână pe un scaun.

— Acum ce mai e? Nu înţeleg.

— Du-te şi fă un duş. Du-te, du-te, du-te.

Nu era o persoană insensibilă. Dacă s-ar fi gândit o clipă, aşa cum făcea atunci, ar fi putut găsi elementul logic solid al acţiunilor lor. Când o apreciase pe Jammu, nu o făcuse într-un mod amabil. Pur şi simplu, nu voia să fie tratat ca un copil, să fie mângâiat pe faţă. Barbara era „amabilă“ cu el, aşa încât, când avea să se petreacă explozia, el avea să fie cel care va plăti oalele sparte. El nu era la fel de amabil ca ea, dar nici viclean.

— Nu te-am rugat niciodată să-ţi petreci toată ziua în bucătărie, zise el.

La aceste cuvinte, mâinile ei se întinseră în spaţiul din jurul ei şi se strânseră asupra unor lucruri invizibile. În cele din urmă prinse ceva, şi pumnii îi căzură pe genunchi.

— Viaţa mea este în ordine, Martin. Făcu o pauză. Uneori, fac anumite lucruri pentru a-i vedea pe oameni fericiţi. Nu le cer, de fapt, să fie fericiţi. Vreau doar o mică recunoaştere pentru efortul făcut, ca oricare cetăţean decent.

— Nu-mi dau, totuşi, seama care pare să fie problema.

— Spun de două luni că nu-mi place femeia aia şi vii acasă – totdeauna vii acasă, ai observat asta? Vii acasă şi te comporţi ca şi cum abia ai descoperit-o. Ca şi când lumea a fost creată într-o luni şi tu observi primul acest lucru. Se comportă ca şi când ea *ar fi prima femeie*. Ea, hai s-

o lăsăm baltă. Eşti pierdut fără speranţă. Ochii Barbarei măsurară masa din bucătărie, în capul ei răsună, abia auzit, mişcarea lor, ca şi când urmărea fuga unor lucruri invizibile. Afară, un câine începu să latre. Ştii ceva, Martin? Se uită la el cu un zâmbet derutant, cu ochi umezi şi strălucitori. Îmi place de mine. Cea care vorbea acum era o altă femeie, o Barbara mult mai tânără. Îşi întinse fusta în faţă, strângând-o sub ea. După care oftă. Îmi place de mine cu adevărat.

Probst nu se mai simţea deloc bolnav. Când ofta, îi producea erecţii.

— Şi mie, zise.

— Nu, ţie nu-ţi place! Sări în picioare şi împinse scaunul înapoi, în dulap. Cum îndrăzneşti să mă compari cu femeia aia? *Cum îndrăzneşti s-o compari pe Luisa*?

Speriat, se sprijini cu spatele de frigider. Înainta spre el cu un deget arătător în aer şi capul întors într-o parte, ca şi când el ar fi fost o flacără sau un vânt rece.

— Ar fi bine să nu mai repeţi figura asta, zise ea. Să fii atent. Să începi s-o apreciezi pe fata asta, fiindcă, dacă nu o apreciezi, eu una plec şi o iau cu mine. Şi eu te iubesc, dar… Se retrase. Nu chiar atât de mult.

— Mă bucur că ne-am înţeles în privinţa asta.

— O să-mi porţi pică din cauza asta, nu? Văd pe figura ta. Ai să ţii minte chestia asta.

— Ei bine, şi ce dacă? Volumul vocii lui îl surprinse. Ştii că sunt răcit. N-am venit acasă ca să mă cert cu tine. N-o să mă cert cu tine. Joci la fel de murdar pe cât îmi reproşezi mie că joc. Îmi spui să plec. Ce, durerea este prea mare? Ceva de genul ăsta. Eşti ca sora ta. Totul este teatru. Nu voi încerca să înţeleg ce pretinzi că spui. Nu voi juca jocul ăsta. Mă provoci doar să merg sus. Dacă mă duc, e rău, dacă nu mă duc, tot rău e. *E vina* ta. Ai căutat-o cu lumânarea.

— Bine, pentru numele lui Dumnezeu, vorbeşte oracolul! Sfinxul a vorbit!

— Eşti idioată.

— Este de bine asta?

El bătu cu piciorul în podea.

— Eşti idioată.

Ceva tare, un ban sau o ghindă, lovi fereastra de afară, deasupra chiuvetei, şi Barbara ţipă. Îl apucă de un braţ şi-l împinse şi, totodată, îl trase spre uşă.

— Hai, du-te, du-te sus, hai.

El se opuse.

— Ah, întrerup ceva?

Încă un obiect lovi fereastra.

— Du-te sus, coboară, poartă-te civilizat sau… Se uită la mâinile ei. Sau bag cuţitul în tine.

— Dacă nu te omor eu primul pe tine.

Se uitară unul la celălalt.

— Pleacă!

Plecă. O auzi deschizând uşa din spate şi bănui că era Luisa, înduplecată să vină acasă pentru ziua lui de naştere, poate şi Duane, şi sări treptele câte două, câte trei odată.

Mai calm după duş, se îmbrăcă fără grabă. Regulatorul de temperatură răspândea căldură în dormitor şi aducea un parfum vag de copilărie, de seri de iarnă când era trimis la culcare înainte să sosească oaspeţii la jocul de belotă. Se simţea pedepsit şi tânăr. Întârzie, încheindu-şi şireturile. Podelele erau însufleţite de zgomotul care răzbătea de jos; ar fi trebuit să urmărească, să fie informat.

Când coborî, o găsi pe Luisa stând în camera de zi, urmărind serialul *Piramida de 10 000 de dolari.* Din hol, pe când ea era complet absorbită de televizor, avu un moment ca s-o observe fără să fie observat. Stătea întinsă pe partea stângă a canapelei, într-o atitudine relaxată, cu piciorul drept puţin peste cel stâng, ţinut în loc de frecarea pantalonilor ei de

bumbac, şi mâna stângă îndoită sub coaste şi pernă. Părea că fusese surprinsă într-o cădere spre ecran. Dacă ar fi speriat-o, şi-ar fi luat o poziţie ceva mai confortabilă. Era o sălbăticiune, nu o fiică; vedea în carne şi oase, într-un habitat natural, o antilopă exotică pe care o ştiuse până atunci numai din fotografiile din *National Geographic*. Mulţimea din studio murmura. Ea dădu o dată din cap, ca şi când şi-ar fi scuturat apa dintr-o ureche. Sub presiunea ignoranţei ei, Probst îşi drese glasul şi văzu, când ea se întoarse spre el, ce falsitate se aştepta acum de la el. Trebuia să se comporte ca un tată de film, să lase seriozitatea să i se citească pe chip când spunea – gestul semnificativ – *Te deranjează dacă mă uit şi eu*? Se crispă.

— *Ei bine*!

— La mulţi ani, zise ea fără nici o intonaţie.

— Mulţumesc. Se aşeză pe scaunul din partea cealaltă a încăperii. Pot să mă uit şi eu?

— Tocmai voiam să-l sting.

— Da, e un serial idiot. Poftim. Stinse televizorul. Barbara amesteca nu ştiu ce în bucătărie.

— Ei bine? spuse Luisa. Eşti surprins?

— Oh, foarte. Zâmbi. Este o surpriză plăcută. Vine, hm, şi Duane?

— Nu, lucrează.

— Să-ţi aduc ceva de băut?

— *St. Louis Magazine* vrea să-i publice nişte fotografii. Sunt pentru numărul din ianuarie şi trebuie să le predea mâine. O să stea în camera obscură toată noaptea.

— Înţeleg. Vrei o bere sau altceva?

Faţa ei şi atitudinea ei se veştejiră dintr-odată, o pierdere de vitalitate caracteristică Barbarei.

— Nu acum, mulţumesc. Curând, în orice clipă, va ieşi din încăpere, cu un aer de reproş care se răsfrângea asupra ei, fiindcă de fapt nu voia să

plece.

— Aşadar, spuse tatăl, lucrează, nu? Mă bucur să aud asta.

Ea dădu din cap în semn de aprobare.

— Totuşi, încă nu câştigă prea mulţi bani (Bani? Barbara îi dădea bani şi avea şi o carte de credit.) Cred că mănânc prea mult.

— Sigur, eşti încă în creştere.

Din zâmbetul pe care i-l aruncă, îşi dădu seama că fusese o replică bună, deşi nu ar fi putut spune de ce. Îi puse câteva întrebări uşoare despre note şi calculul matematic şi transport, întrebări înşelătoare pentru a atrage antilopa mai aproape, pentru a o obişnui cu un habitat mai domestic. Ea îi zâmbi din nou, iar el se simţea tot mai mult ca Marlin Perkins[6] când vocea Barbarei se auzi în bucătărie:

— Lu, vrei să-mi dai o mână de ajutor?

Fugi ca din puşcă.

Nu tocmai. Timp de optsprezece ani, în lupte mai grele decât cea din seara asta, Barbara reuşise să evite să spună asta, şi acum, în mod inutil, o spusese, pur şi simplu, O simpatie de tip sportiv îl împiedică s-o condamne pentru gafă. Însă ea nu ar fi făcut acelaşi lucru pentru el.

Luisa reapăru.

— Mama zice că ar trebui să mergem în living.

Probst o urmă. Când coti spre est, el coti spre nord, în bucătărie. Barbara turna *daiquiri* îngheţate. Puse carafa jos şi, fără să-l privească în ochi, îl sărută apăsat, zgâriindu-l pe gât cu unghiile. Îi şopti în ureche:

— Vreau să facem dragoste după cină.

Şi el voia. Voia asta tot timpul. Dar nu se aştepta la o asemenea propunere, aştepta instrucţiuni sau o scuză. Asta era o ameninţare. Asta era arma cea mare, încercarea ei de a salva seara. Şi, cu siguranţă, capcana era atractivă.

— N-aş vrea să te infectez, zise el.

— Oh, sunt sigur că este acelaşi lucru pe care l-am avut şi eu. Se îndreptă spre blatul de bucătărie, unde erau paharele cu *daiquiri.* Vrei să aduci brânza?

În camera de zi erau multe cadouri, lângă şemineul în care ardea focul. În cadoul cel mai important, împachetat frumos în ziar, erau în mod evident, cărţi. Probst revendică ultimul *daiquiri* de pe tavă şi se aşeză. Luisa stătea şi-şi încălzea spatele, paharul ei era deja pe jumătate gol. Barbara stătea pe sofa în poziţia de veghe pe care obişnuia s-o adopte când jucau Şarade, la petreceri. Tăcerea era posibilă datorită Luisei, care absolvise şcoala timidităţii şi care li se alătura; nu cu mult timp în urmă, ar fi stat la poveşti. Ea îşi sorbea băutura tropicală. Plafonierele aruncau petice de lumină asupra naturilor moarte. Pe Sherwood Drive, familia Probst era în junglă, iar flăcările şi umbrele se arcuiau pe pereţi şi le dădeau o dimensiune mistică. Nu existase nici un moment ca acesta înainte. Familia se schimbase şi asta putea fi orice. Fie ultima dintre vechile lor reuniuni de familie sau prima dintre cele noi, prima din cele multe ce aveau să vină. Lui Probst i se părea că încăperea atârna de un fir de păr şi se rotea încet, flăcările înclinându-se şi subţiindu-se. Se simţea ameţit.

— MULŢI ANI TRĂIASCĂ! spuse Luisa, ridicând paharul.

— Da, Martin, într-adevăr, adăugă Barbara încărcând cuvintele cu un semn de rău-augur. El simţi concentrarea voinţei ei asupra lui, frâiele dorinţei şi ale ameninţării. Picioarele ei atârnau pe podea. Genunchii îi erau uşor depărtaţi.

— Mulţumesc, să desfac cadourile?

I s-a sugerat că ar trebui. Scoase o cutie de cămăşi şi rupse panglica. O cămaşă. Mulţumi. Luisa se duse şi aduse carafa cu *daiquiri*, băutură pe care Barbara a spus că o făcuse întrucât crezuse că-i va face bine la gât.

— Aşa este, zise el. Aşeză cărţile împachetate în hârtie de ziar pe genunchi. E o pereche de pantofi. Nu, e o cutie pentru mâncarea de prânz.

Zâmbi şi citi eticheta. *Pentru tăticu' de la Luisa şi Duane.* Foarte mult tact, într-adevăr. Nu-l întâlnise niciodată pe Duane. S-a gândit la Dr Thompson; de ce nu era şi numele lui adăugat? Şi al lui Pat, dacă tot veni vorba. Pentru Tăticu' de la Pat. Mirosea a friptură de vacă.

— N-ai de gând s-o deschizi? zise Luisa.

O aşeză alături de grămadă.

— O păstrez. Las la urmă ce e mai bun.

— De ce n-o deschizi, Martin?

El puse cutia înapoi pe genunchi. Îi plăcea să primească ordine de la ea. Adesea îşi imagina cum şi-ar fi putut aranja viaţa în mod diferit, fiind mai supus acasă şi mâncându-i din palmă.

— Ei bine! Mulţumesc.

— Ce e? întrebă Barbara, aprinzând pe neaşteptate o ţigară.

Probst împinse cărţile pe podea spre ea şi deschise un plic de la New York. Felicitarea căzu pe podea, o felicitare în alb-negru cu *La mulţi ani*, de la Ginny şi Hal, de asemenea de la Sara şi Becky şi Jonathan. Semnaseră toţi, ceea ce făcea o impresie bună. De obicei, Ginny făcea lucrurile cum trebuie.

— Le-ai citit? o întrebă Barbara pe Luisa.

— Da, spuse Luisa.

Probst întinse mâna după cărţi.

— Pot să le mai văd o dată?

Barbara le împinse din nou spre Probst şi zise:

— Pentru şcoală?

Paterson, de William Carlos Williams. *The Winter's Tale* de Shakespeare.

— Oarecum. Îmi scriu lucrarea pentru cursul de poezie despre Paterson. Luiza privi spre Probst. Duane mi le-a recomandat.

O chitanţă căzu din Shakespeare. Paul's Books, 3,95$, plus 5,95, plus taxa, 10,50. Risipa de bani îi facea rău la gât. Puse ziarul pe foc.

— Am crezut că tatei o să-i placă. Se întoarse. Am crezut că o să-ţi placă.

— Îmi plac.

— Cutia mare este de la Audrey, zise Barbara.

— Al cărei soţ încearcă să mă ruineze.

— Ce? zise Luisa, în vreme de Barbara dădu din cap şi avu grijă să fie observată.

— Este adevărat, zise el. Unchiul Rolf al tău face tot ce poate să mă scoată din afaceri.

— De ce?

— Ar trebui s-o întrebi pe mama ta chestia asta. Inima îi bătea cu putere. Când ridică următorul pachet pe genunchi încercă să rememoreze motivele pentru care trebuia să se stăpânească. Însă tot ce-i trecu prin minte, singurul motiv, de fapt, era oferta Barbarei. Oferta ei curvească.

— Rămâi acasă o vreme? o întrebă el pe Luisa. Sau este doar o vizită?

O gaură întunecată se deschise în partea cealaltă a încăperii. Era gura Barbarei.

— Nu m-am gândit, de fapt, zise Luisa, aparent sinceră.

— Sigur că nu, spuse Barbara.

— Sigur că nu? Poate că nu te-ai gândit nici unde ai dormit în ultimele trei săptămâni.

— M-am gândit, tată. Ştii că m-am gândit.

— Ştii că s-a gândit.

— Tu nu te băga, zise el. Ordinul, în timp ce Luisa privea, se abătu asemeni unui şoc asupra Barbarei şi dădu înapoi. Te-ai gândit, cumva, să-ţi ceri scuze? zise el. Să te explici? Să promiţi că nu mai faci?

— Nu e o chestie de bine şi rău, tată. Este doar ceea ce fac în clipa asta, bine?

— Nu, nu ştiu ce vrei să spui.

— Eşti doar îngrijorat de felul în care arată lucrurile. Vrei ca ele să arate într-un anumit fel. Nu mi-ai telefonat niciodată sau ceva. Noi… eu am aşteptat. Şi tu ar trebui să-ţi ceri scuze. Cum să înţeleg că ceva este greşit dacă tu nu-mi spui?

— Ar trebui să ştii. N-ar trebui să-ţi spun. Sunt foarte, foarte, foarte dezamăgit de tine.

— Bine, dar de ce crezi că am venit acum acasă?

— N-am nici o idee.

— Fiindcă mama a zis că asta este dorinţa ta. A spus că mă iubeşti şi că-mi duci dorul. Te iubesc şi-mi este dor de tine. Asta e.

De ce nu plângea?

— Pot să plec dacă vrei, zise ea. Vrei să plec?

Barbara spuse:

— Nu pleca. Tatăl tău ar trebui să plece.

— Ţi-am spus să taci din gură.

Nici un răspuns.

El voia să plece. Stătea în picioare. Dar Luisa fu mai rapidă. Era deja în hol, după care se întoarse şi, spre liniştea lui Probst, ţipă la Barbara, cu pumnii strânşi şi trupul îndoit, în vreme ce Barbara stătea locului.

— De ce nu-i spui să tacă? De ce? Îi dai voie să spună toate astea. *Mamă*! Îi dai voie să facă toate astea, îl laşi să te ameninţe… O lovi pe Barbara în gleznă şi se ghemui acoperindu-şi faţa. Oh, zise. Fugi la etaj şi trânti uşa dormitorului.

Uşile puteau fi identificate după zgomotul pe care-l făceau când erau trântite. Încuietorile aveau şi ele frecvenţe specifice.

Se auzi un ţipăt, Luisa, probabil, nişte cuvinte amplificate peste măsură. Uşa ei se deschise şi după o pauză o grămadă de reviste căzură la baza scărilor, alunecând unele peste altele, rostogolindu-se şi deschizându-se până la uşa de la intrare. (Probst depozitase unele lucruri în camera aceea, în absenţa ei.) Uşa se trânti din nou.

Barbara dădu din cap.

— Îmi pare rău că ţi-am spus să taci din gură, zise Probst, dar v-aţi coalizat împotriva mea.

Barbara continua să dea din cap.

El era calm şi obosit. Se îndreptă spre etaj, ca să-şi ceară scuze. Barbara vorbi.

— Greşeala mea, hm?

Merse sus şi bătu la uşă. Bătu din nou.

— Cine-i ?

Îşi drese glasul.

— Nu vreau să vorbesc cu tine, zise Luisa.

Trase de clanţă, dar uşa era încuiată. Vorbi în grabă. *Îmi pare rău. Eşti fiica mea. Te iubesc. Îmi pare rău*. Pentru el, cuvintele contau. Dar ele nu ieşeau, nu fără ajutor, nu când era singur pe hol, ascultând.

*

Singh îi spusese lui Jammu că Probst intenţiona s-o viziteze. Însă, fiindcă vizita aceea nu s-a produs până joi seara, era limpede că nu era într-o grabă atât de mare s-o vadă pe cât era ea să ajungă la o hotărâre în privinţa lui şi că trebuia să decidă fără să-i fi făcut o evaluare personală. Era nervoasă, simţindu-se trasă pe sfoară.

Ultimele uşi şi veceuri din clădirea ei se liniştiră. Ziua de vineri era deja mai bătrână cu două ore. În biroul ei, singura celulă trează, revedea rapoartele lui Singh despre Probst – viclean, avid de documente – şi notele ei referitoare la primar. Încuie un sertar şi îmbrăcă un pulover roşu până la genunchi, o căciulă de lână şi cizme de zăpadă „pentru sălbăticie.“ În oglindă avea o înfăţişare de americancă. Nu asta era intenţia ei. Intenţia ei era să-i fie cald şi să-şi păzească sănătatea, deşi, având în vedere starea din ultima vreme a sinusurilor ei, sănătatea era o cauză pierdută. Singurele

dăţi când se dusese la culcare în săptămâna aceea, se sculase imediat ca să ia câteva pastile de Sinutab.

Afară, în aerul rece, respiră pe gură, scuipând frecvent. În noiembrie, i se spusese că luna decembrie era blândă în St. Louis. Dar anul acesta, decembrie nu era blând. O lună apunea dincolo de copacii din Forest Park, aruncând o lumină albăstruie, asemeni laptelui degresat pe care-l bea cu sfertul de litru. Cele mai multe dintre ferestrele din Chase-Park Plaza erau învăluite în aceeaşi lumină albăstruie, dar mai erau aprinse becuri în câteva încăperi. Vizibilitatea unei locuinţe noaptea, în oraş, într-o lume compartimentată, unde planurile etajelor se distingeau pe faţa clădirilor, aici dormitorul, aici bucătăria, aici baia, această corespondenţă a ferestrelor cu încăperile şi a încăperilor cu ocupanţii lor, a structurii şi cu umanitatea: toate astea reprezentau o povară pentru Jammu.

Când traversă Kingshighway, observă un tractor cu remorcă pornind dinspre intersecţia Lindell. Se chinui la nesfârşit în viteza întâi, apoi în viteza a doua, apropiindu-se cu o încetineală care părea mai curând să stopeze orice avânt decât să-l încurajeze. Sărind peste o grămadă de gunoi, părea că face jogging prin parc în cizmele ei de plumb. Decembrie nu era deloc blând. La 2:15, în această dimineaţă de iarnă, când copacii desfrunziţi atrăgeau vântul asemeni unor bronhii fosilizate, roca dură a continentului era foarte vizibilă pentru Jammu. Rezistenţa la operaţiunea ei se produsese totuşi, o contracţie naturală şi previzibilă din partea comunităţii, şi tocmai atunci şi acolo îşi pierduse conştiinţa propriei fiinţe. Era epuizată, simţindu-se departe de ura motivantă şi chiar mai departe de dorinţele care s-o anime. Martin Probst era în gândurile ei. El reacţionase la propunerea lui Wesley cu o ostilitate prostească. La întâlnirea de la Municipal Growth, în urmă cu şase ore, el ceruse fapte şi desemnase fiecăruia dintre membri sarcina de a cerceta o faţetă a agendei lui Jammu. Şi nu venise s-o vadă săptămâna aceasta.

Fără Martin Probst, rezistenţa ar fi fost foarte slabă, constând doar din Sam Norris, Ross Billerica – Supervizorul Regional,[7] câţiva extremişti. Dar cu Probst în fruntea lor, nu mai păreau deloc o minoritate. Dacă viaţa publică din St. Louis era curtea unui Mogul, atunci Probst reprezenta elefanţii. Jammu trebuia să-l păcălească. Dar, pierzându-se cu firea, pierdea deopotrivă capacitatea de a-i vedea pe ceilalţi ca pe nişte personaje. Unii dintre ei, cel puţin, erau oameni şi recunoaşterea acestui fapt o apăsa. Nu avea tăria să-i dea lui Singh dispoziţia să continue atacul asupra lui Probst. Nu teama o oprea, era mai degrabă ceva asemănător cu respectul, respectul nesolicitat al sabotorului care, undeva, în vistieria unei corporaţii, se confruntă cu un instrument a cărui complexitate sau fineţe însăşi reacţionează asemeni unei vrăji împotriva defectării lui. În acest context, orice acţiune asupra lui, indiferent cât de sofisticată, devine un act de violenţă.

Alerga, ferindu-se de gheaţă. Alergarea îi producea confuzie, această activitate din copilărie, această ţopăială de-a lungul şoselei. Nu devenise una de primă importanţă. Piciorul ei călcă pe gheaţă – gheaţă neagră.

Zbură prin aer. Se răsuci şi căzu pe un umăr în zăpada curată de pe marginea şoselei. Era mai adâncă de treizeci de centimetri. Îşi dădu seama că-i era cald.

Îşi mişcă braţele. Le agită scuturând zăpada şi făcând aripi. În urmă cu douăzeci şi cinci de ani, în Caşmir, mama ei o dusese la schi undeva unde mergeau puţini indieni. Văzuse copii americani trântiţi pe spate în zăpadă, şi *Maman*, expertă în toate lucrurile americane, îi explică lui Jammu că făceau fluturi; dar copiii aceia îi păreau lui Jammu mai degrabă nişte îngeri, îngeri creştini, cu fuste şi aripi şi halouri, căzuţi din cer.

Imaginea îi plăcu. Se simţi din nou bine, de neînvins. Imediat după ora trei, îl sună pe Singh, care dormea, şi-i spuse să continue operaţiunea.

— Mulţumesc, Şefa, zise el. Va fi floare la ureche. Ca şi când i-ai lua bomboana unui copil.

1. Q&A – întrebări şi răspunsuri.
2. Membru al mişcării politice şi religioase a negrilor din Jamaica, Rastafarianism.
3. *Well* este folosit, adesea, ca un tic verbal.
4. Băutură dietetică.
5. Personajele unui serial din anii ’50.
6. Cunoscut moderator de televiziune.
7. County Supervisor – Supervizorul Regional poate să emită ordonanţe. În plus, un comitet aprobă bugetul regional etc.

10

Ceva mai devreme, în seara aceea de joi, Luisa şi Duane au petrecut ceva timp, în linişte, în spălătorie. Luisa avea o cantitate enervantă de provizii de lenjerie şi de ciorapi; putea să le spele o dată în chiuvetă, dar a tras linia când a venit vorba s-o facă a doua oară. Iar cearşafurile şi prosoapele necesitau o maşină. Pe la ora 9, ultimii studenţi şi burlacii terminaseră cu rufăria şi plecaseră, lăsându-le Luisei şi lui Duane luxul de a avea la dispoziţie mai multe uscătoare. Duane citea mesajele de pe avizierul de lângă uşă. Luisa, cu caietul de limba franceză deschis pe genunchi, se uita pe geam, la Delmar Boulevard, închizând un ochi, pe urmă pe celălalt. Toamna asta, vederea ei se modificase de la „nu cea mai bună“ la „este nevoie de corecţii“. Tatăl lui Duane îi recomandase un oftalmolog şi ieri, după cursuri, îl consultase şi îl lăsase să-i dilate pupilele, şi se simţise împovărată de responsabilitate când Dr Leake tot schimba lentilele şi o întreba: „Este mai bine aşa… sau aşa?… Sau acum?“ În cele din urmă, i-a cerut medicului să definească ce înţelegea prin „mai bine“. El a râs şi i-a spus să încerce cât poate de mult. Ea i-a spus secretarei să trimită nota părinţilor. Când a cumpărat ochelarii a putut folosi cardul de la American Express. Duane i-a făcut o groază de probleme în legătură cu cardul, l-a numit antiseptic, dar ea, personal, nu vedea nici un rău în a-l folosi.

Afară, autobuzul trecu pe lângă blocul lor. Duane, mai puţin ambele lui pulovere, copia ceva de pe avizier în jurnalul lui. Ori de câte ori vedea jurnalul, Luisa se simţea însingurată. Odată, imediat după ce s-au mutat împreună, ea l-a întrebat dacă putea să-l citească. El a spus nu, dacă ar şti că ea îl citea, nu ar mai putea să-l folosească în mod sincer. S-a simţit jignită, dar n-a mai spus nici un cuvânt.

În al doilea uscător, unul dintre cearşafurile lor verzi căzuse pe fereastra rotundă şi părea, în felul lui nevertebrat, că încearcă din greu să se amestece cu şosetele şi prosoapele ca să ajungă în centrul cuvei. Aveau doar un schimb de cearşafuri. Verdele Kelly era prima culoare pe care o vedea Luisa când ceasul deşteptător suna la ora 6:30. Ea i-a spus că nu trebuia să se scoale, dar Duane se trezea întotdeauna şi lua micul dejun cu ea.

El s-a aşezat în scaunul în formă de găleată de lângă al ei şi a băgat jurnalul în buzunarul exterior al sacului.

— Cum este eseul?

— Nescris, a zis ea.

— Vrei o slujbă? E un anunţ acolo. O văduvă care are nevoie de cineva care să se ocupe de curăţenie o dată pe săptămână.

— Nu mă pricep la curăţenie. Închise caietul lăsând o frază neterminată. De unde ştii că e văduvă?

— Se precizează. Şi mai e un anunţ din partea unui colonel de armată ieşit la pensie care vinde o Nova A 350[1].

Puse mâinile pe umărul lui şi-i prinse partea dezgolită, de sus, a braţului cu ambele mâini, frecându-şi obrajii de gâtul lui şi simţindu-i mirosul. De aproape, urechea lui era caraghioasă. Îşi încolăci braţul în jurul gâtului lui, ridică un picior şi-l coborî peste genunchiul lui, privind la uscătoare.

Aer rece pătrunse în spălătorie. Nou-venitul era un negru zvelt, îmbrăcat în pantaloni de un galben strălucitor şi o geacă de piele roşie.

Descărcă un sac de rufe în cel mai apropiat spălător şi privi în jur, încet şi teatral, conştient că era privit. În ureche purta un ornament de rubin.

— Bună seara, spuse, înclinându-se uşor spre Duane. După care se înclină spre Luisa şi spuse din nou:

— Bună seara. Iar ea răspunse cu o uşoară înclinare. Cel mai rău lucru când eşti luat peste picior este să fii luat peste picior de cineva care-ţi inspiră teamă. Se desprinse de Duane.

Bărbatul desfăcu fermoarul sacului şi scoase o pereche de pantaloni de un roşu-aprins şi un tricou de aceeaşi culoare. Le puse într-o maşină de spălat şi se îndreptă spre următoarea. Asta era tot? Aruncă înăuntru o altă pereche de pantaloni şi un alt tricou, ambele portocalii, şi se îndreptă spre altă maşină, scoţând haine de aceeaşi culoare, verde, roşu, negru şi albastru, cu gesturile unui scamator care mânuieşte batiste, până când împărţi douăsprezece articole în şase maşini. Cu degete subţiri desfăcu un borcan cu detergent albastru şi turnă câte puţin în fiecare dintre maşini, asemeni unui bucătar care toarnă sarea. După care puse monede în maşini şi le porni pe toate. Jeturi de apă ţâşniră la unison în vreme ce băga borcanul gol înapoi în sac, puse sacul pe umăr şi se îndreptă spre uşă. Se opri. Făcu trei paşi rapizi spre dreapta şi pocni din degete, zgomotos, chiar sub nasul Luisei.

Ea ţipă. Urechile îi ardeau. Plecase deja.

Duane se cufundă în lectura unei cărţi, un roman poliţist de Simenon, ţinând palma pe cotor şi patru degete îndoite deasupra pentru a păstra paginile deschise. Cu cealaltă mână o mângâie pe Luisa pe păr şi-i masă gâtul.

Unul dintre uscătoare se opri. Ea merse să verifice.

— Duane, astea sunt abia înmuiate.

— La cât este fixată? întrebă el întorcând o pagină.

— Ah. Roti selectorul spre Normal şi adăugă câteva monede. Vor sta aici toată noaptea. Merse mai departe pe lângă rândurile de maşini de

spălat, împiedicându-se în mod deliberat în degetele de cauciuc. Nu-mi place aici, zise în treacăt.

— Ar trebui să cauţi o spălătorie care acceptă carduri Amex[2].

Ea se întoarse spre el.

— Du-te în mă-ta!

Ochii lui se ridicară calm din carte.

— Poftim?

— Am spus că aici este groaznic.

— Atunci de ce nu te duci să aduci mai multe haine de la tine de-acasă?

Nu avea un răspuns. Începu să plângă. După care se opri. Erau într-o spălătorie publică. Nu-i rămânea nimic altceva de făcut decât să se ducă la Webster Groves şi să-şi golească sertarele. Viaţa cu Duane nu era chiar atât de nostimă cum crezuse că va fi – de multe ori nu era plăcută deloc –, dar, după cele întâmplate la ziua de naştere a tatălui ei, nu-şi putea imagina că s-ar putea întoarce acasă.

*

Uşa se deschise cu putere în mâna Barbarei. Căzu prin curentul care pătrundea în casă spre un bărbat pregătit s-o prindă, după cum fu limpede imediat. Era o zi caldă, un moment de slăbiciune al iernii, voinţa ei de a se preschimba în primăvară. Se legănă puţin.

— Doamna Probst?

O pereche de ochi căprui-deschis o fixau fără pic de ruşine.

— Sunt John Nissing.

Ştia, ştia. Îi luă mâna. El arătă spre dubiţa parcată pe aleea din faţa casei, unde cei doi fotografi care veniseră în octombrie descărcau lăzi de aluminiu. El îi dădu drumul la mână.

— Avem multă aparatură de adus înăuntru.

El se întoarse pe alee, cu pardesiul unduindu-se şi desfăcându-se, pantalonii de *tweed* înfăşurându-se pe muşchii pulpelor şi coapselor. Barbara tocmai îşi terminase de băut cafeaua. Arăta rău la faţă, dar nu credea că asta conta. Aşa era ea. Nu avea nimic de dovedit şi pe nimeni căruia să-i dovedească ceva sau pe care să-l ucidă. Era prea crud, după o săptămână de certuri cu Martin, să-l întâlnească pe John Nissing. Resentimentul o făcu să se simtă mai sigură pe ea. A inhalat aerul dulce, respingător.

Cu câte o valiză în fiecare mână, Nissing se grăbi pe alee. Ea observă cât de atent îşi ştergea pantofii la intrare.

— Asta o să ne ia o bună bucată din zi, zise el punând jos echipamentul. Bănuiesc că nu întrerupem nimic. Avea un accent vag, care se potrivea cu înăţişarea lui de arab.

— Nu.

— Excepţional.

— Nu sunteţi american? zise ea curioasă.

— Ba da. Îşi legănă capul şi ridică sprâncenele. Ea se dădu înapoi. Ba da, sunt! Sunt roşu, alb şi albastru! zise fără nici o urmă de accent. Faţa lui se destinse din nou şi, cu o mişcare a umerilor, se descotorosi de pardesiu. Dar nu m-am născut aici.

Barbara îi luă pardesiul şi îl ţinu în mână.

— I-aţi cunoscut pe Vince şi pe Joshua, îi reaminti Nissing când Vince şi Joshua intrară în casă cu mai multe echipamente. Vince, nu spui bună ziua?

— Bună ziua, spuse latinul Vince.

— Mă bucur să vă revăd, doamnă Probst, zise tânărul Joshua.

Nissing radia de încântare.

— Vince a spus că bucătăria este mai luminată după-masa.

— Dacă rămâne senin, aşa va fi, zise Barbara.

— Iar dacă se înnorează, nu va conta, oricum. Perfect. Ideal. Vom începe cu livingul. Băgă capul pe uşă, dar nu intră. Se încruntă spre Barbara. Întuneric!

— Într-adevăr, nu este o cameră luminoasă, zise ea.

— Întuneric! îl îmboldi pe Vince, care tocmai ieşea din nou. Schimbă becurile. Vin roşu, trandafiri roz. Au făcut foc în şemineu. O să trebuiască să-l pui în lumină. Vince plecă, şi Nissig se adresă Barbarei. Aţi mai fotografiat vreodată casa?

— Numai pentru asigurări.

— Trebuie să schimbăm momentul zilei. Nu mi-am dat seama că încăperea este întunecoasă. Parcă vorbea de handicapuri umane. Nu mi-am dat seama că fata şchioapătă. Dacă sunteţi ocupată… zise el.

Ea ridică din umeri şi se legănă pe călcâie.

— Nu. Făcu un gest vag cu mâna, cedând impulsului de a-şi ascunde sentimentul de inferioritate fizică sub o mină tinerească, de a se comporta precum fata uşor de deconcertat care nu fusese niciodată. E interesant. O să mă distrez privind.

— Pot să văd bucătăria?

— Sigur, puteţi vedea toată casa.

— M-aş bucura foarte mult.

În sufragerie, unde ea şi Martin luaseră cina aniversară în două schimburi, Nissing făcu un comentariu despre splendidele decoraţiuni de nuc, iar ea îi explică scuzându-se că cea mai reuşită piesă din lemn de pe proprietate se afla în camerele lui Mohnwirbel, de deasupra garajului. În bucătărie, unde radioul era închis, mesele erau goale şi ferestrele cristaline, Nissing a descris o spumă pe care o pregătise cu o seară înainte, fapt care a determinat-o să-l plaseze spre latura modernă a spectrului sexist. În sufragerie, l-au privit pe Mohnwirbel ascuţind lamele foarfecilor pe o roată de polizor, pe bancul pe care îl montase în alee; ea arătă spre arcurile Tudor din camerele lui. Trecând de baia din spate, de fereastra pe

care sărise Luisa, au ajuns în birou şi au înaintat prin razele unui soare matinal care arunca umbre pe coperţile decolorate ale cărţilor ei. Nissing îi spuse că familia lui era din Iran. În încăperea principală, care devenise un fel de depozit pentru cele mai multe dintre cadourile ei de Crăciun, împachetate sau nu, se uită atent la faţa lui şi hotărî că era cu mult mai tânăr decât ea, probabil nu avea mai mult de treizeci de ani. S-au întors prin living. Joshua stătea în genunchi, suflând într-un foc recalcitrant, şi Vince pe o scară, sporind waţii instalaţiei de iluminat. Turul făcut de Barbara împreună cu Nissing părea să fi purificat casa, să i-o fi luat din grijă. Urcară la etaj.

Nissing se opri să admire camera de oaspeţi, unde dormea Barbara de marţi (nu se vedea), şi întrebă foarte prompt dacă avuseseră oaspeţi de curând.

— Nu.

— Interesant. De obicei îmi dau seama imediat dacă o cameră a fost folosită.

Ea îi arătă dormitorul extraordinar de ordonat al Luisei şi fu fericită că nu intră. Intră în biroul lui Martin, păşind încet, ca într-o galerie. O întrebă ce făcea toată ziua. Ea menţionă serviciul pe care îl avea la bibliotecă şi adăugă cu o prudenţă transformată cu timpul în abilitate:

— Citesc mult. Mă întâlnesc cu prietenii. Am grijă de familie.

El o privea cu insistenţă.

— Foarte frumos.

— Există şi dezavantaje, zise ea.

Sprâncenele îi erau ridicate şi faţa se lumină ca şi când s-ar fi aşteptat să spună mai mult sau ca şi când ar fi plutit în aer o glumă şi aştepta ca ea să o înţeleagă.

— S-a întâmplat ceva? zise, dorindu-şi, prea târziu, să-l fi ignorat.

— Nu! Brusc, îşi apropie faţa de a ei. Nimic! Se îndepărtă şi din nou i se păru că figura lui avea un aer bizar. Am auzit o mulţime de lucruri

despre dumneavoastră. Intră în hol şi-şi odihni mâinile pe balustrada scărilor. Pielea lui era aurie, nu bronzată, culoarea naturală fiind trădată de roşeaţa articulaţiilor degetelor.

La parter, Vince ţipa.

— Acesta este dormitorul principal, zise Barbara, îndemnându-l pe Nissing să intre. Martin nu făcuse patul foarte bine. Nissing intră şi se aşeză pe pat.

— Colosal pat, zise pipăind salteaua. Acum fu sigură că ştia unde dormiseră ea şi Martin.

— Unde aţi auzit de mine?

— Cred că am ales camerele cele mai potrivite ca să le fotografiem. Unde am auzit de dumneavoastră? Păi, de la o doamnă pe nume Binky Doolittle şi de la una pe nume Bunny Hutchinson, enumera pe degete, şi de la una pe nume Bea Meisner şi – hei! Dumneavoastră sunteţi Barbara. Toate aceste B-uri. Aţi observat asta? E ceva premeditat?

— Nu. De fapt. Unde le-aţi întâlnit pe toate aceste doamne?

— La ele acasă, desigur. În casele pe care le vom prezenta într-un somptuos articol în luna mai. Casele unor oameni putred de bogaţi din St. Louis. Case ca a dumneavoastră. Sunt recunoscător pentru informaţie. Casa dumneavoastră a primit numeroase menţiuni de la aceste femei şi de la altele.

— Chiar?

— Chiar aşa. Remarcabil de aşa. Numele de Probst era pe vârful limbii tuturor, cel puţin în octombrie.

— N-am avut nici cea mai vagă idee că locuinţa noastră…

— Oh, nu casa. Nu. Nu asta a fost impresia mea. Sau nu numai casa. Era căminul. Mi s-a spus că dacă mă aflu în St. Louis trebuie, pur şi simplu, să văd casa lui Probst. De pe pat, privi la ea. Aşa că v-am adăugat pe listă.

— Vă culcaţi cu multe dintre subiectele dumneavoastră?

— Majoritatea subiectelor mele sunt arhitecturale.

— Şi Binky? Bunny? Sunt sigur că sunt îndrăgostite de dumneavoastră.

— Posibil. Dar trebuie să-mi câştig cumva existenţa.

La parter, ea îi privi pe cei trei pregătind camera din faţă. A fost rugată să nu fumeze. Nissing a notat într-un carnet date despre încăpere, pentru explicaţii şi text. Îndată ce au pornit camerele, au terminat cât ai clipi şi Barbara fu surprinsă să remarce că era deja amiază. Vince şi Joshua începură să monteze trepiede şi cabluri în bucătărie. Nissing o conduse pe Barbara mai departe, în living. Pe masa dichisită se aflau un vas cu trandafiri, o sticlă deschisă de Beaujolais şi două pahare cu picior înalt. Vasul şi paharele erau ale ei, vinul al lui. El turnă cu generozitate.

— Nu sunt, de fapt, fotograf, zise. Fac echipă cu Vince în proiecte ocazionale şi aşa s-au legat lucrurile. Sunt bani câştigaţi uşor. Mă gândesc că ar trebui să fiu mai ambiţios, dar m-am mulţumit să am mai mult timp liber ca să-l petrec cu fiul meu.

— Fiul dumneavoastră?

El deschise un portmoneu mare şi îi întinse o fotografie. Îl înfăţişa îmbrăcat într-o cămaşă albă şi un pulover albastru, cu guler în V, cu braţul în jurul unui puşti slab, cu ochi mari, negri. Ambii zâmbeau, dar nu spre aparat. A fost probabil imaginaţia Barbarei, dar lumina părea să sugereze un anume apartament din Manhattan, unde viaţa la înălţime, în apropierea a milioane de apartamente asemănătoare, devenea mai firească şi mai fericită decât în oricare alt loc. Ştia că este originar din New York.

— Cine-i fericita mamă? zise ea.

El puse la loc fotografia.

— Soţia mea a murit acum patru ani.

— Îmi pare rău. Îl observă luând una dintre ţigările ei.

— Cum îl cheamă?

— Terry.

— Nu arată ca un Terry[3]. Zâmbi blând, aşteptând ca umbra soţiei moarte să dispară.

— Este un nume de american adevărat, zise el. Suntem americani adevăraţi. M-am născut în Teheran şi mi-am petrecut primii şase ani acolo, dar de atunci trăiesc aici. Am urmat şcoala la Choate şi Williams. Mi-am anglicizat numele. Nu mă calific pentru a fi socotit american?

— Accentul dumneavoastră este derutant.

— Asta fiindcă nu prea am talent la limbi. După cum observaţi americana mea este perfectă.

— Cu excepţia *b*-urilor.

— Desigur. Exceptând *b*-urile mele iniţiale. Dar pentru toate domnişoarele Doolittl[4] din întreaga lume, ar trebui să fiu Omar Sharif.

Ea fu frapată de autenticitatea declaraţiei sale, de faptul că era conştient că, pentru un neamerican ambiţios, dorinţa de a se conforma şi de a fi surprinzător erau în contrast evident. Îşi dădea seama că stăpânirea codului social putea să rămână în urma controlului idiomului american. Excesul de familiaritate pe care-l afişa era probabil un accident. În scrisorile ei din Paris, Luisa se plânsese că-i era peste puteri să nu-i insulte pe dl şi dna Giraud, şi Barbara îşi imaginase foarte uşor cum sarcasmul ei, monedă curentă acasă, ar fi putut părea aroganţă în străinătate. Aşa că-i acordă lui Nissing prezumţia nevinovăţiei. Îşi scoase pantofii.

— Soţul dumneavoastră a construit Arcada.

— Da, aşa este.

— Curios că nu am făcut legătura. Se uită la ea. Ca să vezi!

— Este genul de lucruri despre care oboseşti să auzi vorbindu-se după douăzeci de ani.

— Dar este o structură incredibilă, spuse el. Cei care n-au văzut-o în realitate nu-şi pot imagina…

— Şi tocmai asta este şmecheria, continuă ea. Soţul meu este constructor. Nu el a proiectat Arcada. N-a avut nimic de-a face cu

designul. S-a folosit de două inovaţii inginereşti, nici una nefiind vreo idee de-a lui, şi a ridicat construcţia. Dar când auzi lumea vorbind, ai putea crede că este vorba de Saarinen.

Nissing nu spuse nimic, se trase înapoi şi lăsă cuvintele să cadă între ei şi să se întoarcă într-un mod nefavorabil asupra ei.

— Este adevărat că numele lui a fost asociat constant cu Arcada, zise ea.

— Trebuie să existe un motiv pentru asta.

— Păi, la vremea aceea a existat.

— Hm. Nissing privi peste umăr spre grădina din spatele casei, după care se uită din nou la Barbara. Îmi place St. Louis, zise el. Este un oraş vechi. Clădirile sunt bine amplasate aici. Aproape prea bine, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Oraşul este o asemenea ramificaţie fizică – clădirile de cărămidă, dealurile, spaţiile deschise, copacii, înalţi, arhitectura şi peisajul domină total. Nu spun că nu există oameni, dar dintr-un anumit motiv par să se piardă într-o perspectivă mai largă. Poate că este doar punctul meu de vedere, al unui om din afară. Încerc să intru în contact cu spiritul locurilor, în sensul vechi al termenului, de unitate a locului şi a personalităţii. Avantajul acestei ocupaţii este că dacă-mi place un loc pot să merg şi să-l văd. Vreau, apropo, să văd camerele acelea…

Telefonul sună. Barbara se scuză. O durere menstruală bruscă o făcu să încetinească pasul. Lui Nissing putea să i se pară că picioarele ei amorţiseră. Poştaşul înainta pe aleea din faţă cu o mână de felicitări de Crăciun. În bucătărie, Joshua lustruia zaharniţa. Vince ridica un trepied.

— Barbie?

— Bună, Audrey. Se îndreptă spre frigider. Este urgent? Scoase laptele, dar pastilele, inclusiv cele de Motrin[5], dispăruseră de pe etajeră. Aparent, crampele abdominale nu-şi aveau locul în revista *House*.

— Te sun mai târziu, spuse Audrey. Fotografii sunt probabil acolo.

— Aşa este.

— Este totul în regulă?

— Da.

După ce închise, îl întrebă pe Vince unde erau pastilele.

— Pe masa din living, zise el continuând să înalţe trepiedul. V-am ruga să nu fumaţi nici în camera cealaltă.

Barbara se opri.

— N-am fumat eu.

Vince nu răspunse.

Nissing îşi încălzea spatele la focul care încă mai mocnea.

— Nu-l luaţi în seamă pe Vince, zise el. Să mergem să vedem camerele despre care vorbeaţi. Sunt cu adevărat îndrăgostit de stilul Tudor.

*

Barbara sări pe Probst înainte ca acesta să-şi scoată pardesiul. Din neatenţie întorsese o mânecă pe dos.

— Martin, ascultă, zise ea, agitându-şi mâinile. Avem o mare problemă. Nu ştiu ce să fac. Este vorba despre Mohnwirbel. Îl urmă pe Probst în debaraua în care ţineau hainele. Chestia asta este prea… Are… Ascultă. Are fotografii… mărite… *cu mine,* le ţine pe pereţii camerei lui.

— Ce anume? Probst îşi puse haina pe un umeraş. Debaraua prea înghesuită îl enerva. Cu atît mai mult cu cât toate hainele erau ale lui.

— La el în apartament. A trebuit să conduc un fotograf sus, voia să vadă – ştii, lemnăria. Iar Mohnwirbel nu ştiu unde se dusese. Era aici de dimineaţă, este aici acum, dar nu era acolo la vremea amiezii. A trebuit să scot cheia noastră. Eram sigur că nu se va supăra dacă mergeam doar să privim. Deschisesem uşa şi încercam să scot cheia – am folosit-o vreodată? L-am trimis pe Nissing, fotograful, l-am trimis înăuntru.

Doamne, sunt umilită. Martin. Este un pervers sau ceva de genul ăsta. Avem un pervers care locuieşte deasupra garajului nostru.

— Ce fel de fotografii? întrebă Probst.

— Poţi să-ţi imaginezi că n-am stat să le studiez împreună cu un străin…

— Erai fotografiată îmbrăcată, totuşi, zise el încercând s-o facă să înţeleagă.

— Da.

— Păi, atunci este în ordine.

— Nu contează. Nu contează. L-am dat afară.

— Am crezut că-ţi place, observă Probst. De ce nu putuse aştepta câteva minute…

— Cum îţi place şi ţie. Nu am avut nimic împotriva lui. Ce să nu-ţi placă? Dar probabil că are cadavre…

— Nu te comporţi firesc.

Ea se dădu înapoi.

— Păi, sunt supărată. Tu nu?

— Fireşte. Era sincer în reacţia lui. Ea părea o persoană diferită. Chiar şi atunci când îi dăduse vestea despre plecarea Luisei, luna trecută, se exprimase în propoziţii complete şi relatase totul în mod cronologic.

— Du-te şi uită-te. Mergi şi vorbeşte cu el.

— N-ai vorbit cu el.

— Eu? Doamne! Bineînţeles că nu.

— Văd că încă mă mai tolerezi când ai nevoie de mine.

Ea clătină din cap ameninţător.

— Ai vrea tu. Apoi plecă şi se închise în camera de zi.

Şuncă de Canada.

Treptele spre camerele lui Mohnwirbel începeau în spatele garajului. Probst aprinse lumina şi începu să urce scările. Aerul era rece şi parfumat de mirosul lemnului în degradare şi mucegaiul care se trasformase în tone

de praf. Fâşii din vechiul lineoleum erau lipite de treptele înnegrite. Trecuseră mai mulţi ani de când nu mai urcase treptele alea. Mohnwirbel ţinea la independenţa lui. Îl plăteau prin poştă.

Pe la mijlocul etajului, aerul se încălzi. Partea de sus a scărilor era luminată de o rază ce se strecura pe sub uşa apartamentului şi prin perdele, prin fereastră. Inima lui Probst bătea ca şi când ar fi urcat douăzeci de etaje. Ciocăni, auzi paşi. Uşa se deschise atât cât permitea lanţul de siguranţă.

— Heinrich, bună, zise Probst. Putem vorbi?

— Ce este?

— Vreau să intru.

Prin uşa deschisă se auzi un oftat sonor.

— Vrei să intri.

— Vreau să văd fotografiile soţiei mele.

Pleoapele acoperiră şi descoperiră ochii mici şi negri.

— Bine.

Erau multe fotografii, dar, pentru moment, numai existenţa lor fu remarcată de Probst, nu şi conţinutul. Se plimbă de-a lungul pereţilor ca într-o expoziţie. Era adevărat: erau cele mai frumoase încăperi de pe proprietate. Tavanul era înalt, lemnăria extravagantă, bucătăria avea un aer antic, dar adecvat. Pe geamurile dinspre răsărit se putea zări chiar şi lucirea ferestrelor de la numărul 236 şi Probst fu încercat de o uşoară epifanie pe măsură ce îşi făcea drum, prin intermediul acestei perspective, într-o altă viaţă. Nu-şi văzuse niciodată propria casă din acest unghi. Mohnwirbel locuia aici de decenii.

Un al doilea gând îşi făcu loc în mintea lui. Dacă îl dădeau afară pe Mohnwirbel, puteau închiria acest spaţiu pentru cel puţin patru sute pe lună.

Lângă uşa dormitorului văzu un profil nud, o telefotografie a Barbarei în cadă. Aparatele foto vinovate atârnau într-un cui de lângă dulap, unde

Mohnwirbel, cu o faţă lipsită de expresie, stătea şi privea.

Barbara era fotografiată îmbrăcată în vreo alte douăsprezece fotografii, cu părul tuns în diferite stiluri pe care le încercase în ultimii trei sau patru ani. De două ori se afla în bucătărie, o dată în solar şi în restul timpului afară. Toate fotografiile, cu excepţia celor din bucătărie, împărtăşeau perspectiva pe care o avea acum Probst şi arătau, fiecare dintre ele, ca nişte fotografii din *National Enquirer* cu Jackie Onassis sau Brigitte Bardot pe plaja, iahtul sau proprietăţile lor. Textura, candoarea şi lipsa de relief a telefotografiei îi conferea Barbarei strălucire.

— Ce înseamnă toate astea, Heinrich?

— Le-ai văzut, acum poţi să pleci. Mohnwirbel purta o haină simplă, de pădurar şi nişte pantaloni neobişnuiţi. Erau nişte pantaloni negri de la un costum, extrem de uzaţi.

— Sunt camerele mele, spuse Probst.

— Legal vorbind, nu. Nu sunt în chirie. Aici am domiciliul.

Acest lucru putea fi adevărat, realiză Probst.

— Te dau afară.

— Demisionez.

— Cât mă costă să te scot de aici?

— Nu plec. Nu am unde să mă duc. El prezentă lucurile ca un fapt, nu ca pe un sentiment. Poate pot să vorbesc cu doamna.

Probst îngheţă.

— Doamna nu doreşte să vorbească cu *tine*. Smulse profilul nud de pe perete şi-l rupse în bucăţi.

— E o chestie murdară, perversă, auzi?

— E soţia ta, spuse Mohnwirbel.

Probst smulse o altă fotografie de pe perete, împrăştiind piunezele pe covoarele persane învechite. Se întinse după a treia fotografie, dar Mohnwirbel, prizându-l de cot, îl împinse în perete.

— Te arunc pe scări dacă te mai atingi de vreuna, Martin Probst. Respiraţia lui avea un miros puternic de alcool. Trebuie să-ţi spun, Martin Probst, că eşti cel mai arogant om pe care l-am întâlnit. Ai tot felul de categorii, normal şi pervers, bun şi rău, corect şi greşit. Aşa cum sânii doamnei nu te încing când ridică prosopul. Spui că asta e o chestie murdară şi n-ai nici un Dumnezeu. Crezi că ea nu se uită niciodată la alt bărbat? Eu ce sunt? Hai, hai, Martin Probst. Să nu-mi spui că sunt un pervers.

— Într-un fel sau altul, vei pleca de-aici, domnule. Vei primi veşti de la poliţie, vei primi veşti de la avocatul nostru…

— Sentimental, Martin Probst. Tu mergi pe drumul tău, eu pe al meu. Stai într-o încăpere a plăcerii. Un braţ mătură nehotărât aerul. Tu ce plăceri ai? Tu nu ai casa, nu ai femeia, nu ai iarba de pe pământ. Mohnwirbel privi într-o parte, aparent confuz. Nu-mi place fiica ta, remarcă el.

— Sunt sigur că nici tu nu-i placi ei. Probst îşi eliberă cotul din strânsoare şi făcu câţiva paşi spre fereastră. Privi în jos, spre aleea curăţată de zăpadă.

— O să vedem dacă poţi să mă trimiţi la închisoare, Martin Probst.

Printre ramurile subţiri de corn, o văzu pe Barbara, în bucătărie, vorbind la telefon, cu ambele mâini pe receptor.

*

Era Luisa. Voia să-şi mai ia şi alte lucruri de-acasă. Barbara o întrebă dacă era sigură. Da, era destul de sigură. Nu era corect faţă de Duane să nu facă asta.

Argumentul o făcu pe Barbara să respire adânc, dar rămase la telefon. A rugat. A implorat. I-a oferit Luisei libertate totală să vină şi să plece dacă se întorcea acasă; i-a promis o maşină; i-a promis că-l ţine pe Martin

la distanţă. Răspunsurile Luisei deveniră tot mai neutre. În cele din urmă, propuse un târg. Barbara putea să vină şi s-o vadă ori de câte ori dorea, dar ea era îndrăgostită de Duane şi voia să stea cu el o vreme dacă acest lucru era OK.

Adăugă:

— Aş fi plecat de acasă, curând, oricum.

*

Weekendul trecuse. Deprimată, cu simptome la fel de clinice pe cât fuseseră mereu, Barbara se trezise la ora trei dimineaţa în camera de oaspeţi. Vântul care bătea din nord zgâlţâia peretele casei. Puse mâna pe el ca să-l facă să stea locului. O lună plină se oglindea în ferestrele îngheţate dinspre apus. În închipuirea ei, această cameră din colţul casei nu fusese dată cu mortar şi se desprindea din încheieturi, gata să cadă, cu zgomotul celui respins, în tufişuri.

Barbara îşi reveni după primul şoc provocat de descoperirea lui Nissing. Sâmbătă dimineaţa vorbise cu Mohnwirbel şi-l găsise politicos. El îşi ceru scuze foarte sobru şi mai târziu, în cursul zilei, pe când Martin urmărea un meci de fotbal, veni la fereastra bucătăriei cu negativele şi fotografiile, foarte multe, îndesate într-o cutie pentru cămăşi. L-a rugat să nu mai facă nici un fel de fotografii.

El n-a vrut să promită.

— Ar trebui să fii apreciată cum se cuvine, spuse el, arătând perspicacitate, dacă nu chiar sănătate mintală. Dar Martin tot mai voia să-l dea în judecată sau să-l urmărească penal.

Tot weekendul se simţi ca şi când ar fi avut cancer, ca şi când şi-ar fi pus ordine în viaţă în vederea unei morţi programate. Cutia cu fotografii, pe care ea nu putea s-o atingă, cu atât mai puţin s-o deschidă sau s-o arunce la gunoi, ar fi putut să conţină fatalele raze X. Obiectele casnice

evitau contactul cu ea, în mod superstiţios. Ar fi fost bine dacă l-ar fi avut pe Dozer ca să rupă vraja, să rătăcească din încăpere în încăpere, adulmecând, căscând, scoţând tot felul de sunete. Dar Dozer murise.

Cu toate astea, azi, luni, se simţea mai bine. Ploaia cădea pe parbriz şi pe acoperişul maşinii când coti pe Euclid Avenue şi parcă într-un spaţiu bine situat. Într-un cartier aglomerat, un loc liber era un semn bun. Îşi ridică gluga pelerinei, se întinse peste scaun, deschise umbrela şi păşi afară, direct într-un pârâiaş de zăpadă topită. Se udă la un picior, ei şi? Vârî câteva monede într-un aparat de pontat parcarea şi traversă în grabă, pleoscăind la fiecare al doilea pas, intrând la Balaban.

John Nissing îşi predă haina la garderobă.

— Grozav! El o ajută să-şi dea jos gluga şi o prinse de umeri. Eşti aici! O sărută pe gură ca împins de bucuria pură de a o revedea. Li se rezervase o masă într-un colţ destul de intim.

— Mă simt deosebit de bine astăzi, zise el când vinul Pouilly-Fuissé curse în pahare. O cutie care a stat la poştă din 1979 şi pe care am crezut-o pierdută pentru totdeauna mă aştepta la New York vineri seară.

El zâmbi mulţumit de sine şi aşteptă. Ea aşteptă. Brusc, se apleca spre ea.

— Bijuterii! Şi mai mult, bijuterii, fără nici o valoare sentimentală. Băgă mâna în buzunarul hainei. Este pentru tine. Îi întinse o cutiuţă de catifea. Iar restul este pentru Christie's.

Ea deschise cutia. Conţinea doi cercei: diamante, o jumătate de carat fiecare, într-o montură de aur alb. Îşi dorise cercei cu diamante de Crăciun.

— Poţi să-i păstrezi şi pe ei, zise el. Şi n-ai de ce să-ţi faci griji. Nu sunt piese foarte vechi.

— Am să-ţi pun o sută de întrebări despre ei, zise ea.

Ospătarul aşeză două boluri cu supă de sparanghel între ei.

— Da? Şi care-i prima?

— Unde crezi că voi putea să-i port?

— În urechi! Se ridică puţin şi făcu ceea ce nu credea că fac bărbaţii, respectiv îi scoase cerceii din urechi. Ea ridică mâinile, ca şi când ar fi vrut să se apere, dar le aşeză înapoi pe şervet. El puse cerceii ei în cutie şi, rotindu-şi limba plin de concentrare, potrivi diamantele. Pot să-i spui soţului tău că ţi i-am dat în semn de mulţumire pentru Arcadă.

El se aşeză la loc. Se uită la supă. Dacă ar fi avut ceva în stomac, ar fi fost în stare să vomite. Dar ridică lingura.

— Şi a doua? Luă o lingură de supă şi gustă, privind vag cu ochi de cunoscător. Cu o mişcare uşoară a capului, îşi reveni. A doua, răspunse el, este ce aştept eu în schimb.

Lăsă privirea să-i dea un răspuns afirmativ.

— Un simplu „mulţumesc“ este suficient.

— Mulţumesc.

La telefon, el propusese mai multe restaurante din Clayton, dar ea voise să se întâlnească aici, la Balaban, mai degrabă, ştiind că se va simţi mai anonimă în West End. Retrospectiv, nu văzu, totuşi, nici un motiv ca să evite Clayton-ul. Nimeni nu ar fi bănuit ceva văzând-o cu Nissing, şi de ce i-ar fi păsat dacă ar fi fost aşa?

— A treia?

Nu conta. Barbara dădu din cap. Dar se mai gândi.

— De ce eu?

— N-aş putea să-ţi spun, zise el. Dar mi-a fost limpede îndată ce te-am văzut.

— Asta nu e prea bine. Mă tem că nu e un răspuns mulţumitor.

Masa din spatele lor era liberă, dar el vorbi din ce în ce mai încet până când abia putu să-l audă.

— Văd, deci, că mi se cere să-mi explic motivaţiile în vreme ce tu n-o faci, fiindcă tu locuieşti într-un palat şi sunt de la sine înţeles, în vreme ce eu zbor cu avionul şi nu am explicaţii. Îmi fac numărul şi doamna aplaudă

puţin? Este mişcată? Nu este mişcată? Ai o superioritate obosită, Barbara, şi nu ţi se potriveşte. Dacă am făcut unele presupuneri despre tine la fel cum ai făcut şi tu despre mine, aş merge până acolo încât să afirm că n-ai avut niciodată o aventură de când te-ai căsătorit. Asta face din tine un trofeu? La patruzeci şi trei de ani? Asta îţi dă dreptul să ceri explicaţii? Privi peste umărul ei, după care o fixă din nou cu privirea. Ştii că nu vorbeşti ca toată lumea. Toată lumea în jurul tău este peste măsură de materialistă. Ştii asta. Vorbeşti o altă limbă. Îţi exhibi tristeţea. Ştii foarte bine că ţi-ar plăcea să te îndrăgosteşti de cineva ca tine. Am reuşit să mă fac suficient de bine înţeles?

— Destul de bine, da, zise ea. Dar ar fi mai indicat să vorbim despre altceva sau n-am să mănânc deloc.

Nissing achită nota, o oră mai târziu, când menţionă că trebuia să prindă un avion la 3:45. Vestea o surprinse pe moment, dar era fericită. Era luată de val.

Afară, în burniţă, se despărţi de el fără să-l sărute, doar cu un zâmbet şi o mişcare de rămas-bun cu mâna. Nu crezuse un cuvânt din ce spusese el, dar era convinsă că-l făcuse praf.

La primul stop şi-a scos cerceii. Trebuia să meargă acasă ca să ia cadourile Luisei, pe care voia să le livreze în mare parte în după-amiaza aceea. Sarcina părea uşoară în lumina acelui prânz, dar era păcat să conducă tot drumul până la Webster Groves şi înapoi; apartamentul lui Duane era la mai puţin de o milă de locul unde parcase.

*

Singh se trezi cu mult înainte de ivirea zorilor, execută o formă prescurtată a gimnasticii lui de dimineaţă, făcu un duş rece şi se bărbieri. Miercuri a fost la frizer şi s-a tuns foarte scurt la spate şi pe margini. Să-ţi schimbi înfăţişarea însemna să exagerezi trecerea timpului, să te eschivezi

de la pretenţii trecute de proprietate, să pari a-ţi aparţine. Barbara îl văzuse îmbrăcat elegant, astfel că astăzi va purta denim negru, va înlocui haina conservatoare, închisă până jos, cu o bluză albastră fără guler. A mâncat un covrig cu unt şi s-a spălat pe dinţi.

Veni ziua, topind opacitatea luminii cereşti într-o transparenţă albastră. În frigider nu prea erau multe. Singh aruncă tot ce găsi. Avea o farfurie în plus şi prea multe furculiţe. Le aruncă. Aruncă şosetele în plus şi o cămaşă care nu i se potrivea prea bine. Citi dosarul lui Probst şi tocă nouăzeci la sută din el. Cunoştea esenţialul acum, aşa cum nu îl cunoscuse în urmă cu două luni, începea să restrângă cercul. Pe pagina de deasupra notelor pe care le toca, privi frazele folosite: *superioritate obosită, îndrăgostită de cineva ca ea*. Duse coşul de gunoi la ascensor şi apoi jos, în alee şi se întoarse cu aspiratorul clădirii. Aspiră fiecare fir de praf de pe mocheta verde, firimiturile din bucătărie, părul din baie. Îi telefonă Barbarei, după care, preţ de o secundă, ascultă conversaţiile pe care le avuse ea în ultimele patru zile, totul până cu o seară înainte. Calmul ei fusese ireproşabil, dar asta spunea totul; cu o săptămână înainte nu fusese aşa.

AR: Unde ai fost toată ziua?

BP: Oh, i-am dus nişte cadouri Luisei.

AR: Am tot sunat…

BP: Am auzit telefonul o dată sau de două ori. Încercam să dorm. N-am prea dormit.

AR: Am crezut că poate lucrezi.

BP: Nu, voi lucra mâine, toată ziua.

Şterse banda. Stoluri de porumbei. La telefon, a schimbat replici polisilabice cu Jammu. Recent, Jammu avusese o uşoară criză de scrupule, o reacţie alergică la distrugerea vieţilor, dar acum îşi revenise şi

în câteva ore Singh va avea plăcerea să o ţintuiască pe soţia lui Martin Probst pe o saltea.

Se îndreptă, la volanul unui Pontiac Reliant, închiriat de curând, spre casa lui din Brentwood şi intră să-şi ia portofoliul. Fotografiile din Sherwood Drive 236 erau precaute şi ciudat de sumbre, asemeni casei înseşi, dar, în aparenţă, era exact ce dorea editorul. Singh i-a plătit pe Joshua şi pe Vince şi i-a trimis înapoi la Chicago. Slujba lui la revista *House* era de domeniul trecutului. Aprinse o ţigară aromată, dar se gândi mai bine dacă s-o fumeze sau nu. O aruncă în veceu şi părăsi apartamentul.

Grădinarul plin de solicitudine al familiei Probst spărgea gheaţa de pe aleea principală când sosi Singh. Răspunse la salutul lui Singh cu o privire pătrunzătoare şi cu o tăcere încăpăţânată. Singh sună la uşă şi Barbara îi deschise. O studie atent, ca să vadă în ce măsură o afecta aspectul lui schimbat şi observă că şi ea se schimbase. Îşi ridicase părul cu o bentiţă şi pusese pe ea un tricou mulat şi pantaloni strâmţi, schimbând accentul de pe rotunjimea trupului, pe maturitatea lui. Strategiile lor similare îl amuzară. Pentru o clipă îşi uită replica. Îşi aminti.

— Am nişte fotografii pentru tine.

— Nu, mulţumesc, zise, întinzând braţele spre el şi îmbrăţişându-l. El nu se aştepta la asta încă. Surpriza lui fu observată. Barbara se îndepărtă. Merg să mă întind, bine?

Se întoarse, urcă trei trepte şi se opri, fără să-l privească.

El sprijini portofoliul de cufărul de stejar din hol. Se gândi să stea jos în living şi să observe ce se va întâmpla, cât va dura până când ea va veni lângă el. De ce nu? Aerul ei de seriozitate îl plictisea. Se aşeză pe canapea şi luă nişte reviste de pe măsuţa de cafea, o carte cu fotografii ale Arcadei de Joel Meyerowitz. Nu fusese aici data trecută. O răsfoi. Avantajul era de partea lui. Pe lângă multele ei motive de a-i fi „necredincioasă“ lui Martin, avea inima unei burgheze şi era dornică să placă. Femei mai puţin

virtuoase ar fi ezitat când a sunat luni; femei mai puţin inteligente ar fi flirtat şi ar fi fost neserioase într-un mod strălucitor; Barbara, fără umor, a spus numai da şi a numit un restaurant.

Îşi făcu apariţia lângă măsuţa pentru cafea.

— Ai venit aici să mi-o tragi, corect?

El insinuă răbdare în suspinul pe care-l scoase.

— Am avut un zbor foarte agitat, zise. Vrei să stai jos lângă mine puţin?

Ea se aşeză pe marginea canapelei.

— Hai, relaxează-te. Se legănă. De ce nu?

— Fiindcă totul este al naibii de superficial. De ce nu încetezi să-mi spui ce să fac?

— Nu, mulţumesc, zise el. Am luat ceva în avion.

Barbara îşi strânse genunchii, cu mâinile între ei.

— Eşti un dulce, John. Eşti un dulce. Dar nu vreau să stau jos şi să facem conversaţie ca doi adolescenţi. Este foarte comic, dar nu vreau asta acum. Ai spus că mă iubeşti. Mă ştiai. Aşa că, te rog.

A înghiţit momeala, prin urmare.

— Să mergem sus, zise ea.

— Dar este o canapea atât de frumoasă.

— Nu vreau. O să ne vadă.

— Oh. Singh se uită la ferestrele din spate. Desigur.

Ea trăsese perdelele la camera de oaspeţi. El scoase cuvertura şi o lăsă să-l dezbrace. Privi în jos. Totul era în ordine. Nu că ar fi avut vreo îndoială. Ea-şi scoase tricoul şi rămase în jeanşi şi pantofi, cu mâinile în şolduri, măsurându-l. El se simţi încordat. Ea-l încălecă, îl împinse pe spate şi-l sărută pe gură. Încordarea spori. O anticipase, dar saltul trebuia făcut. Se ridică şi ea-l urmă. Acesta era punctul critic, dincolo de raza lui de atracţie, punctul de unde era prea periculos să se prefacă. El o prinse de încheieturile mâinilor şi-şi fixă privirea pe carnea din talie, din jurul

pantalonilor. N-a durat mai mult de o secundă. Îi plăcea puţin de ea şi pieptul lui se lipi de pielea ei roz, coaste pe coaste, stomac pe stomac. Cenzorul lui de siguranţă îi permitea acum aproape orice: era slabă. Era cea mai bună femeie din lume. Se întinse şi-i trase fermoarul pantalonilor, se încordă şi mai mult lăsând degetele să-i alunece prin cârlionţii alunecoşi. Ea îşi scoase pantalonii şi, cu o exclamaţie care părea că vine din toată partea de sus a trupului ei, îi făcu loc să intre în ea. El o răsturnă pe spate, mişcându-se printre perne. Ea nu scoase nici un sunet. Unghiile ei înfipte în spatele lui îl îmboldeau să intre şi mai mult în ea. Lucrul ăsta nu fu prea greu pentru el şi, deşi păru să-i ia o veşnicie, ea încetă în cele din urmă să-şi mişte coapsele şi deveni rigidă. Coastele ei se loviră de ale lui. Ea trase aer adânc şi zâmbi cu buze deja strivite de asimetrie.

Telefonul sună, departe, de două ori.

Vremea se schimbă. Aşa se întâmpla de regulă.

El tocmai se trezea, încet-încet, şi ea îi mărturisi că o durea puţin. El sugeră o procedură diferită. Ea dădu din cap a refuz. El renunţă şi reveni la poziţia clasică, începând cu delicateţe, dar intenţionând de data asta s-o ţintuiască aşa cum plănuise. Ea spuse că o pătrundea prea tare. Asta era ideea. Dar nu voia să-i facă nici un rău. El o lăsă să se întoarcă odată cu el, pe-o parte, şi când se rostogoliră legaţi unul de altul în mod complex, el începu să aibă nişte dificultăţi de percepţie. Nu era imun la ele. Le aştepta, ca fenomen. Dificultatea, de data asta, era o imagine dublă, o imagine în negativ a unei femei cu pielea închisă la culoare, păr negru şi buze palide care se ascundea în Barbara şi i se substituia când se mişca fără să-şi dea seama, dar care devenea vizibilă când greşea şi făcea mutarea potrivită pentru ea. Formele erau unite în ritmul actului şi în locul de pe piele în care se contopeau cu Singh, care era un punct de sprijin.

Who put the cash in Kashmir
Who put the jam în Jammu?[6]

Un cântec de pe vremea studiilor universitare. Îşi pierdea obiectivitatea şi petrecu mai multe minute în nici un loc anume. Revenirea lui era pur şi simplu produsul activităţii Barbarei. Când privi din nou, imaginea negativă dispăruse iar acum ştia cât de total era succesul lui, cât de impresionante rezultatele. El o avusese şi nu era dispus să-i dea drumul. Îşi ţinea mâinile pe spatele ei fierbinte, degetele înfipte în mijlocul ei, degetele încleştate pe fundul ei, dinţii pe limba ei, picioarele lui împletite cu ale ei, şi restul, un număr bun de centimetri, în interiorul ei, explorând cavităţi şi ţinându-i labiile ocupate, şi ejaculă încă o dată, în golul abia descoperit, ceea ce i se păru a fi un galon de spermă.

Se opriră.

O privire de răutate pură, lucidă se ivi brusc pe figura ei, ca un clovn dintr-o cutie.

— La revedere, zise. Mă bucur că ai terminat.

— La revedere, răspunse el făcându-i jocul.

1. Marcă de automobil.
2. Prescurtare pentru cardul American Express.
3. *Terry*, accesoriu pentru baie, mănuşă, gen de halat etc.
4. Personaj din piesa *Pygmalion* de Bernard Show. Eliza Doolittle, o fată simplă de la periferia Londrei cu un accent foarte vulgar, este şlefuită de specialistul în fonetică Higgins.
5. Marcă de medicament antiinflamator.
6. Cine a pus banii gheaţă în Caşmir

Cine a pus gemul în Jammu?

11

Este noaptea dinaintea Crăciunului. La apus, într-un colţ al cerului, destul de albastru pentru a putea desluşi vârfurile copacilor şi coşurile clădirilor, Venus răspândeşte o strălucire albă, orbitoare. Perseus este ameţit la zenit şi străpuns de reactoare; Orion se ridică deasupra turnurilor de televiziune; galaxia se comprimă ca în fiecare noapte. În centrul oraşului, pe măsură ce ultimele magazine se închid, cumpărătorii se retrag de pe trotoarele reci în maşinile lor. Clopote bat dintr-o biserică goală. Aburi mirosind a ţevi uzate ţâşnesc din spatele clădirilor cu birouri şi crengile Copacului Luminii de la Armata Salvării se înclină şi tremură în bătaia vântului. În ferestrele livingurilor imobilelor cu apartamente – din Plaza Square, Mansion House, Complexul Teamsters, Darst-Webbe, Cochran Gardens – sunt aprinse lumânări electrice şi firele cu beculeţe fac cele patru colţuri ale cadrelor ferestrelor să strălucească asemeni unor pieţe hollywoodiene. Jaluzele se lasă şi perdele sunt trase. Există o preocupare, o teamă, ceva de terminat. Mulţi oameni sunt implicaţi, deşi nu toţi. Bagajiştii de la Sheraton asistă la plecarea unor oameni bine îmbrăcaţi, originari din afara oraşului, şi beau Coca Cola. Doi veterani ai presei, Joe Feig şi Don Daizy, au poposit la Missouri Grill ca să bea o carafă cu bere Miller şi se bucură de bunele lor relaţii cu barmanul, care urmăreşte la televizorul restaurantului momentele finale ale meciului de fotbal.

Pe Mississippi, vasul cu aburi *McDonald's* („RAY KROC, CĂPITAN“) are obloanele trase în jos şi pare mort. Ţurţuri atârnă de odgoanele permanente şi cuiburi de zăpadă îşi fac loc în ornamentele de plastic, arcadele aurii şi ţevile ca nişte flaute. În spatele lui, sloiuri se învârtesc şi se agită. Circulaţia barjelor este foarte redusă. Cât de departe este noaptea asta de căldura şi tunetele verii, când la ora cinei soarele este fierbinte în înaltul cerului şi păsările Cardinal fac exerciţii de zbor, iar vizitatorii îşi scarpină ceafa la picioarele Arcadei, lăsând să le picure muştarul din *hotdogs*, iar aerul miroase a smoală; cât de departe această linişte, aceste adâncimi de indigo, aceste platouri pietruite. Fabrica de lemn dulce Switzer's şi-a dat duhul. Pe uşile baricadate un anunţ spune:

CENTRUL SWITZER'S
ÎNCHIRIERE
BIROURI ŞI SPAŢII CU AMĂNUNTUL.

Capacul unui pahar de plastic zboară pe trecerea de cale ferată, împiedicat în pai. Beteala de la ferestre, decolorată de lumina străzii, ar putea fi veche de decenii. Cei care au ieşit din casele lor, lângă fluviu, sunt cei care nu pot să vadă. Chiar şi poliţia, ofiţerii Taylor şi Onkly stau cu ochii pe ceasuri, cu mintea la cină. Ies din tură la ora 9 seara. Singura acţiune pe care o vor vedea în următoarele trei ore va fi produsă de oameni beţi, derbedei sau şoferi. Dau ocol străzilor şi luminează cu lanternele lăzile de gunoi. Bruiajul radioului este continuu. Mai devreme, centralistul a cântat două versuri dintr-o colindă de Crăciun şi s-a oprit râzând. Este anotimpul plictiselii, al sentimentelor şi al datoriei, nu şi pentru copii, însă pe străzile din centrul oraşului nu sunt copii.

Spre sud. Dincolo de clădirea firmei de produse lactate Pet Milk şi Ralston Purina, bogătaşi viguroşi se odihnesc în casele restaurate din LaSalle Park şi Soulard şi Lafayette Square. Aici, în siguranţă, în spatele

unor maşini parcate pe două rânduri, Andrew DeMann şi fiul lui, Alex, se joacă la calculator în vreme ce soţia lui, Liz, îl hrăneşte pe cel mic, Lindsay. Alex, obosit, a început să pretindă că jocurile nu au reguli, Andrew devine sever şi coboară în pivniţă după vin. Respiră greu şi inima îi bate cu putere. Alege o sticlă.

Mai departe. Pe Hill, o petrecere pornită după-masă târziu, în casa locotenent-colonelului Frank Parisi, comandant al Zonei I, se apropie de momentul de vârf al bunei dispoziţii. Şefa Jammu a transmis telefonic urările ei cele mai bune. Cincizeci de poliţişti şi familiile lor sunt îngrămădiţi în cinci încăperi mici. Luzzi, Waters, Scolatti şi Corrigan strigă „Dumnezeu să vă ţină veseli, domnilor" acompaniaţi la pian într-o armonie aproximativă. Parisi pregăteşte *eggnog*[1] proaspăt în bucătărie, admirând rotocoalele pe care le face romul. Cardul pe care scrie *Spiked* a susţinut repetate beţii. Feţe tinere strălucesc. Zgomotul este perfect. Peste o duzină de maşini sunt parcate în faţa casei, cu ferestrele inundate de toate luminile colorate ale străzii, puncte strălucitoare care se topesc în halouri de zăpadă în jurul lor, pe tufişuri şi pe rigole. Strigăte puternice răsună şi trec automobile mari. Văzute de deasupra cartierului, par nişte râuri de plancton luminos, adunându-se în grămezi şi formând insule întunecate de servicii şi de depozite şi odihnă. Maşini trec în viteză pe străzile întortocheate din Forest Park. Există pericolul expunerii în seara asta. Toată lumea vrea să fie undeva. Imediat în afara oraşului, o maşină Nova roşie accidentată, cu partea de jos a unui brad ieşind din portbagaj, încetineşte pe Delmar ca să cotească spre stânga. Parchează. Duane Thompson sare din maşină, deschide portbagajul şi începe să târâie bradul. La ora asta, se dau cu un dolar bucata. Cu un pas grăbit şi o uşurinţă hotărâtă, cară bradul pe scări în sus, în apartamentul lui. Înăuntru, Luisa continuă să vorbească la telefon. Vorbea de peste o oră, de când plecase. Ea face un semn cu degetele. El se întoarce la maşină după popcorn şi merişor.

Imediat la nord şi la est, în ceea ce imaginaţia regională consideră partea cea mai întunecată, partea cea mai populată a oraşului, Clarence Davis vede spaţii şi lumini teribile. Este unul dintre ultimii cumpărători din oraş. La radio se cântă *Messiah*, şi piciorul de iepure atârnat de oglinda retrovizoare sare la fiecare denivelare. Din vârful suporturilor de aluminiu nou-nouţe, lumina electrică de culoarea brumei cade în raze fragile şi-i acoperă parbrizul iarăşi şi iarăşi. Spaţii se deschid pe ambele părţi unde casele au fost scoase din rând. Bloc după bloc, lumina funcţionează fără o umbră de galben, fără o dâră de foc. Domină luminile din trafic, brave culori jamaicane, sub care, în urmă cu un an, chiar de Crăciun, se strângeau băieţi, cu sticle în mâini şi feţe de duri şi ocupau aproape toată strada. Grupurile au dispărut. Într-o jumătate de milă, Clarence a depăşit trei maşini ale poliţiei. Acestea nu păzesc nimic. Nu sunt pietoni, nu sunt magazine deschise, doar câini şi vehicule dezmembrate. Şi proprietăţi. Garduri înalte se ridică de-a lungul străzii păzind buldozere şi ferestre de placaj. Chiar este o asemenea tragedie? Nu a trebuit să plece prea multă lume pentru a face din locul ăsta un deşert; poate că oraşul este în stare să-i absoarbă pe acei oameni. Dar Clarence este speriat, speriat într-un mod mental, care nu are nimic în comun cu adevărata teamă fizică de crimă pe care cândva a simţit-o, poate, aici. Este perspectiva transformării: *mile* pătrate împrejmuite cu garduri şi delimitate, nici *o* singură persoană vizibilă, nici *o* familie rămasă. Mâna care a făcut această curăţenie nu este americană. Nici un american, nici un luptător pentru supremaţie Idaho, nici un membru al Ku Klux Klan-ului Greensboro nu putea rămâne nepedepsit. Aceste mile reprezintă viziunea despre practic a unei femei. Este soluţia ei. Şi ea rămâne nepedepsită, dar cum poate să se plângă Clarence, cu bancheta din spate plină de cadouri, şi astea nu sunt nici măcar jumătate dintre ele? Cum poate cineva să se plângă? Doar cei care n-au voce au într-adevăr de ce să se plângă. Şi la lumina zilei, într-o zi oarecare, nu într-una de sărbătoare, aceşti acri arătă

diferit. Bărbaţi albi şi negri purtând căşti de protecţie şi ţinând planuri în mâini se uită printre case, trasează linii şi stau de vorbă cu topografii. Clarence a recunoscut unele feţe. Fratele Ronald, care avea probleme cu pălăria. Cleon Toussaint care-şi freca mâinile. Oameni din administraţia orăşenească arătând spre viitoare terenuri destinate parcărilor, viitoare fântâni cu apă potabilă, viitoare proiecte. Scule mari, membri ai comitetului şi figuri emblematice care beau cafea muncitorească din termosuri. Oh, era o activitate febrilă pe-acolo. Unora putea chiar să li se pară interesant, oh, al naibii de bine. Clarence traversează linia care delimitează un cartier. Vede numeroşi poliţişti, dar şi mulţi civili. Urcă strada şi parchează maşina în garaj. Stanly şi Jamey continuă să facă exerciţii de tir, folosindu-se de coşuri drept ţinte, la lumina care vine de la bucătărie.

Oraşul se întinde spre nord. Fâşii întrerupte de lumină se transformă în jeturi pe măsură ce coboară spre pistele arate. Mulţimea din Aeroportul Lambert se împrăştie foarte repede. Lumea se îmbrăţişează, deschizându-se precum florile, în grupuri, la porţi şi punctele de verificare a documentelor, o emoţie înfloritoare. Stewardesele care-şi trag valizele pe roţi sunt ursuze. Taxiurile pleacă fără să pornească ceasurile. Din încăperea ei, drogata se uită la traficul aerian cu privirea indulgentă a cuiva care vede o scenă din natură, vaci care pasc, copaci cărora le cad frunzele, jeturi care ţâşnesc, cad, băltesc. Aprinde o ţigară şi o vede pe ultima încă arzând în scrumieră. Dintr-un raft plin cu cutii de pantofi ia o scrisoare lungă, datată 24 decembrie, 1962, şi o citeşte pentru a douăzecea oară, în vreme ce-l aşteaptă pe Rolf, care ar putea, crede ea, să sosească dintr-o clipă în alta.

Rolf dă pe gât două pahare cu vin, acasă, în scaunul lui preferat. Visează canale colectoare. Infinite, spaţioase canale colectoare. La etaj, Audrey a împachetat puloverul pe care voia să i-l dea cadou Barbarei în casa părinţilor lor, a doua zi. Îi place Crăciunul. Cu lama foarfecii face o

buclă la fiecare dintre panglici şi, mormăind încet, îşi admiră din nou opera.

Aproape toată lumea locuieşte la o depărtare de două mile de familia Ripley. Sam Norris, în casa lui plină cu copii şi nepoţi, trece de la un grup la altul, atingându-i cu mâna, aranjându-i şi radiind de satisfacţie în vreme ce Betty rumeneşte friptura. Trei străzi mai departe, Binky Doolittle stă în cadă şi vorbeşte la telefon. Harvey Ardmore se clatină prin grădina din spatele casei cu un buştean uriaş în braţe, Chet Murphy toarnă şampanie roz, familia Hutchinson urmăreşte ştirile serii pe CBS, în încăperi separate, Ross Billerica joacă *darts* împreună cu cumnatul lui din partea de jos a statului. Casa lui Chuck Meisner, totuşi, este scăldată în întuneric. Chuck este internat la St. Luke's West din cauza unui ulcer digestiv însoţit de sângerări. Doarme ca un copil de când a fost adus în grabă acolo, în urmă cu trei zile.

*

Vineri, Probst a lucrat până la 8 seara şi, întorcându-se acasă, a găsit-o pe Barbara îmbrăcată în haine subţiri şi sexy, deşi în casă nu era foarte cald. I-a pus de mâncare. În vreme ce mânca şi citea notele de pe felicitările de Crăciun, ea a ieşit din bucătărie şi a revenit. Şi-a făcut de lucru pe lângă masă şi a plecat din nou. A făcut asta de mai multe ori.

— Ce cauţi? întrebă el într-un târziu.

— Ce? Fu surprinsă că o observase.

Distrată şi umilă, se agită tot restul serii, liniştindu-se doar după ce el stinse veioza de la pat, revenind din exilul din camera de oaspeţi într-o cămaşă de noapte de flanel pal, copilăresc de largă pentru ea, şi aşezându-se pe partea ei de pat, fără nici o explicaţie. Dimineaţa, i-a făcut pâine prăjită şi a stors câteva portocale roşii pe care le cumpărase de la un

magazin elegant în Kirkwood. Spuma era roz, cafeaua tare. Îi zâmbi tot timpul.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el în cele din urmă.

— Luni este Crăciunul, zise ea.

— Nu-mi spune. Luisa vine acasă.

— Nu, nu vine. Mmm.

— Atunci care-i secretul?

— Nu pot să-ţi zâmbesc?

El ridică din umeri. Putea, dacă dorea.

După masă au jucat tenis împreună. Degetul lui se vindeca, abia se mai observa. Barbara alerga de colo-colo pe teren, râdea în hohote zgomotoase de fiecare dată când rata o lovitură. Nu prea rata multe lovituri. Erau de valoare apropiată şi el simţi o strângere de inimă când se gândi cât de mult contase acest aspect de-a lungul anilor. Dar pe ea n-o interesa să facă dragoste când ajunseră acasă. Voia să ia masa în oraş şi să meargă la un film.

— Fireşte, zise el.

Pe la jumătatea cinei, la Sevens, ea începu să-i facă reproşuri. Aveau coerenţa unui mesaj pregătit dinainte, şi ea-l adresă în special cambulei fripte din farfuria ei. Luisa, spuse, avea acum optsprezece ani. La urma urmelor. Şi asemeni altor membri ai familiei, Luisa era încăpăţânată. Doar dacă aceşti alţi membri ar fi ceva mai indulgenţi, ar fi şi ea indulgentă la rândul ei, deşi s-ar putea să insiste să continue să locuiască împreună cu Duane. Era bine. Scrisese nişte eseuri excepţionale pentru aplicaţiile făcute. Probabil îşi va putea alege colegiul la care va vrea să meargă. Avea doar optsprezece ani, pentru numele lui Dumnezeu!

Probst fu îngrozit de imaturitatea optimismului Barbarei.

După micul dejun, duminică dimineaţa, au tăiat bradul ca să încapă în suport. Ea se ocupă de instalaţie şi el, care avea o slăbiciune pentru anumite ornamente vechi din colecţia mamei lui, se ocupă de restul. La

masa de prânz aveau bere, sardine, pâine Wasa, brânză şi mere Washington State *delux*. Ea se jucă un timp cu ambalajele. Sardinele erau marca Bristling având în vedere că ei erau împotriva legislaţiei privind armele de foc. Merele erau de la Fancy şi se vindeau scump străinilor. Hreanul avea fie o etimologie populară, fie una falsă, distincţia fiind una dintre acele subtilităţi pe care Barbara nu le-a stăpânit niciodată prea bine. Şi-a golit paharul şi s-a uitat la Probst.

— Da? zise el.

— M-am culcat cu fotograful, vineri.

El observă că dintr-odată mâinile ei tremurau.

— Este o chestie pe care o faci tot timpul?

— Ştii bine că nu, Martin.

Sosul de hrean era pregătit cu ulei galben. Ştirea era adevărată, dar el nu o înregistrase încă; erau momente de cădere liberă când cuvintele lui nu erau nici sub controlul lui, nici sub controlul unei emoţii coordonatoare, ca gelozia sau furia; aceasta ar fi făcut legătura dintre limbă şi voinţă, dintre creierul şi sângele lui.

— Te-ai simţit bine? întrebă el.

— Da.

— Ai de gând să faci un obicei din asta?

— Nu. Ar fi putut să spună: Şi dacă ar fi aşa? Îşi dori să fi spus asta. Suntem chit? zise ea.

— M-ai minţit tot weekendul. Ai jucat teatru.

— Nu este adevărat. Vreau doar să se termine chestia asta, am obosit să mă tot lupt cu tine. Tu ai fost mai ciudat decât mine. Ştiu că încă mai eşti. Vreau să-ţi revii.

El se ridică.

— Vom vedea.

— Unde te duci?

— Să fac o plimbare.

— Pot să vin şi eu?

— Vreau să fiu singur.

— Nu vreau să fii singur. Vreau să fiu cu tine. Te iu…

— Nu poţi să spui asta. Nici eu nu pot.

— Te iubesc.

Ea spuse asta, din încăpere în încăpere, atârnându-se de cotul, de gâtul lui. Cu cât o spunea mai mult, cu atât lui i se făcea mai milă de ea. Dar ea nu voia să-l lase singur. Când îşi puse pardesiul, se îmbrăcă şi ea. Stătu la un pas de el şi, în cele din urmă, când se îndreptau spre aleea principală, înainte de a o coborî, se lăsă învins.

— Bine, spuse privind înapoi peste umăr. George LeMaster înlocuia un bec colorat de pe gardul lui. Probst o conduse pe Barbara înăuntru şi închise uşa. Bine. Şi eu te iubesc.

Ea îi sărută mâna, dar el şi-o retrase. Începea să se simtă trădat. Barbara trecuse în tabăra lumii exterioare, a optimismului ei, a mecanismelor ei fine ale dragostei şi regretelor şi, ca toată lumea, voia acum să-l aibă pe Probst în tabăra ei.

— Ai fi făcut acelaşi lucru în locul meu. Te cunosc. Te ştiu mai bine decât oricine altcineva. Ştiu că aşa ai fi procedat.

— Dacă aşa spui, zise el.

— Uită-te la mine şi spune-mi sincer: crezi în fidelitatea totală? Spune-mi.

În loc să răspundă, urcă la etaj şi-şi schimbă hainele, coborî şi făcu focul în şemineu şi deschise uşa principală. Era ora 1:30. Oaspeţii soseau, toţi preferaţii lor, ca la o bătaie din palme a Barbarei. Îşi calculase bine momentul anunţului. Probst nu avea altceva de făcut decât să apară şi el când îi pofti pe soţii Montgomery să intre. Jill şi Bob bolborosiră ceva. Masa era încadrată de prăjituri interesante, fructe şi legume, sendvişuri mici cu Gruyère şi friptură de vită. Barbara îşi făcu apariţia cu braţele pline de sticle cu băutură. Bob făcu o glumă, se întoarse spre Probst şi

începu o nouă poveste cu o pană de cauciuc pe care o avusese la miezul nopţii pe centura exterioară, în urmă cu două zile.

Soneria de la intrare sună prelung. Cal Markham cu o nouă prietenă, Nancy, prietena din liceu a Barbarei, Lorri Wulkowicz, părinţii Barbarei, ambii foarte bronzaţi. Sally şi Fred Anderson şi secretara lui Probst, Carmen, cu soţul ei Eddie, care zâmbi şi se bâlbâi. Peter Callahan, inginerul-şef, văduv, şi fiica lui în vârstă de şaptesprece ani, Dana. Alţi ingineri, familiile Hoffinger, Fox, Walton, Jones. Două dintre colegele de serviciu de la bibliotecă ale Barbarei împreună cu soţii lor. Toţi s-au îngrămădit în jurul şemineului, în jurul Barbarei, care râdea, şi a lui Probst care zâmbea. Pachete mici se adunau pe marginea şemineului. Ferestrele se întunecară. Cal s-a oferit să mai aducă lemn pentru foc şi Nancy li s-a alăturat lui Probst şi Dan şi Lorri Wulkowicz care stăteau pe scaune lângă pian. Lorri, în special, era atrasă de Probst. Încă mai purta ochelarii mici cu rame subţiri, de sârmă, pe care-i purtase în anii ’60. El o urmări mâncând cinci sendvişuri Gruyère, şi sorbind înghiţituri mici dintr-o sticlă de Heineken. De curând fusese făcută şefă a Departamentului de engleză. Nu mai trecuse pe la ei de multă vreme.

La revedere şi Crăciun fericit. Probst scoase pardesiele şi-i însoţi pe oaspeţi la uşă. Se tot întorcea spre Lorri, care începuse o discuţie cu el pe tema situaţiei politice actuale din oraş. Telefonul sună. Barbara merse să răspundă şi nu se mai întoarse.

Acum, spre ora şase, rămâne numai Lorri. Probst o aude pe Barbara vorbind la telefon în bucătărie. Lorri stă în stil indian pe podea, rulându-şi prima ţigară din după-masa aceea.

— Acea carismă plicticoasă, zise ea. Mi se pare şi acum că aparţine lumii a treia. Platitudinile cele mai prosteşti înseamnă ceva, ştii, ele sunt adevăruri vitale în locul din care vine ea. Are pecetea luptei. Şi ambiguităţile. Pe de o parte, are acest socialism naiv. Pe de altă parte este, probabil, monstrul din dulap, asemeni verişoarei ei Indira.

— Verişoară?

— De gradul al cincilea? Al optulea? Al doisprezecelea? *Noi* doi suntem veri de gradul al doisprezecelea.

— Oamenii spun lucruri romanţate despre ea, zise Probst. Şi eu fac la fel. Ce-ai spus tu – carisma. În urmă cu o săptămână, mă convinsesem total. Dă din cap.

— Nu, continuă.

— Am crezut că înseamnă ceva faptul că este indiancă, ceva care are de-a face cu indienii americani…

— Aşa-zişii terorişti.

— Dar şi în mod superstiţios. Explică.

Lorri îi spune că este pur şi simplu un comportament de om cultivat.

— Poţi face trucuri numerologice, poţi desemna un număr pentru fiecare literă a numelui tău. Locul naşterii, data naşterii, zodia. Mereu raţionalizez lucrurile atractive…

— Îmi paaaare atââât de rău, spune Barbara revenind în cele din urmă.

Lorri îşi pune pardesiul, pe care-l lăsase să cadă, în spatele unui scaun, îi sărută pe Probst şi pe Barbara şi pleacă acceptând o invitaţie pentru cină, într-o zi, după Anul Nou.

— Îmi place, zice Probst.

— Tu îi placi ei. Întotdeauna i-ai plăcut.

Tăcerea s-a aşternut peste paharele folosite şi farfuriile cu dulciuri. Pentru prima dată, în optsprezece Ajunuri de Crăciun, familia Probst poate să facă ce-i pofteşte inima. Activitatea tradiţională la ora asta este deschiderea de către Luisa a pachetelor trimise lui Probst de furnizori.

— Poate ar trebui să deschidem nişte cutii, zice el.

Cutiile sunt îngrămădite lângă peretele dinspre sud al camerei de zi. El dă drumul la televizor şi o aşteaptă pe Barbara. Principala ştire locală de pe KSLX este o vizită într-o bucătărie din North Side.

Barbara intră ştergându-se pe mâini.

— Luisa şi Duane vor merge mâine la bunici.

— Şi ai avut nevoie de tot acest timp ca să-i convingi?

— Da. Se aşază. Nu te deranjează, sper.

— De ce să mă deranjeze?

— Minnie Sanders are şaizeci şi trei de ani. Singurul ei copil, Leroy…

— Părinţii lui Duane sunt în St. Croix.

Probst pufneşte.

— Este doar imaginaţia mea sau ceva nu este în ordine cu ei?

Ea nu răspunde. El priveşte. Lacrimi îi curg pe obraji.

— Nu este sfârşitul lumii, zice el. O s-o vedem mâine.

Ea dă din cap.

— Vrei s-o sun?

Ea se uită la televizor, cu mâinile în poale, cu faţa brăzdată şi udă. Cât de puţine lacrimi trebuie să fi vărsat, se gândeşte Probst, între copilărie şi moarte. O ceaşcă. În depărtare, furnalul începe să prindă viaţă.

Faţa lui Cliff Quinlan este gri. Lumina de afară îi scoate şi mai mult în evidenţă gropiţele ca nişte tăieturi. „Mă aflu la marginea de sud a oraşului St. Louis, în spatele meu este River des Peres şi dincolo de aceasta, o zonă rezidenţială liniştită unde se găseşte Bella Villa. În primul meu raport am examinat dilemele cu care comunitatea regională de întărire a legii se confruntă în abordarea ameninţărilor precum «Osage Warriors». Foarte aproape de locul în care mă aflu acum grupul a traversat râul şi s-a pierdut în Regiune. Sunt încă liberi.“ Quinlan îşi consultă textul. „În al doilea raport al meu, am văzut cum graniţe ca acestea le permit celor care încalcă legea să intre şi să iasă din cartierele suburbane aproape în perfectă siguranţă; şi cât de greu este să-i găseşti pe aceşti criminali într-o ţară care este în acest moment un talmeş-balmeş de mai bine de cincizeci de forţe poliţieneşti independente. Rata spargerilor din Regiunea St. Louis a atins

o cotă-record. Cu toate astea, în ultimele patru luni, rata pe oraş a scăzut în mod constant. Diseară: planuri de schimbări.“

Probst închide televizorul. Barbara plânge. El ştie ce este în mintea ei, întregul tipar al Crăciunurilor cu Luisa la opt, zece, doisprezce, şaisprezece ani. O singură fată care a venit în diferite dimensiuni şi diferite dispoziţii. El va deveni sentimental şi-i va fi milă de sine. Pe podea, între el şi Barbara, este o cutie cu figuri grafice: cum s-a comportat ea cu John Nissing. Limbajul vulgar al lui Nissing, râsul insinuant. Cine pe cine a atins, când. Dacă Nissing era mai bun. Cât de bun.

Alegând cutii la întâmplare din grămadă (pentru Luisa, să deschidă aceste cadouri, era o ştiinţă; pentru el, este o corvoadă) stă jos şi taie banda cu un briceag. Bule de polistiren încep să se reverse din prima cutie împreună cu un plic. Felicitări de sărbători de la Ickbey & Twoll, Fabricanţi. Bulele i se lipesc de pulover. Le scutură de pe el, dar se lipesc de degete, alunecând, refugiindu-se în spatele căuşului mâinii, spre încheieturi. Va trebui să le smulgă una câte una.

În interiorul cutiei e un radio cu ceas. Scrie *clock radio* pe cartea de vizită, venind în ajutorul lui Carmen, care va redacta nota de mulţumire.

Felicitări de sărbători de la Thuringer Brothers: o cutie de două kilograme şi jumătate cu nuci de anacard. Felicitări de sărbători de la Joe Katz, agent de vânzări pentru Variatech: un set de chei franceze cu dulie. Sărbători fericite de la Morton Seagrave: *The Soul of the Big Band Era*, volumul XII. Pace pe pământ de la Fulton Electric: un sfredel cu două viteze. Crăciun fericit de la Zakspeks: o prăjitură cu fructe. Felicitări de sărbători de la Dick Feinberg, agent de vânzări de tractoare cu şenile: un termos de două kilograme şi o pătură asortată. Felicitări de sărbători de la Camp & Weston: o prăjitură de fructe.

— Ajunge, Martin.

— Sunt sigur că Luisa se bucura mai mult de cadourile astea decât mine.

Pielea ei miroase a umed din cauza lacrimilor şi dulce din cauza alcoolului, când îngenunchează la picioarele ei şi se apleacă spre ea. Ea coboară de pe sofa şi-şi lipeşte gura de gura lui şi apasă, mângâie, muşcă. El închide ochii. Sunt încă în anul trecut. Nu sunt în nici un an. El îi atinge coastele şi omoplaţii şi amândoi se simt mângâiaţi şi alarmaţi de uşurinţa cu care el îşi controlează comportamentul, de arbitrarul atitudinii. Când nu au nici un motiv de ceartă, pentru ce să se împotrivească, necesitatea se diminuează. Ce contează ce-au făcut? Ce contează ce fac? Seara este liberă.

O oră mai târziu, în faţa ferestrei, răsună o colindă. Casa transmite trepidaţia paşilor de la aleea principală până în dormitor. Se aude soneria. Probst îi sărută părul Barbarei şi apoi nasul şi ochii, şi degetele.

La parter, toate luminile strălucesc peste rămăşiţele petrecerii. Corul cu „O Come, All Ye Faithful“ se stinge, pierzându-şi speranţa, dar când deschide uşa cântăreţii prind din nou viaţă. Nu recunoaşte nici una dintre feţele, tinere şi bătrâne, care-i zâmbesc. Când încep să cânte „Santa Claus Is Coming to Town“, Barbara i se alătură îmbrăcată în halat. Chiar şi copiii îşi dau seama ce-au făcut soţii Probst.

*

Deşi străzile din Webster Groves şi cele din vecinătate comunică şi, exceptând Deer Creek, în nord, oraşul nu are frontiere naturale, locuitorii de aici se simt ca într-o enclavă, o zonă în care Crăciunul se petrece în siguranţă. Este o stare de spirit. Puţini oameni pleacă din Webster Groves de sărbători, dar mult mai mulţi vin aici, cu avionul, cu trenul sau maşina. Şi peisajul recapitulează personalitatea. Nu există spaţii deschise, zgârie-nori sau parcuri de rulote sau chiar mall-uri, zone cu potenţial negativ în care spiritul să se reverse. Toate casele au luminile aprinse şi nici una nu stă singură. Toate străzile se întretaie. Webster Acres, Webster Forest,

Webster Ridge, Webster Hills, Webster Gardens, Webster Downs, Webster Woods, Webster Park, Webster Knolls, Webster Terrace, Webster Court. Aerul este plin cu fum de lemn, dar cerul este limpede. S-au născut sub o stea norocoasă, cred rezidenţii. E un cămin în care se simt acasă.

Chiar şi în locuinţa soţilor Thompson, părinţii lui Duane, se agită nişte indivizi. Sunt hoţi. Golesc sertarele pe jos, smulg saltelele de pe paturi, se uită cu lanternele în şifoniere şi dulapuri. Au găsit argintăria. Au descoperit un VCR. O bogată colecţie de monede a ieşit la iveală.

Watson Road, *né* U.S. 66, nu este nici aglomerată, nici pustie. Maşini şi alte forme impunătoare se mişcă de-a lungul ei la intervale discrete. Oprit la intersecţia Sappington Road cu Crestwood Plaza, recent închisă pentru noaptea aceea şi pentru a doua zi, şoferi cu cravate zâmbesc altor şoferi cu cravate sau nu, după caz. Jack DuChamps nu zâmbeşte. Meditează. Elaine stă în faţă, lângă el, Laurie, Mark şi Janet sunt pe bancheta din spate. Se duc la părinţii lui Elaine pentru cină. La miezul nopţii vor merge la biserică; Laurie cântă în cor. Jack se gândeşte că sunt doar câţiva paşi din Sappington Road până în Webster. Se gândeşte că ar fi o idee a-ntâia, între activităţi, să-i facă o scurtă vizită-surpriză lui Martin, deşi Martin spusese că vor avea oaspeţi din afara oraşului. Casa trebuie să fie plină cu rubedenii. Totuşi, o vizită-surpriză scurtă… Cei cinci membri ai familiei DuChamp puteau să se comporte asemeni unor cheflii, să cânte un cântec pe moment: o glumă. Poate vor fi invitaţi înăuntru. Sau Martin şi Barbara (Domnul s-o binecuvânteze!) îşi deschid cadourile în Ajun de Crăciun şi nu în dimineaţa de Crăciun? Jack nu-şi mai aminteşte. Are mari rezerve să deranjeze pe oricine îşi deschide cadourile.

— Semaforul e pe verde, tată.

Jack apasă pe accelerator.

În acest moment, mai bine de jumătate din corpurile oamenilor din St. Louis au alcool în vene. Temperatura medie a corpului în oraş/regiune

este de 98,63 F[2]. Lipidele sunt destul de ridicate de sărbători. Trei copii s-au născut în ultima oră (doi dintre ei vor fi numiţi Noel) şi cinci adulţi au murit, trei dintre ei de cauze naturale.

Într-un bar din West End, numit Dexter's, Singh a băut pe nerăsuflate două pahare cu un tânăr neamţ solid, în drumul lui de la Lübeck la Santa Barbara. Stefan poartă un pulover pescăresc şi pantaloni cu pete de leopard, o eşarfă roşie şi pălărie de cowboy. Părul îi este auriu şi la fel de lung ca al lui Iisus. El şi Singh conversează în germană, franceză, engleză, germană; le plac schimbările rapide. Dar Singh nu se poate concentra în mod efectiv într-un loc în care este bine cunoscut. Îi sugerează o schimbare de decor lui Stefan, care-şi aşază din nou pălăria şi spune că n-are nimic împotrivă. Iau sendvişuri fierbinţi cu pastramă, de la magazinul cu delicatese din colţ, şi Singh îl duce pe Stefan în cel de-al treilea apartament al lui, îi dă să mănânce şi îl dezbracă. Scoate telefonul din furcă. Îşi scoate hainele. O monedă de 25 de cenţi îi pică din buzunarul pantalonilor. O aruncă în aer şi, în vreme ce moneda străluceşte în lumina fumurie, căzând pe podea, spune:

— Cap sau pajură? Stefan râde.

*

În vecinătate, Jammu studiază hărţile de evaluare ale zonei North St. Louis. E bolnavă, dar îi vine o idee. Străzile oraşului St. Louis sunt largi şi, în afara centrului oraşului, cartierele sunt mici. Într-o zonă de şase pe unu, cele cinci străzi în cruce incluse pot cuprinde până la 20 la sută din suprafaţa terenului. Atâta vreme cât asigură acces la case individuale, trebuie păstrate şi menţinute cu mari cheltuieli. Dar odată cu ridicarea complexurilor mari, care au înlocuit casele, ca de pildă complexul Ripley şi Laboratoarele Aliate şi casele orăşeneşti din Northway, străzile au

devenit, în unele cazuri, pur şi simplu o pacoste. Oraşul poate să le vândă. E vorba de milioane.

Din nefericire, ochii lui Jammu nu funcţionează cum trebuie. Străzile asimetrice sunt paralele în ochii ei, diferitele densităţi uniforme. E un efect obişnuit pentru ea ca, după ce se uită intens şi îndelung la ceva, mintea să pună în ordine tiparele aleatorii ale realităţii. Dar acum, indiferent cum clipeşte sau îşi întoarce capul, cât de mult îşi apropie ochii de hartă, tot ce vede sunt grilele unui *puzzle* de cuvinte încrucişate.

Din cauza frigului. A alcoolului metilic. A poluării. A vremii uscate, a tijelor ghimpate ale sinusurilor ei. Când inhalează, plămânii ei hârâie şi cârâie asemeni cartoanelor de la o fabrică de hârtie cerată.

Închide ochii şi se sprijină de perete, întinzându-şi picioarele până când acestea se îngroapă în perne. Mâine are o nouă cină cu primarul şi o întâlnire cu Singh, după aceea. În timpul ăsta, trebuie să doarmă puţin, să-şi golească mintea de sutele de feţe locale pe care le vede în fiecare săptămână, feţe înguste, porceşti, lacome, pofticioase, umile, reci, cei cinci sute de americani care se înghesuie într-o săptămână de-a ei şi cer o mie de răspunsuri, soluţii şi favoruri. Dar când a reuşit să doarmă în sfârşit în după-amiaza aceea, a visat imediat că suna telefonul. A deschis ochii şi a răspuns.

— Veşti rele, Şefa. La suprafaţă.

— Spune-mi.

— Barbara Probst a reacţionat negativ.

— Poate că este doar o chestiune temporară.

— Nu. E hotărâtă. Am încercat numeroase abordări. Nu vrea să mă mai vadă. Singh a rugat-o pe Jammu să verifice ea însăşi şi, deşi era obosită şi jurase să nu mai asculte vocea Barbarei Probst, s-a conectat la modem, la centrul de înregistrări şi a ascultat segmentele editate până la ora 3 p.m. în ziua aceea. Singh avea dreptate. Suna rău. Soţii Probst petreceau împreună o duminică scârboasă, sexy, plângăcioasă. Dumnezeu

şi păcătosul se reconciliaseră, iar Barbara Probst era mai mult decât oricând un agent al Poliţiei Gândirii, făcând apel la soţul ei cu un tremolo calculat, înfrângându-i rezistenţa cu onestatea ei sigură de sine şi adormindu-l cu ideea că totul este în ordine. Instrumentul de represiune: „iubirea“.

Jammu îl sună pe Singh.

— Frumoasă turnură. N-au mai fost de mult atât de fericiţi.

— La suprafaţă, da. Dar m-am mai gândit…

— Probst nu este nici măcar în principiu în Stat şi suntem deja în ianuarie.

— După cum spuneam, m-am mai gândit şi cred că nu stăm rău. Probst n-o să mai aibă niciodată încredere în ea, acum. Şi-a riscat norocul, mi-a spus ea. Încă este prinsă.

Poate. Dar cu atât de mult talent, atât de multe investiţii, atât de multă tehnică şi teorie exersată pe atât de puţini oameni din St.Louis, Jammu crede că este rezonabil să pretindă victorii răsunătoare. Are scalpurile lui Meisner, Struthers, Hammaker, Murphy, Wesley, Hutchinson şi are atuuri împotriva celorlalţi – în afară de Probst.

Singh îi spuse să nu dispere. Îi citi un fragment dintr-un poem din *The New Yorker*:

Pentru Gary Carter, Frank Perdue,
Bono Vox şi S. Jammu!

Apoi puse receptorul în furcă.

Punând deoparte harta evaluărilor, Jammu se duce la baie şi urinează puţin. Urina o arde când se scurge din ea. Pe robinetul din stânga căzii, un gândac simulează paralizia, deloc impresionat de ritmul *funk* ce vine prin ţevi.

Trage apa la toaletă şi se spală pe mâini, priveşte direct în faţa ei, în oglindă, când, dintr-odată, tot răul difuz din lume se strânge într-o singură gură şi suflă din oglindă asupra ei. Faţa care o priveşte este albă, o faţă de femeie albă machiată în indiancă. O faţă de americancă se vede prin mască şi se izbeşte de perete când deschide uşa de la dulăpior. Degetele ei se strâng pe termometru. Arde toată.

1. Băutură alcoolică pregătită cu ouă, coniac sau rom etc.
2. Grade Fahrenheit. Pentru a le transforma în grade Celsius se scade 32 din temperatura Fahrenheit, se înmulţeşte cu 5 şi se împarte la 9.

12

La ora 11, în dimineaţa de Crăciun, Luisa şi-a pus o rochie din lână roşie, primită de la mama ei, pe care o despachetase cu o oră mai devreme, Duane şi-a pus un costum mai vechi, în dungi, şi o cravată albastră lucioasă şi împreună s-au dus cu Nova lor la Webster Groves. Când Luisa a văzut grămăjoara de pacheţele pe care părinţii ei tocmai le desfăcuseră nu s-a întristat, dar s-a întrebat ce încercase să dovedească nevenind acasă mai devreme, în special de când tatăl ei hotărâse să fie din nou drăguţ. Se dovedi la fel de încrezător în sine lângă Duane ca şi când ar fi fost vorba de Papa. El îi strânse mâna lui Duane şi *sări* prin casă, făcând Dumnezeu ştie ce, apoi se întoarse şi stătu cu ei în living cale de trei minute, după care *sări* în picioare şi spuse că trebuie să plece. Acasă la bunici era foarte multă bătură şi mâncare. Bunica i-a aruncat o privire obraznică înainte de a o săruta pe obraz şi de a-i ura Crăciun Fericit. Bunicul i-a dat un sărut adevărat şi ea i-a mulţumit pentru „cadou“, care era singurul cuvânt pentru o bancnotă de 100 de dolari. Mătuşa Audrey i-a spus de două ori cât de bine arată, ceea ce a fost plăcut. Dădu mâna cu verii ei şi-şi permise să fie apreciată de mătuşa Lucy şi unchiul Ted. Unchiul Rolf ocupase în mod despotic scaunul din bambus de lângă şemineu şi stătea picior peste picior, ţinând paharul de coniac în mână ca pe un sceptru regal. El îi zâmbi Luisei arătându-şi dinţii, iar ea îi zâmbi la rândul ei şi dădu din cap. După care tatăl ei îşi făcu apariţia. Dificultăţi

tehnice. Vă rugăm, rămâneţi prin preajmă. Mama ei îl prezenta pe Duane mătuşii Audrey. „Da, *am văzut* fotografiile tale, da.“ Luisa se plimba de colo-colo şi se simţea exclusă, ca întotdeauna. Duane nu trebuia să fie *atât* de politicos. După care însă el o trase în hol şi zise, „Ajutor, ajutor.“ Merseră împreună s-o vadă pe bunica în bucătărie. Bunica spuse că totul era sub control.

În drum spre casă, Duane stătu cu mama ei pe bancheta din spate şi îi povesti cum a fost lovit în cap cu o bâtă de baseball când părinţii lui au fost în Aruba. Tata, în loc să asculte, vorbi în şoaptă cu Luisa. Îi zicea că era posibil să fi spus, la ziua lui de naştere, unele lucruri pe care nu trebuia să le spună. Că se găsea sub foarte mare stres la muncă şi la Municipal Growth. Că spera în mod sincer că-i va vedea mai des pe ea şi pe Duane, care-i plăcea.

— Şi Peter era afară şi juca golf şi mai era şi puştiul ăla inconştient de unsprezece ani şi nimeni nu ştia al cui era sau pe cine să sune.

Mama ei râse.

— Şi…?

— Te-ai simţit bine astăzi?

— Da, a fost OK.

— Aşa că m-am trezit la spital şi o soră a venit în grabă şi primul lucru pe care l-a spus a fost *Cum te cheamă*? Fiindcă nici unul dintre copii nu ştia nici măcar cum mă chema. Cineva crezu că aş putea fi Don.

— Ştii, bunica nu s-a prea simţit bine.

— Oh, da? Mi s-a părut că arăta cam… Luisa ridică din umeri.

— Le-am dat numărul de telefon greşit. Au tot sunat, însă nu a răspuns nimeni. Aşa încât, în cele din urmă, seara au hotărât să verifice în cartea de telefon. Şi, bineînţeles, noi avem numărul la secret.

— Oh, *nu.*

— În timpul ăsta, Peter îşi iese din minţi, atât este de speriat. Trebuia să aibă grijă de mine şi nu are nici cea mai vagă idee, absolut nici o

idee…

— Şi înţelegi că la vârsta ei vede lucrurile destul de diferit faţă de felul în care le vedem eu şi tu. Vreau să spun, nu cred că ar trebui să te simţi jignită dacă nu te aprobă, situaţia ta cu Duane.

— Este OK, înţeleg.

Luminile farurilor şi ale autostrăzii au început să dea la iveală zăpada care cădea.

— Numai că, acum, el nu mai este acolo, e la secţia de poliţie.

— O, nu, o, nu.

— Eşti în siguranţă dacă mergi acasă cu maşina lui Duane?

— Avem cauciucuri pentru zăpadă.

— Mergi cu ea la şcoală?

— Uneori.

— Aşa încât până la urmă cineva de la spital se gândeşte să cheme poliţia…

— Ce-i asta? întrebă tatăl peste umăr.

Săptămâna de vacanţă a trecut încet. Duane a spus că i-au plăcut părinţii ei, dar că ea îi plăcea mai mult. Au ieşit în oraş, o dată, cu Sara şi cu Edgar. S-au dus la patinaj. S-au dus la săniuş şi s-au rostogolit unul peste altul când s-au răsturnat. Şi în ziua dinaintea Anului Nou, Duane s-a dus la Webster pentru a se întâlni cu nişte foşti colegi de liceu şi Luisa a rămas acasă ca să-şi bată la maşină cererile de înscriere.

Îndată ce l-a văzut pe Duane plecând, a început să se plimbe încoace şi încolo prin bucătărie, living şi dormitor. Nu petrecuse încă o zi întreagă singură în apartament şi era evident că nu va scrie cererile. Şi-a amintit cum, atunci când părinţii ei plecau de-acasă şi o lăsau singură, simţea o mare apăsare din cauza plictiselii şi lipsei de responsabilitate în momentul în care ei ieşeau pe uşă şi, înainte să poată face vreunul dintre lucrurile pe care se gândise să le facă, trebuia să cotrobăie prin sertare, să guste din

sticlele de alcool sau să umple cada până la margine şi să facă o baie, lucru despre care tatăl ei spunea că era o risipă îngrozitoare.

Primul lucru pe care l-a făcut a fost să fumeze o ţigară din pachetul lui Duane. Următorul lucru, s-a dus în dormitor şi a căutat jurnalul. De regulă, era în sacul lui împreună cu aparatura foto, dar astăzi sacul era gol. A căutat printre cărţile de pe rafturi – carnetul avea un cotor gri asemeni oricărei cărţi obişnuite –, dar nu era nici acolo. S-a uitat prin sertarelele comodei, pe urmă printre fotografii şi hârtia pentru fotografii, apoi în toate hainele din dulap. Jurnalul nu era nici acolo. Tocmai se pregătea să tragă concluzia că-l pusese în maşină fără ştirea ei, când, aşa, ca să se asigure, a ridicat salteaua de pe podea. Era acolo.

Faptul că încercase să-l ascundă făcu lucrurile să pară şi mai îngrozitoare şi mai interesante, fiindcă avea să-l citească.

Se aşeză pe saltea şi începu să se uite după numele ei. Imediat fu dezamăgită, ultima însemnare era din 6 octombrie, cu două săptămâni înainte de a-l întâlni. După aceea, erau numai propoziţii şi preţuri, şi locuri comune, idei pentru fotografii şi fraze copiate de pe aviziere şi din cărţi. Numele ei nu mai era menţionat deloc.

Se bucură că nu era acolo ca să-i vadă expresia feţei. Era de-a dreptul enervată. Motivele ei erau, acum, diferite, dar hotărî să continue să citească. Prima însemnare data din august.

> Aseară am văzut *A Chorus Line* la Muny Opera şi am stat împreună cu 5 000 de uriaşi agitând paharele de hârtie de 250 de ml de *limeade*[1] şi de limonadă şi scoţând paiele din ambalajele de hârtie. Fiecare dintre oamenii ăia arăta a turist american.
>
> Scria exact cum vorbea. Sau poate vorbea cum scria. Erau multe chestii despre primele zile de şcoală la Wash U. peste care Luisa se uită doar în grabă.

Connie n-a dormit singură noaptea trecută.

Connie? Cine-i Connie? Luisa se uită la însemnarea precedentă şi văzu că această Connie era cineva din dormitorul lui.

Am auzit întreaga scenă, toate zgomotele pe care le-a făcut. De obicei vorbeşte din gât (când îşi face milă de mine şi-mi vorbeşte), dar ieri-noapte zgomotele veneau de undeva de mai jos. (Nu ştiu ce-i în neregulă cu mine. Bănuiesc că i-aş plăcea dacă aş avea o legitimaţie ca să-i dovedesc că am 35 de ani.) Scandalul nu se mai termina. Era după miezul nopţii, bibliotecile erau închise. M-am dus şi am bătut la uşa lui Tex. Nimeni acasă.

Erau pagini după pagini despre părinţii lui şi un vecin de-al lor, după care o însemnare lungă, din 1 octombrie.

…l-am văzut pe Tex (numele lui adevărat este Chris) într-un colţ împreună cu două fete al căror machiaj le făcea să arate ca nişte viespi. Îmi dădeam seama că le îngrozea cu povestea lui despre şerpii cu clopoţei sau cu cea despre nebunul de la concertul lui Van Halen:

M-am ghemuit în amplificatorul de sunete joase şi am adormit.

În jurul orei 11, muzica a devenit mai bună. Au cântat un şir de melodii în cheie minoră, *Born Under Punches*, *Computer Blue*, *Guns of Brixton*, plus zece minute de Eurythmics. Şi când dansezi pe o bandă şi muzica este atât de tare, încât este singurul zgomot pe care-l ai în urechi, te întrebi: *unde sunt vocile astea pe care le aud*? Nu sunt în gâtul nimănui, nu sunt în difuzoare, sunt în mintea ta şi sună ca vocile morţilor. Te fac să te compătimeşti pentru că eşti viu. Te întristează, aceste cântece, răsunând între urechile tale, care ar putea

să se oprească la o simplă apăsare pe buton. Fiindcă întreaga lume ar putea să se stingă aşa cum se stinge o lumină, în orice clipă. Întreaga lume ar putea muri aşa cum moare o singură persoană. Asta înseamnă vârsta atomică: obiectivizarea terorii subiectivităţii totale. Ştii că poţi muri în orice zi. Ştii că lumea poate să moară.

Tex m-a bătut pe umăr.

— Cunoşti pe cineva dintre toţi ăştia?

Am dat din cap că nu.

— Atunci hai s-o ştergem.

Cele două fete şi cu mine l-am urmat afară, în ploaie. Se numeau Jill şi Danielle şi erau în ultimul an la John Burroughs. Tex le-a aşezat pe bancheta din spate a Eldorado-ului lui, iar pe mine în faţă. Ne-am dus la un bar numit Dexter's, unde Jill voia să danseze sau să încerce să danseze şi Tex voia să-i facă pe plac. Danielle a spus că o dor picioarele, şi am crezut-o. Am văzut puţin sânge la marginea tocurilor ei înalte. Stăteam în mijlocul unei mulţimi zgomotoase, lângă casă. I-am spus că am fost un an la şcolă în Germania. Ea mi-a spus că are un cal pe nume Popsy.

Are vreo noimă faptul că tot ce-mi doream, totuşi, cel mai mult era să mă culc cu ea? Dar ea a dispărut undeva, nu ştiu, zău, unde, şi Darshan s-a oferit să-mi dea de băut. Am zis sigur. Nu vorbisem niciodată cu un indian până atunci. Avea probabil treizeci de ani. Când i-am spus că sunt student a spus că şi el e student. Eu fumam ţigări Marlboro, el ţigări aromate şi când am vorbit despre Phillips a înţeles, ştia toată povestea, trăsese întocmai concluziile mele. Îi *plăcea* de mine. A spus: „Ăsta este centrul întregii afaceri, nu-i aşa? Oamenii fumează ţigări, deşi ştiu că este periculos".

Când s-a închis barul, ne-am dus la el în apartament, undeva într-un cartier rău-famat, dincolo de Delmar. Străzile erau negre şi lucioase în ploaie. Înăuntru, la capătul unui lung coridor cu uşi închise, era o

încăpere cu covoare persane pe jos, o carpetă pe perete şi cam atât. S-a dus la bucătărie să facă ceai. M-am aşezat pe covoare şi m-am afundat în ele. Caloriferul ticăia când ieşea căldură din el. Îmi amintesc că m-am concentrat asupra ticăitului. Eram destul de beat, dar ceaiul era bun şi brusc, sau poate o jumătate de oră mai târziu, mă scufundam adânc în covoare, îmi dădusem jos toate hainele, iar caloriferul continua să ticăie. Totul se afla la aceeaşi temperatură.

Luisa se mai uită peste câteva pagini, privirea sărindu-i peste cuvinte. Inima îi bătea ca un om gras care tropăia prin apartamentul de deasupra.

Când terminăm amândoi, vreau imediat încă o dată. Dar nu e corect. Când fiecare *începe*, înainte ca măcar *să mă aprind*, vreau deja un nou număr. Aşa cum vreau să-l văd din nou.

Sări câteva pagini.

…am plecat la şase fix, prin ploaie, m-am dus la Delmar şi, urcând cele două etaje, am bătut la uşă. I-am văzut ochii scânteind în dosul mâinii mele, asemeni fantomei lui Marley: cioc, cioc, cioc (îngânând tic, tic, tic-ul) dar uşa nu era închisă. Am intrat direct. Şase uşi erau larg deschise şi fiecare încăpere era goală, goală-goluţă cu excepţia unor covoare făcute sul. Plecase. Am părăsit clădirea dar n-am ajuns foarte departe, doar până la strada următoare, de fapt, când m-am întâlnit cu doi oameni despre care ştiam că sunt fraţi, nici nu mi-a trecut prin minte că-mi vor portmoneul. Ei bine, nu tu portmoneu, nu tu aparat foto, nu tu bancnotă de 20 de dolari, nimic. Ei râdeau mărunt, amar, au plecat & s-au întors & m-au lovit de două ori, primul în gură, al doilea în ochi & m-au lăsat să zac în genunchi la nici treizeci de paşi de staţia de autobuz cu faimă epifanică, atât de jenat,

încât aproape mi-am dorit să mă fi împuşcat ca să nu mai trebuiască să mă ridic în picioare. Dar m-am ridicat şi mă gândeam la UN SINGUR LUCRU, respectiv: Doamne Dumnezeule, trebuie să fug acasă şi să scriu despre asta.

Luisa puse carnetul jos şi se duse să se uite pe geam, afară, în stradă, unde maşini cu ferestre negre erau parcate strâmb, între mormane de zăpadă. Tot sângele i se scurgea din cap. Şi-l imagină pe Duane în braţele puternice ale unui bărbat, în braţele bronzate ale indianului. Putea să vadă asta, dar nu putea să creadă. Să săruţi un bărbat, rostogolindu-te gol pe jos, cu un bărbat. Nu părea, pur şi simplu, un lucru pe care Duane, cel pe care-l ştia ea, ar fi putut să-l facă. Dar îl făcuse. De-asta se dusese la Dexter's în noaptea în care l-a întîlnit ea: căuta un bărbat. Nu pentru ea, nu pentru cineva ca ea: pentru el.

Se gândi la toate astea o vreme. După care puse carnetul înapoi sub saltea şi deranjă nişte haine de-ale ei, aflate în nişte pături şi merse la bucătărie să fumeze altă ţigară.

Telefonul sună. Răsturnă scaunul pe care stătea, dar era doar mama ei. N-ar vrea ea şi Duane să vină să ia prânzul cu ei mâine?

— Bineînţeles, zise Luisa. A ieşit, acum, dar… eu nu. Aşa că da.

Trei ore mai târziu acoperise masa din bucătărie cu cereri de admitere. Nu credea că regizorii de film îşi aranjau scenele pe care le filmau cu mai multă grijă decât aranjase ea scena care-l aştepta pe Duane la ora cinci, când se va întorce acasă. Nu putea ascunde faptul că cererile nu erau terminate, dar ştia exact ce avea să spună – se uitase la televizor dacă ar fi întrebat-o ce făcuse toată ziua.

Dar n-a întrebat-o. A fost surprins că bătuse la maşină atâta material cât vedea răspândit.

Vreme de zece minute, se mişcă şi vorbi ca şi când toate expresiile şi gesturile ei necesitau tragerea anumitor sfori, sfori cu multe noduri pe ele:

hohotele ei de râs erau chiţăituri sau gemete, iar paşii ei erau paşii unui birou plimbat de colo-colo; dar pentru Duane ea era aceeaşi fiinţă plictisitoare şi curând nu mai trebui să se prefacă. Era din nou ea însăşi, şi aşa era şi el.

Apoi veni Ajunul Anului Nou. Stacy dădea o petrecere, dar Luisa era supărată pe ea că n-o sunase în timpul vacanţei până în dimineaţa petrecerii şi, oricum, ea şi Duane îşi făcuseră alte planuri. Se întorseseră de la părinţi, cu suficientă mâncare, îşi luase mai multe haine şi corespondenţă pentru o săptămână. Apartamentul lor păru mic după Sherwood Drive 236. Merişoarele de pe micul lor brad se ofiliseră şi crengile plouau cu ace când traversă încăperea să-şi ia scrisorile din geantă. Purta o fustă de jeans şi un tricou alb.

Duane avea pe el cămaşa hawaiană pe care i-o dăduse ea. Încerca să taie cu briceagul elveţian din bucata de salam primită de la părinţii ei.

— Nu folosesc niciodată lama mică, zise el, fiindcă vreau s-o păstrez foarte ascuţită pentru treaba aceea specială. Dar e prea mică. Cred că cuţitul pentru roşii este mai potrivit.

— Ce părere ai despre nişte foarfeci? zise ea deschizând un plic.

— Perfect, zise el, asta este singura sărbătoare pe care părinţii mei ştiu cum s-o petreacă. Tata obişnuia să cumpere bomboane cu cireşe…

— Brown n-a primit încă cererea mea! N-au primit-o! Cine ştie ce-şi imaginează.

Un plic par avion căzu dintr-un teanc lucios de la Baylor. Timbrele erau franţuzeşti. Era o felicitare de Crăciun de la familia Giraud. Luisa o deschise.

— Ce drăguţ, zise ea. Orice în afară de un abonament la *Elle*. Doamna Giraud scrisese o lungă scrisoare pe spate. Dar Duane…

— Vai, vai, vai! dansa şi-şi sugea un deget.

— Duane…

— Briceagul ăsta nu face doi bani.

— Duane, Paulette Giraud, mama ei spune că a petrecut toamna asta în Anglia.

El o privi, cu degetul în gură, cu urechile vâjâindu-i.

— Ascultă. *Étudié depuis septembre jusqu'à décembre en Angleterre*!

— Foarte ciudat.

— Dar m-a sunat. Luisa citi încă o dată scrisoarea. Ar fi putut Paulette să vină în State fără ca mama ei să ştie? Imposibil. Paulette era prea proastă ca să facă aşa ceva. Dar dacă nu era în St. Louis, atunci cine îi dăduse telefon? Cine ar fi avut interes să spună că este Paulette?

— Poate a imitat-o Stacy, zise Duane.

Luisa ridică din umeri, dar în cele din urmă dădu din cap, în semn că nu.

— Până la urmă mi-ar fi spus. Oricine dintre cei pe care-i cunosc mi-ar fi spus, fiindcă în ziua aia te-am întâlnit pe tine. Şi-ar fi revendicat meritul.

— Hm. Corect. Da.

— Foarte ciudat, zise ea.

Duane începu să facă ordine pe masă, învârtindu-se în jurul Luisei.

— Chestia asta e foarte ciudată.

El puse pe masă nişte morcovi şi nişte ţelină. Puse pâine de orz, pâine franţuzească, brânză Cheddar, castraveciori muraţi, Doritos, sos picant. Scoase două pahare din dulap şi şampania din frigider. O înveli într-un prosop, coji folia de staniol, desfăcu sârma şi scoase dopul.

Dopul se lipi de tavan.

— Hei!

Amândoi se uitară în tavan.

— Pur şi simplu, a trecut prin tavan.

— E din hârtie sau e ceva acolo sus. Îndată ce umplu paharele, Duane luă un scaun şi cercetă gaura pe care o făcuse dopul. Ipsosul îi căzu pe faţă, după care ceva se rostogoli din gaură, nu dopul, ceva de metal. Luisa

îl luă. Era greu, o bară lucioasă cu firicele pe o margine, asemeni unui microfon şi o sârmă care se bălăbănea din ea.

— Ce-i asta?

Duane luă obiectul din mâna Luisei.

— Pare un microfon.

— Ce?

— Un microfon, nu crezi? FBI sau mai ştiu eu cine. Camera asta a fost dintotdeauna cameră studenţească. Poate aici au locuit cândva nişte inşi cu idei radicale.

Luiza se urcă pe scaun. Dopul căzu, lovind-o în nas.

— Vopseaua e proaspătă, spuse ea.

— Mă întreb cine o fi locuit aici, înainte de mine.

— *Noi* locuim aici, acum.

— Ştiiiiu asta. Dar noi nu suntem elemente subversive.

Privi la Duane, de sus de pe scaun, omul casnic, ce aduna bucăţelele de ipos de pe faţa de masă şi culegea fulgi de vopsea din sosul picant. Apoi coborî de pe scaun şi se aşeză. Tocmai îşi mai amintise ceva. La Dexter's, în prima noapte, noaptea în care l-a întâlnit pe Duane, fusese speriată de cineva despre care crezuse că era algerian. Dar, din câte ştia ea, putea foarte bine să fie indian şi, de fapt, era foarte arătos. Şi-a amintit că dorea să-i vorbească, dar nu voia să intre în bar. Câţi indieni puteau să frecventeze barul Dexter's?

Duane aprinse lumânările şi stinse lumina.

— Îţi spun eu, este pur şi simplu ciudat, zise el. Dar este la fel de clar că nu are nimic de-a face cu mine.

— Dar cu mine?

— Nici cu tine. Puse microfonul pe frigider. Putem să-l demontăm sau mai ştiu eu ce, după masă.

Pe uşa frigiderului erau fotografii în alb-negru ale Luisei pe care Duane le lipise înainte ca ea să se mute cu el. Luisa îşi întoarse privirea de

la ele. Cineva falsificase un telefon şi o ilustrată. Nu inventa lucruri. Poate era bărbatul lui Duane. Poate că dorise ca ea şi Duane să fie împreună, fiindcă ştia că Duane avea nevoie de o fată, nu de un bărbat. Dar, atunci, de ce mai pierdea timpul pe lângă bar? Şi care era sensul microfonului din tavan? Se excita tipul ascultându-i pe ea şi pe Duane mâncând? Era foarte nelămurită.

— Ce s-a întâmplat?

Îl privi. Duane n-avea nici cea mai vagă idee despre ce ştia ea despre el, despre legăturile pe care putea să le facă în mintea ei. Brusc ignoranţa lui îi trezea multă milă.

— Nimic, spuse pe un ton categoric şi-şi trase scaunul aproape de masă. Mâncăm ceva prăjit?

— Sigur, ce vrei să prăjim?

— *Chipsuri*. *Chipsuri Nachos*.

El ridică paharul.

— Pentru *chipsuri*, zise.

Îndată ce ridică paharul, Luiza îşi dădu seama că încetase să se mai gândească la asta. Era simplu. Duane îi spusese odată că un avion cu reacţie putea să piardă două motoare şi să continue să zboare lin. În spatele perdelelor cabinei piloţilor se producea consternare, piloţii manevrau întrerupătoare, trăgeau de manete, dar în cabina principală, pasagerii îşi terminau cina ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. Ei mâncau salam şi-şi comparau părinţii. Totul era banal, îndată ce încetai să te mai gândeşti. Nu exista nici un fel de mister în legătură cu modul în care se întâlniseră şi cu magia din lumina lumânării de pe tacâmuri şi nici cea mai mică diferenţă dintre chiuveta din bucătăria lui Duane şi chiuveta din bucătăria părinţilor ei. Mâncarea de pe masă era mâncarea pe care oamenii o mănâncau pretutindeni şi Duane o iubea fiindcă era deşteaptă şi apăruse exact la momentul potrivit, iar ea era doar o fată care îşi minţise părinţii şi îşi minţea prietenul şi ar face-o din nou dacă ar trebui, întocmai

cum ar putea dormi iarăşi şi iarăşi pe cearşafuri însângerate, fiindcă erau compromise. Iar apoi avionul ateriza în siguranţă, fireşte, şi pasagerii se alăturau mulţimii din terminal şi se întorceau la casele lor banale, şi nici măcar nu se opreau să se gândească la faptul că doar cu o oră în urmă stăteau pe nişte scaune care se aflau la şapte mile distanţă de pământ.

1. Băutură dulce, de culoare verde, făcută din lămâi sau cu gust de lămâie.

13

În primele zile ale anului nou, un front atmosferic deosebit de rece s-a abătut asupra oraşului St. Louis şi s-a înregistrat o serie de recorduri de temperaturi joase. Cea mai ridicată, la 3 ianuarie, a fost de 0°. Pe 4 ianuarie, temperatura cea mai ridicată a fost de 2°. Pe 5, cerul s-a înnorat şi temperatura a urcat peste zece grade pentru a lăsa să cadă încă treizeci de centimetri de zăpadă, după care, în noaptea de 6 ianuarie, mercurul a scăzut la –19°. În săptămâna următoare, camioane cu sare s-au succedat pe străzi cu plugurile de zăpadă, precum întunericul cu neliniştea. În săptămâna din jurul lui 13, mai bine de o jumătate de metru de zăpadă se aşternuse pe gazoanele din suburbii şi pe şantierele de construcţii din oraş şi pe digurile ce stăvileau apele îngheţate ale fluviului Mississippi. Cu cât dura mai mult vremea rea, cu atât mai agresiv erau eliminate crimele şi evenimentele politice din atenţia buletinelor de ştiri, a titlurilor de pe prima pagină, a reportajelor. S-a exploatat avantajul vremii: disponibilitatea ei constantă la comentarii.

Barbara urmări, la început, evoluţia gerului, într-o dispoziţie spectaculoasă, dar, în cele din urmă, chiar şi ea se dădu bătută în faţa acelor semne rău-prevestitoare şi începu să creadă că rapoartele arătau oarecum spre interior, după cum o concentrare de ciudaţi sau de diformităţi puteau să arate spre subteran, spre un rezervor de deşeuri toxice. Asprimea vântului, zilele friguroase, centimetrii de precipitaţii,

fostele recorduri, zilele consecutive cu temperaturi sub x grade, sub y grade, valorile pozitive şi negative – numerele infectau minţile. Apăreau defecţiuni la ţevile din sistemul de alimentare cu apă al depozitului. Întreruperi în alimentarea cu gaz, strigăte de ajutor. Cadavre îngheţate în East-St. Louis. Barje blocate de sloiuri de gheaţă. Atacuri de inimă ale muncitorilor care săpau cu lopata. Maşini împotmolite şi abandonate pe autostradă. Şi mereu căutarea unor precedente, bucuria de a nu găsi nici unul şi sentimentul de particularitate, creşterea convingerii că rezistenţa la o asemenea iarnă dovedea o forţă şi o viziune neobişnuite. Oraşul, pe ştiri, în ştiri, se comporta ca un martor. Exista o dispoziţie. Vremea se orienta de-a lungul liniilor polare ale tendinţelor politice din ultimele şase luni. Toate tendinţele se îmbinau. O vigilenţă deosebită coborâse asupra oraşului St. Louis în primele săptămâni ale noului an.

Ziua de 16 ianuarie a adus o oarecare uşurare, totuşi, sub forma unei temperaturi uşor sub limita de îngheţ şi a unei brize dinspre sud, dinspre Golf, mult mai blândă. Era o zi de marţi. Deşi medie pentru ianuarie, vremea avea un aer primăvăratic şi Barbara făcea curăţenie. În dulapul ei, puse în aplicare Regula Celor Doi Ani, aruncând pe pat fiecare articol de îmbrăcăminte pe care nu-l mai purtase de la Crăciun, de acum doi ani. N-a făcut nici o excepţie, nici pentru cadourile de la Martin, nici chiar pentru rochiile ei de seară cele mai trăsnite. Dacă-i plăcea ceva, regula spunea că trebuia să poarte acel ceva cel puţin o dată la douăzeci şi patru de luni. Dulapul nu era un adăpost pentru „câini“, nu adăpostea nimic nepurtat sau de nepurtat, iar ea avea mult mai puţine haine decât Luisa şi Martin, mai puţine haine, fără doar şi poate, decât oricine altcineva cunoscut.

Umeraşe golite îşi găseau echilibrul pe bară. Fustele şi bluzele pe care le mai purta încă le împingea spre stânga cu nerăbdare. Căuta victime şi găsi una, un costum de iarnă caraghios pe care-l cumpărase în urmă cu patru luni. Nu-l purtase niciodată.

Îl scoase şi pliurile-i fluturară când zbură pe pat. Urmă o fustă de in, prea mare în talie, o rochie maro, care nu-i plăcea, şi o pereche de pantofi de 80 de dolari, accesorii ale unei crime din impuls.

Trecu la şifonier şi se lăsă în genunchi. Se uită pentru ultima dată la cadoul de Crăciun al lui Audrey, puloverul. Îl purtase o dată, la prânz, săptămâna trecută. O dată era suficient. Sărmana Audrey. Zbură şi el.

Prin mijlocirea caritabilă a Bisericii Parohiale, aceste haine vor sfârşi în oraş sau în Missouri Bootheel. Barbara se închipui mergând cu maşina printr-un orăşel, la sud-est de Sikeston şi văzând toate modele decadei, toate greşelile ei şi ale lui Audrey şi ale lui Martin expuse prin mizeria străzilor de către negrese sărace. Dar hainele puteau fi trimise la gunoi, în ceea ce o privea. Depozită un braţ de cadouri şi de lenjerie pătată pe pat.

Casa era liniştită. Mohnwirbel plecase după prânz şi nu se întorsese. Era ca o albină harnică. Martin renunţase la ideea de a-l da afară şi cutia cu fotografii deocheate îşi găsise locul într-unul din colţurile magaziei lui Martin, unde va rămâne probabil până va mucegăi. Barbara dorea să pătrundă dincolo de biroul şi de şifonierul lui, să ajungă la etajul trei şi la subsol şi să atace gunoiul chiar în inima lui. Îşi imagină o viaţă netiranizată de obiecte, o viaţă în care ea şi Martin ar fi liberi să plece în orice moment, iar faptul că rămâneau să demonstreze că alegerea fusese făcută în mod liber. De fapt, spera că până şi moartea ar deveni suportabilă dacă tot ceea ce încă îşi mai dorea să aibă, atunci când va sosi, încăpea în două geamantane; fiindcă uneori liniile aeriene îţi pierdeau geamantanele şi până îţi dădeai seama că dispăruseră ajungeai la destinaţie.

Adăugă un teanc de chitanţe la grămezile de hârtii pe care le va duce jos ca să se uite prin ele stând la biroul ei. Un soare timid strălucea pe covor. Nişte crengi, la etajul doi, se izbeau în ferestre, căutând crăpături sub asaltul blând al vântului care bătea dinspre sud, apoi reveneau în poziţia lor naturală. Veveriţele se odihneau. Casa era foarte liniştită.

Când deschise cutia cu bijuteriile pe care le purta zi de zi, o pereche de cercei îi atrase atenţia, cerceii pe care-i primise de la John. Nici măcar nu se gândise să-i înapoieze. Cu un sentiment de jenă, se uită în oglindă. Ochii care o priveau nu erau ai ei.

Respiră adânc. John stătea în uşa băii. Ea bătu cu piciorul în podea, încercând să-şi învingă teama.

— Cum ai intrat?

— Uşa nu e încuiată, zise el.

— Ţi-am spus, lasă-mă în pace. Ţi-am spus.

— Da, da. Intră în cameră şi se aşeză pe pat. Ştiu ce mi-ai spus. Se aşeză picior peste picior şi se uită la ea provocator.

— Continui să mă tratezi ca pe o substanţă care iese dintr-un robinet pe care-l poţi închide cu zâmbetul tău blând ori cu hotărâre şi maturitate, nu, nu, John, te rog, te rog. Eşti foarte dulce, John, dar…

— Şi, totuşi, te găsesc aici cu micul meu cadou…

— Pot să-ţi fac acelaşi lucru, zise Barbara înfierbântată. Nu mai era nevoie de nici un efort ca să nu-i mai placă. Pot să-ţi fac exact acelaşi lucru. Pot să spun că eşti un nenorocit şi un gunoi. Poate că te exprimi corect, dar nu mă poţi face să mă simt în largul meu în preajma ta. Poţi pur şi simplu să te duci dracului. Ieşi afară. Ia-ţi nenorociţii ăştia de cercei. N-ar trebui să intri aşa în casele oamenilor. Manierele tale sunt dezgustătoare. Cine crezi că eşti?

El oftă şi-şi băgă mâinile în buzunarele pardesiului.

— Greşeşti total, zise. Dar există o linie de demarcaţie fină dintre neruşinare şi simpla insistenţă.

— Ieşi afară. Luă cerceii, se întinse peste braţul lui şi le dădu drumul într-unul dintre buzunarele pardesiului lui. Se întoarse clătinându-se. Urechile îi vâjâiau. În buzunarul lui era un pistol. În mod deliberat se îndreptă spre toaletă.

— Stop.

Se întoarse şi văzu pistolul îndreptat spre ea. Acum îi era complet străin.

— Adu jos o valiză, spuse el.

— Ascultă…

— Valiza din piele de dimensiune mijlocie este foarte bună. Ia-ţi rochia de mătase neagră, rochia verde cu fire arămii şi altă rochie de iarnă. O pereche de jeanşi şi pantalonii reiaţi. Tricouri. O să ai nevoie de tricouri. Şase schimburi de chiloţi, un costum de baie, un capot şi halatul subţire. Trebuie să fac eu asta în locul tău?

— John.

— Ia-ţi trei pulovere, trei cămăşi şi o pereche de pantofi decenţi. Ăştia pe care-i porţi sunt potriviţi. Şi pantofi de pânză, dacă mai este loc. Am sentimentul că nici măcar nu auzi ce-ţi spun.

Se întoarse din nou să plece şi auzi doar un pas, înainte ca el s-o lovească peste faţă. O lovi şi în stomac. Barbara căzu în genunchi. O lovi cu piciorul în claviculă şi o răsturnă pe spate. Simţi apăsarea pantofului lui pe gât. Era un gest gratuit. Se răzbuna.

— Voi fi foarte fericit să te împuşc în genunchi dacă vei încerca să fugi, zise el. Şi în şira spinării dacă faci lucruri necugetate când ieşim. Cred că înţelegi că nu glumesc.

Pantoful se ridică. Îl auzi luând valiza de pe raftul din dulap şi împachetând. Auzi clinchetul sticlelor cu colonie şi ţăcănitul unei încuietori.

*

Cei care mai rămăseseră din Municipal Growth abia dacă umpleau sala de conferinţe de la sediul firmei Probst & Company. Şaptesprezece dintre cei treizeci şi doi de membri activi demisionaseră fără măcar să-i dea o explicaţie lui Probst. Quentin Spiegelman, şeful gărzii financiare din

St. Louis, un om al cărui nume apărea pe liniile întrerupte a mii de testamente, îl asigurase de două ori pe Probst că nu va absenta de la nici o şedinţă şi, acum, pentru a doua oară, lipsea. Minciunile lui erau atât de copilăroase încât numai o ură implicită le-ar fi putut explica. Probst nu se gândise că era duşmanul lui Quentin. Dar era gata să gândească asta, acum. El era preşedintele, şi se simţi trădat, în mod personal.

Era ora şapte. În partea opusă a mesei ovale de conferinţe, Rick DeMann şi Rick Crawford se uitau pe deasupra jumătăţilor de ochelari, gata să înceapă.

— Să-l mai aşteptăm câteva minute pe Buzz, zise Probst.

Convocase adunarea la biroul lui pentru a crea impresia unei bune prezenţe şi a asigura o atmosferă de afaceri. Pereţii erau decoraţi cu fotografii ale principalelor proiecte la care lucrase în timp, exemple înrămate ale dezvoltării urbane: Poplar Street Bridge, racordul din 18th Street, terminalul de la Lambert, clădirea administraţiei regionale, complexul Loretto-Hilton, West Port, centrul de conferinţe. Aerul mirosea vag a electricitate şi a ulei de maşină de scris.

P. R. Nilson şi Eldon Black, aliaţii arhiconservatori ai Generalului Norris, stăteau de vorbă cu Lee Royce şi Jerry Pontoon, oameni de succes în afacerile imobiliare. Singurul bancher rămas în grup, John Holmes, încerca să atragă atenţia Supervizorului Regional Ross Billerica. Jim Hutchinson, încă bronzat în urma vacanţei, se lăsase pe spate în scaun, între Bud Replogle şi Neil Smith, oameni de treabă, feroviari. O mişcare ciudată la dreapta umărului lui îl făcu pe Probst să se întoarcă. Generalul Norris scotea din buzunarul hainei un detector de microfoane. Lumina verde. Îl puse înapoi.

— Începem? îi zise el lui Probst.

— Să mai aşteptăm câteva minute.

— Biiiine. Generalul îşi apropie capul de-al lui. Nu te uita acum, Martin, zise el cu o voce de 30 de herţi, dar se pare că sunt nişte

dispozitive interesante pe partea cealaltă a străzii. Am spus *nu te uita*, fiindcă Probst se întorsese să privească pe fereastră. Se poate presupune că au mijloace directe de ascultare. Poate ar fi bine să tragi, aşa din întâmplare, perdeaua. Ce zici?

Probst se încruntă la el.

— Fă ce ţi-am spus, Martin. Vocea era înceată, ca un noroi copt la soare şi tăiat în olane. Siguranţa înainte de toate.

Întotdeauna existaseră dispozitive de comunicaţii pe acoperişul clădirii poliţiei. Erau antene, nu microfoane. Probst trase perdelele şi un curent le lipi de fereastră: se deschisese uşa de afară. Carmen îl însoţea în încăpere pe Buzz Wismer răsuflând şi pufăind din greu. Probst îi făcu lui Carmen un semn cu capul. Acum putea să plece.

Buzz îşi scoase pardesiul şi-l agăţă în cuier, în nişă. Ocupă ultimul loc liber, în stânga lui Probst.

— Mă bucur că ai putut veni, spuse Probst punând suflet. Îl lovi uşor pe prietenul său peste genunchiul osos. Buzz dădu din cap în semn de aprobare, cu ochii în podea.

În urmă cu o săptămână, Barbara luase prânzul cu Bev Wismer şi se întorsese acasă cu ştirea că Buzz avea o aventură cu doamna Hammaker. Probst respinsese această posibilitate din start. Îi făcea rău întreaga idee a lipsei de fidelitate, a standardelor duble şi felul în care vorbeau oamenii. Voia să fie lăsat în pace.

— Martin, murmură vocea înceată.

— Da, da.

— Să-i dăm drumul.

Probst înălţă capul şi văzu sprâncene cărunte, obraji marcaţi de vârstă sau de ger, lentile de ochelari curbând panelurile luminoase ale tavanului în arcuri şi bare. Văzu cravate în culori discrete, frizuri aranjate şi pete pe chelie, mâini de directori pe masă ţinând stilouri de directori în echilibru.

Municipal Growth în aşteptare. Câteva zâmbete au apărut asemeni unor rânduri greşite în această tensiune.

— Presupun că ştim cu toţii care este noutatea numărul unu, zise Probst. Există cineva care nu a văzut ziarul de azi?

Cu o zi înainte, camera inferioară a Adunării Generale a statului Missouri începuse dezbaterea asupra unei legi care, dacă ar fi aprobată, ar permite un referendum hotărâtor, care să decidă dacă graniţele Regiunii St. Louis ar trebui retrasate pentru a include din nou oraşul.

— Avem multe lucruri de spus despre acest subiect, continuă Probst, dar pentru o vreme aş să mă limitez la agenda pe care aţi primit-o ieri. Nu ne putem permite să ne petrecem toată noaptea ciondănindu-ne ca data trecută. Trebuie să rezolvăm unele lucruri.

Aceste cuvinte fură întâmpinate cu gesturi de aprobare din partea tuturor, în afară de Buzz.

Rick Crawford a citit primul raport. Oraşul St. Louis, a spus el, trăieşte periculos, dar bine. Primăria a făcut plăţile salariilor în decembrie şi ianuarie, deviind fonduri cheltuite, de obicei, pe plata datoriilor oraşului. S-a pregătit pentru această măsură folosindu-se de noile acţiuni Hammaker ale oraşului şi de creşterea dramatică în valoare a terenurilor din proprietatea oraşului, ca element de siguranţă pentru o renegociere a acţiunilor. Rata acestora s-a îmbunătăţit la AA şi, în esenţă, a eliminat o a doua ipotecă făcută în vederea îmbunătăţirilor orăşeneşti din trecut. Această manevră, care n-a avut nevoie nici de aprobarea votantului, nici de ocolirea Cartei, a fost în principal opera lui Chuck Meisner. El şi prietenii lui din cercurile bancare ale oraşului au garantat efectiv că reînnoind acţiunile ar putea găsi cumpărărtori. Totul s-a întâmplat foarte repede. Ca răspuns la „Înştiinţarea de Crăciun“ privind solvenţa municipală, a avut loc o întâlnire-maraton de 72 de ore, la care au participat primarul, contabilul-şef Meisner, directorul bugetului Quentin Spiegelman, Asha Hammaker, Frank Jordan de la Boatmen’s şi S. Jammu.

— Asta face poziţia lui Chuck, în ceea ce ne priveşte, suficient de clară, zise Probst.

— De asemenea, este clar şi ce l-a băgat în spital, zise Crawford. Termenii refinanţării se întind pe mai mult de două sute de pagini şi ei au făcut toată treaba asta în trei zile.

Probst îşi imagină micul grup la treabă. Prezenţa femeilor în grup îl făcu să se simtă exclus în mod deosebit. Era ca o amintire datând din vremea liceului, în nopţile de sâmbătă pe care le petrecea aruncând pietre în fluviu în compania nimănui altuia decât a lui Jack DuChamp.

Primarul, zise Crawford, făcuse numeroase promisiuni multor circumscripţii electorale, şi singura promisiune fără acoperire era să finanţeze case confortabile pentru familiile strămutate.

— Nu trebuie să reamintesc nimănui că acea taxă pe tranziţie a venit tocmai la timpul potrivit. Ea – adică – ei bine, *ea*, a făcut în aşa fel încât aceasta să intre în votul din noiembrie şi să fie aprobată doar într-o singură lună. Imaginaţi-vă rezistenţa pe care ar fi întâmpinat-o astăzi. Cât priveşte celelalte promisiuni, putem să ne aşteptăm la o transformare a structurii surselor de venituri ale oraşului, începând cu eliminarea taxelor pe vânzări şi a taxei pe câştigurile corporative…

— Oh, nenorociţii, spuse Norris. Rotindu-şi umerii, se dezbrăcă de haină. Pe sub ea, purta bretele negre şi una dintre acele cămăşi strâmte, marca Christian Dior, despre care Probst credea că, în genere, arătau rău pe oameni. Nu şi pe Norris. Cutia lui toracică proeminentă îi dădea formă. Probst se se întrebă dacă ar putea să poarte şi el bretele.

— …Ca şi continuarea renunţării la taxa pe oraş în favoarea rezidenţilor. Acest lucru ar putea să nu fie atât de catastrofal pe cât pare. Veniturile provenite din taxa pe proprietate pentru anul fiscal vor creşte cel puţin cu 40% numai pe seama dezvoltării zonei North Side. Desigur, pe măsură ce proiectele edilitare vor continua, veniturile vor scădea din nou, fiindcă oraşul va merge mai departe cu programul de diminuare a

taxelor. Există o dublă soluţie. În primul rând, emiterea unor titluri de proprietate…

— Pentru a spori veniturile generale? întrerupse Ross Billerica. Cuvintele îi ieşiră din gură ca expulzate pentru rău comportament. Chestia *asta* are nevoie de un amendament constituţional, mă tem.

— Nu, nu este nevoie, spuse Crawford. Mai au încă suficiente taxe pe venituri pentru salarii şi cheltuieli operaţionale. Este vorba de a forţa puţin legea, dar şi întreţinerea de rutină, dacă este amânată suficient de mult timp, poate fi trecută într-o ameliorare a titlului de proprietate. Votanţii vor aproba şi oraşul va găsi suficienţi amatori pentru titlurile de proprietate. Dar ceea ce contează cu adevărat este ştirea de astăzi. Dacă fuziunea se produce, atunci Regiunea va trebui să-şi asume o bună parte din costuri pentru oferta de servicii, la un preţ comparativ mic, pentru oraş.

Crawford îşi încheie raportul într-un mod speculativ. Spuse că povestea zonei St. Louis pare să fie aceea a unei permanente pendulări între oraş şi Regiune, ca şi când acest loc aflat la confluenţa fluviilor nu a fost niciodată şi nu va fi niciodată suficient de productiv pentru a face ambele jumătăţi viabile. Creşterea oraşului şi decăderea Regiunii erau unul şi acelaşi proces şi se petrecea acum din două motive: politicile modificate de investiţie ale unei mâini de directori şi scăderea drastică a ratei criminalităţii oraşului.

Toată lumea începu să vorbească odată, dar Probst le-o tăie scurt şi dădu din cap spre John Holmes. Holmes semăna foarte bine cu FDR[1], doar că purta ochelari mai moderni. Banca lui se alăturase lui Probst şi Boatmen's şi unei duzini de alţi creditori într-un proces împotriva lui Harvey Ardmore.

— Ne spui vestea proastă acum, John?

Vestea proastă era legată de finanţele Regiunii. În urmă cu şase luni, spuse Holmes, numai una dintre cele mai mari corporaţii din zonă avea

sediul în oraş: Hammaker. Şase luni de-acum înainte, trei dintre Cei Cinci Mari vor fi aici: Hammaker, Ripley şi Allied Foods. Numai Wismer şi General Syn vor rămâne în Regiune şi numai ei se vor afla la îndemâna celor mai multe dintre proiectele de dezvoltare locativă pentru persoane cu venit mare şi mediu.

Lumea s-a uitat la Probst, care era făcut sendviş între aceşti doi fideli uriaşi. Generalul privea în tavan, cu buzele strânse şi umflate. Buzz nu se mişcase când i se menţionase numele. Coapsele îi atârnau pe scaun, asemeni unor cauciucuri dezumflate. Probst fu surprins de contrastul dintre modestia figurii lui Buzz şi puterea pe care o avea. El avea control direct asupra a mii de oameni şi sute de milioane de dolari. Avea mătreaţă pe ochelari.

Din octombrie, a continuat Holmes, alte nouăsprezece firme se mutaseră în oraş sau făcuseră demersuri în această direcţie. Opt dintre ele aveau două sute sau chiar mai mulţi angajaţi. Acestea erau Data-Rad, Syntech, Utility Software, Blanders Electric, Newpoint Systems, Hedley-Carlton, Heartland Control şi – cea mai mare – Kelly Richardson's Compunow. Cu alte cuvinte, industriile hightech, noile firme, cu cele mai mari salarii medii. Ele se aflau în frunte şi se adunau, după cât se vedea, în jurul noii divizii de cercetări a lui Ripley, care funcţiona deja în sedii temporare în North Side.

— Te puteai aştepta la asta din partea lui Ripley, zise Holmes. În treizeci de ani de afaceri în St. Louis nu a făcut niciodată un pas greşit.

— În noiembrie şi decembrie, rata reglată după anotimp pentru ridicarea unei case în Regiune a scăzut pentru prima dată, de la ultima recesiune, şi a scăzut cu aproape 20%. Au existat, de asemenea, o mulţime de falimente răsunătoare, printre care cel al şefului de la Westhaven. Valorile reale ale proprietăţilor erau într-o scădere pronunţată, cea mai rău lovită regiune fiind West County; asta era deosebit de crud fiindcă reevaluările statale abia încheiate în august au lăsat valorile stabilite la cea

mai ridicată cotă din toate timpurile. În noile şi numeroasele clădiri de birouri de la vest de şoseaua I-270 gradul de ocupare scădea.

— De la un grad de disponibilitate de 7%, acum un an, s-a ajuns deja la 16% şi acesta este în creştere. Mi se pare că cifrele pentru luna martie vor indica peste 25%, ceea ce înseamnă că avem probleme, domnilor, probleme serioase.

Era adevărat că, în multe privinţe, Regiunea nu se schimbase în ultimul an, întreprinderile cu de-amănuntul şi de servicii nefiind afectate în mod substanţial. Dacă te uitai la Webster Groves sau Ladue ori Brentwood n-ai fi putut bănui niciodată ce se întâmpla. Dar performanţa slabă a indicatorilor economici crea profeţii care se realizau de la sine. Un articol de pe prima pagină din *Wall Street Journal* a descris într-un mod strălucit eforturile oraşului de a atrage afaceri noi, a delimitat într-un mod sumbru problemele permanente ale Regiunii şi a prevăzut cam acelaşi lucru, doar mai bine, doar mai rău.

— Am reuşit să identificăm nu mai puţin de cinci firme de mărime mijlocie din afara statului care plănuiseră să se mute în Regiune sau cel puţin se gândeau la această posibilitate în mod serios, dar pentru moment sunt legate de locaţia urbană. Şi ele construiesc, nu închiriază, în oraş. În ultimă instanţă, oraşul poate să dea faliment, dar lucrurile sunt aranjate în aşa fel încât aceste companii nu-şi prea pot permite să rateze avantajele inerente textelor pe construcţii. Cât despre motivul pentru care Regiunea nu a oferit niciodată avantaje similare, răspunsul este că nu a existat competiţie pe plan local până anul acesta.

Probst urmărea reacţiile la raport ale supervizorului regional. Ross Billerica era cu câţiva ani mai tânăr decât Probst. Părul lui era negru ca tăciunele şi-l purta tuns milităreşte, pieptănat în sus, în faţă, cu vârful firelor lăsate în jos ca să acopere capul în mod uniform, lucitor. Avocat prin pregătire şi milionar prin moştenirea lanţului de magazine cu băuturi spirtoase al familiei, era (HA!) teribil de agresiv, fapt care-i făcea pe mulţi

să-l creadă extrem de capabil. Dar, dacă era atât de minunat, trebuia să te întrebi şi de ce era atât de (HA! ATENŢIE!) puţin agreat şi de ce, după douăzeci de ani de când era privit ca materie primă pentru postul de senator sau chiar preşedinte, era totuşi un ţopârlan şi trebuia să facă o campanie intensă înaintea fiecăror alegeri.

— Opreşte-te aici, John!!! Ca şi când nu mai putea suporta atâtea erori, Billerica îl corectă pe Holmes. Dacă vrei să ştii, încă mai înregistrăm un surplus frumos. Poate uiţi că nici ratele taxelor, nici evaluările făcute nu s-au modificat.

Holmes s-a întors calm spre Billerica.

— Vreau să spun, Ross, că, având în vedere că valorile proprietăţilor reale şi profitabilitatea scad vertiginos – în special în zonele tale neîncorporate, care au constituit dintotdeauna principale tale veniturile –, nu văd cum poţi să eviţi scăderea taxelor la un moment dat. Tu vorbeşti despre menţinerea nivelurilor de venit curente. Pot să-ţi garantez că asta va trimite un număr de firme fie în faliment, fie în oraş. Dacă vrei să menţii scăzută rata normală – şi cu siguranţă asta sper că vrei să faci – şi dacă vrei să păstrezi companiile în Regiune, cred că tu şi cele mai multe municipalităţi va trebui să faceţi reduceri masive la servicii în următorul an sau în următorii doi ani. În cazul Regiunii, aş recomanda cât se poate de repede.

Billerica zâmbi ca şi când era de acord cu un punct tehnic.

Bud Replogle a făcut un raport asupra spitalelor. Dintr-odată, a zise el, şeful poliţiei a devenit un avocat proeminent al îmbunătăţirii celor două spitale orăşeneşti. Bud sublinie cuvântul „două“ şi fu întâmpinat cu zâmbete de toată lumea, fiindcă vreme de douăzeci de ani renovarea Spitalului Orăşenesc Numărul Doi, rebotezat Homer G. Phillips, a fost o chestiune de mare preocupare pentru comunitatea neagră a oraşului. Vreme de douăzeci de ani candidaţii la funcţia de primar şi de consilier al oraşului au promis acţiuni şi, vreme de douăzeci de ani, spitalul a alunecat

într-o stare de paragină tot mai accentuată, pierzându-şi mai întâi acreditarea şi pe urmă legăturile cu facultăţile de medicină. Studiul făcut de Municipal Growth ajunsese la concluzia că Homer Phillips nu mai putea fi salvat. Dar acum, Jammu folosea chiar acel studiu ca bază pentru propunerile ei mai ambiţioase. Cea mai importantă dintre ele: păstrarea şi renovarea spitalului Homer Phillips.

— Ce Dumnezeu, zise Eldon Black, caută şeful poliţiei în planificarea spitalelor?

— Ce face ea, răspunse Replogle, este să anuleze atuurile noastre. Ea face un spectacol public din ce am realizat noi, în particular, de ani de zile.

Raportul lui Lee Royce asupra politicilor privind negrii a atins un punct similar: vreme de douăzeci de ani, am cultivat o relaţie civilizată cu negrii din oraş şi, acum, vine ea, ca o balerină, fără nici un fel de sentiment pentru ei, şi începe să-i cumpere. Ei s-au lăsat cumpăraţi, pentru un nou spital Homer Phillips, pentru concesii în materie de taxe şi o sută de favoruri făcute proprietarilor negri de bunuri imobiliare. Pentru o miză politică. Este o relaţie cumpărăror-vânzător. Când au negociat cu noi, au făcut-o de pe picior de egalitate.

— Lăsând emoţiile la o parte, Lee…? interveni Probst.

— Noi ne-am bazat relaţia pe faptul că, deoarece oraşul are o populaţie neagră numeroasă, chiar majoritară, ar trebui să le oferim sprijin în orice efort de a îmbunătăţi calitatea vieţii de aici. Ei au fost fericiţi cu asta. Este oraşul *lor*, indiferent de culoarea pielii primarului.

— Galbenă[2], ultima oară când am verificat, spuse vocea înceată lui Probst. Cu o lungă dungă roşie.

— Jammu i-a convins în favoarea fuziunii, cred, şi, dacă ea reuşeşte să creeze un guvern mai orientat regional, negrii vor fi cei care vor pierde cel mai mult în materie de libertate politică. Dar ea le spune cu totul altceva.

Rick DeMann şi-a citit raportul asupra şcolilor din oraş. Prosperitatea şcolilor din St. Louis era strâns legată de valorile proprietăţii, zise el, şi astfel se numărau printre principalii beneficiari ai dezvoltării economice.

— Ce mă roade pe mine, totuşi, ce mă roade este atitudinea lui Jammu. Este nevoie de bani lichizi, susţine ea, mulţi bani, pentru a îmbunătăţi şcolile. Doar banii mulţi îi vor atrage pe profesorii tineri şi experimentaţi, vor reduce numărul elevilor dintr-o clasă, vor îmbunătăţi disciplina. Şi asta este ca şi când ne-ar spune „proştilor, nu înţelegeţi că este nevoie de bani?“ *Fireşte* că înţelegem. Dar până anul ăsta n-au fost bani.

Fuziunea suburbiilor cu oraşul, adăugă Rick, va face inutile chestiunile legale subtile pe care le ridică desegregarea regională. Asta poate să aibă implicaţii demografice serioase.

— Una dintre cauzele serioase pentru care clasa albă de mijloc s-a mutat în regiune este, aşa cum ştim cu toţii, dorinţa de avea şcoli bune şi, în special, teama lor de zonele cu populaţie de culoare. Dacă oraşul se întoarce la Regiune, nu mai ai unde să fugi.

— Exceptând alte oraşe, zise Eldon Black.

— Ca să începem următoarea discuţie, ridică Probst vocea, încercând să inventeze la repezeală un nou subiect de discuţii. Aş vrea să mă opresc la unele dintre aceste chestiuni. Mi se pare, acum, că, ah, ar trebui să privim lucrurile în mod realist. Da, realist. Îşi drese vocea. În mod realist. Nu ne-am opus noi, mereu, ca grup, fuziunii oraşului cu Regiunea? Situaţia actuală este plină de nedreptăţi. Dacă cineva ar fi propus o fuziune în urmă cu un an, am fi făcut tot posibilul să obţinem aprobarea votantului în această chestiune. Fiindcă aşa este rezonabil. Iar noi sprijinim lucrurile rezonabile. Cât priveşte presupusa pagubă produsă economiei Regiunii…

— Paguba actuală, spuse John Holmes.

— …Nu ne aflăm aici ca să luăm partea cuiva. Ne aflăm aici pentru a hotărî ce este bine să facem. Ce este bine pentru oraş şi Regiune ca întreg. Ce este rezonabil.

— Martin…

— Martin…

— Martin, zise Holmes, mi se pare că ce spui tu este să continuăm să nu facem nimic.

— Nu sunt de acord. Eu doar încerc să elimin neghina din discuţie, să subliniez puterea atitudinii noastre favorabile pro-regionale.

— Ţara arde şi baba se piaptănă, spuse vocea înceată.

Probst o ignoră.

— Jim, zise el. Voiai să spui ceva?

Jim Hutchinson privea la macheta înaltă de trei picioare a Arcadei de pe pervazul ferestrei din spate.

— Da. Se îndreptă sprijinindu-se de masă. Noi am urmărit…

Hutchinson îşi înclină puţin capul ca şi când ar fi vrut să lase întrebarea să zboare pe deasupra capului lui, pe deasupra Arcadei, afară, pe fereastră.

— Noi, cei de la KSLX, zie el, am urmărit dezvoltarea unui grup numit Speranţa Urbană, încă de la formarea lui. În esenţă, pare a fi o agenţie de redezvoltare care are legături strânse cu primarul şi grupul de consilieri municipali. Primarul a recunoscut în particular existenţa unui astfel de grup şi, în vreme ce nimeni nu a reuşit nici chiar în mod aproximativ să afle cine face parte din el, părerea mea este că este format din toţi membrii MG care nu sunt prezenţi aici, acum. Ex-membri, mai precis. Acum, m-am gândit că ar fi interesant dacă am face un mic sondaj ca să vedem câţi dintre noi au fost contactaţi de către sindicat cerându-ni-se implicarea.

— Interesant pentru cine? zise Norris cu putere.

— Îţi sunt îndatorat, Generale. Interesant pentru noi toţi. Fiindcă subiectul discuţiei noastre este dacă să fim de partea cuiva sau nu, m-am gândit…

— În regulă, zise Probst. Primarul m-a contactat luna trecută şi mi-a oferit un rol în planificarea şi construcţia unor proiecte în zona North Side. L-am refuzat scurt. În acel moment, desigur, am presupus că nu toată lumea a primit privilegii speciale. Fiindcă, altfel, n-ar fi speciale. Văd mâini ridicate?

Toţi ridicară mâna, în afară de doi dintre ei.

— Aşadar toţi, în afară de mine şi de Hutch, zise Norris. Ce să înţelegem din asta?

Probst a fost dezamăgit. Nu fusese singurul.

— Vă invit pe toţi să revedeţi faptele, zise Hutchinson. Oraşul se află azi acolo unde se afla Clayton la începutul anilor ’60. Regiunea se află acolo unde se afla oraşul în 1900. Da, sunt de acord, Regiunea nu a murit. Dar, în doar şase luni, o nou-venită în St. Louis a dat peste cap – a dat peste cap, nu doar a făcut modificări – balanţa puterii din zona St. Louis. Rapoartele din seara asta şi ridicatul mâinilor fac dovada uneia dintre afirmaţiile Generalului: Jammu se află în centrul a toate astea şi este conştientă de existenţa noastră. Dat fiind controlul ei asupra tuturor celorlalte lucruri, mi se pare foarte puţin probabil ca ea să nu fie forţa motrice din spatele sindicatului numit Speranţa Urbană.

— Războinicii Urbani, Speranţa Osage, zise Norris.

— Şi da, sunt unii dintre noi care sugerează o implicare şi în grupul terorist. Dar, când toate celelalte activităţi ale ei – şi, domnilor, nu pot să nu spun din nou cât de remarcabil este faptul că această femeie este aici doar de cinci luni –, când toate celelalte activităţi ale ei sunt atât legale, cât şi extrem de eficiente, de ce, Doamne, trebuie să fie amestecată cu Osage Warriors? Şi acum, faptului că peste jumătate din MG a plecat şi s-a alăturat unui sindicat cvasicomercial şi că numai forţele economice

grăbesc reîntinerirea oraşului, i se adaugă astăzi ştirea că Adunarea Generală este pe punctul de a autoriza un referendum privind fuziunea.

— Este pe punctul de a analiza autorizarea, Jim.

Hutchinson privi spre Probst.

— Este pe punctul de a autoriza. Avem o majoritate democrată covârşitoare în Cameră, un guvernator democrat şi aproape o majoritate democratică în Senat. Dacă nu aţi observat puternicul parfum partinic al faptelor care se petrec, nu gândiţi deloc.

Probst îşi îngustă ochii.

— Deoarece conducerea democrată nu s-a supus niciodată decât marginal ideii de fuziune şi Jammu ştie cum să contracareze puţinele obiecţii pe care le-au putut avea. Ei văd asta, şi pe bună dreptate, ca pe şansa lor de a-i da jos pe republicani de la putere în Regiune. Şi membrii spun clar că pot să facă exact acest lucru. Gândiţi-vă, mai departe, că primarului i s-a acordat mai multă atenţie în toamna asta decât tuturor celorlalţi democraţi proeminenţi din Missouri la un loc. Gândiţi-vă că atenţia a fost în proporţie de 95% pozitivă. Gândiţi-vă că ăsta este cel mai bun lucru care i s-a întâmplat Partidului Democrat de la Harry Truman încoace. Gândiţi-vă că primarul poate să facă votul fuziunii vital pentru succesele lui continue. Şi pe urmă, gândiţi-vă că primarul îşi datorează în întregime succesul unei singure persoane. A început cu statisticile privind criminalitatea. Ea a avut dreptate în această privinţă în Discursul de Crăciun. Şi are dreptate şi acum şi vrea fuziunea, şi gândiţi-vă, dacă nu la altceva, la talentele ei ca martor la audierile de la poliţie de lunea trecută. Eu cred că ar fi bine să acceptăm că, în aprilie, vor fi alegeri speciale.

A urmat un moment de tăcere.

— Şi-ţi place chestia asta, nu-i aşa? zise Generalul.

Probst îşi drese zgomotos glasul.

— Voi ajunge în Senat.

— O, Martin, zise Holmes, nu cu ajutorul cosponsorizării lui Clark Stallhamer.

— Mda, zise Probst, puţin nesigur. Ce vrei să spui?

— Stallhamer se află în aceleaşi comitete ca şi Chuck Meisner, răspunse Lee Royce plictisit. Nu a lăsat niciodată circumscripţia să-i stea în cale. Fratele soţiei lui este Quentin Spiegelman. Acesta deţine un teanc mare din acţiunile lui Ripley.

— Vezi tu, Martin, spuse Hutchinson (acum că întâlnirea luase forma unui exerciţiu gen „Să-l facem pe Martin să înţeleagă“), din cauza asta, republicanii regionali sunt în dificultate. Mutarea operaţiunilor lui Ripley şi ale Murphy în oraş constituie pur şi simplu esenţa gândirii corporative. Speranţa Urbană nu este un grup radical – deşi îmi imaginez că lui Ross nu-i face nici o plăcere să vadă că Meisner este un democrat cu acte. Înţelegeţi cu ce ne confruntăm aici?

— O dublă vrăjitorie, zise Probst.

— Aşa este. Cineva a studiat dinamica politică din Missouri-ul de răsărit şi a văzut o oportunitate de a forma o coaliţie. Acel cineva este Jammu. În istoria oraşului St. Louis, n-a existat niciodată un fenomen ca ea, nici pe departe. Este o maestră.

Urmă un alt moment de tăcere – Hutchinson avea flerul pentru dramă al ziaristului – pe care Probst îl lăsă să se prelungească înainte de a vorbi.

— Ce aş vrea să fac acum, a zis el, este să aud şi alte păreri în privinţa faptului dacă merită osteneala noastră să încercăm să blocăm acţiunea în legislatură sau dacă, aşa cum a sugerat Jim, ar trebui să ne concentrăm asupra alegerilor inevitabile. Eu, în ceea ce mă priveşte…

— Nu crezi…

Vocea înceată îl opri. Era Buzz.

— Nu crezi, întrebă el marginea mesei, că ar trebui să hotărâm dacă o fuziune ar fi chiar atât de rea, în primul rând? Lăsă capul pe spate şi tuşi de câteva ori.

— Bună întrebare, zise Probst. Aruncă o privire neajutorată spre Hutchinson pentru mai multe informaţii. Eu aş zice că depinde de cum…

— Un lucru pe care poţi conta, tună Generalul, este că textul şi efectul referendumului va face să primeze, ca toate celelalte acţiuni din oraş, începând din iulie, ţelurile şi puterea unui grup, grupul condus de Regina Negrilor, Regele Prăjitoarelor şi Prinţesa Întunericului (şi vreau să spun că este o târâtură, dragă Buzz, şi ştim cu toţii asta).

Aici Generalul se ridică în picioare. Îşi agăţă degetele mari de bretelele negre.

— Acest grup mă face îngrozitor de nerăbdător, mărturisi, şi, credeţi-mă, n-o să mai stau cu gura închisă nici o clipă. Îşi plesni magnific bretelele. Vreme de două ore, am ignorat lucrul principal, iar lucrul principal îl reprezintă motivele. Este foarte frumos să discutăm despre *ce* se întâmplă şi *cum* se întâmplă şi prin contribuţia *cui*, *pe cine, pentru cine* şi numai Dumnezeu mai ştie ce se întâmplă, dar ce contează, doamnelor şi domnilor, este *de ce* şi în favoarea *cui.*

Începu să se plimbe prin încăpere, învârtindu-se aproape de cercul de capete, fiecare dintre ele aplecându-se în faţă la apropierea lui şi încuviinţând, asemeni unei margarete în bătaia ploii.

— Văd în faţa ochilor un grup de oameni care refuză să înţeleagă faptul că în St. Louis se pregăteşte o conspiraţie îndreptată spre anarhie şi propuneri socialiste şi răsturnarea guvernului şi a valorilor pe care noi le iubim cu toată fiinţa. Îl desfid pe oricare din voi să-mi demonstreze contrariul. Însuşi fapul că Jammu sponsorizează mascarada asta de referendum în vederea fuziunii este pentru mine o dovadă că e ceva necurat la mijloc, o dovadă suficientă.

S-a oprit la fereastra din spate, a pus mâinile pe macheta Arcadei şi a ridicat-o de pe pervaz. S-a întors ţinând-o la distanţă, cu braţul perfect întins, asemeni unui om care alungă un vampir cu o cruce. Unul dintre micii copaci de plastic de la baza Arcadei se desprinse, se rostogoli peste

râul de ipsos şi căzu pe mochetă. Macheta era veche şi fragilă. Probst fu uşurat când Generalul se aşeză din nou.

— Acum, unii din voi par să aibă nevoie de motive pentru a se opune acestei fuziuni şi pentru mulţumirea şi liniştea voastră, voi trece eu în revistă motivele pricipale, şi-l desfid pe oricare din voi să mă contrazică. Îi făcu cu ochiul lui Probst. Fără să vrea, Probst îi făcu şi el cu ochiul.

— Mai întâi, este un joc al puterii, şi nimic mai mult. Am văzut deja din municipalizarea lui Hammaker că ea nu are pic de respect faţă de caracterul sfânt al structurii corporatiste. Modul vostru de viaţă şi cel al muncitorilor voştri nu o priveşte. Singurul motiv la care este sensibilă îl reprezintă voturile. Fireşte, din felul în care a prezentat lucrurile, fuziunea pare rezonabilă, dar nu este aşa. Nu pot să nu mă gândesc la Adolf Hitler. Din felul în care prezenta el lucrurile, războiul total părea rezonabil. OK, în al doilea rând, violează spiritul oraşului St. Louis. Cred că ştiţi despre ce vorbesc. Dă-mi voie să te întreb un singur lucru, Martin. De câte ori consideri că ai fost minţit, minţit pe faţă, în ultimele patru luni?

— De mai multe ori decât pot să-mi amintesc.

— Şi înainte de asta? Alege un an. 1979. De câte ori, în întregul an 1979, te-a minţit un om în care ai avut încredere?

Probst credea că în 1979 nu fusese minţit niciodată.

— Corect. Ce-ţi spune ţie spiritul acestor dezvoltări? Ce-ţi spune ţie despre calitatea noii conduceri a oraşului, această Speranţă Urbană, când toţi membrii ei sunt prea laşi pentru a-şi arăta faţa aici, în seara asta? Dacă ar avea un temei serios pentru fuziune sau măcar unul onorabil, l-ar discuta aici, chiar acum. Dar ei nu fac asta. Şi pe urmă există argumente de ordin practic împotriva ei. În al treilea rând… Norris îşi completa circuitul, citind pe deasupra umerilor. Se opri în dreptul scaunului lui Billerica şi îl învălui într-o privire plină de milă şi dispreţ. Billerica îi aruncă un zâmbet straniu, arătându-şi toţi dinţii, fapt care păru să-l

îndepărteze pe General. Acesta privi o fotografie de pe perete, Probst şi fostul senator Symington dându-şi mâna în Washington.

— În al treilea rând, repetă el, să presupunem, acum, că este în interesul Regiunii să preia sarcina oraşului, întrucât, chipurile, oraşul va face mai mulţi bani şi Regiunea mai puţini, şi asta, chipurile, este ultima şansă a Regiunii să-şi ceară partea de drepturi. Să uităm că şansa asta este doar fum fără foc. Să uităm că motivul pentru care fuziunea pare acum bună este fiindcă voi toţi *proiectaţi* aceste rate. *Dacă* afacerile contiună să se mute în oraş. *Dacă* preţul terenurilor continuă să scadă în Regiune. Să uităm că aceste rate de schimb sunt bazate pe un singur amănunt izolat, respectiv pe mişcarea lui Ripley şi a lui Murphy. Să uităm că dacă tendinţa se opreşte în martie – şi, dragii mei, se va opri, se va opri – atunci Regiunea va fi păcălită să intre în această fuziune şi numai Jammu va ieşi bine din toată afacerea. Să uităm toate astea şi daţi-mi voie să întreb: ce va mai conta pentru West County dacă fuzionăm? Este puterea economicului atât de neînsemnată şi inima noastră atât de slabă şi lipsită de credinţă că numai o jumătate din Regiune poate să fie în câştig la un moment dat? Ascultaţi-mă bine! Uitaţi-vă la Martin, care stă aici zâmbind ca Mona Lisa. Nu este el prototipul omului mediu, al omului obişnuit? *Tovarăşul* nostru? Martin este poziţionat central, este omul la care trebuie să ne raportăm, aşa că te întreb ca pe un tovarăş al meu, Martin: dacă nu se face nici o fuziune, o să pleci din – iartă-mă – hm…

— Webster Groves.

— Din Webster Groves? O să suferi din cauza lipsei de contracte? Cât de mult contează cu adevărat pentru tine o reducere a serviciilor din Regiune?

— Poate că este un om obişnuit, interveni Billerica, dar Webster Groves nu este Valley Park. Suburbiile închise *nu constituie* adevărata problemă.

— Nici zonele deschise, zise Norris. Vreau să spun că, da, constituie o problemă. Dar fuziunea nu le va ajuta mai mult decât nefuzionarea. Singurii oameni care vor avea de suferit sunt speculatorii şi tipii din domeniul afacerilor imobiliare care trăiesc periculos, să nu fie cu supărare, Lee şi Jerry, nu mă refer la voi. Ne înţelegi, Ross? Noi spunem că fuziunea este *rea*. Statu-quoul este *bun*.

— Tocmai asta e şi părerea mea, Generale. Tocmai asta spun şi eu.

Tovarăşul se gândea la vizita lui din decembrie la Wesley şi la amărăciunea acestuia de a-l considera un om cu principii morale medii, cu scrupule obişnuite, sugerându-i chiar să se alăture companiei sindicatului. Tovarăşul avea nevoie de această parabolă, de această distincţie clară între bine şi rău pentru a se hotărî: merita să se opună fuziunii. Era lucrul care trebuia făcut. Datora asta oamenilor loiali din jurul lui.

— Cum oprim procesul ăsta? întrebă Tovarăşul.

Hutchinson încercă să-i dea un răspuns. Mărturisi că nu împărtăşea dezacordul total asupra fuziunii. În opinia lui, dacă ceva era bun, atunci era mereu bun. Dar era dispus să acţioneze în calitate de consultant atâta vreme cât i se cerea. Presupunând că anularea acţiunii legislative era o concluzie general acceptată, a sugerat ca votanţii urbani să fie şi ei anulaţi. Planul de consolidare din 1962 eşuase şi el în oraş, dar cu o marjă mai mică decât în regiune, iar împrejurările se schimbaseră foarte mult; nici chiar primarul nu fusese de acord cu planul în 1962. Ar fi mult mai înţelept să-şi concentreze resursele pe înfrângerea referendumului în Regiune, iar lucrul acesta (după părerea lui Hutchinson) era fezabil, dacă nu chiar uşor.

— KSLX face un sondaj telefonic diseară, zise el, şi cred că va arăta că Regiunea se opune cu un procent de doi la unu. Dar asta înseamnă să se revină odată ce problema este făcută publică şi odată ce marii actori – Jammu, Wesley, Stallhamer, soţii Hammaker – se implică în promovarea ei. În cazul lui Jammu şi al familiei Hammaker, popularitatea trece

dincolo de dezbinarea oraş-Regiune. Jammu este populară indiferent cum priveşti lucrurile. Ca să ai o şansă să câştigi referendumul, aş spune că este nevoie de mai mult decât de contribuţiile în dolari ale companiilor voastre şi ale Partidului Republican. Această cauză are nevoie de un purtător de cuvânt care este foarte cunocut şi demn de toată încrederea, cineva care să prezinte problema publicului şi să-i dea o oarecare greutate. Partida voastră trebuie să aibă o voce.

Toţi ochii s-au întors către Tovarăş.

*

Îndreptându-se spre casă, cotind ca să urce aleea de la intrare, fu puţin surprins să vadă totul scăldat în întuneric. De obicei, Barbara lăsa aprinsă măcar lumina de la bucătărie. Parcă Lincoln-ul lângă BMW-ul ei şi activă uşa de la garaj, ferindu-se din calea ei. Vântul, în răstimpul cât îi luase să ajungă acasă, devenise nemilos. Avea brutalitatea unui anumit tip de sângerare, nu a unei scurgeri dintr-o arteră tăiată, ci a gâlgâitului rece şi a şiroirii unui membru sfârtecat. Trecea peste acoperişurile şi frontoanele caselor vecine, se năpustea pe coşuri, ducea cu sine sirene şi duduituri de la liniile ferate Mopac până în nord. Asemeni unui vânt din Chicago sau Boston, oraşe cu deschidere spre apă, mai degrabă îi rănea decât îi şfichiuia obrajii. Se grăbi să intre.

În bucătărie era prea cald.

A observat imediat. Era pur şi simplu sufocant pentru o oră atât de târzie. Ea nu uita niciodată să dea căldura la mic atunci când se ducea la culcare. Nu era acasă? Era bolnavă? Rănită? Ieşise în oraş? Era cineva rănit? Murise cineva? Căzuse în cadă? Se înecase? Se electrocutase? Adormise în altă încăpere? Murise? Toate întrebările latente prindeau viaţă. Le alungă, însă în casă era prea cald. Întrebările reveniră.

Se opri în living ca să dea căldura la mic (da, erau 70°F) şi urcă scările. Era acasă? Nu auzi nimic, nu simţi nici miros de săpun, nici de pastă de dinţi care, seara, umpleau coridorul lângă baie. Cu toate astea, se aştepta să intre în dormitor şi s-o găsească, cu patul în dezordine şi trupul ei ridicând păturile, pentru a-i accepta prezenţa instantaneu şi total.

Dar patul era neatins. Se aşteptase la asta la fel de mult pe cât se aşteptase s-o găsească pe Barbara. Pur şi simplu, ea nu putea să doarmă într-o asemenea căldură. Se îndoi de mijloc şi degetele lui găsiră comutatorul veiozei de pe noptiera lui. Lumina scoase la iveală un plic aşezat pe perne.

Barbara făcuse curat în dormitor. Urmele pantofilor ei de tenis marcau mocheta proaspăt aspirată în unghiuri metodice. La perete, lângă televizor, erau aranjate patru pungi de hârtie de alimentară, de la Schnucks şi de la Straub's, pline cu haine. Un bilet era prins de una dintre ele. Traversă încăperea şi îl citi. BISERICA PAROHIALĂ, spunea.

Prinsese biletul acela pentru a-şi aminti de ceva? Fireşte că nu. Aici, timpul însuşi era panică. Stătuse în casă doar şaizeci de secunde şi era conştient de cea mai mare porţie de experienţă pe care o putea înghiţi fără probleme. Cam asta era limita. Văzu timpul ca pe ceva material. Martin era un tub uman cu o secţiune transversală, făcută de mână de om, traiectul unidimensional de la bucătărie până aici, unde s-a oprit, îmbrăcat în haina lui groasă de iarnă, în căldură, şi apoi s-a aşezat pe pat. Luă plicul cu o mişcare sportivă a încheieturii, ca şi când ar fi ridicat un plic cu veşti bune: atenţie, poate conţine un cec. Îi cântări greutatea, centrul de greutate, ridică din umeri şi-l întoarse pe partea cealaltă. Lipit. Se vedea o urmă de ruj. Ea îl lipise. Îl deschise cu degetul, reţinând BARBARA PROBST din restul adresei de retur înscrise.

Dragă Martin,

Toate îţi vor părea atât de neaşteptate, încât nu ştiu de unde să încep cu explicaţiile sau dacă ar trebui s-o fac. M-am întâlnit de multe ori cu John, practic în fiecare zi. Sâmbătă după-masă am fost la el. Şi în majoritatea zilelor, deşi tu nu aveai de unde să ştii. Ştiu că ţi-am spus că nu intenţionez să fac un obicei din a-l vedea, dar s-a transformat, până la urmă, într-un obicei. Ceea ce nu înseamnă că noi doi nu vom putea să ne ducem viaţa alături până la adânci bătrâneţi, dar de fiecare dată când stau locului te aud spunându-mi să tac şi mă aud spunându-ţi că nu te iubesc cu-adevărat, şi mă întreb ce sens mai are. N-am vrut niciodată să am o viaţă stupidă. În după-amiaza asta plec la New York. Poate că este stupid. Dacă aş fi ştiut că asta te va ucide, dacă aş fi crezut fie şi că-ţi va da peste cap viaţa pentru o vreme, poate că n-aş fi făcut-o. Dar nu te văd suferind fără mine. Ăsta este aproape un motiv serios să plec. M-am săturat să am grijă de tine, când tu nici măcar nu ai nevoie de mine. Nu vreau să mă ascund prin oraş, ca toţi alţii. Abia dacă ai observat că a plecat Lu. Nici nu vei observa că am plecat şi eu. Tu ai munca ta. Te voi suna în curând. Te respect, Martin. Meriţi mai mult decât să mă întâlnesc cu vreun iubit printr-o cameră de hotel. Meriţi adevărul şi ăsta este adevărul. Nu te aştepta să mă întorc.

Barbara

Probst se ridică în picioare. Trupul lui se aplecă spre măsuţa de toaletă şi picioarele îl urmară. Aruncă portmoneul şi cheile pe ea.

— Ei bine, asta e, zise.

Puse mâinile în buzunarele hainei şi o strânse pe lângă corp. Pieptul lui se ridica şi cobora.

— OK.

După momentul de încălzire, televizorul eliberă un val de râsete, sunetele de studio de la *Tonight Show*. Probst îl stinse tocmai când

imaginea apărea pe ecran. Se întoarse spre veioza de pe noptiera Barbarei. Aprinse lumina din tavan. Apoi mica lampă de lectură de lângă balansoar păru o ofensă. Se întinse şi o aprinse.

— Te…

Gura lui rostea cuvinte, dar puţine aveau sunet. Pentru un om care vorbise toată ziua, ce se petrecea era lipsit de logică.

Se duse în birou şi aprinse alte becuri. În mersul lui era o ezitare. Se îndrepta într-o direcţie, după care revenea, sărind pe picioare, oprit de un nou gând. La fiecare bec, se oprea şi întorcea capul într-o parte, ca şi când apăsa pe un trăgaci intern. Apoi aprindea lumina.

— Te respect? Luă fotografia Barbarei de pe birou şi dădu cu ea de perete. Te *respect*?

În living aprinse spoturile luminoase îndreptate spre cele trei naturi moarte. Făcu ocolul încăperii şi tavanul fu scăldat în lumină. Fiecare nouă sursă de lumină scotea la iveală rămăşiţe de cuiburi de păianjeni sau urmele unei crăpături chituite. Praful de pe becurile folosite dădea aerului o nuanţă de ars. Când s-au aprins toate – veiozele de pe mese, aplicele, lampa cu picior cromat din colţ, vechea veioză de bancher, cu abajur din sticlă verde, spoturile încastrate deasupra scaunelor de la fereastră, becurile mici din bibliotecă – ieşi din încăpere.

Lăsându-se să cadă pe sofaua din camera de zi, îşi afundă tocurile pantofilor într-o pernă cu broderii, dar asta nu păru să-l mulţumească. Îşi aşeză picioarele pe măsuţa pentru cafea. O revistă alunecă dintr-un teanc. Altă revistă îi urmă. Celorlalte le dădu un şut pe covor.

— *Te*… Tonalitatea vocii sale nu fu mult mai joasă decât a unei femei. Dar, la urma urmei, vocile bărbaţilor nu sunt decât rareori mai joase. Îşi trase cu putere falca înapoi. Înghesuiţi de dinţii vecini, cei doi dinţi de jos, de la mijloc, s-au suprapus oarecum. Pielea lui, care păstrase o uniformitate îngrijită vreme de mulţi ani, era marmorată şi pătată, acoperită cu firişoare asemeni unui nisip fin. Nisip oceanic sărat, care nu

putea fi îndepărtat. Doar ochii îi erau gri şi blânzi. Ochii nu prea îmbătrânesc; ei sunt o fereastră a sufletului. Dar faţa închise fereastra cu o convulsie urâtă şi Probst îi mulţumi soţiei sale foarte mult. Vocea îi coborî la registre mai joase.

— Nenorocita dracului, zise. Privi masa de lucru din cealaltă parte a încăperii, privi spaţiile organizate pentru depozitări îndelungate, privi scrumiera, pe care Barbara o spălase şi o ştersese. Arăta, în pardesiul şi în starea mizerabilă în care se găsea, ca un vagabond.

Merse să-şi facă o cafea.

— Şi eu te respect, zise umplând rezervorul cafetierei cu apă. Scoase capacul borcanului cu cafea şi începu să deschidă sertare, trăgându-le unul după altul şi trântindu-le la loc.

— Unde ţine filtrele? murmură.

Unde?

Unde?

Unde?

Trecu din cameră în cameră, enervându-se şi liniştindu-se potrivit ciclului arhetipal al furtunii şi calmului, făcând pauze pentru whisky, cafea nămoloasă, prăjituri cu ciocolată, până când coroanele copacilor de la răsărit începură să se lumineze. Era un bărbat care nu fusese singur acasă, nu cu adevărat, de peste douăzeci de ani. Mişcările lui erau provocate de ceva mai elementar decât mânia şi durerea, de dezlănţuirea, poate, a înseşi fiinţei sale. Uneori părea chiar că se distrează; ce făcea singur numai el putea şti. Deşi temperatura nu scădea niciodată sub 65° F noaptea, îşi lăsă pardesiul pe el, închis cu nasturi până la gât. Era ca şi când trotuarele şi spaţiile deschise şi vântul fuseseră lăsate să intre în casă.

Dimineaţa, merse la muncă şi petrecu cinci ore la birou, în cea mai mare parte vorbind la telefon. Afară, vremea deveni tot mai ameninţătoare. Vântul bătea tare dinspre răsărit, împroşcând oraşul cu un strat de apă uleioasă care îngheţa imediat. Trecătorii se ţineau cu mâinile

de cap, iar maşinile care părăseau clădirea poliţiei şi se grăbeau spre apus erau purtate de fumul de eşapament asemeni unor femei ale căror fuste erau ridicate până la subsuoară.

Circulaţia pe şoseaua I-44, de obicei uşoară în jurul orei şase, era foarte intensă. Probst fusese în centru ca să semneze un act şi petrecuse aproape o oră înaintând încet-încet spre rezervoarele negre de depozitare a metanului de la marginea oraşului. Aici, cauza blocajului deveni vizibilă. Un tractor care se îndrepta spre est intrase cu lama în balustrada de protecţie a autostrăzii şi o distrusese pe jumătate, pe jumătate o proiectase în aer, pentru a ateriza în bucăţi pe benzile dinspre vest, unde cel puţin şase maşini şi un alt camion o loviseră.

Probst îşi dădu seama că muriseră oameni. Când trecu pe una dintre benzile libere, îşi fixă privirea pe maşina din faţa lui, dar maşina frână. O targă apăru în câmpul vizual şi-i dezvălui, la o distanţă nu mai mare de trei metri, un corp inert, acoperit în întregime cu o pătură. Luminile frânelor aveau coloane şi vertebre de plastic pentru întărire. În cele din urmă s-au stins. Asistenţi smulgeau uşi de ambulanţă din strânsoarea vântului şi Probst s-a pierdut în întunericul benzilor libere.

Se găsea pe banda a doua când a văzut semnul de ieşire, Berry Road. Mâinile lui începură să răsucească volanul, dar un anumit pericol sau paralizie, sau pur şi simplu gheaţa de pe şosea, sau acidul lactic din muşchi păru să-l împiedice să treacă la timp de pe o bandă pe alta. Depăşi ieşirea. Se îndreptă şi se uită încotro mergea. Mergea spre vest. Scutură din cap şi rată ieşirea Big Bend, rată şi ieşirea Lindbergh. Următoarea ieşire trimise Lincoln-ul spre nord, pe şoseaua I-270.

— Vom vedea ce se întâmplă, spunea o jumătate de oră mai târziu. Parcase maşina în zăpadă, în faţa a ceea ce fusese intrarea camioanelor în Westhaven, unde betonierele lăsaseră brazde adânci când veniseră să toarne asfalt, în decembrie. Lincoln-ul se clătină pe suspensii în bătaia vântului. Fulgi de zăpadă, uscaţi, ricoşau de-a latul parbrizului.

Legat de poartă, deasupra unui lacăt mare, era un anunţ scris pe o tablă metalică: PROPRIETATEA CURŢII DE FALIMENT A STATULUI MISSOURI, DISTRICTUL ESTIC. TRECEREA ESTE O VIOLARE A LEGII FEDERALE.

Probst înaintă cu greu de la poartă spre sud, spărgând crusta de pe zăpadă cu genunchii, până când ajunse la rigola care trecea pe sub gard. Se strecură pe sub gard, violând legea federală, şi se întoarse spre şosea. În faţa lui se aflau fundaţiile de la Westhaven. Era un proiect extraordinar, abandonat, iar acum, în iarnă, îngropat. Lăsa un mare negativ alb în pădure, o imagine a dezastrului contemporan, ca o un oraş bombardat până în temelii sau o păşune interzisă deoarece conţine dioxină. Pământul fusese curăţat şi aranjat în terase, fundaţiile turnate şi zidurile exterioare clădite pentru a despărţi etajele. Acum zăpada se adunase pe aceste ziduri în petice, în pete ovale, în formaţiuni în formă de frunze de ferigă, în linii verticale de-a lungul îmbinărilor întărite cu smoală, în toate tiparele abandonului. Era mai dezolant decât o casă de pământ din prerie. Era o dezamăgire specifică vremurilor. Nici un proiect nu a început cu eşecul în gând; spiritul era curios, dar carnea proverbială.

Mergând greu, însă hotărît, Probst urmă o ramificaţie a drumului care făcea o buclă până în centrul unei excavaţii în ceea ce ar fi fost – şi poate că încă ar mai putea fi? – intrarea în parcare. Înaintă prin troiene înalte până la brâu, îndreptându-se decis spre zidul de la răsărit. Când nu mai putu înainta, se întoarse şi ridică încet capul. Era un grăunte într-un bol. De unde se afla, putea vedea numai cerul întunecat şi un vârtej de fulgi negri care păreau radioactivi, dar aveau atingerea uşoară a zăpezii când s-au topit şi i s-au scurs pe obraz.

*

Era încă noapte. Când s-a dezbrăcat, şi-a aruncat chiloţii peste umăr şi i-a prins. A îngheţat. O umbră de nelinişte i-a traversat chipul. Chiloţii au căzut pe podea.

S-a băgat în pat.

— Ce mai faceţi, mâinilor? se adresă el mâinilor şi se strâmbă. Ochii lui cercetau încăperea. Ca şi când ar fi fugit de ceva, se aplecă şi găsi o revistă pe care să se uite. Auzi maşina lui Mohnwirbel pe alee, scârţâitul cauciucurilor pe zăpadă când ocoli pentru a merge la locul lui de parcare din spatele garajului. Uşa se trânti. În capul lui, Probst auzi o voce spunând în germană *Martin Probst*. Pe coperta revistei *Time* era desenul unor rachete, un şah cu rachete, rachete negre ruseşti, rachete albe americane, faţa preşedinelui pe racheta-rege de alb, faţa premierului rus pe racheta-rege de negru şi deasupra lor cuvântul PAT?

Cu o mişcare bruscă, Probst stinse lumina şi-şi trase perna peste cap.

Existaseră nopţi, în fiecare an al căsătoriei lor, când Barbara îl trezise şi-i spusese că-i era frică şi că nu putea să doarmă. Vocea ei era joasă şi groasă. „Trebuie să ştiu când vine. Trebuie să ştiu. Nu mai suport“. Atunci o lua în braţe pe curajoasa lui soţie. O iubise fiindcă prin pielea şi oasele spatelui ei îi simţea inima bătând, şi-i părea rău. *Te respect, Martin*. Asta era problema. Şi el o respecta. Ea era femeia cu care se culca şi împreună cu care înfrunta moartea. Crezuse că erau de acord. Că erau moderni doar în măsura în care nu erau vitalişti, înfruntau viitorul şi sperau că, dacă iubirea era organică, atunci putea fi compusă din respect, din amintirea faptului că erai îndrăgostit, din milă, din familiaritate şi atracţie fizică şi din legătura reprezentată de fiica pe care amândoi o iubeau ca părinţi. Că nu se vor părăsi. Că ceea ce conta era proiectul. Credea că aveau o înţelegere.

Cum a putut să-l părăsească? Lansă întrebarea în spaţiu în mii de direcţii şi aceasta lovi totul, numai pe ea nu. Un scut o proteja, ceva ce nu

mai experimentase până atunci, o incredulitate neînduplecată. *Ea nu l-a părăsit. Nu putea să-l părăsească*.

— Blestemată ţară, zise Probst.

Ecoul îi traversă craniul până la urechi. Se auzea pe sine, din interior. Auzi ţara răspunzând, zgomotele înfundate, miile de rapoarte. Împacă-te cu timpurile, Martin Probst. Crezi că ea nu s-a uitat niciodată la alt bărbat? Mereu raţionalizez atracţiile. Fiindcă există numeroase parcări publice, domnule Boabst. Numeroase, într-adevăr. Femeile au nevoie în ziua de azi de acele extra – nu ştiu. Deschideri ale, hm, caracterului fizic. Suntem chit? Regiunea aia este atât de sănătoasă, Martin. Jocul meu, bătrâne. Aici nu este vorba despre bine şi rău, tată.

*

Putea să vadă pe ceas că era doar 12:30. Era din nou foarte treaz. Zăcea pe spate. Mâna dreaptă îi era îndoită peste coaste, şi degetele strânse se potriveau în linia curbă a pieptului, acoperindu-i inima. Mâna stângă îi zăcea întinsă între picioare, odihnindu-se pe penis şi coapse. A stat dintotdeauna în poziţia asta? Sau numai acum, că era singur? Un sentiment de linişte coborî peste el. Cu vârful degetelor simţea părul de pe piept, de deasupra inimii şi travaliul ei uimitor. Simţi coastele. Mâinile trimit mesaje la creier prin intermediul nervilor. Simţi părul aspru dintre picioare şi pielea genitală flexibilă. Aluneca într-o stare de moliciune şi primitivism, fiindcă acum ştia ce acopereau mâinile lui în timpul somnului, iar lumea nu ştia, şi era vulnerabil.

Dacă ar fi treaz când ar cădea racheta, exista şansa să poată fugi. Să găsească adăpost, să-şi protejeze capul de lucrurile care cădeau. Dar când dormea, capul nu-şi cunoştea importanţa. În somn, el proteja altceva. În somn, era un animal. Această revelaţie îl încălzi mai multe zile, când era treaz, în vreme ce se lupta să învingă referendumul oraş-Regiune.

1. Franklin Delano Roosevelt – preşedinte american din timpul celui de-al Doilea Război Mondial.
2. Galbenul este şi culoarea laşităţii.

14

— Dragă, dragă Colonele, zise Rolf Ripley. Cu siguranţă ai auzit povestea cu găina şi cu oul.

— Găina şi oul.

— Ei bine, cine a apărut *mai întâi.*

— Da.

— Ei? Înţelegi unde bat?

— Nu mă face să-mi pierd timpul, zise Jammu, cu ochii pe ceasul din perete. Sunetele unei mulţimi nerăbdătoare răzbăteau prin uşa închisă a biroului. Nu v-aţi muta în oraş fără tot ce am făcut eu pentru asta. N-aş face caz în favoarea fuziunii dacă tu şi Murphy nu v-aţi muta. Acest lucru este înţeles. Dar fapt este că negrii au fost aici înaintea oricăruia dintre noi. Cred că este o copilărie să încerci să negi acest fapt. În orice caz, nu văd ce-aş putea *eu* să fac ca să te ajut.

Ripley ridică o mână ca să intervină şi privi în tavan cu un fel de afecţiune, ca şi când îi trecea prin cap cântecul lui preferat. Coapsele lui mari se revărsau din scaunul de piele.

— Am făcut o descoperire uimitoare, Colonele.

Intercomul lui Jammu a bâzâit.

— Stai puţin, spuse ea.

— A ajuns la urechile departamentului meu de achiziţie că anumite piese-cheie ale proprietăţilor urbane se aflau în mâinile speculanţilor de

culoare. Acest fapt mi s-a părut corect şi normal până când am descoperit că au achiziţionat, foarte recent, cele mai multe dintre aceste terenuri. Am fost foarte surprins să descopăr de la cine. Se pare că doamna Hammaker a investit, din octombrie până acum, între douăzeci şi treizeci de milioane de dolari în proprietăţi.

— Da?

— Ei bine, dragă, dragă Colonele, nu aveam nici cea mai vagă idee că este atât de bogată.

— Provine dintr-o familie regală, domnule Ripley.

— Treizeci de milioane de dolari, şi te rog să mă ierţi, nu este singură la părinţi, şi te rog să mă ierţi, nimeni nu-şi pune toate ouăle într-un singur coş şi, dacă mă ierţi, nu cred că proprietăţile ei imobiliare sunt nici pe departe atât de vaste pe cât ar trebui să fie pentru ca treizeci de milioane să reprezinte doar o parte.

— Fireşte, nici eu nu am o idee clară, zise Jammu.

— Hm. Fireşte.

— Deşi aş risca să spun că acest capital este în mare măsură al familiei Hammaker.

— Faptele par să indice altceva. Dar ea şi-a acoperit urmele foarte bine. Îndrăznesc să spun că nu vom şti niciodată cu siguranţă.

— Ceea ce este logic, nefiind treaba noastră.

— Este treaba noastră, zise Ripley. Acum, acest lucru te va surprinde fără doar şi poate – aproape tot ce-ţi spun te uimeşte –, dar eu şi Grupul Ripley şi Speranţa Urbană suntem şantajaţi chiar cu aceste parcele de teren. Nu există aproape nici o zonă în întreaga regiune în care Cleon Toussaint sau Carver-Boyd sau Struthers Realty să nu fi achiziţionat, în vreun fel, un lot sau două cu caracter strategic.

— Mă gândesc că Pete Wesley ar putea să convingă oraşul să aproprieze acele loturi pentru tine, oricând este necesar.

— Primarul este cât se poate de dornic să facă asta. Dar, desigur, nu-ţi dai seama că orice proprietate pe care oraşul o apropriază devine, de la început până la sfârşit, un proiect urban cu cote rasiale absurde, pentru orice grup de construcţii.

— Nu cred că această compoziţie rasială a grupurilor te priveşte atâta vreme cât treaba se face la un preţ decent.

— Nu, fireşte, că nu. Nu poţi crede că ar conta pentru un grup de oameni de afaceri faptul că întocmirea şi rezilierea contractelor de angajare în cadrul propriilor proiecte nu s-ar mai afla în mâinile lor. Nu poţi crede aşa ceva.

— Atunci de ce nu cumperi loturile de care ai nevoie?

Ripley se uită la ea.

— Ştii al naibii de bine ce cer. Vor o majoritate neagră în Speranţa Urbană. Vor un angajament scris privind reprezentarea proporţională pe respectivele state de plată – dacă populaţia de culoare a oraşului reprezintă 60%, în cinci ani va trebui să angajăm 60% personal de culoare. Şi insistă asupra unei garanţii privind implicarea unui procent uriaş de familii de culoare în proiectele de dezvoltare sponsorizate de Speranţa Urbană.

35% – a fost cifra sugerată de Jammu.

— Familii cu venituri mici, zise ea.

— Aşa-zise cu venituri mici.

— Păi, nu există albi săraci în oraş? Dă-mi voie să repet, domnule Ripley, că nu mi se poate cere să intervin între tine şi conducerea neagră a oraşului. Rolul meu este limitat. Eu mă ocup de aplicarea şi respectarea legii.

— Dar aveţi *atâtea posibilităţi*. Cu siguranţă, trebuie să existe modalităţi. Fiindcă, dacă tot ce primesc de la negri este o insignă, nu voi contribui la campania ta de fuziune, iar sprijinul tău din partea restului grupului Speranţa Urbană va fi moderat. Şi fără o fuziune, mulţi dintre noi

consideră că nu are nici un sens să rămână în oraş. Ai şansa să spui ce contează în primul rând…

— Fireşte, zise Jammu, pe când vocile din spatele uşii ei deveneau şi mai puternice. Aş aprecia ajutorul Speranţei Urbane într-o campanie pentru binele general al tuturor locuitorilor din St. Louis, oraş şi Regiune. Din discuţii neoficiale cu unii dintre colegii tăi membri am rămas cu impresia că fuziunea este privită în mod favorabil. Da, negrii doresc să fie membri majoritari în Speranţa Urbană. În acest moment, ei reprezintă o minoritate de 0%. Da, vor o promisiune fermă în favoarea angajărilor fără discriminare. În acest moment, chiar şi pe statele tale de angajare negrii figurează în proporţie de 11%. Este 2% peste venitul mediu. Trăim în anii ’80, domnule Ripley, iar corporaţia ta este acum situată într-un oraş în care aproape două treimi din populaţie este de culoare. Şi da, vor 35% din unităţile cu venituri mici ale proiectelor Speranţei Urbane. În acest moment, planurile pe care le-am văzut reclamă niveluri între 0 şi 10%. Pe când proiectele pentru locuinţe de lux şi pentru birouri pe care le sponsorizează grupul tău strămută familii de culoare într-un ritm de opt pe zi. Refuzul tău de a-l lua în serios pe domnul Struthers pare mai puţin decât corect. Poate că încă nu m-am obişnuit cu modul vostru american de a gândi, dar asta mi se pare o ocazie minunată pentru ca oamenii de afaceri din St. Louis să facă ceva substanţial bun pentru comunitatea urbană de culoare.

Ripley dădea din cap şi zâmbea la această prelegere.

— Dacă aş crede chestia asta, zise el, naivitatea ta m-ar îngrozi. Dar sunt sigur că mi-am făcut clară poziţia. Se ridică în picioare. La revedere! Deschise uşa lăsând să se vadă un grup de feţe curioase şi dispăru în mijlocul lor.

— Aşteaptă, spuse Jammu scurt. Aşteaptă cinci minute. Poţi să *aştepţi*?

Randy Finch, figura din faţă, zise:

— Este…

— Cinci minute, pentru numele lui Dumnezeu. Te rog, închide uşa.

Uşa se mişcă şi se deschise. Cineva o împinse la loc, dar zăvorul fu tras.

Jammu formă un număr.

— Ascultă, zise. Îţi trimit totul în scris curând, dar am vrut să te pregătesc, în caz că-l vezi pe Rolf astăzi. A fost la mine, chiar acum, proferând tot felul de ameninţări. Spune-i că iau ameninţările foarte în serios. Spune-i că sunt speriată. Dar trebuie, totuşi, să mă prefac că-i ajut pe soţii Struthers. Aceştia cer trei lucruri de la Speranţa Urbană. Rolf ar trebui să le garanteze pe primele două. El va şti de ce nu am putut să-i spun chiar eu asta. Majoritatea de culoare din Speranţa Urbană…

— Da, spuse Devi.

— Ar trebui să le-o garanteze. Este un grup de tranziţie, oricum, şi putem să-l înlocuim cu un comitet mai mic la nevoie.

— Şi angajările proporţionale?

— Ăsta este al doilea lucru pe care ar trebui să li-l garanteze. Trebuie să-i permită lui Struthers să-i fixeze cota pe care o vrea – un procent egal cu cel al negrilor care locuiesc în oraş. Struthers nu-şi dă seama că în zece ani vom avea un oraş în întregime alb.

— Îl înşeli pe Struthers.

— Poţi sugera asta. Concesiile nu trebuie să fie totale. Speranţa Urbană poate să scadă cifrele. I-am spus lui Struthers să le ridice şi să spere într-un compromis. Să spunem 40% pentru Speranţa Urbană şi cote totale în zece ani, nu în cinci. Rolf încă mai are putere de negociere pentru cererile de locuinţe. Asta este cheia pentru un oraş alb. Cred că Struthers va da înapoi dacă Ripley îi va spune că proiectele nu vor atrage pur şi simplu finanţări la mai mult de 15% unităţi pentru cei cu venituri mici.

Devi repetă tot ce i se spusese.

— Bine, zise Jammu. Nu iau eu ameninţările lui prea în serios. Investiţiile lui au început aici ca taxe pe adăposturi şi, dacă se retrage acum, câştigurile de capital îl vor omorî. Nu cred că va face vreo mutare. Pe de altă parte, încă nu a încheiat un angajament ferm cu Ripley Center…

— Nu?

— Nu. Odată ce o face, nu mai poate să se retragă. Aşa încât tot ce trebuie tu să faci este să-l laşi singur în această chestiune – nici măcar n-o menţiona. Lasă-l să presupună că eu cred că a promis.

— Destul de uşor.

— Celălalt lucru este Statul. Cred că Probst, motorul lui Rolf, este unul dintre motivele pentru care a devenit atât de important în Speranţa Urbană. Trebuie să continuăm să dezvoltăm această situaţie. Te mai ocupi de problemă?

— Foarte mult, veni răspunsul.

— Bine. Avem nevoie de asta şi va funcţiona în favoarea noastră atâta vreme cât Probst conduce rezistenţa. Înţelegi? Dezvoltă această situaţie.

— Am înţeles.

Jammu răsuci cheia biroului ei, îşi puse pardesiul şi deschise uşa.

— Joe Feig, îmi pare rău, zise. O să mă urăşti, dar trebuie să amânăm pentru ora patru. Vino şi-ţi voi da ce vrei. Randy, vorbeşte cu Suzie. Acum nu am timp să cercetez chestia asta, Suzie, dar Randy are nevoie de dosar şi-l voi crede pe cuvânt. Dă-i drumul şi obţine semnăturile. Rollie, spune-i lui Farr că trebuie să vină să mă vadă azi. Să zicem, pe la ora opt şi, dacă nu sunt aici, îl priveşte. Annette, e o problemă de viaţă şi de moarte?

— Oarecum. Strachey era pe prima pagină azi-dimineaţă…

— Scrie un memo cu o garanţie. Formulează-l cum trebuie, mă voi uita peste el diseară şi Pete îl va semna. *Nici un* funcţionar orăşenesc nu-şi va pierde slujba în această fuziune. Zero. În cel mai rău caz, ar putea fi mutaţi într-un post diferit. Dacă poţi să strecori ceva subtil despre

patronat, cu atât mai bine. Iar voi, ceilalţi, plecaţi din calea mea, mă voi întoarce la două şi jumătate şi voi fi disponibilă până la patru. Scuzele mele tuturor, vă sunt veşnic recunoscătoare.

Maşina Corvette aştepta în dreptul unui hidrant pe Tucker Boulevard. Jammu urcă şi îi ceru scuze Ashei, care îşi scoase ochelarii de citit şi apăsă pe acceleraţie. Purta hermină şi smaralde. Depăşi un camion al poştei şi se îndreptă spre Autostrada 40. Practic, acest angajament era cel mai puţin important din ziua aceea pentru Jammu, dar cum îl vedea tot mai rar pe Singh, începea să se bazeze tot mai mult pe prânzul săptămânal cu Asha.

Maşinile pe care le depăşeau păreau să stea pe loc, sărind pe suprafaţa pătată de iarnă a şoselei. În spatele lor, clădirile dispăreau într-o ceaţă rece. Asha luă mâinile de pe volan ca să-şi aranjeze părul şi maşina coti singură spre banda din mijloc. Asha se simţea în largul ei când conducea cu viteză – iubea viteza. Avea licenţă de pilot, călărea, paria cu pasiune. Se număra printre acei teribilişti care făceau concursuri de bărci cu motor pe Lacul Dal în Caşmir. Acum, conducea cu mare viteză, şi când trecură de marginea oraşului intrând în jurisdicţia altor forţe poliţieneşti, mai puţin dornice să-i rezolve o amendă pentru viteză, Jammu îi spuse să încetinească.

— Ripley? zise Asha.

— Da.

— Ai fi ghicit în iulie cât de important se va dovedi?

— Nu tocmai. Era doar o posibilitate. Toţi erau doar posibilităţi.

Jammu îşi aminti de iulie, de zilele intime cu aer condiţionat. Îşi petrecea dimineţile la Comandamentul Poliţiei; după-amiezile, la biroul de circulaţie al Bibliotecii St. Louis urmărind cum erau absorbite în depozite, de tuburi pneumatice, comenzile ei pentru reviste şi cărţi; după-amiezile târzii, într-unul dintre tunelele de la parter, mirosind a mucegai, băgând monede în copiatoare; serile, plimbându-se cu Asha în Regiune,

cu Asha în centru, printre mici vase cu sos olandez, bând whisky cu Asha în balconul hotelului ei; noaptea, citind fotocopiile făcute în timpul zilei. Ar fi putut ea ghici? La începutul fiecărei discuţii la care se luau hotărâri de importanţă civică apăreau două cuvinte: Municipal Growth. Pe orice listă de localnici influenţi figurau numele Wismer, Hutchinson, Ripley, Meisner, Probst, Murphy, Norris, Spiegelman, Hammaker… Şi Asha îl pompa pe Sidney, îi transmitea noi nume lui Jammu. Toate posibilităţi, însă suma lor era un lucru cert. *În puţine oraşe americane politica fundamentală este determinată de un grup nonpartizan atât de mic şi de strâns unit. În puţine oraşe americane, moda adoptării unor politici a supravieţuit intactă de la începutul secolului XX până astăzi. Deşi numele s-au schimbat, tiparul conducerii printr-o mână de familii cu o viziune romantică despre progresul occidental s-a reprodus cu succes*… Ştiinţele politice, cuvintele pregnante, gândurile estivale erau doldora de posibilităţi. Domnişoară Jammu, noi am hotărât, Asha, ei au hotărât, *Maman*, eu am hotărât. Un oraş de cucerit, în iulie.

Asha îşi dădu jos haina de pe umeri.

— Ce mai face Devi?

— S-a descurcat foarte bine. Dar este mai degrabă un punct slab abordării noastre faptul că s-a dovedit importantă fiindcă Ripley s-a dovedit a fi important.

— S-a întâmplat ceva?

— Nimic de care să nu ştiu. Nimic cu adevărat catastrofal, vreau să spun. Este la fel de inteligentă ca oricare alta şi este prea dependentă de mine, de drogurile pe care i le procur şi în alte privinţe, ca să dea totul în vileag. Dar aş fi vrut să avem alt agent în poziţia ei. Cred că mi-ar fi plăcut să faci tu asta pentru mine.

— Aş face-o, dacă aş putea.

— A fost destul de uşor să-i iau lui Baxti cazul Probst, în octombrie. Dar nu putem să-i cerem lui Ripley să-şi schimbe partenerii de sex în

această fază.

— Pare că ceva, totuşi, nu merge.

— Nu ştiu. Ripley este surprinzător de pretenţios. Simt o pierdere de contact. Cu Devi. Cu… Ei bine, tu eşti cam singura care şi-a păstrat o perspectivă completă.

Asha era obişnuită să asculte neliniştile lui Jammu. Ţinea ochii aţintiţi asupra drumului. Brentwood se lărgea pentru a lăsa să treacă autostrada, zidurile micilor şi pătrăţoaselor ei clădiri erau la fel de murdare ca şi când sarea de pe şosea ar fi fost împroşcată până la ele. Jammu nu văzu nimic nou.

— Nu e asta ieşirea?

Fu aruncată înainte când Asha conduse automobilul Corvette de-a latul, peste patru benzi, spre rampa de ieşire. Brăţările de aur ale Ashei fluturară la încheieturile mâinilor.

— Norris? zise ea.

— Este cald, dar nu fierbinte. Nu-şi face noi prieteni sau adepţi.

— Buzz spune că el şi Probst s-au împrietenit.

— Probst nu are etica perdantului, ca să creadă în conspiraţie. A găsit microfonul ăla acasă la Meisner şi n-a făcut nimic cu el. Fiica lui a găsit un microfon în apartamentul prietenului ei şi prietenul l-a dat proprietarului.

— Dumnezeu este de partea ta, Ess.

Jammu se uită la cauciucul cu şanţuri adânci al unei basculante imense. Dintr-odată, automobilul Corvette îi părea extrem de fragil. Basculanta era neagră. Pe uşa şoferului, scrise cu roşu, zări cuvintele PROBST & CO. Şoferul, un negru cu şapcă de baseball, privi în jos la portbagajul maşinii Corvette, apoi la Jammu. Făcu cu ochiul. Asha îl depăşi.

— Duminică, Războinicii se vor ocupa de un pod, zise Jammu.

— Ce distracţie.

— Vorbeşte-mi despre Buzz.

— E drăguţ, zise Asha. E un scump autentic.

— Dacă aşa spui tu. Asta este de bine sau de rău?

— Indiferent. Continuă să rămână una dintre posibilităţi. Este parte din variaţia ta întâmplătoare în materie de forţă morală. Buzz are, oarecum, multă forţă morală. În principiu, dacă nu instinctiv, se simte fidel faţă de ce-a rămas din Municipal Growth, de vechea poruncă. Este foarte obtuz în privinţa chestiunii oraş-Regiune. Sau este mai mult decât obtuz, este…

— Statul. Însă sunt personalizate elementele greşite.

— Cum spui tu. Nu este politic şi doar formal economic. Ceea ce este cu adevărat este talismanic. Dintr-odată îl venerează pe Martin Probst. Găsesc asta frustrant. Cu cât petrecem mai mult timp împreună, cu atât Probst devine mai interesant pentru el. Nu prea e corect.

— Mda.

— Pe de altă parte, este şi devine din ce în ce mai mult o chestie personală. Dacă poţi să-l faci pe Probst să te sprijine, şi Buzz te va sprijini.

— Eşti sigură.

— Dacă eu sunt de partea ta şi este şi Probst… ei bine, îl vei avea şi pe Buzz.

— Eşti sigură. Eşti sigură că-şi va muta afacerile în oraş?

Asha dădu din umeri.

— Nu ştiu, Ess. Asta înseamnă să-i ceri foarte mult. Va face ceva. Ar face lobby în favoarea fuziunii chiar în momentul ăsta, dacă n-ar fi Probst.

— Îl vreau în oraş.

— Ca să sprijine fuziunea?

— Doar să-l am în oraş. Această fuziune este percepută mai apocaliptic decât merită. Vreau să spun, da, mi-o doresc foarte mult. Dar,

dacă dă greş, eu, cel puţin, vreau oraşul şi elita. Aşa că nu pierde din vedere ce contează.

— Să-l conving pe Buzz să se mute.

— Ce o să faci când o să ai ce vrei?

Jammu zâmbi.

— Cam acelaşi lucru.

Asha coborî fereastra şi luă un bilet de la automatul de la intrarea în parcarea din West Roads. Îi dădu biletul lui Jammu. Timpul era marcat în roşu-vineţiu: 1:17 p.m. Aveau o oră ca să mănânce.

— Ştii, zise Asha, îndreptându-se spre rampă. Am fost foarte impresionată de cât de bine a văzut Singh perspectivele vieţii lui Buzz în septembrie. N-a intervenit, a ascultat şi, cu toate astea, a intuit toţi parametrii la fix, chiar şi rolul familiei Probst.

— Mi-e foame, zise Jammu.

Cele o sută de lumini aprinse în sala de mese Junior League reflectau perechile în ferestrele ceţoase şi înviorau florile de pe fiecare masă şi machiajul de polen uscat de pe chipul fiecărei femei. Se auzeau clinchete de pahare, râsete. Încăperea mirosea vag a ars. O fată într-o fustă de lână, o haină verde, bluză de bumbac roz şi un şal în carouri strâns cu un nod sări de la o masă şi strigă:

— Asha!

Brusc, Jammu se uită în spate.

— Am crezut că telefonul tău este deranjat!

— O, îmi plac chestiile astea!

— Dacă Joey n-are nimic împotrivă!

Asha o conduse pe Jammu de cot spre o masă. Se aşezară.

— Cea mai mică dintre surorile Jaeger, explică ea. Mergem să dansăm mâine.

— Asta nu se interferează cu întâlnirea ta cu Buzz?

— Nu.

Începură să vorbească în hindi. Sporovăiala femeilor de la celelalte mese le încercui, frazele acelea comune, *atât* de drăguţ, ce simpatic, plimbări interesante cu maşina la Frontenac Billblass Powell Hall sâmbăta, am văzut nişte partide de tenis, am luat masa între femei divorţate (Hilary Fontbonne, Ashley Chesterfield), dar fiţi atente miercuri (bate în lemn), reduceri la Eric, London Saks, cancer, perdele, Vail, trei kilograme.

„mere sir meni dard hai“

De fiecare dată când îşi lua ochii de la prietena ei, Jammu trebuia să bată în retragere din cauza agresiunilor de la mesele vecine. Deserturi „păcătoase“ pe farfurii, priviri caustice. Femeile erau atrăgătoare şi pline de viaţă. Atacă salata cu o furculiţă şi zise într-un hindi dur:

— Singh a răpit-o pe Barbara Probst.

Un cap se întoarse. Nişte urechi recunoscuseră probabil numele.

— Să vorbim despre asta mai târziu, Ess.

— Acum, zise Jammu. Nu vom mai rosti nici un nume. Mănâncă. Hai, mănâncă. Pe viitor nu vom mai veni aici. Dar sunt în criză de timp. A răpit-o marţi.

— Unde o ţine?

— La el acasă, de partea cealaltă a fluviului.

— Nu-mi place chestia asta. Asha îşi atinse buzele cu şervetul. Nu-mi place deloc chestia asta. Proprietarul acelui imobil este Hammaker.

— Mie îmi displace întreaga idee. Dar ea nu ştie unde se află. Singh a construit o poveste despre fuga la New York. A găsit o femeie care îi seamănă destul de bine, i-a arătat clădirea cu apartamentul, a prezentat-o portarului, vecinilor. Va face asta în mod periodic.

—Dar a răpit-o, zise Asha. Nu înţeleg.

— Mă bucur că suntem de acord.

— N-ai fost de acord?

— Am aprobat operaţiunea. Singh a avut un argument solid. P. crede că ea l-a părăsit. Nu mai exista nici o altă cale de a continua operaţiunea decât răpirea. Statul ridică cereri curioase. Şi dintre soţii P., B. s-a înveşunat cel mai mult împotriva mea. Cu sau fără Stat este bine s-o scoatem din viaţa lui P.

— Şi stă acolo drogată?

— Aş vrea eu. I-am spus s-o drogheze. I-am spus-o foarte clar. A spus că nu se potriveşte cu povestea. Pozează într-un iranian psihopat. Are nevoie de o poveste fiindcă, într-o bună zi, va trebui s-o elibereze.

— După alegeri. După ce P. şi-a jucat rolul.

— Probabil.

— Dar asta înseamnă… Ce va face după ce-i dă drumul?

Jammu puse o anşoa pe marginea farfuriei.

— Îl trimiţi înapoi? întrebă Asha.

— Da, se va întoarce acasă.

— Ce simţi în legătură cu povestea asta?

Jammu, mestecând, zise:

— Pot să accept chestia asta. Înghiţi. Este diferit în ultima vreme. Are un set de griji foarte îngust şi mereu mă atacă. Este prea implicat în operaţiunea P. I-am spus să angajeze un mardeiaş ca s-o răpească pe B. N-a vrut. Şi totul în numele dorinţei lui de-a face treaba bine. Ca şi când a avea încredere într-un lanţ şi nişte uşi încuiate pentru a o reţine pe B. înseamnă să faci treaba ca lumea.

— De ce eşti aşa înverşunată, Ess?

Jammu ridică din umeri. Singh se întorcea acasă. Răpind-o el însuşi pe Barbara, îşi tăiase toate punţile. Asta este America, Şefa. Curând va trebui să te laşi de ilegalităţi sau vei fi prinsă. Când te vei opri, nu vei avea nevoie de mine. Nu-mi place să trăiesc în ţara asta. Mă face să mă simt rău. Dacă aş fi ştiut că nu vei supravieţui fără mine, n-aş fi răpit-o. Dacă

aş fi crezut că îţi va fi măcar puţin dor de mine. Fiecare sosire este o plecare, Şefa. O să mă găseşti la Bombay, dacă ai nevoie de mine.

*

— Este sâmbătă dimnineaţă. Am făcut dragoste nebuneşte în zori şi am plecat în Midwest, pentru weekend, ca să lucrăm la o poveste. Te trezeşti târziu, faci duş, pentru a scăpa de mirosul meu, şi te duci la plimbare. Iei hainele pe care le-ai uscat. Cumperi un grapefruit, câţiva covrigi şi o jumătate de kilogram de cafea columbiană, proaspăt măcinată. Marfă. O miroşi. Te întorci şi mănânci. Fumezi o ţigară şi te aduni. Este o zi parţial noroasă, nu prea rece. Ne aflăm la etajul doisprezece, nu uita, şi traficul este la mare depărtare. Te gândeşti la ce s-a întâmplat în viaţa ta. Cât de multe s-au schimbat în cinci zile şi ce vor aduce următoarele câteva luni. Te întrebi ce vei face cât voi fi plecat. Cauţi de lucru? Scrii o carte? Devii ziarist ca mine? Dai o probă pentru un film? Eşti puţin singură, dar este incitant. Este un nou fel de singurătate. Te gândeşti la Luisa. Probabil că ea a avut parte de asemenea dimineţi acasă la Duane, probabil încă mai are. Cât de nou trebuie să-i pară totul. Îţi aduni tot curajul fiindcă vrei s-o suni. Te gândeşti la petrecerea de la ziua de naştere a lui Martin şi la scena pe care aţi făcut-o de faţă cu ea. Crezi că acesta este cel mai potrivit mod de a-i spune cum ai ajuns să-l părăseşti. Vrei să-i explici că tu, dintre toate femeile, nu trebuie să accepţi orice din partea soţului. Că unele lucruri sunt pur şi simplu dincolo de limită. Nu vrei ca Luisa să creadă că l-ai părăsit pur şi simplu din motive egoiste. Desigur, eşti agitată, fiindcă ai multe să-i explici şi fiindcă, dacă spui oricare dintre lucrurile pe care ţi-am zis să nu le spui sau dacă mi se pare că vorbeşti cifrat, am să te ucid şi ea va auzi totul. Ridică receptorul.

Nissing atinse telefonul cu ţeava revolverului. După care se lăsă pe spate în scaunul lui pliant, iar Barbara, în scaunul ei, cu faţa spre el, ridică

receptorul. Tonul de apel o făcu să tresară puţin. Ochii ei urmăriră cablul telefonului de-a curmezişul podelei acoperite cu o mochetă a celulei ei până la uşa încuiată. Aranjamentul era acelaşi ca şi în prima zi, când l-a sunat pe şeful ei la bibliotecă. Îl auzi pe Nissing respirând, auzi un gângurit pe luminatorul de deasupra ei.

— Şi formezi numărul, desigur. Trei, unu, patru…

Formă prefixul zonei şi făcu o pauză, ascultând zgomotul specific unui apel la distanţă.

— Pur şi simplu n-ai mai putut trăi cu el.

Formă restul numărului lui Duane.

— Stai pe scaunul meu de piele. Deja este o piesă preferată.

Duane răspunse.

— Bună, Duane, aici Barbara Probst.

Nissing ridică brusc sprâncenele, la acea scăpare. Avea un microfon de control în ureche pe care-l ţinea cu arătătorul mâinii stângi. În cealaltă mână ţinea pistolul. Siguranţa, o tijă de metal, nu era pusă. În cinci zile învăţase când era pusă şi când nu.

— A ieşit, spuse Duane. Puteţi suna din nou într-o oră?

Nissing dădu din cap în semn de aprobare.

— Da, fireşte. O să revin. Cum merg lucrurile?

Nissing zâmbi şi aprobă.

— Bine, zise Duane. Nimic nou. Lucrurile merg destul de bine. Eu, uh… sunteţi la New York?

— Da, sunt la New York. Bănuiesc că Luisa a vorbit cu tatăl ei. Eu… Ţeava pistolului se mişcă. Am să sun din nou într-o oră, atunci. Spune-i că am sunat.

— O să-i spun. Se va bucura.

— Mulţumesc, Duane.

Nissing îi luă receptorul din mână.

— Eşti dezamăgită, zise el. Ţi-ai făcut iluzii. Mâna ta rămâne calmă, gânditoare, pe telefon şi, în vreme ce adrenalina îţi creşte, hotărăşti să-i dai lui Martin telefonul acela, de care ţi-era teamă. Dacă lucrurile merg bine, o s-o suni şi pe Audrey. Ţi-e milă de Martin, fiindcă nu are adresa ta. Va vrea să ştie unde să nu-ţi trimită scrisorile.

15

RC îl bătea măr pe Clarence, era în mare formă, o forţă a naturii în pantaloni scurţi, de sport. Când câştigă al şaselea punct cu o lovitură în colţ, Clarence se lovi peste coapse şi râse:

— Ce se petrece cu mine? Drept răspuns, RC servi o minge înaltă şi puternică. Clarence se răsuci şi se împiedică, sărind spre minge, lăsând scorul să ajungă la 9-1. RC servi, de data asta jos, în extremitatea zidului şi înapoi la Clarence, care ridică braţele ca să-şi protejeze faţa.

— Pauză! Pauză! RC sări pe loc în încercarea de a-şi menţine ritmul şi aruncă o privire impersonală spre adversar, în vreme ce acesta căzu în genunchi.

— Ai câştigat, spuse Clarence.

RC nici măcar nu se încălzise bine. Desfăcu banda arici de pe mănuşile de handbal şi-şi întinse degetele chinuite. De pe celelalte terenuri se auzeau icnete şi bubuituri, târşâit greu de picioare, Ping! Pong!-urile haotice ale mingilor de tenis de masă, squash, handbal. Clarence mai stătea încă în genunchi şi dădea din cap, ca şi când adunând toată umilinţa de a fi pierdut asupra sa ar fi putut să se preschimbe în câştigător. S-a ridicat resemnat.

— Hai să ne spălăm, Ofi-ţerule.

Intrară pe uşa mică şi străbătură culoarul strâmt spre duşuri. Aici trebuia să plăteşti pentru prosoape curate. Clarence luă două de la omul

din cabină şi îi dădu unul lui RC. Albul ochilor îi era străbătut de vinişoare roşii.

— Ai făcut un joc al naibii de bun, zise. Se întoarse spre tipul din cabină. Cumnatul meu a făcut un joc al naibii de bun, Corey.

RC ar fi putut să jure că privirea pe care i-o aruncă Corey era urâtă.

Intră sub duş şi se întoarse cu faţa spre perete, ca de obicei, pentru a evita priveliştea valurilor de carne de pe spatele lui Clarence şi a profilului păros al burţii. Când începu să curgă apa, clipi şi-şi roti capul, privirea lui, asemeni unui film în care operatorul a scăpat din mână camera, se rostogolea şi amesteca imagini ale gresiei de pe pardoseală şi aburi, degete de la picioare şi coate, un al treilea individ care făcea duş la doi paşi mai încolo. Muzica de fond era oferită de Clarence, care cânta:

... All dem barges inner day
Filled it lumber callin bay
An ev-er-y inch of the way we go
From Albany to-oo Buf-fuh-uh-lo, OH!

Azi era a patra zi din februarie, ceea ce însemna a patra noapte pentru RC şi Annie în noul lor apartament din University City. Se mutaseră miercuri, cu unul dintre camioanele lui Clarence, şi până acum goliseră toate cutiile în afară de cele de la fund, cu jucării rupte sau cu echipament de vară, unelte pentru barbecue, aparatură şi labe de înot subacvatic. RC nu putea încă să se plângă de noua clădire în sine. Avea o frumoasă combinaţie de locatari. Dar zgomotul paşilor de deasupra şi vocile de dedesubt erau intense şi străine, iar camerele erau doar camere. Se simţi asemeni unui actor de televiziune care stă la o masă aruncată într-un loc oarecare şi se foloseşte de furculiţe şi linguri dintr-o cutie cu recuzită. Acţiunile lui erau lipsite de fineţe, nu reuşea să mişte lucrurile, să le facă să funcţioneze aşa cum funcţionaseră cu o săptămână în urmă. Cu o

noapte înainte, când el şi Annie se uitau la *Saturday Night Live* pe canapeaua din living, s-a întins şi i-a dat jos ochelarii. Imediat la televizor s-au auzit hohote de râs şi Annie a apucat ochelarii şi i-a pus anapoda pe nas. I-a potrivit.

— Nu văd, zise.

— Ce vrei să vezi? RC sări pe podeaua goală şi se aşeză în faţa ecranului. Sunt eu, zise el. Live din U-City.

Annie se lăsă într-o rână.

— Richie, dă-te la o parte.

— Avem nişte invitaţi foarte speciali în seara asta…

— Dă-te la o *parte*. Stătea ţeapănă în lumina gri, cu picioarele îndoite sub ea şi braţele încrucişate pe tricou. Era obosită de două luni, de când se angajase la una dintre noile companii din vechiul cartier. Învăţase să proceseze cuvinte pe computer. Cuvinte ca: Sunt obosită, RC. Există un preţ psihologic. Acum suntem doi care lucrăm în casă… dar, dacă ea era obosită, RC era şi mai obosit. Venise acasă la ora 10, după o tură dublă de patrulare şi două ore de muncă la birou.

— Bine, zise, bine.

— Richie, te rog nu face asta.

— Hai, te rog, nu mă lua în seamă.

Îşi puse pardesiul. Annie continuă să se uite la televizor în vreme ce se jucau de-a vinovăţia. Ea-l întrebă unde se duce, şi-şi aminti că nu se mai aflau în vechiul cartier. Se aflau în U-City. Nu ştia unde se ducea.

— Să mă plimb, zise.

Annie scoase limba la el, iar el aproape zâmbi, ceea ce şi era ideea; gura lui se contractă, dar râsul se auzi asemeni unei tuse.

— Tu culcă-te, zise el. Simte-te bine şi odihneşte-te.

Afară, porni grăbit în susul străzii. După alte câteva străzi, pe măsură ce clădirile deveneau mai mari, instituţionale, începu să vadă studenţi. În câteva vitrine luminate, se găseau eprubete, table, instrumente gri,

emailate, ecrane de computer. Fete în jeanşi şi haine lungi, din lână se strânseră puţin când trecură pe lângă el. Coti într-o alee, printre copaci, departe de clădiri, şi o luă prin zăpadă pe gazonul mare care ducea spre Skinker. În vârful dealului, în dreapta lui, se aflau turnurile crenelate pe care le puteai vedea de pe terenul de golf, când cădeau frunzele. Ajunse la aleea care despărţea peluza în două, se opri şi se sprijini de un copac. Ploaia căzu peste el, apa era atât de caldă, încât părea rece. Clarence schimbă cheia:

Ask any mermaid you happen to see
What's the best tuna?
(Wah wa-wah wah-wah?*)*
CHICKEN OF THE SEA.[1]

RC avea optsprezece ani când a reuşit, în cele din urmă, să-l învingă la lupte pe fratele lui mai mare, Bradley. Aveau un tatami, o saltea pe care o păstraseră de la un pat vechi, pe care-l rupseseră el şi Bradley, folosindu-l ca trambulină. Era întinsă pe podeaua unei magazii, în afara garajului, în casa mamei lor. Bradley făcea lupte în echipa şcolii şi folosea încăperea ca sală de antrenament. Când s-a lăsat de studii, ca să fie administrator-adjunct la Kroger, a păstrat încăperea ca sală de antrenamente. În afară de saltea, mai avea un set de haltere pe care le găsise complete, pe trei sferturi, pe marginea drumului, şi o băncuţă pe care o cumpărase cu o parte din banii pe care nu-i dăduse mamei lui. Cele două ferestre ale camerei, cu vedere spre garajul întunecat, erau decorate cu colecţia lui de cutii de bere. Sub o scândură şubredă, din podea, era o conservă Sterno care nu ducea niciodată lipsă de droguri şi peste tot, pe marginea podelei, se zărea un firicel de DDT scurs dintr-o cutie de carton veche, de pe un raft din garaj. DD-Tox era numele comercial. Insectele reprezentate murind pe tub erau negre cu ochi albi.

Era luna iunie. Bradley îşi făcuse obiceiul să doarmă în cămăruţă şi să petreacă acolo cu prietenii lui. Radioul cu tranzistori, dat mereu pe KATZ, transmitea melodii ale lui Otis Redding, în după-amiaza de duminică în care RC traversă curtea din spate, pe lângă florile de condurul-doamnei pe care mama lui încerca să le cultive în fiecare vară, pe lângă chiloţii şi prosoapele a cinci copii, cercul fără plasă şi Dodge-ul lui Bradley, şi bătu în perete. Avea nevoie de o cameră în noaptea aceea.

— Pentru ce? întrebă Bradley.

— Fiona.

— Mamei n-o să-i placă.

— Mama n-o să afle. Bradley avea respect pentru anumite reguli. Zâmbi.

— Poţi să iei cheile de la maşina mea.

— Vreau o cameră. RC era un copil hotărât. Avea planuri, îşi imagina scene, felul în care aveau să se petreacă.

— Ne luptăm pentru ea.

— Ce importanţă are pentru tine, Brad? Ce importanţă are o noapte?

— Ne luptăm pentru ea. Aruncară revistele de pe saltea şi se dezbrăcară în chiloţi. RC luă puncte pentru o aruncare, dar nu socoteau. Pe saltea, degetele lui căutară marginile rotunde ale muşchilor fratelui lui, fiecare îmbinare sau os sau ligament pe care să-l apuce.

Îşi fixă mâna de genunchiul lui Bradley şi trase cu toată puterea, îndoindu-şi gâtul şi lipindu-şi faţa de coastele lui Bradley şi plămânii lui umplându-se cu un miros dezagreabil şi puternic, despre care credea că era mirosul distinctiv al lui Bradley, mirosul cearşafurilor din patul de deasupra lui, până când a împlinit doisprezece ani şi a început să miroasă şi el la fel. Bradley nu făcea niciodată o figură frumoasă la întrunirile de lupte. Stilul lui era defensiv, avea tactica broaştei-ţestoase lipite cu burta de saltea şi spatele de neatins. Nu părea a fi modul cel mai corect de a lupta; cealaltă echipă murmura şi-l huiduia, dar când adversarul schimba

priza, Bradley exploda, adesea ridicându-şi adversarul sus şi, lăsându-se pe spate, îl punea imediat la podea. Aşa că RC era precaut. Îl împinse pe Bradley pe o parte şi-l învârti într-un cerc complet. Nasturii saltelei îi răneau pielea. Îşi închipuia că pufăitul lui Bradley era doar un râs ţinut în frâu, îşi închipuia că Bradley nu lupta suficient de serios, după care, pentru prima oară în viaţa lui, puse ambii umeri ai fratelui lui pe saltea şi din gură îi ieşeau cuvintele patru, cinci, ŞASE, ŞAPTE, triumfător şi surprins, ca şi când ar fi câştigat camera pur şi simplu prin noroc, şi-şi dădu seama că Bradley luptase, totuşi.

Bradley chicoti, un chicot ascuţit, înfricoşător, lovi cu salteaua palma, sever.

— M-ai învins, frăţioare! Ochii lui erau răni mărgelate. M-ai învins fără drept de apel.

În seara aceea, în vreme ce mama şi sora lui dormeau, RC s-a luptat cu Fiona ca un bărbat adevărat, într-un pat adevărat. Cu spaţiu în care să se lăfăie, mirosurile şi lichidele, şi membrele se puteau amesteca. El linse arome de spumă acră, sărată, de pe pântecele ei (în cincisprezece ani va fi obeză, casieră la un magazin Mercantile pe care RC îl ocolea), limba lui aluneca uşor, apoi se oprea în buric. Ea se vârî în el, făcând zgomot. El îi acoperi gura cu degetele şi le îndoi pe spate. Sexul este în minte, RC. Mai târziu, o privi adormind. Încăperea era îmbâcsită ca un borcan şi, privind fundul Fionei, umerii şi gâtul ei, îşi dădu seama că fetele drăguţe, fără să se schimbe, puteau să nu mai fie aşa. Doar zăcând pe pat. Era groaznic. Că aceste linii curbe vor rămâne curbe, dar fără nici un înţeles. Că Annie putea fi o tipă fragilă cu ochelari, prea plictisitoare ca să te oboseşti măcar să te cerţi cu ea. Îşi puse pantalonii scurţi şi ieşi să se plimbe pe alei, printre buruieni şi rozătoare. Pielea tălpilor lui goale era suficient de groasă ca să nu fie rănită de cioburi de sticlă.

Câinele cuiva lătră.

Era luna iulie şi, fiindcă Bradley era plecat la război, garajul era acum al lui. RC a fumat întregul conţinut al conservei Sterno împreună cu noi prietene şi a înghiţit tot felul de tâmpenii de la activişti fiindcă nu se implica. Era septembrie, octombrie, noiembrie şi Bradley, fără să participe la luptă, a devenit un număr. S-a înecat în patru metri de apă, într-o ambuscadă APC.

A apărut propriul număr al lui RC – douăzeci şi doi. În februarie, la Fort Leonard Wood, a auzit o conversaţie între locotenenţi. „E un puşti deştept. Fratele lui s-a întors acasă într-un sicriu acum două luni.“ A fost transferat, ca dactilograf, singurul soldat negru din personalul de la infirmerie. Aproape a luat lucrurile ca de la sine înţelese. Era un puşti deştept.

O pereche de faruri remorcau o maşină pe gazon, apropiindu-se de el prin zăpadă. Bara din faţă se opri la un metru de genunchii lui. Nişte albi în uniformă, de la poliţia campusului, se dădură jos.

— Cu ce-ţi putem fi de folos, întrebă unul din ei.

— Cu nimic, sunt bine, zise RC. Dar voi?

— Te afli în acest loc pentru un motiv anume?

— Mă plimb, mulţumesc.

— Vrei să urci în maşină?

— Am spus că sunt bine, mulţumesc.

— Te ducem noi.

— Mulţumesc, dar nu, mulţumesc.

— Urcă în maşină.

— Mă plimb, n-ai auzit? Sunt poliţist în St. Louis.

Celălalt tip vorbi.

— Urcă în maşină, băiete.

— RC, vei fi făcut terci. Clarence, ud leoarcă şi şiroind, se înfăşură într-un prosop. În duş era linişte, apa duşului lui RC împroşca solitar. Închise robinetul şi merseră la cabine.

— Ai ceva pe suflet? întrebă Clarence.

— Nu, nimic deosebit. Mutarea şi alte chestii de genul ăsta. Suntem ca nişte refugiaţi.

— Vrei să spui că *offi-ţerul* nu este mulţumit?

— Termină.

— N-am crezut să apuc ziua asta.

Vreme de trei luni, Clarence a spus că nu a crezut să apuce ziua asta. Ziua în care *puştiul inteligent* se va plânge. RC îşi scoase pantofii.

— Îţi pare cu adevărat rău că sunt poliţist? zise el.

— Mie? Să-mi pară rău? Clarence se îndreptă spre oglindă şi-şi ciufuli părul. Să-mi pară rău? Mie? Cu un deget, atinse pielea din spatele urechii şi de-a lungul fălcii. Îmi pare rău că eşti păcălit de toţi neica nimeni.

Stând pe o bancă, RC îşi dădu seama cât era de obosit.

— Nu sunt neica nimeni, zise. Pur şi simplu, nu văd ce problemă ai cu Jammu.

— Corect. Pur şi simplu nu vezi. Nici Ronald nu vede, motiv pentru care sunt atât de supărat pe el.

— Eşti supărat pe mine?

Clarence oftă.

— Tu nu contezi. Ronald este cel care aspiră să devină primar. Crede că are un viitor, şi asta în Regiune, nici mai mult, nici mai puţin, fiindcă aşa spune Jammu. Aproape că mi-a fost milă de el. El a subapreciat-o pe femeia asta, aşa cum tu o supraestimezi.

— Nu înţeleg.

— Vreau să spun că este acelaşi lucru. Ei nu-i pasă nici cât negrul sub unghie de tine sau de Ronald, sau de oricine altcineva. Este pur şi simplu o bombă. Explodează şi cei loviţi suntem noi, fiindcă se întâmplă să locuim aici. Uită-te la chestia cu spitalul. De douăzeci de ani ne luptăm pentru spitalul Homer G., şi acum primim promisiuni de la toţi cei care înseamnă ceva, şi de data asta nu este doar una dintre promisiunile lui

Schoemehl să facă un studiu. Vor să salveze cu adevărat spitalul, semnat, parafat şi livrat, iar acum toată lumea strigă Ura! Vom vota pentru fuziune! Vom vota pentru Jammu şi Wesley, şi Ronald! Şi la naiba, RC, *sunt atât de orbi.* Fiindcă ăsta nu o să mai fie spitalul nostru. Va fi un spital de clasa întâi pentru albi, fiindcă va fi un cartier de albi de mâna întâi. Întreg oraşul va fi de mâna întâi, dar al cui va fi? Tu eşti deja în U-City. Deja ai plecat. Crezi că o să te întorci vreodată? Acum eşti în Regiune. Crezi că fuziunea va însemna ceva bun pentru tine? Dar tu încă mai eşti un poliţist de oraş şi, pun pariu, RC, pun pariu, crezi că este o idee bună să votăm da în aprilie, fiindcă Jammu spune asta şi cuvintele ei sunt lege. N-am dreptate?

RC îşi trase pantalonii pe el.

— Ştii că nici măcar nu m-am înregistrat, Clarence.

De fiecare dată când se părea că aveau să vorbească despre viaţa lui RC, Clarence o transforma într-o chestiune politică. Întocmai ca Panterele în urmă cu cincisprezece ani, întocmai ca oricine în ziua de azi. Toate lucrurile care i s-au întâmplat, strecurându-se în prezentul lui din ceea ce fusese viitorul, toată moartea şi mutarea, slujbele şi schimbările, bune şi rele, întorsăturile din viaţa lui – toate astea trebuiau să facă parte din ceva mai mare. Nu ţi se permitea să ai o viaţă care să-ţi aparţină, dacă nu aparţineai majorităţii. Nu era corect. Toată viaţa ştiuse că nu era corect şi încercase să ignore chestia asta, încercase să facă pe omul cu mijloace independente. Nu era corect. Abia acum şi-a dat seama la ce făceau aluzie. Clarence şi restul lumii.

— *Urcă în maşină, băiete.*

Se întrebă, De ce eu?

*

Februarie, lună scurtă, trecută pe jumătate odată începută, fu martoră la debutul unei bătălii pentru opinia publică din St. Louis. Toate ingredientele se aflau la îndemână. Erau două tabere. Hotărâte să lupte. Aveau mijloacele umane. Aveau materialul. Erau opuse una alteia. Dar rareori în istoria războaielor o bătălie fusese dată pe un teren mai dubios.

Ce se întâmpla dacă oraşul şi Regiunea fuzionau? Puţinele răspunsuri clare – Republicanii vor suferi, West County va fi încălecată şi domesticită, Şefa Jammu îi va mânca pe Democraţii din Missouri, cu fulgi cu tot, la micul dejun, pe cei patru mii de angajaţi ai Regiunii, la prânz, şi bugetul Regiunii, de două sute de milioane de dolari, la cină – nu puteau fi menţionate în dezbaterea publică. Asta însemna să se ambaleze în cuvinte, şi aici maşina de război începea cu adevărat să duduie. Publicaţia *Globe-Democrat* a avertizat că o fuziune („acest nonsens“) putea să răstoarne echilibrul economic al Regiunii într-un mod dezastruos. Martin Probst a avertizat că o fuziune („gândire lipsită de realism“) nu ar aduce nimic, nici măcar atât cât să justifice costurile unor alegeri speciale. Şefa Jammu a susţinut că aceasta („un adevărat dar de la Dumnezeu“) ar raţionaliza guvernul local numai şi numai în defavoarea incorectitudinii. Ronald Struthers, mai precaut, a admis că o oarecare lipsă de corectitudine ar putea persista, dar promitea electoratului său că, de data asta, nu vor alege în pagubă. Primarul Pete Wesley a ignorat de asemenea temerile regionaliştilor; el a spus că o fuziune ar elibera oraşul de povara multor servicii de bază şi ar permite Regiunii să se dezvolte în mod binemeritat. Ross Billerica a fost ironic în toate privinţele, incapabil să creadă că atât oraşul, cât şi rezidenţii Regiunii vor avea de riscat taxe mai mari votând în favoarea fuziunii. KSLX-TV şi KSLX-Radio au combătut logica lui Billerica şi au anunţat rezultatele mereu pozitive ale sondajelor lor telefonice săptămânale.

Atacurile, nimerind pe alături, au dispărut. Opinia Publică, cu crinii şi canalele ei întortocheate, nu putea fi cucerită printr-un asalt frontal. Cu

toate astea, bătălia o afecta. Zvonurile se ridicau la suprafaţă asemeni unor balonaşe după un bombardament. Forţe subtile de drenaj şi de răspândire a informaţiilor lucrau de zor, nevăzute, iar noaptea se zăreau în aer licăriri şi străfulgerări asemeni unor stafii.

După o lună de linişte, grupul Osage Warriors a reapărut, de data asta la marginea Regiunii, unde s-au creat spaţii deschise cu pătratul distanţei lor faţă de centru. La 3:15 dimineaţa, pe 22 ianuarie, o succesiune de explozii a dărâmat stâlpii unui pasaj rutier de pe Autostrada U.S. 40, la nord de Queeny Park. Victimele umane au fost relativ mici. Şaisprezece călători au fost răniţi după ce un autobuz Trailways cu destinaţia California s-a răsturnat când a frânat ca să evite prăpastia apărută pe pasaj, iar un motociclist a suferit o fractură de coloană plonjând în ea, înainte ca poliţia să închidă şoseaua. Explozia, de asemenea, a spart geamurile caselor pe o rază de o jumătate de milă, rănind alte trei persoane.

Adevărata bătaie de cap a început în dimineaţa următoare, când mii de navetişti din suburbiile îndepărtate au început să umple drumurile regionale înguste, în căutarea unor rute alternative. O cădere masivă de zăpadă în noaptea de 22 a completat dezastrul. A început lucrul la un pasaj rutier temporar, dar săptămânile vor deveni luni până când situaţia comunităţii va reveni la normal. Proprietarii de case din West County, deja puşi în faţa unor taxe foarte mari şi a ameninţării îndepărtate a scadenţei la plăţile ratelor la case, cereau să ştie cum puteau acţiona nepedepsiţi teroriştii în ceea ce era, după toate aparenţele, un district foarte civilizat.

În a doua săptămână din februarie, o serie de rafale de mitralieră au terorizat zone izolate, aflate de-a lungul perimetrului Regiunii, Twin Oaks, Ellisville, Fenton, St. Charles şi Bellefontaine. Ca de obicei, Warriors au dovedit, în mod ciudat, un mare respect faţă de vieţile umane, trăgând cu armele în ferestrele neluminate şi în şoproane de unelte şi, ca de obicei, au fost prompţi în revendicarea atacurilor. Drept răspuns, poliţia

statală şi regională a instalat bariere rutiere dese, însă nu avea decât nişte descrieri fizice aproximative ale teroriştilor, putea doar să ghicească numerele lor şi putea să acopere doar o fracţiune din vasta reţea de străzi a Regiunii. Barierele, au sporit, totuşi, dificultăţile de circulaţie.

West County cobora puţin, din punctul de vedere al importanţei pe care i-o acorda opinia publică.

În acest timp, Şefa Jammu se ridica. Deşi se aflase pe pagina de ştiri ale zilei vreme de câteva luni, nu fusese, cu adevărat, un fenomen. Asemeni unei mari părţi din comoara efemeră a culturii populare americane, de la ritmurile funk la patinele pe rotile, popularitatea ei a început să înflorească doar după ce a prins rădăcini în comunitatea neagră din interiorul oraşului. În ghetou au fost vândute primele capace de rezervoare inscripţionate cu imaginea Şefei. În magazinele cu suvenire din Delmar s-au vândut primele postere cu Jammu (era complet îmbrăcată), în saloanele de coafură unisex, fără ferestre de pe Jefferson Avenue se îndrepta părul creţ şi se pieptăna bretonul pe spate, pentru a forma coafura rigidă, uşor de întreţinut, „Jammuji“, iar melodia ireverenţioasă a lui Titus Klaxon „Gentrifyin' Blues“ a început să urce în topurile locale ale studiourilor KATZ-Radio.

Dar jammusismul s-a răspândit. S-a răspândit printre cei tineri, printre studenţi şi elevi. Oarecum, Şefa găsea totdeauna timp să se producă în faţa unei noi mulţimi de tineret. Vorbea la concerte şi la meciurile de baschet, la târgurile ştiinţifice şi la expoziţiile organizate de Cercetaşi, la expoziţiile studenţilor de la facultăţile de arte plastice şi la dezbaterile de la Washington University. Mesajele ei erau adaptate la împrejurări. Ştiinţele sunt importante, părea să spună. Sporturile sunt importante. Cercetaşii sunt importanţi. Şahul este important. Drepturile civile sunt importante… Oriunde se ducea se găseau camere de luat vederi şi reporteri şi ei erau cei care-i transmiteau mesajul tinerilor: Eu sunt importantă.

Restul oraşului, celelalte două treimi din vârful demografic al piramidei, respecta şi admira abordările tinereşti. Tinerii se mişcă. Tinerii ştiu ce e important. Tinereţea înseamnă frumuseţe, şi frumuseţea tinereţe. Asta este ceea ce toţi locuitorii maturi din St. Louis trebuiau să ştie înainte de a intra în joc. Jammu a devenit vedeta unui oraş care până atunci nu avea nici un fel de strălucire. Mai înainte, „starurile“ oraşului fuseseră bătrâni talentaţi sau politiciene măritate; a le urmări mişcările nocturne nu era prea incitant. Dar Jammu era o novă, o personalitate din aur masiv, la fel de inteligentă (în ochii oraşului St. Louis) ca actriţa Katherine Hepburn, ca Peggy Fleming, o Jackie sau o Di. Nu era frumoasă, dar era întotdeauna prezentă acolo unde se întâmpla ceva. Bărbatul matur tipic suburbiilor nu putea să n-o iubească.

Acest bărbat era Jack DuChamp.

Ideea lui Jack, avansată mai ales în timpul pauzelor pentru cafea, era că Jammu va câştiga numirea Democraţilor în Senatul U.S. îndată ce va fi eligibilă şi că va învinge fără dificultăţi pe orice Republican care i s-ar opune. Spunea că este firesc. Era un bun poliţist, dar, evident, era mult mai mult decât atât. Spunea că nu era sigur că va vota cu ea, într-o asemenea eventualitate. Dar, la naiba! Poate va vota.

Dacă va vota, va fi un vot de un milion de dolari. Jack DuChamp avea un dar lăsat de la Dumnezeu de a prezice cine va câştiga o alegere. Dacă verificai rezultatele din întreg statul, alegerile locale şi naţionale din ultimii treizeci de ani, când a votat Jack, şi dacă citeai istoriile alegerilor tuturor rezidenţilor din Regiunea St. Louis, şi dacă te uitai la cea mai strânsă corespondenţă, aceasta era cea a lui Jack. Cu o mişcare instinctivă a ghicit victoria lui Kennedy în 1960. După o luptă cu sine, de ultim moment, a devenit republican în preajma alegerilor senatoriale din ’84. Bonuri de valoare, propuneri speciale, referendumuri, voturi pentru consiliul orăşenesc din Crestwood – în fiecare caz, votul lui s-a dovedit a fi pe lista câştigătorilor.

Ştia că are un dosar bun. Se lăuda cu el, uneori paria sume mici de bani pe darul lui. Ce nu-şi dădea seama este că era perfect. Perfect, respectiv, la fiecare alegere la care şi-a dat osteneala să voteze. Şi frecvenţa cu care votase (mai puţin de jumătate din dăţi) avea o asemănare dubioasă cu media celor care votau într-o alegere de tip mediu, de-a lungul anilor.

În problema fuziunii, Jack era indecis. Îşi spunea că mai avea încă timp să cântărească opţiunile. Dacă votul ar avea loc în ziua de St. Valentin, aprecia că ar vota pentru fuziune, deşi acum, că Martin Probst apărea la televizor şi se opunea, era sigur că avea nevoie de un moment de gândire mai îndelungat. Asemeni alegătorului tipic, el făcea faţă acestei sarcini cu puţină plăcere.

*

Sam Norris nu prea avea răbdare cu opinia publică. Procesele constituţionale erau prea fine când era în joc doar politica. Dar focul trebuia combătut cu foc.

Existau trei planuri de actualizare.

Regulile de circulaţie, în ultimul plan, erau încredinţate poliţiei. Acesta era domeniul raţionalităţii modulare, al binelui şi răului, garanta factorii variabili ai „luminii galbene de la semafor“ şi aşa mai departe, până la limita superioară, la amestecul legii cu o autoritate mai rarefiată.

Această autoritate se războia, în al doilea plan, cu – spune-i politică, spune-i interes personal, spune-i nori, spune-i cum vrei – şi plutea în atmosferă. Opinia publică avea locul ei în acest mezanin.

În planul superior, legea planetară şi conflictul ludic aeropurtat se subsumau şi transcendeau. Spune-i putere, spune-i plasmă, spune-i sistem de circuite criogenice. Agenţiile, în orice caz, nu se mai supuneau severelor dictate constituţionale sau tracţiunii inerţiale a dinamicii

politicului, ci curgeau fără rezistenţă, energia raţiunii fiind doar un corolar al unui numen de quantum mecanic mai profund şi liber să se întoarcă în timp. Un buton era apăsat şi douăzeci de milioane de morţi ieşeau din cavouri, se ridicau în picioare, se opreau şi continuau să trăiască.

Pe scurt, Sam Norris avea fler. Conspiraţie. A mirosit asta din Prima Zi, a simţit-o: se pregătea ceva. Dar nimeni altcineva nu mirosea asta. Chiar şi Black şi Nilson erau lipsiţi de entuziasm, iar restul erau şi mai obtuzi. Oameni de bine, ei aveau încredere în Uniunea Sovietică, aveau încredere în sandinişti şi aveau încredere în Jammu. Voiau să creadă în frumos. Un prim exemplu îl constituia Martin Probst, şi Norris avea un oarecare sentiment pentru individ. Era un clasic bărbat-femeie, un campion al inimii şi, astfel, al tuturor efectelor colaterale la care Norris se întorcea după o lungă zi în centrul universului. Dar universul ar fi un loc teribil de sărac dacă fiecare om ar fi Martin Probst. S-ar opri din mişcare. Ar mirosi flori. Ar privi apusul soarelui. Ar citi o carte.

Exista o conspiraţie, dar era dificilă. Faptul acesta îl consola pe Norris. Toate marile idei erau dificile. Toate marile idei erau de asemenea simple aşa cum cea a conspiraţiei era simplă: Jammu ţinea St. Louis în căuşul palmei şi nu-i dădea drumul. Asta era adevărat. Şi totuşi era dificil.

1. Jammu nu acţiona ca un comunist (Aici era o dovadă în plus a insuficienţei filosofice a vieţii publice.) Asha Hammaker nu acţiona nici ea ca un comunist. Prima era un poliţist dur şi un Democrat moderat, cealaltă avea un solid profil non-socialist, chiar luând în considerare transferul ei de acţiuni la oraş.
2. Logodna Ashei cu Hammaker a precedat sosirea lui Jammu şi căsătoria nu ar sprijini nici o legătură cauzală cu ridicarea la putere a lui Jammu. (Aici era dovada insuficienţei cauzei şi efectului).
3. Elaborata sperietură cu bombă de la stadion, costul ei nu aveau nici o noimă, pur şi simplu. (Dovadă a insuficienţei raţiunii umane obişnuite.)

4. FBI nu făcea nici o investigaţie. Pretindeau că nu exista nici probă de acţiune malignă sau subversivă şi nici un ordin de la poliţie sau de la Washington. (Dovadă a insuficienţei căilor de la mezanin.)
5. St. Louis era lipsit de valoarea strategică internaţională care să-l facă o ţintă posibilă a imperiului răului. În octombrie, Norris, din inspiraţie, trăsese sfori şi convinsese DOD să facă un audit la protecţia apărării secretelor de la Ripleycorp şi Wismer, şi auditorii dăduseră ambelor companii note mari. Asistentul de subsecretar Borges spusese că dorea ca toţi contractorii lui să protejeze tipul de secrete naţionale aşa cum o făceau firmele din St. Louis. Era posibil ca Jammu să aştepte până când ar avea controlul acestor companii şi ar desface pur şi simplu sigiliile cu acte secrete ea însăşi, dar Norris ştia cum se trag sforile spionajului. Dacă angajaţii ei umblau după secrete, vor aştepta cel puţin o mică plată înainte de a continua să finanţeze operaţiunea. Nu exista nici o probă că ar fi spionaj, nici una. Misterul rămânea: de ce St. Louis? (Dovadă a irelevanţei teoriei newtoniene despre spaţiu-timp.)
6. De ce Ripley şi Meisner, şi Murphy, şi ceilalţi trădători ai Progresului Civic au făcut ce-au făcut era inexplicabil – în afară de faptul că erau nişte ticăloşi. Erau, totuşi, oameni de afaceri. Puteau doar banii (această benzină nobilă) să fie subiectul bio-logicii zilei şi al vremurilor prezente?
7. Conspiraţia se declanşase prea repede. Plutea în aer în ziua când Jammu a preluat postul. Norris făcuse o investigaţie extrem de amănunţită în Consiliul Poliţiei – sau mai degrabă, la acei membri care nu-i datorau loialitate – şi nu a găsit nici o dovadă de joc necinstit. Alegerea lui Jammu nu fusese orchestrată din afară. Ea trebuie să fi fost, cel puţin, oarecum surprinsă. Dar conspiraţia a ieşit la suprafaţă îndată ce a sosit ea. *Trebuie să fi existat şi înainte*. Acest lucru confirma o axiomă a

alchimiei lui Norris despre spirit: indivizii sunt vectori, nu origini. Rămânea însă întrebarea: Cine plantase sămânţa? Ripley? Wesley?

Lucrurile nu aveau nici un sens. Conspiraţia era o regiune a ascuţimii spiritului lipsită de substanţă, care îl scotea din minţi. Nu avea flancuri, nici un punct de intrare promiţător, nu promitea nimic. Dar instinctul era cel care-i adusese lui Norris medaliile în război şi instinctul îi spunea cum să-şi continue acum teoria.

Discutând în amănunt cu toate legăturile lui la nivel federal, a pus mâna pe lista USIA[2] a indienilor care primiseră viză de intrare, şi a altor intrări de indieni în SUA de la 1 iunie. Totul a venit pe o dischetă, adusă de un mesager.

Detectivul lui personal, Herb Pokorny, era specializat în detectivistica de telecomunicaţii. Pokorny, care sâsâia mai rău decât un ornitorinc, dacă acesta ar vorbi, se lovise de tot felul de obstacole de ordin legal şi lingvistic când făcuse cercetări la Bombay, dar când muncea în St. Louis era un tip de treabă. A intrat în registrul de rezervare a biletelor al companiei de transporturi aeriene, de rezervare a camerelor de hotel, de închiriere a maşinilor, al cărţilor de credit şi în conturile companiei de telefoane şi ale altor utilităţi. A rezultat o listă de 3 700 de indieni care locuiau, acum, în zona St. Louis, şi care nu fuseseră aici în urmă cu opt luni. Chiar şi după ce i-a eliminat pe copiii sub optsprezece ani, lista cuprindea 1 400 de persoane. Dar Pokorny nu a disperat. Imigranţii străini obişnuiţi lăsau în documentele de intrare o semnătură total diferită de cea a spionilor şi, în vreme ce câţiva indivizi care se îndeletniceau cu conspiraţii ar fi putut să treacă prin plasa lui, cei mai mulţi n-ar fi reuşit. Pe la mijlocul lunii februarie, lista conţinea mai puţin de o sută de nume.

Oamenii lui Pokorny au declanşat un program de supraveghere sistematică. Ţintele principale erau Jammu, Ripley, Wesley, Hammaker şi Meisner. Ei au acordat o atenţie specială biroului şi apartamentului lui

Jammu. (Apartamentul, au descoperit ei, avea un sistem de alarmă al cărui cifru era schimbat zilnic. Vestea bună era că ea avea ceva de ascuns. Vestea proastă era că ascundea bine.) Toţi musafirii de la petrecerile ei supravegheate erau identificaţi şi catalogaţi.

A ieşit la iveală o reţea de conexiuni. Fiara pe care Norris o mirosise de luni de zile începea să prindă contur.

Cercetările abile ale lui Pokorny au scos la iveală sursa corditei folosite în sperietura cu bombe de la stadion. Furtul se petrecuse pe 7 august la depozitul unei companii de explozibili din Eureka, Missouri. Exista o potrivire evidentă, de data asta, cu Jammu.

Apoi, pe 15 februarie, Pokorny a dezlegat misterul logodnei precedente a Ashei Hammaker. Vorbind la telefon cu fratele lui, Albert, care conducea o agenţie de detectivi în New Orleans, Pokorny a adus vorba despre acest mister, cum fusese ea deja logodită în aprilie precedent. Albert a chicotit şi a spus: vicleană femeie; în acelaşi aprilie fusese logodită cu Potter Rutherford, sultanul suprem al cauţiunilor din New Orleans. Imediat, Pokorny a luat legătura cu toţi nepoţii şi verii, şi unchii, la agenţiile acestora din toată ţara. Pe la jumătatea serii, cinci dintre ei telefonaseră, furnizând dovezi care confirmau informaţia.

Pokorny i-a telefonat lui Norris sâsâind intens.

— Am dessscoperit, Missster Norrisss. Asha ssss-a logodit cu cel mai mare ticălosss de la Bossston la Ssseale.

Norris a strâns pumnul în semn de victorie. Deci asta era! Însă pumnul i se desfăcu, triumful lui cosmic lăsând locul unei mândrii locale rănite: dacă Jammu voia să meargă oriunde, atunci numai şansa a adus-o la St. Louis.

1. *Întreabă orice zână a apelor/Care este cel mai bun ton.Ua, uha, uha*? *CHICKEN OF THE SEA; CHICKEN OF THE SEA* este o marcă de ton.

2. United States Information Agency. Agenţia de Informaţii a Statelor Unite, o instituţie diferită de CIA.

16

Probst era mândru că aterizase în mijlocul cruciadei anti-fuziune, dar nu suficient de bucuros ca să vrea să accepte să fie directorul lui *Vote No*, Inc.[1] Să conduci o campanie era o slujbă fără sfârşit, fără mulţumiri. John Holmes condusese bătălia Prop One[2], în urmă cu câţiva ani şi, spre sfârşit, muncea peste şaizeci de ore pe săptămână, participând la elaborarea ultimului detaliu de unul singur (el făcea înregistrările vocale pentru publicitatea televizată, aducea personal pachetele cu cina de la Kentucky Fried pentru voluntarii care efectuau sondaje telefonice), fiindcă, atunci când arde, nici un director responsabil nu-şi delegă responsabilitatea, nici măcar nu caută pe cineva căruia să i-o delege. Eşecul lui Prop One i-a adus multe bătăi consolatoare pe spate şi multe dovezi de recunoştinţă cu priviri umede („Meriţi o lună de R & R[3] la Acapulco, bătrâne.“) O săptămână mai târziu, toată munca lui era uitată. În lumea partizană, dedicaţia îi aducea cuiva un salariu, iar succesul o sinecură. În lumea non-partizană, lumea organizaţiei Municipal Growth şi a cauzelor ei, singura recompensă era prilejul de a conduce următoarea campanie. Asta i s-a întâmplat şi lui John Holmes. Probst l-a făcut director-executiv la *Vote No*, Inc.

Dar nici aşa Probst nu era în siguranţă. Când campania a devenit mai solicitantă şi voluntarii au dat bir cu fugiţii, el tot avea să mai fie prezent şi, probabil, însărcinat cu nişte treburi deosebit de urâte, ca, de pildă, să

recruteze noi voluntari. Prudenţa i-a dictat să-şi fixeze imediat limitele rolului. A hotărât să se vadă ca un accesoriu scump şi fundamental imobil. S-a văzut ca un elefant.

Elefanţii nu erau prea flexibili. Probst nu participa la sesiunile de strategie ale *Vote No*, Inc. Elefanţii nu se foiau de colo-colo, nu aduceau raţele împuşcate; Probst nu va face curse pentru Holmes. Elefanţii erau grei, totuşi, şi Probst acceptase să exercite orice fel de influenţă trebuia exercitată. Când era nevoie, făcea asta telefonic, seara, din biroul de la cartierul general al campaniei *Vote No*, de pe Bonhomme Avenue din Clayton. Adesea, totuşi, se ridica majestuos de la biroul său, îi făcea semn lui Holmes în partea opusă a încăperii (dacă Holmes voia să ştie unde pleca, trebuia să se ridice şi să-l urmeze şi să întrebe, fiindcă Probst nu se oprea din mers) şi conducea încet, până la casa primarului din Richmond Heights sau la cancelarul Universităţii Washington sau preşedintele lui Seven-Up.

Din noaptea de ianuarie când Municipal Growth a hotărît să lupte, Probst se convinsese tot mai mult de cât de greşită era fuziunea. Forţa economică motrice din spatele ei – speculaţia – îl jignea profund. Avântul economic din North Side era construit pe hârtie, pe faptul că se găsea la mijloc, pe cumpăratul cu bani puţini şi speranţa că, mai târziu, o să se vândă scump. Spiritul renaşterii era spiritul anilor ’80: *spaţii* pentru birouri, *spaţii* luxoase, *spaţii* de parcare, proiectate nu de maeştri în construcţii, ci de analişti financiari. Probst cunoştea şmecheria asta. Şi acum, că Westhaven eşuase, putea să critice.

Vorbea totdeauna bine când se afla în faţa microfoanelor şi dădea tot ce avea mai bun în el când era furios. El singur, dintre toate feţele de la televiziune, îndrăznea să menţioneze implicaţiile politice, de partid, ale referendumului. Numai el se folosea de argumente elementare. El descria cu calm şi în detaliu sindicatul la care alesese să nu adere. (În mod ranchiunos, în ziua de după declaraţia sa, primarul Wesley a confirmat

existenţa grupării Speranţa Urbană.) El a afirmat că referendumul a fost redactat prea în pripă pentru a permite o evaluare realistă a consecinţelor lui. De ce atâta grabă? De ce să nu se amâne alegerile până când se efectua un studiu temeinic? El a afirmat că regionaliştii nu trebuie să aibă încredere în figurile politice populare. Erau convinşi că Jammu şi Wesley erau preocupaţi, în mod personal, de calitatea vieţii lor? Dacă aşa stăteau lucrurile, unde era dovada? Întrebarea Deplorabilă, farmecul erau cele care reduceau politicul la tăcere. Singurul lucru care le rămânea de făcut reporterilor era să schimbe subiectul.

Ulterior, când făcea duş sau mânca, Probst îşi simţea inima tresărind puţin: era un anarhist!

John Holmes nu se plângea de modul lui de abordare. Sondajele telefonice arătau o schimbare constantă a opiniei publice în favoarea taberei celor din *Vote No* şi, întrucât era prea devreme pentru ca orice altceva în afară de apariţiile la televizor ale lui Probst să aibă un impact, prea devreme pentru publicitatea masivă şi începerea campaniei din uşă în uşă, schimbarea îi putea fi atribuită doar lui Probst. Cu toate astea, Probst nu se simţea iubit. El era ceva aparte, elefantul stilat. Nu fraterniza cu voluntarii, cum ar fi făcut altădată, nu făcea niciodată cinste cu gogoşi seara târziu. Stătea la biroul ales de el şi citea *Time* şi *Engineering News-Record*, şi ziarele locale. Sondajele îi dovediseră valoarea şi învăţa – nu este niciodată prea târziu ca să înveţi – să ceară ce voia (un birou la alegere şi nici un fel de responsabilităţi), să pretindă recompensă pentru poziţia lui unică şi să nu se simtă al naibii de vinovat pentru asta.

Era mulţumit că avea două preocupări cu normă întreagă. Zilele şi le petrecea la birou, cinele le lua la Miss Hulling's sau First National Frank & Crust, adesea cu vicepreşedintele său, Cal Markham, şi serile şi le petrecea în spaţiul închiriat pe Bonhomme Avenue. Casa din Sherwood Drive – se gândea la ea ca la casa din Sherwood Drive, ca şi când ar fi pierdut custodia ei şi o vizita numai ca să doarmă – era aproape

întotdeauna goală. Zilele lui erau pline. Barbara judecase corect. Nu-i ducea cu adevărat dorul, nu după prima săptămână. Când oamenii întrebau de ea, le răspundea că era în vacanţă la New York şi-i lăsa să-şi pună întrebări. În absenţa ei, învăţase să-i urmeze exemplul şi să spună nu la ceea ce nu voia şi să-şi poarte coroana fără să-i fie ruşine. Se descurca şi fără telefoanele ei săptămânale.

Ea: Eşti acasă.
El: ???
Ea: Am sunat mai devreme şi nu a răspuns nimeni.
El: N-am fost acasă.
Ea: Asta spuneam şi eu. N-ai fost acasă.
El: Nu.
Un fâşâit transcontinental
Ea: Tot mai eşti furios, nu?
El: De ce să fiu furios?
Ea: Ei bine, mai există vreun motiv ca să te sun?
El: Mă întreb şi eu. Dar e destul de linişte pe aici.
Ea: O vezi pe Luisa?
El: Am cinat împreună joi. E sănătoasă. A intrat la Stanford.
Ea: Ştiu. Comic, dacă te gândeşti. Ai vorbit cu Audrey?
El: Nu se poate comunica cu ei sau nu ştiu cum să spun. Rolf ajunge primul la ea. E foarte complicat.
Ea: E ciudat, Martin.
El: E foarte ciudat.
Ea: Adică să vorbim aşa. Nu-i ciudat?
El: Într-adevăr, ciudat e cuvântul potrivit.

Un fâşâit transcontinental

Ea: Făceai ceva? Am impresia că deranjez…

El: Nu. Nu. Totul în jur e foarte liniştit.

Dar era mai puţin liniştit când punea receptorul jos, când putea să vorbească din nou singur. Era sâmbătă. Curând, umbrele cuprindeau florile din ghivecele de pe pervazul ferestrelor din bucătărie. Se uscau de la rădăcini în sus. Îi spusese lui Emerald să se ocupe de ele şi se pare că le udase prea tare.

Mâncă o grămadă de smochine Newton şi două banane. Apoi se duse cu maşina în Clayton şi se aşeză la biroul lui, de la care avea vedere spre Bonhomme Avenue în dreapta şi spre o parte din Formica în spate, împiedicându-l de la activităţile de bază. În după-amiaza asta nu avea loc nici o activitate. Un voluntar stătea la biroul unei voluntare, o secretară plătită aştepta telefoanele să sune. Probst citea mesajele care se strânseseră de joi.

La 4:00, merse acasă la Eldon Black ca să solicite o altă donaţie. La 4:30 Black îi scrise un cec.

La 5:00 se întorsese deja în Sherwood Drive şi se îmbrăca. La începutul săptămânii îşi cumpărase o cămaşă în dungi negru cu alb din bumbac egiptean, asemănătoare cu a Generalului şi, în vreme ce aştepta chitanţa de la vânzătoarea de la Neiman, o pereche de jeanşi prespălaţi negri i-a atras atenţia. Aceştia completau ansamblul. I se potriveau bine, mulându-se pe fund şi pe coapse aşa cum nu făcuse nici o pereche de ani de zile. Diferenţa era remarcabilă. Arăta de patruzeci de ani. Chiar treizeci şi nouă.

Dar nu avea pantofi pe măsură. Sprijinindu-se în mâini şi în genunchi, a scos o pereche de pantofi prăfuiţi de pe raftul din spate al dulapului. Toţi erau sport sau oxford, sau cu botul de cauciuc, sau cu canaf.

Merse jos, în pivniţă, la cutiile de carton, şi răscoli printre şaizeci de perechi de încălţări, pantofi, labe pentru înot, patine, tenişi, sandale,

cizme. Miroseau ca o casă părăsită. Mucegai verde apăruse pe piele. Multe dintre pingele aveau găuri.

A urcat trei etaje, până la unul dintre dulapurile cu tot felul de lucruri de la etajul de sus. A trebuit să dea la o parte reviste şi cadouri de afaceri, dar în cele din urmă a găsit ce căuta: Colecţia de Pantofi Exotici. Erau acolo espadrile albe din Spania, conduri cu broderie din Orient, pantofi pictaţi din Olanda, cele trei perechi de saboţi pe care-i cumpărase pentru familie din Suedia, mocasini de la magazinul Sioux Veneer din South Dakota, sandale din pai din Mexic, pantofi din piele de crocodil aduşi dintr-o escală în Caraibe, pantofi de balet pe care nu-i văzuse niciodată până atunci, şi, aşa cum îşi amintise, o pereche de cizme din piele întoarsă pentru deşert, din Italia. Perfect.

În maşină, hainele la modă îl înconjurau cu un strat subţire de luciditate, asemeni unei perne de aer care reducea atât fricţiunea, cât şi precizia mişcărilor sale. Cizmele insistau pe pedala de acceleraţie mai mult decât era necesar. Curând s-a apropiat de Arenă, iar vălul de aburi de deasupra ei, albi, pe înserarea care cădea, ascundeau un şi mai mare arc de cer. Parcă. Aburii veneau de la o lungă coloană de grătare puse afară, la intrarea din spate a Arenei. Grătarele erau butoaie de două sute de litri, tăiate în două şi montate pe capre. Citi cuvintele imprimate pe un cort mare: PRIMA REUNIUNE ANUALĂ DE BARBECUE ŞI PEŞTE PRĂJIT A CLUBULUI LEII DIN MARELE ST. LOUIS.

Elefant, îşi spuse el.

Steaguri tricolore atârnau de grinzile Arenei şi de balustradele de la baza scaunelor. Portretul unui leu înlocuise tabela de marcaj şi sub el se desfăşura o lozincă pe care scria L I O N S, fiecare literă mare fiind urmată de restul cuvântului scris cu literă mică: ibertate, nteligenţă, entru iguranţa aţională. Pe jos, unde mai devreme, patinase grupul Blues, copiii şi părinţii lor stăteau şi mâncau la mese de aluminiu cu feţe de masă din hârtie. Oameni proaspăt tunşi, proaspăt raşi, bine hrăniţi, cu şorţuri

murdare se mişcau încoace şi încolo prin uşile din spate, asemeni unor servitori directoriali, duceau înăuntru cărucioare încărcate cu mâncare maronie, aduceau afară, pe şolduri sau coapse, containere goale. LIMONADĂ, anunţa un afiş la mesele unde se servea mâncarea. RĂCORITOARE. SALATĂ DE VARZĂ ALBĂ. La baza podiumului, sub leul uriaş, o mulţime de, poate, o mie de picioare se foiau şi se amestecau între ele. Probst zări pahare de carton portocaliu-şi-galben, şi o mulţime de caricaturi de pălării de ceremonie. Zgomotul era ciudat de slab.

Îşi lăsă pardesiul la garderobă, puse o hârtie de douăzeci de dolari pe biroul cu bilete de intrare şi se îndepărtă fără să mai aştepte restul. Se întrebă de ce nu-şi ţineau Leii festivităţile separat, în propriile orăşele. Cu siguranţă, nu erau mulţi locuitori din Chesterfield dornici să străbată un drum lung, în special de când Route 40 fusese scoasă din funcţiune. Nu avea nici o noimă.

Avea o noimă. Trecând prin grupul care stătea în picioare, zări noima: Jammu se afla acolo. Stătea în mijlocul unei semilune de scaune pliante ocupate de Ronald Struthers, Rick Jegersen, Quentin Spiegelman, câţiva bărbaţi în uniformă şi câţiva lei cu pălării. Probst îl recunoscu pe Norm Hoelzer, preşedintele sucursalei Webster Groves.

Îndepărtându-se, căută în mulţimea din jur o figură prietenoasă şi găsi una, era Tina Moriarty, secretara de presă de la *Vote No*. Palmele i se umeziră. Tina ţinea în braţe o mapă şi se uita peste mulţime. Era o brunetă atrăgătoare, de aproape treizeci de ani, oarecum înclinată spre agresivitatea unei reporteriţe, dar umanizată de efortul plătit în favoarea mişcării *Vote No* (cu şansa a doua) şi de genunchii ei. Nu se vedea când mergea sau purta pantaloni, dar când purta fustă şi stătea nemişcată, rotula genunchilor devenea concavă şi se proiecta în spate. Ea se apropie de Probst dintr-o parte şi începu să vorbească cu el fără să-l privească.

— Ai venit, zise. O clipă am crezut că voi fi singură. Jammu ne învinge aici. Lucrurile vor fi mai dificile. Nu ai întâlnit-o încă, nu? Tocmai am făcut cunoştinţă cu ea. Nu mă mai spăl pe mâini curând. John trebuia să vină la ora cinci şi nu l-am văzut. Pur şi simplu, am crezut că voi fi singura dintre noi aici. Chestiile astea sunt demodate, Mart. Jur că nu vor afecta cotele de popularitate. Asta nu este presa. Ăsta nu este publicul. Aici sunt *Leii*. Asta îţi spune cât de multe lucruri ştiu. Am crezut că Leii sunt un carnaval. Ringling Brothers, pur şi simplu, un carnaval. Înţelegi confuzia mea. Aici dau spectacole circurile când vin în oraş, la Arenă, numită înainte Checkerdome, şi înainte de asta Arena. Poate am văzut un stadion sau două, cândva, Altarele. La Wash U., terenul ăla. Ai o cămaşă frumoasă.

— Ce facem? zise Probst. După ce o criticase pe Jammu la televizor, nu prea era dornic s-o întâlnească.

— Strânge şi tu câteva mâini, spuse Tina. Aşteaptă, aşteaptă. Îl trase de mâneca de la cămaşă. Nu te duce niciunde. Nu vreau să te pierd. Oscar este pe-aici, pe undeva, dar l-am pierdut. El are echipamentul, cel puţin luăm nişte imagini. Butch Abernathy, el este organizatorul. Preşedintele filialei Hazelwood? Stătea lângă Jammu, dar acum nu mai stă. Te avertizez în legătură cu mâncarea, apropo. Fac risipă de sare. Este de mirare că femeile astea nu sunt nişte dirijabile dacă mănâncă atâta tot timpul. Stai să-ţi scriu numele. Sunt plătită pentru asta. Probst. Îmi plac numele monosilabice. Estul întâlneşte Vestul. Cel puţin tu te îmbraci mai bine decât ea. Dar mâna, Dumnezeule mare, n-am să mi-o mai spăl niciodată. Chestia ciudată este că nu e nimic în neregulă cu ei. Lumea vorbeşte despre o dublă asociere. Dar termenul n-are nici un sens. Am întrebat. Nu înseamnă pur şi simplu nimic. E o extremă în limitele normalului. Ce vezi este la 190°. Cel mai multe sunt la 170°. O variaţie naturală.

O mână puternică îl prinse pe Probst de braţ şi-i împinse capul spre Tina. Ross Billerica se vârî între ei, o sărută pe obraz. După ce se uită la mulţime, înclină capul în mod confidenţial.

— Cineva face treaba în locul nostru, fraţilor.

— 'Seara, Ross.

— Ross, o vreme am crezut că Mart şi cu mine vom fi singurii din grupul nostru.

— Aş spune cinci, zise Billerica.

— Şase, zise Probst.

— Cu potcoave şi grenade de mână. Tina, am rezervat locuri la masa lui Abernathy pentru tine şi pentru mine şi pentru alţi preşedinţi de branşe, Hoelzer, Herbert, Manning, DeNutto, Kresch etc., etc. Martin, ţi-aş sugera să agiţi puţin masele şi să te laşi fotografiat.

— În regulă, dar poate că Tina ar trebui să rămână cu mine.

— Du-te la pescuit.

— L-am pierdut pe John, l-am pierdut pe Rick, l-am pierdut pe Larry. Asta a fost cândva. Suntem într-o zonă crepusculară, vorbesc serios, jur. Nu ştiu a cui a fost ideea.

— Habernathy stă jos, acolo. Billerica o conduse pe Tina de acolo ţinând-o de încheietura mâinii, înotând prin mulţime, spre mâncare. Îndepărtându-se, Tina se răsuci înapoi şi înainte, asemeni unei suveici.

Probst aruncă o privire spre cizmele lui de deşert. Îşi supse obrajii.

Martin! Dave, fireşte, Dave Hepner. Arăţi foarte bine. Şi tu. Vreau să te prezint Ednei Hamilton, Martin Probst. M-am gândit, nu te simţi jignit, c-ai murit. (Printr-o fereastră ivită între hainele sport şi costumele cu pantaloni, Probst o zări pe Jammu în mijlocul unor feţe care râdeau, cu obrajii roşii de plăcerea unei glume reuşite.) Arcada se ridică pe mine. Şi pe mine, hm. Dave Nance, Shrewsbury. Oameni super, într-adevăr, super-super. Îmi pare rău, Martin, iartă-mă o secundă, îmi pare rău, Dave,

Martin, am vrut să-l saluţi pe fiul meu şi veveriţa lui – Dave, el este Martin Probst. Fireşte. Bison Patrol…

Se făcu tăcere. Probst se întoarse. Jammu întindea o mână, pe care el o apucă în mod automat şi o strânse. În cealaltă mână a ei, ţinea mâna unei fetiţe nu mai mare de cinci ani. Fetiţa bea cu paiul, cu toată atenţia, amestecând gheaţa dintr-un pahar.

— Ce surpriză! zise Probst.

— Sunt S. Jammu. Mă bucur să vă întâlnesc, în sfârşit, domnule Probst.

— De asemenea, de asemenea. Îi lăsă mâna. Cine este fetiţa?

— Se numeşte Lisa. Nepoţica lui Quentin Spiegelman. Lisa, spune-i bună ziua domnului Probst.

Obrajii fetei se lăsară în jos în jurul paiului. Părea că străluceşte.

— Frumoasă adunare, zise Probst.

— Re-ac-ţi-o-nară, spuse Lisa.

— Copii. Jammu zâmbi şi-i luă paharul şi paiul. Purta un costum beige simplu, ciorapi de culoarea lavandei şi pantofi fără toc. Probst se simţi prost îmbrăcat. Se simţi puţin periculos. Jammu luase ce e mai bun din cele două lumi, vechiul truc politic cu sărutatul copiilor şi vechiul truc feminin de a avea grijă de un copil în vreme ce un bărbat stătea şi aştepta. Martin îşi drese glasul.

— Ce surpriză!

— Nu te pierde cu firea, Mart, zise o voce, vocea Tinei, în urechea lui. Vine Oscar.

Jammu privi în sus şi Probst îşi puse un braţ în jurul Tinei. Era rândul lui. Îşi vârî nasul în părul Tinei.

— Sunt pregătit să sar peste asta, şopti.

— Sunteţi Barbara? o întrebă Jammu.

— Christina Moriarty. Tocmai am făcut cunoştinţă.

— Spune-mi, zise Probst. Unde-i Quentin? Aş vrea să *vorbesc* cu el.

— Cred că este la rând, spuse Jammu.

— Re-ac-ţi-o-nari.

— Sigur, sigur. Probst nu avea nici un chef să se întâlnească cu Spiegelman. O învârti pe Tina, ţinând-o de mapă, şi o urmă prin mulţime. Avea doar o singură dorinţă, şi asta era esenţială.

— Da, Mart?

— Numele meu este Martin, te rog. Dorinţa era să plece. Ai un pardesiu? întrebă cerându-l pe-al lui.

— N-ar trebui să ne întoarcem? L-am lăsat pe Ross să-mi ţină farfuria când l-am văzut pe Oscar lângă masa cu prăjituri.

Probst se încruntă la ea.

— Ai nevoie de pardesiu fiindcă plecăm, zise el. Vom lua cina împreună.

— Undeva, m-ai pierdut. Scoase numărul de garderobă din geantă şi i-l dădu, ca şi când n-ar mai fi reuşit să adune doi cu doi. Nu mai opuse nici un fel de rezistenţă.

Pentru restaurante, fireşte, era cea mai aglomerată oră a săptămânii. Old Spaghetti Factory era ticsit. Probst şi Tina au terminat, fiecare dintre ei, două pahare de *daiquiri* de căpşuni într-una dintre catacombele restaurantului, înainte ca difuzoarele din perete să anunţe „Moriarty, masă de două persoane, Moriarty." Ospătăriţa le indică o masă aflată lângă una la care se sărbătorea ziua de naştere a unui copil. Probst obiectă, dar Tina îl contrazise. Îl convinse şi pe el să cânte când sosi tortul copilului.

Când ajunseseră din nou afară, pe pietrele de pavaj din Laclede's Landing, făcu o pauză ca să-şi planifice următoarea etapă a campaniei. Tina se sprijini cu răbdare de un stâlp de iluminat, asemeni unui tablou la o şedinţă de licitaţie

— Încotro? zise ea.

El se gândi. Ştia că nu va fi capabil să rostească acele cuvinte, nici unul din acele cuvinte care ar fi putut s-o seducă. Un elefant nu poate să

vorbească. Dar, dacă va merge în Sherwood Drive, va trebui să meargă şi ea.

— Să luăm maşina, zise el.

Pe străzile înguste trecură pe lângă cupluri tinere cu feţe mânjite de băutură. Adieri calde de primăvară se amestecau cu mirosurile de hamburgeri ale grătarelor din zonă.

— Am descoperit, zise Tina, că singurul lucru pe care-l mai pot înghiţi după o cină ca asta este un Pernod cu gheaţă. Necazul este… ea ezită puţin, şi Probst hotărî să nu-şi pună braţul în jurul ei. Mă face să bat câmpii. Vreau să spun, chiar să bat câmpii. Propun să mă duci la un bar şi să-mi iei un Pernod cu gheaţă după care să mă tai în bucăţi. Ia-mă pe după umeri, şi spune, Nu, Tina, nu. Billerica are o problemă cu băutura. Poţi să notezi asta în capul tău tăcut. Diferenţa dintre tine şi ea este că ea se mai află încă la Arenă. O să iasă în evidenţă, o să ţină cuvântări. Sunt îndrăgostită de ea. Cred că suntem cu toţii. Spune-mi, pur şi simplu, să tac când te saturi de vorbele mele. Mă prefac că nu ştiu ce fac, dar de fapt ştiu. Mi s-a spus literalmente, în faţă, să-mi ţin gura. Aşa că nu eşti primul, asta ca să ştii şi tu.

— Poţi să taci când vrei, zise Probst oprindu-se în faţa portbagajului Lincoln-ului.

— Problema este că încerc, după care mă gândesc la toate lucrurile pe care nu le spun. Pe de altă parte, nu vorbesc niciodată cu mine însămi când sunt singură. Să înţeleg că avem o aventură?

El închise ochii şi-i redeschise.

— Te deranjează?

Buzele Tinei se strânseră şi ochii ei negri străluciră. Luna, de dimensiunea unei mingi de fotbal, se ridica deasupra statului Illinois. Lumina ei se aşternea pe puful stofei pardesiului ei şi se pierdea în interiorul lui. Probst îşi ţinu respiraţia. Barbara, de fapt, îl părăsise. Era, de fapt, liber să facă orice-i poftea inima.

— Ca să-ţi spun adevărul, Mart…

Inima lui tresări.

— Nu prea am chef.

*

Încăperea era neclară. În prima dimineaţă, Barbara se trezise din chinurile suferite în maşină pentru a se descoperi zăcând pe o saltea de dimensiuni normale, cu un cearşaf fixat la bază şi un teanc de cearşafuri cu miros de nisip pentru pisici, faţa o durea unde o lovise şi glezna i se umflase. Ăsta era New York-ul.

Sau aşa presupuse. Ar fi putut fi oriunde. Luminatorul din tavan răspândea o lumină care părea să cadă, nu să lumineze, ca o pudră, pură, lumină directă, nereflectată de un peisaj. Glezna ei era prinsă într-o cătuşă, o za de metal ataşată cu un cablu de 3/4 inci de un inel fixat în perete. La piciorul patului se găsea o toaletă de campanie, pe care o folosi, după care vomă, dar nu ieşi nimic.

Când se trezi a doua oară, crezu că lumina se schimbase, dar numai fiindcă asta era natura luminii (să se modifice) şi a creierului (să aştepte asta). Mocheta avea culoarea şi textura unui muşchi pe care nu mai plouase de mult. Geamantanul ei stătea în partea opusă a încăperii, lângă uşă, în centrul căreia se afla un vizor. Un mic portret înrămat al defunctului şah al Iranului atârna pe unul dintre pereţii de lângă ea. Al patrulea perete era gol. Acesta era inventarul încăperii dreptunghiulare, de dimensiuni medii, suma conţinutului şi caracteristicilor sale. Dacă i se adăuga ceva, ar fi putut să aibă personalitate; dacă i se lua ceva, ar fi fost goală şi goliciunea era şi ea un fel de personalitate. Putea să presupună doar că Nissing era nebun.

Dar când deschise uşa şi spuse „micul dejun al cosmonauţilor“, începu să se îndoiască. Îi întinse o tavă cu tarte de mure şi un pahar mare de

Tang. Pistolul îl avea vârât după cureaua de la blugi, pe jumătate ascuns de cămaşă. Prin uşă, pe care o lăsase întredeschisă, observă că o perdea neagră acoperea pe de-a-ntregul cadrul uşii. Întrebă unde se afla. Prozonieră, i-a spus el. Ce avea de gând să facă cu ea? Vor vedea.

El îi aducea trei mese pe zi, la micul dejun întotdeauna tarte Pop şi suc Tang, şi uneori îi dădea două sau trei porţii dacă cerea; la prânz – o supă caldă şi Saltines; la cină, semipreparate. O privea mâncând, ceea ce n-o deranja. În Sherwood Drive 236, în dormitor, trebuise s-o ridice în picioare trăgând-o de păr. Dar când o târâse la maşină, instinctele ei de evadare şi rezistenţă adormiseră şi de-atunci nu se mai treziseră. Durerea, în dormitor, fusese îngrozitoare. Dominarea fizică a lui Nissing era completă, monolitică. Era bucuroasă să creadă că a rezista mai departe i-ar alimenta doar sadismul, fiindcă nu mai dorea să simtă acea durere.

Un timp, a trăit după lumina naturală şi timpul natural. Când se lăsa întunericul, se aşeza sau făcea exerciţii în beznă. A cerut o lampă şi un ceas. El a spus nu. Dar când a cerut cărţi şi i le-a adus, cărţi din colecţia de buzunar Penguin, a adus şi o lampă pentru citit. A cerut reviste, un ziar. A zis nu. A cerut să facă baie sau duş şi în a treia noapte, la câteva ore după ce s-a lăsat întunericul, a venit, i-a desfăcut cătuşele şi i-a pus pe cap o cagulă neagră. A condus-o prin două încăperi despre care putea jura că erau goale, după felul în care răsuna vocea lui izbindu-se de pereţi. I-a dat jos cagula într-o baie de curând renovată şi s-a aşezat pe toaletă, cu pistolul în mână, în vreme ce ea s-a dezbrăcat, s-a îmbăiat şi s-a îmbrăcat în haine curate. El a condus-o înapoi şi i-a pus din nou cătuşele. Avea voie să facă asta o dată la trei zile. La fiecare două zile, după ce s-a plâns de mirosul oalei de noapte, Nissing o lua şi o aducea înapoi curată. În cele din urmă, şi-a dat seama că nu era doar curată, era una nou-nouţă.

— Ne aflăm la Sardi’s, un „capriciu“ de-al tău, o chestie turistică. Boabele astea pe care le mănânci sunt melci în sos de usturoi. Eu savurez pateul cu pâine prăjită. La trei mese mai încolo, poţi să-l vezi pe Wallace

Shawn fluturându-şi furculiţa deasupra unei farfurii cu spaghetti şi vorbind cu gura plină. Este ziua Sfântului Valentin. Ai petrecut după-amiaza la Modern, pe o bancă aflată în faţa unui Mondrian. Pe genunchi ai avut un caiet cu şină. În mână ai avut un marker negru. Oricine vrea să fie artist. Te-ai gândit şi tu la asta, şi te-a paralizat problema originalităţii, a individualităţii ca bun comercial. Te-ai gândit să începi de jos, să începi de la concret, să descrii un tablou pe un perete dintr-un muzeu. Te-ai gândit la rădăcinile scriiturii moderne, atât literare, cât şi de alt gen, al meu. La bărbaţii şi femeile libere care se confruntă cu noua artă şi care învaţă noi metode de viziune. Dar singurul lucru pe care l-ai putut scrie a fost litera T. Un T mare. La începutul paginii. N-ai îndrăznit să-l ştergi, dar ce va deveni el? *The*? *They*? *Today*? *Tomorrow*? Ai simţit problema. Te-ai gândit la mine şi la felul meu de a scrie, la uşurinţa cu care bat la maşină în birou, în scaunul tău preferat. Eu am fost problema. Eu te-am eliberat. Nu ai făcut-o singură. A trecut o oră. Toropită, ai privit atitudinile şi ritmul mersului vizitatorilor. Un paznic ţi-a dezvăluit un fapt puţin cunoscut în legătură cu acel Mondrian şi şi-a văzut de drum. Acum, că un paznic ţi-a vorbit, nu puteai să rămâi.

— E o chestie foarte deşteaptă, John, dar încerc să mănânc.

— E vina mea că povestea ta nu e nouă? Bucata aia de pui prăjit e muşchiul tău de vită. Prima dată când ai mâncat muşchi de vită – trebuie să fi fost pe 4 ianuarie în Port, la St. Louis.

Toate aceste afirmaţii despre ea erau adevărate. Din chiar primele momente ale relaţiei lor, când i-a dat o scrisoare bătută la maşină pentru Martin, pe care ea trebuia s-o copieze pe hârtie de corespondenţă, el dovedise – etalase – o familiaritate criminală cu viaţa ei privată. Ştia cu exactitate ce se întâmplase la ziua de naştere a lui Martin, cu trei zile, chiar, înainte ca ei să se întâlnească. Îl întrebă de unde ştia asta. El îi aminti că, întrucât se văzuseră aproape în fiecare zi la începutul lui ianuarie, avusese suficient timp să-i spună povestea vieţii ei. Întrebă din

nou: de unde ştia ce se întâmplase la ziua de naştere a lui Martin. El îi aminti că se cunoscuseră în octombrie când a venit să fotografieze grădina. Îi aminti că se hârjoniseră ca nişte copii în frunzele din spatele garajului.

— După ce ospătarul ia farfuriile, mă întind peste masă cu o cutie de pluş. Tu te gândeşti la prima ta masă cu mine, la primul meu cadou. Îţi urez o zi fericită de Sfântul Valentin. De data asta, eşti foarte amabilă. Deschizi cutia. De data asta este un ceas, un Cartier, cu brăţară de argint.

El lăsă să cadă un ceas de argint la ea în poală. Acele arătau două fără zece, ora magică a giuvaiergiului. Ea îl puse pe mână.

— De data asta eşti foarte drăguţă şi eşti pregătită. Tu îmi dai o cravată de mătase neagră pe care ai cumpărat-o la mâna a doua de pe East Eighth Street. Comandăm şampanie. Suntem modelul unei idile aparente. Dar suntem neînduratori, aproape tremurăm plini de cinism când trecem prin fazele unei aventuri extraconjugale, faze pe care orice bărbat şi femeie modernă şi le doreşte. Autoexpresie. Individualitate. Tinereţea care nu a văzut sau citit asta până atunci. Stingerea focurilor îndoielii cu găleată după găleată de dolari. Suntem uniţi în durere…

— Ceasul ăsta nu merge.

— Mort? Mort? Mort?

Nissing sări în picioare şi trase un glonţ. Barbara văzu negru, simţi miros de fum şi o arsură pe gât, iar sunetul reveni; auzise bubuitura. Nissing trăsese în peretele din spatele ei. Ea atinse gaura din ipsos. Era fierbinte.

— Înapoi la apartament, vom face dragoste ca nebunii.

Nu putea s-o păcălească. Îşi dădea seama că toate aceste piruete neaşteptate şi trasul cu pistolul, asocierile libere, hamletiene, erau doar paşi spre nebunie şi nu lucrul în sine. Adoptase şi ea genul ăsta de paşi când era tânără şi se simţea „nebună“ şi încerca să-şi impresioneze prietenii cu complexitatea şi pericolul pe care-l reprezenta. Paşii lui erau

aceeaşi, dar puţin mai mari. Evident, nimeni nu formulase o definiţie perfectă a sănătăţii mintale, dar el întrunea toate cerinţele ei intuitive. Dar, atunci, de ce o urmărise şi o răpise? Întrebarea putea să nu fie pusă niciodată dacă el îşi ţinea gura închisă. Dar el o deschidea şi ea auzea o minte asemănătoare cu a ei. Întrebarea persista. Ea o încuraja. Încerca să-şi păstreze mintea întreagă. Era momentul perfect, glumea ea, să citească *The Faerie Queene* şi *MobyDick*. Atunci, John a intrat şi i-a adus mâncarea şi i-a spus ce-au făcut ei în ziua aceea la New York. Dacă se plictisea, începea exerciţiile de seară cu genuflexiuni şi ridicări ale picioarelor până când termina el.

Îi fu imposibil să se gândească la Martin. Era captiv în trecutul lor, zgâlţâind barele condiţiilor care acum nu mai erau actualizate în nici un fel, plimbându-se între pereţii activităţilor şi scenelor care îmbătrâneau asemeni materiei anorganice, pălind, mai degrabă decât schimbându-se. Conversaţia lor săptămânală confirma asta. Era concluzia la care ajunseseră unii studenţi în legătură cu supranaturalul: puteai să vorbeşti cu morţii, dar ei nu aveau nimic de spus.

La început, crezuse că această captivitate nu putea s-o schimbe dacă punea la punct o rutină şi-şi păstra mintea ocupată. Dar a schimbat-o. Spre sfârşitul primei săptămâni, a observat că începuse să-şi frângă mâinile în întuneric. Era şocată. Şi tot mai des se simţea alunecând într-o mare confuzie, la lumina slabă a lămpii, în privinţa momentului zilei. Era dimineaţa devreme sau seara târziu? Nu-şi putea aminti. Dar cum putea cineva să nu-şi amintească ce-a făcut o oră mai devreme? Şi pe urmă, dezorientarea spaţială. Nissing îi elibera glezna doar în serile când făcea duş. Cablul, lung de vreo doi metri, îi lăsa o oarecare libertate de mişcare, dar nu suficientă ca să se depărteze de saltea sau se rostogolească pe ea. Astfel că dormea şi citea, şi mânca totdeauna cu capul aproape de peretele pe care se afla portretul Şahului. A ajuns să asocieze acest perete cu estul. Pe neaşteptate devenea vest, deşi nu făcuse decât să întoarcă o pagină.

Lucrul de speriat era că nu-i era indiferent în ce parte se situa estul. Încercând să-şi mişte acul compasului ei intern în poziţia corectă, se ciupea, clipea mărunt, se lovea cu capul de perete, dădea din picioare frenetic.

— Duminică dimineaţa, zise Nissing, intrând cu telefonul şi scaunele pliante. Sunt afară şi-mi fac alergarea obişnuită în parc. N-ai mai vorbit cu Luisa de mult timp.

— Nu simt nevoia să vorbesc cu ea în dimineaţa asta. Tocmai i-am scris o scrisoare.

— Mă tem că scrisoarea s-a pierdut pe drum.

Ea puse cartea alături.

— *Ce naiba nu era în regulă cu scrisoarea asta*?

Nissing clipi.

— Nimic.

— Atunci cum de s-a pierdut pe drum?

El desfăcu scaunul.

— Nu controlez poşta, draga mea. Asta este treaba poştaşului. Sunt sigur că dacă l-ai întreba ţi-ar spune că un anume procentaj de scrisori, un mic procentaj, fireşte, se pierde în mod inevitabil, pe drum. Poate că o maşină a rupt adresa. Poate scrisoarea a căzut într-un canal când poştaşul golea cutia pe Fifth Avenue, unde ai pus-o la poştă, iubito!

— Pur şi simplu nu te saturi niciodată de tine, nu-i aşa?

— Prima noastră ceartă!

— DU-TE DRACULUI, DU-TE DRACULUI!

— Devine inevitabil să o suni pe Luisa. După o asemenea ceartă? Te saturi de felul meu calm de a vorbi, de siguranţa mea calmă şi ne certăm. Îmi pierd puţin cumpătul. Chiar aşa. Strig. De ce nu te întorci la soţul tău, la cineva pe care poţi să-l subjugi? Atunci eu trântesc uşa şi ies să fac jogging. Te gândeşti la mine şi la grija mea pentru perfecţiunea fizică,

agonia veselă de pe faţa mea când ajung la a patra milă de alergare. Respiri greu. Duminică dimineaţa, 18 februarie.

— Ţi-am pus o întrebare. Ea se ridică şi-şi frământă mâinile. Te-am întrebat ce nu era în regulă cu scrisoarea asta.

— Nu încerca să fii rezonabilă cu un nebun, iubito.

— Nu eşti nebun.

— Oh, ba sunt! O împinse în perete. Oh, ba sunt! Sunt mai dement decât cursa înarmărilor! Mâna lui liberă se întinse în aer şi se opri pe obrazul ei pe care-l strânse. Simţi miros de plante aromate pe degetele lui. Se strânseră pe gâtul ei. Nu putea să înghită şi el strânse şi mai tare. Eşti o bucată de carne. Te-aş omorî chiar în clipa asta şi m-aş bucura s-o fac, dar nu tot atât de mult ca atunci când vei fi grasă şi trecută şi te voi bate măr, iar tu mă vei implora să continui.

Certitudinea ei se clătină, dar se agăţă de cuvintele afirmaţiei din mintea ei.

— Nu, n-o să faci asta, scânci, fiindcă nu eşti nebun.

El îi dădu drumul. Ea căzu, tuşind, în genunchi.

— Fiindcă trebuie să lucrezi la asta, zise ea. Trebuie să exersezi. Trebuie să găseşti impulsul ăsta, fiindcă nu e în tine. Te cunosc. Nu poţi fi. Crede-mă, am un oarecare simţ. Al personalităţii umane.

— Oh, să te cred. Îţi închipui că trebuie să stau aici şi să mă cert cu tine?

— Da. Tuşi. Asta îmi închipui. Asta şi faci. Nu-i aşa?

— Fă-ţi numărul, pe urmă vorbeşte normal.

Ea se uită la el.

— Nu poţi dovedi…

— Fiindcă atunci când eşti moartă, iubito, când vei fi o grămadă de gunoi, nu vei mai fi aici ca să ai cui să dovedeşti. N-ai nici cea mai vagă idee ce se petrece în dosul acestei uşi, ce se petrece înlăuntrul meu. Poţi să crezi altceva, fiindcă sunt plăcut, până la un punct, în încăperea asta, cu

tine, ai putea să ai un „sentiment“ în privinţa mea, „o intuiţie“ în privinţa sănătăţii mele mintale, dar tu primeşti numai ce-ţi dau eu de partea asta a uşii.

Ochii lui erau negri şi umbriţi, pielea lui bronzată în profunzime, de dedesubt, de la o strălucire din interiorul lui. Arăta ca un derbedeu cu multe lecturi de pe o plajă mediteraneană. Dacă ea îi dovedea sănătatea mintală, atunci putea să înceapă să înţeleagă de ce făcuse el asta. Şi-a amintit de Dostoievski şi de nebunia deliberată a studenţilor. S-a gândit la studenţii iranieni. Dar era el măcar iranian? Fotografia Şahului părea tot mai mult o glumă. John era un nihilist, nu un regalist. Ar fi putut s-o răpească doar aşa, din proprie iniţiativă? Ca experiment în domeniul răului? În domeniul revoluţiei? Oh! Asta era durerea cea mai mare dintre toate, că lumea colcăia de motive pe care ea nu putea nici măcar să le priceapă. Chiar dacă această captivitate ar fi în mod clar politică, tot nu ar înţelege-o, cum putea, un demon politic sau chiar un pragmatism ordinar să-l îndemne pe un om să-şi asume asemenea riscuri. Şi politica ţinea locul tuturor acelor alte motive pe care ea nu putea să le înţeleagă.

— De ce m-ai ales tocmai pe mine? zise ea.

— Dintre toate femeile pe care le-am cunoscut? Mi se pare firesc să crezi că tu eşti prima.

Şi micul mister – era mare pentru ea, dar mic în schema mai largă – ţinea locul misterului mai profund, ignoranţa necondiţionată: de ce se născuse?

— Este timpul să dăm un telefon.

— Nu.

— Oh, iubito. Promiţi că dai telefon mai târziu?

Încerca să pară jalnic de patetic. Dar nu-şi putea schimonosi chipul astfel încât să fie tot atât de sălbatic pe cât erau cuvintele, care nu contau ca dovadă a nebuniei, fiindcă oricine putea să înveţe să vorbească dur. Şi

ce-i păsa, în orice caz, dacă ea-l credea nebun? Întrebarea nu ducea niciunde.

— Fii drăguţ cu mine, John, zise.

— Nu e vorba de mine, ci de serviciul poştal. Curând, ăsta va deveni un motto al casei noastre. Ne împăcăm şi facem dragoste ca nebunii.

— Fii drăguţ cu mine.

1. Votaţi Nu, Incorporated, denumirea publicitară a unei campanii.
2. Propunerea Unu – denumire publicitară de campanie.
3. Repaus şi Recreere.

17

Era din nou curată, fără miros, o soţie spirituală. În oglinda din baie, purtând un capot fără cordon, care se deschidea tot mai mult în jos pe măsură ce-şi ridica braţele, îşi ascuţea contururile. „Oh, la naiba," zise ea, fiindcă durea. Dar, pe de altă parte, păstrarea aparenţelor durea întotdeauna. „Oh, la naiba." Îşi promise să facă un jurământ pentru fiecare brutalitate. Rolf o poreclise îndrăzneaţa. În dulăpiorul cu medicamente, pe raftul de jos, pe un strat format dintr-un amestec de praf şi pudră pentru copii, creme care s-au scurs şi fulgi, albi ieşiţi din gura unui tub de Colgate, se aflau Q-Tips,[1] un termometru medical, seringi, în învelitoarele lor aseptice, diferite medicamente. „Oh, la naiba." Nu era tocmai sănătoasă, desigur, însă Rolf, fără să ştie, o învăţase că trei pahare cu Martini vindecau cele mai multe dintre simptomele după-amiezii şi, deşi gripa continua să-i facă rău, îndrăzneaţa s-a dovedit o femeie respectabilă. Deja, după doar zece săptămâni de economii (Mamaji obişnuia să spună că bărbaţii nu puteau să facă economii fiindcă erau făcuţi după însăşi imaginea zeilor risipitori), pusese deoparte mai mult de 33 de grame de provizii pentru viitor. „Oh, la naiba." Avea încredere în sfânta televiziune cu circuit închis, care-i monitoriza fiecare mişcare, fiecare economie şi impuls responsabil şi pe care Mamaji va găsi, într-o bună zi, timpul să o vadă. Era martoră la *maya*, dar îşi păstra credinţa. Jammu nu prea avea încredere în respectul ei de sine, însă nu era o dependentă, nu era o fiinţă

decăzută, nu atât pe cât părea să fie în unele clipe. „Oh, la naiba.“ Jammu o privea cu superioritate, nu-i păsa de ea, dar îi dădea o jumătate de kilogram de tratament în fiecare săptămână, din care ea folosea jumătate, fiindcă totul era greu. Toate femeile fac în baie lucruri despre care nimeni nu ştie nimic. Toate femeile. Şi Jammu era extrem de uşor de păcălit fiindcă era ocupată şi credea ce era mai rău despre Devi, credea că Devi depindea de ea. Dar cealaltă îşi lua revanşa, numai că nu era revanşă, doar ceva să vadă Rolf (şi într-o zi, poate, Mamaji). „Oh, la naiba.“ Îşi exersa accentul pentru ziua când va năpârli şi va ieşi în faţă cu Rolf ca să fie a lui. Tot ceea ce rămânea era să-i dovedească faptul că ţinea în mână o gospodărie cu mijloace independente şi că făcea economii.

Terminase. Şi-a verificat munca şi şi-a netezit pielea aspră cu izopropil pe un tampon de vată, ceea ce durea, şi spălă resturile de păr din chiuvetă cu un jet de apă. Avea o răceală de după-masă. Un frison groaznic îi făcu mâinile să tremure şi să scape cutia cu fard de pleoape în chiuvetă şi s-a udat, iar capacul de plastic a căzut. S-a lipit de degete şi le-a colorat în gri. S-a aşezat pe capacul de la toaletă să-şi revină, gândindu-se că era îngrozitor cum se tot desfăcea capotul. Putea să-l lege strâns, dar nodurile de mătase se desfac când îţi e lumea mai dragă, doar dacă nu sunt duble, şi nodurile duble rup unghiile. Nu era dezordonată. Butonul de la uşa de la baie era un buric, încuiat. Apasă pe mine. Frumos mod de a-i demonstra capacitatea ei de administrare, să stea aici în toaletă cu degetele gri şi cu mici înţepături de sânge („Accent“) înţepături de sânge deasupra ochilor şi tremurând. Rolf nu spunea niciodată nimic despre asta, doar că, uneori, tot mai des, refuza să vadă că înlăuntrul ei erau două fiinţe. Voia să-i explice. Chiria este prea mare aici! şi Nu este treaba mea să fac curăţenie aici. Eu trebuie să mă ocup de administraţie! Administra o febră, nu o casă. Dar administratorii buni nu se scuzau. Trebuia să încerce din greu să fie bună ceva mai multă vreme, poate chiar să cureţe lucrurile ea însăşi, până când se adunau, în cele din urmă, două porţii de 65 de grame de provizii. După

care putea face ce dorea. Să facă ce poftea! Dar durea, fiindcă să treci cu vederea era aproape mai rău decât să mori de foame, şi ea nu dorea să miroasă a Martini de câte ori venea Rolf.

*

Cu 41% din corporaţie în controlul lui direct, Buzz Wismer era, pe hârtie, unul dintre cei mai bogaţi douăzeci de oameni din ţară. Dar Wismer nu s-a diversificat niciodată în sensul clasic, fiindcă aerospaţiul era deja suficient de diversificat pentru a se adapta la o piaţă în mişcare, iar veniturile financiare ale companiei, deşi confortabile, erau relativ mici. O mare parte din alte venituri luau forma unor conturi pe care le avea de primit, în primul rând de la liniile aeriene. Prin urmare, averea lui Buzz nu era bogăţia speculatorului sau magnatului petrolului, care semăna panică. Era blocată în firmă, iar el îşi modelase gusturile ca atare. Îi plăceau compania bună, pământul virgin, lipsa de griji. Mâncărurile sărate, băuturile reci. Provenea dintr-o familie mare din partea rurală a Missouri-ului. Unul dintre regretele vieţii lui era că nu devenise niciodată capul unei astfel de familii. Cele trei căsătorii i-au adus două fete, dintre care una avea să rămână la terapie pentru restul zilelor. Spre deosebire de Martin Probst, Buzz fusese prea ocupat şi prea plin de defecte din punct de vedere constituţional, pentru a se bucura de plăcerile familiei. Cu cât îmbătrânea, cu atât resimţea mai acut absenţa lor. După incendiul de pe proprietatea lui, s-a îngropat în mod obsesiv în munca pe computer. Asemeni unui gândac crăcănat, care se prinde de un glob mare de bogăţie şi importanţă, încerca să stea agăţat. Atunci globul începu să se rostogolească.

*

— Deviiiii? Balamaua scârţâi încet. Unchiul Rolf băgă capul pe uşă, scoase cheia din ea. Deviiiii? Se strecură în vârful picioarelor.

Ceva zdrăngăni în spatele uşii de la baie, dar indiferent ce sunete se auziră s-au pierdut în tunetul unui jet de apă. Era îngrozitor de tare; văzu că lăsase o fereastră deschisă. Încăperea arăta şi mirosea ca o platformă de tren. Traversând-o ca să închidă fereastra, Rolf zări o figură care se reflecta din televizor. Faţa era a lui Martin, în mijlocul microfoanelor. Tunetul se potoli până când Rolf ajunse la televizor.

„…nu spun că l-am exclus, dar este semnificativ pentru modul în care abordează ei problema. Dezbaterile nu rezolvă problemele, n-au făcut-o niciodată. Sunt întreceri între personalităţi şi ăsta este exact felul de confuzie în legătură cu referendumul pe care sunt interesat să-l elimin.“

— Oh, chiar aşa? Rolf mâzgăli faţa lui Martin cu palma. Ecranul era fierbinte. Rahatule! Nenorocitule!

„*Vom avea un răspuns definitiv joi.“*

— Abia aştept, minte de găină.

Lui Rolf nu i-a plăcut niciodată Martin Probst, dar nu şi-a dat seama decât în iarna asta câtă scârbă zăcea în sufletul lui. Chicotind, schimbă canalul.

Când se aplecă să închidă fereastra, o pală de vânt o prinse şi o smulse. Se apucă de pervaz şi se întinse după ea. Deasupra lui, pe un raft tăiat în peretele exterior de deasupra ferestrei, observă o cutiuţă împachetată în plastic. Închise geamul şi-l asigură. Se trase de mustaţă. O cutiuţă. Hm. Înfăşurată în plastic. Deschise geamul din nou şi se aplecă în afară – dar mai bine să nu pui întrebări, nu? Cel mai bine este să ai un animal de casă pe care să nu-l cercetezi. Închise fereastra exact în momentul în care ea ieşi din baie.

— Bună seara, Rolf, zise, cu o platitudine timidă.

— Bună seara, iubita mea.

Ea purta ochelari noi, după modelul ochelarilor de citit ai lui Barbie, papuci negri fără toc, ca să-i reducă din înălţime, jeanşi Levi's şi o cămaşă albă, largă. Rolf nu văzuse articolul original de mai bine de două luni, din vacanţă, şi tensiunea arterială i se ridică. Erau împreună de cinci luni şi ea încă reuşea să-l reducă la un tinerel cu picioare strâmbe. Mâinile ei se apropiară. Rămase pe loc fascinat când ele se strânseră încet, dându-i la o parte reverele hainei, mângâindu-l mai departe, de-a lungul puloverului, pe sub braţe, şi întreg trupul ei urmă, într-o îmbrăţişare cu încetinitorul. El trăia pentru asta. Tuşi.

Expresia feţei ei se schimbă. O împinse cu brutalitate la o parte şi dădu drumul unui alt acces de tuse, de-i pocniră urechile.

— Îmi pare rău. Ea se îndreptă încet spre sofa.

El văzu micul bandaj pe antebraţ, machiajul uscat. Nu-i păsa ce făcea când era singură, dar când controlul ei dispărea în prezenţa lui…

— De ce m-ai chemat? zise el.

Ea îi aruncă o privire şi-l făcu s-o iubească din nou cu zâmbetul ei perfect, pe jumătate ironic.

— Rolf, spuse, sunt total dependentă de tine. Nu pot să trăiesc o zi fără să aud vocea ta. După toţi aceşti ani, fiecare zi contează, fiecare minut. N-ai văzut? Ne-am aşteptat atât de mult unul pe celălalt.

El îşi făcu palma căuş şi tuşi încet.

— Nu fi supărat pe mine, Rolf, sunt o femeie slabă, dar curând lucrurile se vor îndrepta, întocmai cum vrei tu. L-am părăsit pe Martin. Întreaga lume ştie asta. Oh, câţi ani am pierdut cu el! Aşteptând. Ceva îmi lipsea, ştiam că îmi lipseşte ceva ce aveau alte femei şi, ei bine, acum l-am părăsit. Şi după felul în care a ţipat la mine, nu mai puteam să mă întorc.

— Accent.

— *Felul* în care *a ţipat* la mine, nu mai puteam să mă *întorc*. Şi te mai plângi când te sun la birou. Şi-a ţuguiat buzele. Asemănarea era stranie.

Rolf căzu în genunchi şi-şi apăsă obrazul de pieptul ei şi îl apucă cu buzele, ca un copil fără dinţi. Transpiraţia umplu ochii lui Rolf.

— Numai gândeşte-te, zise ea, dacă Martin ar vedea cum te porţi cu mine.

*

A început să se deruleze în Ajunul Crăciunului când Buzz era ocupat la birou şi paznicul de jos l-a sunat să-i spună că doamna Sidney Hammaker ar vrea să-l vadă.

— Trimite-o sus, zise Buzz. În vreme ce aştepta, făcu o verificare electronică asupra sa şi luminile roşii apărură peste tot, procesorul lui moral afişând mesaje de eroare pe ecran – FLOATING POINT DIVISION BY ZERO AT 14000822057G – ventilatoare defecte în regulatorul de curent, un document nou în unitatea de vocalizare, şi întregul lui program S-A ÎNCHEIAT CU UN PROCES SUPERIOR, O EROARE AOS FATALĂ, VREI SĂ ABANDONEZI SISTEMUL? Scose telefonul din priză şi-şi verifică părul, care bătea în verde, în ecranul a cărui convexitate dubla dimensiunea nasului lui borcănat şi a gurii ovale şi-i făcea capul scandalos de mare. Era un monstru cu faţa verde.

Asha bătu la uşa deschisă. Spera că nu deranjează. El spuse, fireşte, nu, este Ajunul Crăciunului, n-ar trebui să lucreze oricum. Ea se aşeză pe o masă lângă consolă. Punctul de pe frunte părea oarecum suspendat exact sub suprafaţa pielii ei curate, fine, asemeni unui punct zecimal pe un ecran cu cristale lichide.

În minutele şi orele care se scurseră după venirea ei, fusta începu să-i alunece în sus cu o voinţă proprie, într-un ritm independent de conversaţia lor. Îi descoperi tot mai mult picioarele, ridicând linia la care umbrele modificau nuanţa ciorapilor ei nailon de culoarea cărbunelui de la gri la negru. Fusta îşi opri drumul în sus vreme de o jumătate de oră, patruzeci

şi cinci de minute, ca şi când nu ar fi avut, în nici un caz, de gând să meargă mai departe. După care Buzz se uită şi încă un inci de coapsă ieşise la lumină.

Asha se dovedi a avea cunoştinte de analiză vectorială. Îl ascultă atentă pe Buzz prezentându-şi metoda iterativă şi, când soarele de decembrie coborî asupra zăpezilor din North County, descoperi o redundanţă în vectorul lui, o simetrie ascunsă şi îi sugeră să o abandoneze şi să adauge noi variabile. Ea încerca, a spus, să-l aducă pe Hammaker în pas cu vremurile actuale. Numai companiile de Coca Cola rivalizau cu succesul şi originalitatea lui Hammaker în marketing, dar nici chiar Hammaker nu făcuse faţă misterului esenţial al zilei, până în prezent: funcţiona publicitatea? Vânzările s-au dovedit mici. Testele de piaţă – sondajele televiziunii făcute la întâmplare pe consumatori chestionaţi în încăperi izolate fonic – erau pur şamanism. Asha se cutremura gândindu-se la cheltuielile făcute pentru publicitate, la risipa neruşinată de resurse. Ea îşi dorea să atingă perspectiva unei priviri dumnezeieşti de unde ar vedea, din prima, formula care să facă din Hammaker berea tuturor preferinţelor, nu preferinţa a doar 37% sau 43% sau chiar 65%, ci a tuturor.

Formula va trebui să constea în mai mult de un slogan sau o tactică, desigur, fiindcă acestea ar fi copiate în mod inevitabil de cei doi rivali majori ai lui Hammaker. Ar fi o serie infinită care să ducă toate contraatacurile în contabilitatea dialectică şi să le învingă în mod automat. Aici intervenea Buzz. Asha citise toate lucrările lui de *meteorodinamică* asupra unei simulări vectoriale cu variabilă n. Voia să aplice această metodă ca să vândă bere.

— În loc să vedem în mod pasiv acest sistem de presiune trasat pe hârtie milimetrică, îşi linse buzele, să ne imaginăm un joc de război. Să ne imaginăm sistemul nu în mâinile unor scheme climatice globale întâmplătoare, ci ale tale, iar misiunea ta este să creezi condiţii temperate

de umiditate scăzută în St. Louis, 365 de zile pe an cu, să spunem, o ploaie torenţială la fiecare şase zile, de la şase la opt seara. Şi Buzz spuse:

— Ce descrii tu este un monopol. Iar prinţesa spuse:

— Nouă subiecţi din zece nu ne deosebesc de competitorii noştri. Competiţia încurajează doar saturarea pieţii, ceea ce adaugă un dolar din şase produsului nostru. Iar Buzz spuse:

— Legile psihologice sunt recunoscute ca fiind relative… Iar ea spuse:

— O să fii surprins. Ele ar putea fi mai absolute decât ai putea crede. Încăperea era scufundată în întuneric, pe ecran se defăşurau tot felul de figuri, atât de luminoase încât păreau că dansează şi când ea se aplecă să aprindă o veioză, ţinând cotul pe masă, Buzz zări pentru o clipă dantelele de sub fusta ei.

*

Audreykins juca solitaire la vechea masă de scris din budoarul ei. Purta un capot roz în dungi. Înainte de a vorbi, Rolf făcu o scurtă pauză şi o privi cu indulgenţă. Ea ţinea în mână un şapte de treflă şi-l agita ca şi când încerca să prezinte cardul ei Platinum unui vânzător distrat. A aşezat trefla pe opt de cupă, apoi a retras-o. S-a uitat peste umăr, în gol, o femeie-clovn în frişcă rece.

— Joci? zise Rolf.

Ea a ascultat întrebarea şi şi-a îndreptat atenţia spre masă. A pus, hotărâtă, trefla peste cupă, a tras o altă carte, o regină de caro, şi a transferat un număr de cărţi într-un mod rapid, complicat.

— Îţi merge bine jocul, se pare.

Din nou, cel mai discret semn de răspuns. Capul ei se mişcă înainte şi înapoi în căutarea unor noi mutări. Rolf muşcă vârfurile firelor de păr

care-i creşteau în colţul gurii. Deosebit de melancolic după partida de sex din seara aceea, mai încercă o dată.

— N-ai putut să dormi, se pare.

— Zece de pică, murmură ea.

Câteva momente ca acestea erau suficiente pentru a-l face pe Rolf să ia mai în serios flecăreala lui Devi despre o reorganizare a legăturilor legale. Aproape imediat, totuşi, şi-a amintit vechea logică – acţiuni în comun, jumătate din bursă, ambele case, jumătate din bonurile valorice, pământurile din Arizona, Oregon, St. Thomas, Doamne Dumnezeule, cel puţin douăzeci de milioane de dolari – ceea ce, desigur, nu avea nici o logică. Să nu te căsătoreşti niciodată cu fiica unui avocat.

— Bănuiesc că eşti foarte îngrijorată din cauza lui Barbie, nu? Nici nu pui căpşorul pe pernă şi începi să te gândeşti că se culcă acum cu un străin chipeş.

Ea luă o carte din teancul de cărţi puse jos.

— N-ar trebui să trişezi, Audrey, se duce de râpă tot farmecul. Ca să nu mai menţionez a opt suta poruncă: să nu trişezi la solitaire. Sunt sigur că părintele Warner ar fi foarte dezamăgit dacă ar afla.

El găsi o pereche de foarfeci pe măsuţa ei de toaletă şi-şi aranjă puţin colţurile mustăţii. În oglindă văzu că ea nu-l privea. Căldura începea să fâşâie în aparatul de deasupra patului ei.

— Foarte confortabil aici, apropo. Să ne amintim de Martin o clipă. Să plecăm capetele? Să ne gândim la el singur *cuc*, în casa aia *mare*, cu mobilierul acela *frumos* şi *nimeni* cu care să schimbe o vorbă. Să ne gândim la asta. Rolf îl vedea pe Martin lovind cu piciorul în mobilier cu o furie tăcută de încornorat sau jucând solitaire în mijlocul patului. Fiindcă şi răsfăţata îl părăsise! Domnul Corect fusese prins, în sfârşit, cu pantalonii în vine, pierzându-şi fetele lui virtuoase şi făcând o figură lamentabilă în campania împotriva viitorului referendum.

Audreykins se întorsese. Expresia ei era sinceră, dar amicală.

El zâmbi.

— Da?

— Eşti nebun, Rolf, zise ea. Ţi-ai pierdut minţile.

*

Activitatea lui Buzz începu să sufere, iar el a raţionalizat-o. Nimeni nu se aştepta ca la anii lui să vină cu idei originale, astfel că tot ce făcea, chiar dacă era mai puţin decât ce reuşea să facă în urmă cu câteva luni, era încă un amalgam, şi netaxat. Munca oferea de asemenea un pretext. În fiecare zi o instruia pe secretara lui să nu-l deranjeze pentru toate fleacurile. Noaptea, interpunea un robot telefonic între lume şi sanctuarul lui. Cercetările lui despre timp, i-a spus el lui Bev, intraseră într-un stadiu care reclama întreaga lui putere de concentrare. Ea nu-l crezu. El nu se aştepta să fie crezut.

Părăsind sanctuarul nelocuit, luă spaţiosul ascensor pentru marfă până la parter. În vreme ce angajaţii lui din clădirile de servicii din spatele sediului central ridicau cutii sau dădeau cu mătura, abia dacă dădea pe acolo ziua şi spunea mereu că era imperativ ca nimeni să nu ştie despre sosirile şi plecările lui. Împinse cu umărul uşile grele din spate şi se dădu jos de pe rampa de încărcare. Asha îl aştepta în maşina ei Corvette, după-masa sau noaptea, de obicei noaptea.

Ea era cea care paria la hipodromul Cahokia Downs, mânca chili la oprirea pentru camioane de la intersecţia şoselelor 70-40 şi bea cafea în restaurantele din oraş. Buzz doar o însoţea. Era amuzat de faptul că toate cârciumile provinciale în care îl ducea parada de ospătăriţe împiedicate şi de pariori îngălaţi şi prăjiturile care se roteau în felii supravieţuiseră celor patruzeci de ani de când nu mai era tânăr şi era el însuşi un provincial. Chiar şi şoselele puteau să-l surprindă. Asha conducea mile şi mile spre nord, pe autostrăzi statale pe care nu le văzuse niciodată, deşi îşi petrecuse

întreaga viaţă în estul statului Missouri. După miezul nopţii, în zilele săptămânii, tot traficul se stingea pe şosele pentru a lăsa loc unei încremeneli netulburate şi fantomatice, sugerând atacul cu bombe cu neutroni. Pe teren drept, gonea cu 160 de kilometri la oră.

Dar omul de serviciu nu putea să păstreze un secret. Bev i-a spus lui Buzz că soţii prietenelor ei credeau că el şi Asha purtau discuţii de afaceri supersecrete. Soţiile însele, inclusiv Bev, credeau pur şi simplu că aveau o aventură.

Buzz era mai mult sau mai puţin inocent în ambele situaţii. El o respecta pe Asha prea mult şi depindea prea mult de compania ei ca să rişte o implicare fizică. Şi se pare că această posibilitate nu i-a trecut niciodată prin cap. Erau doar prieteni care, ocazional, discutau afaceri – un subiect pe care Buzz ar fi fost foarte fericit să-l evite cu totul. De fiecare dată când Asha încerca să-l încurajeze să-şi extindă proprietatea în North Side, devenea confuz. Responsabilitatea pentru administrarea companiei Wismer Aeronautics depindea de el personal. Dar el, personal, nu-şi mai putea imagina viaţa fără Asha Hammaker. În cuvântul „personal" două curbe opuse compuneau o asimptotă. Rezultatul era haos.

Când februarie s-a prelins în martie, gândurile lui s-au îndreptat tot mai mult spre Martin Probst, celălalt prieten în care avea încredere. Martin stabiliza curbele, restabilind codiţiile de limită. Loialitatea faţă de Martin însemna loialitate faţă de reputaţia lui Buzz, faţă de omul onorabil, amabil, cum îl considera dintotdeauna lumea. Mereu şi mereu, Buzz îi telefona.

— Ascultă, zicea el, tot ce ai auzit despre mine şi doamna Hammaker – ştiu că circulă zvonuri – nu este ceea ce pare. Este o chestie pur socială. Şi Sidney poate fi prezent sau Bev, dacă ar binevoi să vină. Nu există nimic suspect sau fiscal… fizic… sau…

Martin spuse că înţelegea.

— Şi trebuie să mă crezi că sunt de partea ta în privinţa referendumului. Ştiu că nu am fost în stare să-mi fac timp ca să te şi ajut cu altceva decât cu portmoneul, dar sunt dedicat în mod cert lucrurilor, aşa cum sunt ele. Nici o fuziune pentru mine, nu, domnule. Nu are nici un sens din punctul de vedere al profitului să-mi mut sediul – înţelegi, din nou, nu ştiu ce fel de, ce fel de zvonuri. Simt o oarecare – ştii – presiune să mut numai sediul central – după cum ţi-am spus, avem pământul, l-am avut – dar cred că este adevărat că este vital să menţin administraţia aproape de centrul tehnic, şi cu siguranţă n-aş putea să mut…

— Buzz, te rog. Nu te deranja. Mi-ai spus ce gânduri ai. Te cred.

— Nu! Vreau să crezi exact ce spun.

— Sigur. E un lucru cât se poate de rezonabil. De aceea sunt implicat în campania asta. Centrul tehnic e un lucru cât se poate de rezonabil. Te cred.

*

Rolf întârzie în faţa oglinzii, aranjându-şi părul cu un pieptene de argint. O nebunie, într-adevăr. Părul de pe piept, curat şi pufos, susţinea un lanţ de aur care se ridica şi se cufunda între smocurile de păr asemeni unui montagne russe aparte, dispărând la gât, în gulerul halatului lui roşurubiniu. Colţuroasă, aspră, faţa lui era total diferită de feţele de Charlie Brown[2] ale tuturor celorlalţi bărbaţi din St. Louis. Îl imita pe Căpitanul Caterpillar, numele pe care Mara, domnişorică fiind, îl dăduse mustăţii lui. Amintirea acestei iluzii a fixat-o în anii ei de inocenţă.

Se îndreptă spre uşă şi o deschise. La capătul celălalt, o lumină de culoarea mierii curgea printre crăpături în jurul uşii lui Audreykins. *Pieptănându-şi părul*. De fiecare dată când i se întâmpla să arunce o privire spre celălalt capăt al holului noaptea, indiferent cât de târziu,

vedea lumină şi fraza îl obseda. Imaginaţia era un lucru minunat. *Pieptănându-şi părul*.

Rupse ultimele printuri de Telex din imprimantă, de lângă coşul pentru rufe murdare, îşi turnă un pahar de The Glenlivet şi se duse la culcare. Timpul, unu şi jumătate, aproape se pierdu în labirintul aurit al lui Gübelin.

Dimineaţa va dormi ceva mai mult, va trece pe la Lambert şi va zbura cu avionul la San Antonio pentru a discuta cu preşedintele de la Gelatron, un concern de mase plastice pe care era pe cale să-l achiziţioneze. Îşi plimbă degetele în josul paginii căutând cotele pe care i le-a trimis *brokerul* lui.

Gelatron 7 2061 $8^1/_4$ $6^5/_8$ $8^1/_4$ + $1^5/_8$

Aşadar pisica ieşise din sac, iar răspunsul era favorabil, un solid vot de încredere în Ripleycorp. În câteva luni, San Antonio va pierde câteva locuri de muncă, fiindcă Gelatron îşi lua toate lucrurile şi se îndrepta spre partea de nord a oraşului St. Louis. O filială al cărei proprietar exclusiv era. Cuvintele, în combinaţie cu whisky-ul adăugară căldură exaltării lui de după achiziţie. Îşi luă mobilul pentru o discuţie cu filiala preferată al cărui proprietar exclusiv era, dar se corectă la timp. O suna mult prea des. Indiscreta şi mica lui filială….

Făcu ultimul drum la toaletă. Liniştea dinspre aripa de culoar a lui Audreykins îi păru un tribut adus lui. Acum era în culmea gloriei. Acum nu-i va mai fi niciodată teamă de Probst, nu va mai accepta niciodată o seară cu ei, nici Audreykins nu va găsi refugiu în bucătărie cu Barbie. Pentru o clipă, când clinchetul începu să se audă în bol, se trezi gândindu-se, fără vreun motiv anume, că Barbie era moartă. Asta nu-l deranja. El o avea pe Devi, iar Martin pe nimeni. Cel mai bun câştigase. Trase apa. În fereastră, un geam vibră cu zgomotul unui mic avion de noapte.

*

— Nu crezi că ar trebui să avem un, uh, semnal radio?

Trecând de Ladue, acum, Asha ridică piciorul de pe acceleraţie, lansă avionul Cherokee într-un mic picaj, care-l duse la 1 800 de metri deasupra University City.

— La ora asta, este mai sigur să nu avem, zise ea. Vizibilitatea este excelentă. Îmi place să zbor fără un plan anume din când în când. Este ca şi când faci baie în pielea goală.

Îi ducea acum direct spre est, spre oraş. În New York sau la Chicago ar fi trecut peste zgârie-nori, dar St. Louis era un oraş scund şi trist, intersecţiile sale nişte cruci stranii fără benzi, de culoarea osului. Maşini singuratice împingeau pete de lumină palidă înaintea lor. Dacă ar fi fost o misiune de bombardare… Zborul de noapte scotea la iveală o înclinare specială a oraşelor americane sau aşa i se părea lui Buzz, care se gândea că America, St. Louis, nu fuseseră bombadate niciodată şi acum nu vor fi niciodată, din lipsă de focoase. Absenţa unei experienţe intermediare îi adâncea sentimentul de fragilitate a continentului, a cărui populaţie nu avea nici o memorie culturală a ciumelor negre sau a raidurilor aeriene. O iluzie splendidă, această Americă de Nord dădea naştere celei mai groaznice temeri, teama unui om care, asemeni lui Buzz, nu petrecuse nici măcar o noapte în spital, dar care, spre deosebire de el, se confrunta acum cu o anume moarte sigură, oribilă.

— Ne îndreptăm chiar spre centrul oraşului, nu?

— M-am gândit să aruncăm o privire, spuse Asha.

— E destul de straniu, la o oră aşa târzie. Începe să-mi placă genul ăsta de lucruri.

— Ştiu că-ţi place. Şi pentru mine e incitant. Formele îmi sunt încă atât de străine. Faptul că un oraş arată astfel. Că ar putea găsi motive ca să arate astfel.

Pierzând altitudine, au urmat autostrada Daniel Boone spre răsărit. Asemeni altor şosele importante, ducea spre malul fluviului, spre Arcadă. Arcada era cea care făcea oraşul St. Louis să pară plat. Buzz se uită la ea cu o fascinaţie naivă, simţind o plăcere nechibzuită văzând mărimea ei neverosimilă, tridimensionalitatea ei extraordinară, trecerea ei de-a lungul orizontului statului Illinois. Era aproape tot atât de înaltă ca altitudinea la care zburau ei. Ea transforma zona centrului într-un spaţiu închis, şi pe Buzz şi Asha în păsări, care se roteau în interiorul lui. *Martin*! Să fii deasupra oraşului, dar şi în el: Buzz simţi brusc apropierea de celălalt prieten, în ale cărui discurs, ţinută şi statură întreaga plasticitate a actualului St. Louis îşi găsea expresia. Apoi auzi motorul tăcând. O văzu pe Asha trăgând spre ea maneta de control şi-şi dădu seama ce era pe cale să se petreacă.

— Asha, nu, zise el.

O ordonanţă a oraşului interzicea zborul prin Arcadă. Asha se concentră. Stadionul plin de culoare s-a deschis sub ei alb şi negru.

Deja se întâmpla. Fără nici un pericol, cu o viteză proporţională cu viteza lor, Arcada îşi desfăcea picioarele ca se le permită trecerea. Wharf Street era un canal în care cădeau. Pentru o clipă, Buzz putea aproape să atingă unghiul ascuţit, interior, de oţel. Apoi trecură de partea cealaltă. Asha îi antrenă într-o ascensiune vertiginoasă.

N-am putut face asta, îşi spuse el. Sunt dedicat în mod ferm modului în care stau lucrurile. Nici o fuziune pentru mine, nu, domnule. Nu are nici un sens din punctul de vedere al profitului să mut ceea ce consider că este vital pentru centrul tehnic, cu atât mai puţin…

— Îţi spui rugăciunea? zise Asha.

— Ce spuneam…?

— Nu prea te aud.

Sub ei, Mississippi se retrăgea, se mişca spre East St. Louis, unde Buzz zări luminiţele galbene ale unor mici incendii.

1. Tampoane de bumbac pentru curăţarea feţei etc.
2. Personajul principal din desenele animate *Peanuts*.

18

Probst tocmai se aşezase ca să ia micul dejun în prima duminică în martie, când observă doi inşi intrând în curtea din spate.

Unul dintre ei era Sam Norris, un yeti mai mic îmbrăcat într-o haină albastră. Celălalt era un străin îmbrăcat într-o geacă groasă, verde, cu gluga îmblănită dată pe spate. Probst îl zări pe Mohnwirbel ieşind din garaj, cu pantalonii de pijama strânşi în pardesiu şi în partea de sus a cizmelor lui negre de cauciuc, şi înaintând ţeapăn prin zăpadă spre Norris şi tovarăşul lui. Schimbară cuvinte. Probst luă o îmbucătură dintr-o chiflă lipicioasă. Norris arătă spre ceva dintr-un tufiş desfrunzit de azalee. Mohnwirbel dădu din cap în semn de refuz şi execută câteva mişcări demonstrative de karate. Norris zâmbi şi privi direct spre Probst fără nici un semn de recunoaştere.

Mohnwirbel se întoarse la garaj. Cu mâinile în şolduri, Norris şi bărbatul scund îşi îngustară ochii şi bătură pasul pe loc. Probst se putea vedea terminându-şi micul dejun şi citind ziarul fără să se obosească să descopere ce se întâmpla afară. Dar, acum, Norris deveni nerăbdător.

Ieşi din casă în cămaşă.

— Bună dimineaţa, Sam. Ce vânt te aduce?

— Herb, zise Generalul, Martin Probst. Martin, te rog să faci cunoştinţă cu Herb Pokorny.

Omuleţul şi-a împreunat mâinile la spate. Avea un păr blond, subţire, care părea ud. Nasul îi era turtit şi mic, pielea ciupită de vărsat ca o piatră mâncată de vreme, ochii aşezaţi la suprafaţă şi practic fără gene, iar buzele de aceeaşi culoare bej ca şi restul feţei. Îi aminti lui Probst de celebrul sfinx, al cărui nas a fost distrus cu o împuşcătură de soldaţii lui Napoleon.

— Îmi pare bine, zise Probst.

Pokorny se uită la Norris.

— Se pare că tocmai luai un mic dejun delicios, zise Norris. Herb şi cu mine discutam despre o mică gaură de aici, din grădina ta. Herb, vrei să-i arăţi gaura?

Pokorny făcu un pas şi arătă cu vârful lat al cizmei spre un petic de pământ fără zăpadă, de curând răscolit, dintre două tufişuri de azalee.

— Este urma piciorului tău, Martin?

Mai multe replici ironice îi veniră, dar spuse, simplu:

— Nu.

— Nici a grădinarului tău.

Probst privi spre cerul care se învolbura încet. Patru ciori se lansară dintr-un nuc, bătând din aripi şi croncănind.

— Ai folosit detectorul aşa cum ţi-am spus, Martin?

— Nu pot să spun că l-am folosit, zise Probst. Noutatea s-a perimat după primele câteva luni.

Pokorny se încruntă la această mică glumă.

— Când ţi-ai verificat casa ultima dată? zise Norris.

— Poate în urmă cu trei săptămâni, minţi el.

— Foarte interesant. Fiindcă un emiţător-receptor a fost ascuns în groapa asta până ieri-noapte, în jur de două şi jumătate.

— Am auzit semnalul.

— Într-adevăr? zise Probst.

— Da. Digitalizat şi codificat, altfel ţi-am fi putut spune ce a prins. Nu că nu am putea să ghicim.

— Aşadar a existat un transmiţător în ceea ce numim gaura asta. A transmis mesaje codificate. Acum nu mai este.

— Ne-am conectat abia ieri. Ei au avut un procesor al naibii de mic îngropat acolo. Norris arătă spre pământul răscolit. Primea semnale de la tine din casă, le digitaliza, le comprima printr-un factor de o sută sau cam aşa ceva şi le transmitea dintr-un foc la fiecare două sutimi de secundă într-o varietate de frecvenţe foarte înalte – asta când era activ. Nici un semnal până soseai acasă, bănuiesc că era activat de voce. Acordă-i lui Herb un minimum de încredere. Nu e uşor să descoperi aşa ceva.

— Foarte impresionant, îi spuse Probst lui Pokorny. Pe urmă, cineva a venit noaptea, a săpat, a lăsat o singură urmă de picior şi a fugit.

— Bingo.

— Iertaţi-mă, dar eu nu cred nimic din toate astea.

— Arată-i lista, Herb.

Pokorny îngenunche în zăpadă şi desfăcu un sac de piele crăpat. Îi întinse lui Norris un dosar din care acesta luă două printuri, prinse cu o agrafă.

.

.

.

Ahmadi, Daud Ibrahim

* Asarpota, Mulchand

Atterjee, T. Ras

* Baxti, V.L.

Benni, Raju

* Bhandari, Karam Parmanand

— Da? zise Probst.

— Suspecţi.

Probst căscă.

— Înţeleg. Ce fel de suspecţi?

— Toate persoane de origine indiană şi profil Tip Q, despre care se ştie că s-au aflat în St. Louis între 1 iulie şi – cât de la zi suntem, Herb?

— Marţi.

— Marţi, 27 februarie.

— Ce înseamnă steluţele?

— Sunt cei pe care noi sau persoane de încredere i-am văzut întâlnindu-se cu Jammu. Ei bine, tu…

— Iartă-mă, Sam, dar toate astea îmi fac rău.

Pleoapele Generalului clipiră des.

— Ce vrei să spui?

— N-am ridicat nici o obiecţie ca tu să cercetezi unele chestiuni ilegale, ca bombele de la stadion, dar asta este cu totul altceva. Este o chestie demnă de McCarthy, după părerea mea. Asta înseamnă vinovăţie prin asociere, prin locul naşterii.

— Poţi să ne scuteşti de discursul ăsta. Te rog să citeşti toate astea şi să-mi spui dacă ai auzit de vreuna dintre persoanele menţionate. Bine?

.

.

.

* Nand, Lakshmi

* Nandaksachandra (Hammaker), Parvati Asha Umeshwari

Nanjee, Dr B.K

* Nissing John

Noor, Fatma

Patel, S.Mohan

Pavri, Vijay

Probst îi înapoie lista lui Norris.

— În afară de doamna Hammaker, nu vă pot ajuta.

— Eşti sigur?

— Da.

Norris schimbă o privire cu Pokorny.

— Ei bine, asta este interesant. Fiindcă din câte înţeleg, cel de aici – John Nissing – a făcut nişte fotografii casei tale.

— Ei bine, da. Probst putea vedea că Norris ştia că Barbara l-a părăsit. Dar cât de multe ştia? O văzuse Pokorny cu Nissing? Făcuse investigaţii în New York? Probst nu văzu nici un motiv să discute viaţa lui particulară aici, în grădina din spatele casei, cu Pokorny care se strâmba la el. Eu nu i-am întâlnit pe fotografi, zise el sincer. Barbara a tratat cu, uh, ei.

— Şi ce mai face Barbie?

Norris ştia. Toată lumea ştia. Ochii lui Probst rătăciră peste zăpada de pe copaci, până la pereţii garajului, la ferestrele lui Mohnwirbel.

— Bine, este la New York.

— Da?

— La nişte rude.

Un vânt şopti printre azalee. Tălpile lui erau înţepenite în pantofii de tenis, în zăpadă.

— Bine, zise Norris. Pokorny dădu din cap, închise cu o mişcare scurtă rucsacul şi se îndreptă spre aleea de acces. Mă tem că-mi pare rău pentru toate astea, Martin.

— Sam… Vocea lui Probst se frânse; îşi dădu seama că era furios. Sam, vreau să spun că, dacă ai de gând să te pui cu genul ăsta de lucruri, o să primeşti ce meriţi.

— Nu-mi face tu morală.

— Detectivii particulari scormonesc în gunoi. Dă-mi suficient timp şi bani…

— La naiba, Martin, nu-mi face tu morală.

— Am ascultat cu toată răbdarea. Când vrei ajutor pentru un proiect legal, ştii unde să mă găseşti. Dar un episod ca ăsta este ceea ce eu aş numit un abuz de…

— Îmi faci un deserviciu. Îmi pare rău că te-am deranjat, dar îmi faci un deserviciu. Ţi-am spus deja că nu-mi pasă absolut deloc de ce se petrece la tine în familie. Ţi-am spus asta şi…

— Vreau nevăstuica asta afară de pe proprietatea mea.

— Am să trec peste asta. Am să trec peste asta. Dar, acum, ascultă-mă. M-am scuzat pentru situaţia jenantă în care te-am pus. Te rog să primeşti scuzele mele.

Degetele lui Norris s-au înfipt aproape cu disperare în cotul lui Probst. Nu putea decât să se simtă flatat.

— În regulă.

— Îţi mulţumesc. Acum, doar două lucruri înainte de a-ţi lua micul dejun şi a-ţi petrece ziua în Clayton, doar două lucruri. Mă asculţi?

Probst oftă.

— Unu. Trebuie să mă crezi că la tine în grădină a fost îngropat un aparat. Asta nu e întâmplător, poţi să asculţi banda dacă vrei. Bănuiesc că nu-i permiţi lui Herb – ar face o treabă foarte curată, desigur – şi ar fi foarte bine dacă ai face o verificare la tine în casă, chiar acum.

— Nici pomeneală.

— Dar mă crezi în privinţa aparaturii.

— Să zicem. Cred că există un Pol Sud. Nu l-am văzut şi nu-mi pasă, dar cred că este acolo.

— Trebuie să faci ceva cu atitudinea ta… dar dar dar dar. Al doilea lucru este doar un simplu da sau nu. Era doamna Hammaker, pe onoarea ta, singurul element de pe listă despre care ai auzit vreodată?

— Foarte sincer, zise Probst, întrebându-se ce va răspunde. Îşi dădu seama că nu-i păsa. Da, era.

— În regulă. Îmi pare rău de deranj. Norris se îndreptă spre aleea principală şi-şi scutură încălţările de zăpadă. Se întoarse. Îţi dai seama că eu cred ce spui. Îţi dai seama de asta. După care dispăru.

Probst intră în casă, îşi termină micul dejun care se răcise şi se plimbă prin bucătărie încercând să scape de tremurul acela nervos, aşa cum, de-a lungul anilor, încercase să scape de certurile de duminică dimineaţa. Puse ceaşca şi farfurioara pe suportul de cauciuc din chiuvetă. Cu puţin timp în urmă, întorsese suportul pe partea cealaltă şi descoperise pete de noroi, strâns asemeni grăsimii de găină în supa rece.

Urcă în biroul lui de la etaj, ridică un morman de corespondenţă de mâna a doua de pe scaun şi începu să lucreze la teancul de curriculum vitae pe care i-l dăduse directorul lui de personal, Dale Winer. Erau candidaţi pentru patru posturi noi, unul de manager, trei de funcţionar. Ochiul lui experimentat s-a oprit la greşeli de ortografie, formule de instabilitate, supracalificare, diplome de la licee din North Side (în sensul unei direcţii afirmative, ar putea să angajeze două negrese), laude neserioase, experienţă lipsită de relevanţă. Nu că cei mai mulţi dintre cei care depuseseră cerere n-ar fi putut face faţă slujbelor respective. Dar trebuia să alegi şi să decizi.

Telefonul sună.

Era Jack DuChamp.

— Eram doar în trecere, zise Jack. Acum că Laurie primise confirmarea şi nu mai mergea la şcoala de dumincă, el şi Elaine şi Laurie începuseră să meargă la slujbele de după-masă în loc de slujba de dimineaţă întrucât copiii dormeau până târziu la sfârşit de săptămână. Lui Elaine îi plăcea şi ei să doarmă uneori până mai târziu. Mark îşi amânase un semestru la facultate, încercând să se pună la punct cu altceva, educaţia copiilor surzi, şi plăcându-i. Dar era plăcut să ai o oră-două în plus,

duminica dimineaţa, plăcut să vezi feţe noi la slujba de după-masă, iar Jack şi Elaine îşi promiseseră de Anul Nou să încerce să facă ceva care să merite în timpul lor în plus, care, de fapt, nu era într-adevăr în plus întrucât slujba de după-masă însemna de asemenea să te întorci acasă mai târziu, dar oricum, să încerce să-şi îmbunătăţească viaţa puţin câte puţin, aşa cum puteau ei mai bine, duminicile dimineaţa. Ceea ce explica de ce venise Jack în vizită.

— Da, zise Probst.

Laurie muncea treizeci de ore pe săptămână la Crestwood Cinema, pe lângă liceu şi repetiţiile pentru *Brigadoon*, musicalul de primăvară şi… Luisa muncea?

— Ea…

Cu atât mai bine, avea mai mult timp pentru şcoală. Şi asta se vedea pe carnetul de note, lui Jack îi părea rău că trebuia să spună asta, deşi îşi imagina că, în zilele noastre, colegiile erau interesate de ceva mai mult decât de note, că maturitatea şi independenţa trebuiau să conteze mult, iar dacă nu contau, asta spunea ceva despre colegiu, nu-i aşa? În orice caz, având în vedere că Laurie muncea, iar Elaine avea puţine cursuri semestrul acela, ambele redescopereau serile şi se întrebau dacă Probst şi Barbara – doar ei patru – într-o seară, săptămâna asta, poate un restaurant, ca să nu trebuiască să gătească nimeni?

Să-i ajuţi pe copiii surzi, îţi zise Probst. Să-i ajuţi pe copiii surzi. Să-i ajuţi pe copiii surzi.

Sau săptămâna viitoare, dacă invitaţia era făcută prea târziu.

— Jack, zise Probst, Barbara şi cu mine ne-am despărţit.

Oh.

Era prima oară când Probst folosea cuvântul „despărţit“, chiar şi în gând, şi cuvântul răsuna în capul lui ca şi când l-ar fi exersat post-factum. Jack mai spuse ceva, la care, fără să asculte, răspunse că era în ordine, era

în ordine. Şi îndată ce-şi vor fi revenit, spuse Jack, poate un joc de Blues, doar ei doi, sâmbătă seara. Un meci de hochei cu echipa Canucks.

Apoi a sunat Luisa. Duane avea expoziţie de fotografii la o galerie, iar vernisajul avea loc vineri seara. Putea să vină şi el? Ar fi încântat să vină, spuse. Simţi că ea nu sunase ca să stea de vorbă cu el, dar o ţinu de vorbă, oricum. Îi întinse capcană după capcană, auzise despre alegerea colegiului, despre notele ei, ochii ei, ultima răceală, conversaţia ei cu Barbara, negocierea lui Duane cu galeria, noua ţeavă de eşapament a maşinii lui Duane. Când îşi spuseră la revedere, era 10:30.

Telefonul sună din nou, imediat. Era o femeie, Carol Hill, care telefona de la *West County Journal* pentru confirmarea răspunsurilor pe care i le dăduse în ziua precedentă.

— …ultimul este. În cele din urmă, va trebui să privim acest lucru în termeni democratici, taxarea fără reprezentare este o problemă foarte veche în ţara asta şi este o perspectivă valoroasă, de reţinut, în caz că fuziunea va crea un guvern mai mult sau mai puţin reprezentativ pentru rezidenţii Regiunii, şi eu cred că răspunsul este destul de limpede nu.

— Da. Foarte bine. Vă mulţumesc că m-aţi consultat în privinţa răspunsurilor, Carol.

— Nici o problemă, eu *vă* mulţumesc. Vocea ei se transformă într-un ton telefonic.

Probst se uită la nucul din spatele ferestrei şi strigă:

— Aşteaptă!

— Este mai puţin! Răspunsul este, fără doar şi poate, *mai puţin*. Dădu din cap.

MARY ELIZABETH O'KEEFE. Născută la 16 iunie 1959.

Telefonul sună.

Îşi puse receptorul pe umăr, îl fixă cu urechea şi auzi vocea Barbarei. El vorbi. Ea vorbi. El vorbi. Ea vorbi.

— …poate să facem asta mai formal, zise ea.

— Ce vrei să spui?

— Păi, este o situaţie neplăcută pentru amândoi. Am fost întrebată la petreceri şi nici măcar nu ştiu cum să numesc situaţia asta. *Petreceri*. Era cu adevărat crudă. Nu vreau să ating un punct dureros, dar dacă ne-am putea pune de acord să o numim…

— Despărţire, zise el. M-am referit la asta ca la o despărţire când am fost întrebat.

— Probabil că e adecvat.

Adecvat: termenul de „despărţire“ era adecvat în sine pentru a-i face să urască unul pe celălalt, altfel nu s-ar fi întâmplat asta.

— Ascultă, zise el. Vrei să divorţăm?

La celălalt capăt al firului se aşternu tăcerea. Dar tăcerea nu era totală, fiindcă Probst auzi sunetele discrete a cel puţin o frază şoptită. Nissing era în aceeaşi încăpere cu ea! În vreme ce vorbeau! Ea şi Nissing discutau despre asta! Ea vorbi din nou.

— E cam…

— Fiindcă nu-mi pasă dacă te mai întâlnesc vreodată de partea asta a iadului.

— Martin, te rog.

— Eşti singură? zise el.

Tăcerea ei se umplu de imagini, priviri pasionale spre iubitul ei, făcându-i semn cu mâna să iasă din cameră, Nissing care nu se grăbea.

— Eu… nu, şi ai dreptate. Ai dreptate. Acum nu este momentul să discutăm asta. Pot să te sun mai târziu?

— Nu te grăbi.

— Nu spune asta.

El se răsuci în scaun.

— Nu vreau să te mai văd, nu vreau să vorbesc cu tine, pur şi simplu, nu mai vreau nimic din toate astea. Stau pe scaun. Încerc doar să stau pe scaun.

Din receptor se auziră cuvintele:

— Martin, te iubesc, şi închise.

Te iubesc? Ce însemna asta?

Dintr-odată Probst avu îndoieli. Graba ei, consultările. Era posibil, şi-a dat seama, ca Nissing să o ţină, poate, împotriva voinţei ei, la New York. Ca Nissing ăsta să fie un criminal sau un conspirator, să fi existat într-adevăr un transmiţător în grădina din spate. Ca Probst, ca preşedinte al Municipal Growth, să fi fost ales pentru tortură psihologică pentru a influenţa hotărârile lui, ca Jammu să se afle în spatele a toate astea, ca Norris să aibă dreptate în legătură cu ceva al naibii de ciudat care se petrecea în conducerea locală şi ca Probst, de când plecase Luisa – de când Dozer fusese lovit de o dubiţă! –, să fi fost o ţintă, ca această continuă criză din familia lui să nu fie produsul inevitabil a istoriei ei, ci al condiţiilor impuse din afară: ca Barbara să-l iubească.

În grabă, căută pe birou, printre hârtii, şi găsi numărul pe care i-l dăduse ea. Nu-l folosise niciodată. Formă 212 şi celelalte şapte cifre şi, după o pauză care îi păru deosebit de lungă, se stabili legătura.

— Bună ziua, spuse o voce masculină rezonantă.

— Aici Martin Probst. Aş vrea să vorbesc cu soţia mea.

— Este soţul tău, spuse Nissing. Probst o auzi pe Barbara râzând.

— Da? zise ea.

— Eu sunt. Eşti singură?

O auzi spunând „Ieşi, te rog“, şi restul se estompă exceptând râsul lui Nissing. El îi auzi buzele ei revenind la receptor. Abia respira.

— Am crezut că nu vrei să vorbeşti cu mine.

— Nu vreau. Crede-mă. Dar aş vrea să mă întâlnesc cu tine şi să lămurim unele lucruri. Crezi că ai putea să vii aici o zi sau două, săptămâna asta? Se gândi să adauge, de dragul ofensei: plătesc eu.

Ea oftă.

— După cum încercam să-ţi explic, când te-am sunat, John şi cu mine plecăm la Paris pentru zece zile, plecăm mâine. Ne vom întoarce pe 15. Aşa că, poate atunci, dacă tu crezi că este de vreun folos.

— Nu ştiu. Înţelegi ce vreau să spun prin faptul că nu vreau să intervin. Nu că nu aş avea suficiente lucruri de făcut eu însumi.

— După alegerea ta, ce zici? I-am spus lui Lu că aş vrea s-o văd de ziua mea de naştere. Poate atunci. La începutul lui aprilie. Timpul trece foarte repede, cel puţin pentru mine.

Probst îşi drese vocea.

— În regulă. O durere de cap se năştea în spatele ochilor lui. De ce ai închis brusc?

După o pauză ea spuse:

— Foloseşte-ţi imaginaţia, Martin. Imaginează-ţi un mic apartament, da?

Nu părea să fie soţia lui. Părea să fie o femeie diferită. Poate femeia care a dorit dintotdeauna să fie. Poate asta era ideea.

Îndată ce puse receptorul în furcă, telefonul sună din nou.

— Probst, spuse el.

— Bună, domnule Probst. George Snell. *Newsweek*. Îmi pare rău că vă deranjez acasă într-o zi de duminică. Mi-ar plăcea să putem aranja un interviu pentru mâine sau pentru marţea viitoare. Secretarul dumneavoastră de presă spune că ar fi posibil.

— Bine! zise Probst. Cu siguranţă. Am un program supraîncărcat, dar sunt sigur că se poate aranja ceva.

— Mă bucur să aud asta. Mâine?

— Aş zice, mai degrabă, marţi. La ora micului dejun? Prânz? Mai târziu? Când doriţi.

— Îmi puteţi acorda o oră la amiază?

Probst se întinse şi dădu la o parte foile cu programul zilnic în căutarea agendei cu întâlniri. Din câte îşi amintea, marţea era liberă, dar…

O femeie interveni în conversaţie.

— Sunt centralista. Am un telefon urgent pentru 962-6605.

— Eu sunt, zise Probst.

— Bine, zise George Snell. Dacă nu vă mai prind, suntem în cartea de telefon. *Newsweek.*

— Mulţumesc, hm, George.

Întrerupse conversaţia şi aşteptă următorul apel. Era John Holmes.

— Martin, îmi pare rău. Am încercat să te găsesc toată dimineaţa. Am veşti foarte proaste.

— Ce.

— Ei bine, îţi spun. Ross a murit.

Probst se uită la ziua de marţi.

— Înţeleg. Un accident?

— Nu. A fost împuşcat la el în casă, azi-noapte, la o oră foarte înaintată. Se pare că a întrerupt un jaf.

Scrise *Newsweek* între amiază şi ora unu, ca şi când atunci ar fi fost ultima şansă să facă acest lucru.

— Nu-mi vine să cred, John.

— Nici nouă.

— Nimeni nu a fost de faţă, dar casa era pe jumătate întoarsă cu fundul în sus. S-a tras un singur foc, prin gâtul lui Billerica, şi asta a fost suficient ca Probst să iubească un om pe care nu-l suferise niciodată, moartea lui revelând toate defectele şi gesturile neruşinate ca pe nişte simboluri pentru final, slăbiciuni uşor de uitat. Părinţii lui Billerica se ocupau de cele necesare, dar Holmes îl voia pe Probst la sediul campaniei *Vote No*. Voia ca toată lumea să fie prezentă.

*

A început în august, în culori vii. El se uita dintr-o piscină la faţa unei pisici grase şi idioate ale cărei labe se odihneau pe marginile de beton ale piscinei şi a cărei coadă zăcea întinsă şi paralelă cu un singur picior, al unei femei întinse pe un şezlong, în fundal. Doi şcolari şi-au deschis cutiile cu mâncare pe genunchii ridicaţi şi i-au arătat conţinutul, mere, portocale Twinkies. Feţele erau decolorate, păreau cranii cu nări, cu ochi uscaţi şi dinţi albi şi negri. Şi oraşul a devenit alb-negru. Totul era deal sau vale acum, orizontul, oricât de frânt, căzând departe, la marginile vederii sale, ca şi când, dincolo de ea, restul lumii se strângea ca o furtună. Un negru făcu un gest obscen, un indian încercă să se retragă de sub lentila a ceea ce se vedea, iar în depărtare nişte băieţi jucau fotbal, cu picioarele înfipte în pământ, care nu părea mai stabil decât o platformă rotativă de circ. Luisa, într-un mare contrast, zâmbea. Gâşte zburau ca nişte gânduri fericite la înălţimea umărului ei. Sub cămaşă, sânii ei se despărţiră unul de celălalt, alunecând spre coatele fixe. De ce zâmbetul pe care i-l arunca ascundea un pericol? Trei jucători de golf, marcaţi de cenuşiul lor senin şi de grăsimea lor de pensionari, se odihneau şi făceau feţe, în vreme ce apăru un al patrulea jucător, în imaginea lui plată, ca să-i lovească în cap cu crosa. Oraşul stătea ascuns între copaci dincolo de *tee*. În luna noiembrie, zilele cădeau grele şi repezi. Copiii de zece ani din ghetou încălecau un gard de sârmă, când cablul unei bile demolatoare se slăbi din cauza impactului bilei, şi o casă se zgudui, în cer. Femeile erau îngrozite. Arătau ca miniaturile lor, înalte de un metru cincizeci, bine îmbrăcate şi bogate. Una dintre ele vorbea cu el, adresându-i cuvintele cu o mişcare a capului. Parcarea din Plaza Frontenac dispăru în spatele lor, la marginea unei licăriri, şi nici cerul, nici ferestrele de la Spitalul Shriners nu erau luminate. El se uită la un poliţist tânăr şi nu văzu nimic în afară de o faţă; deasupra cozorocului chipiului, dincolo de urechile mari şi albe, sub bărbia lui retrasă, în întunericul din spatele dintelui lui metalic din faţă, în materialul de sub razele globului ocular, se întindea o terra

incognita. Obrajii lui Ronald Struthers se umflară când îl zări, iar braţele lui atârnară inerte asemeni braţelor unei sperietori deasupra unor siluete mai mari, una cu o figură apoplectică, cealaltă – un om trist, îmbrăcat într-un veston de lamé şi haine colorate. Ce se întâmpla cu oraşul? Văzu spatele gol al Luisei şi-i acordă tot atâta atenţie de parcă ar fi fost uşa unei băi, buclele caraghioase şi omoplaţii păleau pe măsură ce privirea lui stăruia asupra lor şi zăpada căzând dincolo de fereastră făcea noaptea şi mai întunecoasă. Ea era un obiect. Asta era ceea ce se întâmpla. În vârful Arcadei, prinse mâna durdulie a unui copil, oprit, de geam, să atingă St. Louis. Şefa Jammu şi Asha Hammaker îşi strânseră mâinile în faţa Ligii Tineretului, farmec, farmec şi Binky Doolittle intrând pe uşă, pecetlui unirea lor cu o privire indecentă. Un tânăr voluntar a prezentat o mână de autocolante cu *Vote No* pentru bara din spate a maşinilor, în vreme ce un bărbat în Fortrel a urcat într-o maşină Cougar şi a demarat în grabă ca să nu i se lipească vreun autocolant.

Probst era impresionat. Întârzia în colţul din stânga al galeriei, singur, în spatele unor suporturi pe care erau fixate fotografiile. În spatele panourilor, se turna cafea, oaspeţii de onoare şi prietenii lor trăncăneau, şi Joanne, proprietara galeriei, uită de *r*-urile ei. Probst nu era nerăbdător să se aşeze într-un scaun pliant fără braţe pe care să-şi sprijine coatele. Se uită la lucrările tinerei femei cu care Duane împărţea spaţiul galeriei. Duane era mai bun, hotărî el.

Se părea că alţi câţiva vizitatori sosiseră în vreme ce Probst se găsea în dosul suporturilor. „Ăsta este primul lucru la care mă uit când deschid un ziar“, auzi o voce familiară spunând. Păşi în zona din spatele ultimului suport. Vocea era a lui Jammu.

— Te superi dacă te întreb câţi ani ai? Jammu stătea îmbrăcată într-un fulgarin între Duane şi Luisa, ambii răsucind şerveţele în poală.

— Douăzeci de ani, spuse Duane.

Luisa îl văzu pe Probst trăgând cu ochiul. Trebuia să iasă în faţă.

— Ce părere ai? zise ea.

Jammu şi Duane priviră în sus.

— Excelente, îi spuse el lui Duane. Se poate vedea munca investită. Lui Jammu îi spuse: Bună.

— Tocmai am avut plăcerea s-o cunosc pe fiica ta.

Luisa se întoarse în altă parte. Rochia ei era de mătase, roşu-închis şi verde-închis, cu broderii pe tiv şi manşete. Arăta second-hand. Ce făcea cu banii pe care i-i trimitea?

— O să mă uit puţin. Jammu atinse genunchiul lui Duane. Te rog să mă scuzi. Probst se trase un pas într-o parte ca să-i facă loc, dar cu o mişcare a capului aceasta îi sugeră s-o urmeze. Aş vrea să vorbim.

Probst le aruncă Luisei şi lui Duane un zâmbet de neplăcere: afaceri. Jammu şi-a împăturit fulgarinul peste braţ. Purta un costum gri din tricot, extrem de bine croit pentru o femeie pe care, din punctul de vedere al modei, o considera ştearsă şi un şirag de perle.

— Da? făcu el.

— Cum spuneam ultima dată când ne-am întâlnit, zise ea cu o voce foarte înceată, mi se pare ridicol că în decursul a şapte luni n-am reuşit să vorbim unul cu celălalt.

— Da, scandalos, răspunse Probst.

— Ar trebui să ne fie ruşine. Ea fermecase oraşul şi pe cei mai mulţi dintre liderii acestuia. Nu-i va merge cu el.

— Serios, zise ea. Cred că ar trebui să vorbim.

— Oh, cu siguranţă. Îşi întoarse privirea spre fotografiile lui Duane, încurajând-o să facă la fel, astfel încât să se poată uita la ea. Era scundă, văzu, mult mai mică decât sugerau fotografiile din presă sau televiziunea. Trupul ei avea o prepubescenţă neobişnuită, ca şi când ar fi fost o fată care purta îmbrăcăminte luată dintr-o ladă de zestre, astfel că faţa ei, deşi normală pentru cineva de treizeci şi cinci de ani, părea deteriorată de vârstă. La întâmplare, anticipă că avea să moară peste zece ani.

Uşa galeriei se deschise şi părinţii lui Duane, Dr Rodney şi Dr Pat intrară în grabă. Luisa sări în picioare ca să-i salute. Duane rămase lângă prăjituri şi băutură. Nasul lui dispăru într-un pahar de plastic. Rodney o sărută pe Luisa. Pat o îmbrăţişă. Probst îi învinovăţi. Luisa îi întinse lui Pat cafea şi rămase cu mâinile pe coapse, dându-şi părul pe spate la intervale regulate. Când învăţase să se comporte cu atâta naturaleţe?

Jammu continuă să inspecteze ultimele fotografii fără Probst.

— Ştii, zise el ajungând-o din urmă, nu fac nimic deosebit mai târziu…

— Diseară? Jammu se uită la ceas. Trebuie să fac o vizită la Spitalul Barnes. Eşti bine-venit să mă însoţeşti, desigur, dar, dacă mai rămâi puţin aici, revin. Locuiesc în apropiere, oricum. Am putea să bem un pahar sau ceva. Ai venit singur?

— Da. Soţia mea nu este în oraş.

Rodney şi Pat se aşezaseră în centru, între Luisa şi Joanne, forţându-l pe Duane să vină la ei. Luisa se întoarse şi privi prin Probst.

— Vin cu tine, îi spuse el lui Jammu.

*

Îl lăsă să aştepte la etajul doi al spitalului Barnes în vreme ce ea o consulta pe fata de la biroul de informaţii. The Whishing Well, magazinul de suvenire al spitalului, era bine luminat, dar grilajul de la intrare fusese tras. În mocheta din hol predomina o culoare de carne crudă, un fundal pentru organe abstracte în albastru-pal şi ocru, şi galben-deschis legate printr-o reţea de artere roşii şi vene de un albastru intens.

Jammu dădea un autograf pe o pagină de carnet unui copil de vârstă şcolară. Probst îl auzi mulţumindu-i. Nutri speranţa că într-o zi, înainte de a ieşi la pensie, cineva va veni la el să-i ceară un autograf.

— Avem doar câteva minute, îi spuse Jammu.

Încăperea se afla la etajul patru. În patul de lângă uşă, printre carafe şi o pădurice de pini de Norfolk, zăcea poliţistul. Capul îi era înfăşurat în bandaje, de la urechi în sus. Nu avea pernă. Perciunii îi crescuseră mari de cel puţin o săptămână. Peste piept şi picioare era aşezat un cearşaf alb, netezit cu prea mare grijă, liniile egale ale tivului pe ambele părţi ale patului dovedeau incapacitatea de a se mişca. Din tubul IV care se ridica din mâna lui se părea că braţul pacientului contractase o anemie terminală.

Probst rămase în cadrul uşii, în vreme ce Jammu se mişcă de-a lungul patului până putu să privească drept în ochii deschişi ai poliţistului. Capul se roti câteva grade spre ea.

— Cum te simţi, Morris? spuse ea pe un ton egal.

— Oh, spuse poliţistul.

Probst citi pe planşetă. PHELPS, Morris K.

— Arăţi bine, zise Jammu. Cu o mişcare imperceptibilă, dar hotărâtă, îl obligă pe Probst să vină lângă ea, la capul patului. Am fost acasă la tine, astăzi. Am vorbit cu soţia ta. Înţeleg că îşi petrece aproape tot timpul aici, cu tine.

Probst privi în jos şi se simţi paralizat. Ochii erau îndreptaţi spre el, dar pe o linie perpendiculară cu cea pe care stătea el. Nici o întâlnire nu era posibilă. Nu îndrăzni să-şi mişte capul într-o parte ca să poată privi în ochii pacientului de teamă să nu pară condescendent.

— Sheerft, spuse gura. Nadir.

— Înţeleg, spuse Jammu. Dar părea că rezistă foarte bine. Ai nişte copii grozavi.

O soră apăru în pragul uşii din spatele lor şi ridică un deget în semn de avertizare. Nu plecă. Mai era un sfert de oră până la 9:00. Probst îşi dori să nu mai fie decât un minut.

— El este Martin Probst.

Phelps răsuflă adânc.

— Bună.

Probst simţi că explodează în faţa imposibilităţii de a-şi găsi cuvintele.

— Bună ziua, încercă el. De ce-l adusese aici? Sau nu-l avertizase să nu vină? Simţea dorinţa s-o lovească. Sora făcu un pas spre ei.

— Adit ove, spuse Phelps. Dunsim.

— Ştiu că ai fi avut. Eşti un om bun, Morris. Te vor vindeca şi te vor trimite acasă cât ai bate din palme.

Sora puse capăt vizitei. În hol, Probst întrebă care erau şansele.

— Probabil îngrijire permanentă pentru tot restul zilelor, spuse Jammu. De la gât în jos are muşchi de bivol. Dar un mic glonţ în cap…

Traversau holul de la parter, îndreptându-se spre ieşire, când Probst coti spre toaletă.

*

La începutul serii, înainte să meargă la galerie, citise un editorial în *Post-Dispatch*.

> …Publicului nu i-au fost de nici un folos discuţiile de până acum. Cazul lui Jammu în favoarea fuziunii ar fi mai puternic dacă ar dori să discute impactul referendumului asupra Regiunii. Credem că faptele vor dovedi un impact negativ moderat mult exagerat comparativ cu beneficiile celor cu adevărat nevoiaşi din Regiune, sănătăţii ei economice colective şi infrastructurii care se deteriorează. Jammu nu are nici un motiv să se teamă de fapte.
>
> Putem doar să speculăm asupra faptului că Probst, corect când arată spre necesitatea unui studiu atent, a refuzat în mod constant să intre într-un dialog responsabil cu Jammu. O încercare de a nega legitimitatea forţelor favorabile fuziunii nu este de demnitatea lui.
>
> Probst pretinde că dezbaterea asupra celor două variante s-ar concentra prea mult asupra personalităţilor. Observaţia merită reţinută.

> Dar cum publicul este dornic de o reacţie, el poate fi învinuit de pisălogeală exagerată. Se ascunde în spatele scrupulelor. Trebuie să persiste confuzia prezentă doar fiindcă un individ refuză să coboare garda?
>
> Fie ca Jammu să reţină nevoia de studiu. Fie Probst să coboare cu picioarele pe pământ. Fie ca ultima lună de campanie să fie un model de discurs curajos, informat.

Articolul îl încântase, şi asta nu doar fiindcă îi plăcea să ignore sfaturile editorilor. Era un alt exemplu al capacităţii magice a vieţii publice de a mări cu bună credinţă personalitatea. *Vote No* conducea o campanie curată. Se ţinea de fapte. Dacă ar fi avut vreo îndoială că ar fi maniac când venea vorba despre moralitate, nu avea decât să deschidă ziarul. Acolo se spunea: Martin Probst este un maniac în materie de etică.

El şi Jammu s-au dus direct de la spital la Palm Beach Café, un restaurant frecventat de generaţia de orăşeni de dinaintea lui Probst şi a Barbarei. Comandară de băut şi, după un moment de tăcere stânjenitoare, Jammu se uită la el.

— De ce nu-mi spui într-o frază, zise ea, nefăcând nici un efort să-şi dreagă vocea, de ce eşti împotriva fuziunii. Putem discuta în particular, nu? Personalităţile noastre nu mai sunt în cauză.

— O singură frază, zise Probst. Întrucât eu şi restul membrilor din Municipal Growth am susţinut noi înşine consolidarea relaţiei oraş-Regiune. Se gândi o clipă, căutând alte argumente. Întrucât referendumul a fost conceput ca răspuns al temerii Regiunii înseşi că va rămâne de căruţă. Întrucât contextul este o piaţă politică liberă şi chestiunea este dacă piaţa va suporta o fuziune…

— Nu te-ai referit la nici una dintre aceste chestiuni în declaraţiile tale.

— Nu a fost nevoie, din moment ce tu le-ai tocat mărunt. Eu vreau să arăt pur şi simplu că-ţi stăpâneşti bine argumentele. Concluzia este că neîncrederea mea intuitivă în referendum – întrucât totul arată că ar trebui să fiu în favoarea lui –, neîncrederea mea intuitivă înseamnă mult.

Ochii lui Jammu se deschiseră larg.

— Ăsta este argumentul tău?

— Şi ca să formulez în cuvinte, atunci, primul lucru este calitatea îndoielnică a ceea ce se petrece. Alegătorii nu pot să voteze în mod inteligent şi trebuie să-ţi fie teamă de schimbări drastice, o piaţă a ideilor neregulată, aşa cum trebuie să-ţi fie teamă de jucăriile noi care ar putea să le facă rău copiilor. Ei bine, eu am încredere în *tine*… Încercă să prindă privirea lui Jammu, dar ea se juca cu paharul. Şi aş vrea să menţionez că asta este ceea ce am spus la Municipal Growth tot timpul. Dar în cazul Speranţei Urbane este ca şi când Municipal Growth ar fi început să facă recomandări în privinţa politicii economice bazându-se numai pe dorinţa de profit a membrilor cu funcţii de directori-executivi. Rolf Ripley vrea să treacă drept un campion al asistenţei sociale, al progresului pe bază de aprovizionare, şi asta este ceea ce eu însumi practic în întreprinderea mea, numai că eu angajez oameni, în vreme ce Ripley face fraude de tip imobiliar. Plus faptul că s-a aliat cu Democraţii populişti din sectorul public, precum primarul! Undeva, cineva nu spune adevărul adevărat.

— Nimic din toate astea nu face din fuziune un lucru rău, zise Jammu.

— Povestea este că nu se ştie. Nu sunt şi convingerile tale destul de intuitive? Taxele nu vor scădea. Personalul angajat în oraş nu se va diminua, s-ar putea chiar să crească. Dar tu vezi toate astea oarecum transformându-se într-o utopie urbană. Toţi cei care deţin azi sinecuri vor ajunge mâine să meargă în grup să smulgă buruieni pe calea ferată în South Side. Negrii din North Side vor umple, fericiţi, buzunarele celor ca Rolf Ripley. Asta este ceea ce numesc eu lipsă de realism. Şi asta este

mult mai rău pentru Regiune. Şi tu încerci, în mod intuitiv, să-i atragi pe oameni. Cu viziunea unui St. Louis mai mare şi unit.

— Ceea ce spui este că suntem în conflict din cauza potenţialului unei schimbări pozitive. Tu eşti pesimist. Eu sunt optimistă.

Lui Probst nu-i plăcu deloc cum suna asta. Crezuse total contrariul. El – sanguin şi aparţinând oraşului St. Louis, ea – severă şi obosită. Ea (în cuvintele prietenei Barbarei, Lorri Wulkowicz) – o reprezentantă a Lumii a Treia. La o privire mai atentă tot ce purta – perlele fine, hainele elegante, machiajul excelent – părea să-şi piardă valoarea din cauza feţei şi figurii ei. Ea arăta (Probst nu putea preciza de ce) ca şi când avea nevoie de o baie. O urmări luând o pastilă cu vin.

— Antihistamină, explică ea, închizându-şi poşeta. Poşeta era o gheară neagră. O ţinea pregătită în braţe, ca şi când era hotărîtă să plătească pentru consumaţie.

— Cine eşti? întrebă Probst.

Ea tuşi.

— Ce vrei să spui?

— Păi, de exemplu, care este primul tău nume?

— Colonel. Zâmbi.

— Nu. Care este?

— Nu-mi place numele meu. Nu mi se potriveşte. L-aş fi schimbat dacă oamenii nu s-ar fi obişnuit să-mi spună după iniţiala primului nume, care este S. Nu mă deranjează S. Poţi să-mi spui Ess. Aşa îmi spune mama, aşa şi Essie. Pot să-ţi spun Martin?

— Mama ta, zise el pe un ton de conversaţie. Unde este?

— Locuieşte în Bombay. Poţi citi totul despre ea în ziarul *Post*, duminică. Tot ce ai vrut să ştii despre mine, dar erai prea plictisit să întrebi.

El făcu o pauză ca să admire cum bloca acest răspuns orice altă întrebare. Apoi spuse:

— Nu sunt plictisit şi nu am încredere în ce citesc în ziare. Şi oricum…

— Şi, oricum, ar trebui să fiu mai politicoasă. Îmi pare rău. Am avut o zi grea.

Altă blocare abilă. Încercă pentru ultima oară.

— De ce-ai plecat din India? Te-a întrebat cineva vreodată asta?

— Fireşte, toţi reporterii.

Renunţă. Lumina slabă încă mai scălda mesele, pianul încă mai îndemna la bună dispoziţie, dar pentru el, încăperea avea acum ambianţa pe care trebuie să o fi avut la ora 10 dimineaţa, când toate becurile erau aprinse şi se dădea cu aspiratorul. Nişte mese, nişte scaune. Se uită în jurul lui Jammu pentru a atrage atenţia ospătarului şi abia atunci observă cuplul care, la masa vecină, stătea de vorbă, dar cu faţa spre el şi Jammu. Alte feţe, la alte mese, de asemenea. Oamenii îi priveau. Îşi ridică umerii şi-şi retrase capul.

— Era o schimbare tipică de carieră pentru jumătatea vieţii, zise Jammu. Am avut ocazia să vin şi să lucrez aici, şi am acceptat-o. Îmi place ţara asta – am spus asta tuturor reporterilor, dar suna rău în scris.

Probst dădu din cap.

— Cum se face că ţi-ai menţinut cetăţenia americană deşi ai avut o poziţie oficială în India?

— S-a făcut o excepţie pentru mine.

— Vrei să spui, s-a făcut o ilegalitate.

Ea privi spre pian.

— Nu intenţionat, totuşi. Puteau să-mi revoce paşaportul, dar mama a avut grijă să-l reînnoiască. Ea nu a menţionat niciodată că am activat în poliţie, şi INS[1] n-a întrebat niciodată. Acum nu mai am un serviciu în India, aşa încât nu mai poate face nimic.

— Consiliul Poliţiei nu a fost surprins?

— Au spus că, dacă pot să-mi dovedesc eligibilitatea, ei mă vor. Depindea de mine.

— Dar dacă INS ar fi fost vigilent, nu ai fi avut cetăţenie în iulie.

— Cred că nu. De ce-mi pui întrebările astea?

— Încă mai încerc să-ţi spun ce am împotriva fuziunii.

— Spune-mi, în cazul ăsta.

— Cum ai câştigat războiul împotriva crimei? Ce s-a întâmplat cu toţi hoţii şi toxicomanii? Şi cu Mafia. Nu pot să cred că sunt toţi în închisoare şi, pesimist cum sunt, ştiu că nu s-au schimbat. Cifrele privind delincvenţa sunt reale?

— Da, sunt reale. Şi ştii că am fost supusă unei analize severe din cauza asta. Şefi ai poliţiei din toate oraşele mari au fost aici şi mi-au pus întrebarea asta. ACLU[2] ne-a suflat fierbinte în ceafă. Media a scormonit, dornică de scandal. Şi, după cum ai observat, nu am avut prea multe plângeri. De ce? În principal, aş spune, fiindcă dimensiunea mică a oraşului St. Louis a funcţionat de data asta în favoarea lui. Pur şi simplu, nu este suficient de mare ca să ofere crimei şansa să se dezvolte. Ceea ce în alte oraşe ar fi o simplă reîntinerire aici devine ceva aproape total. Zona de dezvoltare din North Side acoperă aproape paisprezece mile pătrate. Este aproape un sfert din întreg oraşul. În oraşe ca Philadelphia sau Los Angeles, sau Chicago ar reprezenta în jur de 5%. Aici, o bună parte din oraş a devenit atât de valoros încât proprietarii fac ei înşişi cea mai mare parte a serviciului poliţienesc. Pe o proprietate care valorează o sută cincizeci de dolari metrul pătrat, nu vezi prea multă delincvenţă, exceptând cea comisă de gulerele albe. Aşa că rata coboară.

— Dar cei care comit delicte? Unde sunt?

— Asta nu este preocuparea mea. Sunt răspândiţi mult mai uniform în populaţia statelor Missouri şi Illinois. Rata crimei a crescut în locuri ca University City şi Webster Groves, dar forţele locale pot face uşor faţă solicitărilor. Şi dacă unele familii sărace s-au mutat la ţară, atunci aparatul

de securitate socială al Regiunii are acum, din cauza dimensiunilor, o cantitate mai mare de cazuri de procesat. Asta nu sună bine. Dar trebuie să admiţi că este mai eficient şi mai corect decât dacă această parte a Regiunii ar fi concentrată în oraş. Nu ţi se pare logic?

Era logic. Dar Probst nu înţelegea unde dispăruseră toţi acei negri tineri din North St. Louis. Le văzuse feţele. Ştia că nici unul din ei nu a ajuns în Webster Groves sau în vreunul dintre celelalte oraşe frumoase din Regiune. Unde erau? Cumva, realitatea se retrăsese în subteran.

— Cum se face că te plac toţi? întrebă el.

— Nu chiar toţi.

— Cei mai mulţi. Vorbesc despre faptul că acum tu eşti figura politică centrală în St. Louis şi ai ajuns aici doar în urmă cu şapte luni. Ce ai făcut pentru politicienii negri şi pentru alde Quentin Spiegelman, că sunt atât de dornici să lucreze pentru tine?

— Nu lucrează pentru mine. Doar au nevoie de mine.

— De ce de tine?

— Vrei să spui ce am eu şi alţii nu au?

— Da.

— Nu ştiu. Ambiţie. Noroc.

— Mulţi oameni au ambiţie. Vrei să spui că eşti în poziţia în care eşti doar fiindcă ai noroc?

— Nu

— Unde sunt duşmanii tăi? Unde sunt cei pe care i-ai călcat pe bombeuri? Cei pe care i-ai ofensat.

— Sunt destui…

— Nu sunt. Ştii bine că nu sunt. Sunt doar Republicani de dreapta şi câteva femei bătrâne, şi ei te urăsc doar din principiu. Şi fiindcă sunt invidioşi. Fapt este, Colonele…

— Ess.

— Fapt este că înţeleg de ce Ripley şi Meisner s-au asociat cu tine, acum, dat fiind hotărârile pe care le-au luat, şi înţeleg de ce situaţia este stabilă acum, de ce singurii care sunt împotriva ta sunt criminalii sau nebunii şi înţeleg cum războiul împotriva crimei şi războiul împotriva paraziţilor merg mână în mână, pot chiar să văd motivele din spatele alianţei Democraţilor cu industriaşii. Suntem în punctul B. Trebuie să fii de acord cu mine. Este un fapt sigur. Este de înţeles. Dar nu ştiu cum ai ajuns aici de la punctul A. Nu înţeleg ce i-a apucat pe atâţia oameni pe care-i cunosc să părăsească Municipal Growth. Nu înţeleg cum se face că ai ştiut suficient de mult şi unde ai găsit pârghiile să pui la cale şi să execuţi ce ţi-ai propus. Această ciudată răsturnare a averilor oraşului. Refuz să cred că un străin absolut, indiferent cât de norocos şi de ambiţios, poate veni într-un oraş american şi-i poate schimba faţa în mai puţin de un an. Nu ştiu ce mă aştept să-mi răspunzi, dar găsesc că există o prăpastie adâncă între persoana cu care stau de vorbă acum şi cea care a făcut toate lucrurile astea. Mă întreb cum te vezi tu, pe tine.

— Nu ştiu. Pur şi simplu mi-a reuşit.

— Ei bine, înţelegi de ce mă întreb cine eşti cu adevărat.

— Nu ştiu. Cine crezi tu că sunt?

— Nu ştiu.

Se uitară unul la celălalt. Problema devenise impersonală.

— Nu întreb, zise ea. Fac, pur şi simplu. Am vrut ca oraşul să însemne ceva. Am făcut tot ce am putut. De ce nu înţelegi? Şi tu ai avut aici destul de mult succes.

— Eu m-am născut aici. Am sărit peste colegiu. Vocea lui Probst tremură, la amintirea dramei vieţii lui. Am lucrat câte paisprezece ore pe zi, vreme de zece ani, şi n-am schimbat nimic. Am făcut ce-am făcut doar cu ce am găsit aici.

— Mi se pare că te simţi, prin urmare, foarte ataşat de ce a fost aici. Eşti îndrăgostit de probleme. Nu-i aşa? Nu asta se află în spatele acestor

întrebări? Un oraş falimentar şi curat este fundamental viziunii tale ca vechi locuitor al oraşului St. Louis şi nu *vrei* ca asta să se schimbe.

— Nu cred că ai dreptate.

— Nu vreau să sugerez că nu ai inimă. Eşti pur şi simplu pesimist, asta-i tot. Dai bani la UNICEF, dar nu crezi că asta va opri guvernele africane să-şi lase copiii să moară de foame. Construieşti toate aceste poduri în St. Louis, dar nu fiindcă asta îi va face pe cei care trec cu maşinile pe ele mai puţin demni de dispreţ pentru tine…

— Sau pentru tine.

— Am dreptate? Nu asta simţi?

— Spui că sunt *egoist*.

— Numai în măsura în care negi valabilitatea a ceea ce am făcut pentru oraş. Dacă ai accepta pur şi simplu că lucrurile s-au schimbat, ai sprijini referendumul. Te văd la televizor spunând Da, eu, Martin Probst, m-am răzgândit. Cred că oraşul poate fi mare dacă lucrăm toţi împreună. Dacă punem toţi umărul, problemele vor dispărea.

Jammu stătea dreaptă, ochii ei căutându-l pe cel bun, pe cel curajos, pe cel adevărat. Probst se simţi stânjenit pentru ea.

— Cine-i John Nissing? spuse el pe neaşteptate.

— John… se încruntă. Nissing. Scriitorul.

— Deci îl cunoşti.

— Da. El a scris articolul pentru *Sunday's PD Magazine*, pe care a sperat că-l va prelua *New York Times Magazine*, dar nu l-a preluat. N-am văzut articolul, dar trebuie să fie tot ce-ţi doreşti – oh, ştii. Toate prostiile despre mama şi străzile rău-famate din Bombay. I-am acordat prea multe interviuri la începutul anului.

— Este din India?

— Nu. N-am auzit aşa ceva. Nu e american, însă nu cred că e indian. Dar a fost în Bombay şi m-a bombardat cu fapte. Un adevărat cosmopolit, independent din punct de vedere financiar. Un snob şi un ştie-tot. Mi-a

vânturat toate locurile pe unde a fost, Antarctica, Ryukyus, Uganda, genul ăsta de lucruri. Jammu îşi muşcă unghia de la degetul mare. Şi în patruzeci şi şase din cele cincizeci de state. De ce mă întrebi?

— Mă întrebam doar. Mi-a fotografiat casa pentru o revistă de arhitectură. Un snob şi un ştie-tot: exact genul Barbarei. Arăta a indian, adăugă Probst imprudent.

— Aş spune mai degrabă a arab.

Mai târziu, în seara aceea, o urmări scoţându-şi hainele. Părul îi atârna pe faţă asemeni unor lame de abanos în vreme ce-şi supraveghea degetele, mâinile scurte, osoase, care se luptau cu încuietoarea sutienului ei încreţit. Jaluzelele erau ridicate. Afară cădea zăpada. Lui Probst nu-i venea să creadă că acum avea să vadă tot. Era chiar mai slabă decât părea îmbrăcată şi, când îşi dădu jos chiloţii, materialul lor se întinse între degetele ei ca un joc cu sfori, îşi simţi falca picându-i deschisă până la brâu. Între picioare nu avea nici un pic de păr. Doar un crater cu margini groase, un al doilea buric. Era virgină. Se uită la el. „Ăsta e locul," zise ea. Unde a intrat glonţul.

Glonţul era Probst.

Încăperea era scăldată în lumina lunii. Visa aşezat pe spate, pe jumătate ridicat, sprijinit pe ambele perne, a Barbarei şi a lui. Era lună plină. Nu-şi amintea să mai fi luminat astfel încăperea. Strălucirea ei inunda camera prin ferestrele dinspre apus atât de tare, încât o făcea să pară mică şi portabilă. Patul se întindea până aproape de pereţi pe ambele laturi. Probst închise ochii şi încercă să se întoarcă acolo unde fusese, la vis, la Jammu, şi s-o defloreze.

Îi deschise din nou. În poala lui era ceva, sub pătură şi cuvertură. Le dădu la o parte şi simţi o gheară, o gheară mică şi greutatea a ceva cald pe pijama, la şold.

Era un pisoi. În patul lui era un pisoi. Pufoasă şi rugătoare, lăbuţa lui îi atingea faţa.

De data asta, chiar se trezi. Zăcea pe burtă, cu ochii înfundaţi în pernă. Ejaculase în somn. Îndepărtând perna, văzu luna, în fereastra dinspre răsărit, nu dinspre vest, strecurându-se pe sub marginea de jos a jaluzelei, pe care el n-o trăsese până jos. Era diferită de lumina pe care o visase. Era dură şi modestă, doar o licărire albăstrie pe pervaz.

*

Când merse la lucru la *Vote No*, dimineaţa, distracţia dispăruse. Ca de obicei, voluntarii care făceau cafea îi oferiră o cană din prima producţie. În vreme ce aştepta, îşi savură uşoara mahmureală, urmele unei seri lungi care părea, acum, să fi supt plăcerea răutăcioasă din numărul lui de elefant. Holmes şi ceilalţi îl făcuseră depozitarul dreptăţii şi purităţii cauzei şi i-a dispreţuit pentru asta. Când veni cafeaua, o refuză.

Arome uşoare de tutun de pipă umplură aerul. La hotelul Holiday Inn, peste drum, uşile rotative funcţionau asemeni unor ventricole, lăsând să intre călători dolofani, cu bagaje, şi să iasă pe alţii cu părul ud şi feţe roz şi bagaje mai puţin lucioase. Spectacolul avea decadenţă. Participanţii la plăcerile sejururilor petrecute la hotel, room service, maşini de gheaţă, o piscină pe acoperiş, erau interschimbabili. Uşile rotative se mişcau încontinuu.

Să zbori cu avionul este un lucru plăcut. (Milioane de oameni cred asta). Să stai într-un hotel este un lucru plăcut. Să cinezi în oraş este un lucru plăcut. (Nu mulţi locuitori din India luau cina în oraş.) *Vote No* l-a desemnat pe Probst să modeleze sentimentele pentru a influenţa marea clasă de mijloc care zbura cu avionul, stătea la hotel, mergea la restaurant. Să votezi nu este un lucru frumos. Să votezi da este un lucru frumos. Contează, cu adevărat? Ambele argumente concurau ca nişte lucruri super. (Să ai un Buick este un lucru frumos.) Asta este decadenţă.

Uneori, Probst credea că trebuia acţionat imediat pentru a salva omenirea de armele nucleare, ca nu cumva un război să izbucnească accidental. Alteori, credea că singurul drum spre siguranţă consta în construirea mai multor arme, un mod de intimidare atât de înspăimântător, încât nici una dintre părţi nu ar îndrăzni să facă ceva în mod accidental. Ştia doar că e îngrozit. Putea să discute ambele situaţii. Nu voia să discute. I se păru ridicol şi împovărător faptul că *Post-Dispatch* şi, poate, mii de alţi oameni erau preocupaţi de ce gândea el. Acei oameni o adorau pe Jammu şi fuseseră de partea ei. Oamenii se uitaseră la ei în Palm Beach Café. Ea arunca asupra lui o lumină argintie. În mintea lui ea era un lanţ de argint pe care nu se putea împiedica să nu-l treacă dintr-o mână în alta. Barbara îl avea pe iubitul ei cosmopolit şi noua ei versiune, eliberată, despre sine. Luisa îl avea pe prietenul ei, artist maleabil. Şi lui Probst i se pregătea ceva.

Voluntarii treceau emoţionaţi din biroul principal în sala de conferinţe. Holmes prezenta o casetă video fierbinte, o serie de două minute de campanie publicitară pe care le vor difuza la ore de maximă audienţă în următoarele trei săptămâni. Tina îl bătu pe Probst pe umăr.

— Începe spectacolul, Mart. El îi aruncă o privire lipsită de expresie. Ea se întoarse pe călcâie. (Să faci dragoste este un lucru frumos). Doamne, în ce hal era.

1. Serviciul de Imigrare şi Naturalizare al SUA.
2. Societate pentru servicii financiare profesionale.

19

— Există un bărbat.

— Nu.

— Aud asta în vocea ta, Essie. O mamă simte.

— Ai primit banii, nu-i aşa?

— E din nou Singh. Nu-i aşa?

— Nu-l prea văd pe Singh.

— Eh, e viaţa ta.

— Ţi-am spus că nu-l prea văd. Nu înţeleg care e problema.

— Mie poţi să-mi spui. M-am împăcat cu mine.

— Te-am întrebat dacă ai primit banii.

— Nişte bani, da.

— Ce vrei să spui? Primeşti un procent de 120% şi rata creşte. Îţi trimite fotocopii de la fiecare…

— Fotocopii. Da.

— Trimite-l pe Karam înapoi, aici, dacă nu mă crezi.

— O să-l trimit. Fii sigură că-l trimit. Şi sper să fii mai politicoasă cu el de data asta.

— I-auzi, n-am fost politicoasă.

— Karam nu s-a plâns, însă aşa am eu impresia. Sentimentele lui sunt rănite. Este un om sensibil, Essie. Foarte sensibil în ceea ce te priveşte. Ca

un tată. Înţeleg că Singh a fost violent. Nu mă surprinde. Dar acum ai treizeci şi cinci de ani. Vine un timp.

— Totul s-a terminat între Singh şi mine, *Maman*. Pleacă peste o lună şi mă îndoiesc că o să-l mai văd vreodată.

— Cu atât mai mult, trebuie să fii cu ochii pe el. Mi s-a dat de înţeles că 100% este procentajul minim. Sunt sigură că poţi mai mult.

— Singh nu-ţi fură banii. Nimănui nu-i pasă de banii tăi. Nimeni nu este atât de lacom ca tine.

— Nici atât de naiv ca tine. Gândeşte-te la asta.

— Îţi ies doi-douăzeci la fiecare dolar pe care l-ai cheltuit în septembrie. Ratele de schimb sunt bune. Cât despre taxe, ei bine, te-am prevenit. Să nu crezi că eşti singura care e taxată. Am suficiente probleme cu…

— Karam va veni săptămâna viitoare. Dacă îl previi pe Singh că vine, voi fi foarte dezamăgită de tine. Dar nu surprinsă. O mamă simte lucrurile astea.

— Îţi reamintesc că-l cunosc pe Singh de nouăsprezece ani.

— O mamă simte.

— *Cine-i Singh*? întrebă Norris.

— *Nu ştiu. Multe lucruri îmi scapă.*

— *Şi povestea cu banii*?

— *Se presupune că sunt ai Ashei, de fapt sunt ai mamei ei.*

— *O putem prinde cu ceva*?

— *Încă nu.*

Jammu lăsă luminile aprinse în birou, merse în baie şi se schimbă în pantaloni lungi şi o geacă de poliţie rutieră, din piele. Îşi prinse părul şi îşi puse pe cap o şapcă, trăgând de cozoroc în jos. Oamenii lui Pokorny îi urmăreau mişcările – Generalul Norris avea destui bani să finanţeze o armată de spioni – şi acum trebuia să fie mai atentă. Traversă pasarela spre Academia de Poliţie, ieşi în Spruce şi se urcă în maşina Plymouth

nemarcată, pe care Rollie Smith o lăsase lângă trotuar pentru ea. Era un lucru bun că nu trebuia să facă des inspecţii-surpriză. Merse douăzeci de minute înainte de a fi sigură că nu era urmărită. Apoi traversă Mississippi pe MLK Bridge[1] şi intră în East St. Louis, Illinois.

East St. Louis era o versiune la scară redusă a cartierelor South Bronx, Watts, North Philly. Aceste străzi pline de gropi, aflate la o depărtare de trei mile de Arcadă ar fi fost o ameninţare sau o problemă socială pentru locuitorii din St. Louis dacă n-ar fi fost protejate de un fluviu larg şi de o frontieră statală. Singh făcuse bine ţinând-o pe Barbara Probst în apartamentul lui de aici. Oraşul era o gaură neagră în cosmosul local, un loc atât de sărac şi de viciat, încât nici chiar crima organizată nu se amesteca. Nimeni nu s-ar aştepta ca un psihopat plicticos ca John Nissing să-şi ducă prada lui frumoasă într-o zonă în care doar faptul că te dădeai jos din maşină sau că ridicai piciorul de pe pedala de acceleraţie era o invitaţie la moarte. Jammu parcă lângă docul de încărcare din spatele depozitului de mărfuri şi se îndreptă repede spre uşă. Asha îi dăduse un rând de chei. La etajul superior, deschise o uşă de metal şi, asigurându-se că Singh n-o împuşca din greşeală, fluieră un fragment dintr-un vechi cântec de petrecere:

Who put the doxy in orthodoxy
Who put the sad in the saddhu?

Apoi intră.

Singh nu ridică privirea din hârtiile împrăştiate în jurul lui, pe jos. Bătea în tastele unui calculator cu un singur deget, ca ţăranii.

— Ce surpriză plăcută, zise.

— Mama crede că iei crema de pe unele dintre profiturile ei.

— Ce mai face scumpa de ea?

— Bhandari soseşte săptămâna viitoare pentru un nou audit.

— Interesant că mă avertizezi.

Ea oftă.

— Îţi mulţumesc pentru tot ce faci pentru mine.

— Nu face nimic, nu face nimic. El desenă o linie roşie printr-o coloană de cifre şi se ridică în picioare.

— Ai venit să vezi marfa?

— Da.

Deschise o uşă şi trecură printr-o încăpere goală.

— Cuvântul este mamă, şopti el. Trase un rând de perdele pentru a descoperi o uşă. Jammu se uită la vizorul fixat în partea de sus a uşii. Singh ieşi. Se întoarse cu o scăriţă cu treptele dublate de un strat subţire de cauciuc negru. Ea urcă şi se uită în ultima încăpere.

Şi asta era goală sau aproape, pereţii şi podeaua şi tavanul curbându-se împreună în lentila vizorului precum pielea unei băşici. Femeia de pe saltea părea că se agaţă, suspendată, de podea. Stătea întinsă pe burtă şi citea la lumina unei lămpi slabe. Părul îi atârna desfăcut şi prea lung, umbrindu-i restul corpului din calea luminii. Jammu abia putu ghici picioarele care se întindeau până la capătul patului, cablul fixat în perete, care o ţinea legată de gleznă. Dar figura ei era inconfundabilă. Era soţia lui Martin. Jammu o auzise vorbind şi auzise despre ea ca fiind o persoană liberă care se mişca prin St. Louis. Acum putea foarte bine să fie un fluture care o gâdila pe Jammu în palmă. Jammu voia s-o strivească. Soţul tău nu te iubeşte. Fiica ta nu are nevoie de tine. Nissing al tău e un basm. Nu-şi putea aminti de ce se opusese răpirii ei. Nu-i convenea deloc gândul s-o lase pe Barbara liberă, să arunce un lucru cumpărat la un asemenea preţ. Nu vedea cum putea să supravieţuiască fără momente ca acesta, fără control total. Cine eşti? Asta era întrebarea lui Martin. Când era cu el uita răspunsul, dar acum şi-l aminti. Barbara ridică ochii de pe carte şi privi spre uşă.

Satisfăcută, Jammu coborî de pe scară şi traversă din nou încăperea. Singh o urmă.

— Exact cum ai ordonat, zise el, închizând cea de-a doua uşă. În siguranţă totală.

— Ştiu că e în siguranţă. Atâta vreme cât eliberarea ei se face fără probleme.

— Întocmai. Se repezi la uşa exterioară şi aşteptă ca ea să plece.

— Se va face fără probleme.

— Aşa ar trebui.

— Încă mai eşti un psihopat.

— Uh, huh.

— Nu sunt gata de plecare, să ştii.

— Oh. El se îndreptă spre mijlocul încăperii şi se aşeză pe podea. Te-ai culcat cu Probst?

Jammu intră în mica bucătărie.

— Ce ai de băut pe-aici?

— Apă de la robinet. Tang.

— Ce puri am devenit. Ea puse una dintre ţigările lui de ierburi aromate între buze şi se aplecă asupra aragazului. Îl găseşti atrăgător, Singh? zise pe un ton conciliant, tărăgănat.

— Nu, doamnă. Ar trebui să ştii asta până acum.

— Nu pot să spun cu precizie.

— De regulă…

— Ai fost cam neglijent cu rezumatele, în ultima vreme, zise ea. Nu vreau să văd nici un itinerar. Vreau ca totul să fie bine digerat.

— Ce e de digerat? Foloseşte o farfurie drept scrumieră, te rog. A devenit mai degrabă un lucru Heisenbergian. Cu cât luăm mai mult de la Probst, cu atât avem mai puţine informaţii despre ce se întâmplă. Nu vorbeşte aproape cu nimeni. Nu are nici un prieten. În afară de tine, fireşte, după cum sunt sigur că-ţi dai seama, şi te va exploata. Dar, întrucât

i-am scos cele mai multe dintre microfoane, nu mai contează. Ascultarea telefonului ajută, dar calitatea a fost groaznică de când am scăzut amperajul. Pokorny ăsta trebuie să aibă încă un accident. Bombay ar fi fost un loc ideal pentru aşa ceva. S-a dovedit o greşeală că nu l-am lăsat pe Bhise să meargă până la capăt. Te-ai gândit…

— Nu imediat după Billerica. Oricum, Pokorny poate fi înlocuit.

— Tu alegi.

— Barbara continuă să-l sune.

— Nici asta nu prea ajută. De fapt, a încercat să-i trezească bănuielile, la al patrulea telefon, când el i-a sugerat divorţul. I-a spus că-l iubeşte şi a închis. Singurul lucru care ne-a salvat, în afară de pumnul meu, a fost că el o tratează atât de rău încât ea îl detestă, în genere. Mulţumesc, ştiu. Asta fiindcă am dezvoltat o situaţie deja existentă. Jos pălăria pentru teoriile tale.

Ţigara îi dădea lui Jammu sentimentul că înoată pe vertical. Şi ea ar fi tratat-o pe Barbara rău dacă ar fi fost căsătorite.

— Tonul comunicărilor s-a schimbat, spuse Singh. Atitudinea lui în ultimele şase zile se rezumă la o declaraţie de neutralitate. Dacă aş fi John Holmes m-aş speria.

— Aşadar, se pare că mesajul meu ajunge la el.

— Nu-ţi face probleme, şefa. Te place. Crede că eşti drăguţă.

— Destul.

— Îşi pierde vremea prin casă.

— Am spus destul.

— Sunt sigură că ai vrea să n-o eliberăm pe soţioară. Că ai vrea s-o iau cu mine, la bagaje, când plec acasă.

Jammu stinse ţigara şi îşi linse zahărul lăsat de hârtia acesteia de pe buze.

— Dar vrei ca el să meargă până la capăt cu tine, zise Singh.

— Să sprijine fuziunea.

— *Asta* am vrut să spun. Făcu o pauză. Dragă domnişoară Singh. Cred că iubitul meu mă place, dar are picioare reci. Sunt pregătit să merg până la capăt. Ce pot să fac? Dragă Lovelorn. Acesta este momentul pentru corelări obiective. Contrar aşteptărilor lui Baxti, nu l-am făcut să îmbătrânească accelerând procesul pierderii. Obiceiurile şi orientarea lui au devenit tinereşti şi şocant de egoiste, ceea ce e un mare noroc fiindcă – dacă poţi să mă ierţi că spun asta – apelul tău este tineresc, egoist. Am două idei şi o sugestie.

— Pe care nu le-aş fi auzit dacă plecam în momentul ăsta.

— Plicul, te rog. Singh scoase un plic alb din buzunarul interior al hainei şi-l deschise. Aruncă o privire peste rezumatul pe care îl cuprindea şi citi cu voce tare: Unu. Determină-l să organizeze alegeri pentru ocuparea postului de supervizor regional, eliberat de Billerica. Se uită la Jammu.

— Poate.

— Doi. Nu a fost niciodată Profetul cu Văl. Fă în aşa fel încât să fie ales.

— Poate. Organizarea PV este o chestiune orăşenească, şi asta înseamnă că sunt implicaţi mulţi dintre membri care nu sunt prea încântaţi de Probst în momentul ăsta.

— Egon Blanders? I-ai obţinut locul acela din Easton. Ar trebui să-ţi fie dator cu o favoare.

— Îmi este.

— Bun, atunci. Probst continuă să fie popular, indiferent de poziţia lui în chestiunea fuziunii. Anul ăsta el ar trebui să fie Profetul cu Văl. Şi supervizorul regional. În toamnă a „meditat“ îndelung la „semi-retragerea“ lui, aşa s-a exprimat el în legătură cu un program de cinci zile pe săptămână. Dacă i-ai aduce satisfacţiile unui rol mai însemnat în sectorul public… Ceea ce mă face să revin la sugestia mea. Flatează-i vanitatea. Te-ai descurcat de minune cu vanitatea lui fizică. Dar Statul,

care în momentul ăsta este ceva mai mult decât un haos cvasitineresc, trebuie consolidat. Sugestia mea este destinul. Deja crede pe jumătate că este sortit să joace un rol vital în istoria oraşului St. Louis, i s-a spus asta de atâtea ori. În plus, ar trebui să creadă că este sortit să facă echipă cu tine – că familia lui e sortită să-l părăsească anume ca el să-şi atingă acest scop. Şi ţie nu-ţi pasă dacă asta se dovedeşte a fi fost o greşeală în ziua următoare alegerilor. Nu-i aşa? Mai important încă este corelativul, respectiv, că oraşul şi Regiunea sunt sortite să fie reunificate. Că fuziunea nu este o violenţă, ci o necesitate. Că era sortită să se întâmple. Sarcina ar trebui să fie uşoară pentru tine, fiindcă tu însăţi crezi în necesitatea istorică, în felul tău neobişnuit. Şi simbolismul – tu – oraşul, el – Regiunea – ar trebui să ajute să contribuie la întărirea farmecului personal. Oraşul simbolurilor, nu uita. Aşa că, dă-i bice.

Jammu nu spuse nimic. Simţea că-l depăşise pe Singh. Probst nu era naiv şi avea o poziţie de autoritate. Ea îl admira pentru ezitările lui, pentru observaţiile pline de scrupule, pentru uşile adevărului pe care le deschidea cu alegerea lui atentă.

— Cum vei menţine dinamica Ripley activă, zise Singh, dacă Probst trece de partea lui?

— Ripley nu mai poate da înapoi, acum.

— Şi Devi?

— Încă mă folosesc de ea. Dar are bagajele făcute. Pokorny şi Norris vor să mă prindă, indiferent cum.

— Eşti foarte răbdătoare cu Generalul.

— Îi subestimezi valoarea. Teoriile lui l-au ţinut ocupat. A făcut aproape totul ca să mă oprească. Şi este cel mai rău caz de scenariu ambulant. Fiind cu un pas înaintea lui, suntem cu doi paşi înaintea tuturor. Chestia este, Singh, că totul se potriveşte de minune. Gopal l-a vânat pe Hutchinson pentru noi, el a făcut publică inadecvarea forţelor poliţieneşti ale Regiunii, a ştirbit popularitatea districtului West County, a contribuit la

atmosfera de teamă *şi* a făcut câteva lucruri, ca trucul cu stadionul. Pokorny mai are un om care încearcă să vadă de unde vine tot echipamentul şi cărui scop îi era destinat, dacă noi n-aveam de gând să-l folosim. Era pentru el. Pentru acei puţini cunoscători, pentru elita informaţională. Pentru Norris, care nu-şi va închipui niciodată că n-ar fi trebuit să-şi piardă timpul şi banii încercând să înţeleagă toate astea.

Singh se ridică mormăind.

— Ce se petrece în capul tău, prieteno? Trebuie să ştii că eşti întotdeauna schimbată după ce vorbeşti cu ea.

— Cum aşa? vru Jammu să ştie. Ce auzise din ce i-a spus ea? Uneori inventa, pur şi simplu.

— Peste zece ani, voi două veţi fi greu de deosebit.

Ea stătea cu picioarele şi braţele încrucişate, în serj albastru şi piele neagră; cel puţin, n-a fost niciodată atât de formală ca mama ei. Care, ca fată, îşi schimbase numele şi fugise cu un american şi avusese un copil cu el, în Los Angeles, foarte posibil crezând acelaşi lucru.

*

Iarna a venit devreme în Caşmir, spre sfârşitul lunii octombrie când valea împingea umiditatea în munţi ca să revină sub forma unui nor, a unor ceţuri gotice, să intrige bulevardele din Srinagar, împletindu-se cu fumul de lemn, într-un smog premodern. Noaptea a început cu alunecarea neobservată a soarelui în spatele unor piscuri nevăzute, la ora patru. Balwan Singh intră într-un bungalow de la periferia oraşului, îşi aruncă haina pe un cuier şi se apropie de membrii încovoiaţi, cu ochii roşii, ai Grupului Studenţesc de Lectură Marxistă, vorbind înainte de a ajunge la ei, înainte ca ei să-l salute.

— De regulă, zise el, revoluţia înaintează la nivelul cel mai general de-a lungul liniilor dialectice dintre teorie şi practică, practică şi teorie.

Percepţia lui Lenin în privinţa istoricităţii lui a devenit călăuza lui în acţiunile bolşevice, care acţiuni, cu succesele lor practice şi cu eşecurile lor, au dus la rafinarea teoriei lui, în mod special în conceptele imperialismului şi ale statului comunist. Câtă vreme a trăit Lenin, această dialectică s-a potrivit foarte bine cu cea complementară ei, respectiv dialectica omului ca participant şi a omului ca receptor, ca subiect şi ca obiect. Dar moartea lui Lenin, imperfecţiunile care au apărut în statul nou creat şi, înainte de toate, afirmarea lui Stalin au creat o criză în dialectică: practica a dictat ca teoria, pe termen scurt, să fie apologia sa.

Tovarăşii lui stăteau ghemuiţi pe jos, sprijiniţi de pereţi, mestecând *paan* sau fumând, asemeni unei congregaţii de marinari pe gânduri, mai în vârstă cu o generaţie. Cei mai mulţi erau fiii unor *hindu* înstăriţi, cu ochi trişti ca de brahmani, şi adoptaseră tiparul indian potrivit căruia tinerii devin bărbaţi devreme în viaţă. Materialismul de manual îi exaltase. Vorbeau în timpul orelor. Erau exmatriculaţi. Râdeau la glumele corecte.

Singh, ale cărui glume erau totdeauna corecte, nu râdea niciodată. Se plimba încoace şi încolo prin faţa lor, stând în centrul unui asterisc de umbre produse de picioarele lui în lumina lămpilor, ţinuta lui era ca întotdeauna, în parte profesorală, în parte de instigator şi, mai ales de Heinrich Heine şi el începu să simtă că nu era auzit. Umerii tovarăşilor lui se strânseră şi coborâră ca şi când ar fi fost atinşi de un curent rece. Îl auzeau. Era un nou-venit, în spatele lor, o fată, o fată foarte tânără, cu trup băieţesc, tunsă scurt, băieţeşte, stând cu picioarele încrucişate, în pantaloni, aşezată pe podea, aproape de soba cu lemne. Singh se întrerupse ca să întrebe cine este.

— Jammu, zise ea.

El o salută ţeapăn şi, după exemplul lui, impuse grupului s-o ignore pe durata prelegerii sale. Când întâlnirea s-a încheiat, ea s-a strecurat din bungalow asemeni unei ridicări din umeri personificate, ca cineva

suficient sieşi în această lume mică. El i-a aruncat o privire peste umăr, asigurându-se că nici unul dintre tovarăşi nu-l vedea.

A spus că era din Bombay. A spus că avea şaisprezece ani. Studia în Srinagar împotriva propriei voinţe. I-a spus lui Singh că nu era o universitate bună. Mama ei dorea ca ea să se mărite cu un moşier din Caşmir, în vârstă de patruzeci şi trei de ani, fiindcă ea era copil din flori şi moşierul o ceruse. Studia electrotehnica. Nu vorbea Caşmiri. Mama ei voia să fabrice radiouri cu tranzistori în Ahmadabad şi voia ca ea să conducă afacerea. Ea voia să meargă la Londra sau la Paris să şi devină scriitoare, nu să se căsătorească. Văzuse câteva dintre broşurile Grupului de Lectură. Mama ei îi spusese că religia ei era neosocialismul. În pivniţa casei lor în Bombay, privise cum o pisică, într-o fereastră, dădea naştere la cinci pisoi uzi. Pisica s-a înfuriat şi a încercat să fugă, dar era prea slăbită ca să se ridice de pe marginea ferestrei. Pisoii se foiau ca nişte excremente vii pe frunzele moarte. Pisica s-a aşezat din nou şi a mâncat placenta. L-a întrebat pe Singh cine a fost Troţky.

Ar fi căzut în braţele primului bărbat suficient de lipsit de scrupule ca să i-o ceară, ar fi devenit, la ordinul arbitrar al cuiva, o fascistă sau industrialistă, sau criminală, ar fi devenit, în cel mai bun caz, un membru de mâna a treia al Grupului de Lectură. (Şi apoi l-ar fi inclus într-un *roman à clef* satiric pe care l-ar fi lăsat neterminat într-un vestiar. Era inocentă într-un mod nefiresc, asemeni mecanismului unei bombe cu ceas. Era incapabilă de dragoste, dar acţiona ca o femeie măritată, dirijând viaţa lui Singh („Nu-ţi permiţi cizmele astea“) şi privindu-i pe ceilalţi bărbaţi cu o perfectă indiferenţă. A ajuns acolo unde nu ajunsese nici o femeie, a făcut ceea ce puţine fete făceau, aşa încât nu conta ce spunea. Dacă erai Jammu nu conta. Grupul de Lectură, redenumirea lui ca Frontul Alternativ Socialist din Caşmir şi, ca atare, ca Grupul Popular de Lectură, crezu că era doctrinară. Aşa a crezut şi Singh. A promovat-o într-o poziţie de comandă. I-a trădat pe toţi ceilalţi în pat. El şi ea se îmbrăcau identic.

Când s-a dus la Chicago (sub impresia falsă a climatului politic al acelui oraş; era în 1968 şi credea că era un loc fierbinte; greşeala ei era, îşi dădu seama Singh, una specific indiană) el a plecat la Moscova să studieze ingineria mecanică. Avea o cameră în cea mai mare structură independentă din întreaga Eurasie, MGU[2], pe Dealurile lui Lenin, un monument ridicat convingerii lui Stalin că Mai Mult este Mai Mult. Într-o bună zi s-a dus la etajul treizeci şi cinci şi a găsit o colecţie de pietre neglijată şi o uşă cu un mic ascensor, un ascensor strâmt, doar pentru două persoane, astfel încât, când a ajuns în vârf şi uşa s-a deschis, faţa lui era doar la câţiva centimetri de un gard de sârmă şi de o tăbliţă pe care scria în rusă NU ATINGEŢI şi pe care erau desenate o tigvă şi două oase încrucişate şi un fulger care pătrundea în scobiturile ochilor. A luat ascensorul şi s-a întors la colecţia de pietre. A avut o dispută cu un tânăr student în inginerie pe nume Grigor care muncea cu jumătate de normă la biroul sovietic de patente şi care pretindea, când se îmbăta cu vodcă, că avea sarcina să copieze patente din naţiunile vestice în rusă şi să le dateze pentru ca să pară că au fost eliberate la Moscova cu mai mulţi ani înaintea originalelor. După care plângea şi pretindea că a minţit. De la Chicago, Jammu i-a trimis lui Singh o vedere care spunea doar „Mi-e dor de tine." Întors la Bombay, a descoperit că, departe de privirea lui, ea intrase în rândurile poliţiei. Nu-l deranja. Rămăsese favorita lui, prima şi singura femeie cu care se culcase şi care-i reamintea că putea să meargă în ambele direcţii, îl făcea să se simtă universal şi puternic. El se ocupa de îndatoririle lui istorice cu religiozitate – dacă religia implică supunerea minţii autonome ritualului. Aşa cum cei mai mulţi teologi catolici erudiţi primesc comuniunea şi sunt spovediţi, Singh nu înceta să recruteze oameni la Bombay, să incite, să discute. Câţiva ani a locuit la Mahul, în umbra rafinăriei Burmah Shell. În fiecare dimineaţă îşi părăsea camera pentru a cerceta străzile sau a servi la mesele din restaurantul hotelului Lady Naik sau a pierde vremea într-o încăpere unde bea ceai cu prietenii

lui de stânga şi se oprea pe treptele clădirii lui, în faţa unui vânzător de ţigări scund şi diform şi-i lăsa câteva monede pe baticul întins, ca să ia un pachet de Pall Mall original. În loc de braţe, omul avea două emisfere de abanos care-i ieşeau din umeri, o diformitate *in utero* petrecută în urmă cu treizeci de ani, strălucind în lumina roşie a dimineţii ca şi când ar fi fost lustruite. Diformitatea voia să facă de ruşine conceptul de braţe sau, poate, să reproducă înlăuntrul lui Singh dorinţa omului de-a le avea. Omul era un avatar al lui Jammu.

Frecvent, în acei ani de început, Singh vizita casa mamei ei din Mount Pleasant Road. Seara, Shanti Jammu găzduia exhibiţii ale creaţiilor bucătarului ei Pathan şi ale efervescenţei propriei conversaţii. Shanti se vedea pe sine ca pe o marxistă aparţinând şcolii gradualiste.

— Ţara noastră este împărţită în caste, Balwan, mărturisea ea, ca şi când asta ar fi fost o noutate, nu în clase. Petits vs Patels[3]. Tinichigii vs Croitori. Sikhs şi Hinduşi, şi invers, desigur. Cum se poate schimba asta? Cine s-o rupă cu tradiţiile? Cine va construi suburbii şi le va administra după modelul occidental? Un înţelept pe care l-am cunoscut odată vorbea despre dezumanizarea generaţiei lui în scopul umanizării generaţiei următoare. Aşa că eu sunt o *capitalist*[4] *roader*. Un câine al clasei conducătoare. Îmi îndeplinesc pur şi simplu… ţelurile mele istorice!

— Dharma ta.

— Eh, hai, să fim moderni.

— Aşa spun şi eu. Tu nu transcenzi suprastructura. Încă mai eşti un brahman care-i stoarce pe *harijani* în numele înţelepciunii şi a privilegiului rasial.

— Iar tu un sikh superior. Asta e părerea *mea*. Tu şi ruşii tăi! Nu sunt decât nişte francezi în blană de zibelină. Nemţi cu samovar. Suntem încă indieni. Noi n-o să ne schimbăm sufletul oriental peste noapte. Dacă ne uităm la Apus, ne uităm la Anglia. Bătrâna, demna, sentimentala Anglie, conştientă de existenţa claselor.

— Patria lui Marx şi încă singurul guvern laburist din Europa occidentală postbelică.

— Ia nişte friptură, Essie. Şi tu, Balwan. Sunteţi foarte slabi. Unde este clasa muncitoare în India „socialistă“? Unde este Revoluţia Industrială? Este o generaţie care va veni.

— Nu în Bombay, Poona, Delhi, Bhopal. Iar ce contează sunt centrele urbane, fiindcă aici sunt concentrate organele de represiune. Rusia însăşi era un stat agrar feudal în 1917.

—Doamne Dumnezeule, atunci fii oaspetele meu. Stârneşte! Aprinde suburbiile! Vreau doar să-mi dai de ştire, în ajunul revoluţiei tale! Îi atinse braţul şi-i făcu cu ochiul fiicei ei. Ca să-mi fac bagajele. Sunt sigură că sărăcimea nu va înţelege că am lucrat în intereseul ei. Ce zici?

— Găinile au buze?

— Dar va rămâne totul în familie. Essie nu te bagă la închisoare. Tu nu ne dai pe mâna ghilotinei.

Jammu a avut grijă ca el să fie politicos. Spunea că-i împărtăşeşte dispreţul pentru mama ei, vedea spiritul ei gregar, ştia totul, atunci de ce să mai aducem vorba despre asta? Nu mai avea vreo altă familie în lumea largă. Aşa că Singh s-a dat deoparte şi, încet-încet, Shanti i-a interzis să mai vină în casa ei. Amândoi, ea şi el, pretindeau, de dragul lui Essie, că răul îşi avea rădăcinile în politică. Nu ar fi lăsat-o pe Jammu să ştie că există animozitate între singurele două persoane pe care le iubea, că antipatia lor nu putea fi controlată. Era o măsură a potenţialului ei dictatorial faptul că cei apropiaţi de ea se simţeau obligaţi s-o apere de lucrurile neplăcute.

În Bombay, Singh şi-a câştigat o faimă de iresponsabil fiindcă se făcea mereu nevăzut, abandonându-şi cohortele. În treisprezece ani nu au avut nici măcar suficientă încredere în el ca să-l facă şef de secţie. Adevărul este că răspundea în faţa lui Jammu, steaua care se ridica în poliţia din Bombay. El se asigură că era întotdeauna disponibil în caz că ea avea

nevoie de el pentru vreo treabă. Se asigură că ea credea că nopţile pe care le petreceau împreună însemnau foarte mult pentru el. Poate aşa era. Şi poate că viitorul ei ar însemna pentru viitorul Indiei mai mult decât orice cantitate de agitaţie marxistă. Această posibilitate a fost cea care l-a ţinut în serviciul ei. Marja de speranţă în Bombay era foarte subţire. Jammu era o anomalie, străină de cultură şi Singh ştia că schimbările au fost totdeauna impuse Indiei din afară, de arieni, moguli, britanici. Chiar Gandhi venise de peste Ocean. Dacă erai indian şi responsabil din punct de vedere social, era obligaţia ta să părăseşti India, din punct de vedere fizic, intelectual sau ambele.

Când a sunat goarna, a fost pregătit să plece. Destinaţia – St. Louis, Missouri – cu greu îndeplinea condiţiile unui punct de sprijin arhimedian. Dar Jammu spunea că datele specifice nu ar trebui să conteze. (În special când era limpede că indiferent ce făcea ea, dacă stătea sau pleca, poliţia din Bombay va face greve pe la mijlocul toamnei. Ea spunea că în orice entitate socială, chiar şi într-un oraş american liniştit, existau inegalităţi care puteau fi negociate în subversiune. (Subversiune! În mod constant, în nevinovăţia ei, lua corupţia drept subversiune.) Spunea că nu mai avea răbdare cu India. Dorea să-şi lase amprenta pe un loc, pe o cultură şi ştia că acel loc nu va fi Bombay. Îi trebuiseră aproape cincisprezece ani în cadrul poliţiei din Bombay ca să ajungă la această concluzie, spre care Shanti o îndreptase tot timpul. Desigur, ea susţinea că se gândise de la început să folosească activitata ei în poliţie doar ca să o lanseze în America. Era o minciună. Spunea că era plictisită şi fără astâmpăr. Singh a crezut asta. A urmat-o. Era interesat de atacarea Statelor Unite.

Dar operaţia s-a dovedit o repetare a perfomanţei ei din Bombay, unde, ca membru al Grupului Popular de Lectură, infiltrase serviciile poliţieneşti indiene şi penetrase în profunzime până în adâncurile birocraţiei ei, devenind comisar de poliţie în cel mai mare oraş indian şi primind, în acelaşi timp, sprijinul financiar al Indirei şi al partidului ei,

după care a întors spatele întregii ţări. Şi-a vândut munca, toate şansele, pentru o slujbă în St. Louis. Şi aici a făcut istorie cu o viteză care le părea miraculoasă celor care nu gândeau. Şi aici, viteza a dus-o de râpă. Iubea viteza de dragul vitezei, obsesiv, cu o disperare modernă care-i condiţiona progresul, legându-l de ghetou, care, şi el, era modern şi obsedat de viteză. Cu cât se succedau mai repede tendinţele, cu atât se succedau mai repede morţile. Şi unde avusese probabil, singura oportunitate ivită vreodată în St. Louis-ul zilelor noastre de a aduce o mică revoluţie rezidenţilor lui de culoare, ea, în schimb, subminase doar subversiunea. Se plasase pe panta greşită a legii. Sărăcia, lipsa educaţiei, discriminarea şi criminalitatea instituţionalizată nu erau moderne. Erau probleme indiene, care susţineau o ideologie a separării, a suferinţei pline de sens, a mândriei disperate. În ghetou, întocmai ca şi în ghetourile de castă indiene, conştiinţa avea să vină târziu şi dureros. Jammu nu avea răbdare. A atras în oraş marii industriaşi şi a numit asta o soluţie, fiindcă, în ultimă instanţă, era cu mult mai uşor să schimbi modul de gândire al unui alb de cincizeci de ani, bogat, sau să deturnezi evoluţia unei fete de optsprezece ani decât să dai unui copil de cincisprezece ani o educaţie decentă. Jammu îi minţise pe negri, scoţându-i din case în chip fraudulos, îi mituise şi îi măgulise pe avocaţii lor ca să-i trădeze, şi totul în numele vitezei. Al impresiei că rezolva problemele cu rapiditate. Al acaparării puterii atâta vreme cât mai putea fi acaparată.

Cu toate astea, Singh nu avea o categorie predefinită pentru ea. Era prea conştientă de propria valoare, prea proteică, prea amatoare şi ciudată pentru el ca s-o abandoneze. Dar, cel puţin, acum putea să vadă că nici ea şi nici metodele ei nu erau ceea ce sperase el, metodele ei nu erau fitilul capabil să provace orice fel de revoluţie oriunde, iar ea nu era entelehia pe care îşi închipuise că o zărise când Jammu avea şaisprezece ani şi voia să facă dragoste pe pietriş şi în bărci şi să-i facă pe oameni să se supună legilor ei. Acum, vedea toate astea. America era locul atavismului ei.

Jammu era exact ca mama ei. Toate contratendinţele subtile care-l iritaseră din primele zile în Srinagar – lipsa ei de direcţie, indiferenţa ei faţă de suferinzi, toate vorbele ei măgulitoare – culminaseră în St. Louis. Un St. Louis absurd. Ea va rămâne aici, asociată în mod permanent, metodele ei erau suficient de sănătoase ca să-i înfrângă pe localnici, dar prea elegante ca s-o poarte mai departe. Se va folosi de Probst, întrucât credea că-i păsa de el, după care îl va abandona, destul de curând, fiindcă el se comporta ca o fiinţă umană. Singh era bucuros să vadă schimbările la ea care lucrase, spectacolul vitezei, şi să simtă o satisfacţie momentană gândindu-se la modul în care manipulase existenţa soţilor Probst. Îi plăcuse ceea ce făcuse şi avea să fie bucuros peste o lună, când avea să plece.

> NU MAI ESTE ELIGIBILĂ? Şefa Jammu, cea mai curtată poliţistă din lume, a fost zărită noaptea târziu pe străzile oraşului St. Louis în compania bogatului antreprenor Martin Probst (surprins urcând în maşina personală a Şefei poliţiei). Această companie se spune că l-ar fi înstrăinat pe Probst de soţia pe care o are de douăzeci de ani. Dar, insistă Jammu, „suntem doar prieteni.“

După ce Barbara a studiat fotografia, spre satisfacţia lui Singh, el i-a luat exemplarul din *People*.

— Era rătăcit pe aci, zise el, trăgându-şi scaunul mai aproape de salteaua ei. Erai la coadă la chioşcul de ziare A&P şi răsfoiai revistele de pe raft. Tocmai ai văzut din întâmplare fotografia şi explicaţia. Dar te-au dat peste cap, dacă expresia nu este prea dură. Mai întâi, discuţia lui referitoare la divorţ şi acum asta. El îţi anticipează mişcările. Nu poţi suporta asta. Ştirbeşte incisivitatea şi originalitatea faptelor tale. N-ai avut niciodată controlul şi nici acum nu-l ai.

Ea stătea pe spate, rezemată de perne. Ochiul pe care i-l învineţise în ziua a patra se vindecase. Nu mai privea autonom.

— Soţul meu e slab, John. Dar, de obicei, reuşeşte să se răscumpere.

— Crezi tu, cu condescendenţă. Când ura încetează să mai fie suficientă, poţi oricând să fii condescendent. Orice, ca să doveşti că eşti specială, să-ţi dea un scop, să-ţi arate ţie însăţi că singurul lucru care ţi-a lipsit e aprecierea. Deschizi larg uşile clădirii noastre şi iei ascensorul până sus şi pentru prima oară, iubito, pentru prima oară, vezi cuibul iubirii noastre aşa cum este cu adevărat. Îţi pui întrebări în legătură cu mobilierul. Este la modă? Şi dacă este, atunci ce fel de modă? Din ce an? Timpul n-a fost niciodată mai puţin de partea ta. Simţi mirosul, mirosul apartamentelor din zgârie-nori, cu plafoane joase şi control climatic, din buzunarele ciudate pline de lucruri organice la care ventilaţia nu ajunge. Vezi fotografia frumoasei mele soţii moarte şi începi să-ţi aminteşti cum, când m-ai întâlnit prima oară, înainte de a te fermeca şi a te învăţa adevărata natură a iubirii sexuale, ţi-a fost milă de mine. Vezi carnetul gol din după-amiaza de la Modern. Tot un singur *T* acolo. Soţie rătăcită. Soţia pe care o are de douăzeci de ani. E o noapte întunecoasă de duminică. Am fost plecat tot weekendul, de când ne-am întors de la Paris. Ai pus puţinele alimente în frigeder şi miroşi. Cutia cu praf de copt nu mai este bună. Puiul *tandoori*, rămas din seara de dinaintea vacanţei noastre, este roşu şi albastru ca un peşte tropical. Îl arunci, şi gândacii de bucătărie fug şi se ascund în lada de gunoi. Afară, maşinile claxonează. Te uiţi la calendarul săptămânal cu picturi de Van Gogh de pe masa noastră din bucătărie. Astăzi este în 18. Eşti plecată de două luni.

— Treci la chestiile nebuneşti, zise ea cu voce tare. Ştii că pentru asta trăiesc.

— Vrei să spui acele coşmaruri pe care le aveai în primele săptămâni de când dormi aici? Că sunt un psihopat? Marele Necunoscut? Eşti bună la vise, ştii că ele sunt doar dramă, speculaţii psihice pe marginea faptului că sunt o fiinţă comună de modă veche.

Ea râse.

— Oh, asta-i bună. Se întinse după ţigările pe care i le adusese el.

— Stai plină de amărăciune în bucătărie şi fumezi. Soţul *tău* şi nenorocita aia arogantă de şefă a poliţiei! Şi…

— De ce să n-o cred pe ea? Poate că sunt doar prieteni. În mod sigur, el are o foarte bună impresie despre ea.

— Spui asta cu voce tare şi ce auzi este gelozia. Desigur, sunt mai mult decât prieteni. Soţul tău e slab şi Jammu e puternică. Şi nimeni nu va ghici, fiindcă soţul tău e bărbatul. Ţi-i imaginezi împreună. Râzând. Hoinărind. Mozolindu-se. Ţinându-se de mână. Oamenii iubiţi ai oraşului tău natal. În vreme ce tu şi cu mine rămânem în provinciile din Est, încercând doar să ne susţinem reciproc sănătatea mintală. Dar mă iubeşti. Mă iubeşti, Barbara, aşa cum nu l-ai iubit niciodată pe el.

Ea scutură scrumul pe jeanşi şi-l înlătură cu mâna.

— Fiindcă, ce ai făcut cu viaţa ta? Cum ai ajuns la patruzeci şi trei de ani, fără să observi cât te-ai înşelat urmându-l? El n-a apreciat niciodată sprijinul pe care l-a avut în tine vreme de douăzeci de ani. Ce este şi mai rău, nu o va face niciodată. Ce s-a întâmplat la marginea leagănului tău sau în spatele scenei la confirmare că te-a condamnat la o viaţă în umbra unui om puternic, pe care l-ai respectat şi admirat şi pe care l-ai găsit amuzant şi căruia nu i-ai opus rezistenţă, dar pe care nu l-ai iubit niciodată? Cum ai fost păgubită? Petrecându-ţi toată viaţa ca victimă a lui. Victima lui sacrificială. Apărând în paginile revistei *People* ca soţia de care a fost înstrăinat prin aventura lui cu Jammu. De tine îţi este de fapt milă când te gândeşti la mine. Sunt plecat să scot la iveală o nouă poveste, un alt cec cu care să plătesc chiria. Numai că nu plec. Auzi un zgomot în hol şi te întorci. Sunt eu. Spun: Surpriză! Tu tresari puţin şi eu te sărut.

Singh s-a lăsat în genunchi şi a sărutat-o pe gură, cu ochii la scrumul ţigării, care creştea. Buzele ei nu se mişcară sub ale lui.

— Aşa, zise el răguşit şi se ridică.

— Eşti prea ciudat, zise ea. Întoarse capul de la el pentru a-şi duce buzele la filtrul ţigării. Sunt serioasă când spun asta.

— Aşadar, nu avem chef de asta. Se aşeză din nou. Avem chef de chestii de suflet şi de poveşti. Stăm la masă şi îţi spun o poveste. Îţi spun că m-am născut la munte. Am fost un student radical…

— În India.

— Desigur. În Caşmir. Am fost un student radical şi a venit o vreme când era important pentru mine să-mi fac o reputaţie. Am călătorit în munţi…

— Călare?

— Pe un scuter, cu o tânără studentă radicală, şi ea pe un scuter. Eram aproape de frontieră când am ajuns la o rezervaţie de vânătoare cu un castel fermecat în depărtare. Ne-am parcat scuterele şi am intrat adânc în rezervaţie. Am găsit o pajişte largă, înconjurată de brazi şi ne-am aşezat. Am stat acolo vreme de patru zile. Am dormit şi am mâncat *pakoras*[5]. Cu alte cuvinte, ne-am mortificat carnea. Proprietarul rezervaţiei nu era un prinţ sau un nobil, dar avea tot felul de pământuri şi chiriaşii lui sufereau foarte mult. Poate că ai auzit, cei care nu sunt prinţi se simt rareori legaţi de chiriaşii lor. Ăsta, cel puţin, nu s-a simţit.

După patru zile, am auzit cai, după cum tovarăşa mea a ştiut că vom auzi. M-am ascuns în spatele unui copac în vreme ce ea stătea în soarele fierbinte de munte. Proprietarul şi bodyguardul lui au intrat călări pe pajişte. El simţea nevoia unui bodygurard, înţelegi. Bărbaţii au descălecat şi au vorbit cu ea ca şi când o cunoşteau. Bodyguardul a ajutat-o să se ridice în picioare şi ea i-a înfipt un briceag în gât. Am ieşit din spatele copacului şi, cu o baionetă – o simplă baionetă, o amintire de familie, un simbol de metal – i-am spintecat burta proprietarului. A trebuit să mă folosesc de ambele mâini, dar lama era ascuţită. El s-a repezit la mine şi mie mi-a aluncat mâna de pe baionetă. L-am împins în iarbă şi tovarăşa mea s-a aplecat asupra lui, a zâmbit şi a zis: „Noi suntem răzbunarea

Poporului." Tipul era atât de înspăimântat, încât nu puteam să-l privesc în ochi. Dar ea putea. Ea putea. El a încercat să se repeadă din nou la mine, ridicându-se, şi eu am tras baioneta şi l-am împuns din nou, mai sus, în piept, de data asta spre inimă. A opus o oarecare rezistenţă, ca atunci când tai o găină. Capul i-a căzut pe spate şi sânge, şi bale limpezi i-au curs din gură şi i-au intrat în nas. Îmi amintesc că am vrut să-mi suflu nasul. De fapt, am fornăit tot timpul cât am coborât pe scutere, înapoi, în vale, unde locuiam. Am convingeri puternice în privinţa multor chestiuni etice, după cum ştii, dar existenţa şi nonexistenţa nu se numără printre ele. Nu meriţi să trăieşti şi nu meriţi să mori. Acest proprietar a trăit patruzeci şi trei de ani – cam media pentru chiraşi, deşi, fireşte, sub media familiei lui. Nu merita să moară. Atâta doar că acţiunile lui de-o viaţă au cerut un răspuns violent. Şi de partea noastră a Dunării vezi multe răspunsuri violente. Ajungi să te obişnuieşti, dar ăsta nu este cuvântul potrivit pentru asta. Ajungi să fii mai puţin înfricoşat sau mai sălbatic, şi dacă te-ai gândi cu adevărat la asta ai putea hotărî că potrivit standardelor tale, deşi acum duc o viaţă civilizată în Manhattan, sunt nebun, la urma urmei. După cum eu aş putea hotărî că tu eşti nebună în mod pasiv, fiindcă eşti incapabilă să-ţi priveşti trupul, pântecele tău, care s-a umflat ca să-i facă loc Luisei, dar n-a fost niciodată despicat, şi sânii tăi, de care risc să spun că ai fost mai degrabă încântată, şi picioarele tale cărora, ca şi Lumii a Treia, nu pari să le acorzi prea multă consideraţie – nu te poţi uita la toate astea şi nu le poţi vedea ca fiind în întregime ale tale. Poate dacă, nu ştiu, capetele oamenilor ar fi acolo unde le sunt picioarele, şi-ar respecta mai mult trupul uitându-se în sus la el. Eşti surprinsă că ai sânge fierbinte în cantitate mare, organe, carne, creier cenuşiu – ţi-o poţi imagina pe Luisa după un accident de maşină, îţi imaginezi căpşorul ei drăguţ depicat în două, dar nu capul tău, aşa că te gândeşti. Sunt puţin prea ciudată ca să fiu iubită. Puţin prea… cinstită? Crudă?

— Obositor.

— Dacă tu ai vorbi mai mult, eu aş vorbi mai puţin.

1. Podul Martin Luther King.
2. Moskovskii Gosudarstvennîi Universitet – Universitatea de Stat din Moscova.
3. Famillii indiene rivale.
4. Concept maoist care defineşte o persoană sau un grup cu tendinţe de stânga.
5. Fel de mâncare tipic indian.

20

Probst fusese alb şi negru, ultima dată când apăruse în revista *Time*; reverele şi cravata erau înguste, iar părul scurt, ca al astronauţilor. Ca explicaţie la fotografie, editorii parafrazaseră un rând din articol: *mai mult decât un monument*. Conturul oraşului St. Louis consta atunci dintr-o Arcadă care se ridica dintr-un mal pustiu, albit, al fluviului, o mână de zgârie-nori supravieţuind din anii '30 şi câteva blocuri scunde de locuit, fugi plicticoase pe o temă de Mies van der Rohe. Oraşul părea să se fi trezit din partea mai întunecată a secolului, ca să descopere că nu era dimineaţă, ci amiază cu soarele de Missouri pârjolind nemilos zonele golite, albind feţele structurilor lor. Sub tunsoarea de recrut şi de jur împrejur, scalpul oraşului era palid.

Douăzeci de ani mai târziu, pe durata a numai douăsprezece luni, oraşul a cunoscut o stilizare contemporană, a devenit o Mecca pentru cumpărători şi o forţă comercială care se ridica şi se întindea, făcută din oţel şi piatră. Culoarea revenea la modă şi asta, se pare, i-a plăcut revistei *Time*; alesese St. Louis ca principal subiect pentru al doilea număr din aprilie.

Probst îşi bărbieri, cu Remington-ul său electric, umbrele serii de pe obraji şi de pe gât. Pete roşii de iritaţie au apărut imediat. Un reporter de la *Time*, Brett Sone, venea să-l intervieveze la ora opt, ceea însemna în mai puţin de o oră. Stone nu pomenise nimic de vreun fotograf, dar Probst

se aştepta să vină unul. Se aplecă aproape de oglinda din baie, întinzându-şi gâtul şi examinând linia obrazului cu degetele. La parter, combina stereo transmitea la maxim o simfonie din liga întâi. Nu dăduse drumul la combină de când plecase Barbara, şi aceste sunete clasice care ieşeau din difuzoare păreau, acum, să o ia de unde rămăseseră în urmă cu două luni, când ascultase ea. Instrumente cu coarde umpleau casa cu sunetul lor, violoncele se izbeau de grinzi, trompete conduceau un atac în susul scărilor, până în baie. Beethoven, dacă asta era ce se cânta, putea să facă din spălatul pe faţă un act solem.

S-a îmbrăcat pe mişcarea a doua, adagio, şi a coborât scările escortat de o mulţime de coarde minore şi *glissandi* îngrijorate. Oprind muzica, inspectă livingul. Mută ultimul număr din *Time* pe teancul pentru lectură de pe masa de cafea, dar se răzgândi şi îl ascunse din nou. Se aşeză pe sofa. Se ridică în picioare foarte alert. Merse în bucătărie şi bău nişte bourbon. Se duse la etaj şi se spălă pe dinţi, reveni jos şi mai bău o înghiţitură de bourbon şi spuse „La naiba". Brett Stone nu va scrie despre cum îi mirosea respiraţia.

Dăduse zeci de interviuri, stătuse de vorbă cu domni şi doamne de la *The New York Times, Newsweek, U.S. News, Christian Science Monitor* şi alte publicaţii mai puţin importante, dar nu mai fusese atât de agitat din ziua de Crăciun, când Luisa l-a adus acasă pe Duane, pentru prima oară. St. Louis era pe punctul să ajungă pe coperta revistei care-şi rezervase dreptul să numească Omul Anului. Probst voia să facă o impresie cât se poate de bună. Şi, ca totdeauna, acum, Jammu era în mintea lui. Nu cunoscuse, cu adevărat, un moment de linişte în nici una dintre cele optsprezece zile în care se întâlniseră. Nervozitatea provenea din tensiunea de a aştepta în fiecare zi să vadă cât va rezista fără să aibă un contact cu ea. Că avea să aibă un contact, era inevitabil. Era doar o chestiune de prelungire a suspansului.

Se aşeză la masa unde-şi lua micul dejun şi-şi puse picioarele pe un scaun din apropiere, se întinse spre telefon şi formă numărul ei.

— Jammu.

— Probst, zise el. Vrei să luăm cina împreună?

— Credeam că eşti ocupat.

— Ar trebui să termin până la zece. Voi avea grijă să termin până la zece. Mi-am memorat replicile.

— Pur şi simplu nu e realist.

— Aşa e. Zâmbi. Ea făcea aceste remarci fără nici o urmă de răutate; erau chiar fortifiante. Şi aş zice că răspunsul este în mod categoric şi mai puţin. Cine are de câştigat din asta.

— Să fim serioşi, Martin, poţi spune ce vrei despre mine. Nu-ţi voi purta pică dacă tu consideri că nu poţi să contrazici ce-ai spus în trecut.

— Este foarte generos din partea ta. Având în vedere faptul că vei fi pe copertă.

Ea tuşi.

— *Touché.*

Receptorul îi tremura în mâna dreaptă. L-a mutat în mâna stângă, care era, nu se ştie cum, foarte fermă.

— De ce este ăsta un asemenea eveniment? Ce are *Time* atât de special, ca să mi se pară chestia asta atât de importantă?

— Cred că linia roşie de pe coperta lor.

— Ce…? Oh, Ha, ha.

— Apropo, felicitări pentru alegere.

— Nu trebuie să ştii nimic despre asta.

— Chet Murphy este cel care nu ştie să păstreze un secret. Dar este adevărat, nu?

— Da. Voi purta vălul şi coroana, voi ţine în mână sceptrul, voi merge într-o maşină decapotabilă şi voi trece în revistă pe debutante. Şi voi face preziceri, bănuiesc, dacă sunt Profet. Dar este atât de neaşteptat. Cei mai

mulţi din organizaţie nici nu vorbesc cu mine. Nici măcar nu m-am mai dus la întâlniri.

— Se pare că vor să te facă să te simţi vinovat şi să-ţi schimbi opinia în privinţa fuziunii.

— Ar trebui să mă cunoască mai bine. Mâna lui dreaptă şi-a revenit şi a luat receptorul. Ess?

— Ce e?

— Nimic. Voia doar să verifice dacă numele ei funcţiona. Mă uit cum se roteşte secundarul pe ceasul din bucătărie. Avem patru pagini în *Newsweek*, dar nu subiectul de copertă. Va fi foarte important pentru St. Louis. Lumea o să investească aici cum n-a făcut-o niciodată până acum.

— Interesant să văd cum îţi însuşeşti optimismul meu. Este exact lucrul de care are nevoie campania ta, mai puţină defensivă, mai multă ofensivă. Dar mi-aş fi dorit foarte mult să te văd de partea mea.

— Vrei să-mi schimb opiniile? întrebă, fiindcă avea un sentiment ciudat că ea n-ar fi vrut. Vrei să-i fac pe plac lui Stone?

— Da.

— Nu, nu vrei.

— Ba da, vreau.

— Nu vorbeşti ca şi când ai vrea.

— Nu vreau, pur şi simplu, să-mi *dai* nimic. Dar spun da ca să fiu cinstită cu tine, fiindcă nu cred că ai fi avut vreodată de-a face cu mine, dacă inima ta s-ar fi implicat cu adevărat în lupta pentru fuziune. Şi a trecut cel puţin o săptămână de când mi-ai vorbit despre, citez, neîncrederea ta intuitivă.

O vreme, fusese atent să nu uite de ce se întâlnea cu ea: nu ca să se împrietenească cu ea, ci ca să continue s-o verifice, să-i testeze povestea. Dar povestea ei trecuse testul cu acid. Era limpede că, dacă ar fi fost în locul ei, ar fi făcut exact acelaşi lucru în St. Louis. Părea rezonabil. Şi în

timpul ăsta, într-un impuls de pasiune reciprocă, ajunseseră să se împrietenească.

— Ai putea fi supervizor regional, Martin.

— Ţi-am spus de ce nu vreau asta.

— Nu în mod foarte convingător. Şi dacă ai fi supervizor, şi chiar dacă ai fi doar pur şi simplu Martin Probst şi ţi-ai pune toată forţa în slujba referendumului, şi dacă el ar deveni lege, atunci Regiunea ar fi reunită în mai multe moduri. Admite că ţi-ar plăcea să vezi asta.

— Admit. Dar dacă ţin la punctul meu de vedere?

— Ştii că nici asta nu va conta.

— De ce nu?

— Fiindcă însemni ceva special pentru mine.

Martin îşi odihni capul pe speteaza scaunului şi luă mâna de pe butoanele de control din capul lui, le lăsă în voia lor. Tavanul era vopsit în alb, dar consta într-o infinitate de puncte; fără să-şi trădeze individualitatea, toate începură să strălucească.

— Ce zici de cină? zise cu un efort.

— Sună-mă, când termini cu Stone. Voi fi aici.

Era undeva între opt fără cincisprezece, opt fără zece, un timp anapoda, minutarul ceasului marcând fracţiunile. Probst se ridică şi mâncă o mână de alune sărate dintr-o cutie de alune Planter's. Se întinse până la dulapul cu băuturi, dar nu se aventură să-l deschidă. O înţelegea. Nu era în mai mare grabă să-l vadă părăsindu-l pe John Holmes şi *Vote No* decât era el s-o vadă dezbrăcându-se: totul la vremea potrivită.

Fireşte, nu avea încredere în ea. Nu se născuse ieri. Bănuia că lui Quentin Spiegelman i se spusese că însemna ceva pentru ea, că lui Ronald Struthers i se spusese că însemna ceva pentru ea, şi înainte de asta, lui Pete Wesley. Aşa se formează coaliţiile. Dar acum, cel puţin, avea o alternativă solidă la teoria conspiraţiei Generalului Norris. Jammu nu avea

nevoie să pună microfoane sau maşini-capcană când exista o cale mai accesibilă: îi făcea pe oameni s-o placă.

Putea simţi că respiraţia îi mirosea a alune. Merse din nou sus să se spele pe dinţi. Îl dureau gingiile, era ridicol. Dar, la o adică, un damf de unt de alune i-ar fi putut uşor compromite credibilitatea în faţa lui Brett Stone. Nu avea de gând să se bage într-o discuţie despre Jammu. Avea, totuşi, de gând să sugereze că va fi foarte dezamăgit dacă fuziunea se va realiza. De curând descoperise o nouă idee privind analogia lui referitoare la Revoluţia americană; exact genul de lucruri după care *Time* se dădea în vânt. Când coborî scările, auzi soneria.

În pragul uşii stătea un tânăr de treizeci de ani, îmbujorat, al cărui cap ajungea cam la nivelul umerilor lui Probst. Fotograful? Fuioare de aburi îi ieşeau din nări; noaptea era rece şi umedă. Probst nu mai văzu pe nimeni altcineva.

— Intră. Eşti…

— Brett Stone. Dând din cap, Stone păşi înăuntru. Mâna pe care i-a întins-o lui Probst avea pe falangele degetelor păr scurt, negru, iar palma îi era încreţită. Se pare că nu venise cu un fotograf.

— Începem? zise Probst.

— Sigur. Stone îl conduse în living, încuviinţând din cap.

— Te pot servi cu ceva?

— Mulţumesc, nu. Ceasul lui Stone indică ora opt. Avea un păr creţ, de culoarea uleiului de motor, şi ochi de un verde-deschis. Dădea din cap repede şi aproape imperceptibil, ca şi când mişcarea ar fi fost reminescenţa unui *big bang* care se produsese mai devreme în viaţa lui.

Probst era fascinat.

— Ţi-a fost greu să mă găseşti?

— Nu! Stone îşi desfăcuse servieta pe genunchi şi pusese un reportofon pe măsuţa pentru cafea. Probst se opri lângă şemineu şi Stone începu să-i pună întrebări. De ce a dat faliment Westhaven? Dintre

membrii în Municipal Growth de anul trecut, câţi mai erau activi în grup? Făcea Probst eforturi de dezvoltare a grupului acum ? În afară de faptul de a fi director-executiv ce alte criterii se cereau ca să fii membru? I s-a propus să treacă de partea Speranţei Urbane?

Probst răspunse cu mare atenţie la fiecare întrebare, formulându-şi răspunsurile cu ochii pe reportofon şi inserând cât de multe informaţii suplimentare îi stătea în putinţă, înainte de a trece la următoarea întrebare. Curând transpira din cauza concentrării. Şi totuşi, în mintea lui rămânea o voce care şoptea. Pentru mine, însemni ceva special, Martin. Însemni ceva special pentru mine…

La 8:25, Stone îşi epuiză întrebările de bază şi puse deoparte creionul şi caietul. Probst se aşeză pe colţul canapelei, picior peste picior, şi se întoarse spre Stone. Era timpul să atace problemele esenţiale. Stone se ridică şi spuse:

— Mulţumesc, domnule Probst.

— Asta-i tot?

— Desigur. Stone dădu din cap. Vă mulţumesc. Aţi fost de mare ajutor. Opri reportofonul. Doar dacă doriţi să mai adăugaţi ceva.

— Păi, nu. Nu. Am câteva gânduri în privinţa fuziunii oraş-Regiune…

— E bine documentată. Stone închise servieta şi se lansă în conversaţie. *Şi*, am avut o discuţie foarte productivă cu John Holmes, după-masă. Nu vrem să vă răpim timpul, există deja multe lucruri pe casetă. În trecut aţi fost foarte elocvent.

Foarte elocvent. Iepurii cunosc, instinctiv, semnificaţia umbrei unui şoim. Probst simţi umbra New York-ului.

Stone aştepta ca Probst să se ridice.

— Dar dacă vreţi să mai adăugaţi ceva despre care credeţi că ne-ar putea fi de folos…

— Aveam o întrebare, de fapt. Nu se ridică.

Stone se uită la el cu răbdare.

— Desigur.

— Ce fel de articol scrieţi?

— Păi. Stone îşi trase pantalonii în sus, peste şolduri. Aţi fi suprins să aflaţi câtă lume a menţionat documentarul acela de la CBS „Şaisprezece în Webster Groves." Cred că CBS a traumatizat această zonă. Tuturor le este teamă că o să vă denigrăm. Nu vă temeţi. Nici un mijloc media nu face asta, nu de data asta. Eu, personal, am fost impresionat de ce-am văzut aici.

— Nu este tocmai ceea ce am vrut să spun. Probst se aşeză confortabil pe canapea. Vreau să spun, concret. Cum veţi umple paginile.

— Desigur. Stone îşi vârî mâinile în buzunare. Nu poţi şti niciodată ce vor face editorii, aşa că nu vă pot spune nimic precis, dar vă puteţi aştepta să vedeţi, oh, dinamica politică a Regiunii. Şefa Jammu, fireşte, în multe contexte diferite. Proiectele de dezvoltare urbană din centru şi filosofia din spatele lor. Delincvenţă, asistenţă socială, noul federalism. Posibil Municipal Growth, decesul lui. Şi nu poţi scrie un articol fără Arcadă. În cadrul rubricii dedicate oraşului St. Louis vom prezenta în treacăt şi alte oraşe care iau avânt. Knoxville, Winston-Salem, Salt Lake, Tampa.

Arcada? Probst construise Arcada. Poate Stone nu ştia asta. George Snell de la *Newsweek* ştiuse. El l-a intervievat pe Probst vreme de nouăzeci de minute şi l-a citat cu generozitate în cadrul articolului, atrăgând atenţia asupra rolului-cheie pe care l-a jucat în formarea opiniei publice.

Ceasul lui Stone sună din nou.

Probst trase de timp.

— Alegerile speciale?

— Referendumul, situaţia din Baltimore. Desigur. Este interesant. Vom atinge subiectul. Însă, pentru moment, doar ca o ştire, fiindcă a divizat regiunea, nu a unificat-o. Iar pe noi ne interesează forţele unităţii.

Probst se ridică în picioare şi se îndreptă spre şemineu. Era atât de îndrăgostit de ea încât nu vedea limpede, dar putea vedea cât de generoasă fusese la telefon, vorbind ca şi când el conta.

— Vreţi o ştire tare? zise.

— O ce?

El ridică vocea.

— Vreţi să vă spun ceva?

Stone se retrăgea uşor spre stânga ca şi când datul din cap l-ar fi răsturnat în cele din urmă. Zâmbi.

— Sigur.

— Mâine dau o conferinţă de presă. Probst îşi umezi buzele. Voi părăsi *Vote No* şi voi sprijini fuziunea.

— Într-adevăr? Asta este foarte interesant. Fiindcă, desigur, aţi fost cel care a organizat opoziţia la fuziune.

— Da.

— Dacă nu s-a făcut înainte, acum, cu siguranţă, se va face.

— Da.

— Pot să vă întreb dacă vă gândiţi să divorţaţi de soţia dumneavoastră?

— Nu comentez.

După ce a plecat Stone, Probst a început să se plimbe prin sufragerie şi living. Şefa Jammu, *desigur*. Încă putea să dea înapoi. Încă mai putea vota nu. Dacă nu va merge până la capăt, *Time* nu va scrie nimic. Dar, după ce şi-a făcut mica declaraţie de dragoste în faţa lui Stone, ca şi când i-ar fi scăpat, ca o roşeaţă vinovată în obraji, era mai puţin înclinat să dea înapoi decât să meargă mai departe şi să facă aceeaşi declaraţie în toate colţurile Regiunii St. Louis, atât de bine se simţea acum că secretul lui devenise public, în cele din urmă. *În multe contexte diferite*. Ea era peste tot în living. Se aruncă pe sofa şi o văzu în toate locurile în care nu fusese încă, întinsă pe geamul ferestrei, aplecată peste poliţa şemineului, stând pe

braţele canapelei ca să cerceteze cele trei naturi moarte de deasupra lui. Îl copleşea. El era foarte mic. Lăsă telefonul să sune îndelung, înainte de a se târî până în bucătărie şi de a răspunde.

— Alo, spuse.

— Martin.

— Ce e, zise el.

— Stone mai este la tine?

— Oh, nu. Nu era o întâmplare că suna acum. Ştia că el nu ar fi putut să-o sune. Domnul Stone a plecat. N-am prea avut ce să-i spun, iar el nu a avut nevoie de prea mult din ce avea deja. Ceva de genul ăsta.

— Aşa a fost şi cu mine. A luat câteva citate şi o fotografie.

— Chiar?

— Da.

— Dacă mă minţi, nu ştiu ce-o să fac. Dacă Stone a petrecut cu tine o jumătate de minut, atunci a petrecut trei ore.

După o pauză lungă, Jammu zise:

— Ce s-a întâmplat?

— Citeşte ziarul vineri.

— Ce-ai spus despre mine?

— Ştii tu care-i problema.

— Te-ai răzgândit?

— Pentru ultima dată, Ess, *nu te preface*. Fireşte că m-am răzgândit.

— Şi de unde, dacă-mi dai voie să întreb, aş fi putut să ştiu?

El oftă. Încă se mai prefăcea.

— Pari foarte bucuroasă, zise.

— Aşteaptă o clipă. Să se înregistreze. Asta schimbă total lucrurile.

— Nu, nu le schimbă. El începu să vorbească cu o anumită autoritate, pentru a-şi salva mândria. Dacă părăsesc *Vote No* mâine, o fac fiindcă aşa vreau eu şi fiindcă eu consider că este drept. Îmi placi, dar nu aş lăsa niciodată un asemenea lucru să-mi afecteze hotărârile. Vreau ca asta să fie

înţeles. Fuziunea nu a fost singurul obstacol dintre noi. Sunt şi căsătorit. Am o soţie. Şi m-am răzgândit în privinţa cinei. Ăsta este preţul pe care trebuie să-l plăteşti. Multă lume te iubeşte, dar nu mulţi au încredere în tine. Ar trebui să mă includă şi pe mine în această majoritate.

Peste măsură de mulţumit că i-a spus c-o iubeşte, fără ca totuşi să i-o spună, se uită la ceas. O clipă crezu că este ora 9 dimineaţa. Vorbea Jammu.

— Numele meu este Susan, Martin. Susan Jammu. Şi nu m-am răzgândit în legătură cu cina. Ştiu că nu vei lucra în favoarea referendumului din cauza mea. Am crezut că ne-am înţeles asupra acestui lucru. Am crezut că ne respectăm unul pe celălalt mai mult decât ai lăsat tu să se înţeleagă. Ştiu că eşti căsătorit. Aş fi vrut să nu fiu nevoită să spun asta la telefon. Dacă nu par şocată că eşti pe cale să-i vinzi pe John Holmes şi pe ceilalţi este fiindcă am simţit că locul tău nu era acolo de la bun început. Evident, nu este uşor să faci asta, ce-ai făcut tu. Voi înţelege dacă vrei s-o laşi mai domol o vreme, mai domol, atât cât vrei, dar cred că îmi datorezi o cină, în seara asta, mai mult decât în oricare altă seară.

Susan. Suna jalnic. Un nume este un lucru atât de mic – atât de mic că nu se putea aştepta să fie impresionat dacă nu fusese ea însăşi impresionată deja. Trebuie să-l fi considerat marele ei secret, asul din mânecă. Lui Probst îi fu milă de ea.

— Voi fi acolo în zece minute, zise.

Şoferul de taxi vru să-i dea patruzeci de dolari rest de la bancnota de cincizeci, dar ea trânti portiera şi-i spuse să păstreze restul ca bacşiş. Poate era un bacşiş prea mare. Era prea mare? Tocurile pantofilor îi transmiteau forţa terenului în mod plăcut în călcâie când alergă în sus, pe alee, spre cartierul general al lui Rolf. Era amiază. Holul era pustiu. Era prea mare? 400%. Era mult prea mult. Dar nimeni nu va afla şi data viitoare se va revanşa nelăsând nici un bacşiş. Paznicul de la intrare, care o cunoştea, nu

zâmbi de data asta. Se uită la ea, aşa cum se uită bărbaţii la femeile care nu ştiu să-şi administreze banii. Ascensorul sosi şi ea urcă, dar trebui să coboare fiindcă aşa dorea lumea. Urcă. Rolf o sunase – după care îi spusese Devi, dar se certaseră mai înainte şi, atunci, fata în casă zisese – şi de la birou i se spusese că banii nu vor fi plătiţi înainte de 2 p.m., şi atunci ea atinsese o arteră, şi Jammu o chemase şi discutase cu ea şi-i spusese numărul zborului şi numărul porţii de ieşire şi care era biroul companiei aeriene de la care trebuia să-şi ia biletul, şi ea discutase cu Jammu. Totul se petrecea dintr-odată. Totul era la fel când mersese la culcare şi diferit dimineaţa. Jammu a spus că Martin era de partea lui Rolf. Ea a spus că aşa ceva nu era posibil. Jammu a spus împachetează. Uşa ascensorului se deschise. 400%. Asta înseamnă de patru ori indiferent orice! Alergă pe coridor şi împinse uşa de sticlă.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Alergă pe lângă maşina de scris şi pe lângă unghiile roşii ale mâinilor întinse ale femeii până în biroul lui şi închise uşa. Se lăsă în genunchi.

— Ei, hai, Devi…

El nu înţelegea. Nu putea discuta cu el.

— Ţi-am spus la telefon, acum. Nu poţi să negi că am fost întotdeauna cât se poate de sincer cu tine. Fii fată serioasă.

El o ajută să se ridice. O împinse spre uşă şi ea spuse un ultim…

— Totul s-a terminat, Devi.

El nu înţelegea. Un ultim… Dă-mi o ultimă…

— Jocul s-a terminat. Spală-te pe faţă şi încearcă să-ţi scoţi culoarea aia caraghioasă din păr. O să te simţi mult mai bine.

Un singur… Purta primul lui cadou, şi ea îi conduse mâna jos, dedesubt şi apoi înăuntru, folosindu-se de unghii ca să se asigure că nu şi-o retrăgea până nu simţea. Fata în casă era drăguţă. Fata în casă o întrebă despre lucrurile ei. Fata ascultă şi zise *chippying*, ceea ce însemna a economisi. Ar fi vrut ea!

Închise uşa cu cealaltă mână şi se lăsă jos, pe podea. Martin spunea întotdeauna că Rolf era un idiot. Rolf i-a spus că făcea asta întotdeauna. Vedea asta acum. Ceea ce nu-i plăcea deloc. S-ar duce la Martin şi şi-ar cere scuze. Martin ar fi mai furios ca niciodată dacă ar afla că i-a făcut chestia aia pe jos, deşi se hotărâse şi ea ştia că va suna poliţia fiindcă spusese asta la telefon. Dinţii i s-au încleştat.

— Asta a fost totul. Mulţumită?

— Da, mulţumită. La revedere, pentru totdeauna! (Ea abia aştepta să-i numere.) Când a alergat din nou prin uşa de sticlă, femeia plecase şi unghiile roşii odată cu ea. Era încă ora prânzului. De data asta, alergă pe scări în jos. Îşi pierdu un toc. Se opri să-şi rupă celălalt toc şi să-l arunce şi alergă celelalte etaje în picioarele goale. Paznicul spuse: N-o să înveţi niciodată treburile administrative. Ar trebui să înveţi să conduci propria maşină. Telefonul sună când trecu printre uşi şi ieşi pe trotuarul roz. Începu să alerge.

— Opreşte-te, domnişoară!

Îl auzi pe paznic alergând, şi ea alerga plutind ca o căprioară. Cărţile de credit pot fi distruse. El o ajungea din urmă şi ea nu vedea nici un taxi împrejur. Pentru patruzeci de dolari ar fi putut aştepta câteva minute! Din fericire, o maşină opri şi o uşă din spate se deschise. Ea intră şi se întoarse la timp ca să-l vadă pe paznic înfigându-şi mâinile în şolduri şi pieptul ridicându-i-se şi faţa lui roşie, şi gura lui spunând, stai, băiete, stai, băiete. Îl ştia pe tipul din scaunul şoferului. Era cu un prieten pe care nu-l ştia.

— Ne-am oprit şi ţi-am luat bagajele.

Vorbi într-o limbă străină pe care ea o înţelegea, trăgându-şi suflarea. O duceau la aeroport. Jammu le spusese. Nu se aşteptase la un serviciu regal şi nu-i va lăsa un bacşiş. Erau pe autostradă. N-au spus nimic, decât că prietenul venea cu ea. Se uită în portmoneul încă păstrând căldura singurului bărbat, în afară de Martin, cu care se culcase. În faţă, cei doi

luau pastile şi i-au dat şi ei una, care, observă, era diferită de a lor. Zâmbi, o puse în gură şi luă cutia de Crush.

— *Dramamine,* pentru zbor.

— O să te simţi mai calmă.

Îşi puse trusa în faţă, ca să lucreze asupra personalităţii ei, şi lăsă să cadă pastila udă şi sfărâmată înăuntru. O închise brusc. La aeroport, şoferul şi prietenul lui se dădură jos şi-i puseră bagajele pe trotuar. Se dădu şi ea jos. Picioarele ei erau lipsite de vlagă! Şoferul încercă să-i ia poşeta şi nu ştiu cum cureaua se rupse şi lumea începu să se uite la ei. Cei doi prieteni se uitară unul la altul şi încercară s-o convingă să urce, o clipă, înapoi în maşină.

— Îi ştii pe oamenii ăştia, domnişoară?

Unul dintre ei era foarte curios. Cei doi prieteni se urcară în maşină. Ea le spuse că o hărţuiau, ceea ce era caraghios fiindcă maşina plecă.

— Pot să vă duc undeva?

Ea citi cuvintele cromate COUNTRY SQUIRE (Moşierul). Maşina era mai veche, o camionetă cu stinghiile de plastic, imitaţie de lemn, de pe margini tocite de vreme. Moşierul zâmbi şi ţinu uşa deschisă pentru ea. Părăsiră aeroportul. Moşierul conducea teribil de repede.

— Cum te cheamă?

În clipa aceea nu era sigură. Nu-l întâlnise niciodată pe Moşier şi simţea că are gripă. Aşteaptă puţin. Deschise poşeta, puse portmoneul într-un buzunar cu fermoar şi aranjă lucrurile pentru tratament. Marriott dispăru la dreapta. Oamenii n-o înţelegeau pe Barbara şi dacă nimeni n-avea încredere în ea nu se mai putea duce decât la Martin. Nu credea că Martin era cu adevărat de partea lui Rolf.

Încercând să discute cu ea tot drumul, Moşierul o conduse în centrul oraşului. Îi era frig? Nu, spuse ea, doar credea că o să se îmbolnăvească de ceva. În cele din urmă, se opri la un stop. Gura i se lăţi, un idiot zâmbitor. Ea îi dădu cu spray în faţă şi continuă se dea cu spray până când

auzi claxonând maşina din spate, când semaforul se schimbă pe verde. Coborî din maşină şi se uită în susul străzii după alt taxi. Să te faci bine curând! îşi spuse, plină de speranţă, chiar şi cu frisoanele pe care le avea.

*

Vineri, în lumina palidă a zorilor, înainte ca oraşul să se trezească, Probst urcă scările principale ale sediului său din South Side. La ora două sau trei renunţase să încerce să adoarmă. La ora cinci renunţase să mai încerce să ţină ochii închişi. Era în întârziere la birou chiar şi cu treburile personale şi ştia că telefoanele din orice loc în care ar fi putut fi găsit vor începe să sune. De asemenea, se simţea dator lui Cal şi lui Bob, care, în ultima vreme, conduceau efectiv compania pentru el să vină devreme şi să lucreze în numele echipei în câteva dimineţi.

Mike Mansky, de la biroul din secţia Inginerie, îl salută cu o înclinare a capului şi, cu aceeaşi mişcare, se aplecă în faţă să stingă o ţigară în scrumiera de pe birou. Avuseseră o echipă de noapte la lucru ca să reconstruiască un pod pe Şoseaua 21, altfel Mansky n-ar fi fost la birou.

Probst înaintă pe coridorul întunecat, fără ferestre, spre biroul lui şi deschise uşa. Biroul lui Carmen şi maşina de scris băteau în gri în lumina noii zile. Acelaşi gri al iminenţei domnea temporar pe pereţi, care curând vor deveni albi, mocheta va deveni, curând, albastră, rafturile cu dosare vor fi de un gri mai intens. Deja, unele culori ieşeau la iveală – o pată de roşu emailat în colţ, o mică maşină electrică de făcut cafea. Lui Carmen îi plăcea să bea o ceaşcă de supă instant în după-amiezile reci.

Uşa biroului lui era întredeschisă, suprafaţa ei lustruită reflectând pata de lumină a uneia dintre ferestre. O deschise larg şi intră.

Generalul Norris stătea la biroul lui. Citea o revistă tehnică de format mare. O aruncă pe birou şi se uită la Probst. Probst privi spre podea, dar

trăsăturile feţei lui Norris, ridurile de pe frunte, din jurul ochilor şi al gurii, dezamăgirea lui lăsaseră o urmă pe retină. Oftă.

— Ţi-ai făcut un obicei din a te invita pe proprietatea altora, nu-i aşa?

— Te deranjează?

— Nuuu… Probst îşi puse servieta jos, pe duşumea. Nu era obişnuit să fie primit de cineva în propriul birou. Îl deranja.

— Probabil că ai treabă, zise Norris. Nu te voi reţine. Voiam doar să te întreb de ce ai făcut ce-ai făcut.

Probst privi pe fereastră, la clădirea severă a poliţiei.

— Cred că ziarele vor expune poziţia mea în mod clar.

— Oh, poziţia ta, da. Da, într-adevăr. Mereu ai avut o poziţie. Ştii ceva, Martin? Eu n-am cunoscut încă un om ca tine. Am văzut mult interes personal şi mult cinism, şi multă slăbiciune, dar tu – tu eşti tipul care ţine degetul pe gura de scurgere şi care, când cineva îi oferă un sendviş, ia degetul ca să-l mănânce. Deşi ştii că apa o să te înece şi pe tine. Eşti fenomenal.

— Mai este şi altceva?

— Da, mai este. Aş vrea să-ţi dau un sfat. Generalul se ridică şi făcu revista sul. Spune-i al şaselea simţ, dar încă nu renunţ la tine, încă nu. Vreau să rămâi integru pentru ce se va întâmpla foarte curând.

— Sfatul.

— Nu fi obraznic cu mine. Sunt politicos, fii politicos. Sfatul meu este că, indiferent ce există în particular între tine şi femeia aia, nu fă relaţia publică.

— Da, da.

— Nu fă relaţia publică. Norris bătu cu revista făcută sul într-un dosar negru, de plastic de pe biroul lui Probst. Îţi las un exemplar al raportului provizoriu pe care l-am trimis la IRS[1] şi FBI ieri, şi poţi judeca singur. Poate îţi vine ideea să i-l dai şi ei. Sper să nu faci asta. Dar pot să-ţi spun

că vom afla dacă faci asta şi că nu va dăuna în nici un fel investigaţiei, dar ţie îţi va dăuna foarte mult. Nu fi mai prost decât ai fost până acum.

Generalul plecă.

Probst citi eticheta de pe copertă. *Raport Preliminar asupra Prezenţei Indiene în St. Louis*. *Comandat de S.S. Norris*. *H.B. Pokorny & Sons*. Îl răsfoi şi văzu liste, copii, rapoarte financiare, în total două sute cincizieci de pagini, grosimea lui îl speria. Dacă toate astea erau o făcătură, imaginaţia lor trebuie să fi funcţionat la întreaga capacitate. Hotărî să citească o pagină. Deschise la ceea ce părea o secţiune a anuarului *Who's Who.*

MADAN, Bhikubai Devi, născută la 12/12/ 61, Bombay. Prostituată. Domiciliată la Hotelul Marriott de la aeroport, St. Louis, din 19-9 – până în prezent. Viza nr. 3310984067 (turist) expiră la 14-11. Paşaport indian nr. 7826212M. Întâlniri documentate: Jammu 8/10, 22/10, 24/10, 6/11, (a.m. şi p.m.), 14/11, 24/11, 27/11, 2/12, 12/12, 14/12, 29/12, 17/1, 21/1, 20/2, 27/2, 15/3 (vezi cronologia, Anexa C.) Ripley, peste cincizeci de întâlniri începând din 19/9 până în prezent. Posibilă consumatoare de droguri, Madan pare să fie prima şi singura legătură dintre Jammu şi Ripley. (Vezi copia 14, Anexa B.) Condamnată pentru posesie de narcotice din Clasa I, violarea Legii vizei (Secţia 221 [c], Actul din 1952, 8 U.S.C. [c], prostituţie. Cazierul din India: lipseşte.

Telefonul sună şi se opri din citit. Putea ghici cine îl suna.

*

— Este nevoie de curaj ca să faci ce-a făcut Martin, spuse Buzz Wismer.

Vinerea trecu fără ca Martin să dea înapoi de la declaraţia favorabilă fuziunii făcută joi. Acum era sâmbătă şi Martin fusese ales în ceasul al doisprezecelea să ţină discursul principal la marşul în favoarea fuziunii de la *mall*-ul din centru, la ora trei.

— Este nevoie de mare curaj, repetă Buzz. Cu o lingură, luă pelicula de brânză de pe supa franţuzească de ceapă pe care Bev o scosese din cuptor. Voia să mănânce, dar mâncarea era topită şi frigea. Bolul de pământ ars pentru o singură persoană era prea fierbinte ca să-l atingi. Da, domnule, zise el, strângând şervetul într-o frustrare provocată de foame. Este nevoie de curaj.

Bev culese brânza de sub lingură cu un biscuit din făină de grâu şi luă prima înghiţitură. Gura ei se lăsă în jos la colţuri. O auzi înghiţând în silă. Bev tuşi, exploziv, şi se înecă. Ceva în gât. El se aplecă peste masă şi o lovi pe spate, dar ea îi făcu semn s-o lase în pace, tuşind şi scuturând din cap. Când îşi reveni, luă bolul cu un suport şi-l puse în chiuvetă. Se aşeză şi rupse un biscuit în două.

— N-ar fi trebuit să-ţi pregăteşti aşa ceva, dacă nu aveai de gând să mănânci, zise Buzz.

— Chiar că e nevoie de curaj, zise ea. Acum că lucrurile sunt făcute, poţi şi tu să faci pasul. Corect? Acum că el a făcut ce este mai greu. Poţi să-l imiţi. Ar fi nevoie de curaj *să nu* faci asta. Nu-i aşa? Rupsese fiecare dintre jumătăţile de biscuit în două. Patru pătrăţele zăceau pe suport. Luă încă un biscuit din coşuleţ. Poţi să-l imiţi. Dacă el face un lucru, fă şi tu la fel. Imită-l, atâta tot. Exceptând partea distractivă. Barbara a făcut partea asta mai uşoară pentru el. Nu?

Ea luă cele opt pătrăţele de biscuiţi în căuşul mâinii şi se duse să le arunce la gunoi. Buzz reuşi să ia o lingură de supă, plimbând-o prin gură înainte, ca să nu se frigă. Luă o înghiţitură de bere Guinness. Bev se aşeză.

— Vreau să te ajut, Buzz, crede-mă că vreau. Eu sunt mâna ta dreaptă. Dar nu văd pe nimeni capabil să te scape de mine. Vorbesc pe o rază de mile în jur.

— Ar trebui să te întinzi.

— Abia m-am sculat.

— Oh.

După ce a golit bolul, l-a luat şi pe al ei din chiuvetă şi a mâncat cea mai mare parte a supei. Ea îl servi cu o felie mare de prăjitură Bundt, bine însiropată cu Grand-Marnier. (Mâncarea ei era prea grea pentru el, dar îi dădea ceva de făcut, măsurând necesarul de unt, necesarul de brânză rasă.) Puse bolurile în chiuvetă, propunându-şi să verifice, după ce va opri maşina de spălat, dacă s-a dus brânza încleiată de pe marginea lor. (Ultima lor fată în casă plecase după şase zile) Era ora unu. Făcu gargară cu Listerine, se îmbrăcă într-o haină de piele şi o strigă pe Bev să-i spună că pleacă la birou. Ea veni la uşa de la intrare ţinând în mână un pahar de cherry cu gheaţă.

— Bănuiesc că o să te văd din nou când o să te văd din nou, zise ea. Ne mai vedem. La revedere. Pa.

El zâmbi.

— Nu voi fi plecat atât de mult.

Nu exista nici un motiv practic pentru ca Buzz să-l copieze pe Martin şi să facă declaraţii publice în sprijinul referendumului. Campania se încheiase joi la prânz, în ceea ce-şi propusese. Acum nu le rămânea decât să aştepte nouă zile până când devenea oficial. Cu toate astea, Buzz voia să facă ceva. În primul rând, nu dăunează niciodată imaginii publice şi credibilităţii ca director să fii de partea învingătorului. În al doilea rând, Martin făcuse un act curajos, şi Buzz simţea că a-i acorda tot sprijinul lui era cel mai mic lucru pe care-l putea face pentru a fi la înălţimea lui („toată afacerea“ fusese o litanie de jigniri sumbre, târziu în noapte). În al treilea rând, era vorba de Asha. În drum spre sediu, văzu un Rolls-Royce

de culoare crem în mijlocul unei mari parcări goale şi apropiindu-se de el aproape că putea să audă ştirile: Edmund „Buzz“ Wismer, preşedintele Consiliului de Administraţie al Companiei Wismer Aeronautics, a uimit astăzi oraşul anunţând intenţia lui de a-şi muta afacerile, situate în ultimii patruzeci de ani în Regiunea suburbană a oraşului St. Louis, în centrul oraşului. Anunţul, urmând unui anunţ similar făcut de prietenul lui Wismer şi confidentul lui, Martin Probst, a venit exact în momentul în care Asha devenise nerăbdătoare cu el. Motorul Rolls-ului funcţiona totuşi şi se întrebă dacă ea ar fi fost acolo, dacă ar fi sosit câteva minute mai târziu. Judecând după zâmbetul de pe faţa ei celebră în lumea întreagă, totuşi, Wismer putea să vadă că era bucuroasă că aşteptase.

*

Numărătoarea inversă a Zilei Alegerilor intrase în zona cifrelor cu un singur număr. În general, foştii aliaţi ai lui Probst de la Municipal Growth şi *Vote No* au arătat o înţelegere demnă de laudă şi răbdare cu el, judecând, cel puţin, după tăcerea lor. În parte, fără doar şi poate, îşi aminteau refuzul lui de a se mânji cu detaliile practice ale campaniei. Nu resimţeau absenţa muncii sale intense şi se făcuse atât de puţin plăcut (ştia asta) că nu mulţi îi vor duce dorul nici ca persoană. În afară de asta, cetăţenii oraşului St. Louis respectau în mod firesc schimbări de atitudine bine motivate sentimental, chiar schimbări surprinzătoare şi dureroase, şi poate, în special, în cazul unui om cu o reputaţie atât de impecabilă. Lumea era obişnuită deja cu Probst. Ultima lor reacţie, îşi imagină el, se rezumase la un Oh, Doamne, Martin Probst, a făcut-o din nou. Ca de obicei, evenimentele au conspirat ca să menţină acţiunile lui pe aceeaşi pantă.

Duminică noapte îi rămăsese doar o singură sarcină neplăcută. Trebuia să-şi golească biroul la sediul campaniei *Vote No* şi să predea cheile.

Amânase atât cât gestul lui să pară firesc, şi chiar puţin mai mult; era miezul nopţii când plecă de acasă, din Sherwood Drive.

Noaptea era caldă. Apăsă pe un buton ca să deschidă toate cele patru ferestre ale Lincoln-ului său lăsând aerul blând, care se înălţase ducând cu el mirosul ierbii de pe gazoane şi al pâlcurilor de narcise şi ghiocei, să intre în maşină. Primăvara venise brusc şi cu toată forţa, fără să dea nici un avertisment în februarie sau ianuarie. Oraşul meritase primăvara asta.

Probst citise documentul lui Pokorny din scoarţă în scoarţă şi nu-i fusese teamă s-o testeze pe Jammu în fiecare punct. Acuzele erau foarte grave. Ea a înţeles că trebuia să le răspundă, şi a răspuns, la un matinal pe postul IHOP, vineri dimineaţă, la o cină, la Tony's, sâmbătă. El pândi cel mai mic semn de imprecizie sau de bluf din partea ei. Nu a găsit nici unul.

— Trebuie să înţelegi contextul, Martin. Devi Madan este o fată de douăzeci şi trei de ani care a avut ghinionul, undeva în septembrie, să cadă în mâinile unui escroc sentimental foarte experimentat. Primul lucru pe care l-a făcut Ripley a fost să-i ia paşaportul, chipurile spre păstrare într-un loc sigur. A instalat-o la Hotelul Marriott de la aeroport şi a lăsat-o acolo. Chiar şi după ce i-a expirat viza, n-a lăsat-o să se întoarcă la Bombay. Aici am intervenit eu. Aşa cum arăta şi Joe Feig în articolul său de luna trecută, mulţi indieni au emigrat în St. Louis şi unul dintre motivele pentru care au venit se pare că sunt eu. Familiile care au vrut să părăsească India pentru America descoperă că St. Louis a primit cu braţele deschise cel puţin un indian, respectiv pe mine, într-un mod excepţional. Aşa că vin aici şi imediat se trezesc că au tot felul de necazuri, unele dintre ele cu legea, dar cele mai multe cu vama şi cu limba şi instituţiile şi lipsa de personalitate a locului. Iar în India există o foarte îndelungată tradiţie a pilelor. La orice agenţie din Bombay la care te duci, vei găsi mediatori care, contra unei taxe, uneori rezonabilă, dar de obicei nu, aranjează lucrurile pentru tine cu birocraţii din interior. Lucrurile nu merg aşa în St. Louis, aşa că, pentru toţi indienii de aici, în special pentru cei ca

Devi, care se află în necaz, am fost tot ce au putut găsi mai aproape de un mediator plătit. Nu vreau să fiu comparată cu doamna Gandhi, dar şi ea îşi făcea timp în fiecare săptămână să asculte problemele oamenilor simpli. Este o tradiţie a mogulilor pe care ea a reactivat-o în maniera ei regească. Devi nu este, fireşte, singura pe care am ajutat-o, deşi ea este una dintre cele pe care le-am văzut cel mai des, până în urmă cu câteva săptămâni. Bănuiesc că Pokorny nu menţionează că ea a reuşit în cele din urmă să plece la Bombay, după ce am făcut tot ce-mi stătea în puteri, cu excepţia arestării lui Ripley ca hoţ.

— Inclusiv să-l şantajezi?

Ea luă întrebarea în serios.

— Nu sunt o şantajistă, Martin. Pe de altă parte, nu sunt atât de pură precum eşti tu. Pot să-ţi spun exact în ce măsură Devi figurează în unele dintre mişcările pe care le-a făcut Ripley.

— Nu mă interesează.

Din respect pentru Norris, nu i-a dat să citească raportul propriu-zis. (Nu că ea ar fi dat vreun semn că ar fi vrut să-l vadă.) El l-a tăiat în două, pe lungime, cu cutter-ul lui Carmen, şi a pus jumătăţile în două coşuri de gunoi, unul de la birou şi unul de acasă.

La biroul din Bonhomme Avenue nu se zărea nici o lumină la ferestre. Probst parcă, luă ascensorul, intră în birou şi aprinse luminile. Locul era mort. Părea părăsit de mai mult de o singură noapte.

Începu să bage în servietă teancuri de hârtii galbene de dimensiunea documentelor legale, ciorne ale vechilor lui cuvântări. Ca amintiri, luă câteva creioane inscripţionate cu *Vote No*, o fotografie SX-70 cu el stând la birou (lucrând din greu, cu capul plecat) şi o copie a fiecărui document scris de mână de el. Luă fotografiile Luisei pe care i le dăduse Duane. Lăsă toate sertarele pe jumătate deschise, ca semn. După care se aşeză şi-i scrise un bilet lui John Holmes pe care să i-l lase împreună cu cheia.

— Nu te osteni.

Probst tresări şi, când se întoarse, îl zări pe Holmes însuşi, neras, în cămaşă, stând lângă el.

— Îmi pare rău dacă te-am speriat.

— Nu face nimic, zise Probst. Eu…

— Da. Am ieşit să beau ceva. Holmes se aşeză pe biroul lui, lăsând un picior pe podea. Destul de liniştit pe aici, nu?

— E târziu.

— Acum o săptămână erau destui oameni, chiar şi după miezul nopţii, chiar duminica. Holmes zâmbi. În ultimele trei zile am pierdut mulţi voluntari.

— Din vina mea?

— Din vina ta. Evident. Dădu din cap. Nu vreau să te învinovăţesc prea tare. Dar, într-un fel, poţi fi mulţumit să afli că a însemnat foarte mult să te avem aici, în colţul nostru.

— Îţi mulţumesc, John.

— Şi pentru raţiuni pur egoiste. N-am chef să mă plâng. Amândoi am scăpat acum.

— Cum aşa?

— Asta va fi ultima campanie pe care voi mai fi rugat s-o conduc şi ultima la care vei fi rugat să participi.

Recunoscător pentru glumă, Probst spuse:

— Crezi că cineva bănuieşte că aşa am gândit lucrurile?

Holmes privi lumina fluorescentă.

— Acum, dă-mi cheile, Martin.

*

Sforăituri uşoare ajunseră la urechile lui Rolf de sub perna din dreapta lui. Un ceas cu radio străin clipea la el şi o fotografie în ramă a unor părinţi între două vârste îşi revărsa nevinovăţia asupra patului. Se trezi brusc, somnolenţa lui melancolică dispărând asemeni oxigenului lichid când îl verşi. Era treaz-trezuţ. Un divan şi un taburet tapisat se zăreau dincolo de grămada de cuverturi cu franjuri dantelate din partea destinată livingului a acestei garsoniere duble. Era prea întuneric ca să poată citi cuvintele înscrise pe broderia care atârna lângă uşa bucătăriei, dar şi-a amintit mesajul: *Astăzi este prima zi din zilele care ţi-au mai rămas.* Genul ăsta de fată era Tammy. Rolf îi dezvăluise faptul că orgasmul feminin era doar o născocire a imaginaţiei editorilor revistelor de modă. Adevărat, poate că un anume gen de femeie simţea ceva gen… Tammy nu era genul ăsta de femeie. Ea l-a crezut. A descoperit că este adevărat.

Aerul din încăpere era curat şi limpede. În ciuda evidenţelor, Rolf era foarte mulţumit de situaţia lui. Gelatron, ca şi Houstonics erau acum ale lui. Iar sumele datorate erau atât de mici, încât îl făceau să roşească. Bunurile imobile din Texas ale firmelor Gelatron şi Hustonics fuseseră vândute într-un context de taxe foarte favorabil, pe când companiile se mutaseră pe proprietatea lui Ripley din Saint Louis, evitând astfel să vândă în Saint Louis şi să fie taxat acolo. Corporaţia crescuse fără eforturi. Chiar şi punctul de vedere pro-oraş exprimat de Probst nu putu să scadă plăcerea lui Ripley în aceste manevre – fiindcă dintr-odată, ca şi când s-ar fi trezit dintr-un somn adânc, lui Rolf nu-i mai păsa nici cât negrul sub unghie de ce făcea Martin. Acum el putea s-o aibă din nou pe Barbie a lui (dacă o mai găsea, ha, ha). Rolf era foarte mulţumit. Nu oricine putea să finanţeze un parc tematic sexual şi să deguste marfa omului de pe stradă. Nu oricine şi-ar fi putut reduce pierderile atât de elegant când, în cele din urmă, s-a săturat de parc şi l-a închis. Rolf era încă şi mai invidiat pentru lichidări decât pentru achiziţiile lui viclene. Devi ieşise din viaţa lui – la un preţ, plătit din fondul pentru cheltuieli

neprevăzute, de numai câteva sute de dolari cash şi zece minute din timpul secretarei, pierdute ca să raporteze furtul plasticului. Şi de data asta Jammu fusese extrem de drăguţă în legătură cu toate astea, anunţându-l miercuri că Devi era narcomană şi amintindu-i că, în calitatea ei de străin ileagal, nu avea nici un fel de drepturi. Era posibil, desigur, ca Jammu să-şi fi dat seama în cele din urmă că Devi îi fura secretele. Jammu nu era genul de om care să facă servicii în mod dezinteresat.

Acum Tammy, pe de altă parte… S-a mişcat, rostogolindu-se pe-o parte. Un sfârc delectabil îl privi pe Rolf drept în ochi. Era stewardesă la Ozark. Unul dintre scopurile lui Rolf în viaţă era să facă dragoste cu o fată în toaleta unui avion comercial la 30 000 de picioare, şi era sigur că acum putea să-şi vadă visul cu ochii. Erau multe lucruri de aşteptat de la viaţă şi puţine de regretat. Ripleycorp stătea azi pe cel mai sigur picior, din punct de vedere financiar, pe care stătuse în douăzeci de ani, picior care va deveni în viitor mai sigur, acum că Ripley îl înlocuise pe Wismer şi pe General Syn ca gigantul industrial care dădea tonul în Saint Louis. Motivaţia lui în ceea ce privea profitul nu-şi pierduse cu nimic din forţă. De fapt, dacă nu adormea curând, avea să fie nevoit s-o trezească pe Tammy; ea ar fi prea impresionată ca să se simtă deranjată.

Cel mai frumos lucru în a face bani, desigur, era sistemul de pârghii pe care îl punea în mâna unui individ care-şi făcea jocul pe piaţa moralităţii. Devi trăise ca o prinţesă din generozitatea lui Rolf, şi ea ştia asta. El îi cumpărase multe lucruri frumoase. Ea n-ar fi reuşit, decât cu greu, să se descurce mai bine şi, după toate probabilităţile, i-ar fi mers mai rău. Era un fenomen general. Când se uita în urmă, la toate femeile cu care împărţise momente de fericire în patruzeci de ani, putea să-şi spună, cu toată inocenţa, că fusese corect cu fiecare dintre ele.

*

— Jack. Ce mai faci?

— Destul de bine. Era joi seară, o săptămână după declaraţia lui Probst. Tocmai m-am întors de la slujba religioasă de Joia Mare. *Frumoasă slujbă*. Noul conducător al corului are într-adevăr gusturi, ar trebui să vii într-o zi. Niciodată n-am fost prea entuziasmat în legătură cu biserica, dar dă-mi voie să-ţi spun, în ultimii câţiva ani… tot te mai duci la micuţa biserică luterană de pe… unde era?

— Nu, spuse Probst. Nu mă mai duc de când nu mai locuiesc cu părinţii mei.

— Oh, demult. Demult. Hm. Ei bine, ascultă. Ai să spui că încep din nou cu aceste invitaţii de ultimă oră… dar ai vreun plan pentru Paşte?

— Ah.

— Vezi, Elaine şi cu mine ne-am gândit că s-ar putea să fii singur sau doar tu cu Luisa, şi. Ei bine, nu ştiu, este o sărbătoare de familie, o sărbătoare liniştită. Dă-mi voie să-ţi spun doar la ce ne-am gândit noi. Vom *merge* la prima slujbă, la biserică, la naiba, *dacă* putem să-i tragem pe copii din *pat* – şi avem noi metode, ehei – ceea ce înseamnă că am fi acasă pe la 10:30, să zicem. Masa ar fi în jur de două şi în acest timp, heh, vom merge la străvechea vânătoare de ouă pe pajişte. Elaine şi cu mine le spunem copiilor că sunt prea în vârstă pentru asta, dar ei insistă în fiecare an să participe. Acum este mai mult un joc, desigur. Ei bine, ceva în genul bridge-ului. Ei iau lucrurile foarte în serios şi mă trezesc că jumătate din noapte nu fac altceva decât să ascund ouă. Există o strategie, ştii, dacă îi entuziasmezi folosind unele din vechile locuri-standard sau nu. În orice caz, dacă tu crezi că este ceva de care Luisa s-ar bucura, ar putea…

— Nu ştiu, Jack…

— Ar putea veni mai devreme. Amândoi aţi putea veni mai devreme. Dacă nu, în jur de 12:30.

Probst îşi încordă privirea până îl durură ochii.

— Probabil că ar fi trebuit să te opresc mai devreme, Jack, fiindcă din nefericire am nişte…

— Oh, OK, fu imediat de acord Jack.

Mânia clocoti în Probst.

— Am nişte planuri. Şefa Jammu va veni la prânz.

— Hei! De pe coperta revistei *Time* la masă la Martin Probst.

Jack îl insulta?

— Vreau să spun că este extraordinar! Doi oameni ca voi cu atâtea în comun, este extraordinar, dacă te gândeşti. Am văzut numele tău în articolul ăla, apropo. Încă mai faci onoare vechiului cartier. Şi este destul de frumos că ai abandonat barca aşa, în ultimul moment. A naibii surpriză. Cred că ai făcut ce trebuia, trecând de partea învingătorilor. Îi spun tabăra învingătorilor, fiindcă… îţi aminteşti ce bun eram la prezicerea alegerilor?

— Da, zise Probst. Nu-şi amintea chestia asta.

— Am devenit şi mai bun în ultimii câţiva ani. Am ajuns la o acurateţe de 90-95%. Oricum, referendumul ăsta nu pune probleme.

— Cam asta indică şi sondajele.

— Da, şi ştii ce m-a ajutat să mă hotărăsc? Eu şi Elaine ne uităm tot timpul la televizor când vorbeşti tu şi ascultăm ce spui. Am ştiut că ai argumente serioase – ăsta-i Marti, spunem noi…, dar ce ai spus joi sau când a fost asta. Mi-a plăcut într-adevăr.

— Îţi mulţumesc, Jack. Sper că nu eşti singurul.

O clipă se aşternu tăcerea. Probst mai avea de făcut câteva cumpărături pentru duminică înainte să se închidă ultimele magazine, fiindcă se părea că orarul nu îi va permite să se ocupe de asta în următoarele două zile.

— Ei bine, zise el.

— Faci ceva în clipa asta?

— Chiar acum?

— Exact. Noi ne pregăteam să luăm nişte cafea şi o prăjitură.

— Din păcate – Probst îşi simţi genunchii înmuindu-se. Cu o hotărâre bruscă zise:

— Ascultă, Jack. Ai observat că încă n-am avut timp să accept nici una dintre invitaţiile tale anul ăsta?

— Nu, Martin. Răspunsul veni pe un ton sarcastic. N-am observat.

Puteau să se întoarcă împotriva ta cu răutate, dintr-odată. Jack făcuse asta şi în adolescenţă, cuprins de superioritatea amară a celor mai puţin favorizaţi de soartă.

— Încerc doar să fiu cinstit cu tine, zise Probst. Nu vreau să-ţi pierzi timpul.

— Nu mi s-a părut pierdut.

— Ei bine, atunci să spunem că nu vreau ca tu să mi-l pierzi pe-al meu.

— OK.

— Sunt Martin Probst. Sunt preşedinte al Municipal Growth. Sunt constructorul Arcadei. Sunt prietenul lui Jammu. Sunt Profetul cu Văl şi aş putea fi foarte bine noul supervizor regional dacă vreau. Îmi pare rău, Jack. Pur şi simplu, cred că este mai bine pentru amândoi. Nu este o judecată a…

Un ton de telefon.

— Cretinule! Probst trânti telefonul în furcă. Îşi luă cheile, pardesiul şi lista de cumpărături şi ieşi din casă înainte ca telefonul să sune din nou. Încerci să fii cât mai puţin dezagreabil şi…

Ştiu care este motivul, şi totuşi…

Şi Barbara îl considera lipsit de coloană vertebrală, îl bătea pe obraz. O s-o facă să-i pară îngrozitor de rău că l-a părăsit. Era în formă. Era într-o formă foarte bună.

Avea să pună la grătar cotlete de miel, să pună cartofi la copt, să facă o salată verde şi să folosească oţetul balsamic pe care-l descoperise cu o săptămână în urmă într-o cutie argintie, în dulapul pentru vase. Era ceea

ce le lipsea salatelor lui şi ce aveau salatele Barbarei. În ultimele câteva săptămâni începuse să mănânce din nou salate. Regimul lui bazat pe mâncare de restaurant îl făcuse să ia în greutate câte o jumătate de kilogram la fiecare cinci sau şase zile şi curând nu mai avu cum să ascundă kilogramele în plus.

Trase în parcarea de la Schnucks, luă un cărucior din rândul de afară şi intră în templul luminii. Venise atât de des aici, încât putea să-şi aranjeze listele de cumpărături în mod secvenţial, potrivit cu rândurile pe care erau aşezate produsele pe rafturi. Legume fructe delicatese cafea cereale sosuri umpluturi carne. Era prea devreme ca să cumpere mielul? Deloc. Carnea era frăgezită prin *aging*[2] şi, în plus, până sâmbătă seara se putea ca Schnucks să nu mai aibă. Alese două pachete din cel mai bun miel. Se gândi la ironia măcelăririi mieilor nevinovaţi pentru a sărbători Paştele. Îşi aminti că, atunci când o cunoscuse pe Jammu, se temuse că era vegetariană.

Cozile la singurele case deschise se răsuciseră pe după nişte standuri cu dulciuri. Probst puse în cărucior un ou mare, gol, din ciocolată, comestibil în întregime, spre mulţumirea lui Jammu. (Dar cine s-ar lăsa păcălit de aceste ouă goale pe dinăuntru? Copiii, iată cine. Copiii erau păcăliţi. Economia era alimentată de stupiditatea copiilor.) Ca de obicei, s-a aşezat la coada cea mai lentă dintre cele două. (Nenorocitul ăla de Jack!) Se uită mai atent la desenele de pe ambalajele produselor din standurile cu dulciuri. Iepuraşii din ciocoloată erau împachetaţi în cutii lucioase de carton, foarte colorate, învelite în celofan. Undeva, pe fiecare cutie, apăreau cuvintele *ciocolată cu lapte, goală pe dinăuntru* şi o listă de en-uri şi de acizi benzoici, fosfatici şi lactici. Dar ăştia nu erau iepuri obişnuiţi. Erau individualizaţi, desenele de pe cutii reluând modelul conţinutului lor. Un iepure pe o motocicletă de ciocolată era identificat drept Chopper Hopper. Un iepure cu lupă purta inscripţia Inspectorul Hector. Mai erau Jollie Chollie şi un iepure cu rachetă de tenis, un Willie

Wacket. Un grup de iepuraşi cunoscuţi drept Brigada de Incendii Binksville deserveau o maşină de pompieri de ciocolată; preţul lui mai ridicat reflecta greutatea lui netă mai mare. Mai erau un Rolly Roller pe patine. („Iertaţi-mă!“) Super Bunny, cu o etolă maro. Busy Bigby. Peter Rabbit – aşa îşi aminteau ei de Peter Rabbit, nu? Şi ei vindeau lucrurile astea copiilor şi nu mergeau la închisoare. Micul Călător. Parsnip Pete. Horace H. Heffelflopper. („Iertaţi-mă!“) McGregor, pur şi simplu. Mr Buttons… Probst căuta printre cutii, uitându-se după figuri noi. A găsit una: Timid Timmy. (Suntem cea mai mare naţiune din lume.)

— Iertaţi-mă!

Probst se întoarse spre voce, care părea că i se adresează. Nu văzu pe nimeni. Privi în jos şi văzu un băieţel, de nouă-zece ani.

— Da?, zise

— Iertaţi-mă, spuse băieţelul, sunteţi domnul Probst?

— Da?

Puştiul îi întinse un bon de casă.

— Puteţi să-mi daţi un autograf?

Probst căută un pix în buzunarul pardesiului.

1. Internal Revenue Service – fiscul american.

2. Proces natural care ameliorează frăgezimea cărnii. În genere, operaţiunea durează între 7 şi 10 zile. Există două feluri de *aging*: uscat – prin refrigerare, în condiţii supravegheate de umiditate şi temperatură etc.; şi umed, în pungi speciale, în vid etc., metoda cea mai folosită astăzi.

21

Fusese o zi foarte caldă, capătul unei lungi tendinţe spre încălzire. În centrul oraşului, Jammu se răsuci în scaunul ei rotativ, încercând să-şi mute o parte din greutate de pe bătăturile pe care opt luni de muncă de birou i le făcuseră pe fund. O durea spatele, durere pe care nici statul în picioare, nici la orizontală, nici, îşi imagină ea, tracţiunea nu puteau s-o aline. Acum, noaptea, era prea obosită să doarmă sau să fie impulsionată de vreun fel de pilule, stimulent, narcotic sau antidepresiv. Simţea pastilele învârtindu-se şi alunecând ca şi când erau nişte şuruburi, iar ea o piuliţă al cărei filet era defect.

Dar putea funcţiona. Funcţiona, pentru moment, doar cu cele şase ore de somn pe care le furase miercuri noapte. Martin fusese la ea acasă la cină, mâncaseră friptură de pui. Îndată ce-şi simţi stomacul plin, ochii i se închiseră. Îi spuse lui Martin că trebuia să se întindă câteva minute. S-a trezit trei ore mai târziu, puţin după miezul nopţii, răsucind butonul televizorului. Nu era bolnavă, dar se simţea ca şi când transpirase de febră în vreme ce el stătea lângă ea. Prea slăbită ca să se simtă jenată, îl trimise acasă şi mai dormi trei ore, atâta timp cât mai dură parfumul discret al vizitei lui. Se îmbrăcă la ora 4, cu inima bătându-i cu putere. Erau foarte multe lucruri de făcut.

Voia să doarmă lângă el din nou, doar să doarmă.

Aerul blând care intra pe ferestrele deschise ducea cu el ceva din fierbinţeala pe care străzile o acumulaseră în timpul zilei. Traficul era liniştit pentru o zi de vineri, maşinile treceau una câte una, nu în şiruri. Ultimul număr din *Time* zăcea pe jos, în dreapta ei. Titul de pe copertă: NOUL SPIRIT AL ORAŞULUI ST. LOUIS. Sub titlu, o fotografie a ei. Cu buzele strânse şi sprâncenele ridicate; *Time* dădea expresii ciudate unor date pe care le considera ciudate.

> Oricât de abilă a fost Jammu în a se disocia de originile ei subcontinentale, un val de imigranţi din centrele urbane Bombay, New Delhi şi Madras a invadat malurile fluviului Mississippi, mergând pe urmele ei. Marea de fleici condimentate cu curry, sariuri, haine de culoarea şofranului şi în special parada de figuri exotice zărite în compania lui Jammu au produs multă paranoia multor locuitori ai oraşului St. Louis, inclusiv lui Sammuel Norris, temperamentalul patron al Companiei General Syntetics, cu sediul în St. Louis. „Nu este nimic mai periculos decât un lider politic care pretinde că nu este om politic“, spune Norris. „Jammu este animată de un socialism profund înrădăcinat şi străin şi nu văd nici un motiv să-mi cer scuze pentru că îmi fac griji în privinţa cuiva care nu este din St. Louis şi care face tot ce doreşte.“
>
> Jammu, pe de altă parte, nu vede nici un motiv să se scuze…

Şi-l imagina pe Brett Stone luându-i interviul lui Norris, întorcându-l pe toate feţele ore în şir, până când reuşise să scoată de la el o declaraţie suficient de matură ca să fie citată. Îşi amintea de momentele în care simţise o animozitate profundă şi străină faţă de ziarişti. Îşi amintea de zilele când era o socialistă devotată, pasionată de o mulţime de chestiuni intelectuale, aşa cum Singh încă mai era. Şi vedea că, adultă fiind, încă mai păstra cicatricile unei mânii mai vechi, îşi mai amintea de un timp

când acest articol din *Time* ar fi încântat-o, ar fi înfuriat-o, i-ar fi produs un val de introspecţii critice. Nu mai era cazul acum. Citise articolul de două ori şi aruncase revista. Voia doar să-şi termine operaţiunea. Operaţiunea lipsită de ideologie, neştiinţifică, neconcludentă, total personală.

*

— Am fi fost o familie normală, cred, dacă am fi fost mai mulţi. Nici unul dintre fraţii tatălui meu n-a supravieţuit adolescenţei, iar mama n-a avut decât o soră, mătuşa mea domnişoară bătrână, care era oarbă. Armata l-a plimbat pe tata peste tot până a ieşit la pensie şi noi ne-am stabilit în Caşmir. La vremea aceea, nu mai rămăsese nici o familie numeroasă – şi nu erau mai mulţi *Sikhs* decât fuseseră vreodată în Caşmir. Am avut un frate mai mic care a murit când aveam patru ani. Fratele meu mai în vârstă nu avea alt vis decât să devină ofiţer, reprezentând a cincea generaţie din familie care făcea această alegere, şi ultima. Era entuziasmat. A fost trimis la o academie militară din New Delhi, iar eu la şcoala din oraş, deci am fost într-un fel un copil singur la părinţi. Cântăream mai puţin de patruzeci de kilograme, la cea de-a paisprezecea mea aniversare. Mâncarea mea era foarte bogată în grăsimi, dar nu mi-a ajutat la nimic. Mama era îngrijorată. Am început cursurile universitare în 1960 şi după trei ani s-a instaurat legea marţială în Caşmir şi un război distrugător a izbucnit în China. Tata nu pleca niciodată de acasă. Purta o haină de mătase cu mâneci pe care le sufleca de mai multe ori. Când erau nesuflecate, arăta ca o cămaşă de forţă aşteptând să fie legată. Fratele meu a devenit cadet. Nu-mi amintesc dacă era vreodată vară. Străzile erau reci, mereu părea că vine iarna, trupele erau mereu îngheţate în cazărmile insuficiente din Ladakh. Mă duceam acasă să-mi văd părinţii şi purtam haine absolut obişnuite şi mama mă certa.

— Balwan, spunea ea, afară e frig. De cât timp îţi tot dregi glasul? Al doilea copil al lui Ibraim Masood a făcut tuberculoză osoasă, iar tu nu porţi decât o flanelă. Băiatul şi-a irosit sănătatea cu femei uşoare şi acum, în loc să moştenească afacerea cu covoare, va fi fericit dacă apucă să împlinească douăzeci şi unu de ani. Zace la pat de când nu-şi mai poate folosi picioarele, au încercat să-l mute, dar s-a îndoit în două, pe spate, Balwan, ca o banană putredă. I s-a rupt intestinul gros, care a trebuit să fie scos şi înlocuit cu o pungă de plastic! L-am auzit marţi, pe un frig de -12°C, stătea cu fereastra deschisă strigând la băieţii din stradă: Nu faceţi aceeaşi greşeală pe care am făcut-o eu! Nu vă irosiţi sănătatea cu femei uşoare!

— La care trebuia să răspund, eşti sigură că este TB, mamă? Şi ea răspundea:

— Umflătura din abdomenul tatălui tău creşte. Simt asta în fiecare noapte când sforăie şi-mi dau seama. Cea mai mare greşeală pe care am făcut-o în viaţa mea a fost să-l trimit la doctorul ăla englez, Smythe. A scris un referat lung de zece pagini despre sănătatea tatălui tău, doar vorbe. Dar acum taică-tău are ceva pe care poate să-l folosească împotriva mea, îmi flutură raportul ăla caraghios prin faţa ochilor şi zice că Smythe i-a spus că este sănătos. În timpul ăsta, ce o avea el în stomac creşte mereu. Simt asta, nu sunt proastă, indiferent ce-ţi spune taică-tău şi sunt sigură că nu mă vorbeşte decât de rău. Omul este foarte bolnav. Pe urmă, mai e şi excrescenţa fratelui tău.

Zâmbeam şi spuneam:

— Excrescenţă?

— În gură, zicea. Mereu avea afte, ştii, dar asta este altceva. Ultima dată când l-am văzut n-a vrut să deschidă gura fiindcă nu vrea să se confrunte cu adevărul. Un ofiţer cu adevărat curajos! Nu deschide gura nici măcar în faţa mamei lui. Tocmai reacţia asta sinucigaşă mă doare,

Balwan. Amândoi refuză să-şi ia problemele în serios şi uite ce s-a întâmplat cu fiul lui Ibraim Masoon.

— Dar eu nu mi-am irosit niciodată sănătatea cu femei uşoare. Sănătatea mea a fost întotdeauna excelentă. Ca şi a ei. Acum se ofileşte, în amărăciunea temerilor întemeiate, în luxul unei pensii militare grase. Sănătatea ei rămâne bună. Şi cea a fratelui meu era bună, până când un lunetist l-a împuşcat la Dacca, în 1971. Cred că avea o formă benignă de herpes. Tumoarea tatălui meu era benignă. Şi cu toate astea l-a omorît, în 1964, a făcut hemoragie. Magia sugestiei, eh? Care ar putea fi propriul tău Webster Groves, familia ta. Când nu există probleme, ele trebuie inventate. Mă bucur că mama l-a cicălit pe tata până l-a omorât. Ştiu că nu-l iubea defel.

*

Se întinse după telefon, intuitiv, apucă receptorul şi-l ridică atât de repede încât nu auzi decât o fărâmă din ţârâitul lui.

— Jammu, zise ea. Acul detectorului de microfoane pe care-l instalase luni rămase calm pe zero.

— Pot vorbi?

— Da, Kamala.

— Ei bine, nu este nici urmă de ea. Mă întreb dacă nu e la casa din St. Charles.

— Gopal merge acolo în mod regulat.

— În cazul ăsta nu mai ştiu ce să spun.

— Nu e grija ta. O s-o găsim. Tu ia avionul.

— Nu-mi place să plec când…

— Ia avionul.

— Bine.

— Şi mergi s-o vezi pe mama când ajungi, înainte de toate.

— Da.

— La revedere, Kamala!

— La revedere, Jammuji!

Şi astfel, dosarul preşedintelui Companiei Allied Foods, Chester Murphy, deschis în septembrie, a fost închis, în cele din urmă. O vizită din partea unui reprezentant comercial din Punjabi. Un examen cu raze X falsificat la spitalul Barnes. Un document intern al spitalului contrafăcut şi două otrăvuri pe bază de plante. Şi, în cele din urmă, părăsirea organizaţiei Municipal Growth şi cumpărarea proprietăţii din South Side, de pe malul fluviului. O treabă curată, la care Jammu nici n-a trebuit să fie prea atentă.

Devi, pe de altă parte, dăduse toate lucrurile peste cap. O sunase pe Jammu miercuri, vorbise indirect de şantaj şi închisese înainte ca Jammu să se gândească să-i intercepteze telefonul. Nu mai sunase. Jammu nu avea prea mulţi oameni ca să caute în fiecare hotel şi maghernită din zona oraşului St. Louis. Le-a cerut doar tuturor agenţilor ei să ţină ochii deschişi în speranţa că Devi îşi va face apariţia la vreunul dintre locurile de întâlnire. Gopal verifica în mod periodic casele conspirative şi depozitul de comunicaţii, iar Suresh controla încet hotelurile mai promiţătoare. Dar responsabilitatea lor principală era să nu fie prinşi. Precauţiile îi încetineau.

Cel care ar fi trebuit s-o vâneze pe Devi ar fi trebuit să fie Singh. Dar, deşi Martin devenise aliatul lui Jammu, Singh continua să-şi dedice tot timpul Barbarei. Trăsese o linie între Jammu şi operaţiune şi îşi declarase obligaţia sa faţă de ultima. Spunea că Barbara reprezenta un pericol mult mai mare decât Devi. Spunea că trebuie să fie extrem de atent s-o pregătească pe Barbara pentru eliberare. (Jammu se întrebă ce naiba făcea el acolo.) Acum părăsea apartamentul foarte rar. Spunea că operaţia trebuie să culmineze în mod clar, că asumarea puterii de către Jammu trebuie să fie fără cusur. Spunea că puteau să înveţe mai multe redându-i-o

pe Barbara lui Martin decât din orice făcuseră ei în St. Louis. Spunea toate astea cu multă uşurinţă; nu era în joc capul lui.

Jammu nu voia ca Barbara să-i fie redată lui Martin. Voia ca Barbara să dispară şi să nu se mai întoarcă niciodată.

Asta voia şi Martin.

Dar putea să se răzgândească. O mai făcuse deja o dată.

Toată săptămâna, Jammu cochetase cu ideea de a pune mâna pe telefon şi de a-i da ordin lui Singh. Era adevărat, desigur, că America putea să-ţi schimbe punctul de vedere. Într-o ţară puţin populată, individualitatea victimei ieşea în evidenţă aşa cum se întâmpla cu extremitatea unei fraze, fiindcă acolo moartea părea aproape o anomalie. Dar Jammu abandonase de mult orice scrupul. Vechile crime n-o împiedicaseră să joace rolul liderului luminat al oraşului St. Louis şi o nouă crimă n-o împiedica să joace rolul femeii dorite care îşi închipuia Martin că era. Ei îi era doar teamă că, dacă dădea ordinul, Singh nu se va supune.

Jammu nu se prea vedea făcând treaba cu propriile mâini. Rolul ei era să rămână la birou, centrul permanent al operaţiunii. Singh şi numai Singh avea timpul, informaţiile şi imaginaţia să pună la cale o moarte care să nu trezească bănuieli. Dar Singh nu ar face-o. Barbara îl subjugase. Miercurea următoare, avea s-o elibereze. După care ea avea să-l subjuge şi pe Martin, şi Singh avea să se întoarcă în India, iar Martin la vechea lui viaţă.

— Cui îi pasă? zise Singh ipocrit. Acum îl ai pe Martin, iar după ziua de marţi nu mai contează dacă-l mai ai sau nu. Să încerci să-l păstrezi, de fapt, este o cale sigură care garantează că Barbara face legătura dintre tine şi mine.

Ochii lui Singh se luminară. Vezi ce frumos iese totul? Cum împiedică operaţiunea abaterile egoiste? Când era cu Martin, Jammu se gândea tot timpul: Nu-l pot controla pe Singh.

Cui îi păsa?

Ei. Ea-l voia pe Martin Probst, geniul oraşului unde a adus-o schimbarea. Îi voia dragostea şi fidelitatea. Martin tot nu vedea cum aparţinea ea oraşului St. Louis, cum avea ea dreptul şi mijloacele să-şi facă aici un rost. El era cheia pe care n-o vedea. Când se va vedea, dacă reuşea să-l facă să vadă, Barbara va fi moartă pentru el oricum.

*

Luisa trânti uşa în urma ei, o mai trânti o dată ca să fie sigură că se închide, după care alergă în jos pe scări, în stradă. Muzica răsuna din clădirea vecină. Printr-un set de ferestre de la etajul doi, vedea o petrecere mare, o mulţime de oameni mai în vârstă decât ea, dar nu cu mult, dansând cu sticlele de bere în mâini. Se îndreptă spre direcţia Delmar.

Cearta ei cu Duane nu durase mult. O vreme, în partea rece a iernii, certurile durau ore întregi, mutându-se din bucătărie în dormitor şi pe hol; o dată dormise pe jos, în living, acoperită cu pardesiul. Acum certurile erau din nou scurte, ca în prima lună, sau pe acolo, când îi era teamă că un singur ţipăt putea să însemne că trebuia să se întoarcă la casa părintească. Acum un singur ţipăt era cam tot ce-şi mai putea permite să scoată.

În seara asta, Duane îşi închipuia că găsise răspunsul (mereu credea că a găsit cine ştie răspuns) la cum să combaţi fascismul (nu ştia ce era fascismul; îl întrebase) în instituţii extrapolitice (îi plăcea să inventeze cuvinte care nici măcar nu se găseau în dicţionar) precum religia organizată, fiindcă numai un extremism cultural putea să combată burghezia (ea i-a spus să folosească numai cuvinte străine pe care putea să le pronunţe), liberalism care putea, dacă era lăsat în pace, să se dezvolte într-un fel de miopie naţionalistă precum cea care a apărut în Germania (*ce*??? Brusc, vorbea despre Germania anilor ’33 ca şi când ea ştia totul

despre subiect) şi a luat forma nazismului. Ea spunea că nu înţelegea. El spunea că nu era de mirare dacă-l tot întrerupea.

Cearta începuse fiindcă era Vinerea Mare şi el hotărâse să-i dea un test de religie după cină. Simţea că avea dreptul să-i administreze astfel de teste fiindcă era mai în vârstă şi mai citit. Era metoda socratică. (El nu a spus niciodată că era mentorul ei, dar, de fiecare dată când voia să-şi stimuleze antipatia faţă de el, ea repeta cuvântul în minte: MEN-TOR, MEN-TOR, MENTORMENTORMENTOR.) Era credincioasă?

— Lasă-mă în pace, Duane!

Credea în caracterul sfânt al vieţii umane?

— Da.

— De ce?

— Fiindcă sunt vie şi-mi place de mine.

Dar asta nu-l mulţumea. Tuşea, mormăia şi încerca un alt tip de abordare ca s-o facă să spună ce voia el să audă. (El voia ca ea să fie un exemplu pentru toate lucrurile greşite din Webster Groves.) Şi după cam trei întrebări despre chestiunea avortului (a fi pentru însemnă ipocrizie), ea îi aruncă un pahar cu lapte în faţă. El stătea acolo şi dădea din cap, indulgent şi furios, în vreme ce ea îşi punea tricoul pe ea.

Intră în magazinul de discuri din Streetside. La combina stereo a magazinului răsuna un disc vechi („Jackie Blue“?) şi indivizi cărunţi cu barbă şi jachete militare scotoceau prin cutiile cu discuri. Erau vreo douăzeci de grupuri şi de cântăreţi la care se uita Luisa de fiecare dată când intra într-un magazin de discuri ca să vadă dacă sosise ceva nou, piratat ori *live*. Acum însă mai erau doar vreo cincisprezece. Nu se apropia de Rolling Stones, fiindcă Duane le admira cinstea şi integritatea, şi sunetul. Nu se apropia de Talking Heads, fiindcă Duane interpretase pentru ea toate versurile melodiilor lor, şi de Clash, fiindcă, ori de câte ori îi asculta, Duane îi cerea să tacă. Nu se apropia de Eurythmics pur şi simplu fiindcă îi plăceau lui Duane.

După ce alese noul disc al lui Elvis Costello (după părerea lui Duane, Elvis ieşise total din vogă), hotărî că nu mai voia să mai piardă timpul în magazin. Îl puse înapoi şi ieşi îndreptându-se spre Delmar în direcţia bună, spre Clayton. Era o noapte aproape suficient de caldă pentru o plimbare. Se gândi la miniexamenul despre folosirea deodorantelor pe care Duane i-l dăduse. Râse. Luă un Marlboro Light din poşetă şi mai râse o dată. Râsetele erau de fapt doar nişte ticuri nervoase, ceva care-i aluneca, în piept.

De ce nu a putut se abţină puţin?

Dacă nu ar fi început să fumeze după Crăciun, când erau ţigări la îndemână, acum n-ar fuma; într-un moment de grijă faţă de sănătate, într-o zi din februarie, Duane se lăsase de fumat. Acum, probabil, ar fi putut şi ea să se lase de fumat, însă n-avea nici un chef s-o facă atâta vreme cât locuia cu el şi nu era sigură că va avea chef nici după aceea. Se apucase fiindcă toate o enervau, certurile, întreaga situaţie. Acum era şi mai nervoasă.

Peste şase luni va locui în Stanford, California. Dacă nu l-ar fi cunoscut pe Duane, dacă ar fi putut să treacă peste ultimul an de liceu fără el, s-ar fi gândit la colegiu. Acum nu mai putea. Duane risipise mistica, o risipise când îşi scrisese propriile cereri de admitere în toamnă, gata să plece să câştige experienţă într-un colegiu bun sau experienţă într-o şcoală bună de arte plastice, fiindcă nu se îndoia nici un pic că asta se va întâmpla. Era flexibil. S-a lăsat de fumat şi nu trişa. Când el şi Luisa erau trişti şi se simţeau singuri împreună, el strângea materiale pentru o expoziţie cu fotografiile care plăcuseră tuturor. Era suficient de atent ca să aibă grijă de el. Era puternic fiindcă familia lui era, chipurile, fericită şi bine acordată (nu conta că el şi ea ştiau amândoi că era de fapt de speriată şi bolnavă).

Dacă tot veni vorba, el a garantat de asemenea că Luisa nu-şi va întâlni bărbatul visurilor ei la colegiu. Nu-l va găsi niciodată. Nu mai

credea în el. Şi acum că locuise departe de casă, într-un apartament, şi aventura aceea era compromisă.

Cine o va duce la colegiu? Probabil va lua avionul.

Şi nimeni din lume nu va înţelege. Ea nu a exclus posibilitatea că într-o zi va fi fericită şi va avea succes, va fi chiar măritată, deşi, în momentul acela nu reuşea să-şi imagineze cum se va întâmpla asta. Dar nimeni nu ar fi putut spune cum ar fi stat lucrurile, dacă ar mai fi rezistat puţin. Nici măcar nu reuşea să pună degetul pe ce avusese şi acum nu mai avea. Era ceva care avea de-a face cu părinţii ei, cu mama ei, care avusese încredere în ea, şi cu tatăl ei care încercase în felul lui s-o pună în gardă în legătură cu Duane. Părinţii ei erau despărţiţi acum. Mama ei plecase din oraş şi nu părea că are intenţia să se întoarcă.

Sunt foarte, foarte, foarte dezamăgită de tine.

Aruncă restul ţigării într-o rigolă. Lumea se schimbase şi nu din cauză că o compromisese Duane. Dintr-odată locuia într-o lume nouă, făcută pentru oameni ca el, pentru oameni care puteau s-o dispreţuiască şi totuşi să reuşească în ea, şi pentru oameni care puteau folosi computerele (toate clasele din şcoală, cu excepţia celor din ultimul an, învăţau cum să le folosească; probabil că ea va învăţa la Stanford, dar toată viaţa ei va şti că învăţase să facă asta târziu şi că odată împătimiţii computerelor erau vulgari) şi pentru oameni care nu-şi puteau aminti că centrul oraşului St. Louis fusese vreodată altceva decât un loc în care să faci cumpărături şi să mănânci, cărora nu le păsa că a fost o vreme când exista doar o Arcadă pe care o construise tatăl ei, pentru oameni cărora nu le păsa suficient ca să se certe.

Într-un fel, ea era cea care stricase totul.

Văzu stopurile la intersecţia cu Big Bend, drumul spre Webster Groves. Voia să meargă acasă. Se răzgândise. Dar nu mai avea o casă unde să se ducă. Propriii ei părinţi fuseseră atraşi de noutatea tuturor acestor lucruri. Scrisorile şi telefoanele mamei ei erau vesele şi necritice.

Tatăl ei avea mai multe dificultăţi să fie modern, dar făcea tot ce putea. Îl văzuse plecând de la galerie cu Şefa Jammu şi următorul lucru pe care îl auzise fuseseră buletinele de ştiri de la televiziune vorbind despre noul Martin Probst. Ura zâmbetele de pe faţa lui. Ura tot ceea ce lumea părea să iubească. Îşi dorea ca tatăl ei să strige din nou la ea şi s-o lase să plângă.

*

Ce o interesa pe Barbara, stând trează, ducând dorul iubitului ei gânditor, era cât de puţin diferite erau lucrurile. Schimbase o închisoare cu alta. Tot departe de fiica ei era. John încă o mai iubea şi ea tot nu-l iubea, nici măcar după conversaţia despre cinste şi lucrurile obişnuite despre care vorbise de dragul ei. Ea rămăsese, a dumneavoastră în mod dureros, Barbara. Dacă a existat vreodată ceva în genul sufletelor-pereche, atunci John era sufletul ei pereche. Aşa că îi plăcea de el, de dragul asemănării, nu-l iubea aşa cum îl iubise pe Martin, plăcându-i de el foarte rar. Între inimă şi minte era o fractură, pe care nici măcar sexul, mai ales sexul, frecuşul dintre vulvă şi penis nu o putea repara.

John va fi dezamăgit. El părea că lucrează sub imperiul unui termen autoimpus, mărind tempoul dezvăluirilor şi povestirilor sale aproape de la oră la oră. Sau poate nu era un termen-limită, ci un sens al climaxului dramatic pe care credea că-l poate împărtăşi cu ea. Îşi aminti cum obişnuia Martin să lucreze atât de conştiincios ca s-o facă să aibă orgasm. El mărea viteza, sporind-o mai mult atunci când credea că ea este aproape de orgasm. Dacă era, ajuta. Dacă nu era, doar durea, ca şi când nervii nu aveau alte funcţii în afară de a raporta contactul şi durerea, căldura şi frigul, presiunea. Ea voia să aibă orgasm, nu avea nici un motiv din lume să nu vrea. Dar nu putea.

22

Presa naţională sosi într-un şuvoi care a sporit de la picături, joi, până la inundaţie, sâmbătă, într-un număr văzut până atunci doar în octombrie, când echipa Cards a ajuns în World Series. CBS, NBC, ABC, CNN şi NPR trimiseseră reporteri de renume. Toate ziarele majore ale naţiunii au găsit cronicari ca să-i trimită la St. Louis la sfârşitul acela de săptămână, ca şi câteva ziare mai mici. *EagleBeacon* din Wichita şi *Blade* din Toledo, *Gazzette* din Little Rock şi *Vindicator* din Youngstown. Pe plan internaţional, *Star* din Toronto şi *L'Express* din Paris au avut corespondenţi la faţa locului şi o echipă germană de la *Norddeutscher Rundfunk* s-a oprit în zonă doar atât cât să fie pusă la socoteală şi, să nu-ţi vină să râzi pur şi simplu, ca să desfacă o cameră video la unul dintre caruselele de bagaje din aeroportul Lambert.

Echipele canalelor de ştiri au fost găzduite şi păstorite de afiliaţii locali. Bărbaţii şi femeile de la ziarele de mare circulaţie, toate care au publicat relatări din St. Louis înainte, au pretins interviuri, pe care le-au rezervat din timp şi erau hotărâţi să scrie articole din perspective premeditate.

Ziarele mai mici nu prea ştiau ce să facă. Fuseseră desemnate să transmită ce se petrecea în St. Louis. Dar ce se petrecea în St. Louis? Tot ceea ce se putea spune cu certitudine era că şeful poliţiei era o femeie de origine indiană, numită S. Jammu.

Exploatând acest fapt şi sperând să aibă şansa să vorbească cu ea, mici unităţi de reporteri au început să-şi facă apariţia în vestibulul cubic, slab luminat al sediului Poliţiei, unde paznicul, refuzându-le în mod sobru intrarea în ascensor, îi trimise la ofiţerul responsabil cu informaţiile de la biroul de pe culoarul slab luminat, din dreapta lor. După primele douăzeci de întrebări, acestui ofiţer i-a trecut prin cap că împrejurările speciale erau la ordinea weekendului; el telefonă sus şi primi instrucţiuni să-i trimită pe vizitatori peste drum, la biroul de presă al PR-ului Primăriei. Acolo s-au servit cu teancuri de declaraţii de presă şi broşuri în trei culori imprimate pe hârtie lucioasă, cafea gratuită şi gogoşi, un film documentar de douăzeci de minute despre reorganizarea practicilor curente ale Departamentului de Poliţie din St. Louis, accesul nelimitat la Rollie Smith, mâna dreaptă a lui Jammu, şi la buletine de loterie pentru tragerea de duminică dimineaţă pentru a-i desemna pe cei treizeci şi şase de reporteri, împărţiţi în grupuri de doisprezece, cărora li se vor acorda interviuri de douăzeci de minute cu însăşi marea doamnă luni dimineaţă.

Ca premiu de consolare, ceilalţi vor obţine permise de intrare la conferinţa de presă pe care aceasta o va ţine luni seară.

Directorul de PR, observând ce loc vital şi polivalent devenise St. Louis, i-a îndemnat pe cei din afara oraşului să vină să viziteze oraşul, să se familiarizeze cu planul lui, să guste în voie din plăceri şi să se bucure de edificii. Celor interesaţi li s-a spus ce baruri şi restaurante erau frecventate de presa locală. Reporteriţelor tinere li s-a spus că editorul senior Joe Feig de la *Post-Dispatch* dădea o Tex-Mex fiesta sâmbătă noapte în casa lui din Webster Groves, nimic oficial, veniţi aşa cum sunteţi îmbrăcaţi, *byob*[1], strict particular, dar simţiţi-vă liberi să vă îmbătaţi.

Adevăraţii copoi bătrâni din presă puteau să se refere la o listă de trei pagini de evenimente speciale programate pentru următoarele zile şi să-şi planifice tot ceea ce considerau ei mai demn de domeniul ştirilor. Lista

includea marea inaugurare a unui lanţ de buticuri şi bistrouri în interesanta zonă Laclede's Landing: un program Lasarium non-stop, la Planetariu, intitulat „Oraşul şi Stelele"; concerte pop pe stadionul multifuncţional, cu muzică din creaţia compozitorilor din St. Louis; călătoria fecioarelor duminică pe *Admiral*, unicul şi enormul palat al plăcerilor călătoriilor pe Mississippi, placat cu aluminiu, complet renovat; cea de-a treia şi ultima dezbatere dintre Primarul Peter D. Wesley şi Cetăţeanul John Holmes; deschiderea, marţi, la ora 3 p.m., a Centrului de Informaţii al Alegerilor în Sala Kiel, admitere liberă pentru toţi cei care au legitimaţie de presă; şi, în cele din urmă, Noaptea Oraşului St. Louis.

Noaptea Oraşului St. Louis va fi un spectaol de gală care va avea loc de la ora 6 până la miezul nopţii, marţi. Întreg centrul oraşului St. Louis va fi luminat în onoarea sa. Trei scene vor oferi muzică non-stop şi bună dispoziţie, inclusiv apariţii ale lui Bob Hope, Dionne Warwick şi a grupului pop Crosby, Stills & Nash. O orchestră *dixieland* şi o orchestră de *oompah* vor cutreiera străzile răspândind bună dispoziţie. Personalităţi sportive preferate de la Cardinals, Blues şi Big Red vor da autografe. Cincisprezece dintre restaurantele de top vor deschide cafenele pe trotuar şi standuri la care produsele puteau fi gustate cu lingura sau cu ceaşca. La miezul nopţii, un foc de artificii al familiei Grucci va încheia festivităţile. Noaptea Oraşului St. Louis se va desfăşura indiferent de rezultatul alegerilor speciale. În caz de ploaie, vor fi montate corturi pe Mall.

Elementele centrale, tabelele şi analizele alegerilor speciale vor deveni accesibile în formă tipărită la Centrul de Informaţii al Alegerilor la ora 10 a.m., miercuri.

Cunoscătorii puteau cu greu rata modul de gândire din spatele tuturor acestor activităţi. Alegerile de marţi promiteau să fie o glumă. Cele mai conservatoare sondaje au prezis faptul că fuziunea va fi votată în oraş cu o marjă de patru la unu şi în Regiune cu trei la unu sau mai mult, în funcţie de opţiunea pe care o vor avea numeroşii indecişi. În această fază a

jocului, numai o catastrofă de primă mână în domeniul relaţiilor publice ar putea să schimbe rezultatul.

Dar dracu' este meşter mare. La câteva ore de la sosire, fiecare reporter a trimis editorilor lui sau ai ei un reportaj despre echivalentul St. Louis-ului la bordelurile din Amsterdam sau la Zidul Berlinului. Şefa *Jammu este o femeie dinamică* şi Şefa *Jammu este o femeie cu viziune*, două dintre cele mai comune paragrafe de deschidere ale materialelor îi salutau pe cititori în ziua următoare şi, drept dovezi, reporterii le ofereau propriile preferinţe din afirmaţiile şi confesiunile lui Jammu adunate în Broşura nr. 24, la Primărie. Dar, după ce au intrat în posesia acreditării, reporterii mai experimentaţi puteau să-şi trimită propriile iscoade, puteau să vorbească cu tinerii nemulţumiţi şi să scotocească în numere mai vechi ale ziarelor locale în căutarea de voci disidente. Fireşte, dacă omul de la *Bee* din Fresno găsea ceva, ştirile nu ajungeau la multe urechi. Dar, dacă Erik Tannenberg de la *The New York Times*, de exemplu, începea să caute în toate cotloanele şi descoperea ceva urât sau doar ceva special în vreunul dintre ele, consecinţele, pentru Jammu, campania pro-fuziune şi întregul oraş puteau fi cât se poate de dureroase.

S-a făcut puţin caz de cele nouă familii de culoare care ocupau în mod ilegal nişte case de patru camere din Chesterfield. O agenţie specializată în mutări aparţinând Speranţei Urbane a scos familiile din casele lor din North Side fără fineţe sau compasiune. Aşa cum au făcut familiile nestatornice şi oprimate de americani de două secole, familiile s-au îndreptat spre Vest. Construcţia caselor de la Chesterfield a continuat până în momentul ridicării zidurilor, înainte ca respectivul constructor să dea faliment. Dreptul de proprietate a trecut, automat, în mâinile unei bănci al cărei director era Chuck Meisner. Din fericire, casele erau situate într-un colţ îndepărtat al West County, accesibil doar de pe Fern Hill Drive, strada cea nouă. Întrucât nimeni nu locuia încă pe Fern Hill Drive şi întrucât Meisner finanţase în grabă instalarea unui gard înalt de opt picioare în

jurul zonei de construcţie, prezenţa familiilor nu a devenit un fapt public. Acestea au blocat ferestrele şi baricadat uşile. Se pare că aveau suficientă apă ca să reziste câteva săptămâni. Aveau şi destule alimente sub formă de saci de făină şi orez pe care Allied Food Corporation le vindea în taină în East St. Louis cu o mare reducere de preţ din cauza nivelului inacceptabil de dibromidă etilenică. Înarmaţi cu puşti, carabine şi un mic tun, ocupanţii au fost ţinuţi sub asediu discret de forţele de ordine ale statului Missouri şi poliţia oraşului St. Louis, implicarea celor de pe urmă fiind făcută legal, din ordinul expres al guvernatorului de Missouri. Negocierile s-au dovedit fără efect. Familiilor li s-au oferit locuinţe de calitate în proiectele edilitare publice, imunitate de la judecată şi o despăgubire substanţială în bani gheaţă. În mod incredibil, acestea au refuzat. Conducătorul lor s-a dovedit a fi Benjamin Brown, candidatul peren al Circumscripţiei 21 la postul de consilier de pe lista Partidului Socialist al Muncitorilor. Brown a refuzat să reia negocierile până când i se va da o şansă să vorbească cu media. Forţele de asediu au cerut timp să reflecteze. Se părea că nici o hotărâre nu va fi luată înainte de miercuri. Meisner şi-a petrecut sfârşitul de săptămână punând la cale noi strategii, pentru donaţiile foarte mari în folosul campaniei, pe care băncile lui doreau să le facă în scopul finanţării unei emisiuni televizate bliţ de ultim moment, favorabilă fuziunii.

A mai fost chestiunea neînsemnată din East St. Louis, Illinois. Rata criminalităţii pe partea aceea a fluviului fusese scăpată din mână. Era, pentru a fi exacţi, un fapt cunoscut că, sub administraţia lui Jammu, oraşul St. Louis devenise tot mai puţin ospitalier ca piaţă pentru agenţii de pariuri, peşti, traficanţi de droguri şi victimele lor şi unii dintre aceşti indivizi se mutaseră în Est. *Globe-Democrat* a publicat un editorial în care deplângea deteriorarea legii şi ordinii în East St. Louis (nu că legea şi ordinea fuseseră vreodată preocuparea principală a acelei municipalităţi) şi îşi exprima speranţa că oamenii vor găsi, în cele din urmă, curajul să se confrunte cu adevăratele lor probleme. Dar nici un reporter de la *Globe* nu

văzuse situaţia cu ochii lui. Şi nici alţi reporteri. Cei care mergeau în East St. Louis erau adesea împuşcaţi şi ăsta era un risc pe care membrii comunităţii presei din Missouri nu erau deloc grăbiţi să şi-l asume. Illinois era un stat total diferit, la urma urmelor. O investigaţie putea să aştepte până când alegerile de pe malul vestic al fluviului aveau să fie acoperite şi analizate.

Mai erau şi alte chestiuni. Acţionând potrivit unei informaţii primite de la un profesor de drept de la Washington University, un cercetător de la canalul TV – KSLX descoperise o mică încurcătură constituţională în taxa pe tranzacţiile cu proprietăţi aprobată de alegătorii din oraş în noiembrie. Legea putea, se pare, dacă era pusă în discuţie, să fie abrogată de un tribunal lipsit de simpatie – de pildă de conservatoarea Curte Supremă a Statului Missouri. Dar nici un reporter de la KSLX nu era dispus să facă din această informaţie subiectul unui reportaj. Şi când, ulterior, cercetătorul a făcut el însuşi reportajul, directorii-executivi ai postului, apropiaţi ai managerului-general James Hutchinson, au amânat difuzarea materialului cu peste o săptămână, programându-l pentru marţi, după închiderea urnelor.

De asemenea, circulau zvonuri că o agenţie de detectivi particulari aduna un dosar gros despre Şefa Jammu şi aliaţii ei, cu dovezi care sugerau că venirea la putere a Şefei se datora mai puţin popularităţii ei şi mai mult decât se putea bănui unor afaceri necurate. Cinicii de cafenea susţineau că incoruptibilul Martin Probst schimbase tabăra în ceea ce privea referendumul doar în schimbul favorurilor sexuale ale unei anumite persoane importante în a cărei companie fusese zărit.

Şi mai era problema cu Osage Warriors, acei terorişti locali care ajunseseră pe prima pagină a ziarelor naţionale în repetate rânduri, în toamnă şi în iarnă. Acum, atacurile lor încetaseră, pur şi simplu, şi investigaţiile conduse de poliţie şi de FBI nu duseseră la nici o concluzie definitivă. Dacă apariţia lor subită era surprinzătoare, dispariţia lor era şi

mai şi. Ce însemnau toate astea? Conservatorii din regiune începeau să se întrebe de ce un grup revoluţionar înarmat şi-ar fi făcut un plan de bătaie potrivit cu nevoile politice al lui Jammu şi ale forţelor favorabile fuziunii.

Dar starea a patra nu a auzit nimic din toate astea. Era sâmbătă, 31 martie, şi singurele zgomote în oraş erau aplauzele şi trompetele evenimentelor speciale şi ecoul festivităţilor la care reprezentanţii principali ai presei fuseseră invitaţi.

Sâmbătă, spre seară, apăruse, la o Pizza Hut din Dallas, o situaţie în care era implicat un ostatic. Mulţi dintre ziarişti fugiseră în Texas. Dar mulţi au rămas. Nu era nimic de făcut decât să vezi împrejurimile şi să le lauzi. Pe străzi, în lumina seducătoare a primăverii, se rosteau în şoaptă fraze în mod provocator. *Noul spirit al oraşului St. Louis… Rămas-bun zilelor triste… Nu mai există rivali ai Arcadei… Un mare şef indian… Un exemplu clasic de planificare urbană… Virtuţile cardinale… O combinaţie încântătore de vechi şi nou… Primul oraş cu adevărat modern în Midwest.*

…Şi, pe urmă, dintr-o sută de camere de hotel, seara târziu, se auzea zgomotul monoton al maşinilor de scris. Un nou oraş, o nouă imagine naţională era concepută în noapte.

De ce noi?

Cei care ar fi pus întrebarea, odinioară, vedeau acum perspectiva unei sorţi mai mulţumitoare, eliminarea spiritului politic care vreme de un secol stopase progresul spre măreţie al oraşului St. Louis. St. Louis păşise în lumina reflectoarelor. Se vindecase de boli. În ciuda tuturor evidenţelor, reuşea să facă ceva cu sine.

Profeţii locali erau în al 27-lea cer.

Dar oraşul? Esenţa lui autocompătimitoare şi autoetalată? Acea parte a locului care nu avea să uite şi care întrebase De ce noi?

Era moartă. Prosperitatea, Jammu şi atenţia naţională o omorâseră. Acum, St. Louis era doar o altă poveste de succes, fericit în acel mod

unidimensional, în care sunt fericite cele mai multe oraşe prospere. Dacă a avut vreodată ceva extraordinar de spus ţării, orice lucru critic sau inspirat, nu va mai spune.

Oh, St. Louis. Chiar ai crezut vreodată că Memphis nu a avut istorie? Că cetăţenii din Omaha s-au considerat banali? Ai fost vreodată atât de trufaş încât ai sperat că New York-ul ar putea vreodată să admită, în toată splendoarea lui, că nu va putea fi niciodată la înălţimea gloriei tale tragice? Cum ţi-ai putut închipui că lumii i-ar păsa ce se va întâmpla cu tine?

*

Herb Pokorny dăduse drumul tuturor celor care-l ajutaseră şi se dusese cu familia să petreacă un sfârşit de săptămână relaxant la Lake St. Louis. N-a stat acolo. Sam Norris se dusese la Lambert cu o geantă prinsă cu un lanţ de încheietura mâinii şi luase avionul spre Washington. Nici el n-a rămas acolo. Sâmbătă, la amiază, erau amândoi în St. Louis, cu toate dosarele şi instrumentele pertinente depozitate în spatele maşinii lui Herb, a cărei culoare şi numere de înmatriculare fuseseră schimbate vineri noapte.

Herb spărsese ultima nucă, misterul locului unde se ascundeau toţi indienii, armele, receptoarele şi actele lor.

Descoperirea fusese făcută foarte târziu, prin procesul de eliminare. După ce consumase peste patru sute de ore de muncă umană supraveghind locuinţele celor bănuiţi a fi străini şi urmărindu-i să vadă unde mergeau, îşi dăduse seama că, încă o dată, cheia era Asha Hammaker. Indienii nu puteau să se ascundă decât pe proprietatea lui Hammaker.

Sam şi Herb aveau acum un catalog complet al acelor proprietăţi. Lista era lungă, dar nu prea. În trei zile, patru cel mult, vor fi capabili să le cerceteze pe toate.

Sam nu se gândi la somn. Fiecare oră conta, acum că Jammu începuse deja să-şi acopere urmele. În acel moment, trimisese acasă cinci dintre oamenii ei de teren şi încercase să-l trimită şi pe al şaselea, o fată, Devi Madan.

Herb avea fotografiile a doi bărbaţi aflaţi împreună cu Madan la aeroport şi ar fi fotografiat-o şi pe fată, dacă ea nu l-ar fi ameninţat cu pistolul, aşa cum îi spusese lui Sam.

Aşadar, Sam ştia că Jammu îşi trimitea oamenii acasă. Dar ştia totodată că are o psihologie de vânător. Ea nu era suficient de sigură pe poziţia ei ca să dea drumul tuturor oamenilor şi uneltelor ei. Poate că miercuri o va face. Dar miercuri, jocul se va încheia. Vor fi trecut prin lista de proprietăţi.

Sâmbătă după-masă, terminaseră cu punctul numărul unu, un teren de unsprezece acri situat de-a lungul râului Meramec, în Jefferson County. Cercetând terenul împădurit în mod metodic, au descoperit urme ale unui vechi drum. La cincizeci de metri de râu, la marginea terenului, au descoperit trei lăzi cu cordită şi o cutie cu capse foarte bine ambalate. Explozibilele se potriveau cu descrierea celor care fuseseră folosite la sperietoarea de la stadion. Era o urmă nu cine ştie ce importantă, dar era o urmă. Herb se gândi că ar putea să mai fie şi alte probe pe proprietate, dar ele vor trebui să aştepte.

Următoarea oprire a fost în St. Charles County. Patru acri şi jumătate. Asta s-a dovedit a fi o gospodărie izolată, situată pe un deal în afara unui drum de ţară cu pietriş. Se însera în vreme ce o supravegheau. Cam într-o oră a sosit un vehicul pe şosea şi un bătrân la volanul unui tractor. Au intrat. Sam avea o inimă externă, pistolul lui din tocul de pe pe umăr.

Au observat urme proaspete pe alee, dar garajul era gol. Au intrat în casă şi au găsit un miros de ceapă prăjită şi chimion. În casă nu exista alt mobilier în afară de saltele şi pături. Frigiderul funcţiona. În el – legume.

Herb deschise compartimentul pentru fructe şi scoase o exclamaţie de surpriză. În pătrunjel era un pistol automat.

O maşină se auzi apropiindu-se, aruncând lumini albastre pe ferestrele bucătăriei. Prea târziu, Sam şi Herb observaseră ochiul roşu care clipea în termostatul din living şi-şi dădură seama că locul era asigurat împotriva hoţilor.

Au avut nevoie de două ore ca să scape de la secţia de poliţie din St. Charles, cu o citaţie la tribunal, joi. Dar era doar o mică întârziere. Când a plecat maşina poliţiei, s-au întors la casa de pe deal, au găsit-o nepăzită, au tăiat curentul electric şi au intrat din nou.

*

Probst nu dormise bine. Deranjat de vremea umedă, schimbătoare, alunecase într-un vis care părea realitate, variaţii interminabile asupra conceptului de sondaje de opinie, în care fiecare parte a trupului lui avea ataşat de ea un procent, în mod absurd, picioarele lui conduceau cu 80% şi erau ţepene, urma spatele cu un procent de 49%, ochii umflaţi cu un procent de 22% fiecare, şi tot aşa pe durata tuturor încurcăturilor nopţii.

La răsăritul soarelui, clopotele de la Mary Queen of Peace au bătut pentru Paşte şi au repetat toată dimineaţa mesajul. Copacii îmboboceau într-o ceaţă verde. Era şi 1 aprilie, ziua păcălelii. Blasfemia coincidenţei a stârnit în mintea lui Probst mici glume. Ce, groapa este goală? Oh, păcăleală de 1 aprilie.

Nu se ducea la biserică, desigur, dar îi acordase de mult Învierii o anumită marjă de credibilitate, poate 37% într-un sondaj făcut la întâmplare printre alegătorii din mintea lui. Credinţa era un vot, şi al lui era împărţit. Un eveniment precum crearea Raiului obţinea 0%, în vreme ce despărţirea Mării Roşii înregistra 60% fără efort. Marea se despărţise pentru Moise, dar înghiţise carele. Ideea unui Popor Ales avea ceva

adevărat în ea, cum avea întregul Vechi Testament, în vreme ce Noul Testament avea sunetul fad al tinerilor şi tinerelor robotice care-i enervau pe oameni cu broşuri religioase pe străzile din centrul oraşului. Probst nu credea în Dumnezeu. Din fericire, o tăcere confortabilă asupra acestui subiect l-a învăluit întreaga lui viaţă de adult. Bărbaţii pot discuta politică la Probst & Company, dar niciodată religie. Acasă, Barbara era paznicul tăcerii.

— Dumnezeu? spunea ea. Nu fi caraghios, era ceea ce nu adăuga.

Auzi apa de la veceu şi uşa de la baie deschizându-se. Jammu apăru în uşa bucătăriei, oprindu-se înainte de a intra. Vreme de o jumătate de oră stătuse în pragul uşilor şi ţinându-se aproape de pereţi, asemeni unui mic animal care se fereşte de spaţiile deschise de teama prădătorilor. Astăzi era timidă şi foarte drăguţă, într-o pereche de jeanşi noi, un pulover din caşmir de culoarea lavandei, cu nasturi din perle şi doar un sutien pe dedesubt, ale cărui bretele ridicau graniţe imperceptibile, delimitând pajiştile spatelui de relieful umerilor şi al şoldurilor. Se uită la biletele şi cardurile de pe frigider, nici indiferentă, nici foarte curioasă. Probst se spăla pe mâini la chiuvetă, fără să fie preocupat de ce avea să descopere ea. Îndepărtase tot ce trăda în mod evident prezenţa Barbarei din toate încăperile de la parter. Şi din dormitor.

— Ai nevoie de ajutor? spuse Jammu.

El scoase tigaia cu cotlete de miel de la grătar şi se uită la ceas: 2:38. Nici chiar de sărbători nu-i plăcea să ia cina atât de devreme, dar Jammu avea obligaţii de serviciu seara.

— Nu, spuse. Mulţumesc. Poţi să stai jos.

Ea se plimbă prin încăpere, schimbând-o în drumul ei, aruncând o lumină a cărei lungime de undă doar Probst era calificat s-o vadă, scoţând la iveală vectorii de forţă din mobilier şi intensitatea albastrului perdelelor. El veni lângă ea, la fereastră. Pe aleea din faţa casei, pierzându-şi strălucirea în ceaţă, stătea maşina ei fără însemne distinctive.

Mohnwirbel se dusese la Illinois de sărbători. Probst bănuia că acolo se vedea cu o femeie.

— Am cumpărat casa pentru grădină, zise el. Peste câteva săptămâni vei vedea de ce.

Jammu se uită indiferentă la stratul cu flori unde îşi făcuseră apariţia cu o lună în urmă Norris şi Pokorny. Un spaţiu gol între narcise marca locul. Privind spre grădină, Probst îşi aminti una sau două după-amiezi de duminică în care Ginny şi părinţii lui erau plecaţi, iar el, adolescent fiind, avusese mica lor casă în întregime la dispoziţie. Cerul şi lumea se sprijineau pe ea. Stătea acolo, privind pe fiecare fereastră într-o aşteptare mai intensă decât plictisul, mai misterioasă, şi având nevoie de un obiect. Aşa se simţea Barbara în fiecare zi a vieţii ei de femeie măritată? Aici a intervenit John Nissing?

Braţul lui Jammu se atinse de al lui. Un miros curat, de şampon cu iz de cocos, se ridica din părul ei. Se uită la el, tocmai când se înclina în faţă, fără efort, şi-şi trecea braţul pe sub braţul ei. Îşi scutură părul pe spate şi privi dincolo de el în ultima secundă, înainte ca el să-şi lipească buzele de buzele ei şi să-şi dea seama că în cele din urmă el o săruta.

Întoarse capul înainte şi înapoi, oferindu-şi nasul, fruntea şi ochii buzelor lui, şi degetele ei trecură prin părul lui, trăgându-l în jos ca s-o sărute cu mai multă forţă. Caşmirul era cald şi se mişca pe pielea ei, adunându-se la bretele. Sânii ei se turtiră uşor prin caşmir, presaţi de pieptul lui, în vreme ce gura lui, o complicată metaforă a foamei, se închidea şi se deschidea. Ridică una dintre mâini şi o umplu cu părul ei, propriul ei păr. Îi trase capul departe de el ca să-i vadă faţa. Ea inspiră adânc şi expiră, căutând aer, când tocmai atunci ceva pocni. Era mielul de la grătar. Probst se îndepărtă.

Jammu râse în tăcere, aplecându-se puţin.

— Mor de foame. Râse din nou. Era un râs aspirat. Ţi-am adus ceva.

El reveni la cuptor.

— Ce?

— Surpriză. O să vezi.

Întoarse cotletele şi deschise frigiderul căutând salata. Încercă să-i dea bolul din lemn de cireş lui Jammu, dar ea păşi în jurul lui, împingându-l în frigider. Lumina lui, care mirosea a castraveciori muraţi, îi străluci în ochi. Limba ei îi desfăcu buzele şi-i transmise gustul dulce al gurii ei. Voia să facă dragoste chiar aici, pe podea, în vreme ce maioneza şi ketchup-ul se uitau la ei? El voia. Dar ea se îndepărtă, aruncând o privire spre cuptor.

— O să produci un incendiu aici.

Mâncară în sufragerie. Mâncarea era gustoasă, dar nu la fel de gustoasă pe cât era sentimentul de putere pe care-l avea el acum; ea nu va pleca de aici fără să facă dragoste. Şi ea ştia asta. Furculiţele zăngăniră într-o tristeţe castă. Despărţite de un colţ al mesei, trupurile lor nu puteau simţi ceea ce minţile lor ştiau sigur, unde va duce iubirea lor îndată ce se vor atinge din nou.

Ea îi spuse cum va aduce economia în suburbiile cele mai apropiate: Maplewood, Affton, Richmond Heights şi University City, Ferguson, Bellefontaine, Neighbors, Jennings şi altele pentru a le forţa să accepte imediata anexare de către St. Louis, odată ce fuziunea netezea drumul.

— Fiindcă referendumul în sine nu face nimic ca să rezolve problema lipsei de teren a oraşului, zise ea. Criza de teren este deja critică.

— Aşadar, o să faci din Webster Groves o parte semiautonomă a oraşului St. Louis. Probst îi umplu paharul cu vin. Familia St. Louis. Se strâmbă. Deja îl aud pe Pete Wesley cu un slogan ca ăsta în gură.

— Nu-ţi prea place, nu?

— Nu-l pot suferi.

Jammu dădu din cap ambiguu.

— În ce relaţii sunteţi? întrebă el.

Ea se întoarse spre fereastră.

— Vrei să spui, ce fel de femeie sunt eu?
— Nu tocmai.
— Wesley nu crede că sunt atrăgătoare.
— E un prost.
— Dar dacă ar fi crezut şi dacă aş fi avut nevoie de asta, m-aş fi culcat cu el.
Probst era îngrozit.
Ea păru să observe asta cu satisfacţie.
— Ţi-am spus că nu sunt fată mare.
Vocea lui deveni plată.
— Cu cine te-ai mai culcat?
— Cu nimeni. Dar asta doar din întâmplare.
Probst puse furculiţa jos şi privi la sosul piperat strâns în farfuria lui.
— Nu dramatiza, Martin. Nu eu sunt cea căsătorită aici.
— Vrei s-o implic pe soţia mea.
— Desigur.
— Vrei să divorţez de ea.
— Tu nu vrei?
— Ba da.
Ea îşi aşeză scaunul în echilibru pe două picioare.
— Oh, ştiu. Povestea asta nu mi se potriveşte deloc.
— Nu, este natural.
— Ei bine. Unde e?
— La New York, recită el. Cu cineva pe care-l cunoşti. Îţi aminteşti de John Nissing?
Ea se încruntă.
— Cine?
— John Nissing, cosmopolitul. De la celebra revistă *PD*.
— Da. Da. Ea miji ochii la ceva neplăcut. Dar nu ai menţionat asta.
— Mă condamni? Noi abia ne-am… Ce este?

Încruntarea ei se accentuă. Afară o maşină trecu pe strada udă.

— Nissing este homosexual, zise ea.

Probst chicoti.

— Mă îndoiesc.

— Tu nu ai cinat cu el şi cu iubitul lui gay.

— Ce?

— Ai semne de la ea? Sună? Ai văzut-o cu el?

— Da, zise el. Vorbim. Pare fericită. Fericită şi ocupată.

Jammu ridică din umeri.

— Ei bine. Nu poţi şti niciodată. Dar, din câte am văzut la tipul ăsta, aş fi foarte surprinsă dacă s-ar dovedi a fi o înţelegere pe termen lung. Scutură uimită din cap. Este ciudat. Nu mă înşel prea des atât de rău asupra oamenilor.

— Poate vorbim de doi Nissing diferiţi.

— Sau de două feţe diferite ale lui.

Probst nu credea că Barbara avea probleme, dar nu o invidia pentru această posibilitate. Nu voia ca un dezastru să-i complice viaţa şi nu voia o Barbara jalnică şi plină de remuşcări întorcându-se acasă ca să-l facă să se simtă vinovat că o alungase din viaţa lui, fiindcă tocmai asta avea să facă, indiferent de situaţie. Nu se mai simţea vinovat. O iertase. O scosese din viaţa lui.

Jammu răsucea tristă paharul, ţinându-l de picior. Probst îşi dorea să existe un mijloc s-o asigure că nu dă înapoi în ceea ce priveşte atitudinea lui faţă de ea. Dar nu avea cum. Nu putea să-i dovedească până nu sosea momentul. Se întinse şi-i ridică bărbia cu un deget, ceva ce văzuse în filme.

— Uneori, pari foarte dură.

— Sunt dură. Zâmbi, speriată, spre perete. Nu sunt în elementul meu aici, asta-i tot. N-am făcut niciodată…

— Niciodată ce? termină el.

— Mă simt grozav, Martin. Mă simt grozav.

Tonul vocii ei n-ar fi fost cu mult diferit dacă ar fi spus că se simţea rău, Martin, chiar se simţea rău. Dar şi el se simţea puţin rău. Capitularea în faţa dragostei, la vârsta lui, îi întinsese nişte muşchi în stomac şi la gât, muşchii care legau voinţa de cadru, fiindcă exista o altă capitulare, una finală, la care se contractaseră să reziste.

El strânse masa. În bucătărie, porni cafetiera şi scoase oul de ciocolată dintr-un dulap. Îl aduse la masă.

— Paşte fericit! zise el.

— Paşte fericit şi ţie! Împinse un plic maro peste masă, spre el. Cântări oul în mână.

— O imitaţie adevărată de ciocolată cu lapte, zise, ridicând plicul. Era lipit. Asta este surpriza?

— Da.

El se uită înăuntru şi zări semnături, sute de semnături, şi numele lui scris cu litere mari.

— Sunt ai tăi, dacă-i vrei, zise ea. Termenul-limită pentru completare este vineri la prânz. Eu cred că ar trebui să candidezi.

El fu cuprins de un val de pasiune, o pasiune curată şi transparentă, când scoase cererile din plic şi citi sutele de nume, în sute de caligrafii şi un singur nume, al lui, în vârful fiecărei pagini. PENTRU FUNCŢIA DE SUPERVIZOR AL REGIUNII ST. LOUIS. Femeia în pulover de culoarea lavandei desfăcea ambalajul oului. O sorbea încet din priviri. Ar trebui să candideze.

Dar, după a doua ceaşcă de cafea, Jammu se ridică şi ieşi din living spunând că trebuia să plece.

Era ora patru. Ploaia bătea în ferestre.

— Nu pot, Martin, spuse. N-ar trebui. Ştii ce gen de program am eu.

Îşi aduse fulgarinul din dulap. Îl îmbrăcă. Era în living şi vorbea tare dintr-un motiv oarecare.

Probst nu se ridicase de la masă. Fiecare dintre cei cincizeci de ani de viaţă nepătată îi atârna de mâini şi picioare, de umeri, trăgându-l în jos. Aşa trebuie să te simţi pe Jupiter, din cauza gravitaţiei. Unde era femeia care-l va ajuta să scape de greutate?

Ea se aplecă să-l sărute în semn de bun-rămas.

*

La ora şase, dintr-o cabină în care ploaia bătea monoton, Jammu dădu un telefon.

— Eu sunt, zise ea.

— Da.

— Ai auzit?

— Nu. Ţi-am spus că nu are sens să tragi cu urechea. Microfonul are o rază de acţiune de doi metri.

— Ei bine, lasă corelaţia subiectivă.

— Biata de tine.

— Te-am sunat fiindcă am crezut că vrei să ştii. Din motive ştiinţifice. Şi-a schimbat atitudinea faţă de fuziune, însă nu şi faţă de Barbara. Va candida pentru funcţia de supervizor, dar nu se va da la mine.

— Probabil nu ai încercat suficient de mult.

— Am încercat suficient. Aşa că acum ştii. Este vorba despre eliberarea ei.

— Da. Marţi, după apus. Am s-o duc la New York. Lumea ar trebui să primească veşti de la ea joi dimineaţă.

— Bietul de tine.

Jammu închise. Sperma lui Martin i se scurgea în chiloţi. Automobilele treceau pe Manchester Road, luminile farurilor din spate făceau cabina telefonică să strălucească. Planul era pus la punct. Hotărâse să acţioneze ea însăşi. Îi dădea lui Singh cel mai bun motiv pe care l-a

avut vreodată să părăsească ţara. Sau poate era păcatul ştiinţific de a falsifica datele în legătură cu familia Probst, sau poate trădarea neaşteptată a partenerului ei de crimă de-o viaţă; dar privind-o stând în cabina telefonică, jucându-se cu părul şi tremurând, ai fi putut crede că n-a omorât în viaţa ei.

1. Prescurtare de la „bring your own booze“, respectiv „veniţi cu băutura voastră“.

23

Marţi dimineaţă, ora opt. RC stătea pe sofaua din living, uitându-se la emisiunea *Astăzi* şi mâncând Cheerios. Annie ieşi din bucătărie îmbrăcată în impermeabilul ei galben. Robby purta un *poncho* Big Red. Îl sărutară pe RC în chip de bun-rămas.

Astăzi transmitea direct din St. Louis, chiar din Webster Groves, nici mai mult, nici mai puţin. Se concentraseră asupra unui Lincoln pătrăţos care se alătura unui şir de maşini parcate pe terenul de joacă al unei şcoli din cărămidă roşie. O umbrelă ieşi din maşină, urmată de Martin Probst. *Astăzi* apropie obiectivul camerei. În jurul lui Probst, afişe mari, din carton cu da şi nu agăţate de beţe. El păru să recunoască echipa emisiunii *Astăzi* şi se opri ca să o întâlnească. Bărbaţi şi femei mai puţin importanţi, cu camere, rămaseră în urma lui, partizanii şi opozanţii îşi întinseră gâturile de lemn, şi în cadrul emisiunii *Astăzi* se ivi un microfon pentru toate tipurile de vreme ţinut de o mână cu piele iritată şi încheieturile degetelor roşii. Probst făcu o glumă. Zâmbete se iviră în ploaie. Care era problema cu ploaia? Probst nu credea că va fi un factor foarte important în alegeri. Se scuză; trebuia să-şi facă datoria patriotică. Lumea s-a dat la o parte din calea lui şi a umbrelei, şi *Astăzi* a mai întârziat asupra lui înainte de a-şi îndrepta atenţia în altă parte, printr-un soi de interludiu de statică vizuală, spre o figură cunoscută de întreaga naţiune. Arcada neagră din spatele ei îşi pierduse coroana în norii joşi. Care era problema cu ploaia?

Gluma Şefei a fost şi mai bună decât a lui Probst. Şi acum, înapoi la New York.

RC închise televizorul şi privi fix la ecran, încercând să se scuture de dezolarea pe care i-o provoca emisiunea *Astăzi.* De două săptămâni, se simţise, adesea, singur şi ameţit, de când Clarence şi Kate şi băieţii părăsiseră St. Louis. După mai bine de patruzeci de ani, s-au dezrădăcinat şi s-au mutat la Minneapolis, cât ai clipi. Jerome, vărul lui Clarence, îl invitase pe acesta să se mute în Nord şi să cumpere acţiuni la firma lui de antreprenoriat şi, înainte ca el să aibă răgazul să spună nu sau poate nu, Gallo Company, principalii lui competitori din South Side, s-au oferit să-i cumpere în întregime afacerea, în termeni avantajoşi. După şase ore pe piaţă, casa lui cu patru dormitoare a fost vândută unei familii de albi, formată din trei membri, şi în ziua dintre pătrarele trei şi patru i-a luat pe copii de la şcoală din St. Louis şi i-a expediat în Nord, în suburbia Edina. Rima cu China. Lui RC încă nu-i venea să creadă că au plecat cu adevărat.

S-a ridicat şi a spălat vasele, şi-a curăţat revolverul, s-a îmbrăcat şi a mâncat o felie de şuncă crudă (un obicei rău, groaznic, pe care-l avea) cu biscuiţi Townhouse. După care a plecat la vot. Avea programare la doctor la ora două, ca să i se scoată un neg de pe spate, după care, la ora trei, începea schimbul lui de patrulă. Pe trotuarul din faţa clădirii lui, trecu de un puşti blond cu o cameră, care-i păru vag familiar. RC a prins jumătate din cuvântul „Hello“, înainte ca puştiul să-l întrerupă cu un rapid „Ce mai faceţi?“.

*

Toată duminica, deschizând lacăte şi escaladând ziduri, dădură peste acelaşi fenomen de fiecare dată: un miros proaspăt, dar prada dispărea. Au luat amprente, dar nu vor putea s-o prindă pe Jammu doar pe baza unor amprente. Au descoperit arme, mâncare, haine, vopsea de păr, măşti de

gaz, unelte folosite de hoţi, urme de substanţe interzise, cutii cu fire de radio, un kit miniatural de falsificat acte şi nişte cărţi de identitate false: 100% contrafăcute. Au petrecut jumătate din noaptea de duminică păzind o casă în stil ranch de pe Autostrada 141 în care luminile se aprindeau şi se stingeau în dosul perdelelor şi un televizor mergea, şi când, în cele din urmă, au intrat cu forţa, întreg inventarul casei se dovedi a consta dintr-un automat de aprins şi stins lumina şi un televizor. *Oamenii fuseseră aici*. Dar plecaseră ca şi când ar fi fost preveniţi de iminenta sosire a lui Sam şi Herb. Părea să nu conteze faptul că maşina lui Herb era curată. Părea să nu conteze că luau catalogul la întâmplare, preumblându-se încoace şi încolo prin trei regiuni, făcând de două ori mai multe mişcări evazive decât era nevoie, apropiindu-se de unele proprietăţi pe jos, din direcţii ciudate, schimbând brusc direcţia şi întorcându-se la locurile pe care le vizitaseră. În ciuda tuturor acestor prevederi, indienii le scăpau.

Miercuri, în zori, au intrat într-un apartament din Brentwood care conţinea o cameră obscură echipată pentru procesarea de microfilme, un pat cu ceaşafuri calde încă sub pături şi nici o dovadă concretă sau incriminatoare. Dacă ar fi percheziţionat apartamentul ăsta sâmbătă, în loc de cel din St. Charles, sau duminică în loc de patru case şi două clădiri pentru birouri în oraşele învecinate, sau dacă ar fi făcut-o fie şi cu o oră mai devreme, ar fi putut uşor descoperi ce căutau. Cum îi păcăleau indienii? Cum putea conspiraţia să-şi înceteze activitatea cu o asemenea sincronizare infernală? Cum putea să-şi înceteze activitatea, punct, când aveau de-a face cu o femeie care timp de opt luni nu petrecuse o singură zi fără să recurgă la agenţii ei? Toată povestea îl scotea din minţi pe Sam. Nu ar fi trebuit să asculte de Herb. Ar fi trebuit să-i trimită sâmbătă pe toţi oamenii de care dispuneau pe toate proprietăţile din catalog la aceeaşi oră. Dar acum era prea târziu. Trebuiau să continue.

Marţi dimineaţă, ţintele neatinse se reduseseră la trei proprietăţi comerciale, două în Regiune şi una peste fluviu. Documentele printate

spuneau că prima era neamenajată, dar când au ajuns acolo au văzut un depozit cu două etaje în spatele unui gard, dincolo de o linie ferată Mopac şi nişte şine ruginite. Fâşii mari, gri, crăpate, de furnir, se desprinseseră din cuiele care le fixaseră de uşile şi ferestrele clădirii; pe acoperişul, din aluminiu şi alamă, erau trei antene radio nou-nouţe. Herb se uită la Sam. Sam se uită la Herb. Acesta era centrul de comunicaţii pe care-l căutau.

*

Buzz Wismer a sosit la sediu dimineaţa târziu şi şi-a găsit angajaţii transformaţi într-un mod ciudat. A spus bună dimineaţa frumoasei recepţionere din hol, iar ea abia i-a zâmbit. A spus bună dimineaţa celor doi îngrijitori vorbăreţi, care au schimbat priviri, într-o tăcere subită, ca şi când o fantomă trecuse prin încăpere. În ascensor a încercat câteva glume pe seama prietenului lui, Ed Smetana, şi Ed a apăsat butonul pentru etajul unde se afla contabilitatea, unde nu avea aproape niciodată treabă. Buzz a spus bună dimineaţa secretarei lui, iar ea s-a aplecat sub birou, făcându-şi de lucru cu pedala Dictafonului. S-a oprit în toaleta proprie şi şi-a inspectat faţa. Acelaşi vechi Buzz. Nasul îi era puţin roşu din cauza vântului umed de afară, dar, la urma urmelor, era *roşu* de obicei. Intră în biroul lui. Un plic mare, albastru şi portocaliu, Federal Express, zăcea pe birou. Conţinea o singură coală de hârtie.

LUI: Edmund C. Wismer, Preşedinte
DE LA: Steven Howard Bennet et al., Stockholders

Buzz făcu o lectură în diagonală.

Urmare întâlnirii extraordinare 2 aprilie, printre cei prezenţi numărându-se mandatari, scrisoare înregistrată 26 martie 54% cu mare regret o lungă istorie a cooperării decizie recentă trasfer al sediului

hotărâre îndoielnică, nefezabilă din punct de vedere fiscal, fără consultarea violării Capitolului 25 legea locală eliberează din funcţie vineri 6 aprilie adunarea generală a mandatarilor 16 aprilie pentru alegerea unui nou preşedinte şi a unor noi vicepreşedinţi.

Adâncindu-se în scaun, Buzz era din nou tânăr, făcea paraşutism şi era sărac, şi simţi şocul produs de deschiderea paraşutei, lovitura frânghiilor de pieptul lui. Secretara îi aducea un pahar cu apă.

*

Urma era atât de proaspătă încât ploaia nici nu ştersese măcar dârele de cauciucuri, nu spălase urmele noroioase de paşi de pe rampa de încărcare. Din nou, urmele paşilor erau ale unei femei. Herb le-a fotografiat şi a vorbit în reportofon. „Unsprezece şi cincisprezece a.m., douăzeci şi şapte de ore de când am văzut o pereche de urme de paşi de bărbat, uşa rampei de încărcare larg deschisă, dar, aparent, a fost închisă judecând după ciment. Intrăm cu lanterne…“

Comentariul lui neîntrerupt îl călca pe nervi pe Sam. Tot mai mult, Sam se întreba dacă a angajat ce putea să ofere mai bun St. Louis.

Oricine lăsase urmele de paşi se asigurase că magazia fusese golită. În biroul de la etajul doi, cabluri coaxiale de antenă atârnau din tavan, arătând oblic spre două grămezi de conserve de Orange Crush, nişte firimituri galbene, de mâncare ordinară, o grămadă de cutii cu role de bandă Maxell şi Memorex şi cutii cu dischete, un set de mese pliante de aluminiu şi nişte scaune tubulare de grădină.

— Nu înţeleg.

Sam dădu o lovitură gratuită de picior conservelor murdare, împrăştiindu-le prin încăpere.

— Ei bine zise el, bănuiesc că, dacă ce căutăm nu este aici, atunci nu este niciunde. Dar mai avem de scotocit două proprietăţi. Să vedem dacă

putem prinde pe cineva din personal.

*

Jammu era acasă, în apartamentul ei, şi se schimba de hainele-i rău mirositoare purtate la interviu. A îmbrăcat o fustă albă de in şi o bluză albă în acord cu dispoziţia ei, care era excelentă. A reuşit chiar să doarmă câteva ore; Devi Madan părăsise ţara.

Omul lui Gopal, Suresh, a găsit-o duminică după-masă. Înregistrată ca Barbara Probst, stătea la Ramada Inn pe şoseaua I-44, lângă Peerless Park, lângă aeroportul Weiss. Nu se afla în cameră când a sosit Gopal, astfel că el şi Suresh au aşteptat-o în baie. În cele din urmă, a venit într-o maşină închiriată. A intrat în holul motelului şi a ieşit în grabă. Prin fereastra toaletei Gopal trăsese un foc în cauciucuri, cu un automat silenţios, dar unghiul s-a dovedit a fi greşit fiindcă maşina încă mergea. Când au urmărit-o, circulaţia de zi de sărbătoare de pe I-270 i-a împiedicat să o scoată de pe şosea. La o intersecţie s-a întors, a mers zece mile în direcţia sud, s-a întors iarăşi şi iarăşi, ajungând la Lambert exact la timp ca să-şi arate documentele la biroul de acces de la poarta internaţională şi să se urce într-un avion al companiei British Airways, înainte ca acesta să-şi ia zborul spre Londra. Supunându-se ordinelor s-o urmărească indiferent unde mergea, Gopal şi Suresh au luat avionul spre Washington, au sărit într-un Concorde şi au ajuns la Londra cu numai treizeci şi cinci de minute după ce aterizase avionul ei. În dimineaţa asta ea se mai afla încă în Anglia. Gopal şi Suresh o vor ucide, când o vor găsi, după care se vor duce direct la Bombay.

Operaţiunea se închidea asemeni unei răni vindecate în mod miraculos. Dintre cei douăzeci şi unu de bărbaţi şi femei care au urmat ordinele lui Jammu în St. Louis, numai Singh şi Asha au mai rămas, iar Asha nu pleca. În ultimele trei zile, ea şi servitoarea ei strânseseră

aparatură şi hârtii din casele şi staţiile de emisie şi spaţiile de înmagazinare. În acest moment se îndreptau spre Sud, într-un camion de transportat lapte, Pevely, împrumutat pentru a detona lucrurile mai compromiţătoare într-o mină de plumb abandonată din Ozarks. Asha era obişnuită cu munca manuală; făcea trafic cu arme când a cunoscut-o Jammu în Bombay.

Jammu îşi îndreptă manşetele albe şi trase perdelele la fereastra din dormitor. Singh trebuia să apară cu o cutie cu documente financiare, singurele vestigii scrise ale operaţiunii care nu se aflau încă la ea în apartament. Toate hârţoagele şi banda de magnetofon intrau, acum, uşor în două birouri cu patru sertare. Aruncai pregătirile pentru un viitor surprinzător.

Un individ gras, cu ochelari de soare, înainta cu greu pe alee, purtând o cutie de carton udă. Jammu se duse la uşă.

Singh intră pe uşa principală uitându-se la ea, gâfâind şi şiroind de apă. Pusese pe el trei haine şi două perechi de pantaloni, vârându-le frumos sub nişte haine prea largi, şi arăta ca şi când ar fi pus şi o pernă sub cămaşă. Saliva uscată i se strânsese în colţurile gurii: omul era suferind.

Jammu luă cutia din mâinile lui şi o puse jos.

— Te întorci acum să închizi apartamentul ăla?

— E ca şi închis, zise el. Am schimbat câteva lucruri.

— În apartament?

— Şi în plan. Nu mai sunt psihopat sau iranian. Nu mai puteam să susţin asta.

— *Acum* îmi spui! Jammu făcu o întoarcere de o sută optzeci de grade. De când chestia asta?

— De o bună bucată de timp. Crede că acum sunt cinstit cu ea. Simte un fel de încredere…

— O afecţiune, o atracţie, o tandreţe…

— Nu-i va spune lui Probst adevărata poveste când o vom elibera. Va spune că a locuit la New York cu John Nissing. Atât este de mândră. Şi, da, există şi afecţiune.

Jammu se uită fix la ochelarii lui de soare. Era nebun să-şi imagineze că un asemenea plan era suficient de bun pentru ea. Nu o întâlnise niciodată pe Barbara, dar o cunoaştea. Va strica totul. Soluţia era mai evidentă decât oricând.

— A devenit imediat limpede, continuă Singh, când Probst a refuzat să se implice într-o relaţie sexuală cu tine. În viaţa lui nu mai există nici o altă femeie, nimic care s-o înfurie, şi cu siguranţă nici o indiancă s-o facă bănuitoare.

— Nu-mi place.

— Îţi garantez că asta a fost singura manieră în care puteam să joc cărţile.

— Nu-mi place.

— Atunci nu trebuia să pleci din Bombay.

— Nu trebuia s-o răpeşti.

— Nu ai fi câştigat alegerile astea dacă n-o răpeam.

— În regulă. Nu mai era nimic de spus. Jammu ridică mâinile pentru un simulacru de îmbrăţişare de rămas-bun, o îmbrăţişare sau o strângere de mână, dar el nu făcu nici o mişcare. Coborî şchiopătând scările, gâfâind ca un obez.

*

Probst îşi petrecea ziua la birou pentru a uita de alegeri şi a da de înţeles companiei că încă mai era preşedintele şi spiritul ei director. Revedea termenele primei lui intrări, prudente, în construcţia clădirilor din centru, două proiecte de clădiri pentru birouri în North Side la care vor începe lucrările în mai. La biroul ei, Carmen bătea rapid la maşină.

Îi făcu plăcere să descopere în termene un număr de redundanţe şi amânări uşor de evitat care îi scăpaseră lui Cal Markham însuşi; ceea ce demonstra că încă mai avea o mare inteligenţă şi experienţă. Cât de uşor poate un om să piardă din vedere unele lucruri. Cât de uşor atunci când poate să dispreţuiască căminul şi mediul intim se prăbuşesc, consolările activităţii pure, înaintarea ordinii fizice şi organizaţionale.

Fireşte, putea de asemenea să vadă că vreme de treizeci de ani muncise prea din greu, se vedea retrospectiv ca un monstru cu braţe şi mâni de dimensiunea unui Volkswagen, picioare îndoite ca nişte şenile de buldozer şi capul, adevăratul templu al sufletului, o stafidă mică şi neagră în vârf. Eşuase ca tată şi ca soţ. Dar, dacă cineva ar fi încercat să-i spună asta, l-ar fi redus la tăcere, întrucât iubirea pe care o simţise pentru Barbara şi Luisa la birou nu pălea niciodată. Avea o inimă. Toate lucrurile pe care nu putuse să le arunce, toate amintirile şi ce se mai putea folosi, aceste obiecte şi anale ale copilăriei şi lunii de miere, începutul lui ca părinte şi continuarea – le păstrase pe toate în speranţa că într-o zi va găsi timp să participe mai intens la stadiile pe care le reprezentau.

Dar nu s-ar schimba. O iubea pe Jammu fiindcă avea succes. Cu ea ar începe de la zero, suficient de înţelept ca să nu mai aştepte ocazia să reînvie trecutul. Peste un an vor locui împreună, nu într-o casă (ce-i păsa lui cu adevărat de grădini?), ci într-un apartament spaţios şi modern pe Hanley Road sau pe Autostrada Kings unde amândoi se vor întoarce seara târziu şi în care nu va fi gunoi.

*

Toate femeile sunt egale în faţa liniilor aeriene, cu excepţia, poate, a celor cu copii sau în scaune cu rotile. Plutind deasupra pământului, stewardesele i-au adus perne, pături, băutură. Singura problemă era între zboruri, când nu putea să-şi dea scaunul pe spate, iar pământul o făcea să

se împleticească. Singurul lucru de care avea nevoie ca să zboare din nou erau banii gheaţă, iar de bani gheaţă fusese uşor să facă rost vânzându-şi trupul prietenului cameristei de la Marriott, când, brusc, se trezi în Edinburgh doar cu suficienţi bani să-i ajungă pentru weekend şi insuficiente lire şi nişte prieteni stupizi care încercau s-o omoare. Toţi zburaseră cu avionul iarăşi şi iarăşi, victime ale unei enorme neînţelegeri. Ea zbura de plăcere şi pentru mesele în tăvile încăpătoare de plastic, în vreme ce prietenii ei credeau că era vorba de o vânătoare. În ceea ce o privea, intenţia lor de-a o omorî i-a furnizat cel puţin un itinerar.

Acum era din nou acasă, uimindu-i pe ofiţerii de la imigrare trecând prin poartă şi fugind şi dezamăgindu-l pe şoferul de taxi fiindcă nu avea geamantan ca să-i dea un bacşiş extra. În ochii prietenului ei se iviseră uimirea şi dezamăgirea în toaleta pentru doamne din Edinburgh când deschisese uşa de la cabina unde-şi lăsase ea cizmele înalte şi se întorsese drept spre lama pe care ea, în picioarele goale, o ţinea pe gâtul lui. El apăsase pe trăgaci, oricum, iar ea nu putea fi blamată pentru bolborositul din beregata lui sau pentru pocnetul caraghios făcut de pistol când celălalt intră mai târziu şi căzu pe podea, care era murdară. Erau terorişti. Dacă Rolf ar fi văzut-o salvându-şi viaţa într-un asemenea mod – modul ei calculat de a acţiona –, ar fi fost foarte mândru şi ar fi îngenuncheat şi i-ar fi sărutat mâinile. Dar, desigur, ştia că pierdea totul. Când trase, aţipi fără să doarmă şi, deşi n-au deranjat-o, bolboroseala şi pocnitura n-au părăsit-o o clipă. Aşteptau să-i slăbească forţele. Câte mizerii poate să înghită o femeie ca să nu mai vrea? Şi-a amintit când Devi avea treisprezece ani, într-o vacanţă extraordinară cu părinţii ei, când a vizitat un estetician din Paris, palatul Alhambra din Spania şi piramidele din Egipt. Nu văzuse niciodată ceva atât de mare ca aceste pietroaie construite de sclavi. Şoferul de taxi opri ca s-o lase să-şi încerce norocul cu semnătura ei la Webster Groves Trust, unde spera să aibă un cont şi lumea o cunoştea sau

cel puţin avea încredere în ea. Fiindcă nimeni nu avea. Totul semăna cu o piramidă răsturnată, cu vârful înfipt în ea.

*

La cinci etaje sub ferestrele biroului lui Buzz, pe aleea din faţa intrării principale, reporterii râdeau în grupuri de trei sau patru, făcând din asediul lor un eveniment social. Buzz încercase s-o găsească pe Asha la toate numerele pe care i le dăduse. Nimeni nu ştia unde era. În momentul în care avea cea mai mare nevoie de ea, nu era de găsit. A devenit disperat şi confuz şi a încercat s-o sune pe Bev. Ea n-a răspuns, deşi îi spusese că va fi acasă toată ziua, fiindcă Miriam Smetana contramandase întâlnirea lor de la prânz din motive neclare în acel moment. Poate că presa o cicălea şi pe Bev, şi scosese pur şi simplu telefoanele din priză.

*

— Va trebui să continuăm joi, le-a spus Jammu şefilor ei de secţie. Îmbufnaţi, cei nouă maiori au pus la locul lor scaunele înguste, lângă perete, şi au plecat unul câte unul, înghesuindu-se la uşă asemeni pietrelor într-o pâlnie.

După cum se aşteptase, Singh stătea aproape de telefon, la el acasă, de partea cealaltă a fluviului.

— Ce mai este acum?

— Gopal tocmai a sunat de la Londra. Au avut grijă de Devi, dar mai întâi au făcut-o să vorbească şi se pare că i-a trimis o scrisoare lui Probst înainte de a pleca. În dimineaţa asta, Probst era în regulă, dar mă tem că scrisoarea este în cutia poştală din Webster Groves.

Jammu aşteptă. În tăcerea liniei telefonice putea să-l simtă pe Singh gândindu-se, cântărindu-i povestea şi hotărând dacă s-o creadă.

— Ce crezi c-a spus?

— Orice scrisoare pică prost, spuse Jammu. Singurul fel în care funcţionează eliberarea Barbarei este dacă nu există nici o încurcătură sau bănuială de nici un fel.

— Ăsta este singurul serviciu pe care ţi-l mai fac.

— Îţi mulţumesc anticipat, în cazul ăsta. Dar sună-mă la ora trei.

În poşetă avea un ciocan pentru acţiune şi un revolver în caz că Singh nu înghiţise povestea şi nu plecase de acasă. Se opri şi îi spuse doamnei Peabody că ieşea la masă cu doamna Hammaker. Doamna Peabody îi răspunse că probabil murea de foame. Jammu ieşi în burniţă, deschise Maşina Unu şi se îndreptă spre sud, spre fabrica de bere, unde Asha lăsase pentru ea o Sentra, fără să ştie pentru ce-i trebuie. Odată în Sentra, îşi puse pe cap o perucă roşie, cârlionţată. Deghizarea era simbolică; clădirea lui Singh se găsea într-un cartier unde, zi şi noapte, nu văzuse niciodată pe nimeni.

*

La 2:45, Sam şi Herb sosiră în East St. Louis. Cinci minute mai târziu, găsiră ultima locaţie din catalogul lor, un depozit ignifugat. Nu avea ferestre, dar avea luminatoare prin care, de la o poştă, pe fondul norilor, puteau zări lumină.

Când se apropiară, văzură pe cineva intrând.

— El este! zise Sam. Ăsta este Nissing. Sunt înăuntru.

Herb parcă maşina în spatele unei staţii de benzină de peste drum, la o depărtare de o sută de metri. Era singurul adăpost vizibil de la o poştă în reţeaua înconjurătoare a şoselelor. El şi cu Sam intrară cu forţa în birou, folosindu-se de o rangă, dând la iveală o lumină gri ce cădea pe moloz, plăci desprinse din tavan, gândaci, cioburi de sticlă, abţibilduri cu Fram şi STP, un calendar Pennzoil pe 1977. Au dus înăuntru două scaune pliante.

Au montat camera video şi sursa de infraroşu şi le-au fixat pe amândouă să bată printr-o crăpătură în scânduri spre ferestrele fără geamuri şi, în timp ce Herb se duse să ia un termos şi un telefon de teren, Sam se uită în susul străzii la ţintă, o clădire înaltă şi suplă, un castel în această pustietate barbară. Reglă camera şi se puse pe aşteptat. Nu mai aveau unde să meargă.

După un prânz târziu, la restaurant, cu Bob Montgomery, Probst se afla la birou cu restul companiei, cu desenatorii, funcţionarii şi secretarele care începeau ultima etapă a zilei, după ce-şi vor fi băut cafeaua de după-masă. Le-a permis tuturor să plece cu treizeci de minute mai devreme în ziua aceea, să le dea un avans în calea aglomeraţiei de seară spre urne şi, judecând după absenţa râsetelor sau chiar a coversaţiei care de obicei răsunau în holul din faţa biroului lui, îi răsplăteau favoarea cu o deosebită sârguinţă. Sertare de metal se auzeau deschizându-se şi închizându-se în tăcere, când Carmen umbla la dosare. Probst corecta şi semna producţia ei de scrisori din dimineaţa aceea. Clopoţeii maşinilor de scris răsunau slab în hol, amestecându-se cu zgomotul ploii şi al cheilor. Cineva cu tocuri înalte se îndrepta în viteză spre el. Tocurile ajunseră la mocheta din afara biroului şi nu se mai auziră.

— Oh, doamna Probst, zise Carmen.

Braţele lui Probst amorţiră. Se uită prin uşa deschisă şi-i văzu umbra, partea din spate a unei fuste familiare.

— Bună, este înăuntru?

— Da, intraţi. Domnul Probst…? cântă Carmen.

— Mulţumesc, zise Barbara.

El se întoarse cu scaunul spre fereastră şi, reflectată în geam, îşi văzu soţia închizând uşa în urma ei, aşezând o umbrelă închisă lângă perete şi uitându-se la el, cu mâinile căzute pe lângă corp.

— Martin?

Vocea ei reală era diferită de vocea de la telefon, mai nazală şi mai sacadată. Uitase. Nu avusese dreptate să creadă că nu va avea putere asupra lui când se va întoarce.

— Martin, ajută-mă.

El se întoarse cu scaunul spre ea.

Nu era Barbara. Era o femeie cu părul Barbarei, deschis la culoare, trupul ei, hainele ei, coafura ei şi ţinuta ei şi ceva din tenul ei luminos, acolo unde căzuseră picăturile de ploaie. Mâinile îi erau închise la culoare.

Barbara îi zâmbi plină de speranţe.

— M-am întors, spuse, punându-şi impermeabilul în cuier. Se făcu mic. Ea se aşeză de-a curmezişul pe genunchii lui şi-şi trecu braţele pe după gâtul lui. Braţele ei erau chinuite, roşii şi negre, cu cruste şi ulceraţii şi vene lungi, verzi sub pielea închisă la culoare. Mirosea a transpiraţie. Buzele ei le atinseră pe ale lui şi parcă erau de gheaţă. Era cadavrul Barbarei.

— Cine eşti? Încercă să se ridice, s-o dea jos de pe genunchii lui. Ea ateriză pe vine.

— Voi fi a ta, zise.

— Afară, ieşi afară!

— Am fost cu Rolf, explică ea.

Stângaci, îşi puse pardesiul pe el. Devi Madan. Deschise uşa şi trecu pe lângă Carmen, iar Devi Madan îl urmă.

*

Jammu inspectă mai întâi exteriorul clădirii lui Singh şi observă că maşina lui nu era în parcarea închisă cu gard de sârmă. Se dusese la Webster Groves. Ar fi putut s-o ia pe Barbara cu el? Puţin probabil. Se afla în acea clădire, neprotejată, şi Jammu avea timp să dea ocol

cartierului încă o dată, să lase pasiunea criminală să se acumuleze în ea şi să repete scena din nou. Îi va da Barbarei o şansă să vorbească. O singură frază, câteva cuvinte, suficient să-i umple urechile ucigaşului ei cu inteligenţa subtilă şi vulnerabilă pe care o ura atât de mult, după care totul era un cântec al Beatles-ilor. Bang, bang…

Nu.

O maşină Country Squire, revopsită, dar cu siguranţă a lui Pokorny, era parcată în dosul unei clădiri scunde, de partea cealaltă a străzii. Jammu apăsă pe acceleraţie, schimbând vitezele. Ar fi făcut-o, dar acum nu mai putea. Se întoarse la biroul ei din Clark Avenue.

*

— Nu mă atinge.

— Martin.

— *Nu mă atinge*.

Se îndreptară spre parcare, urmând liniile albe, ca ale unui teren de fotbal, ale spaţiilor managerilor de proiecte ai lui Probst, care mai erau încă pe teren, la treabă. Devi Madan se aplecă înainte, cu ochii mari şi mai plini de speranţe ca niciodată, cu entuziasmul exagerat al unui câine prietenos pe cale să-şi piardă stăpânirea de sine, să latre şi să muşte.

— *Martin*.

Ploaia curgea de pe părul lui şi-i uda pielea capului. Nu ştia ce să facă, dar trebuia să facă ceva imediat. Realitatea prezenţei acestei indience îl agresa, căuta goluri în sistemul lui de protecţie, încera să intre în el şi să-l inunde. Se întoarse şi descuie maşina.

Ea alergă de partea cealaltă, la scaunul pasagerului.

— Unde mergem?

— Pleacă de aici.

— Ce vrei să spui?

— Pleacă oriunde vrei, zise el. Nu poţi sta aici.

Era prea târziu. Fiecare cuvânt pe care-l schimbau confirma dreptul ei de a vorbi cu el şi de a avea pretenţii. Nici măcar nu-i putea spune să plece fără să se implice pe sine. Intrase în viaţa lui.

Privi mânioasă la cer, prin ploaia care cădea pe ochelarii ei de soare.

— Mă plouă. Era atât de familiară cu el. E nebună, îşi zise. Nu conta.

— Deschide umbrela, îi spuse el.

— Am lăsat-o la tine în birou.

Şi a lui era în birou.

— Grăbeşte-te, zise ea. Intră în maşină.

Ea îl cunoştea. Îl cunoştea la fel de bine ca şi când un al doilea Probst, un fel de domn Hyde,[1] ar fi dus împreună cu ea o viaţă necunoscută primului. Se urcă în maşină şi se înclină spre scaunul din dreapta ca să deschidă portiera. Ea sări înăuntru şi se zgribuli.

— Unde mergem?

Haine ude, piele udă. Parfum şi transpiraţie, şi plastic rece de automobil. Gaze de eşapament ude, de la maşinile care treceau. Se aplecă pe spate şi închise ochii, doar vag conştient că făcuse o greşeală lăsând-o să urce în maşină. Ea îi puse o mână în jurul gâtului, cealaltă pe genunchi şi îşi lipi gura de gura lui. O va săruta? Făcea deja asta. Gustul unei noi guri nu-l surprindea acum. Barbara, Barbara, Barbara, Barbara.

În stradă, se deschise portiera unei maşini.

Era poliţia. Barbara se îndepărtă de Probst şi, prin parbriz, cei doi îl urmăriră pe unul dintre poliţişti traversând strada spre circumscripţie. Colegul lui rămase în maşină şi-i privi fără curiozitate. Probst îi zâmbi prosteşte. Faţa Barbarei căpătase expresia feţei unui cetăţean respectuos faţă de lege. Poliţistul privi în altă parte.

Jammu îi spusese că Devi Madan era o fată nevinovată care se întorsese la Bombay în urmă cu câteva săptămâni. Jammu minţise. Dar Probst o iubea pe Jammu. Va fi calm. Va încerca să ajute.

Porni motorul, dădu înapoi şi o luă spre dreapta, pe Gravois. Două blocuri în susul străzii, opri lângă staţia de taxiuri, în faţă la National. Bătrâne împingeau cărucioare cu alimente prin uşile automate. Frână.

— Ai nevoie de bani.

— Da.

Scoase portmoneul şi numără bancnotele.

— Uite, ai aici două sute douăzeci. Nu era suficient. Scoase carnetul cu cecuri. Ea îndoia bancnotele şi le băga în poşetă: doar o altă tranzacţie domestică.

— Este un Boatmen's chiar acolo. O mie ajung?

Ea dădu din cap.

El scrise suma în cifre, apoi în litere. Făcu o pauză. După plecarea Barbarei, nu mai folosise contul lor comun.

— Pentru cine să scriu cecul?

Ea urmărea un taxi care se îndepărta. Nu-şi dădu osteneala să răspundă. El scrise cuvintele *Barbara Probst*.

*

Singh nu se dusese în Webster Groves. Îşi mutase doar maşina într-o parcare de lângă fluviu şi se întorsese la apartament pe jos. Nu crezuse nici o clipă că exista o scrisoare în cutia poştală a lui Probst. Jammu, presupuse, va veni în East St. Louis şi va vedea că maşina lui lipsea. Va intra în clădire gândindu-se s-o ucidă pe Barbara şi să-i arunce crima în spate.

Dar Jammu nu venise. Începuse să se întrebe dacă nu avea puţină încredere în ea, poate că nu avea obiecţii la experimentul eliberării Barbarei, aşa cum conveniseră. Poate că Devi trimisese, totuşi, o scrisoare. Atunci îi sună telefonul.

— Eu sunt.

— Am sunat la ora trei, spuse Singh.

— Am fost la clădirea ta. Ai scrisoarea?

— Nu era nici o scrisoare.

— Ai observat cine supraveghează clădirea?

— Sigur, ghici Singh. Detectivul nostru preferat.

— Ştii ce înseamnă asta, nu?

— Înseamnă că va fi problematic s-o scot pe Barbara.

— Nu. Însemnă că trebuie s-o ucizi.

Singh râse uşor.

— Oh, într-adevăr?

— Da. Cum îţi imaginezi c-o scoatem de-acolo?

— Pe uşa din spate, la noapte, mai târziu.

— Nici vorbă, Singh. Îmi pare rău. Întreaga zonă va fi scăldată în infraroşu şi câţiva oameni vor pândi la uşa din spatele clădirii. Te vor opri dacă vei încerca să ieşi cu orice la tine în afară de cămaşă. Nu poţi să ieşi decât cu mâinile goale.

— Mă vor urmări, oricum.

— Crezi că poţi să scapi de ei? Nu fi modest.

Singh înghiţi. Ştiuse dinainte că Pokorny descoperise clădirea? Nu. N-ar fi venit aici dacă ar fi ştiut că Pokorny era acolo. În mod clar, singurul lucru pe care-l ştiuse în mod sigur era că o voia pe Barbara moartă.

— Grozav, zise Singh.

— Crezi că l-am vrut pe Pokorny pe urmele noastre? Crezi că vreau să se găsească acolo trupul femeii? La trei kilometri de biroul meu? Ascultă, ăsta este singurul mod de a ne salva pielea…

A ta şi a lui Probst, gândi Singh.

— …fă treaba, asumă-ţi răspunderea şi părăseşte ţara.

— Aş putea să o eliberez chiar aici.

— Glumeşti? Planul tău era suficient de prost şi fără să-i spui că s-a aflat tot timpul în East St. Louis. N-o poţi elibera nicăieri în afară de New

York. Şi asta nu mai merge, acum.

— Moartea lasă urme, Susan. O să-ţi pară rău.

*

Mergând pe aleea lungă, Jammu văzu un sfrijit cu faţa roşie în fereastra unui garaj, în curtea din spate, la etajul doi. El îi făcu cu mâna şi-i zâmbi prietenos. Îi făcu şi ea cu mâna. Un zâmbet prietenos! Se simţea mai bine, dar se îndreptă spre uşa laterală a casei, ca să n-o vadă. Cu mâna înmănuşată făcu o gaură în geamul uşii. Cioburile care zburau o surprinseră, ceea ce era caraghios având în vedere de ce-i dăduse un pumn. Băgă mâna şi trase ivărul. Aveau un gard ca să-i ferească de hoţi, dar lăsaseră poarta larg deschisă. Într-una dintre zile, va trebui să-o fixeze.

*

Probst conduse fără nici o ţintă, urmând calea care opunea cea mai mică rezistenţă – la lumina verde a semafoarelor, înainte, la lumina roşie, la stânga, când găsea o bandă liberă spre stânga… în vreme ce aştepta ca învălmăşeala din capul lui să se transforme în gândire şi hotărâre. Aparatul de dezgheţat ferestrele împrăştia un parfum ciudat în maşină. Un sentiment de rău profund coborâse asupra lui îndată ce scrisese numele soţiei lui pe cec. Sentimentul spori dorul lui după Jammu. Îi era complice şi-i era dor de ea. Îi plăcea că-l minţise în legătură cu Devi Madan, fiindcă asta însemna că era părtaşă la rău. În acelaşi timp, se întreba dacă minţise cu adevărat. Poate nu-şi dăduse seama de dimensiunea pervertirii fetei de către Rolf. Da. Asta era. Rolf o pervertise pe fată. Iar, dacă Jammu era nevinovată, Probst o va iubi şi pentru asta. Puritatea ei ca de copil.

Mult mai în nord, pe Riverview Drive, unde ploaia bătea asemeni unui nisip albastru dinspre întinsul Mississippi şi se aduna în bălţi pe aleea

goală, pentru biciclete, dădu drumul la radio. Numeroasele voci ale oraşului îl zoreau, din nou, spre sud. Era vinovat. Trădase oraşul. Jack DuChamp avusese dreptate să-i închidă telefonul în Joia Mare. Acum, în cele din urmă, simţi că era necesar să meargă acasă la Jack, să-i facă vizita atât de mult amânată, să-l audă judecându-l şi să vadă dacă era o judecată finală. Aproape îşi dori ca Jack să nu-l ierte.

*

Locul unei femei este acasă. O după-amiază mohorâtă de marţi, rigolele gâlgâiau liniştit, înghiţind ploaia. Ţigări fumegau în mai multe scrumiere. O carte de bucate căzu deschizându-se la o reţetă de prăjitură, totul la locul lui. Martin va veni acasă, enervat, la ora cinei. Bărbaţii petrec jumătate din viaţă gândindu-se că femeile sunt o pacoste şi cealaltă jumătate gândindu-se că sunt deosebite. În clipa asta, trebuia să-i pregătească ceva special. Restul cinei va fi gata la timp. Bărbaţilor le place să vină acasă şi să simtă că se coace ceva în cuptor şi să audă clipocitul apei la etaj, o femeie senzuală în cadă.

Deschise toate dulapurile şi scoase mirodeniile şi linguriţele de argint, şi lingurile pentru supă, şi o sită pentru cernut. Găsi un sac cu cartofi. Erau acoperiţi cu muguri mari, albi. Asemeni oamenilor, nu aveau încotro – *trebuiau* să acţioneze astfel –, dar putea fi totuşi dezgustător. A căutat în fiecare dulăpior după făină. Germenii de grâu erau OK? Desfiletă capacul şi mirosi şi zări nişte viermişori bej în germeni. Germenii te îmbolnăveau. Puse borcanul înapoi şi căută peste tot. Unde era făina? Conta fiecare minut dacă voia ca prăjitura să fie gata până când va veni el acasă.

Alergă în pivniţă, unde se pare că păstra multe lucruri de prisos, dar toate cutiile de cafea erau goale. Erau grămezi de cutii vărsate pe rânduri de pungi de plastic, dulapuri metalice, dulăpioare de lemn pentru dosare.

Păianjeni creşteau pe pereţi, nemişcaţi, asemeni mucegaiului. Atâtea lucruri de digerat!

Deschise o cutie plată cu fotografii în care avea o înfăţişare mai degrabă severă. Se încruntă supărată. Fotografiile erau un manual despre ce să faci dacă locuieşti în Webster Groves. Cum să-ţi ţii capul când ieşi din maşină. Cum să te aşezi în genunchi când tai trandafiri proaspeţi în grădină. Cum să fii o soţie perfectă. Cum să te îmbăiezi! Cum să te încrunţi preocupată când faci o prăjitură! Cum să fumezi o ţigară. Trebuia să exerseze imediat. Alergă sus şi se întoarse cu un pachet. Aruncă toate ţigările şi se privi într-o oglindă din apropiere.

*

Când se terminară cursurile, Luisa îi văzu pe prietenii ei, Edgar Voss şi Sara Perkins, îndreptându-se spre sud pe Selma, aşa cum făceau în fiecare zi. Se grăbi să-i ajungă din urmă. Ea mergea spre Clark School să voteze.

— Măi, să fie, ia te uită, zise Sara. Eşti bătrână.

Sara şi Edgar aveau încă şaptesprezece ani şi ca să-şi dovedească lipsa de responsabilitate au început să se sâcâie unul pe altul. El o întrebă cine este senatorul statal din Webster Groves. Ea nu putu să dea nici măcar un răspuns aproximativ. Dar un elev în clasa a noua, cu ochelari cu ramă de alamă, care trecu pe lângă ei pe trotoar, zise „Joyce Freehan," şi-şi săltă, jenat, teancul de cărţi.

Părea să fie corect.

— E fiul ei, i-a spus Edgar Luizei într-o şoaptă teatrală. Puştiul alergă câţiva paşi ca să se depărteze puţin de ei.

Voiau ca Luisa să meargă cu ei acasă la Edgar, ca să se uite la serialul *Gilligan's Island* şi să bea limonadă Kool-Aid, două activităţi care se pare că deveniseră la modă de când nu-şi mai petrecea timpul liber cu ei. Se

întrebă ce altceva mai era în vogă. Sexul în grup? Trasul cu puşca? Nu dădură nici un semn de dezamăgire când din *Glendale Road* cotiră pe o stradă lăturalnică, iar ea merse mai departe spre Clark. Luisa îi urmări, împingându-se şi hârjonindu-se, fără să se uite înapoi, după ea. Era întocmai ca în ziua precedentă, când nimeni de la şcoală nu făcuse nici un comentariu despre părul ei, nici chiar Stacy. Într-o dispoziţie proastă, sâmbătă, l-a tăiat foarte scurt, mai scurt decât îl avusese vreodată. Era sigură că toată lumea observase asta – arăta ca o fană a muzicii *punk* deşi doar cu trei zile înainte arătase ca o candidată la Stanford – şi o duru că erau atât de surprinşi, încât nu putură spune nici un cuvânt. Poate erau delicaţi fiindcă îşi închipuiau că avea probleme emoţionale. Dar ea n-ar fi putut avea probleme emoţionale nici dacă ar fi vrut.

Vremea umedă nu împiedica ţigara să ardă. În filmele cu război, infanteriştii fumau în cele mai noroioase scene. Luisa se întrebă dacă cine trecea cu maşina în clipa aceea, vreunul dintre prietenii mamei ei, ar recunoaşte-o cu ochelarii şi cu părul tuns aşa, şi ţigara. Nu reacţia prietenilor ei o durea. Ea însăşi, când a ajuns acasă sâmbătă şi s-a închis în baie, aproape a ţipat când s-a văzut în oglindă. Pielea capului ei se vedea, albă, peste tot. Lentilele erau acoperite de o lumină unsuroasă. Arăta atât de ciudat şi de bătrână şi de nefericită. Dar ce o durea cu adevărat era că noul stil era pe măsura lucrurilor care se petreceau înlăuntrul ei. Aşa arăta şi pe dinăuntru, dacă cineva ar fi putut pătrunde cu privirea până acolo.

Cel mai grav era că Duane venise acasă cu aparatul foto şi-i spusese că arăta grozav. Fu de acord, mai mult sau mai puţin. Nu era proastă. Nu şi-ar face o coafură care să-i compromită imaginea. Părea pur şi simplu incorect ca persoana care simpatiza cel mai mult cu ea să fie cineva cu care nici nu se mai înţelegea.

*

— Plouă uşor, îi spuse Nissing Barbarei cu o voce calmă, accesibilă. Stăm aici ca doi prieteni de-o viaţă, având ultima conversaţie.

— Ultima? Se ridică pe ambele coate. Ce se întâmplă?

— O să-ţi spun, dar trebuie să-ţi fi dat seama până acum. Nu simţi? În această încăpere care ar putea fi oriunde în lume când cade ploaia şi după-amiaza este întunecoasă? Ai spus chiar tu asta. Încă mai eşti la fel de singură ca atunci când ţi-ai părăsit soţul. Unele lucruri nu pot fi schimbate şi, se pare, tu eşti unul dintre ele. A fost un vis fericit o vreme, când te-ai eliberat şi totul era nou, să trăieşti în Manhattan sau unde se găsea acel loc, să trăieşti cu un bărbat care te înţelegea. A fost plăcut atâta timp cât a durat, până când problema originalităţii a pus capăt acestei situaţii şi ai devenit, conceptual vorbind, ce ai fost tot timpul: doar o femeie de patruzeci şi trei de ani, care a plecat de acasă pentru un bărbat mai tânăr şi o viaţă mai plină de autoexpresie. Doar o altă victimă a vârstei, cu prea puţină tinereţe rămasă în tine ca să renunţi la întregul tău trecut drept preludiu şi pe urmă să-ţi construieşti o altă viaţă. Poate alte femei sunt mai curajoase decât tine, poate că poveştile lor, în acest moment, sunt poveşti despre cum priveşti cu îndrăzneală la un viitor nesigur şi greu. Dar alte femei nu sunt Barbara Probst şi tu nu vrei să vrei să fii ca acele femei. Şi cel puţin ai înţeles că noutatea aparentă a faptului că te-ai încurcat cu mine şi ai plecat din Webster Groves nu a fost de fapt o noutate. Emanciparea va începe când te duci acasă. Îmi spui, în acest moment, că te-ai hotărât să te întorci în St. Louis. Recunoaşte. La asta te-ai gândit tot timpul.

— Dar pentru nici unul dintre aceste motive.

El vorbi mai rar.

— Vrei să spui că nu ţi-e dor de soţ şi de fiică?

Ea dădu din cap.

— Nu-mi place jocul ăsta. Dar, dacă aş fi făcut toate lucrurile pe care spui că le-am făcut, nu cred că aş fi luat această hotărâre.

— Şi eu care spuneam că este cea mai uşoară dintre hotărârile pe care le-ai luat vreodată.

— Fiindcă tu iei hotărârea în locul meu.

— Nu mă vârî pe mine în chestia asta. Sunt gânduri pe care le-ai putea avea. Dacă prezentarea mea nu este perfectă, ar trebui să o pui pe seama faptului că nu pot pătrunde în capul tău. Nu cred că sunt atât de departe de adevăr. Se ridică şi se scotoci în buzunarul hainei. Scoase o seringă şi o sticluţă cu un capac de argint.

— Ce-i asta? întrebă ea pe un ton calm.

— Nimic. Vom continua să vorbim în camera noastră liniştită. Îngenunchie lângă pat şi puse seringa şi sticluţa pe mochetă. Rupse un pacheţel, o prinse de braţ şi şterse o bucată de piele cu un tampon antiseptic. Ea nu opuse rezistenţă – dar îşi aminti că, dacă cineva încerca să-i injecteze ceva înainte de a-şi fi terminat stadiul de şedere în această celulă, s-ar fi zbătut muşcând şi dând din picioare. Nu încercase să fugă de el când a răpit-o? Nu strigase când a târât-o?

Oare?

— Toţi avem secretele noastre, zise vârând acul în capacul sticluţei. Sunt bune pentru suflet. Sunt o formă de hrană pentru zilele mai posomorâte. Am sentimentul că de dragul mândriei tale îţi vei aminti doar zilele mai luminoase pe care le-am petrecut împreună şi-l vei face pe Martin să creadă că te-ai simţit mai bine decât oricând.

Barbara simţi acul intrând.

— Mă laşi să plec?

— Corect. Îi ţinu braţul ameninţător. Îţi redau libertatea, deşi ne face rău amândurora. Niciunde nu-i mai bine ca acasă. Tu spui asta.

Sângele ei îngheţă.

— Ce-mi faci?

— Niciunde nu-i mai bine ca acasă.

Deja încăperea se învârtea. Niciunde nu-i mai bine ca acasă. El vorbea din partea cealaltă, iar o inimă care bate cu putere transportă otrava cu atât mai repede. Ăsta fu ultimul ei gând.

*

— …Jack Strom. Ne bucurăm să-l avem ca invitat pe Dr Carl Sagan care ne vorbeşte despre iarna nucleară. Mai avem timp doar pentru câteva întrebări din partea ascultătorilor noştri.

— Îţi mulţumesc, Jack. Aş putea să-l întreb pe Dr Sagan dacă el crede că prin popularizarea acestei chestiuni nu cumva se forţează Statele Unite şi Rusia să investească mai mult în asemenea arme, în bomba cu neutroni. Respectiv, în loc să se facă războiul de neconceput, nu cumva cercetările voastre exercită mai multă presiune să se distrugă ţinte mai slabe în loc de arme care ar porni, înţelegi, focul, hm?

— Mulţumesc foarte mult. Domnule doctor?

— Ei bine. În primul rând…

— O lege apărută peste noapte în jurul anilor ’40. Mâine va fi mai mult senin şi mult mai cald, cu maxime în jur de 60°F. Prognoza pentru joi şi weekend…

— K-A-K-A, Music Radio, încheiem emisiunea la ora patru într-o după-amiază de marţi întunecoasă, Moody Blues cu un cântec cu acelaşi nume. Avem un reportaj despre trafic puţin după ora patru, şi Kash Kallers reaminteşte numărul *o mie*, şase sute trei dolari şi optsprezece cenţi, repetăm *o mie*…

— Nu se poate reduce simultan numărul de rachete din arsenal şi introduce o nouă doctrină ca aceea pe care ascultătorul…

— Iisus nu le-a întors *spatele* acestor oameni. Iisus a spus…

*

Sala de antrenament era mică. La intrare, pe fiecare latură a uşilor interioare, câte un stâlp de volei stătea pe o farfurie metalică întoarsă în jos, cu o îmbinare făcută pentru o pereche de roţi. Stâlpul din stânga avea plasa înfăşurată în jurul lui, cel din dreapta doar o sfoară. Luisa îşi şterse picioarele pe ştergătorul de cauciuc.

Steagul american era înfipt într-o bază de lemn care îi aminti, când venea aici, de unul dintre discurile ei, din setul *Tinkertoy.* Urnele erau ascunse de draperii, lângă estradă, în spatele uşilor batante joase care se deschideau ca să lase să intre grămezile de scaune pliante. Observatorii stăteau la mese de cantină, mese de păpuşi. Sfori groase atârnau de la o grindă la alta, la o înălţime deloc ameţitoare; cabluri legate de manivelele de pe pereţii verzi ai sălii de gimnastică îşi ţineau sus capetele înnodate.

*

Funcţionarii zâmbiră când Luisa păşi spre mese. Era singurul alegător din sală. Când s-au uitat prin liste şi i-au găsit numele, a putut să vadă că tatăl ei votase, fiindcă numele lui era tăiat, iar mama ei, desigur, nu o făcuse.

*

Prăjiturile pot fi înşelătoare. Instrucţiunile spun cremă, dar nu există nici un pic de cremă printre ingrediente sau în frigider. Şi ea nu înţelegea cum să amestece calupurile de unt cu zahărul şi mirodeniile şi germenii de grâu. Se hotărî să le topească, lăsându-le în ambalajul lor ca să nu se scurgă în cuptor. Nu gândea, în mod evident, limpede. Începea să-i pese din nou. Trebuia să meargă la toaletă. Simţea nevoia să iasă pentru un moment. Simţea nevoia să se scuze faţă de ea însăşi măcar o secundă. Trebuia să dea un telefon. Simţea nevoia să ia o gură de aer proaspăt.

Trebuia să-şi aranjeze faţa. Avea nevoie de un moment ca să se adune. Instrucţiunile spuneau că este nevoie de cremă, dar nu era nici un pic de cremă pe lista de ingrediente sau în frigider. Urcă la etaj.

Peste tot în casă ceva foşnea parcă erau nişte câini jucându-se în frunzele uscate, toamna. Deschise poşeta şi căută o venă şi începu să regrete că se apucase să pregătească o prăjitură, fie şi numai fiindcă fumul era aşa de urât. Dar într-un minut va uita de toate astea. Va face o baie fenomenală. Ciupa, ciupa. Când va veni Martin acasă. Ciupa, ciupa. Multe sticle cu lichide colorate sugerau mirosul lor, flori de portocale, mosc şi mierea pură a naturii. Femeia senzuală ştie cum să-şi încânte soţul când vine acasă de la muncă. Văzuse asta într-o carte. Un neglijeu poate fi foarte sexi.

*

Când Jack DuChamp se întoarse acasă de la muncă, Elaine învăţa în living.

— Ai votat? întrebă ea.

— Nu.

— Oh, Doamne Dumnezeule.

— Este prea multă lume la vot.

— N-a fost lume multă când m-am dus eu. Mai bine du-te.

Jack deschise uşa dulapulului şi zâmbi amar.

— Vrei să spui, de dragul lui Martin?

— Jack, zise Elaine. De ce iei totul atât de personal?

*

Singh o lăsă pe Barbara să zacă într-un colţ în vreme ce el cără garderoba şi scaunele în cameră şi aranjă hainele şi bijuteriile ei. Reparase

şi revopsise ciobitura făcută de glonţ în perete în urmă cu o lună. Scosese lacătul şi vizorul din uşă cu o lună în urmă. Mai rămăsese cablul de lângă pat. Cu o şurubelniţă, scoase ancora cablului din cutia electrică de care fusese fixată şi înlocui borna originală, legând firele nervos, scântei albastre apărură în momentul unirii celor două sârme sub tensiune. Îşi suflecă pantalonii şi legă cătuşele în jurul pulpei; era singurul articol, în afară de ac şi trusă pe care trebuia să îl ia cu el. Cablul îl lăsă înfăşurat în dulap împreună cu uneltele casnice.

Se gândi cât de norocoasă era Jammu. Se îndoia că existau cinci mii de oameni în întreaga lume suficient de conştiincioşi ca să pregătească apartamentul pentru evacuare aşa cum îl pregătise el.

Când a luat-o pe Barbara într-o scurtă plimbare prin cele trei camere şi bucătărie, i-a pus amprentele pe pereţi, farfurii, accesorii, scrumiere, clanţe. I-a smuls păr din cap şi l-a răspândit. Folosindu-se de pantofii pe care ea nu-i purta, a lăsat amprente pe covor. Nu mai era vizuina unui burlac. Tocmai o aşeza înapoi pe pat, împreună cu perna lui, când l-a sunat Indira:

— Ei bine? zise ea.

— Strangulată. Cu siguranţă, de mâinile unui bărbat puternic şi pasional.

Auzi un suspin de uşurare.

*

Incendiul a izbucnit la subsol când o ţigară uitată şi-a pierdut echilibrul după ce scrumul s-a scuturat şi a căzut în ambalajul în care fusese împachetată o prăjitură cu fructe primită de Crăciun. Talaşul de brad şi hârtia de împachetat au ars cu putere aprinzând cutiile din apropiere. Erau cutii bune, solide. Unele dintre ele aveau o vechime de peste zece ani.

Alimentat de reviste, cărţi şi haine, focul a urcat pe pereţii lambrisaţi şi a făcut să explodeze o fereastră, aruncând fum în partea din faţă a casei. Datorită aerului curat, flăcările s-au împrăştiat în toate direcţiile, aprinzând scările şi, în câteva minute, tavanul de deasupra lor, întinzându-se la scările dintre primul şi al doilea etaj şi dezvoltându-se, apoi, într-un intens curent circular care le-a dus mai departe, la încăperile de la etajul trei. În acest stadiu, părea încă un incendiu deosebit de selectiv, izbucnind în prima dintre magaziile lui Probst şi apoi îndreptându-se pe calea cea mai scurtă spre cea de-a doua. Cutiile fără etichete, cu diapozitive Kodak, au alimentat focul. Colecţia de liste de bucate de la restaurante din toată lumea, din fiecare dintre ţările pe care avusese privilegiul să le viziteze, seturi de prosoape şi cearşafuri primite în dar şi folosite, dar nearuncate la gunoi, jocuri de table şi cărţi pe care Luisa nu le mai citise, Seriile Mondiale, şi cotoare de bilete de la Târgurile Internaţionale, douăzeci de seturi de felicitări aniversare şi costume de Halloween rămase mici, trandafiri de hârtie de la Armata Salvării constituiau materia organică subţire care ardea, lucrurile efemere.

Dar, aproape în acelaşi timp în care Betsy LeMaster a sunat la pompieri, incendiul a devenit o furtună, care cuprindea totul şi nu mai putea fi oprită. Paşaportul lui Probst a ars într-o secundă. Flăcările au înghiţit patul Luisei, au mistuit dantelele şi au înghiţit saltelele cu un sunet de hăpăială. Scrisorile Barbarei, adresate lui Probst, s-au mistuit într-o clipă. Portretele de familie au continuat să zâmbească până în ultimul moment, când feţele s-au preschimbat în cenuşă. Tablouri în ulei, băşicate ca nişte nalbe, decolorate, rămaseră atârnate până când firele care le susţineau s-au desprins din ramele care ardeau. Aparatul dentar al Luisei s-a topit în bălţi de plastic care au fiert şi au luat foc, sârmele din interior devenind albe de căldură. Chiloţii Barbarei arseră, pijamalele preferate ale lui Probst, cele două rochii de sărbătoare ale Luisei, hârtia de la toaletă, periuţele de dinţi şi covoraşele din baie, *Paterson*[2] şi *The Winter's Tale*[3],

cartea cu versuri erotice ascunsă şi uitată în noptiera Luisei, panglicile din maşinile de scris ale familiei, pasta din bucătărie, hârtia în care erau împachetate guma de mestecat şi bonurile de la magazine, de sub pernele de pe sofa. La o fereastră de la etajul trei, o indiancă striga cu o voce înceată, nefirească, un contralto, un cuvânt care începea, dar nu se sfârşea. Mohnwirbel ieşi clătinându-se, beat, din garaj şi crezu că a văzut-o pe Barbara.

*

Luisa auzi sirenele în timp ce mergea pe Rock Hill Road ca să prindă autobuzul. Când traversă liniile ferate Frisco, veneau din toate direcţiile. Nu auzise niciodată atâtea în acelaşi timp. Se ridicau din spatele orizontului şi răsunau din fiecare casă, în tonalităţi şi ritmuri enervante, punctate de accelerările dificile ale maşinilor de pompieri. Două pompe de apă automate trecură vuind pe lângă ea şi o luară în sus, pe strada Baker.

*

În dreapta uşii din faţă era un buton oval scobit. Probst apăsă pe el, sperând că nimerise casa pe care o căuta. Nu mai fusese aici de aproape cincisprezece ani.

O femeie cu păr argintiu şi mici capilare sparte pe obraji deschise uşa. El riscă s-o identifice drept Elaine DuChamp.

— Martin? Se aplecă spre ea. Ia te uită, hai intră!

Şi-au strâns mâinile şi şi-au atins obrajii, o formă de salut pentru care amândoi deveniseră prea bătrâni în ultimii cincisprezece ani. Probst surprinse imaginea unei fete care alerga pe coridor spre dormitoare. O uşă se închise scurt. Carne tocată şi ceapă se găteau în bucătărie, unde

carneţele şi notiţe erau împrăştiate pe jos. Elaine se îndepărtă de el, desfăcându-şi şorţul.

— Asta este o adevărată surpriză, zise ea, nu într-un mod neplăcut. Se lăsă în genunchi şi, cu câteva mişcări iuţi, adună notele într-un teanc.

— Eram prin apropiere, zise Probst. M-am gândit să mă opresc să-l văd pe Jack… să vă văd. În ultima vreme n-am răspuns invitaţiilor voastre, dar campania a trecut şi…

— O să fie încântat. Elaine puse teancul de note într-o nişă, într-un dulăpior în perete. A uitat să voteze, dar este pe aproape. Cu ce să te servesc?

— Cu nimic, mulţumesc.

Ieşi să se ocupe de treburile din bucătărie şi Probst, părăsit pe o sofa ca de o maşină a timpului, se scărpină în cap şi privi în jur. Mobila avea o îmbrăcăminte nouă, dar formele principalelor piese, ale canapelei şi ale celor trei scaune mari nu se schimbaseră de ultima dată când stătuse în livingul lui DuChamp. Cel mai apropiat lucru vizibil care să insufle viaţă era o fructieră uriaşă, din sticlă, plină cu fructe din plastic. Mici steguleţe de la un joc pe computer se iveau în unghiuri drepte de pe etajera de deasupra televizorului.

S-a întors şi a studiat cele trei portrete în pastel, în rame de alamă, de pe peretele din spatele lui. Trebuie să fi fost făcute cu cel puţin şapte ani în urmă, fiindcă fata mai mică nu părea să aibă mai mult de zece ani. O pată de cretă albă în fiecare ochi îi dădea strălucire. Băiatul pozase pentru artist într-un blazer albastru, cămaşă albă şi cravată roşie, fiecare dintre ele terminându-se în linii franjurate de cretă la baza portretului, deasupra iniţialelor negre ale artistului. Fata mai mare purtase o rochiţă roz, cu un guler de dantelă înalt; deja începuseră să-i crească sânii, acum şapte ani, şi culoarea rujului de pe buze avea o nuanţă galben-portocalie. Probst îşi aminti că, odinioară, marile magazine, ca Sears, angajau portretişti care-ţi dădeau întâlnire la diferite departamente, prin rotaţie, şi făceau desene la

un preţ rezonabil. I s-a părut că aceşti artişti itineranţi făcuseră ceva esenţial, că aceşti trei copii vor trăi mereu, aşa cum arătau aici, fericiţi pentru totdeauna.

*

— Asta a fost o mişcare de cleşte dată dracului. O jumătate de cleşte şi pe nimeni să ciupeşti.

— La urma urmelor l-am prins pe Nissing în capcană.

Roy, fratele lui Herb, parcase pe latura mai îndepărtată a ţintei, gata să surprindă orice mişcare din partea aceea şi să urmărească pe oricine ar fi încercat să plece. În caz că lucrurile încă mai funcţionau în Missouri, Herb desemnase trei oameni de teren să ţină sub observaţie poziţiile indienilor care păreau folosite cel mai mult. Desemnase un al patrulea să n-o scape din ochi pe Jammu.

— Sigur, spuse Sam, uitându-se în jos în adâncurile de oglindă ale termosului. După ce le dăm celorlalţi patru zile să-şi scoată echipamentul şi să zboare la Katmandu.

— Îmi pare rău, Sam. Eşti liber să pui capăt relaţiei noastre.

— Oh, nu te supăra. Sam îl bătu pe umeri pe micul detectiv. Avem deja o bună şansă s-o prindem pe Jammu dacă plecăm chiar acum. Dar pur şi simplu îi văd lucrând, în clipa asta, cu tocătoarele lor de hârtii.

— Poţi să te retragi chiar acum.

— Nu este nevoie să plângi, Herb. Ştii dacă există vreun magazin cu băuturi prin părţile astea?

— Sst!

Sam auzi zoom-ul camerei video a lui Herb.

— Ce este?

— Nissing!

Sam îşi lipi curios ochii-obiectiv. Nissing stătea în stradă sub o umbrelă de golf roşu cu alb, privind în dreapta şi în stânga ca şi când ar fi vrut să vadă dacă nu-l urmărea cineva. Sam ridică lentilele telefoto ale camerei, focaliză imaginea prin obiectiv şi dădu drumul la butonul de eliberare, lăsând motorul de autoînaintare să bâzâie în vreme ce Nissing mergea cu hotărâre către apus, spre fluviu. În mintea lui scria deja explicaţiile fotografiilor: *John Nissing, asociatul apropiat al lui Jammu, părăsind proprietatea lui Hammaker*. *Proprietatea conţine*… ce conţinea? Sam s-a uitat la ceas; era 5:15. O bandă de străini înarmaţi până în dinţi. Nu contează, în patru ore el şi Herb vor intra.

*

Trebuia să se întâmple într-un viitor apropiat. Directorul-executiv al unei corporaţii publice nu putea se aştepte să continue să o conducă la nesfârşit. Buzz regreta doar că nu demisionase înainte să fie forţat. Eşecul lui de a prinde conceptul de profit ar fi trebuit să îi dea de înţeles. Cum putuse să facă greşeala să lase sentimentele lui pentru Asha şi Martin să-i influenţeze hotărârile? La ce se *gândise* în primăvara asta? La vremea respectivă hotărârile lui erau rezonabile. Şi acum nu mai conta. Vineri se retrăgea. Fireşte, ca acţionar majoritar, i se va permite să continue orice proiect ar alege. Dacă era nevoie, putea să lichideze nişte proprietăţi şi să finanţeze cercetările din buzunarul lui. Aştepta cu nerăbdare să aibă mai mult timp liber pentru dragii lui prieteni, şi chiar mai mult, într-un fel, să aibă timpul să se dedice ciudatului angrenaj care era familia lui. Când prioritatea numărul unu încetă să mai conteze, celelalte priorităţi mai mici urcară o gradaţie.

A plecat de la sediu cu o maşină a companiei, fără să fie abordat de presă. Ploaia stropea terenul cu petale de *forsythia*. Demult se gândise că va ieşi la pensie într-o cu totul altfel de zi, într-o zi de noiembrie, rece şi

albastră, cu un foc arzând în şemineu şi un *brandy* la sfârşitul ei. Primăvara părea mai degrabă anotimpul în care mureau oamenii mari.

Merse mai întâi la complexul Hammaker să întrebe de Asha. Nu fusese văzută la birou toată ziua. Sună acasă la la Hammaker din nou, vorbi cu acelaşi servitor evaziv cu care vorbise de la ora 9 dimineaţa, care spuse că nu, Asha nu era acolo. Plecase cu servitoarea. La cumpărături? Buzz merse acasă.

Găsind Cadillac-ul lui Bev parcat lângă seră, zâmbi cu un zâmbet de mulţumire, buzele lui strângându-se ca un fursec cu răvaş. Când toate se duceau de râpă, putea să conteze pe Bev. Intră în casă, o strigă, merse la etaj şi o văzu întinsă pe pat. Pe noptieră zăcea un flacon de Seconal[4] gol şi o sticlă de cremă Harvey's Bristol aproape goală.

*

Îndată ce văzu că maşina tatălui ei nu era în garaj, Luisa îşi pierdu interesul. Se strecură înapoi prin mulţime. În lumina slabă, nici unul dintre vecini n-a recunoscut-o, nici chiar doamna LeMaster. Deşi a văzut ceva familiar şi semnificativ pe faţa Luisei, deşi s-a uitat atent, concentrându-şi privirea până când au podidit-o lacrimile, doamna LeMaster era atât de nesigură de identificarea ei încât nu se putea hotărî să-l ia de guler pe un poliţist şi să-i spună: ăsta nu e un prihor, e Luisa Probst, locuia aici. Luisa se întoarse şi o porni pe strada Baker. Nu era problema ei.

Mulţumi lui Dumnezeu că-şi mutase toate lucrurile preferate în apartamentul lui Duane înainte să se întâmple asta. Se gândi la diferitele rochii şi poşete din dulapul ei care era mai bine să ardă. Se întrebă cum ar fi să se mute în alt oraş şi să se prezinte sub un nume diferit. Prenumele ei va fi McArthur. Numele Smith. încercă să-şi imagineze ce fel de slujbă şi-ar putea găsi, după care, din cine ştie ce motiv, se gândi la colecţia *National Geographic* a tatălui ei.

Se opri pe trotuar şi puse jos geanta, se întoarse spre un stejar şi-l lovi cât putu ea de tare. Îşi muşcă buza şi se uită la degetele ei. Franjuri de piele albă atârnau pe marginea rănii din care sângele începea să se ivească. Lovi din nou copacul de două ori şi cu fiecare lovitură simţea cât de solid era, cum rădăcinile lui erau înfipte suficient de adânc ca să-l ţină foarte drept. Mirosul de lemn ars persista încă puternic în nasul ei.

În strada Lockwood, se aşeză să aştepte autobuzul în vreme ce maşini treceau pe lângă ea, cu navetişti ca nişte umbre în interior. Maşină după maşină, individ după individ, mereu doar un singur şofer, pornind de la intersecţia Rock Hill. Dacă-i adunai pe toţi oamenii din Webster Groves în întunericul maşinilor lor, la ora cinci, rezulta un mister cu puterea unei mulţimi, dar divizată şi mai secretă, un mister asemeni secţiei afaceri a ziarului şi a conceptelor ei ezoterice, precum viitorul şi opţiunile pe care oamenii le asimilau individual în fiecare zi. Le înţelegeau? În biblioteci, Luisa studiase câte ceva aproape toate domeniile cel puţin o dată, revista psihoterapiştilor, buletinul Societăţii Istorice din Missouri, morfologia nevertebratelor, operele şi singurul mod de gândire pe care nu putea să îi urmărească era cel în care indivizi cu cravatele desfăcute în maşinile lor scumpe erau implicaţi în vreme ce ea se uita.

Sosi autobuzul. Aruncă o nouă ţigară într-o băltoacă – creşti făcând mizerie pe jos – şi se urcă, aruncând monedele de 25 de cenţi în cutie. Se aşeză în partea opusă uşii din spate şi privi înainte spre spălătoresele care stăteau pe locurile pentru handicapaţi şi bătrâni, în drumul lor înapoi spre casă şi spre familiile lor. Una din ele se aplecă înainte, cu bărbia şi mâinile rezemate pe mânerul umbrelei, şi vorbi în şoaptă cu celelalte, care stăteau cu capetele aplecate spre podeaua nealunecoasă şi umbrelele răsturnate la picioarele, nişte animale docile, ude leoarcă. Lumini în ferestrele magazinelor pe Big Bend se perindau, solitare şi dureroase, arzând într-un întuneric şi mai mare.

*

Trei sute de ofiţeri fuseseră desemnaţi să patruleze pe jos ca să se asigure că Noaptea Oraşului St. Louis se desfăşura într-o manieră ordonată, fiindcă o mulţime de 500 000 de oameni era aşteptată să sosească în centrul oraşului pentru festivităţi. Munca de stradă nu ar fi fost prea rea dacă vremea ar fi fost frumoasă, dar ploaia continua să cadă şi bătea un vânt tăios. RC şi sergentul Dom Luzzi stăteau confortabil în maşina de serviciu, ascultând radioul şi urmărind evenimentul principal, motostivuitoarele şi dubele care treceau încoace şi încolo printre zonele de parcare rezervate şi locul în care se desfăşura festivalul, cortul alb de la Mall, urnele cu baldachin şi mesele. Cerul oraşului St. Louis era luminat în secţiuni, etajele erau ca nişte acvarii iluminate, aşezate pe rafturi într-o încăpere întunecoasă. Dar unde erau peştii?

La 5:25, RC şi Luzzi au răspuns la un apel de la birourile postului KSLX, unde un grup de indivizi îi hărţuiau pe angajaţii care se îndreptau spre casele lor. Luzzi conduse maşina în jurul liniei poliţiei care bloca benzile spre centru ale străzii Olive şi se grăbi la locul evenimentelor. Sosirea lor îi împrăştie pe oameni. Văzură doar tălpile pantofilor zburând prin alei. O mulţime de salariaţi de la KSLX, pe mulţi dintre ei RC îi cunoştea, s-au împrăştiat şi s-au îndreptat spre parcare. Cel care se ocupa de parcare nu-şi văzu capul de treabă vreme de câteva minute. RC întinse gâtul şi observă că acum era o femeie care parca.

Luzzi vorbi cu paznicul şi se întoarse la maşină.

— Ceva în legătură cu un anume Benjamin Brown, zise el.

— Îhîm.

— Îl cunoşti pe tip?

— Este un nume familiar.

— Dacă indivizii stau prin jur şi fac probleme în mulţime, la noapte, vor fi săltaţi separat. Nu sunt din oraş.

— Zău?

Luzzi dădu din cap şi mâzgăli ceva în carnet.

— Sunt din East St. Louis.

— Sursa tuturor relelor.

— Ne-am săturat de glumele tale, White.

*

Când Gopal nu reuşi să dea telefonul promis la ora 4 şi mai trecu încă o oră fără ca telefonul să sune, Jammu începu să-şi facă griji, ca de obicei. Se întrebă ce se putuse întâmpla în Anglia în ultimele douăzeci şi patru de ore. Se întreba ce se întâmpla în St. Louis. Dacă telefonul ei nu suna, nu avea cum să ştie. Sună acasă la Hammaker şi nu află nimic, sună acasă la Singh şi nu primi nici un răspuns. Încercă la Martin, la birou.

— Nu este, spuse secretara lui. A plecat în urmă cu ceva timp, cu doamna Probst.

Jammu avu nevoie de un moment ca să-şi regăsească glasul.

— Când s-a întâmplat asta?

— Oh, în jur de ora trei.

— În regulă, mulţumesc.

Lucrurile fuseseră prea liniştite.

Fie Singh o eliberase pe Barbara ca să compromită operaţiunea sau, dacă nu, Devi se întorsese. Ştiind că Devi era plină de resurse, Gopal punctual, şi Singh loial dacă nu ei, cel puţin operaţiunii, Jammu trase concluzia că doamna Probst era Devi şi că Gopal, braţul ei înarmat, era, foarte posibil, mort.

*

Jack intră pe uşa din faţă scuturându-şi umbrela. Pardesiul lui era o carapace de lână, un clopot mare, gri, fără pliuri sau clape. Probst privi în

sus, cu un zâmbet, de pe canapea, conştient că prezenţa lui acolo era surprinzătoare. Dar Jack dădu doar din cap.

— Bună, Martin. Tonul vocii lui se ridică spre ultima silabă. Sugerând că era încă supărat şi furios.

Probst traversă încăperea şi îi întinse mâna.

— Bună, Jack.

— Mă bucur să te văd. Strângerea mâinii lui Jack era slabă. Cu ce ocazie?

— Nici o ocazie. Pur şi simplu am trecut să te văd.

Jack nu se uita la el.

— Grozav. Scuză-mă o clipă. Se răsuci şi, cu o nonşalanţă sabotată de mici sărituri, ca atunci când prinzi o capră neagră udă pe un parbriz, se îndreptă spre bucătărie. Era evident că-l rodea ranchiuna. Dar, poate, va renunţa. Probst se aşeză din nou pe sofa. Nu-l deranja să aştepte. Sălile de aşteptare erau locuri în care era imposibil să gândeşti.

În bucătărie, unde brânza topită se întâlnise cu hamburger-ul şi ceapa, se auziră murmurele unei discuţii. Probst acceptase deja invitaţia lui Elaine la masă şi murmurele ei erau liniştitoare. Ale lui Jack, de ocară. Apoi murmurele ei deveniră mai înfierbântate şi ale lui Jack mai resemnate. Acesta se întoarse în living aranjându-şi părul şi potrivindu-şi manşetele puloverului lui albastru-deschis.

— Vrei o bere, Martin?

Din nou vocea lui se ridică atunci când vorbi şi se sparse pe ultima silabă.

— Sigur, mulţumesc, zise Probst. Nu deranjez?

Jack nu răspunse. Se îndreptă spre bucătărie şi se întoarse cu o cutie de Hammaker, o puse pe măsuţa pentru cafea, în faţa lui Probst, porni televizorul şi se duse iar în bucătărie. Probst era uimit. Nu fusese tratat niciodată cu muţenie de către altcineva decât Barbara şi Luisa.

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu, Jack. Elaine era furioasă.

— …în seara asta când pompierii din trei comunităţi continuă să toarne apă pe casa lui cu trei etaje, care a ars până în temelii, după-masă. Cliff Quinlan are un minireportaj înregistrat pe camera video.

— Don, nimeni nu ştie cum a început incendiul. Şeful pompierilor din Webster Groves a spus că este prea devreme să se speculeze asupra posibilităţii unei mâini criminale, nu cred că cineva se gândeşte, cu adevărat, că pălălaia este în vreun fel legată de activităţile recente ale lui Probst, însă a fost un incendiu devastator. Când au sosit pompierii, l-au văzut pe un tip despre care şi-au închipuit că este grădinarul lui Probst care a intrat în casă. Nu a mai ieşit. Intensitatea focului a făcut recuperarea trupului imposibilă, deocamdată, e posibil să mai treacă alte câteva ore înainte de a stabili dacă se mai aflau şi alte persoane în casă în timpul incendiului. Victima cunoscută este, ăăă, grădinarul, care locuia pe proprietate şi nu fusese văzut. Cu toate astea, vecinii spun că maşina lui Probst nu este pe proprietate, aşa că pare puţin probabil ca el însuşi să fi fost în casă. L-am întrebat pe Şeful McGraw cum putea să se întindă, scăpat de sub control un incendiu, atâta timp, într-un cartier rezidenţial.

— Păi, Cliff, mai întâi va trebui să subliniez natura izolată a locuinţei, vezi gard-viu şi celălalt gard. Casa este aşezată departe de stradă şi, la momentul despre care vorbim, respectiv după-amiaza târziu, cu vizibilitatea care era…

Telefoanele răsunară în toată casa.

— Da, este, zise Jack din bucătărie. Apăru în cadrul uşii. Martin, e pentru tine, arătă – înghionti – cu un deget telefonul de pe consola din hol. După care se retrase din nou în bucătărie.

Probst şi-a scos pardesiul din dulap şi a ieşit în ploaie, pe uşa din faţă. Abia dacă recunoscuse la ştiri scena din Webster Groves. Dar putea identifica telefonul cu certitudine. Erau citaţiile pe care le aştepta. Numai Jammu s-ar fi gândit să-l caute acolo. Îi menţionase numele lui Jack o dată, şi o dată, şi-a dat el seama, îi era suficient.

*

Se trezi cu o durere de cap şi ceva ameţeală, dar, la urma urmelor, substanţa pe care i-o dăduse se purtase cu ea la fel de blând cum se purtase şi el. O vreme, zăcu respirând experimental, obişnuindu-se cu starea de conştienţă, în aşteptarea cinei. Dar când îşi mută picioarele şi deschise ochii văzu că totul se schimbase. Cătuşele dispăruseră, cearşafurile erau curate, o veioză mare, cu abajur, stătea pe comodă, lângă scaunul pe care hainele ei…

Aproape leşină. Când încercă din nou, se ridică mai uşor, îndreptându-şi capul treptat, ca şi când l-ar fi pus pe statuia trupului ei. Traversă încăperea şi deschise uşa. Încuietoarea pe care o auzise de atâtea ori, nu mai era. Şi acum, acolo unde fusese dusă în toate aceste săptămâni auzi zgomotele inconfundabile ale spaţiilor goale, se plimba printr-un apartament foarte asemănător cu cel din New York, pe care John o forţase să şi-l imagineze.

Cărţi de-ale ei zăceau pe braţele scaunelor scandinave. Îşi agăţase lenjeria în baie să se usuce. Pe un birou, în dormitor, deasupra unui pachet din ţigările ei Winston şi o scrumieră murdară, pusese scrisorile ei de la Luisa şi Audrey într-un set de rafturi modulare. Umpluse frigiderul cu marca ei preferată de iaurt, suc dietetic, măsline pentru martini. (Îi era foame de mâncare adevărată, dar nu se atinse de nimic.) Scrisese o listă de alimente şi o lăsase pe tejghea. Pe jos, lângă uşa de la intrare a găsit o bucăţică de hârtie.

Bhimrao Ambedkar
Avocat
Chowpatty, Bombay

*

Surorile, sanitarii şi voluntarii îi făcură loc lui Buzz. În zona de aşteptare, la etajul de terapie intensivă de la Spitalul Barnes, stătea ghemuit şi tremurând, un bătrân mic şi flămând. Nu mâncase nimic de la sendvişul Reuben, de la prânz. Nu înţelegea ce anunţau interfoanele. O soră se ocupa de un teanc de fişe, iar un telefon sună electronic. Un strat subţire, egal, asemeni unei ţesături de cicatrice acoperea pereţii şi podelele, urma luminii artificiale care cădea de douăzeci de ani, douăzeci şi patru de ore pe zi.

Medicul-şef neurolog îi spuse lui Buzz că orice vătămare a creierului nu va deveni evidentă până când Bev nu-şi va fi recăpătat conştiinţa, dar ar trebui să se pregătească pentru o perioadă de recuperare lungă şi grea. Asha îi spusese, când, în sfârşit, reuşise s-o contacteze, că nu va putea să se întâlnească cu el în seara aceea fiindcă promisese să-şi facă apariţia la nişte festivităţi legate de alegeri, în centrul oraşului. Îşi înghiţi un oftat, privi în sus şi-l văzu pe urologul lui trecând împreună cu alt medic, trecând şi făcând conversaţie. Ambii îşi ridicară calotele verzi şi-şi masară pielea capului. Buzz ridică şi mai mult capul şi-şi desfăcu braţele încrucişate ca să fie recunoscut şi să i se vorbească. Nu îi adresară nici un cuvânt. Dr Thomson spuse:

— Copiii au dureri minore.

Celălalt medic spuse:

— Copiii mănâncă dulciuri.

Dr Thomson zise:

— Dulciurile produc dureri minore.

Ambii bărbaţi se îndreptară spre ascensor, care se deschise când se apropiară.

*

Obosit de şofat, dar nu de mişcare, Probst parcă Lincoln-ul într-unul dintre garajele din Convention Center, numără alte cinci maşini la tot nivelul Lemon şi porni mai departe pe jos. Era ora nouă. Petrecuse două ore la circa de poliţie din Webster Groves, vorbind cu Allstate, mulţumind pompierilor, acceptând cafea şi condoleanţe de la Şeful Harrison şi dând informaţii mai multor ofiţeri inferiori care-i transferau declaraţiile în spaţiile punctate. I se spusese că în curând va fi un cadavru de identificat. A fost lăsat singur într-un coridor să aştepte, slavă Domnului, pe o bancă de nuc sculptată. După care un ofiţer l-a strigat: era chemat la telefon. Era al doilea apel, şi iarăşi plecă, se urcă în maşină şi se îndreptă spre est.

Muzică rock, atât de tare încât nu putea să fie decât *live*, reverbera în interiorul Centrului de Conferinţe, şi, prin pereţi, în toată piaţa. Corul cântecului părea să intoneze *Iubeşti ai câştigat vei câştiga*. Poate că Centrul era plin de tineri care dansau şi-şi legănau mâinile deasupra capetelor, dar poate că nu; piaţa şi străzile înconjurătoare erau pustii. Poliţişti, doi câte doi, îmbrăcaţi în mantale, întorceau capetele în toate direcţiile, cu un aer defensiv. Băteau pasul pe loc şi suflau în mâini. Probst traversă Washington Street în mijlocul unui cartier şi nu văzu nici măcar o maşină venind din vreo direcţie. Pe străzile din centrul oraşului, fireşte, nu aveau acces automobilele particulare, în seara aceea. Se aştepta ca pietonii să ducă cu ei petrecerea în fiecare metru pătrat al zonei. Dar se vedeau mai puţini pietoni decât într-o seară obişnuită de marţi.

O orchestră de dixieland cânta sub o copertină de plastic în faţă la Mercantile Tower, lângă sculptura cromată, care strălucea ca un obiect ieftin, un obiect casnic oarecare, mărit foarte mult. Trei adolescenţi în geci de ski stăteau şi ascultau orchestra. Cel care cânta la *washboard*[5] făcu un solo scurt, aşezat pe vine şi frecând puternic striaţiile instrumentului său. Le făcu cu ochiul puştilor.

În cafenelele goale de pe trotuarele din 8th Street, ospătarii stăteau şi fumau, somnolând, jucând cărţi. Ploaia bătea în baldachine, care tremurau

la fiecare rafală a vântului asemeni câinilor uzi. Probst se apropie de standul de la Jardin des Plantes şi comandă o felie de *quiche* unui individ cu un cap asemănător cu un glonţ.

— Cinci.

— Cinci dolari?

— Este pentru o acţiune de binefacere.

Înghiţi *quiche*-ul înainte să se răcească şi să nu-l mai poată mânca, zdrobind mugurii de boabe de fasole şi creveţii, sugând uleiurile şi dându-le pe gât.

La un alt stand, deasupra unui rezervor cu apă, într-un scaun legat cu arcuri de ochiul unui taur în care trecătorii, contra cost, puteau să arunce cu mingea, Sal Russo stătea şi citea *Post-Dispatch.* Sal era consilier municipal în districtul unde îşi avea sediul Probst & Company. Arăta foarte festiv, cu părul uscat şi tuns, între două radiatoare în funcţiune.

— Hei, Martin!

— Bună, Sal. Probst se întoarse spre funcţionar. Cât costă?

Funcţionarul arătă spre un anunţ.

— Cinci dolari o aruncare, domnule. Sau trei cu zece. Este pentru o acţiune de binefacere.

Probst cumpără şase mingi şi, pe urmă, încă şase. Înainte ca Sal să iasă din rezervorul cu apă, dădu repede colţul, în Market Street. Aici se opri din mers, şocat de Arcadă.

Lumini colorate jucau pe oţelul inoxidabil, scăldându-l în diverse nuanţe. Acestea alternau, roşu, verde şi galben, amestecându-se pe întreaga suprafaţă. Nu mai era Arcada lui Probst. Era a Serviciului Naţional al Parcurilor.

Jocuri şi cârnaţi nemţeşti, clovni şi monociclişti, loterie, acordeonişti şi reprezentanţi aleşi aşteptau o mulţime de vizitatori care, dacă nu au venit la ora 9 seara, cu siguranţă nu vor mai veni. Probst însuşi venise de nevoie, ca să fie îndrumat spre Jammu. Arcada se îmbujoră când luminile

roşii bătură în purpuriu. Se îndreptă spre est, spre centrul Mall-ului, sub privirile unor poliţişti singuratici, cu bastoane.

În cel mai mare cort din Mall, Bob Hope se adresa unui grup restrâns de oameni cu un profil demografic curios. Consta în întregime din tinerei. Probst nu văzu o singură femeie printre ei şi nici un bărbat sub douăzeci sau peste patruzeci de ani. Două sute de oameni scunzi în London Fogs[6] şi Burberrys[7], în cămăşi albe cu guler prins în năsturaşi şi cravate de lăţime medie, în pantofi maro cu talpă de microporos, râdeau la poante. Pete Wesley şi Quentin Spiegelman şi alţi demnitari stăteau, în grup, pe o scenă în spatele lui Bob Hope care spunea:

— Nu, serios, oameni buni, este pur şi simplu grozav să vezi ce s-a făcut în St. Louis. Când te gândeşti cum arăta acum treizeci de ani… Fireşte, ştiu totul doar din fotografii. Eram încă adolescent în California.

Cei mai tineri au izbucnit în râs, au aplaudat şi şi-au făcut semn unul altuia.

— Ştiţi, eram în Washington ieri…

*

Barbara nu s-a gândit să plece. A ridicat adresa din Bombay de jos şi a ieşit în hol cu intenţia să exploreze clădirea, să găsească o fereastră şi să descopere unde se afla, abia pe urmă să se întoarcă în apartament şi să încerce câteva numere de telefon, în afara vechiului ei număr, care părea să fie deranjat. Trebuia să afle adresa mai întâi, înainte ca cineva să vină s-o ia. Dar uşa apartamentului se închise brusc în urma ei.

În hol nu erau ferestre, doar cărămidă şi oţel, cărămida vopsită în gri şi oţelul de un portocaliu feeric, luminat de becuri în apărători de plasă. Se urcă într-un ascensor bătând nervoasă în podeaua de lemn, coborî la parter şi intră în hol, identic cu cel de la etajul de sus. Aerul era rece şi stătut, iar

în clădire domnea o tăcere totală. Merse la unul dintre capetele holului şi deschise o uşă grea, rămase în prag şi privi afară.

Dincolo de o stradă udă era o autostradă înaltă. Camioane cu mici lumini galbene pe marginea remorcilor treceau prin ploaie. Norii, dincolo de autostradă, captau luminile oraşului, dar orice profil se definea acolo era obscur.

Începu să tremure, îmbrăcată doar în pantaloni şi pulover în bătaia aerului fără nici un miros. Pe jos, zăcea un fragment de zgură. Îl împinse cu piciorul în prag, în uscior. Privi în susul şi în josul străzii. Era un peisaj gen Hiroshima, în primăvara anilor '46, la fel de neted şi lipsit de viaţă încât promitea o traversare lipsită de riscuri. Văzu lumini stradale îndepărtate, lumini ale traficului, lumini de vehicule, lumini de la nişte birouri, dar nici o firmă comercială, nici o lumină sub forma unei litere. Putea să găsească o intrare în autostradă şi să facă semn unei maşini. Dar ezită. Undeva, în depozit, poate mai este un telefon sau măcar vreo unealtă cu care să poată intra din nou în apartament. Va suna centralista şi să-i ceară să identifice apelul. Nu voia să plece.

La o sută de metri depărtare de ea, un omuleţ într-un pardesiu închis la culoare, fără pic de luciu, traversă strada în diagonală. Se apropie de ea încet-încet, implacabil, cu paşii hipnotici ai unui vânător de broaşte care-şi pândeşte prada. Barbara se îndepărtă de uşă, frământându-şi mâinile. Era o chestiune de echilibru. Se întoarse în direcţia în care plecase – departe de uşă. Bărbatul păşi mai repede şi ea alergă prin faţa clădirii, departe de luminile oraşului. Ritmul paşilor lui era pe măsura ritmului paşilor ei.

— Dominşoară Madan! strigă el.

Tenişii ei izbeau pavajul spart, ondulându-se după neregularităţi, pentru a le face faţă şi a le depăşi. Îşi solicita muşchi pe care nu-i mai folosise din ianuarie. Continuă să alerge chiar când îl auzi pe individ oprindu-se, cu un târşâit de tălpi din piele. Când se uită înapoi, îl văzu

îndreptându-se spre depozit. Ea alergă printre două rânduri de stâlpi de sub autostradă, printr-un spaţiu foarte întunecos şi, brusc, luminat.

Lumina venea de la focuri, de la flăcările care ieşeau din butoaie şi de la focurile aprinse pe pavajul unei străzi înguste, flăcări chinuite de ploaie, dar nu supuse, ţâşnind lateral, lipite de scândurile care le hrăneau. La capătul celălalt al străzii, un singur felinar lumina o intersecţie cu ceea ce părea să fie o stradă asemănătoare. La mijloc, în corturi şi adăposturi pe trotuar, în carapacea maşinilor cu patru uşi şi a dubiţelor fără cauciucuri, aplecaţi peste ferestrele fără cercevele ale unor clădiri înnegrite, se aflau mai mulţi oameni decât putea să numere Barbara. Erau sute.

Auzi câteva voci izolate, dar, în cea mai mare parte, oamenii stăteau liniştiti, pe jos şi în picioare, încrucişând un picior aici, ridicând un braţ dincolo, ca şi când ar fi fost cufundaţi în gânduri. Se uită înapoi spre depozit. Două faruri apărură în întuneric, discuri inexpresive de lumină, distanţa dintre ele mărindu-se, încet, pe măsură ce maşina se apropia cu viteză. Barbara intră pe strada din faţa ei şi, cu uşurare, îşi înghiţi saliva şi o simţi în piept, când îşi dădu seama că cei mai mulţi dintre indivizi erau femei. Se întoarse spre grupul cel mai apropiat, un grup de trei, într-un colţ, dar maşina era deja lângă ea. Era o camionetă. Se ascunse într-o alee unde mai multe femei stăteau încălzindu-şi mâinile la un butoi. Fumului îi lipsea complexitatea aromatică verde a naturii; mirosea a lemn vechi, a cherestea, nu a butuci. Femeile se pierdeau în hainele lor. Purtau ciorapi de plasă, pantofi lucioşi, cu talpă groasă, cizme de piele de culoarea glicinei care cuprindeau gleznele şi pulpele, minijupe din piele, pantaloni strâmţi din poliester şi geci scurte, căptuşite. Feţele lor, unele negre, altele albe, răsăreau din părul tapat şi gulerele din imitaţie de blană. Doi câte doi, ochii lor se opriră asupra Barbarei. Se lipi de un zid de cărămidă, trăgându-şi sufletul, când camioneta intră pe stradă.

— *S-a închis magazinul, soru-mea*!

Râsul fu puternic şi o izbi ca nişte pietre, apoi căzu stins, la pământ. Două femei aruncară ţigări în butoi, ca într-un ritual. Toate se uitau la ea.

— Unde sunt? întrebă ea.

— *Eşti în Jammuville*.

Nimeni nu râse.

Începu să respire normal.

— Vreau să spun, în ce stat mă aflu?

— *Acelaşi stat în care suntem şi noi*!

— *Cauţi de lucru*?

— *Magazinul s-a închis.*

Tăcură.

— Caut poliţia, zise ea.

— Poliţia? Caută poliţia? Ha, ha.

Una dintre ele arătă cu degetul.

— *Vezi autostrada*? *Mergi pe ea, peste pod.*

Râseră din nou. Undeva, în adâncul oraşului Jammuville s-a auzit un foc de pistol. Barbara se îndreptă spre o stradă care se încrucişa cu prima, mai populată decât cea pe care tocmai o părăsise. Marionete se plimbau pe trotuar cu farmecele afectate de frig, cu întoarceri ţepene şi mişcări laborioase, în vreme ce ochi de bărbaţi străluceau în umbră. Nu se rostea nici un cuvânt. Barbara trecu pe lângă sâni ce păreau inflamţi, dezgoliţi în frig, extaze în care numai agonia nu era simulată, o fustă ridicată deasupra unei vulve absurde, încadrată de curele negre. Barbara coborî de pe trotuar pe caldarâm, unde automobile treceau într-un şuvoi uniform, aproape bară la bară. Una din ele opri în dreptul ei. Prin geamul ferestrei deschise în dreptul scaunului pasagerului a văzut un alb fălcos într-un blazer roşu, cu o ţigară neaprinsă între dinţi. El a scos ţigara din gură şi s-a uitat la ea.

— Ascultă, zise ea, sunt…

El dădu din cap.

— Ţâţe. Cuvântul era rostit pe un ton categoric, vocea profetică. Am nevoie de ţâţe de mamut. Avea o viziune a lor. Ţâţe uriaşe.

Următoarea maşină o claxonă îndelung, dar următoarea se opri, şi ea bătu în fereastră cu degetele. Bărbatul cu ochi blânzi, din maşină, se încruntă şi dădu din cap. Ea se uită înăuntru, în poala lui. El îi urmări privirea, zâmbind modest la goliciunea lui.

Aproape de capătul străzii, văzu oraşul. Era St. Louis. Arcada se proiecta uriaşă şi fixă pe fundalul unui amestec de lumini strălucitoare. Era oraşul în care visurile ei înfloriseră toată viaţa, până acum două luni şi jumătate, oraşul pe care, de fiecare dată când John ieşea din cameră, îl popula cu familia şi cu prietenii ei, oraşul pe care nu încetase o clipă să şi-l amintească şi să şi-l închipuie: era oraşul însuşi şi era total diferit de oraşul din capul ei, deşi identic în amănunt, chiar el însuşi, calitatea realităţii copleşea toate reperele specifice. Dar chiar şi acum, nu putea scăpa de sentimentul – nu voia – că era pe punctul să se trezească în braţele lui John.

*

Sub Arcadă, Probst stătea cu faţa la fluviu şi la stelele împrăştiate care străluceau în Illinois. O barjă care se îndrepta spre nord străbătu invizibil cei patru sute de metri dintre cabina ei luminată şi arcul ei luminat. Maşinile se deplasau cu şaizeci de mile la oră peste podul Poplar Street, dar înaintarea lor părea dureros de lentă. În adâncul centrului oraşului, un bărbat metalic lătră în ovaţiile reduse la tăcere.

Spărgând digul şi mergând spre Wharf Street, nişte scări largi de beton. Probst se aşeză pe treapta cea mai de sus. Urmări un Sedan familiar care trecea pe stradă şi însemnele *Huck Finn* şi *Tom Sawyer*, ambele imprimate pe laturile lui. Uşa maşinii se deschise. Jammu coborî.

De Paşte ar fi stat culcată pe el, şold pe şold, genunchi pe genunchi şi el şi-ar fi ţinut braţele în jurul trupului ei slăbuţ încercând mai degrabă s-o facă să nu mai tremure decât să-i potrivească trupul cu al lui. Tremurul ei era constant, progresiv, brownian. Zâmbeau în semn de încuvinţare reciprocă, dar asta nu-l opri. Îi excludea, îi reducea, îi făcea făcea egali în supunerea lor mutuală, şi asta era ideal, fiindcă în patul ideal, în apusul care se lăsa în mod straniu în dormitoare, singurul lucru pe care-l doreai era să supui.

Nu-mi spuneţi că asta este doar o iubire de oameni adulţi. Nu-mi spuneţi că luminile ard pretutindeni în afară de aici.

La jumătatea drumului pe trepte, Jammu se opri şi se aşeză pe zidul care încadra scările. Probst simţi apa de ploaie intrând prin stofa de pe turul pantalonilor. Ea strânse clapetele fulgarinului, îşi încrucişă braţele şi-şi puse mânile pe gură. El o urmări cum îşi rodea unghia de la degetul mare. Nu mai rămânea nimic de dorit, decât ea. Şi putea să vadă cum trecuse anul, cum un bărbat în floarea vârstei, mândria statului, putea să piardă totul fără să opună nici cea mai mică rezistenţă: el nu credea în ceea ce avea. Ceva lipsea mereu sau se interpusese, între posesie şi glorie, o întrebare: De ce eu?

Poate că, dacă ar fi ştiut că toate lucrurile pe care le iubea din jurul lui puteau să dispară pur şi simplu, ar fi reuşit să se controleze, să se facă să le iubească sau să piardă controlul lăsându-se pradă credinţei. Dar poate şti un bărbat când se apropie sfârşitul?

Ce a rămas era o cameră în mintea lui, de jur împrejurul căreia lumea se prăbuşise la o distanţă galactică. Ochiul obiectivului s-a mutat de la o încăpere pentru livrări în decembrie la o locaţie din Main Street, la o săptămână după ce a explodat bomba, oprindu-se acum la dărâmăturile în care Martin şi Susan se evaporaseră şi reflectând imaginea înapoi în încăpere, în care lumea, în ei, făcea dragoste. Ar putea rătăci printre

formele amintite ale unui oraş, dar singurul viitor care va avea loc va avea loc în această încăpere.

*

Ea îl va aştepta să coboare treptele. Nu l-ar fi cucerit, în primul rând, nici chiar pentru o după-amiază, fără ca el să fi fost oarecum pregătit, fără o anume identitate între planul ei de distrugere a vieţii lui şi executarea lui şi acceptarea fiecărui stadiu al distrugerii. În cea mai pură realizare, Statul era un sentiment exhaustiv al destinului. Dar ea, care ordonase uciderea Barbarei, care aranjase această minoră violare, nu putea să-l împărtăşească. Crezuse că va urca aceste trepte până sus şi-l va îmbrăţişa. Dar lucrurile nu s-au petrecut aşa.

Marţea alegerilor, zgomotul subacvatic al motoarelor remorcherelor, apele fluviului care scăldau malurile, claxoanele camioanelor, oftatul roţilor în ceruri, rumoarea estompată a Nopţii oraşului St. Louis, tuturor le lipsea volumul necesar ca să înece creatura care creştea în interiorul ei, o creatură zărită întâmplător în oglinzi sau auzită în timpul febrei, un copil mic, trist. Copilul vorbea cu voce tare în timpul travaliului ei, capabil doar, asemeni lui Jammu, să plănuiască şi să vorbească, şi să lucreze pentru a reconstrui o viaţă. Care dintre cei doi reprezenta teroarea? În mod limpede, femeia făcuse copilul tot aşa cum copilul făcuse femeia. Ambii erau bunuri ieftine, fabricate în Taiwan, bunuri ca oricare altul, asemeni tuturor celor la care se gândise vreodată sau pe care le avusese în mână, dar copilul, cel puţin, avea un nume: Susan.

Adunând fâşii de scame dintre cutele interioare ale buzunarelor pardesiului, privind la Martin, care stătea ca zeiţa Răbdării în capul scărilor, sub Arcadă, începu să plângă. Îi era milă de copil. Îi lipsea capacitatea, instrumentarul de bază, aparatul, ca să-l iubească pe Martin aşa cum o iubea el. Dar, deşi artificiile au înlocuit pentru totdeauna

emoţiile, copilul făcea planuri – *N-am ştiut că Devi s-a întors în ţară, mi-a trimis o scrisoare din Bombay, foarte dramatică, trebuie să mă crezi, mă crezi, văd asta* – doar fiindcă ea nu învăţase încă emoţiile.

*

Oarecum, Probst îşi imaginase că, supunându-se rugăminţilor ei şi întâlnind-o aici, întâlnindu-i privirea şi acceptând împreună cu ea răul cel plăcut de a ţine doar unul la altul, va fi la fel de uşor ca şi atunci când se culcase cu ea, la fel de lipsit de inhibiţie şi de timiditate, ca o chestiune de obligaţie. Dar când văzu că plângea şi că erau necesare vorbele specifice şi obişnuite de mângâiere, ştiu că aventura se terminase.

Deveni nerăbdător. Vântul care bătea dinspre fluviu se înteţea din nou şi observă că mâinile îi erau reci, picioarele ude, fundul îl durea, băşica udului era plină. Observă unde se afla. Ridică chipul spre forma de deasupra lui, spre strălucirea luminii galbene, albastre şi violete scurgându-se în ea, şi tăiată, încheiată sub forma unei mari curbe întunecate. Abia se ţinea. Picături de ploaie îi cădeau pe ochi. Când se găsea în cameră, plăcerea din capul lui nu se domolea fiindcă, dacă s-ar fi domolit, ar fi trezit întrebarea ce se va întâmpla cu ea când se va termina. Sexul nu era o satisfacţie care prelungea viaţa, cum era mâncarea şi, la vârsta lor, ideea reproducerii nu putea să raţionalizeze plăcerea. Doar repetiţia putea. La urma urmelor, în camera aceea, la marginea spaţiului, el şi ea nu stăteau pur şi simplu degeaba. Făceau sex încontinuu. Într-o încăpere estică, într-un mod de existenţă în care viaţa prezentă, problema persistentă a identităţii era ocolită prin referiri la încarnări trecute şi viitoare. Dar în Missouri trăiai o singură dată.

Probst se ridică, găsind în rigiditatea umerilor un semn că, în ultimă instanţă, nu era un om rău. Corpul lui putea să-l distragă. Putea să devină nerăbdător. Nu era obligat. Acţiunile golite de sens, sentimentele încetau

să conteze. Povestea vieţii lui nu putea să fie în întregime făcută din semne de exclamaţie. Simţea că trebuia să găsească o toaletă sau cel puţin nişte tufişuri izolate, şi cu această grabă practică strigă la femeia de jos, care era prăbuşită pe parpet, cu faţa zdrobită, ca şi când ar fi căzut din cer şi ar fi aterizat pe un morman.

— La revedere!

Fără să se uite în sus, Jammu flutură o mână spre el, aruncând o piatră invizibilă.

*

Teama punea stăpânire pe Barbara pe măsură ce roţile automobilelor scrâşneau pe străzile din preajma ei şi oamenii se certau în clădirile întunecoase. Voia să meargă repede, dinadins, încrezătoare, dar mersul cerea un control al muşchilor pentru a menţine ritmul. Începu să alerge. Luând ca punct de reper depozitul de unde plecase, se rătăcise de-a binelea, dar putea vedea Arcada şi o parte din profilul oraşului St. Louis şi continuă să meargă în acea direcţie. Doar când ajunse la un bloc unde erau nişte bărbaţi a căror înfăţişare îi displăcu, schimbă direcţia şi alergă tangenţial, spre sud. Jammuville. Aşteptă în zadar ca o maşină a poliţiei sau o secţie de poliţie să se ivească din întuneric.

Dacă ar fi putut să înţeleagă unde era depozitul, ar fi putut alerga într-acolo mai degrabă decât spre St. Louis. Vreme de peste două luni trăise acolo în siguranţă, o siguranţă pe care acum o aprecia când vedea ce era în jurul ei. Niciunde nu este ca acasă. John îi aducea mâncarea. Oh, Doamne, era nebună, dar ce putea să facă? Era pierdută în mijlocul coşmarurilor ei, al coşmarurilor oricărui cetăţean din Webster Groves, într-un labirint scheletic în care orice puşti avea un pistol şi orice femeie un cuţit, şi faţa unei femei albe era un bilet pentru un viol în grup, după ce era cotonogită fiindcă arătase că îi era teamă. Barbara era o persoană de treabă şi nu şi-a

dat voie niciodată să creadă asta. Cine ar face rău unei femei lipsite de apărare, fără poşetă? Dar ameninţarea era fizică şi o înconjura din toate părţile.

Încă ţinând strâns bucăţica de hârtie cu noua adresă a lui John, alergă spre autostradă, traversând străzile, gândindu-se, *Du-te înapoi, du-te acasă*. Alergă aproape până la capătul străzii, suficient de departe ca să vadă semnul verde strălucitor cu săgeata îndreptată spre St. Louis, ajunse la o sută de paşi de bordura metalică pe care o va sări pentru a ajunge în marginea şoselei, de unde va opri o maşină, înainte să zărească cei patru negri vagabonzi. *Continuă să alergi, înainte, pe lângă ei*. Nu putu. Făcea Greşeala, dar nu putea altfel. Se întorcea şi fugea de ei, arătându-le că-i era teamă, şi auzi ecourile paşilor lor pe ciment, încercând s-o ajungă din urmă.

— Hei, tu…

— Hei…

Un automobil Continental zgomotos trecea prin intersecţie. Barbara alergă direct în faţa farurilor lui. Acesta ocoli şi scrâşni. Barbara privi înapoi. Cei patru bărbaţi stăteau în linie, privind spre ea cu feţe inexpresive. Maşina începu să se îndepărteze, dar Barbara se apucă de oglinda retrovizoare dinspre partea şoferului. Fereastra coborî. Doi bărbaţi îmbrăcaţi în sacouri de poliester şi cămăşi sport pastel stăteau pe scaunele din faţă. Şoferul se uită pe fereastră spre bărbaţii din spatele Barbarei.

— Te duc undeva cu maşina, dulceaţă? Vocea lui era calmă, încrezătoare.

— Da. Vă rog.

Şoferul îşi consultă companionul, care o măsură rapid cu privirea, ridică din umeri şi deschise portiera din spate. Când intră, Barbara zări camioneta încetinind până se opri la jumătatea drumului în spatele lor. Era aceeaşi maşină care o urmărise de când plecase din clădirea lui John. Cei

patru bărbaţi traversară intersecţia, făcând cu mâna, bătând rapid în retragere.

— Încotro? întrebă şoferul.

Muzică gen Nashville se auzea din difuzoarele din spatele Barbarei.

— Oriunde, spuse ea cu respiraţia tăiată. M-am rătăcit. O secţie de poliţie.

— Nu ştiu ce să spun. Ce-ai zice de apartamentul nostru, în loc.

— Negrii îţi fac zile fripte? întrebă companionul lui.

— Eram doar speriată, murmură ea. Aerul mirosea a *after shave* şi a căldură de motor. La picioarele ei erau nişte pungi de la Burger King şi două valize de aluminiu. Ca să-şi facă loc, încercă să mute una dintre ele într-o parte.

— Nu pune mâna, spuse companionul.

Şoferul trase încet de volan şi privi înapoi peste tetieră.

— Suntem băieţi drăguţi, dulceaţo, dar ce-i drept e drept. Aş spune că ne datorezi un număr. Negrii ăia n-ar fi fost drăguţi cu tine.

Şoferul îşi îndreptă atenţia spre şosea. Conducea cu viteză, dar Barbara se prinse de mânerul uşii pentru orice eventualitate. Şoferul apăsă pe butonul uşii din stânga, degetele lui întârziind pe geam. Tovarăşul lui îngenunche pe scaunul din faţă, aranjându-şi părul cu ambele mâini. O prinse pe Barbara de încheietura mâinii când ea se năpusti spre cealaltă uşă. Vru să treacă pe bancheta din spate, dar se aplecă să privească înapoi pe fereastră. Se încruntă.

— Avem companie?

Şoferul se întoarse să privească. Faţa lui deveni dură.

— Nenorocito, ce-i chestia asta?

— Nu ştiu. Nu ştiu. Daţi-mi voie să cobor.

O lumină roşie umplu maşina. Barbara se întoarse. Camioneta continua să-i urmărească. Pe ea, deasupra ferestrei şoferului se aprinse o lumină intermitentă.

*

Funcţionara de la Lufthansa, din Chicago, îşi odihni degetele pe tastatura computerului.

— *Mit Film oder ohne, Herr St. John?*[8]

— *Was für ein Film?*

— Atenţie, doamnelor şi domnilor, îmbarcarea pentru zborul 619 spre Frankfurt va începe în… *Ein Clint Eastwood*.

— *Ohne*.

— *Ja, dann haben Sie mehr Ruhe. Gepäck?*

— *Die Aktentasche nur.*

*

RC şi sergentul Luzzi aleseseră să petreacă ultima jumătate de oră a turei lor parcaţi sub o trecere peste şoseaua I-70, la capătul podului Martin Luther King, în vreme ce ascultau raportul poliţiei referitor la Noaptea Oraşului St. Louis. Un incendiu produs din cauza unui grătar, la unul din standurile de pe Chestnut. Petreceri haotice care încercau să concureze cu Noaptea Balului de Alegeri, cu acces doar pe bază de invitaţii. O escortă pentru limuzina lui Bob Hope. Un detaliu care să-i ţină pe spectatori departe de focurile de artificii, în caz că s-ar arăta spectatori.

Marele spectacol va începe în douăzeci de minute, iar RC şi Luzzi vor avea o vedere excelentă asupra Esplanadei Laclede's şi a Podului Eads. RC nu-şi putea imagina, totuşi, de ce nu erau mai mulţi oameni care să meargă spre malul fluviului. Pe 4 iulie, în intersecţia asta, era un puhoi de pietoni, toţi îndreptându-se spre Arcadă. În seara asta, traficul, atât cât era, se limita la maşini, în special VIP-uri care veneau la Bal. Îl văzuseră pe Ronald Struthers mergând pe Broadway într-un Cadillac decorat ca pentru nuntă, cu hârtie creponată şi conserve şi cuvintele *Just Hitched*[9] scrise pe un carton ud, refritoare la oraş şi Regiune. RC bănui că Şefa poliţiei era

deja la Bal, făcând pe gazda. Luzzi presupuse că nu va rămâne multă vreme în rândurile poliţiei, la care RC a replicat că era posibil, dar că nu va uita niciodată de unde a pornit. Când era vorba despre Jammu, chiar RC şi Luzzi puteau să fie decenţi unul cu celălalt.

Peste fluviul Mississippi, pe podul MLK, două maşini veneau în direcţia lor. Una avea o lumină intermitentă pe acoperiş, cea ce, probabil, însemna că aparţinea poliţiei din East St. Louis, deoarece dispecerul nu menţionase nici o urmărire, şi oricum, nu prea multă lume traversa podul încoace şi încolo. RC se întoarse spre Luzzi, care deja aprinsese girofarul şi contactase dispeceratul.

— …pe podul MLK. Vom lua măsurile potrivite ca să oprim vehiculul.

Ieşiră direct pe şosea şi se uitară unul la celălalt la lumina panoului publicitar Seagram, din apropierea Apartamentelor Embassy.

— Ar fi bine să scoatem armele, zise Luzzi. Luă puşca şi ieşi din maşină, ghemuindu-se în spatele barei din stânga. RC îşi scoase pistolul din toc. Dintr-odată totul părea să arate ca o acţiune la fel de reală ca toate celelalte prin care trecuseră. Maşina din faţă, de pe pod, îi zări şi trecu de pe o bandă pe alta, ca şi când ar fi încercat să se hotărască. Dar maşina din spate încetini şi se opri la mijlocul podului. O maşină combi. Nu avea nici un fel de însemne oficiale pe ea.

Maşina din faţă izbi. Scrâşni şi sări peste bordură pe banda despărţitoare, chiar în faţa lui RC. Luzzi stătea în picioare. Gura unui revolver scuipă două scântei când maşina alunecă de-a curmezişul benzii despărţitoare.

— Cauciucurile, trage în cauciucuri! strigă Luzzi, căutând acoperire. Fusese lovit de un glonţ în umărul drept. RC ieşi şi se furişă până în faţa barei. Maşina se opri la nici douăzeci de picioare depărtare de el. În maşină erau trei persoane, două dintre ele luptându-se pe bancheta din

spate. RC trase de două ori în cauciucul din spate şi lovi de două ori capacul roţii. Vocea lui Luzzi se auzi prin megafon.

— Ieşiţi, cu mâinile sus!

Cauciucurile muşcară din asfalt. RC ochi din nou, ridicând arma şi coborând-o când maşina căpătă viteză şi distanţă, douăzeci, treizeci, cincizeci de picioare, spre Third Street. Uşa din spate se deschise şi o femeie sări cu capul înainte chiar când apăsă pe trăgaci. Văzu foarte clar capul ei tresărind când glonţul pătrunse în el. Luzzi ţipa incoerent. RC dădu drumul pistolului şi începu să urle.

*

Părăsind Arcada, cotind pe Lucas, Jammu auzi vocea lui Luzzi în radio. Întoarse maşina şi văzu circulaţia aglomerându-se pe Third Street. Un ofiţer negru îngenunche şi se prinse cu mâinile de cap. Luzzi se sprijinea de maşina Cruiser 217 cu braţele încrucişate, una dintre mâini ţinând-o apăsată pe umărul rănit, iar cu cealaltă ţinând un microfon la capătul unui cordon în spirală. În mijlocul străzii zăcea o femeie, singură, în lumina slabă a farurilor.

Jammu se auzi mergând. Genunchii ei se îndoiră când se ghemui lângă femeie, ai cărei ochi erau larg deschişi. O bucată de hârtie mototolită îi căzuse din mâna deschisă şi dintr-o gaură viu colorată, acolo unde fuseseră nările, se scurgea sânge pe obraz în jos şi se strângea portocaliu şi uleios pe vopseaua albă, decolorată de pe linia unei benzi a şoselei. O mulţime de oameni se aduna în jurul ei, la o distanţă respectuoasă. Insigne ale presei erau prinse pe cele mai multe dintre revere şi genţi.

— Oh, Doamne, spuse o femeie. În spatele ei, Jammu auzi scâncetul poliţistului negru, evident al celui care trăsese. Tocmai avea asigurată o serie de promovări. Jammu băgă în buzunar peticul de hârtie. Cu degetul arătător, atinse sângele cald care curgea din nasul victimei.

— Îndepărtaţi-vă, le spuse ea reporterilor. Noi poliţişti soseau din toate direcţiile. Aceştia împinseră înapoi mulţimea şi nimeni nu observă când Jammu, întorcându-se să vorbească cu ei, puse degetul plin de sânge în gură şi-l curăţă.

1. Aluzie la *Dr Jackyll şi domnul Hyde*, în care personajul duce o viaţă dublă.
2. *Paterson* este un foarte cunoscut poem al poetului american William Carlos Williams.
3. Piesă de W. Shakespeare.
4. Marcă de barbiturice.
5. Instrument muzical asemănător cu o placă pentru spălat rufe.
6. Marcă de impermeabile.
7. Marcă de genţi, accesorii, parfumuri etc.
8. — Cu film sau fără, domnule St. John? Întregul dialog, în germană, în original.
— Ce fel de film?
— Un Clint Eastwood.
— Fără.
— În cazul ăsta veţi avea mai multă linişte. Bagaje ?
— Doar servieta.
9. Aluzie la expresia tradiţională *Just Married* – proaspăt căsătoriţi.

24

După miezul nopţii, când petrecăreţii s-au îndreptat spre televizoarele cu diagonală de şaptezeci de inci, din afara sălii de bal, felul în care beau s-a schimbat, ca să depăşească linia dintre lubrificare şi anestezie. Băuturile amestecate au fost omise. Întregi sticle de şampanie erau date pe gât. Bărbaţii dansau cu bărbaţi şi femeile cu paharele lor de băutură. Oaspeţii de pe margine şi celebrităţile străine de oraş au plecat discret, lăsând nucleul dur al partizanilor favorabili uniunii, axa celor ca Struthers-Meisner-Wesley să-şi agite pumnii la ecranul argintiu, ciondănindu-se cu el până când cineva a schimbat canalul pe *His Girl Friday*, filmul serii de pe KPLR.

Referendumul trebuia să aducă împreună atât oraşul, cât şi Regiunea printr-o majoritate simplă. În oraş, cel puţin 17% dintre votanţi îşi exprimaseră opţiunile, erau în minoritate cu puţin. În Regiune, cu o prezenţă la urne de abia 14%, rezultatul era cam de patru la unu. Una peste alta, fuziunea primea puţin peste 20% din voturi. Până şi gruparea *Vote No* a refuzat să-şi trâmbiţeze victoria. Când abia unul din şapte alegători adulţi şi-au dat osteneala să se prezinte la urne, singurul lucru pe care puteai să-l spui era că ceea ce învinsese fusese apatia.

Apatie? Analiştii s-au încruntat. La urma urmelor, campania generase o publicitate extraordinară. Ambele tabere propuseseră argumente convingătoare şi nici una nu s-a dat în lături de la folosirea unor

stimulente murdare, rasismul, gelozia şi lăcomia, care au reuşit să-i gonească pe alegători. Cele mai vii staruri de pe firmamentul oraşului St. Louis, precum Jammu şi Probst, Wesley şi Hammaker, conduseseră campania. Nimeni, dintre cei care fuseseră cât de cât atenţi la ştirile locale, nu putea să nu înţeleagă importanţa hotărârii dacă oraşul şi Regiunea ar trebui reunite într-o singură regiune. Şi cu toate astea, nimeni, în fapt, nu votase.

Era o noapte când bărbaţii şi femeile plătiţi să se întâlnească cu publicul ar fi plătit ca să stea acasă, în pat. Alegerea era un fel de Cometă Kohutek[1], un Super Bowl[2] XVIII. Comentând rezultatele, pe măsură ce soseau numărătorile, în aparenţă încrezători încă în faptul că vor fi auzite la ora unu şi două dimineaţa, ziarele locale au simţit ce răspundere aveau în excesul de publicitate şi făceau tot ce le sta în puteri, exceptând să-şi ceară scuze. Ochii lor se mişcau încoace şi încolo asemeni unor căţărători pe faţada muntelui Rushmore, făcând apel la asociaţii lor pentru ajutor, odihnindu-se pe aparatul de filmat doar după ce au reuşit să-l obţină.

Don, uh, vrei să explici cum stau lucurile?

Vrei să dai o explicaţie, Mary?

Bill. Ce spui despre asta?

Mediei, cu etosul ei combativ, St. Louis îi părea dintr-odată şi în mod inexplicabil un laş. Ameninţat cu perspectiva de a gândi şi de a hotărî, corpul politic capitulase. I-a pus într-o postură jenantă pe comentatori, dar numai pentru că eşuase să plaseze alegerile într-un context mai larg. Ruşinea lor era măsura demodării lor. Ei nu au înţeles că America depăşise vârsta activismului.

Cu o maturitate câştigată printr-o experienţă amară, noua Americă ştia că anumite bătălii nu vor avea finalul fericit visat, ci vor fi condamnate să se perpetueze, în mod metaforic, ratând orice încercare de a le rezolva. Indiferent cum era organizată o Regiune, albii cu situaţie bună nu vor permite niciodată copiilor lor să meargă la şcoli cu elevi de culoare

periculoşi. În orice sistem închipuit de muritori sub presiuna lobby-ului, taxele aveau să-i lovească pe cei defavorizaţi mai dur decât pe cei avuţi, natura exactă a lipsei de dreptate depinzând doar de cine se întâmpla să fie bogat în orice moment. Lumea fie va sfârşi într-un holocaust nuclear sau nu va sfârşi într-un holocaust. Washington-ul va menţine regimuri represive în lume, doar dacă nu hotăra altfel, caz în care comunismul se va răspândi sau nu. Şi aşa mai departe. Toate platformele politice erau identice în lipsa lor de adecvare, în neputinţa lor de a schimba ordinea cosmică.

Americanii luminaţi acceptau lumea aşa cum era. Erau gata să plătească un preţ mare pentru alimentele pe care le mâncau – îngheţate cu multe calorii, paste proaspete, trufe de ciocolată, piept de pui dezosat –, fiindcă preţul alimentelor de calitate scăzuse, lăsând mintea disponibilă pentru preocupări mai filosofice. Din acelaşi motiv, promiscuitatea sexuală nu mai era modă. Ameninţarea SIDA făcea ca spiritul să nu mai fie o slugă a pasiunilor. În loc să facă dragoste, în loc să facă război, tinerii îşi ţineau în frâu instictele primare şi se duceau la şcoli de calitate. Economia naţională îşi juca perfect rolul în această tendinţă. De asemenea, venea în ajutorul investitorilor nesiguri cum să-şi cheltuiască banii cât mai bine, întrucât vremurile de instabilitate impuneau o mai mare introspecţie, devoţiune în arbitraj şi acţiuni scutite de taxe şi largi achiziţii, în sporirea profiturilor din jocul matematicilor, din muzica sferelor. Antreprenoriatul era poluant din punct de vedere spiritual şi financiar. Americanii care căutau puritate lăsau în mod înţelept deşeurile şi nemulţumirile consumatorilor şi neliniştea forţelor de muncă şi falimentele altor naţiuni sau celor care mai rămăseseră din casta originară a comercianţilor. Calea spre lumină conducea la percepţia că toate dificultăţile comunale sunt iluzii născute din iubire şi dorinţă. Ducea la non-acţiune, non-implicare şi conturi de pensie individuală. Noua

generaţie renunţase la lume în schimbul simplităţii şi automulţumirii. Nirvana făcea cu ochiul.

*

În zorii zilei personalul de încredere s-a strâns în biroul lui Jammu pentru estimarea pierderilor. Specialişti în campanii, familiarizaţi cu înfrângerile, priveau lucrurile în mare, evitând izbucnirile copilăreşti. Se plimbau încoace şi încolo doar în cămăşi. Fumau ţigări. Priveau afară pe fereastre la străzile cenuşii şi la Arcadă, prizoniera ceţurilor. Îşi trădau conştiinţa magnitudinii catastrofei înregistrate doar în solicitudinea lor faţă de Jammu.

Pete Wesley făcuse cafea, îndepărtându-se de cafetiera pentru treizeci de ceşti şi meşterind la butoane, încercând să fie eficient într-un domeniu de acţiune cu care nu era deloc familiarizat. A adus pahare conice, aburinde, în suporturi două câte două, celor dornici, care se trezeau în jurul lui. El arătă spre Jammu.

— Vrei, ăă, înghiţi, aproape ratând întrebarea, vrei cafea?

Jammu dădu din cap că nu dorea.

Bărbaţii se mişcau prin încăpere cu cafelele în mâini, bând. De fiecare dată când unul dintre ei se oprea la cafetieră, ca să-şi umple ceaşca, privea spre Jammu. Cafea?

Ea dădea din cap că nu dorea.

Faptul că era străină şi sexul sporeau patosul intrinsec al momentului, complicând, cu o tandreţe paternă, superioritatea nedorită, acum, că şeful lor fusese înfrânt. Fiindcă erau primele alegeri la care candida în America şi trebuia să le fi văzut ca pe un referendum asupra ei înseşi, le era teamă că va lua asupra ei întreaga vină. Dar le era şi mai teamă că va încerca să compromită totul fiindcă în cercul lor intimitatea alibiurilor şi consolarea erau considerate de prost gust. O aşteptau să-şi revină, să-şi amintească

faptul că, până în ultimul moment, sondajele de opinie continuau să arate că atât locuitorii oraşului, cât şi ai Regiunii i-au dat cote de apreciere foarte înalte. Dacă fiecare rezident ar fi fost *obligat* să voteze sau dacă soarele le-ar fi făcut hatârul să strălucească marţi sau dacă această campanie ar fi presupus mai puţină plictiseală şi o participare mai mare a rezidenţilor Regiunii, fuziunea s-ar fi realizat uşor, pentru simplul motiv că ea se afla în spatele acestei acţiuni. Şi din punct de vedere practic, alegerile nu constituiseră un referendum asupra ei, fiindcă forţa ei nu depinsese niciodată de capacitatea ei de a obţine voturi. Eşecul fuziunii nu făcea să dispară motivele pentru care numeroşii ei partizani preferaseră să rămână în tabăra ei. Ea continua să formeze legătura dintre industriaşii, ca Chet Murphy, şi Democraţii ca Wesley, dintre bancherii ca Spiegelman şi specialiştii în informaţii ca Jim Hutchinson, dintre cei care făceau planuri şi negri: dintre particularii care trăgeau sforile şi opinia publică. În septembrie, nu avea decât un iubit tomnatic numit Singh care să-i aducă mângâiere în depresiile ei matinale. Acum avea crema elitei oraşului St. Louis, care era îndrăgostită de ea, încercând să o susţină cu mult tact atâta vreme cât era mâhnită şi continua să fie acel gen de femeie intrigantă şi strălucitoare, mare, care merita aceste atenţii. Oamenii mari n-ar fi ajuns mari, dacă ar fi uşor satisfăcuţi de ei înşişi.

— Hei. Ronald Struthers se opri în mijlocul camerei şi-şi deschise braţele, în faţa ei. Încă treispreze ani, doar.

Ceilalţi priviră în altă direcţie. Ea ridică privirea.

— Încă treisprezece ani?

— Până când devii eligibilă să candidezi pentru postul de preşedinte al Americii.

Zâmbetul ei vag adânci liniile care-i marcau colţurile gurii, buzele subţiri, delimitându-l de obraji. Ceilalţi se jenară, ar fi vrut ca Struthers să se fi abţinut.

Atunci Asha Hammaker intră ca o furtună, o sărută pe Jammu şi puse o pungă cerată cu *croisssants* şi *pains au chocolat* pe biroul ei. Wesley părăsi ringul şi, cu o încredere de sine sporită, merse să mai facă nişte cafea. Atmosfera se încălzi, cei prezenţi regăsindu-şi bunadispoziţie pe măsură ce lumina zilei umplea biroul. Toţi vorbeau în jurul lui Jammu. Asha lăsase o urmă de ruj pe fruntea Şefei, o pană subţire, roşie. În dimineaţa asta, zona de păr cărunt de deasupra urechii se întinsese mai mult, în spate, în jurul capului, decât în dimineţile trecute.

Începu să testeze tot felul de expresii faciale nepotrivite, să se strâmbe, să facă ochii mari, să-şi întindă buzele de-a latul gurii, totul într-un mod care amintea de mama ei, care adesea, când discuta cu avocaţii sau îi amuza pe oamenii legii, nu se putea abţine să nu facă grimase care nu aveau nici o legătură cu problema discutată. Era un abandon în faţa somnului, dar şi senilitate, dispreţul pe faţă arătat lumii de oameni care nu mai au mulţi ani de trăit. Prietenii ei încercau să nu observe acest lucru.

— Este pierderea Regiunii, nu a noastră.

— Unde e Ripley?

— O să cumpărăm câteva dintre orăşelele astea. Cumpărăm şi cumpărăm, mai departe.

— Să începem cu forţele de poliţie de la nivel regional, în iulie, totul pas cu pas.

— A plecat cu soţia, cred că în jur de 11.

— Mi-ar plăcea să-i văd pe unii dintre consilierii municipali politizaţi.

— Atenţie mare.

— Acum e momentul potrivit.

— Vrei să spui, în dimineaţa asta?

— Aţi auzit despre casa lui Probst?

— Al doilea cartier va face din ei nişte credincioşi.

— Începând de la acoperiş, finalul.

— Cafea, Ess?

— Povestea asta nu se mai poate numi democraţie.

— Ca un copil, Jim.

— Ce?

— Mi-a ars limba.

— Simt nevoia să fac un duş fierbinte, înainte de toate.

— În Franţa sunt mai bune.

Toţi începură să cânte *La Marseillaise*. Doar Asha cunoaştea cuvintele. Ceilalţi completau versurile cu „dam“ şi „du“, punându-i mâinile pe inimă, mimându-i pe francezi. Jammu se ridică şi părăsi încăperea. Cântând, se uitară în urma ei şi-şi dădură seama că poate merseseră puţin prea departe. Ea deschise dulapul din exteriorul biroului. Scoase o haină de piele neagră, tocul pistolului şi o pereche de pantaloni din serj împăturiţi. Era oare posibil să se gândească la o zi de muncă în calitate de şefă a poliţiei? Nu abandona niciodată.

Se opri în baie, apăsă butonul de metal de deasupra chiuvetei până când se scurse un lichid roz, şi începu să se spele pe mâini.

Era curată. Barbara şi Devi erau moarte, rana operaţiunii se închisese şi cicatricea abia se vedea. Jammu făcuse câteva erori, poate. În cele din urmă, ar fi trebuit să-i spună lui Singh s-o scoată pe Barbara din clădirea lui. Greşeala ei produsese ceva mai mult decât o crimă perfectă. Dar, în termeni operaţionali, crima este nevinovată. La cererea ei, poliţia din East St. Louis procedase, deja, la o descindere în clădire şi o informase că nu a găsit nimic deosebit, doar un apartament în care un bărbat şi o femeie se pare că au locuit în mod permanent. Nimic nu sugera privare de libertate, ci normalitatea vieţii de oraş. Singh lăsase deschisă posibilitatea legendei care va fi folosită acum: *Barbara îl însoţise ocazional pe Nissing în călătoriile lui la St. Louis, stătea în apartament fără să spună ceva soţului ei. Într-o seară, când Nissing era plecat, ea a ieşit şi s-a speriat, a dat de belea şi a alergat. Cu siguranţă se comportase ciudat, desigur, dar aşa cum Jammu îl prevenise pe Probst,*

Nissing era un tip ciudat. Nu conta că povestea era plină de găuri. Nemaifiind nimeni care să ridice pretenţii, poliţia nu avea nici un motiv să cerceteze mai atent. Cei implicaţi cu adevărat în crimă se găseau în custodie. Poliţistul care trăsese glonţul fatal va primi un concediu scurt ca să i se acorde consilierea de care avea nevoie şi Brian Deere şi Bobby Dean Judd, cei doi mărunţi vânzători de droguri care o luaseră pe Barbara în maşină, vor fi acuzaţi de crimă cu premeditare comisă prin forţa împrejurărilor. Atâta vreme cât exista o explicaţie pentru prezenţa Barbarei în East St. Louis, indiferent ce explicaţie, poliţiştii nu vor fi obligaţi să-şi folosească imaginaţia. Acelaşi lucru era valabil pentru prezenţa lui Devi Madan în casa lui Probst în timpul incendiului. Aici, Rolf Ripley era explicaţia. Iar Ripley nu va fi chemat să depună mărturie în nici un caz de crimă, fiindcă nu va exista un asemenea caz, întrucât incendiatoarea însăşi era moartă. De asemenea, Jammu credea că Probst va lăsa lucrurile în pace şi nu va încerca să declanşeze nici o acţiune civilă sau vreo cruciadă publică împotriva ei. Pentru a construi un caz credibil, ar trebui ca el să recunoască faptul că el şi ea aveau relaţii sexuale şi, pe urmă, să avanseze ipoteza mai mult sau mai puţin fantastică a faptului că ea pusese la cale împuşcarea soţiei lui din motive personale. Fie asta, fie să se refere la întreaga poveste a operaţiunii, o operaţiune pe care ea o plasase acum în domeniul ficţiunii.

Accesoriile concrete ale operaţiunii fuseseră distruse. Avea fiecare document financiar la care investigatorii americani ar putea obţine acces. Toţi agenţii lui Jammu erau fie morţi, fie în India, unde, dacă loialitatea lor emoţională le-ar fi jucat feste, ar putea fi uşor mituiţi să-şi ţină gura. Dovezile pe care Norris şi Pokorny le strânseseră erau pur şi simplu circumstanţiale – circumstanţele erau uneori, cu siguranţă, al naibii de incriminante la suprafaţă, dar Jammu avea la dispoziţie o gamă completă de justificări plauzibile pentru tot, începând de la întâlnirile ei cu Devi la tranzacţiile imobiliare pe care le făcuse mama ei prin Asha şi, ceea ce

este mai important, ştia cum să manevreze o investigaţie publică paranoică în propriul ei avantaj invocând spectrul McCarthy-smului şi al sexismului, al prejudecăţii rasiale etc. Ceea ce o îngrijora mai mult, în acest moment, era publicitatea pe care moartea Barbarei o va aduce în East St. Louis. În mod teoretic, un oraş cu o forţă poliţienească excepţională nu putea fi prins pe picior greşit pentru că a îndreptat elemente nedorite într-o comunitate din vecinătate. Dar Jammu riscase foarte mult din reputaţia ei ca om capabil să rezolve probleme pe aparenta ei abilitate de a eradica, pur şi simplu, criminalitatea de la nivelul străzii. Adevărata poveste ar compromite-o în ochii publicului. Era pregătită, desigur, să prezinte un nou aspect al personalităţii ei, aspectul unei femei calme sub ameninţarea focului şi dispusă să accepte toate responsabilităţile implicate, indiferent cât de indirecte, pentru moartea Barbarei şi pentru situaţia, în mare, din Illinois. Un mic scandal ar umaniza-o; *deja, începând din dimineaţa aceea, îşi pierduse aura de invincibilitate. Viaţa publică reclama faptul ca figurile populare să devină, uneori, victime. Era partea pe care o putea suporta, căreia putea să-i supravieţuiască. Nu dăduse Indira foarte mult înapoi, după Necesitate*[3]? *Cât priveşte înfrângerea legată de fuziune şi pe cei care ocupaseră ilegal terenuri în Chesterfield şi toate celelalte necazuri minore – ei bine, ca şefă a poliţiei nu putea să i se ceară să-şi asume blamul în vreun fel. I s-ar putea chiar permite să acumuleze capital politic, ca voce a moderaţiei, în această şi în alte crize. Nimeni nu o va opri să se folosească de funcţia ei în acest mod, să se aventureze în rezolvarea problemelor pe câmpul de luptă după care să se retragă în umila ei poziţie oficială, în faţa dificultăţilor, atâta vreme cât era suficient de abilă ca să evite acuzele de ipocrizie şi de oportunism, şi suficient de eficace ca să smulgă dragostea şi mulţumirile Regiunii pentru eforturile ei…*

Vocea în interiorul ei – necesitatea de a se justifica, de a-şi face apologia – continua fără oprire. Scoase două şervete de hârtie din distribuitor şi se uscă pe mâini. După care îşi schimbă hainele, privind în mod repetat în oglindă, la faţa din spatele feţei.

...Când vor veni ziariştii, ea va prezenta faptele care înconjurau împuşcarea mortală a Barbarei, va explica în ce fel condamnarea lui Deeri şi Judd vor avea efect şi va lua conducerea în mod personal în expunerea problemei crimei în East St. Louis. Va face un exemplu din Barbara şi, fără să menţioneze în mod explicit, va permite audienţei să-şi amintească faptul că ea şi soţul Barbarei erau foarte apropiaţi, ce tragedie personală era pentru ea. După care, împrumutând o nouă atitudine, va face o glumă în legătură cu rezultatul alegerilor. Dar, mai înainte, înainte de a ieşi în faţa lor, va avea nevoie de un pahar cu vodcă şi de un pui de somn. Trebuia, pur simplu, să se odihnească puţin în dimineaţa asta. Doamna Peabody îi va informa binedispusă pe ziarişti că ea dormea. Ideea îi va încânta – Şefa Jammu doarme – copiii dorm – un somn dulce, inocent...

Glonţul muşcă din pereţi şi din cabina de duş şi dispăru, lăsând în urmă doar sânge. Acolo, unde, într-un moment, doi indivizi se confruntau în oglindă, în următorul moment nu mai era nici unul. Wesley şi ceilalţi aruncară pateurile. Sosiră în fugă.

*

Cu două luni înaninte de nuntă, într-o duminică după-amiază călduroasă de aprilie, Probst şi Barbara plecaseră la plimbare în automobilul lui, un Valiant argintiu, în soarele din Vest, de pe Big Bend Road, prin Twin Oaks, Valley Park şi Fern Glen, unde pajiştile ciufulite se întindeau până la cutiile poştale de pe marginea drumului şi unde o maşină care trecea era un eveniment de o anumită natură pentru localnici,

iar şoselele aveau asfaltul original, neînlocuit, de la tranziţia de la pământ la asfalt, de acum douăzeci-treizeci de ani. Barbara stătea tolănită pe scaunul pasagerului, cu spatele la portieră şi degetele scoase pe fereastra deschisă pe jumătate, lăsând vântul să-i ventileze ţigara. Genunchiul ei era sprijinit de compartimentul pentru mănuşi, pentru stabilitate, când maşina se legăna în dreapta şi în stânga cu o frecvenţă năucitoare, ceva mai repede decât respiraţia, ceva mai încet decât bătăile inimii, când cauciucurile izbeau îmbinările dintre pietrele de caldarâm, izbiturile, asemeni derulării unor secvenţe de film, creau impresia de viteză excesivă şi ea îşi încetinea, pe măsură, propria mişcare. Purta o bluză albă pe sub un pulovăr pe gât, dangarezi albaştri, cu manşetele pantalonilor suflecate până deasupra şosetelor de culoarea argilei. Unul dintre picioarele ei se odihnea pe coapsa dreaptă a lui Probst şi, prin pantaloni, prin diferenţa în umiditate, el putea să-i simtă tălpile uşor transpirate. Degetele ei de la picioare se mişcau languros, cu de la sine putere, reflex al piciorului obişnuit să fie încălţat.

Anul acela, Barbara îşi dorise mereu să facă o plimbare cu maşina. Privind în urmă, Probst era tentat să vadă în acest impuls o metodă ştiinţifică de a-şi umple timpul petrecut împreună, întrucât încă nu-şi formaseră grupul acela de prieteni reciproci ale căror slăbiciuni vor oferi materialul pentru dieta lor conversaţională şi când începură să se învârtă în jurul lecţiilor de inginerie, care o făcuseră să aibă o faţă inexpresivă, şi a literaturii franceze şi a ştiinţei germane, la care el răspundea plictisit, cu o ignoranţă comică sau cu o serioasă neîncredere, fiindcă nu îndrăznise încă să ceară să fie educat. Pentru un cuplu despărţit de vârstă şi şcoală şi care nu era dispus să-şi cumpere distracţia, aproape orice alternativă la jocurile caraghioase sau giugiuleli, orice o ieşire cu maşina ori plimbare ori partidă de sex era preferabilă. Dar, în acea vreme, propunerile ei de a se plimba cu maşina fuseseră motivate într-un mod pozitiv. Ele păreau să izvorască dintr-o foame pe care el n-o avea. Erau promisiuni – ca şi când

ori de câte ori sugera o destinaţie, ea fusese acolo deja şi putea să depună mărturie despre frumuseţea sau interesul locului respectiv, după care, când soseau, îi oferea scene din cei douăzeci de ani ascunşi în ea, în frunzişul toamnei la Algonquin Country Club, la lacul Creve Coeur, care era într-adevăr îngheţat şi pe care se putea patina, cartofii prăjiţi şi feliile de şuncă de la restaurantul doar pentru negri de pe North Jefferson Avenue. Lumea pe care o promitea era latentă, potrivită modului în care privea, tridimensională şi reală, afundându-se în pernele maşinii şi în tapiţeria în carouri, făcând gropiţe, aşa cum spunea ea că planetele fac gropiţe în univers, o femeie în maşina lui adusă prin intermediul a ceva asemănător graţiei, ca şi când ar fi fost excepţia, nu regula, tinerii se îndrăgosteau şi ieşeau împreună, iar el, Probst, era binecuvântat în mod deosebit. Şi asta fiindcă ea nu trăda nici o conştiinţă că ar constitui recompensa lui. Nu zâmbea prosteşte, nu făcea comentarii asupra şoselei pe care mergeau spre Rockwood Reservation, ci stătea neutru în maşina lui, ca şi când ar fi stat în maşina tatălui ei, ocupându-şi timpul fără nici o legătură cu el, încordată doar la anticiparea sosirii. Indiferenţa ei era cea a unei ţări străine faţă de un nou imigrant: i se permitea să rămână, dar restul depindea doar de el. Nici nu-şi putea imagina că se va obişnui cu ea, deşi, în ambiţia universală şi distructivă a iubirii, el voia să ştie totul despre ea. Abia aştepta să se războiască cu ea, să-i vadă expuse corzile roz ale voinţei.

Accelerând şi frânând, traversând o mică zonă acoperită cu stejari înverziţi, au ajuns la intersecţia cu Route 109, şoseaua spre Rockwood. Probst se uită în ambele direcţii, înainte de a coti la stânga. În dreapta, pe banda pe care avea să se angajeze, a văzut un camion apropiindu-se în viteză, dar dintr-un motiv pe care nu-l va înţelege niciodată, de fapt, nu l-a zărit cu adevărat. A ieşit în intersecţie, suficient de conştient că făcea o greşeală ca să apese pe accelerator până în podea. Camionul se îndrepta cu toată viteza spre uşa din dreapta şoferului. Barbara scoase o

exclamaţie. Camionul derapă şi lovi în bara din spate şi în portbagaj şi alunecă spre banda din partea opusă. Valiant-ul, pe jumătate distrus, ateriză într-un şanţ. Barbara şi-a spart buza şi un dinte de bordul maşinii.

După ce a sosit poliţia şi maşina distrusă a fost ridicată de la locul accidentului, fratele Barbarei a venit să-i ia şi s-au oprit la spital, s-au dus şi au băut ceva, Probst i-a cerut să nu se mărite cu el. O vreme, în noaptea aceea, două personalităţi distincte s-au luptat vizibil în interiorul ei, una liniştindu-l, cu graba care o apucă pe o femeie timidă, când cineva apropiat îi varsă sosul pe rochie, să-l asigure că totul este în regulă şi că nimic nu s-a schimbat, şi cealaltă, asemeni unei fete prea tinere ca să fie atentă la orice fel de obligaţie, exceptând-o pe cea faţă de sine însăşi, privindu-l cu repulsie şi gândindu-se cât de aproape a fost omul ăsta să mă omoare.

Probst a observat că, într-o bună zi, în ultimii douăzeci de ani, s-a instalat un stop la intersecţie. Soarele dimineţii strălucea pe bălţile lungi din şanţuri, pe rezervoarele argintii de propan de lângă case, în depărtare, în stânga lui, când se îndrepta spre Sud pe şoseaua 109. Asfaltul nu avea nici o cută. Condusese toată noaptea cu excepţia a două sau trei ore pe care le-a petrecut în maşină în faţa unui magazin Schnucks[4] după ce a auzit ştirile la radio KSLX, la rezumatul de la miezul nopţii. Crezuse că moartea mamei lui, în urmă cu patru ani, demonstrase odată pentru totdeauna că nu era genul de bărbat care să plângă decât la mânie. Însă el nu fusese căsătorit cu mama lui. Dar intervalele dintre contracţiile durerii în el însuşi au sporit pe măsură ce amintirile individuale care declanşau aceste contracţii se topeau într-o poveste mai generală, o carte tristă care se termina. Pe când privea soarele ridicându-se deasupra fabricii de asamblare Chrysler de pe şoseaua I-44, crezu că era suficient de puternic să traverseze ziua – dar a simţit asta cu groază – groaza de trezie, fiindcă atunci când înceta durerea apăreau întrebările.

Autostrăzile nu erau de nici un ajutor. Peisajele erau o ofensă pasivă pentru ochi, dezamăgindu-l, lăsând neîmplinită speranţa călătorului că spaţiul deschis de la ţară ar putea, aşa cum făceau şoselele din Anglia sau în Africa, să dezvăluie urme semnificative ale spiritelor locale. Erau, de pildă, pancartele-standard, placate cu zinc, ale ieşirilor de pe autostradă şi indicatoarele de kilometraj – stâlpi verticali ai căror finisaj şi ale căror ciobituri reflectau preţul de fabricaţie scăzut, aproximaţia, specificaţiile guvernului USA. Structura fiecărei pancarte era suficient de solidă şi design-ul suficient de plăcut ca să-i incite pe călători cu posibilitatea de a fi apreciate ca un semn mai puţin literal. Dar adecvarea impersonală refuza această posibilitate, cel puţin unui american. Poate că, dacă treceau călători străini şi zăreau numele de „Fenton“, îl găseau la fel de exotic şi de grăitor pe cât găsise el „Oberammergau“ şi „Oaxaca“ când le-a vizitat, sau ar putea fi încântaţi de milă ca unitate de măsură a distanţei sau de verdele ecologic al semnelor de circulaţie în contrast cu galbenul sau albul semnelor de case, sau chiar de proporţiile mari ale stâlpilor în formă de I. Dar poate nu.

Având o considerabilă experienţă de şosea în străinătate, şi în tinereţe, Probst îşi dorea să stea pe loc, îşi dorea să fie din nou străin – aşa cum îl făcuse Jammu în raport cu oraşul. Ca să fie tânăr, să trăiască în această lume, nu să locuiască în ea, un bărbat trebuie să rămână străin. Dar la ţară erau doar dealuri brăzdate de şosele şi de păşuni, pancarte publicitare pentru băuturi spirtoase ieftine şi moteluri ieftine şi restaurante ieftine pe al căror meniu, la loc de frunte, erau biftecul New York, creveţii uriaşi bine prăjiţi cu sos *cockteil*, preţurile scăzând de la ele în jos. Plăcile de înmatriculare aveau combinaţii imposibile, cu prea puţine litere ca să faci un joc de cuvinte, cu prea puţine numere ca să cauţi vreun tipar. Râurile erau noroioase. Nimic nu ridica sau cobora orizontul cu mai mult de câteva grade. Toate maşinile aveau patru roţi, toate camioanele aveau la roţi apărătore împotriva noroiului, toate curbele de pe şosea răspundeau

unui singur mecanism, manevrarea volanului. Arhitectura interesantă – noile biserici cu campanilele ca nişte turle sau profile nautice, sedii de corporaţii cu planşee curbe sau atriumuri geodezice – era urâtă. Arhitectura neinteresantă era neinteresantă. Distanţa dilua culoarea florilor. Dacă femei elegante sau bărbaţi criminali treceau pe autostradă, ferestrele maşinilor lor erau fumurii sau, dacă nu, nu conta, după cum nu conta dacă un camion era încărcat cu ceva neobişnuit, precum clorină toxică sau cu oi, fiindcă toate treceau pe lângă tine. Probst nu era un estet. Nu exista nici un motiv de ură. Dar, pe măsură ce se apropia de oraş, peisajul îl umplea cu un sentiment al trădării, o durere suficient de intensă ca să contrabalanseze teama lui şi să înceapă să-şi pună întrebări. Era în viaţă. Trist, în mod supărător, într-o lume pe care abia acum îşi dădea seama că n-o iubea, era viu.

În parcarea unui magazin universal, pe Big Bend, puse o monedă în telefon.

Vocea lui Audrey era mustrătoare, practică.

— Pe unde ai umblat?

— Cu maşina.

— Ei bine, ar fi bine să vii aici. Luisa e aici. Toată lumea e aici.

Probst nu spuse nimic. Un camion al companiei Hostess trase lângă cabină şi din receptorul telefonului se auzeau zgomotele de interior din casa lui Ripley – mirosul şemineului neîncălzit, clinchetul ceştilor în bucătărie şi pufăitul ritmic al cafetierei, vocile abătute din toate încăperile, inclusiv cea în care ar fi stat soţul femeii moarte, Probst, a cărui faţă o cercetau rudele ca pe un tipar, printre sorbituri. Aşteptările lor nu-i vor da pace. Trăgeau de trăsăturile lui, restaurând contorsiunile dureroase din noaptea trecută, golind experienţa şi forţând o repetare – camerele umpleau cabina telefonică şi Probst se ridică rapid de pe sofa, se îndreptă cu paşi iuţi prin hol, pe lângă Audrey şi tava ei cu ceşti, şi ajunse la baie exact la timp ca să închidă uşa înainte să-l cuprindă pandaliile.

— Martin?

Un bărbat în uniformă roz, Hostess, coborî din camion.

— Vii? zise Audrey

Probst înghiţi.

— Da.

La Central Hardware, experţii în portocaliu deschideau uşile principale. Ora nouă. Probst se îndreptă spre nord, pe Lindbergh, şi cincisprezece minute mai târziu oprea la un semafor în faţa casei lui Ripley, unde a recunoscut maşina Volvo a părinţilor Barbarei şi Nova lui Duane. Toate perdelele casei erau trase. Coşul dinspre răsărit scotea fum alb spre cerul de un albastru-pal.

În spatele lucirii luminii oglindite în uşa exterioară, a cărei uşoară concavitate aduna copacii reflectaţi într-un singur copac asemănător unei stele cu ramuri strălucitoare, se deschise uşa principală şi cineva se uită afară din umbrele dinăuntru. Era un reproş în vagul expresiei, în faptul că era văzut fără să vadă. După care uşa exterioară se deschise şi o femeie înaltă, cu ochelari, păşi afară. Păşi înainte, cu ezitare, privind într-o parte, încă bănuitoare, se hotărî să coboare pe alee şi să-l întâmpine. Faptul că era Luisa îl bucură, când îşi dădu seama: era o străină pentru el.

*

Când a urcat în avion, la Chicago, Singh a scanat tot compartimentul central al Boeing-ului 747, ocupat în întregime, ca să-şi găsească locul, care, i se spusese, era situat lângă culoar. Pasagerii îşi aranjau ultimele bagaje şi se aşezau pe locurile lor, încercându-le să fie siguri că tot confortul pentru care plătiseră era operaţional şi căscând imediat, în aşteptarea somnului. Mult înainte ca să-şi facă loc prin mulţime şi să-şi găsească rândul, Singh era sigur că un anume loc, la culoar, în depărtare, era al lui, fiindcă un bebeluş în scutece era aşezat pe el.

— Iertaţi-mă.

Mama, o tânără sudistă cu o coafură complicată, se grăbi să înfăşeze copilul şi să-l ia în braţe. Îi mărturisi lui Singh că, oarecum, sperase ca locul acela să fie liber.

Copilul zbura cu avionul ca să fie cu tatăl lui, un locotenent de la o bază americană de lângă Frankfurt. În aparenţă, sentimentul anticipării excludea posibilitatea somnului, deşi mama, sub influenţa unui pahar de Moselle, adormi imediat după cină. Copilul se întinse şi-i aruncă jos ochelarii lui Singh şi-i vârî în ochi un pumn acoperit cu ceea ce părea a fi mucus. Singh o trezi pe mamă. Ea strânse mâinile şi picioarele bebeluşului şi adormi la loc. Singh înclină scaunul mult pe spate, deschise un ochi ca să îndepărteze orice fel de violare a limitelor teritoriului lui şi văzu copilul uitându-se la el, scoţând bale printre zâmbete, ridicând din sprâncene. Singh se strâmbă. Copilul ţipă şi râse. Închise ochii, dar continuă să râdă. Deschise ochii. Veiozele pentru lectură erau aprinse peste tot în jurul lui. Incredibil, mama sforăia. Un pasager plictisit se întinse peste culoar ca să-l întrebe dacă bebeluşul era al lui (ţâşnise din trupul lui, era fructul sămânţei lui). Singh dădu din cap că nu şi o trezi din nou pe mamă. Aceasta îl luă pe copil într-un tur al avionului, se întoarse şi se culcă. Copilul începu să plângă. Mama s-a trezit şi a scos o sticlă. Copilul a supt din ea, s-a întors spre Singh şi l-a stropit.

— *Clifford.*

Un miros de putrefacţie se ridică, indicând o altă călătorie pentru Clifford, care, la plecare, mai dădu o ultimă lovitură ochelarilor lui Singh deja mânjiţi de suc.

Deasupra regiunii Newfoundland, Clifford vomită pe genunchiul pantalonilor de lână ai lui Singh. Deasupra Angliei, cu o precizie care-i prevedea un viitor în artilerie, Cliffford aruncă o mână de ouă cu jumări în gulerul deschis al cămăşii lui Singh. Jumările se prelinseră până la centură. Hotărât să petreacă restul călătoriei departe de scaunul său, s-a

ridicat şi s-a îndreptat spre toaletă. Şi-a scos cămaşa, a aruncat jumările în veceu şi în vreme ce-şi curăţa părul de pe piept de resturile de mâncare, avionul intră într-o zonă de turbulenţă, făcându-l să-şi piardă echilibrul. Una dintre manşetele cămăşii sale albe, Pierre Cardin, căzu în lichidul albastru din veceu. Prin megafon, stewardesele îi avertizau călători să revină la locurile lor şi să-şi lege centurile de siguranţă. El udă manşeta murdărită în chiuvetă şi o stoarse. Următoarea zdruncinătură provocată de turbulenţă, în combinaţie cu podeaua alunecoasă a toaletei, îl aruncă pe spate. Întinse un braţ ca să evite prăbuşirea şi nimeri cu mâna în centrul veceului, pe capacul de metal pe care stătea lichidul albastru. Capacul avea balamale; sub presiunea mâinii lui, s-a deschis activând mecanismul de evacuare.

Când îşi făcu apariţia, mirosind puternic a fluid dulceag de toaletă, avionul intrase calm pe teritoriul Germaniei şi se pregătea să aterizeze la Frankfurt. Pilotul, un căpitan relaxat şi pedagocic, relată ultimele momente ale coborârii.

— Zece metri…

— Cinci metri…

— Acum ne aflăm deasupra pistei…

— Doi metri. Un metru. Aterizăm dintr-o clipă într-alta…

— *Ser*.

În terminalul uriaş de la Frankfurt, schimbă cincizeci de dolari şi-şi cumpără o cămaşă nouă. Colegii lui îl vor ridiculiza, îl vor face să plătească pentru fiecare oră petrecută în America cu cel puţin un minut de jenă, dar ei vor fi, de asemenea, dezamăgiţi dacă nu ar ajunge acasă arătând ca scos din cutie, fratele lor obişnuit cu drumurile.

Pe la amiază, timpul local, se afla din nou în aer, într-un avion care zbura direct spre Bombay. De pe locul lui, de la geam, urmări operaţiunile de alimentare la Istanbul şi adormi. Când s-a trezit era deasupra Oceanului Indian, o oră de drum la vest de Bombay.

Apoi a ajuns, părăsind Santa Cruz într-un taxi şi trecând pe lângă biciclişti pe Şoseaua Jawaharlal Nehru, claxonând să se dea la o parte indivizi supli, cu turbane şi dhotis care se desprindeau din ceaţa dimineţii şi urmărind cu zece mile pe oră un camion gri în partea din spate a căruia stăteau trei tineri şi dădeau din picioare. Era primăvară, observă Singh. Vechiul era nou. Opri taxiul şi plăti cu o bancnotă purpurie de 100 de rupii. Unul dintre adolescenţi, un elev cu ochi rotunzi, într-un tricou cu însemnele Universităţii din Wisconsin şi pantaloni evazaţi arămii, se dădu la o parte ca să-i facă loc. El sări, se întoarse în aer şi ateriză pe şezut, privind înapoi spre cerul gol dispre apus, pe măsură ce camionul îl ducea spre răsărit, ca să-l elibereze printre alţi treizeci de milioane de indieni numiţi Singh.

1. In 1974, teama că o cometă, Kohutek, va lovi Statele Unite a creat o panică enormă, aici cu sensul de eveniment de senzaţie.
2. *Superbowl,* nume generic pentru o finală de fotbal american.
3. Indira Ghandi se folosise de Proviziile în caz de Necesitate pentru a obţine puteri extraordinare.
4. Unul dintre cele mai mari magazine alimentare din SUA.